

BÁO CÁO TÂM ĐẮC VỀ HỌC TẬP NỮ ĐỨC

Người giảng: Cô Trần Tịnh Du

Cẩn dịch: Ban Phiên Dịch Tịnh Không Pháp Ngữ

Người xưa có câu: “Muốn trị thiên hạ trước tiên phải chánh nhân luân, chánh nhân luân trước hết phải vẹn đạo vợ chồng, vẹn đạo vợ chồng trước hết phải trọng nữ đức”.

MỤC LỤC

NỮ GIỚI.....	4
CHƯƠNG MỘT: TI NHƯỢC.....	20
CHƯƠNG HAI: PHỤ PHỤ (ĐẠO VỢ CHỒNG)	44
Năm vai trò của người làm Vợ.....	46
CHƯƠNG BA: KÍNH THUẬN	80
Năm loại tình yêu	102
CHƯƠNG BỐN: PHỤ HẠNH (ĐỨC HẠNH CỦA PHỤ NỮ).....	121
Phụ ngôn.....	138
Phụ dung.....	148
Phụ công.....	157
CHƯƠNG NĂM: CHUYÊN TÂM.....	164
Sáu điểm để giữ lễ nghĩa thuần khiết phụ nữ cần lưu ý	180
<i>Thứ nhất, tai không nghe những lời không nên nghe</i>	181
<i>Thứ hai, mắt không nhìn những thứ tà vạy.</i>	188
<i>Thứ ba, ra ngoài không trang điểm diêm dúa.</i>	191
<i>Thứ tư, ở nhà không mặc đồ quá tùy tiện.</i>	195
<i>Thứ năm, không tụ tập nô đùa.</i>	197
<i>Điểm cuối cùng chính là không ở ngoài cửa nhìn đông, ngó tây.</i>	201
CHƯƠNG SÁU: KHÚC TÒNG.....	218
Vì sao mẹ chồng nàng dâu không thể chung sống hòa thuận ?	224
CHƯƠNG BẢY: HÒA THỨC MUỘI.....	266
Làm sao để mở rộng tâm lượng?	273

NỮ GIỚI

Tác giả là Tào Đại Gia (âm là Thái Cô), họ Ban, tên Chiêu, là hiền thê của Tào Thế Thúc thời nhà Hán, là con gái của Ban Bưu. Thế Thúc qua đời sớm, Tào Đại Gia ở vậy thủ tiết, dạy con là Tào Cốc thành người. Anh trai lớn của bà là Ban Cố viết tác phẩm Tiền Hán Thư, chưa hoàn thành xong thì đã qua đời. Vua Hán Hòa Đế biết bà là người có tài nghệ, học vấn nên đã bảo bà hoàn thành tiếp bộ sách này. Người anh thứ hai của bà là Ban Siêu, từng trấn thủ nhiều năm ở Tây Vực, muốn cáo lão về nhà, nhưng Hán Đế không cho phép. Ban Chiêu đã viết một bản tấu chương, khẩn cầu Hán Đế cho anh của bà được trở về nhà. Đặng Thái Hậu của triều Hán rất coi trọng bà, ra ý chỉ mời bà vào cung làm vị Nữ Sư, ban tặng cho bà danh xưng là Đại Gia. Hoàng hậu và các quý nhân của triều Hán đều xem bà là thầy mà phụng sự. Tác phẩm “Nữ Giới” gồm có 7 chương là do bà viết.

LỜI MỞ ĐẦU SÁCH CỦA TÀO ĐẠI GIA (BAN CHIÊU)

Tại hạ Ban Chiêu kém hèn, chẳng tường sự lý, bẩm sinh lại không thông minh cũng chẳng có tài cán. Nhờ ân đức của tiên phụ che chở, được nhậm chức nữ sư dạy học. Năm 14 tuổi được gả và nhà họ Tào, đến nay đã hơn 40 năm. Trong 40 năm qua, tôi thường nơm nớp lo lâu, hết lòng cẩn thận, sợ mình đức hạnh kém khuyết, bị đuổi ra khỏi Tào gia, làm mất thể diện của cha mẹ, liên lụy tới cả họ hàng. Thế nên tôi từ sáng đến tối, không giờ khắc nào mà không cần miễn, lao tâm lao lực, tuy làm việc vất vả nhưng không dám oán than. Hiện giờ, tôi tuổi tác đã cao, con cái cũng đã trưởng thành, nỗi vất vả lo toan đã vơi đi bớt.

Tính tôi xao nhãng, đối với việc bảo ban con cái chẳng giữ được hằng tâm, thường sợ Tào Cốc (con trai của Ban Chiêu) không biết đạo lý làm quan, cô phụ sự thanh minh thịnh trị của triều đình. Nào ngờ được Thánh đế gia ân, phong cho chức quan, vinh dự được thắt dây đai màu tía. Ân

sủng này tôi quả thật không dám nghĩ tới. Giờ đây con trai đã trưởng thành, có thể tận trung trong chức vụ với triều đình, tâm tôi không còn lo lắng vì nó nữa. Nhưng đối với các nữ nhân nhà họ Tào tôi không thể không lo âu. Các cô đều đã đến tuổi gả chồng, nếu như không từ từ mà bảo ban, các cô sẽ không biết lễ nghi bổn phận của người làm vợ, sợ rằng khi gả qua nhà chồng, sẽ bị mất thể diện, lại còn liên lụy đến tông tộc họ hàng, phải mang tiếng xấu. Bệnh của tôi hiện nay đã nặng, việc sống chết chưa biết khi nào. Nghĩ đến những nữ nhân họ Tào chưa hiểu rành về lễ, tôi thật sự chưa thể yên tâm. Những lúc nhàn rỗi, tôi có viết bộ sách “Nữ Giới” gồm 7 chương, mỗi người nữ nhà họ Tào hãy sao chép ra một lần, sẽ có ích cho việc bồi dưỡng đức hạnh của các cô vậy. Khi các cô được gả đi rồi, hãy nhớ luôn khích lệ lẫn nhau, y theo sách “Nữ Giới” này mà làm.

CHƯƠNG MỘT: TI NHƯỢC

Người xưa sau khi sanh hạ con gái ba ngày, đặt con ngủ ở dưới giường, lấy con thoi dệt vải bằng đất nung cho con làm đồ chơi. Sau đó, tắm gội trai giới, đến từ đường tác bạch với tổ tiên về việc hạ sanh trẻ gái.

Để bé gái ngủ ở dưới giường thể hiện rằng phụ nữ phải biết khiêm hạ, đối xử với người khiêm hòa, nhẫn nhường. Để cho bé gái dùng con thoi dệt vải làm đồ chơi vì bé gái đó sau này sẽ là người giữ việc canh cử, làm những việc lao tác trong gia đình, giữ đạo cần kiệm. Vì sao phải cáo trình với tổ tiên? Vào thời xưa, chức phận của phụ nữ là bếp núc, phải chuẩn bị rượu và thức ăn tươm tất sạch sẽ, giúp chồng lo việc tế tự tổ tiên. Ba điều trên là thường đạo của phụ nữ, là cái gốc để lập thân của người nữ, cũng là lời dạy kinh điển từ xưa đến nay về mặt lễ nghi phép tắc. Làm phụ nữ thì phải khiêm hạ, nhẫn nhường, đối với người cung kính. Khi gặp việc tốt thì luôn nhường người lên trước, mình lui lại phía sau. Dù bản thân làm điều tốt cũng không được khoe khoang tự mãn, còn làm việc sai thì không được thoái thác trách nhiệm. Hàm dưỡng đức nhẫn nhục, không tranh biện với người. Thường giữ tâm kính sợ, dè dặt cẩn thận. Nếu có thể thực hành không mỗi những việc trên thì đã tận đạo nghĩa ti nhược, khiêm nhường rồi vậy.

Phụ nữ nên thức khuya dậy sớm, không vì sự vất vả ngày đêm mà có tâm sợ khó, tự tay chăm sóc lo liệu việc nhà. Dù là việc hệ trọng hay giản đơn cũng đều kiên nhẫn xử lý từ đầu đến cuối. Cần thận thâu vén sắp xếp mọi việc cho được chỉnh tề, gọn gàng, sạch sẽ. Nếu có thể thực hành không mỗi, tức đã tận được đạo chuyên cần rồi vậy.

Phụ nữ phải có cử chỉ đoan trang, phẩm hạnh đoan chánh, phụng sự chồng mình. U nhân trinh tịnh, giữ cho bản thân được thanh tịnh; biết tự trọng, không ăn nói lung tung, cười đùa cợt nhả. Sấm sửa rượu và thức ăn thanh khiết, cùng chồng cúng tế tổ tiên. Nếu có thể thực hành không mỗi điều trên tức đã tận đạo nghĩa kế thừa việc tế tự rồi vậy.

Phụ nữ nếu như có thể làm chu toàn ba điều trên: khiêm nhường với người, chịu thương chịu khó, kế thừa tế tự thì tiếng thơm sẽ lan tỏa khắp trong ngoài, tiếng xấu không thể đến được nơi thân. Nếu không làm được vẹn toàn ba việc trên thì còn gì là tiếng thơm, tránh sao khỏi sự hổ thẹn bị người chê bỏ.

CHƯƠNG HAI: PHU PHỤ (ĐẠO VỢ CHỒNG)

Đạo nghĩa vợ chồng là sự phối hợp âm-dương, cảm ứng thần minh, đây là đại đạo nghĩa trong trời đất, cũng là đạo lớn trong quan hệ nhân luân. Thế nên chương đầu tiên của sách “Lễ Ký” xem trọng đến sự khác biệt về vai trò giữa nam và nữ. Bài thơ đầu tiên trong “Kinh Thi” là “Quan Thu” cũng ngụ ý rằng vợ chồng nên có quan hệ tình nghĩa như đôi chim Thu Cưu một đời trung thành với nhau. Từ những lời dạy trên có thể thấy, đạo vợ chồng là điểm khởi đầu của nhân luân, ngàn vạn lần không được xem nhẹ. Người làm chồng nếu như không có phẩm hạnh hiền đức, thì sẽ không thể quản thúc được vợ. Vợ nếu như không phải là người hiền huệ thì cũng không thể phụng sự được chồng. Nếu như chồng không thể quản giáo được vợ, thì sẽ mất đi sự uy nghiêm. Vợ nếu như chẳng thể phụng sự chồng thì đạo nghĩa cũng chẳng còn. Tác dụng của hai việc này là như nhau, thiếu đi một thứ cũng không được. Hãy nhìn những bậc quân tử xem trọng đạo đức hiện nay, biết phải quản giáo vợ cho tốt, không thể không giữ oai nghi của

người làm chồng. Thế nên họ thường xuyên dạy dỗ con trai trong gia đình đọc các sách xưa, Kinh điển, Truyện ký. Dùng kinh nghiệm truyền lại trong các Kinh điển mà kiểm điểm lời nói, hành vi, phẩm đức của mình. Nếu như trọng nam khinh nữ, không dùng những đạo lý trong Kinh điển xưa để dạy dỗ con gái, thì phụ nữ sẽ không biết phụng sự chồng và lễ nghi chốn khuê môn. Chồng không thể không phụng sự, lễ nghi không thể không tuân giữ. Nếu như chỉ dạy con trai mà không dạy con gái, há chẳng phải đã có sự thiên chấp không rõ lý rồi hay sao? Trong sách “Lễ Ký” có nói: “Con trai từ tám tuổi trở đi thì phải dạy chúng đọc tụng Kinh điển, Truyện ký, đến mười lăm tuổi thì dạy chúng chuyên chí vào học vấn để thành nhân”. Nếu như có thể giáo dục con trai như thế, thì sao không thể dạy dỗ con gái như vậy chứ?

CHƯƠNG BA: KÍNH THUẬN

Một âm một dương là đạo của trời đất, tánh của âm và dương không đồng nhau. Người nam thuộc tính dương, người nữ thuộc tính âm. Hai tính âm-dương không đồng nhau, thế nên phẩm hạnh giữa nam và nữ có sự khác biệt. Dương lấy cương làm đức tính của nó. Âm lấy nhu là tướng dụng của mình. Người nam lấy cương cường làm quý, người nữ lấy nhu thuận làm mỹ đức. Thế nên, tục ngữ có câu: “Sanh con trai mạnh mẽ như sói, mà sợ nó nhút nhát nhu nhược. Sanh con gái gan nhỏ như chuột mà sợ nó hung dữ như hổ”. Đạo tu thân của người nữ không gì hơn chữ “kính”. Có thể chung sống với người cương cường mà không xung đột, được lợi ích dài lâu, không gì hơn thực hành chữ “thuận”. Thế nên nói rằng: “Dùng Lễ để hộ vệ chính mình, kính và thuận là hành vi chuẩn tắc quan trọng nhất của phụ nữ, cũng là sự bảo vệ lớn nhất của phụ nữ”.

“Kính” chính là đạo lý khiến người và người có thể chung sống lâu dài với nhau. “Thuận” có nghĩa là phụ nữ phải khoan dung, đôn hậu, cung kính khiêm hạ, biết nhẫn nhường thì mới sống được ung dung. Tình yêu thương giữa vợ và chồng phải giữ được cho đến trọn đời. Vợ chồng chung sống với nhau dưới một mái nhà, lâu ngày chày tháng sự thân mật đùa giỡn thái quá sẽ trở thành tâm khinh mạn. Đã sanh tâm khinh mạn, thì ngôn ngữ

sẽ thành bất kính. Khi lời nói đã bất kính thì hành vi sẽ phóng túng. Hành vi một khi đã phóng túng thì nào tránh khỏi việc xúc phạm chồng. Đây đều do không biết lẽ chừng mực, không biết tri túc an phận, phóng túng nét cang cường mà ra. Sự tình có cong có thẳng, lời nói có đúng có sai, vì để tranh mình đúng người sai mà hai bên phát sinh tranh cãi, từ tranh cãi sẽ sinh ra phần nộ. Đây là do người nữ không biết kính thuận, khiêm hạ mà nên. Tâm khinh mạn, xúc phạm chồng nếu như không tiết chế, ắt dẫn đến việc nhiếc móc trách cứ; nếu nhiếc móc trách cứ không thể khống chế được lòng phần nộ thì sẽ dùng đến roi đến gậy. Đạo vợ chồng vốn dĩ dùng lễ nghĩa mà chung sống hòa thuận, dùng ân nghĩa mà hòa hợp thân ái, nếu như dùng đến roi gậy mà đối đãi nhau thì còn chi là lễ nghĩa nữa? Lời nhiếc móc đã thốt ra thì còn gì là ân ái nữa đâu? Nếu không còn lễ nghĩa và ân tình thì vợ chồng ắt sẽ phân ly.

CHƯƠNG BỐN: PHỤ HẠNH (ĐỨC HẠNH PHỤ NỮ)

Trong đời sống hằng ngày, phụ nữ có bốn quy phạm hành vi cần phải có là: phụ đức, phụ ngôn, phụ dung và phụ công.

Phụ đức không hẳn là phải tài hoa hơn người, thông minh tuyệt đỉnh. Phụ ngôn không phải là khéo nói, miệng mồm nhanh nhẩu, biện tài hơn người. Phụ dung không phải là nhan sắc mỹ lệ rung động lòng người. Phụ công không phải là kỹ xảo điêu luyện hơn người.

Tao nhã, hiền thực, thanh khiết, trầm tĩnh, cung kính cẩn thận, giữ tiết tháo, cử chỉ đoan chánh, tâm biết hổ thẹn; lời nói, việc làm đều có quy củ, phù hợp lễ nghi, đây chính là phụ đức. Suy nghĩ ba lần rồi mới nói, lựa lời hay mà nói, không nói lời khó nghe; cho dù là lời tốt cũng phải chọn thời điểm thích hợp mới nói ra, sẽ không khiến người phản cảm, đây chính là phụ ngôn. Y phục dù cũ hay mới cũng phải giặt cho sạch sẽ; tắm gội đúng lúc, giữ thân thể thanh khiết sạch sẽ, phục sức tươi tắn chỉnh tề, đây chính là phụ dung. Chuyên tâm may vá, dệt vải, không nói đùa cười cợt với người khác, chuẩn bị rượu và thức ăn ngon, tiếp đãi khách chu đáo, đây chính là phụ công.

Phụ đức, phụ ngôn, phụ dung, phụ công là bốn đức hạnh quan trọng của phụ nữ, một điều cũng không thể thiếu. Làm được bốn điều này không hề khó, chỉ cần chân thật dụng tâm là có thể làm được. Người xưa nói: *“Đức nhân có xa ta không? Chỉ cần khởi tâm muốn làm điều nhân, thì sẽ có nhân thôi”*, đạo lý chính là như thế.

CHƯƠNG NĂM: CHUYÊN TÂM

Trong “Lễ Ký” có nói: “Người chồng nếu không có vợ thì không có người giúp việc cúng tế tổ tiên, không có con cái để kế thừa gia nghiệp, thế nên bắt đấng đĩ mới tái hôn. Đạo nghĩa của người vợ là trọn đời chung thủy với chồng, khi chồng qua đời không nên tái giá”. Cho nên, chồng chính là trời của vợ. Không cách nào có thể nhảy thoát khỏi bầu trời, nên cũng không thể nào phản bội, xa rời chồng được. Phụ nữ nếu như làm trái với đạo trời (luân lý đạo đức) thì ông trời sẽ giáng tai ương trừng phạt. Nếu như làm trái lễ nghĩa thì sẽ bị chồng khinh khi bạc bẽo. Thế nên trong “Nữ Hiên” có nói: *“Người phụ nữ chỉ cần được lòng của chồng thì có chỗ nương tựa cả đời, hạnh phúc mỹ mãn. Nếu như không được lòng chồng thì một đời này hạnh phúc không được vẹn toàn”*. Thế nên nói, phụ nữ không thể không được lòng chồng. Nhưng muốn được sự yêu thương và tôn trọng chân thật phát ra từ trong tâm chồng, tuyệt đối không phải dùng lời xảo nịnh, đường mật bôi tai mà có được, mà phải chuyên tâm, chánh sắc. Giữ gìn lễ nghĩa, cử chỉ đoan trang thanh khiết, tai không nghe những điều không nên nghe, mắt không nhìn những thứ không nên nhìn, đây gọi là chuyên tâm. Ra ngoài không điễm trang diễm dúa, ở nhà không được đầu bù tóc rối, cẩu bần; không tụ họp bạn bè nô đùa cười giỡn, không đứng trước cửa nhìn đông ngó tây, đây chính là chuyên tâm, chánh sắc. Nếu như cử chỉ lảng lơ, tâm chí bất định, về nhà thì lôi thôi lếch thếch, ra ngoài thì chải chuốt điễm trang, nói những lời không nên nói, xem những thứ không nên xem, đây chính là không chuyên tâm, chánh sắc vậy.

CHƯƠNG SÁU: KHÚC TÒNG

Phía trên đã nói: “*Người phụ nữ chỉ cần được lòng của chồng thì có nơi nương tựa cả đời, hạnh phúc mỹ mãn. Nếu như không được lòng chồng thì một đời này hạnh phúc không được vẹn toàn*”, đây chính là câu khuyên nhủ hàng nữ nhân định chí chuyên tâm để được lòng của chồng. Lòng của chồng không được để mất, vậy đối với cha mẹ chồng há có thể để mất lòng được sao? Trong đời sống có lúc xảy ra những cố sự như là: cho dù bạn có ân huệ với người nhưng vẫn bị người ruồng bỏ; dù bạn đối với người có tình có nghĩa nhưng chính mình lại bị tổn thương. Chồng bạn đối với bạn có lòng ân ái nhưng cha mẹ chồng chưa chắc đã thích bạn, đây chính là nguyên nhân căn bản của sự tổn thương, dù cho bạn đối với chồng có tình có nghĩa. Dẫu cho cha mẹ chồng đã có lòng như vậy, bạn cũng chẳng còn có cách nào khác, tốt nhất nên khuất mình mà thuận theo cha mẹ chồng. Mẹ chồng cho điều này là không tốt, bạn cảm thấy điều này tốt, bạn vẫn nên nghe theo mẹ chồng. Mẹ chồng cho là tốt, bạn cảm thấy không tốt, bạn càng phải thuận theo mẹ chồng mà đi làm, nhất định không được xung đột, tranh biện đúng sai, đây chính là khúc tòng vậy. Cho nên sách “Nữ Hiền” có câu: “*Con dâu vâng theo mệnh lệnh của cha mẹ chồng như bóng đi sát theo hình, như tiếng vọng gắn liền với âm thanh thì đâu có lý nào không có được sự yêu thương của cha mẹ chồng cơ chứ?*”.

CHƯƠNG BẢY:

HÒA THỨC MUỘI (HÒA THUẬN VỚI ANH CHỊ EM CHỒNG)

Phụ nữ có được tình yêu của chồng là do được cha mẹ chồng yêu thương. Cha mẹ chồng yêu thương là do được em trai, em gái của chồng yêu mến. Từ đó suy ra, sự vinh hay nhục của chính mình là do em trai, em gái của chồng mà nên, vì vậy không được để mất lòng em trai, em gái của chồng. Người thông thường không biết rằng không được để mất lòng em trai em gái của chồng, họ không chung sống hòa thuận với các em của chồng mà vẫn mong được lòng cha mẹ chồng, đây là việc hồ đồ lắm vậy. Người ta nào phải Thánh Hiền, khó mà không mắc lỗi phạm sai. Nhan Hồi hay ở chỗ biết lỗi liền sửa, thế nên Khổng Tử khen ông là người không mắc lỗi hai lần. Nhan Hồi còn có lỗi thì người làm vợ sao tránh khỏi không có

lỗi lầm? Dẫu là người phẩm hạnh hiền huệ, thông minh mẫn tiệp, há có thể không mắc lỗi ư? Thế nên, nếu như có thể chung sống hòa thuận với cả nhà, cho dù mình phạm lỗi vẫn có thể được che giấu, tiếng xấu không đến nỗi lan truyền ra ngoài khiến người cười chê. Nếu không thể chung sống hòa thuận với người trong nhà, một khi mắc phải lỗi lầm, tiếng xấu sẽ nhanh chóng lan truyền đi xa.

Trong “Kinh Dịch” có câu: *“Hai người đồng tâm thì sức mạnh có thể cắt được vàng. Lời nói đồng lòng thì sẽ như hoa lan tỏa hương thơm vậy”*. Đây nói về cái đạo “dĩ hòa vi quý”. Chị dâu và em chồng vốn không có cùng quan hệ huyết thống, nhưng tôn ti địa vị cũng suýt soát ngang nhau. Từ hai gia đình khác nhau trở thành người chung một nhà, lúc ban đầu ân tình chưa thể sâu đậm, nhưng vì đạo nghĩa mà chung sống thân ái với nhau. Nếu là người phụ nữ hiền thực, khiêm tốn thì có thể y theo đạo nghĩa mà xây dựng quan hệ tốt với các em của chồng, bố thí ân huệ, khiến họ trở thành sự trợ giúp cho chính mình về sau, khiến đức hạnh của chính mình mỗi ngày được nêu ra, còn lỗi lầm của chính mình đều được che giấu. Được cha mẹ chồng khen ngợi, chồng cũng sẽ ngợi khen, tiếng tốt lan xa khắp xóm làng, cha mẹ ruột cũng vì đó mà nở mày nở mặt. Còn như những phụ nữ ngu si, cậy mình làm chị dâu, kiêu căng tự đại với em trai chồng, ỷ vào sự sủng ái của chồng mà lên mặt với em gái chồng. Đôi bên hễ có tâm ngạo mạn thì sao còn có thể hòa thuận được chứ? Người cùng một nhà đã không còn ân nghĩa thì sao còn có tiếng tốt để được ngợi khen? Như thế nét tốt của mình sẽ ngày ngày bị vùi lấp, còn lỗi lầm sẽ dần dần bị nêu ra, cha mẹ chồng tức giận, chồng cũng phẫn nộ. Lời chê bai hủy báng sẽ lan khắp trong ngoài, chính mình chuốc lấy sự hổ thẹn. Ở lại nhà của chồng thì khiến cho cha mẹ mình xấu hổ, mà trở về nhà mẹ ruột thì sẽ làm lụy cho chồng. Mọi quan hệ với các em của chồng là cái gốc của sự vinh nhục, là căn bản của danh thơm tiếng xấu, há không thể không cẩn thận được ư?

Muốn được lòng các em của chồng, chỉ cần làm được khiêm hạ, nhu thuận. Khiêm hạ là cái gốc của đức hạnh, thuận là hành vi chuẩn tắc của phụ nữ. Nếu có thể làm được hai điều này, đủ để tạo nên mối quan hệ tốt

với các em chồng rồi vậy. Kinh Thi có câu: “*Bên mình không có tâm ghen ghét thì bên kia cũng chẳng có lòng đố kỵ*”, đạo lý chính là như thế.

BÁO CÁO TÂM ĐẮC VỀ VIỆC HỌC TẬP NỮ ĐỨC

Kính thưa các vị thầy cô tôn kính, xin chào mọi người!

Hôm nay tôi xin phép báo cáo với quý vị về những trải nghiệm tâm đắc khi tôi học tập nữ đức. Tính đến năm nay tôi đã làm phụ nữ được ba mươi tám năm rồi, nhưng trên thực tế thì tôi chưa bao giờ tiếp xúc với nữ đức, cũng chưa từng học tập một cách có hệ thống. Vào tháng tư, khi đến Hồng Kông, tôi nhận được sự quan tâm của Tiến sĩ Chung, Ngài hy vọng tôi có thể phát tâm vì đại chúng giảng giải về nữ đức, nên tôi mới trở về nhà bắt đầu học tập, vì vậy cảm thấy rất xấu hổ. Ngày hôm nay tại đây, tôi xin đem những trải nghiệm tâm đắc mà bản thân tự tu học nữ đức ở nhà trong hai tháng qua chia sẻ với quý vị.

Bởi vì bản thân tôi ban đầu khi mới bước chân vào xã hội, chịu sự ảnh hưởng của xã hội, nên tôi có một khái niệm rất kiên cố, đó chính là làm phụ nữ thì phải độc lập, phải có công ăn việc làm, phải tự kiếm tiền để nuôi sống bản thân, phải làm chủ về mặt kinh tế. Cho nên khi vừa tốt nghiệp đại học, vốn dĩ tôi được nhà trường cử đi học nghiên cứu sinh miễn phí, nhưng lúc đó tôi liền nói với chủ nhiệm lớp: *“Cho dù như thế nào thì em cũng không thể học tiếp được, em nhất định phải nhanh chóng ra ngoài kiếm tiền, nên thầy hãy nhường vị trí này cho người khác”*. Lúc đó mới hai mươi một tuổi tôi đã tốt nghiệp đại học, sau khi tốt nghiệp thì đi vào xã hội làm việc. Lúc mới bắt đầu thì tôi làm nhân viên nhà nước. Làm hết một năm, cảm thấy tiền kiếm được quá ít nên tôi đã từ chức, chuyển sang làm việc tại một công ty chứng khoán. Lúc đó, tôi làm nhân viên giao dịch trong công ty chứng khoán nên kiếm được nhiều tiền. Quan niệm này liên tục ảnh hưởng đến tôi, cho đến trước khi tôi học tập nữ đức.

Năm ngoái, tôi còn nhớ trong buổi họp với nhân viên, tôi còn nói với các nhân viên nữ là: *“Các cô cần phải tự lập, phải trở thành một người phụ nữ mạnh mẽ, phải có công ăn việc làm. Trong những lúc quan trọng trong túi phải có tiền, phải có thể làm chủ”*. Những nhân viên nữ của chúng tôi đều cho rằng nên như vậy.

Thế nhưng, tôi nhớ khoảng mười năm trước, lần đầu tiên tôi đến Hồng Kông, tôi gặp được một hướng dẫn viên, khi đó tôi đi theo đoàn du lịch. Hướng dẫn viên đó nói một câu, để lại cho tôi ấn tượng khá sâu sắc. Người đó nói: *“Trên thế gian, phàm là dùng tiền để giải quyết công việc thì việc đó không gọi là việc”*. Tôi thường xuyên suy ngẫm về câu nói này. Tôi còn nhớ trước khi chưa học “Đệ Tử Quy”, tôi còn nói với con tôi: *“Con à! Con xem thế giới này có thứ gì mà tiền không thể mua được nào?”*. Lúc đó con tôi liền trả lời là: *“Cha mẹ không thể mua được bằng tiền, hạnh phúc cũng không thể mua được bằng tiền”*. Nhưng làm sao có thể sống hạnh phúc, làm thế nào để tạo dựng một cuộc sống mỹ mãn thì tôi không biết làm từ đâu? Cho đến năm ngoái, gặp được “Đệ Tử Quy” cùng với văn hóa truyền thống, tôi đã bắt đầu từ từ quay đầu.

Hai tháng nay ở nhà học nữ đức, tôi đã dùng cuốn sách của Ban Chiêu thời Đông Hán, gọi là “Nữ Giới” để bắt đầu học tập. Việc đầu tiên mà tôi học được đã để lại cho tôi ấn tượng khá sâu sắc. Tháng tư, từ Hồng Kông quay về tôi đã nói với chồng tôi rằng: *“Em chuẩn bị học nữ đức, giảng nữ đức, bây giờ phải giúp chồng dạy con, quay về với gia đình”*. Ông xã tôi rất phấn khích, rất vui vẻ. Bởi vì anh cũng làm kinh doanh, sự nghiệp rất lớn, rất bận. Có những lúc tôi cùng với những đối tác làm ăn lớn ở bên ngoài đi ăn cơm thì anh rất không vui. Hai đứa con ở nhà còn rất nhỏ, một đứa tám tuổi, một đứa ba tuổi. Người lớn trong nhà tuổi tác cũng đã cao, cha mẹ chồng tôi không an tâm. Lúc đó tôi rất cố chấp, tôi nói tôi nhất định phải kiếm tiền. Chồng tôi nói tôi cũng không nghe. Nên lần này quay về, chuyện đầu tiên tôi nói với anh là chuyện này. Anh rất vui và nói: *“Anh rất ủng hộ em”*. Tôi nói: *“Vậy còn việc làm ăn của em thì phải làm sao?”*. Bởi vì tôi còn một công ty. Anh nói: *“Anh là Chủ tịch công ty mà, em có thể buông nó xuống, cứ giao cho anh”*. Tôi nói: *“Tốt!”*.

Tôi lúc đó còn một chút may mắn. Bởi vì trước giờ trong nhà tôi luôn có hai người giúp việc, vào tháng ba trước khi tôi đến Hồng Kông, cô giúp việc do có việc nhà nên đã xin nghỉ. Tôi vốn cũng định sau khi từ Hồng Kông quay về thì trước tiên là tìm thêm một giúp việc. Khi tôi về đến nơi,

tôi suy nghĩ: “*Không cần tìm thêm giúp việc nữa, vẫn còn một người, vẫn được*”. Rồi cuộc khi tôi quay về nhà, chưa đến ba ngày thì cô giúp việc kia (chính là người giúp tôi trông nom trẻ) nói nhà có chuyện và cũng xin nghỉ việc. Khi đó tôi mới nghĩ, một người khi đã nói sẽ phát tâm làm việc gì đó, lập chí làm việc gì đó, thì sẽ có khá nhiều thử thách. Lời tôi nói là sự thật. Tôi xin thưa với quý vị, tôi đã do dự hơn mười ngày là có nên tìm giúp việc hay không? Tôi kiên trì hết hơn mười ngày, cuối cùng tôi đã buông xuống. Tôi quyết định không nghĩ ngợi thêm nữa, tự mình ở nhà chăm nom vậy. Dù gì đứa lớn cũng đã đi học, đứa nhỏ học mầm non, trong nhà thì buổi sáng tôi dọn dẹp làm việc nhà, sau đó làm ba bữa cơm. Vạn sự khởi đầu nan.

Tôi kết hôn được mười sáu năm, trong nhà luôn có giúp việc. Cho nên khi mới làm việc nhà, tôi cảm giác tôi làm chưa được mấy ngày thì da tay đã bắt đầu nổi sần, rất thô ráp. Lúc đó, tôi có chút suy nghĩ là không duy trì được nữa. Tôi nghĩ, nhà mình cũng không phải không có điều kiện, người xung quanh họ cũng khuyên tôi nên tìm một người giúp việc bán thời gian. Tôi bắt đầu dao động.

Tôi đặc biệt cảm ơn vì xung quanh tôi luôn có những người bạn tốt. Vị thầy mà chúng tôi học văn hóa truyền thống đã kể cho tôi một câu chuyện. Thầy nói, thầy quen một diễn viên ca múa, vì muốn bảo vệ đôi tay của mình mà người đó chưa từng làm việc nhà. Kết quả là sức khỏe của cô không được tốt. Sau đó cô học Phật biết được phải tiếc phước, phải biết cảm ơn, nên cô ấy mới bắt đầu làm việc nhà. Khi mới bắt đầu làm thì tay của cô cũng giống như tôi vậy, nổi rất nhiều nếp nhăn, nếp sần. Lúc đó cũng có một thầy nói với cô ấy: “*Cô làm một thời gian đi sẽ khỏi thôi. Hãy kiên trì, đây là Phật Bồ Tát đang thử thách cô*”. Quả nhiên cô làm một thời gian thì tay đã hồi phục lại, và lại còn đẹp hơn so với đôi bàn tay mà trước đây cô đã tỉ mỉ chăm sóc nữa. Cho nên vị thầy này khuyên tôi, nói với tôi là phải kiên trì, vượt qua giai đoạn này thì sẽ tốt thôi. Thật vậy, hôm qua tôi nằm trên giường suy ngẫm, hiện giờ tay tôi rất mượt mà, việc nhà vẫn liên tục làm.

Tôi làm việc nhà có một cảm xúc rất lớn. Lúc trước, tôi không cảm thấy biết ơn đối với những cô giúp việc kia, cảm thấy cô ấy làm việc, tôi trả công, là việc rất bình thường. Nhưng từ lúc tôi bắt đầu làm công việc nhà, tôi đặc biệt cảm ơn giúp việc nhà tôi. Nhà tôi rất lớn, để dọn dẹp hết thật sự không dễ dàng. Ấy thế mà việc tôi không thuê giúp việc lại có lợi lớn cho con của tôi. Hiệu trưởng trường mầm non nơi đưa con út của tôi đang học nói với tôi: *“Tịnh Du à! Tôi kể cho cô nghe một câu chuyện. Nếu như cô có một loại vải đặc biệt tốt, muốn may thành một bộ đồ, nhưng nếu như cô đem loại vải này giao cho một người không biết gì về may vá, cô thử nghĩ xem, người này sau khi may xong bộ đồ cho cô, cô có thích không?”*. Lúc đó tôi chưa hiểu lắm, tôi hỏi hiệu trưởng: *“Ý của cô là sao?”*. Cô ấy nói: *“Đưa con này của cô rất thông minh, rất giỏi, tại sao cô lại để cho người giúp việc chăm lo vậy?”*. Bởi vì người giúp việc đều xuất thân từ nông thôn, văn hóa của họ không cao. Hiệu trưởng nói: *“Cô có biết, đưa con út này của cô học hỏi rất nhanh, học những lời nói xấu cũng rất nhanh, mà học nói những điều tốt cũng học rất nhanh”*. Sau một thời gian giúp việc không còn làm nữa, tôi thật sự có một trải nghiệm, con trẻ rất dễ dàng nhiễm phải thói hư tật xấu, nhưng khi bạn muốn chúng sửa đổi, hình thành một thói quen tốt thì rất khó. Đưa con út của tôi hay nói lời thô tục, ban đầu tôi nghe thấy rất nóng giận, tôi không nhịn được nên đã mắng giúp việc. Sau đó ba tôi mới nói với tôi: *“Con đừng có trách người khác nữa, quan trọng là con đó. Nếu như con sớm quay về nhà chăm sóc con như bây giờ, thì làm gì xảy ra chuyện này chứ?”*. Sau đó tôi không còn oán hận nữa.

Khi tôi thật sự đem tâm mình buông xuống làm công việc nhà, thì đúng lúc đó cha mẹ tôi vừa đi du lịch ở Hoa Kỳ trở về. Nhìn thấy tôi cực khổ như vậy, nên họ đã từ nơi khác chuyển đến Đại Liên, toàn tâm toàn ý giúp tôi trông nom lo liệu việc nhà. Ba tôi lúc ấy nói với tôi một câu làm tôi rất cảm động. Ông nói: *“Con học nữ đức không phải học cho riêng mình, mà còn học vì mọi người. Ba với mẹ con sức khỏe vẫn còn tốt, còn trẻ, chỉ có sáu mươi mấy tuổi thôi, không sao, ba mẹ tình nguyện sang đây giúp con thành tựu”*. Lúc ấy tôi rất cảm động, tôi nói: *“Dạ được!”*.

Nhưng ở đây có một vấn đề rất quan trọng. Bởi vì từ nhỏ tôi đã không sống cùng ba mẹ, mà từ nhỏ sống cùng ông bà nội, nên tôi luôn có một khoảng cách với ba mẹ mình. Tôi nghĩ ba mẹ cũng chưa từng nuôi tôi, học lực của mẹ lại không cao. Tôi tự nhận thấy mình kiến thức nhiều, học lực cao, lại kiếm được nhiều tiền, nên trong tâm luôn không xem trọng cha mẹ của mình. Nhưng khi ba mẹ tôi thật sự chuyển qua đây sống cùng với tôi, tôi mới phát hiện ra, để hiếu kính và hiếu thuận ba mẹ thật là khó khăn.

Tôi còn nhớ, có một lần đang trên lầu học giáo trình về nữ đức. Nhà tôi là một biệt thự, tôi ở trên tầng bốn. Mẹ tôi thì đang bế đứa nhỏ, chuẩn bị đi xuống dưới lầu ăn cơm. Đứa con lớn của tôi đứng đằng sau, có thể là chọc ghẹo đứa em của nó. Mẹ tôi lúc đó lo lắng sợ mình đi cầu thang bị ngã, nên đã lớn tiếng nói: *“Con đừng phá nữa, con muốn đẩy bà ngoại té à!”*. Tôi đang trên tầng bốn, nghe được câu nói này tôi đặc biệt lớn tiếng hét tên đứa con lớn của tôi. Tôi nói: *“Con lên đây cho mẹ, mau lên tầng bốn ngay!”*. Sau đó tôi nói tiếp một cách rất nghiêm khắc: *“Phạt con đừng đó!”*. Kỳ thực, có một phần là tôi muốn nổi nóng với mẹ tôi, bởi vì lúc đó tôi cảm thấy mẹ làm gì phải lớn tiếng như thế, tôi đang học rất nghiêm túc. Sau đó ba tôi mới đi lên theo, rồi nói: *“Con nó cũng đâu có làm gì có lỗi đâu, con phạt nó làm gì?”*. Con tôi cũng học “Đệ Tử Quy”, nên khi tôi gọi nó một tiếng là nó giật mình, từ lầu một chạy lên nói: *“Mẹ ơi! Con lên ngay. Mẹ ơi! Con lên đây!”*. Nó nhanh chóng chạy lên lầu bốn và nói: *“Mẹ ơi! Có chuyện gì vậy? Con xin lỗi!”*. Tôi nói: *“Mẹ còn phải học. Con ra đằng sau đứng mà suy nghĩ lại xem”*. Ba tôi lên đến nơi và nói: *“Nóng giận của con từ đâu mà ra vậy?”*. Tôi cũng không khách khí nói với ba: *“Không cần ba phải lo”*. Ba tôi mới nói: *“Trong “Đệ Tử Quy” có nói: “Thấy chưa thật, chớ nói bừa”*. Con xem, con đã nhìn thấy chuyện gì mà lại lớn tiếng hét con trẻ như vậy”. Tôi mới nói: *“Ai bảo mẹ con nói lớn tiếng như vậy?”*. Kết quả là, bởi vì tính khí của mẹ tôi rất mềm yếu, nên khi nghe tôi nói vậy mẹ liền đi vào trong phòng nằm khóc thẫn. Ba tôi cũng khuyên tôi: *“Con đến chỗ mẹ nói một tiếng đi”*. Tôi vẫn chưa kiềm chế được mình, tôi không lên tiếng.

Sau đó, tôi đứng ở dưới tầng một suy ngẫm một lúc, tôi đột nhiên nghĩ: *“Rốt cuộc mình đang học cái gì đây? Tôi học một đống lý luận, nói ra câu nào cũng là đạo lý mà bản thân lại không làm được thì có ích gì chứ? Kể cả ba mẹ mình cũng không thể kính và thuận, đối với chồng thì khỏi cần phải nói rồi”*. Tôi bung đến một chậu nước, bởi vì lúc đó là buổi tối, nên tôi đã vào phòng mẹ, muốn tìm cách để xuống nước với mẹ. Tôi nói: *“Mẹ ơi! Mẹ đừng khóc nữa, con giúp mẹ rửa chân nhé!”*. Mẹ nói: *“Mẹ đã rửa rồi”*. Tôi bung chậu nước, đứng đó rất lâu. Mẹ tôi vẫn không lên tiếng. Lúc đó, đứa con lớn cũng ở đó. Mẹ tôi nói: *“Tịnh Du à! Không phải bởi vì con lớn tiếng mà mẹ tổn thương khóc đâu, mà vì trước đó con cũng có một số lời nói, đến hôm nay mẹ nhịn không được nữa nên mới khóc”*. Tôi nói: *“Lúc trước con nói gì ạ?”*. Mẹ nói: *“Con lúc trước nói, lần này mẹ đến Đại Liên con cũng nói, con nói là mẹ lúc nào muốn đi thì cứ đi, trên thế gian này con không có nợ nần gì ai cả, cũng chẳng nợ ba mẹ”*. Bởi vì ba mẹ không có nuôi tôi. Mẹ tôi lúc đó rất đau lòng.

Thật sự lúc ấy tôi đặt chậu nước xuống, tôi lập tức quỳ xuống. Từ trước đến giờ tôi chưa bao giờ quỳ xuống. Tôi nói với mẹ: *“Mẹ à! Con thật sự đã sai rồi! Vì con quá ngạo mạn, tự cao. Mẹ không nợ con bất cứ thứ gì, chỉ có con nợ mẹ một mạng sống mà thôi”*. Bởi vì mạng sống này của tôi là do ba mẹ ban cho, nếu như đối với ba mẹ mà mình không thể có tâm cảm ơn, thì làm sao đối với ba mẹ chồng, đối với chồng, với những người xung quanh, thậm chí là đối với thầy giáo mà có tâm cảm ơn được chứ? Tôi liên tục khấu đầu trước mẹ và nói: *“Thật sự con đã sai rồi!”*. Tôi nói: *“Con luôn luôn đối xử với mẹ như vậy, con thật sự xin lỗi mẹ!”*. Tôi nói tôi đã đọc rất nhiều lần “Kinh Phật Nói Ôn Nặng Của Cha Mẹ Rất Khó Báo Đáp”, thế mà sao trong tâm mình lại không hiểu được đạo lý này vậy. Việc này tôi đã báo cáo hết hai lần, mỗi lần nhắc đến tôi đều cảm thấy xấu hổ với mẹ. Bởi vì lần này mẹ tôi đến nhà tôi, mẹ tôi còn nói: *“Mẹ sẽ giúp con trông nom tốt mấy đứa nhỏ. Con cứ yên tâm mà đi học, học thật tốt nha con! Con đừng vì bản thân mình mà hãy vì mọi người”*. Tôi thật sự cảm thấy mình đã xử sự rất tệ, cũng không phải là một cô giáo. Tôi một mực luôn sám hối. Tôi khóc rất lâu.

Ngày thứ hai sau đó, tôi phát hiện đôi mắt của tôi đều rớm máu. Tôi nói với mẹ: *“Mẹ à! Nếu con còn nói những lời này, con sẽ không là con người nữa”*. Mẹ tôi mới nói: *“Cũng tại mẹ không tốt. Thật sự con đã rất tốt rồi, con đã không dễ dàng chút nào rồi. Trong số những đứa trẻ hiện nay con đã rất tốt rồi”*. Tôi mới suy ngẫm, tại sao tâm của ba mẹ luôn luôn rộng lượng như vậy? Mẹ mới nói với tôi về lý do tại sao năm đó tôi phải rời xa ba mẹ. Bởi vì ba mẹ tôi hồi còn trẻ làm về công trình thủy điện. Mẹ tôi kể về sự gian khổ khi phải ở trong một căn nhà mà vào mùa đông buổi sáng khi thức dậy, nước rửa mặt trong chậu đã đóng thành băng. Ba mẹ thật không nhẫn tâm để cho con phải chịu khổ, nên đã để cho ông bà nội đem con đến Đông Bắc. Thật sự ba mẹ rất nhớ con, nhưng không còn cách nào khác, bởi vì hoàn cảnh công việc lúc đó. Ba mẹ tôi sinh tôi ra ở Thị trấn Ánh Tú, Tứ Xuyên, kế bên nơi đã xảy ra trận động đất lớn ở Văn Xuyên. Năm 2006, tôi đã từng quay về nơi đó. Thật sự, lúc tôi quay về thì điều kiện ở đó cũng không được tốt.

Sau khi ba mẹ đến nhà tôi, ba mẹ đã dạy tôi nhiều bài học. Có một lần, mới sáng sớm, tôi đã nói với chồng của mình về văn hóa truyền thống. Tôi nói anh làm việc này không được, việc kia làm không được tốt. Ông xã của tôi rất khiêm tốn, anh nói: *“Đúng rồi! Anh nên học tập ở em nhiều”*. Nói xong rồi thì tôi đi xuống nói với mẹ: *“Mẹ xem! Con đã dùng văn hóa truyền thống giáo dục anh ấy đó”*. Mẹ tôi thấy tâm tình của tôi khá tốt nên đã nhỏ nhẹ nói với tôi thế này: *“Con à! Con đừng có nói chồng con như vậy nữa, con làm việc còn thua xa chồng con. Mười sáu năm qua mẹ chưa từng thấy chồng con nói một câu thô tục, một câu khiến người khác phiền não, hay một câu ly gián khiêu khích, mà chỉ thấy chồng con luôn luôn bao dung con. Con không học hỏi người ta mà còn ở đây khoa tay múa chân nữa”*. Lúc đó tôi không lên tiếng, chỉ ở đó cúi đầu ăn cơm. Tôi ở nhà trong hai tháng này học tập nữ đức, nhưng sự thật là ba mẹ tôi đã giúp tôi thành tựu từng chút một.

Có một ngày kia, tôi cùng với ba tôi cũng xảy ra xung đột. Bởi vì sáng hôm đó ba tôi nói: *“Tịnh Du à! Ba thấy con ở bên ngoài sống đối xử*

hòa đồng với người khác, xử sự cũng không tệ, nhưng khi trở về nhà thì con vẫn luôn làm không tốt”. Lúc đó tôi rất không vui. Trước giờ con người tôi có một đặc điểm là không thích người khác đánh giá và phê bình tôi. Bạn nói tốt thì được, hoặc là bạn dùng lời lẽ ngọt ngào khuyên tôi, tôi cũng chấp nhận. Nhưng nếu nói trực tiếp thì tôi không chấp nhận, hễ nghe được thì tôi liền không vui. Lúc đó tôi không nói tiếng nào, đi lên lầu. Tôi rất nóng giận và nói với chồng mình một hơi. Anh không dám nói gì. Sau đó anh ấy xuống dưới nhà nói với ba là tính tình của tôi không chịu được người khác phê bình. Sau đó ba mới tìm tôi và nói: “Tịnh Du à! Ba không có ý nói gì con hết, ba chỉ muốn tốt cho con. Con không phải muốn học nữ đức sao? Con cần phải làm được chứ!”.

CHƯƠNG MỘT: TI NHƯỢC

Chương đầu tiên trong sách “Nữ Giới” là “*Ti nhược*”. Năm ngoái, lúc tôi mới bắt đầu đọc sách “Nữ Giới”, tôi rất phản cảm với từ này. Bởi vì tôi không có xem tường tận nội dung bên trong, tôi mới nghe qua thì có cảm giác thấp hèn kém cỏi, đặc biệt thấp tiếng bé hống. So với quan niệm ban đầu về người phụ nữ có công ăn việc làm, rất có khí phách, có tiếng nói riêng, độc lập tự chủ thì hoàn toàn không giống nhau. Nhưng thật sự khi tôi bắt đầu học “Nữ Giới”, Ban Chiêu giải thích từ “*ti nhược*” này là bao gồm sáu câu: “*Khiêm nhường cung kính, tiên nhân hậu kỷ* (người trước mình sau), *hữu thiện mạc danh*” (làm việc tốt thì không nên phô trương), “*hữu ác mạc từ*” (bạn đã làm những việc không tốt thì nên phản tỉnh, không thể cứ cho rằng không liên quan đến mình). “*Nhẫn nhục hàm cấu, thường nhược úy cụ, thị vi ti nhược dã*” (giữ lòng nhẫn nhục, thường có tâm kính sợ, ấy gọi là *ti nhược*). Khi nhìn sáu câu này, một việc tôi cũng không làm được, không làm nổi. “*Ti nhược*” có nghĩa là khiêm tốn và nhu thuận.

Lần trước, tôi đến Hồng Kông là để sám hối với quý vị về tính ngạo mạn, đồ ky, tham lam của tôi. Khi tôi quay về thì nói với chồng của mình, anh đã nói với tôi: “*Khi kết hôn thì anh đã biết em có những tật xấu này, đặc biệt là tính ngạo mạn của em. Em cứ cho mình là đúng, nên em không*

thể nghe lọt tai ý kiến của người khác, người ta vừa nhắc đến thì em liền rất phiền não”. Tôi mới hỏi chồng mình: “Tại vì sao lại như vậy?”. Anh ấy nói: “Những thứ em cho rằng mình làm đúng, kỳ thật chẳng có cái nào đúng cả, em còn xem những thứ đó là thật”. Tôi nghe được những câu nói này, tôi đã ở nhà suy nghĩ rất lâu.

Từ trước đến giờ tôi chưa từng nhờ mẹ chỉ dạy mình bất cứ việc gì. Năm ngoái, mẹ rất khiêm nhường viết cho tôi rất nhiều bức thư. Trình độ văn hóa của mẹ không cao, cũng chưa bao giờ viết thư cho người khác, vậy mà mẹ rất cung kính viết thư cho tôi. Tôi còn nhớ có một bức mẹ viết thế này: *“Tịnh Du à! Con là con của mẹ, nhưng mẹ phải nhận con làm thầy, bởi vì con học văn hóa truyền thống rất tốt. Mẹ không hiểu, con hãy chỉ dạy mẹ nhiều hơn”*. Bởi vì năm ngoái, tôi bắt đầu đưa cho mẹ nghe đĩa “Hạnh Phúc Nhân Sinh” của thầy Thái Lễ Húc. Mẹ tôi rất hoan hỷ, và lại còn nghe lời hơn cả tôi, ở nhà nghe hết bốn mươi mấy lần. Sau đó tôi nói với mẹ: *“Việc lễ bái tổ tiên rất tốt”*. Mẹ tôi liền đem những tấm ảnh quá cố của bà ngoại, ông ngoại của tôi ra ngoài phóng lớn, mỗi buổi sáng đều lạy ba trăm lạy. Có một lần mẹ gọi điện cho tôi để sám hối: *“Khi bà ngoại của con còn trẻ, mẹ cũng đối xử không tốt với bà. Hiện giờ Người đã không còn, mẹ rất hối hận”*.

Có một lần, vào một buổi chiều, tôi pha trà xong thì lên lầu giả bộ tỏ vẻ như đang học “Nữ Giới”. Học không có ích, quan trọng là làm được. Tôi nói với mẹ là: *“Mẹ ơi! Mẹ uống ít trà”*. Tôi nói là tôi muốn mẹ chỉ dạy một vấn đề. Bởi vì lần trước sau khi báo cáo xong, tôi nói chuyện với thầy Hồ (thầy Hồ Tiểu Lâm), thầy Hồ đã nói: *“Tịnh Du à! Cô đừng tưởng cô có rất nhiều phước báo, nhất định là do tổ tiên của cô tích đức nên cô mới có ngày hôm nay, nên hiện giờ cô mới có thể gặp được bao nhiêu thiện tri thức đến để nhắc nhở cô. Cô không tin cứ về mà hỏi thử xem”*. Khi thầy Hồ nói những lời này, tôi đã không để vào trong tâm.

Hôm đó, tôi hỏi mẹ: *“Mẹ à! Những bậc tiền bối của nhà mình lúc trước họ như thế nào ạ?”*. Mẹ nói: *“Trời ạ, truyền thống đều mất hết, đến đời của mẹ đã mất hết một nửa, đến đời con thì sắp không còn gì rồi”*. Tôi

hỏi: “*Phương diện nào không còn vậy mẹ?*”. Mẹ chỉ nói một từ chính là: “*Cần kiệm*”. Mẹ nói về bà nội của mẹ: “*Tịnh Du! Con có biết không, bà sống đến chín mươi hai tuổi, cả đời khi đi ra ngoài đường chỉ có một chiếc áo khoác*”. Khi đi ra ngoài, bà khoác vào một cái áo, là một cái áo khoác dài. Mẹ tôi nói bên dưới không phải là quần, ngày xưa mặc giống như một bộ quần áo khoác lên người vậy. Chiếc áo dài rất dài, che cả người. Bà có một đôi giày đi ra đường. Bà tự mình thêu một chiếc nón hoa để đội ra ngoài. Bà mặc như thế hết cả một đời người. Khi mẹ nói với tôi, suy nghĩ đầu tiên của tôi là gì? Nhất định là nhà mình hơi nghèo nên mới phải làm như vậy. Mẹ tôi còn muốn tiếp tục nói, thì tôi hỏi: “*Mẹ à! Mẹ ngưng một chút cho con hỏi, có phải hồi trước bà rất nghèo không? Làm sao bà có thể chỉ mặc một bộ đồ được, là thật sao?*”. Mẹ mới nói: “*Thật đấy! Không chỉ vậy, mà nhà bà nội còn là một thế gia vọng tộc, không nghèo một chút nào, lúc đông nhất còn thuê cả hàng trăm người làm. Bà còn đích thân dẫn con dâu của mình vào bếp để làm cơm cho những người này. Đặc biệt là bà rất cung kính, chưa bao giờ đối đãi không tốt với người ở*”. Tôi hỏi: “*Còn có việc gì nữa ạ?*”. Mẹ nói: “*Hồi đó sử dụng nước làm gì được giống mấy con ngày nay, mỗi ngày tắm một lần, lại còn dùng nước vô tội vạ*”, giống như thầy Hà nói là quá lãng phí tài nguyên vậy. Mẹ tôi còn nói, ở những đời xa xưa hơn, truyền thống của họ cho rằng, nếu như bạn lãng phí bao nhiêu nước thì đến khi bạn chết phải uống hết tất cả nước mà bạn đã lãng phí đó một lượt.

Hôm đó nghe thầy Hà giảng, tôi thật sự rất xúc động. Sau khi tôi nghe hết hai câu nói đó của mẹ, tôi không nói câu nào nữa, đi lên lầu tiếp tục phản tỉnh. Sau mấy ngày, tôi lại trao đổi với mẹ. Mẹ nói: “*Đời trước của mẹ, người phụ nữ làm việc rất giỏi. Thêu thùa, nấu ăn, việc nhà, tự mình làm nước tương cũng biết. Đến đời của mẹ còn lưu lại một chút, đời con thì một chút cũng không còn*”. Đích thực là việc nấu cơm ít ra tôi còn tạm được, còn lại những thứ khác như dệt, thêu, đan móc thì thứ gì cũng không biết. Tôi nói: “*Vậy con phải làm thế nào đây mẹ?*”. Mẹ nói: “*Cách duy nhất, nếu có thời gian con hãy tổng hợp ghi chép lại*”. Tôi nói: “*Con không có con gái, sau này có con dâu rồi thì có cơ hội truyền lại đời sau*”. Cho

nên khi học tập “Nữ Giới”, tôi có một thể hội rất lớn, chính là chữ “hiếu”. Thật sự phải nói là truyền từ đời cha đến đời con, đời đời có thể tương truyền, đây gọi là “hiếu”. Bất kể là văn hóa truyền thống ưu tú của gia đình, hay là tác phong, hay đối với cha mẹ phải có tâm yêu thương, tất cả đều truyền thừa cho đời sau thì gọi là đạo hiếu.

Sau đó, tôi chia sẻ với nhân viên của mình. Tôi hỏi: “*Các bạn có trao đổi với ba mẹ mình về cuộc sống của tổ tiên mình ngày xưa hay không? Bàn về chuyện của ông cố bà cố, ông sơ bà sơ xem có những gia phong nào tốt hay không?*”. Những người xung quanh tôi đều lắc đầu nói: “*Chưa từng hỏi qua*”. Tôi mới nói: “*Nếu các bạn có cơ hội thì nên trao đổi với ba mẹ, nhất định sẽ có lợi ích*”.

Khi tôi đang học về đề tài nhu thuận trong sách “Nữ Giới”, đối với tám chữ: “*Nhẫn nhục chịu đựng, giữ tâm kính sợ*”, tôi có ấn tượng rất sâu sắc. Vì sao vậy? Bởi vì bản thân tôi không thể nhẫn nhịn. Đừng nói là nhịn trong tâm, ngay cả miệng cũng không nhịn nổi, có uất ức gì thì nhất định sẽ nói ra. Tốt nhất là việc gì cũng thuận theo ý tôi, chỉ cần có một chút nghịch ý thì tôi sẽ phân tích, nói lý lẽ với người ta rồi.

Tôi đặc biệt cảm ơn Hiệp hội Giáo dục Phật Đà Hồng Kông. Vì sao vậy? Mỗi lần đến là mỗi lần tôi thật sự được giáo dục, được học tập. Lần trước, tôi đến và đem về một cuốn sổ tay nhỏ, hiện tại bên ngoài cũng có. Đó là “Vãng Sinh Ký của Cư sĩ Hoàng Yên Bình” và “Vãng Sinh Ký của Cư sĩ Hoàng Trung Xương”. Tại sao cuốn sổ tay này ảnh hưởng rất lớn đến tôi? Bởi vì tôi nhìn thấy ***Cư sĩ Hoàng có thể thành tựu là bởi vì ông ấy phát tâm không nói chuyện hơn hai năm. Ông liệt kê ra mười một điều lợi ích khi không nói chuyện.*** Tôi thì nói chuyện rất nhiều, không sai chút nào. Ví dụ như khi thấy chuyện này không hợp với ý mình, tôi nhất định sẽ phải nói ra để xem bạn xử lý như thế nào. Thấy chuyện kia không đúng, tôi nhất định phải nói. Ở nhà tôi cũng như vậy. Nếu như ba tôi không tắt đèn ở trên lầu và dưới lầu, thì tôi liền nói: “*Ba không biết tắt phước, không tắt đèn*”. Sau đó, mỗi ngày tôi đều đọc một lần về những điều tốt khi không nói chuyện. Ba tôi đi đằng trước, thì tôi đi đằng sau tắt đèn.

Hôm đó mẹ tôi có nói là: *“Lúc trước con làm việc gì có bao giờ con hỏi qua ý kiến của ba mẹ đâu. Từ những việc nhỏ như mua quần áo cho con cái, cho đến việc lớn như kết hôn, muốn làm gì con đều tự ý làm hết mà. Còn hiện tại, đúng là con có chút thay đổi rồi”*. Mỗi buổi sáng sớm tôi đều đến hỏi ý của mẹ, tôi không cảm nhận ra điều này, nhưng mẹ tôi nói: *“Đến việc hai đứa con của con mặc đồ gì là thích hợp, con cũng hỏi mẹ à?”*. Mẹ tôi rất vui nói mặc bộ này đi, hay là mặc bộ kia.

Có một thời gian, khi đang tu học tại nhà, bản thân tôi quyết tâm không nói chuyện, còn viết một đoạn văn phát nguyện nói với công nhân: *“Các vị có việc gì thì gửi thư điện tử, nhắn tin cho tôi. Tôi có một trợ lý, tất cả những cuộc gọi cho tôi, tôi đều chuyển đến cho trợ lý hết, việc gì cũng đừng đến tìm tôi”*. Kết quả là có một ngày, chồng của tôi nổi nóng và nói: *“Em làm bộ làm tịch gì vậy? Em có đức hạnh cao thế nào mà điện thoại này không tiếp, điện thoại kia không tiếp vậy?”*. Tôi nói: *“Em phải tu, em phải tu cho thật tốt”*. Chồng tôi nói: *“Em đang hiểu nhầm rồi, đây căn bản không phải gọi là tu. Tu không phải là làm những chuyện như vậy”*. Tôi hỏi: *“Thế phải làm thế nào?”*. Tôi đi xuống dưới lầu, ở đó phản tỉnh lại. Ba tôi liền đến nói với tôi một câu. Ngày thường tôi thường xuyên chỉ dạy ba mình, tôi khuyên ba hãy nghe Kinh nhiều, nghe nhiều bài giảng của lão pháp sư, không thể không nghe, không nghe sẽ không có trí huệ. Kỳ thực, ba tôi đã từng học lớp bồi dưỡng ở Đại học Thanh Hoa, trước khi về hưu ông từng là cán bộ hành chính. Hôm đó ba nói một câu làm tôi rất kinh ngạc. Ba nói: *“Lão pháp sư thường xuyên nói bốn chữ, gọi là “tùy duyên diệu dụng”*. Con nên tùy duyên, sau đó thì mới diệu dụng được. Tiếp điện thoại cũng không trở ngại việc gì, nếu như con tâm bình khí hòa có phải là tốt rồi không?”. Lúc đó tôi mới nói: *“Ba à! Sao ba lợi hại vậy? Ba nghe được ở trong Kinh nào vậy?”*. Ba nói: *“Ba quên mất rồi. Hôm đó con đang nghe, ba đi ở phía sau vô tình nghe được, cảm thấy câu này rất hay thì liền ghi nhớ”*. Sau đó, tôi đã nghe điện thoại như bình thường trở lại.

Tôi mở quyển “Đệ Tử Quy” ra xem, nghiên cứu. Tôi thuộc lớp phân tử trí thức, không phải người thượng căn, cũng chẳng phải người hạ căn,

mà là người trung căn. Năm xưa Phật giảng Kinh thuyết pháp đặc biệt là đối trị loại người này.

Tôi nghiên cứu thấy Lão phu tử Lý Dục Tú nói những điều liên quan đến miệng, có bao nhiêu điều nói về lỗi lầm từ miệng mà ra. Tôi vừa mở ra xem thì giật mình. Mọi người có cơ hội thì nên đọc quyển này. Quý vị xem chương về chữ “*tín*”, về chữ “*cẩn*” trong phần “*Yêu Bình Đẳng*”, rất nhiều đoạn nói về khẩu. Làm sao có thể tránh được tội lỗi từ miệng? Tôi liền suy nghĩ xem, tại vì sao lại phải tránh lỗi từ miệng? Tại vì sao Cư sĩ Hoàng có thể không nói chuyện thì được vãng sinh? Bởi vì ông đã nói rất rõ: “*Miệng chính là cửa của họa - phước*”. Tôi đóng cánh cửa này lại thì phước đều được giữ lại, họa cũng không chiêu cảm đến được. Quý vị xem, giữ lại toàn là phước, họa không chiêu cảm đến, tốt biết bao!

Trong “*Đệ Tử Quy*” có nói: “*Nói nhiều lời, không bằng ít*”. Ít nói chuyện. Cho nên, tôi ở nhà cố gắng ít nói chuyện nhất có thể. Ví dụ như ba mẹ tôi nói phải làm như thế này, đi ra ngoài phải chạy xe này, phải thế này thế kia. Lời nói của tôi sắp ra tới cửa miệng thì tôi phải nhịn lại, tôi sẽ không phát biểu thêm ý kiến gì nữa. Mẹ tôi nói: “*Tịnh Du! Tối nay hãy nấu món này*”. Đáng lẽ tôi nói, đã mấy ngày toàn ăn món này, có thể đổi sang làm món cơm được không? Nhưng đến cửa miệng thì tôi lại nhịn. Tôi nghĩ: “*Cha mẹ thích làm gì thì mình sẽ làm cái đó vậy*”. Những việc nhỏ thì bắt đầu làm từ trong nhà, khi làm xong sẽ có hiệu quả, bởi vì tôi đã nghiệm chứng rồi.

Tôi làm sao nghiệm chứng? Tôi ở nhà tu học đến nay được hơn một tháng thì bên ngoài có một nơi tổ chức sự kiện khá lớn mời tôi đi thuyết giảng, cũng chính là giảng nữ đức. Thầy cô giáo rất nhiều, người nghe cũng khá nhiều. Sau lần đó trở đi, nếu không có việc gì, hầu như là tôi không nói chuyện nữa. Ngoại trừ trên đài giảng giải, hoặc khi họ nhờ tôi thay phiên làm người dẫn chương trình thì tôi mới nói chuyện, còn lại thì tôi cười trừ. Người ta nói cái gì tôi cũng: “*À, rất tốt! Rất tốt!*”. Thật sự ai muốn tôi nói chuyện, thì tôi lấy cớ rồi đi ra ngoài. Khi ra ngoài thì tôi đeo tai nghe Mp3 vào. Tôi lưu trữ những bài giảng Kinh trong máy, những bài giảng của lão

pháp sư và những bài mà trước đây tôi giảng giải với quý vị về “Bồ Tát Tam Trọng Chương”, chính là những bài học về “Hoa Nghiêm”. Tôi nghe nhiều lần, nghe đi nghe lại gần mười lần. Nghe xong rồi cảm thấy mình làm cái gì cũng không đúng, thật sự là có cảm giác đó. Cho nên, sau đó tôi nghe được từ những thầy giáo khác nói là cô Trần có sự thay đổi khá lớn, cô ấy nói chuyện rất ít, rất tốt, giữ lại được phước báo. Điều này có thể giúp quý vị thành tựu công phu nhân nhục.

Nhẫn nhục không dễ chút nào. Đối với hết thầy sự tướng bên ngoài chúng ta đều có thể nhẫn nhịn được, tuy nhiên **đối với một người tu học Phật pháp chân chánh, công phu nhẫn nhục là gì? Chính là không ngừng tinh tấn, chịu đựng được sự khô khan, đơn điệu trong quá trình tu học.**

Lần trước, tôi lại được mời đi thuyết giảng. Khi quý vị cảm thấy hình như cảnh giới của mình đã nâng lên một bước, thì ngay lập tức thử thách lớn hơn sẽ đến. Cho nên có một vị thầy giáo đã từng nói: *“Tất cả là thử thách, xem bạn làm thế nào. Không biết làm gì nhưng vẫn phải đối mặt, vẫn phải trải qua hết”*. Chính là thử thách này luôn lặp đi lặp lại.

Lần thứ hai tôi đi thuyết giảng thì tâm thái hoan hỷ, có thể vì đại chúng mà tuyên giảng nữ đức, buổi giảng có trên một ngàn người tham dự. Tôi ở nhà đã chuẩn bị bài giảng hết một tuần, luyện giảng rất nhiều lần, cảm thấy cái nào thích hợp để nói với đại chúng, có thể thu hút được sự quan tâm của mọi người đối với việc giáo dục đức hạnh cho phụ nữ tôi đều liệt kê ra hết. Kết quả là tối hôm đó, khi tôi xuống máy bay, ban tổ chức nói với tôi một câu (cũng không hẳn ban tổ chức, mà một người nào đó đã nói): *“Xin lỗi cô Trần! Thời gian cho hội nghị lần này chúng tôi không sắp xếp được, cô không thể giảng được rồi”*. Nếu như lúc trước thì tôi nhất định sẽ rất phiền não, tôi sẽ nói lý lẽ: *“Không thể thuyết giảng tại vì sao không nói với tôi sớm một chút? Ban tổ chức xử lý như thế là không được. Tôi từ nơi xa đi đến đây, ở nhà con còn nhỏ, còn có người già nữa”*. Nhưng hôm đó tôi rất hoan hỷ, đây không phải là bài thi hay sao? Cho nên tôi nói: *“Anh yên tâm, tôi nhất định không có một chút tâm oán hận nào”*. Tôi ngồi ở

dưới lắng nghe người khác so với việc tôi lên thuyết giảng thì tôi hiểu ra được nhiều thứ hơn. Tôi có nhiều cơ hội ngồi dưới đài nghe giảng, cho nên tôi đã vui vẻ mà ngồi bên dưới nghe giảng. Tôi nhớ là lúc đó có một thầy đi cùng tôi, ông ấy cảm thấy lạ nên hỏi: “Sao cô nghiêm túc vậy? Từ trước đến giờ tôi chưa từng thấy cô nghe giảng nghiêm túc đến vậy. Vì sao vậy?”. Tôi nói: “Phật, Bồ Tát an bài cho tôi đến đây là phải ngồi nghiêm túc để nghe giảng, nên tôi nhất định phải làm tốt công việc này. Tôi nghiêm túc nghe giảng để xem thầy giáo khai thị cho tôi những gì”.

Bao gồm cả việc đến Hồng Kông lần này, tôi không có bất cứ sự chuẩn bị gì để báo cáo với mọi người. Tôi chính là đến để tu học, để nạp năng lượng. Tôi rất giống miếng bọt biển, đặc biệt nghiêm túc nghe bài giảng của thầy giáo Hà. Tôi nghĩ thầm, thầy hôm nay giảng đề tài “Thấy người nhan sắc, tâm khởi ý niệm chiếm đoạt”, tôi rất muốn nghe. Nếu tôi thuyết giảng thì tôi không được nghe rồi, về nhà lại phải bổ sung bài học này. Cho nên, thử thách này tôi tự nhiên vượt qua.

Vậy việc này so với việc thuyết giảng có hiệu quả lớn hay nhỏ hơn? Rất là lớn. Bởi vì khi tôi quay về, trong Ban tổ chức có một vị thầy nói: “Cô Trần à! Hai tháng nay cô tu học có tiến bộ đó. Tuy là cô không thuyết giảng nhưng chúng tôi nhận ra được”. Lúc đó tâm tôi có một chút hoan hỷ, sau đó lập tức nghĩ đến câu: “Thường sinh tâm kính sợ, không được sinh tâm hoan hỷ”. “Thận trọng dè dặt, như bước trên băng mỏng”. Lúc đó, tôi nói với thầy bên Ban tổ chức là: “Tôi thật sự rất tệ”. Thầy bên Ban tổ chức mới nói: “Lần này bài thi đưa ra cho cô rất khó, nhưng cô đã hoàn thành rất tốt”. Tôi nói: “Không có đâu, kỳ thực tôi biết bản thân mình còn kém rất xa”. Bởi vì câu nói của ba tôi cứ mãi bên tai tôi: “Con làm việc ở bên ngoài còn được, ở nhà thì không được tốt”.

Nhà là gì? Nhà chính là gốc rễ. Gốc rễ còn không vững, cho dù bên ngoài có đẹp đến đâu thì cũng giống như cành hoa trong bình vậy, đều vô dụng. Cho nên, tôi đặc biệt cảm ơn ba của mình. Do đó, trong lần thuyết giảng đó, tôi đã nhắn cho ba một tin nhắn: “Ba ơi! Con thật sự rất biết ơn ba. Con không biết làm sao báo đáp ơn của ba được. Nhân Ngày Của Ba,

con quỳ lạy ba được không?”. Khi tôi quay về, ba tôi đã nói một câu: *“Tịnh Du à! Con học đã bao lâu nay, đạo lý đơn giản như vậy mà con vẫn không hiểu. Chúng ta là người một nhà, cần gì phải cảm ơn chứ? Lão Pháp sư khi giảng Kinh thường nói, cái gì gọi là người một nhà, cái gì gọi là một thể? Tay trái của bạn bị ngứa, thì tay phải của bạn sẽ gãi cho tay trái. Tay trái có nói tôi cảm ơn bạn, tôi biết ơn bạn hay không? Không có, không cần phải nói cảm ơn. Răng cắn trúng đầu lưỡi, lưỡi có oán hận cái răng không, có giận hờn hay không? Không có!”*. Hôm đó tôi thực sự khóc, tôi cảm thấy rất xấu hổ. Tôi cảm thấy trước đây tôi rất khinh thường cha mẹ, tôi cảm thấy học thức của mình rất cao, sự nghiệp lại rất lớn, cha mẹ không có dạy dỗ tôi gì cả.

Hai tháng nay tôi đặc biệt cảm nhận sâu sắc, tại vì sao họ có thể trở thành ba mẹ của tôi? Họ không chỉ có ân đức đối với sinh mạng này của tôi, còn tôi thì không có cách gì để báo đáp ân sinh thành này. Quan trọng nhất chính là ân ba mẹ dạy dỗ, thật sự là từng giây từng phút ba mẹ đều dạy dỗ tôi. Ba tôi nói: *“Ba ngẫu nhiên nghe được Sư phụ Ngài thường hay nói: Quý vị phải làm cho được, quý vị phải làm cho được. Cho nên Tịnh Du con không thể từ sáng đến tối cứ nghe Kinh mãi trên lầu. Làm sao để làm được đây? Tâm của con phải đồng nhất với tâm của ba mẹ, đồng nhất với tâm của chồng con, đồng nhất với tâm của con con. Nếu con có thể đạt đến nhất tâm, thì con thông rồi”*. Lời nói này khiến tôi suy tư rất lâu. Bởi vì có một vị thầy giáo ở Đại Liên tên là Vương Hy Hải cũng nói tương tự. Hiện giờ thầy ấy đang thuyết giảng hoằng dương văn hóa truyền thống ở khắp nơi trên toàn quốc. Thầy Hy Hải được công nhận là một trong số mười nhân vật làm cảm động toàn Trung Quốc. Người cha già của thầy từ lâu đã nằm liệt giường, sống đời thực vật. Thầy chăm sóc cho cha của mình. Vì phải chăm sóc cho cha nên thầy đã nghỉ việc, từ bỏ cơ hội xuất ngoại, thầy vẫn chưa kết hôn mà toàn tâm toàn ý hầu hạ cho cha mình gần ba mươi năm. Thầy liên tục chăm sóc cha cho đến khi cha thầy tám mươi hai tuổi, rất an nhiên mà rời khỏi thế gian. Thầy là một trong thập đại hiếu tử làm cảm động Trung Quốc. Thầy Hy Hải nói với tôi: *“Tịnh Du! Điều gì mới chính là niềm vui thực sự của cô? Không phải là cô đếm xem mình có được bao nhiêu tiền,*

không phải là cô ở đó hưởng thụ, không phải bản thân mình rất sung sướng, đi dạo, làm đẹp, mà thật sự là đối với những người bên cạnh cô, như cha mẹ cô, chồng cô, người thân của cô, con của cô, chính vì sự có mặt của cô nên họ đều vui vẻ. Sau đó cô thấy họ đều rất vui vẻ, thì cô cũng sẽ rất vui vẻ. Đây là niềm vui thật sự”.

Lúc ấy tôi có hỏi thầy Hy Hải: “Sao thầy lại làm được như vậy?”. Thầy nói: “Chỉ cần một cái tâm. Ví dụ như chồng của cô, tâm của anh ấy đang nghĩ gì cô đều có thể biết rõ, cô đều có thể đoán được. Tâm tư của cha mẹ như thế nào cô đều hiểu được. Sau đó, cô có thể từng giây từng phút làm theo những gì mà tâm họ muốn, đương nhiên họ sẽ rất hoan hỷ”. Tôi nói: “Nếu như họ làm trái với luân lý, không phù hợp với ngũ luân đại đạo, không phù hợp với ngũ thường thì sao?”. Thầy Hy Hải nói: “Vậy thì vấn đề vẫn là ở cô! Cô phải nghĩ ra phương pháp có thể khiến họ hoan hỷ vui vẻ làm theo những gì cô cho là đúng. Do phương pháp của cô có vấn đề, chứ không phải họ có vấn đề”. Tôi nói: “Thế thì, nói qua nói lại cũng là vấn đề ở tôi sao?”. Thầy nói: “Đúng rồi! Quan trọng nhất chính là cô hãy buông xuống cái tôi của mình, không nên nghĩ đến bản thân mình nữa”. Thầy nói, khi thầy hầu hạ cha mình thì thầy không còn cái tôi nữa, hoàn toàn có thể trở thành một thể với cha của mình. Cha của thầy không thể nói chuyện, nhưng thầy biết cha của mình ngứa chỗ nào, khi nào phải trở lưng, khi nào cần uống nước. Chưa bao giờ cha của thầy phải dùng ống thông đờm. Mỗi lần thầy dùng ống thông đờm hút đờm ra cho cha mình, thầy canh lúc cha mình thở một hơi thì thầy hút đờm ra vào trong miệng mình. Mỗi lần cha thầy đi đại tiện, thầy cũng rất hạnh phúc mà đưa lên ngữi: “Phân hôm nay rất tốt, không khô, cũng không loãng”, thân thể của cha thầy rất khỏe mạnh.

Ở Đại Liên có một bệnh viện rất nổi tiếng. Thầy dẫn cha mình đi tái khám, bác sĩ điều trị chính ở bệnh viện đã nói: “Anh Hy Hải à! Với khả năng của anh bây giờ, trình độ hộ lý của anh có thể đến Đại học Y khoa giảng dạy cho sinh viên chuyên ngành hộ lý được rồi đó”. Cho nên, sau khi phát tâm chân thành hiếu thảo, không có điều gì là không thông. Câu nói

trong “Hiếu Kinh” thật sự rất đúng: *“Thông ư thần minh, quang ư tứ hải”* (cảm thông với thần minh, quang minh ngời bốn biển).

Tôi đặc biệt cảm ơn, cảm thấy mình rất may mắn có cơ hội được tiếp xúc với những vị thiện tri thức. Chính là câu nói trong “Đệ Tử Quy”: *“Yêu bình đẳng, gần người nhân”*. Tại sao *“yêu bình đẳng”* ở phía trước, còn *“gần người nhân”* ở phía sau. “Đệ Tử Quy” đều có thứ tự. Quý vị xem “Nhập Tắc Hiếu” là chương đầu tiên. Tôi đã suy nghĩ về điều này rất lâu, xin chia sẻ tâm đắc này cho quý vị. Đó là vì, khi bạn đem tâm yêu thương cha mẹ mở rộng ra thành tâm yêu thương mọi người xung quanh, thì bạn mới có thể thực sự có được tâm cung kính. Bạn đem tâm cung kính này thân cận người hiền thì bạn mới được thọ dụng, ngược lại thì làm sao thọ dụng được đây? Người hiền ở ngay bên cạnh bạn, bạn cũng không xem ra gì, cuối cùng nghe không lọt tai, bạn không học được thứ gì cả.

Tôi chia sẻ với mọi người là bản thân tôi có tập khí phiền não rất nặng. Thật đấy! Tôi cứ ngưỡng mộ những vị đại đức lão sư, như giáo sư Chung tôi rất ngưỡng mộ. Bản thân tôi rất muốn thay đổi, cho nên tôi suy nghĩ rất nhiều phương pháp, kiên định thực hiện nó. Đã rất nhiều năm rồi, gia đình tôi không có xem báo chí, từ trước đến giờ không xem tivi, nếu như xem thì chỉ xem phim về văn hóa truyền thống.

Khi học tập đức tính cung kính khiêm nhường, tôi nghĩ làm sao mình có thể vừa hiểu về lý, đối với sự cũng có thể làm đến được? Làm sao từ trong tâm tôi có thể hiểu được một cách triệt để? Khi mới bắt đầu thì tôi lạy Phật. Lần trước, tôi đã chia sẻ qua với quý vị rồi.

Trong quá trình hai tháng qua tu học, lần đầu tiên trong cuộc đời tôi hạ quyết tâm dẫn theo con tôi đi ra ngoài làm công quả. Tôi chưa làm công việc này bao giờ. Những thầy cô giáo thuyết giảng về văn hóa truyền thống nói chính là làm công quả. Kỳ thực, khi đi ra ngoài thì được rất nhiều người tôn sùng, tâm ngã mạn tự cao của mình càng ngày càng nặng. Cho nên, ngày chủ nhật tôi dắt theo con của mình đi đến một ngôi chùa ở Đại Liên để cạo rửa nhà vệ sinh. Quý vị thử nghĩ xem, lúc trước, ngay cả nhà vệ sinh

trong nhà tôi còn chưa từng cọ rửa. Nói thật lòng, tôi hạ quyết tâm rất lớn. Sau đó, tôi vừa lái xe vừa nói với ba mẹ. Ba mẹ tôi cũng rất hoan hỷ, nói rất tốt. Ba tôi còn đặc biệt mua cho tôi một cây kẹp rác rất dài. Ba nói: *“Con dẫn đĩa lớn vào trong nhà vệ sinh cọ rửa, ba với mẹ con dẫn theo đĩa nhỏ đi nhặt rác ở bên ngoài chùa. Đến giờ thì chúng ta cùng nhau đi ăn, ăn xong rồi về nhà. Làm nguyên một buổi sáng, rất tốt!”*.

Kết quả là lần đầu tiên cọ rửa nhà vệ sinh, thật sự lúc đó tôi có cảm xúc rất lớn. Nói thật lòng là khi tay đeo găng, vừa cầm cây cọ lên thì người được cái mùi rất nồng. Tôi cứ tưởng là chỉ có một cái nhà vệ sinh, đến đây rồi mới biết là tự viện rất lớn, có hai khu vệ sinh công cộng. Bên nữ tổng cộng có đến tám phòng. Ngoài tám phòng ra, con tôi còn phải cọ rửa bồn vệ sinh. Trước tiên tôi dạy con cách cọ rửa, sau đó chúng tôi chia nhau ra làm việc. Kết quả là, tôi vừa cọ được một lúc thì có người đi vào nói: *“Đừng có làm nữa, toàn nước không à, qua bên kia làm đi, tôi phải đi vệ sinh”*. Khi đó tôi mới nghĩ: *“Tại sao tôi lại đến đây làm gì, ở nhà tôi có thể nhàn hạ rất sung sướng. Thật là! Tôi nghĩ dù gì cũng đã đến đây, nên thôi không lên tiếng, sau đó nhường cho cô ấy”*. Một lúc sau lại có một người vào, nhìn tôi với vẻ khó chịu rồi nói: *“Cô làm việc ở đây à?”*. Tôi nói: *“Không phải ạ!”*. Cô ấy nói: *“Không phải à?”*. Lúc đó tôi đã nghĩ: *“Mình có nên tiếp tục hay không?”*. Nghĩ đi nghĩ lại, cuối cùng tôi cũng kiên định tiếp tục, vì phải thay đổi bản thân, nên hãy làm thôi. Dù gì cũng phải luyện tập từ đây, mặc người ta muốn nói gì tôi vẫn cọ rửa từng phòng vệ sinh.

Sau đó tôi tịnh tâm trở lại, cầm cây cọ bắt đầu cọ rửa phòng vệ sinh. Thật sự có cảm giác như đang cọ rửa bản thân mình vậy, bao lâu nay tâm mình đã tích lũy những thứ ô uế, rất khó cọ sạch. Khi cọ đến cuối cùng thì trong tâm tôi cảm thấy phiền não tập khí của con người mình thật sự rất khó thay đổi. Nếu như không có tâm kiên định vững vàng như trong “Liễu Phàm Tứ Huấn” đã nói, nếu không có cái tâm dũng mãnh, tâm kính sợ, tâm hổ thẹn, thì rất khó quay đầu thay đổi. Tôi suy đi nghĩ lại nhiều lần, tại sao cần có tâm kính sợ? Bởi vì tôi biết khi tôi học Phật nhiều năm, hiểu được nhân quả, với nghiệp mà tôi đã tạo thì tương lai tôi nhất định sẽ phải đọa

vào ác đạo rồi. Thật sự là tôi thấy sợ hãi, mỗi lần đọc “Kinh Địa Tạng” tôi đều rất sợ. Tôi không muốn phải đến nơi đó.

Khi tôi học Đại học, tôi rất thích học Triết học. Tôi cứ liên tục nghĩ, tại sao con người lại đến thế gian này? Thân thể của con người có thật sự tồn tại? Rốt cục có linh hồn hay không? Cái gì là tôi? Đây là những vấn đề thường gặp phải trong Triết học, chính là bản thể, là mối quan hệ giữa thế giới vật chất và thế giới tinh thần.

Lần đó tôi đã đọc một lượng lớn sách Triết học. Như sách của Niết-chê (Nietzsche), Socrates, triết học của cổ Hy Lạp tôi đều đọc qua hết, tu học rất nhiều môn, nhưng không đạt được kết quả gì. Tôi thích Phật học, đích thực là ban đầu tôi đã đem Phật học ra nghiên cứu. Bởi vì tôi cảm thấy Phật học so với Triết học nói thấu triệt hơn. Tôi còn có tâm lý là xem Phật học như một thứ tiêu khiển cho qua thời gian. Sau này khi nghe giảng đi giảng lại thì tôi thấy rất sợ, bởi vì con người thật sự không có chết, người chết thì chưa có hết. *“Mọi thứ đều không thể mang theo được, chỉ có nghiệp theo mình”*. Thiện nghiệp thì tôi không có, ác nghiệp thì rất nhiều. Tôi sợ hãi, làm sao để sửa đổi đây? Tôi phải kiên trì.

Làm đến giữa chừng thì con tôi mệt quá không làm nổi nữa, nó nói: *“Mẹ ơi! Chúng ta có thể đi nhặt rác được không, cũng làm công quả mà!”*. Tôi nói: *“Con à! Không được!”*. Con tôi hỏi là vì sao vậy? Tôi nói: *“Mẹ rất ngạo mạn, con nhất định phải cùng với mẹ dùng phương pháp này đối trị tính ngạo mạn của mẹ”*. Chúng tôi đến chùa làm hết ba lần, lần thứ hai thì đỡ hơn nhiều rồi.

Sau này thầy Hy Hải có nói với tôi: *“Cọ rửa nhà vệ sinh thì phải kiên trì. Đây là việc rất tốt!”*. Cho nên tâm dũng mãnh này phải kiên trì. Nguyên nhân có thể làm được việc này chính là bạn có tâm hổ thẹn và tâm kính sợ, nó sẽ thành tựu tâm dũng mãnh của bạn. Lần này tôi đến, đem về cuốn “Chư Kinh Phật Thuyết Địa Ngục Tập Yếu”. Hôm qua, tôi đứng đây xem được vài đoạn. Tôi quyết định khi đi về có thời gian nên xem nhiều hơn. Tôi biết được có nhân quả nhưng không tin sâu. Bởi vì tưởng tượng không

ra, bạn trông ác nhân này sẽ gặt được quả báo gì. Không thấy được quả báo, nên bạn rất dễ khinh thường, xem nhẹ, không xem ra gì cả.

Hôm đó, nghe thầy Hà thuyết giảng tôi rất cảm động. Vì sao vậy? Hồi trước tôi rất sợ sét đánh. Khi tôi học Đại học thì tôi sợ đến nỗi nếu như có tiếng sét, tôi liền chui vào trong chăn của người khác. Người ta hỏi tôi làm sao vậy? Tôi mới nói là hễ nghe được tiếng sét thì lông tóc dựng đứng. Tôi rất sợ tiếng sét đánh. Thậm chí ngay trong giấc mơ, tôi đã mơ thấy thần thiên lôi trách mắng tôi. Tôi không biết tại sao. Nhưng mấy năm nay tôi không còn sợ nữa, đặc biệt là năm nay tôi không còn sợ sét đánh. Như ngày hôm đó ở Đại Liên có sét đánh, tôi mới cảm thấy kỳ lạ. Tôi hỏi: “*Tại vì sao lần này tôi không sợ vậy?*”. Kết quả là, nghe bài giảng của thầy Hà tôi đã hiểu ra. Thầy giảng rất rõ: Lãng phí ngũ cốc chiêu cảm tiếng sét, người đó sẽ sợ hãi. Khi tôi học Đại học, nếu như tôi không thích ăn món nào, tôi chỉ thử một miếng rồi sẽ vứt cả một tô cơm và đồ ăn vào thùng rác, không có cảm giác gì. Hơn nữa, khi tôi ăn cơm thường chỉ ăn một nửa, ăn phần ở giữa, bởi vì tôi nghĩ cơm bên rìa không ngon, nên phần rìa còn lại tôi đem đi đổ. Lúc trước, đi ăn ở tiệm tôi không bao giờ mang về, bởi vì tôi cảm thấy đồ ăn thừa rất bẩn, không thể ăn đồ thừa. Tôi đã lãng phí ngũ cốc không kể xiết. Thật sự tôi cảm thấy, vì việc đó mà tôi vẫn còn một chút kiên định tín tâm để sửa đổi. Bởi vì, tôi sợ mình sẽ chiêu cảm lấy ác báo, rất sợ hãi. Hôm qua lúc thầy Hà nói, thì ra là hai năm trở lại đây tôi đã làm được từng chút một. Lúc mới bắt đầu tôi cho rằng mình tiết kiệm, nhưng những lúc cơm bị thiu thì tôi cũng sẽ đem đổ. Đích thực là đồ ăn dư của con ăn không hết tôi sẽ đổ bỏ. Nhưng sau khi tôi tu tập nữ đức, khi ba mẹ tôi đến ở cùng, ba tôi đặc biệt làm một sọt rác nhỏ, gọt xong vỏ táo, vỏ dưa, kể cả những hạt cơm rơi dưới đất đều nhặt bỏ vào sọt rác đó. Tôi mới hỏi ba: “*Ba à! Ba muốn làm gì vậy?*”. Ba nói: “*Ba đem những thứ này đưa ra ngoài, ử một thời gian thì sẽ thành phân bón*”. Bởi vì phía trước nhà chúng tôi có một vườn hoa, lúc trước trồng hoa. Hai tháng sau khi ba tôi đến, ở những khu đất trống ba tôi đều trồng rau xanh, bắp cải, bí đỏ. Ba tôi đem phân vừa ử xong, bao gồm sữa của đứa con út của tôi vừa uống hết, ba tôi lấy nước tráng qua, sau đó đều đem tưới cho hoa, cho rau. Ba tôi còn hay

nói những câu cảm ơn như: *“Các bạn hãy phát triển tốt nhé, những loại phân bón này không biết có hợp khẩu vị hay không?”*. Hoa nở rất đẹp, rau cũng phát triển rất tốt. Đến mùa hè, hầu như chúng tôi đều ăn rau cải ở nhà trồng. Cho nên, bây giờ tôi thật sự không còn sợ sét đánh nữa, ngày trước thì rất sợ.

Tôi cùng cô giáo Mỹ Huệ thỉnh cuốn *“Cảm Ứng Thiên Vọng Biên”*, quyết định đem về nhà tu học, xem từng câu chuyện, từng câu chuyện một. Người ta không biết nên mới dám tạo ác, mới không biết sợ. Sau khi biết rõ rồi thì huân tập nhiều lần. Nghe giảng một lần không được thì nghe hai lần, hai lần không xong thì nghe giảng mười lần. Không được nữa thì bạn sẽ giảng lại cho người khác mười lần. Cuối cùng thì cũng hiểu rõ thôi, hóa ra là như thế này. Đích thân tôi đã trải nghiệm rồi.

Cho nên chúng ta học văn hóa truyền thống cũng tốt, học “Đệ Tử Quy” cũng tốt, quan trọng nhất là phải hiểu được nhân quả. Nếu như không tin nhân quả, hoặc không hiểu rõ về nhân quả, thì thực sự mỗi ngày bạn luôn tạo ra ác nghiệp nhiều hơn thiện nghiệp.

Hiện nay, cũng có lúc ba tôi nói với tôi: *“Con hiện tại cũng đang phạm lỗi, cũng may là so với lúc trước con có ưu điểm là con biết quay đầu ngay lập tức, con biết con đã sai rồi”*. Chúng ta thường hay làm những việc sai trái nhưng không biết đó là sai trái, còn cho rằng là rất đúng. Ví dụ như việc dạy con trẻ. Tôi luôn nghĩ rằng trẻ con là trẻ con, tôi là tôi, tôi phải phê bình nó, tôi phải nói nó, tôi phải dạy dỗ nó. Tôi tu học ở nhà hai tháng nay có một trải nghiệm rất lớn, đó là không phải dạy trẻ kiểu như vậy. Bạn thay đổi rồi, thì nó sẽ thay đổi thôi.

Bạn với con trẻ cũng giống như thân thể của bạn và hình bóng của bạn vậy. Khi bạn đứng thẳng, thì mặt trời rọi xuống, bóng của bạn mới thẳng. Nếu thân của bạn nghiêng, thì mặt trời rọi xuống, bóng cũng là nghiêng. Cho nên, khi nói về việc giáo dục đức hạnh của phụ nữ, Tổ sư Ấn Quang đã từng nói qua một câu rất Kinh điển. Ngài nói, mẹ và con cũng giống như vàng được nung chảy thành khuôn vậy. Đem vàng nung chảy ra,

rồi đổ vào trong khuôn, khuôn đó hình thù như thế nào thì hình dạng của vàng cũng như thế đó. Ví dụ như khuôn là hình cột, thì nhất định sẽ tạo ra vàng cây. Khuôn là hình đồng tiền thì nhất định sẽ tạo ra đồng tiền vàng. Ngài nói cái khuôn này chính là người mẹ, còn người con chính là vàng.

Tại vì sao tôi nói tôi đặc biệt cảm động? Bởi vì sau ba ngày kể từ khi tôi dập đầu xin lỗi mẹ, vào một buổi tối, đứa con út của tôi chủ động cầm một cái khăn đứng bên cạnh ba của tôi. Ba tôi lúc đó đang rửa chân, ba cũng không để ý. Ba tôi mới nói: *“Con muốn làm gì đó?”*. Nó mới nói: *“Ông à! Khi nào ông rửa chân xong, con muốn lau chân cho ông”*. Nó chỉ hai tuổi rưỡi, chưa đến ba tuổi. Ba tôi rửa xong rồi thì nó đã rất chăm chú lau từng bàn chân, từng ngón chân cho ba tôi. Sau khi lau sạch sẽ rồi thì nó đem dép mang vào chân ông. Sau đó nó nói với anh nó: *“Anh đem đổ nước đi, em bung không nổi”*. Anh nó liền đem nước đổ đi. Ba tôi rất vui, niềm hoan hỷ đó không gì so sánh nổi. Ngày hôm sau, khi gặp chồng tôi, ba liền nói với chồng tôi là: *“Đứa con này của con đúng thật là ...”*. Bởi vì ba tôi cũng có hai đứa cháu nữa. Tôi có hai đứa em trai song sinh. Ba tôi mới nói: *“Con xem hai đứa cháu nội của ba, lúc trước ở bên cạnh ba không có đứa nào rửa chân giúp ba hết”*. Ba tôi rất vui.

Đứa con lớn của tôi có vẻ tủi thân, bởi vì chúng tôi đang khen đứa em nên nó đứng đó không lên tiếng. Sau đó, tôi hiểu được tâm ý của nó, tôi nhẹ nhàng gọi nói qua một bên, tôi nói: *“Con à! Mẹ nói cho con nghe một bí mật. Thật ra bà ngoại của con vẫn chưa từng được ai rửa chân. Em của con không phải là người đầu tiên rửa chân cho ông hay sao? Tối hôm nay con có thể là người đầu tiên rửa chân cho bà đó. Con còn có thể chủ động bung nước đến rửa chân cho bà. Con làm còn tốt hơn so với em con. Đừng nói với bà là mẹ nói chuyện này với con nhé. Con cứ nói với bà là con nghĩ ra như vậy”*. Kết quả là đến tối, con tôi cứ hỏi: *“Bà mấy giờ mới ngủ ạ, bà mấy giờ mới rửa chân ạ?”*. Mẹ tôi mới nói: *“Con muốn làm gì vậy?”*. *“Con chỉ hỏi thôi ạ”*. Cuối cùng mẹ tôi cũng nói: *“Bà muốn rửa chân rồi, con có chuyện gì không?”*. Con tôi nói: *“Bà cứ ngồi ở đó, con đi lấy thau nước”*. Sau đó đích thực là nó đã làm theo lời của tôi. Mẹ tôi rất vui. Mẹ tôi

nói nó làm còn tốt hơn so với em nó, còn làm cả mấy việc, từ rửa chân đến cọ chân, mẹ rất vui.

Cho nên, bản thân tôi suy nghĩ rất lâu, chúng ta là người làm mẹ mà cứ luôn trách móc con mình không tốt, cứ luôn cảm thấy trẻ con rất khó dạy bảo, trẻ con không hiểu thuận. Thật sự là tôi chưa bao giờ phản tỉnh lại chính mình. Bởi vì khi nhìn thấy những khuyết điểm của con mình cũng chính như là nhìn thấy những khuyết điểm của chính bản thân mình vậy, chỉ là chính mình ngại không dám thừa nhận, không dám đối mặt.

Lần này, trước khi tôi đến Hồng Kông, đứa con lớn của tôi đã viết cho tôi một bức thư. Bởi vì nó đã vào tiểu học lớp một, trong hai ngày này nó đang thi cuối kỳ, hôm qua đã bắt đầu thi. Nó biết tôi có chút lo lắng, nên nó đã viết cho tôi một tờ ghi chú vuông vức ngay ngắn. Nó nói: *“Mẹ thân yêu! Mẹ đi Hồng Kông nhớ chăm chú nghe giảng nhé, con ở nhà sẽ thi thật tốt để mẹ yên tâm”*. Tôi rất cảm động. Bởi vì nói thật lòng, chúng ta có thể cảm ơn cha mẹ, nhưng có biết cảm ơn con của mình hay không? Lúc trước, tôi cảm thấy hai đứa con của mình rất phiền toái, tôi thấy nếu như không có chúng thì tôi sẽ sống tốt hơn nhiều, sẽ vô lo vô ưu, tự do tự tại. Hiện tại, chính ngày hôm đó đã khiến tôi suy ngẫm, tại sao tôi có hai đứa con này? Bởi vì tôi thiếu rất nhiều bài học, kiếp này ông trời ban cho tôi hai vị thầy. Trẻ con cũng là thầy, ông trời phái xuống bên cạnh để thành tựu cho tôi.

Lần trước khi tôi giảng bài, tôi có nói đến việc tôi phải nhẫn nhịn, đối với tất cả mọi người đều phải nhẫn nhịn. Sau khi quay về, đối với cha mẹ thì tôi dần dần có thể làm được. Khi bạn làm không được trọn vẹn thì luôn sẽ có thử thách. Tôi cứ nghĩ mình làm rất tốt, kết quả là đứa con út liên tục mấy đêm liền không hiểu lý do gì cứ khóc suốt. Ngày đầu tiên tôi có thể chịu được, ngày thứ hai thì tôi cảm thấy rất phiền. Tôi mới hỏi con: *“Không bị bệnh cũng không có chuyện gì, con khóc làm gì chứ?”*. Ngày hôm sau mẹ tôi thức dậy thì nói với tôi (chúng tôi ở sát vách, ngay lầu một): *“Cháu út đêm hôm qua ngủ không được ngon giấc”*. Tôi nói: *“Dạ đúng rồi mẹ, mẹ cũng nghe thấy à?”*. Mẹ tôi nói: *“Quan trọng nhất là mẹ xem biểu hiện của con. Đêm đầu tiên con còn tốt, ngày thứ hai đã nhịn không nổi, vậy thì làm*

sao được?”. Sau đó, tôi mới nói chuyện với đứa con út. Tôi nói: *“Con có thể không khóc được không? Con muốn làm gì vậy?”*. Đứa con út của tôi rất thông minh, không hiểu tại sao nó nói với tôi một câu khiến tôi rất kinh ngạc. Nó nói: *“Dạ con đến để thành tựu mẹ”*. Tôi mới nói: *“Vậy được rồi, mẹ sẽ bình thân mà chịu đựng”*. Khi ý niệm của tôi vừa chuyển đổi, thì con không khóc nữa, đều trở lại bình thường. Cho nên, trải nghiệm mà tôi muốn báo cáo cho quý vị là gì? **Chúng ta thường nói đến phiền não và trí huệ chính là bồ đề, cũng giống như mặt úp và mặt ngửa của bàn tay vậy, khi quý vị vừa chuyển ý niệm trở lại thì thử thách sẽ không còn nữa.** Bởi vì khi quý vị nghĩ chúng đến để thành tựu tôi đây, thì ý niệm này của quý vị là ý niệm của trí huệ, không phải ý niệm của phiền não. Nếu quý vị không còn nghĩ đến những phiền toái đang liên tục xảy ra, thì thử thách sẽ không còn, sẽ vượt qua thử thách. Nếu như quý vị muốn nâng cao cảnh giới, thì sẽ còn những thử thách khó khăn hơn nữa tiếp tục xuất hiện, quý vị sẽ ở trong đây mà luyện tập. Mỗi lần một chuyển đổi, chuyển đến cuối cùng thật sự là như lời Sư phụ đã nói: *“Đối với thuận cảnh không có một tơ hào ý niệm tham luyến”*.

Thuận cảnh là gì vậy? Thuận cảnh là cái mà chúng ta thường ngày hay nói, những người mình gặp đều là những người mà mình ưa thích, những lời nói xung quanh đều là những lời mà mình thích nghe, không lo lắng về chuyện ăn uống, vậy mà quý vị vẫn không có tham luyến. Đây cũng là khảo nghiệm. Nghịch cảnh là gì? Không phải là đại họa đại nạn gì, mà chính là đối với những chuyện vặt vãnh thường hay xảy ra trong gia đình, bạn xem thấy việc gì cũng đều không vừa mắt, thấy người này tại sao đi vệ sinh không dội nước, thấy người này tại sao mới ra ngoài mà lớn tiếng thế, thấy người kia tại sao mặc đồ không có thẩm mỹ gì, lại thấy người nào đó đầu tóc sao rối bù, lại còn ngửi được mùi của người khác.... Thật sự ý niệm chuyển rồi thì cảnh giới sẽ thay đổi thôi.

Bởi vì ban đầu tôi đã từng gặp qua tình cảnh như vậy, tự cho mình rất sạch sẽ. Có một vị thầy dạy văn hóa truyền thống, tôi cứ cảm thấy người thầy đó có mùi rất nặng, mỗi lần gặp tôi đều tránh rất xa. Kết quả có một

ngày tôi đã làm thử nghiệm, thử xem thầy như Phật Bồ Tát, tìm những ưu điểm của thầy. Dù gì thầy cũng có duyên với tôi, chúng tôi luôn ở cùng một nơi, nhất định là thầy đến để chỉ dạy tôi bài học gì đây. Tôi tìm kiếm. Khi tôi tìm ra được những thứ tốt đẹp ở thầy, tôi thật sự rất kinh ngạc. Tôi nói, quả thật là thầy đến để đối trị tật xấu của tôi, để tôi phát hiện ra những khuyết điểm và vấn đề của bản thân mình. Thầy có đức hạnh rất tốt. Đột nhiên có một ngày, tôi mới ý thức được sao tôi lại không ngửi được mùi cơ thể của thầy nữa, muốn ngửi cũng không ngửi thấy mùi gì. Cho nên mùi ở đâu ra? Ở trong tâm của mình phát ra, không phải bên ngoài.

Quý vị cảm thấy bên ngoài dơ bẩn, quý vị cảm thấy người bên ngoài đều không phải là người tốt, quý vị cảm thấy con mình không tốt, quý vị cảm thấy cha mẹ chồng của mình không tốt, đó chính là tâm của bản thân quý vị không tốt. Khi tâm quý vị không còn ý niệm xấu này, nhất định mọi thứ sẽ khác. Thay đổi khá là khó. Tôi cảm thấy tôi có được lợi ích gì? Hai tháng nay tôi rất ít đến công ty, mỗi buổi sáng đều nghe Kinh, buổi chiều có lúc thì nghe Kinh hết cả buổi chiều, có lúc thì soạn bài, cả buổi chiều nghiên cứu “Nữ Giới”, buổi tối lại nghe Kinh.

Tôi đã hiểu được câu nói mà Sư phụ thường nói trong bài giảng. Ngài nói: *“Tôi ngày nào cũng ở cùng Phật Bồ Tát, nên tôi lúc nào cũng vui vẻ”*. Trong phút chốc tôi chưa cảm nhận được sự vui vẻ đó, nhưng tôi có cảm giác phiền não đang giảm bớt từng chút một. Sau đó có vẻ như mình đã hiểu ra một chút một đạo lý nhỏ. Con người ta khi hiểu được đạo lý, lợi ích lớn nhất chính là biết được bản thân mình sai rồi, thật sự đã sai, chứ không phải nói trên miệng là tôi sai rồi, tôi sẽ sửa đổi. Ngày trước của tôi là như thế. Chồng của tôi mới nói: *“Em sai ở đâu?”*. Tôi nói: *“Chỗ nào em cũng sai cả”*. Anh nói: *“Em nói cụ thể xem”*. Tôi mới nói: *“Không có gì để nói cả”*. Anh nói: *“Vậy thì em vẫn chưa nhận thức được”*. Tôi quay người bỏ đi. Đó chỉ là ngoài mặt, chỉ là hình thức. Cho nên, hiểu lý rất quan trọng. Sau khi hiểu rõ lý rồi, chính mình phải chân thật đi thực hiện. Sau khi phản tỉnh lại, thì đó mới gọi là thật sự học tập.

Bởi vì khi tôi học “Nữ Giới”, tôi thường xuyên phải tra “Thuyết Văn Giải Tự” để xem tổ tiên chúng ta khi sáng tạo ra mỗi chữ cái thì họ có hàm ý gì ở bên trong hay không. Kết quả là sau khi tôi tra xong từ “*học*”, tôi rất ngạc nhiên. Trong cuốn “Thuyết Văn Giải Tự” có nói: “*Học có nghĩa là ngộ*”. Từ “*ngộ*” trong từ giác ngộ. Thì ra từ trước đến giờ tôi đều không có học, bởi vì tôi chưa có giác ngộ, chỉ đơn giản như là một cái máy ghi nhớ thôi, lưu trữ một đồng kiến thức, một đồng từ ngữ vậy. Tôi tra rất nhiều từ, bao gồm từ “*giáo*” và “*dục*”. Từ “*giáo*” trong “Thuyết Văn Giải Tự” có ghi là: “*Trên làm, dưới noi theo*”. Còn chữ “*dục*” có nghĩa là “*con cái sẽ theo đó mà trở nên thiện*”. Ý nghĩa của hai chữ này có thể rất nhiều thầy cô đều biết, chỉ có tôi lần đầu mới biết. Lúc tra xong hai từ này, tôi rất phấn khích, tôi liền chia sẻ với ba. Ba tôi nói: “*Đúng rồi! Con làm như thế nào thì con của con sẽ làm như thế đó. Con như thế nào thì con của con sẽ như thế đó. Con tốt rồi thì con của con cũng sẽ tốt*”. Ba còn nói: “*Con xem chữ giáo, một bên là chữ hiếu, bên còn lại là chữ “văn” đảo ngược, giống như một cây roi vậy. Bạn không có hiếu thì sẽ đánh bạn, như vậy gọi là giáo*”. Lúc đấy tôi mới suy ngẫm, mình đã sắp bốn mươi tuổi rồi mà đến giờ mới hiểu đạo lý này.

Quý vị xem, Khổng Lão Phu Tử đến bốn mươi tuổi thì Ngài đã không còn nghi hoặc. Tôi hy vọng trong vòng mười năm có thể nỗ lực cố gắng, có thể đạt đến cảnh giới của Khổng Lão Phu Tử, không mê hoặc, sẽ rất vui vẻ. Bởi vì khi quý vị không có nghi hoặc nữa, thì quý vị sẽ bớt tạo nghiệp rất nhiều.

Trong quá trình chúng tôi học tập, thường xuất hiện những nghi vấn gì? Kể cả việc tôi dẫn dắt nhân viên cùng nhau học tập nữ đức, học “Nữ Giới”, đã gặp những nghi vấn gì? Những thứ lỗi thời này bây giờ còn học để làm gì, có tác dụng gì? Tôi nói với họ: “*Mặt trời có lỗi thời hay không? Vậy thì chúng ta cần nó chiếu sáng để làm gì?*”. Cổ ngữ Trung Hoa chúng ta có câu: “*Không nghe lời người xưa, thiệt thòi ngay trước mắt*”. Còn có câu: “*Nghe người khuyên, ăn cơm no*”. Người xưa là ai? Cha mẹ, người lớn trong nhà là người xưa. Thánh Hiền thời xưa để lại những điển tích này cho

chúng ta, họ cũng là người xưa. Cho nên Khổng Lão Phu Tử thường nhắc đến câu: “*Tín nhi hiếu cổ*”. Tin tưởng lời nói của cổ nhân, nguyện học tập theo người xưa.

Mỗi ngày ở nhà, tôi đem sách “Câu Chuyện Đức Dục” gồm bốn quyển ra xem. Ba tôi rất hoan hỷ, ba nói sách này rất tốt, đều nói về đức hạnh của cổ nhân, đều dựa trên “Bát Đức”: “Hiếu, đễ, trung, tín, lễ, nghĩa, liêm, si” để biên soạn, và còn phân chia ra phần của người nữ và phần của người nam. Tôi xem người nữ thời xưa họ làm người phụ nữ, làm người vợ, làm người mẹ, làm người con dâu như thế nào. Chúng ta thật sự có lỗi với tổ tiên, chúng ta đã bỏ đi rất nhiều thứ.

Trong “Bát Đức”, tôi cảm thấy tôi học đi học lại cũng chỉ có một đức, đặc biệt là xã hội ngày nay cần đến, đó chính là chữ “*hiếu*”. Vì sao mỗi lần tôi phản tỉnh từ chữ “*hiếu*” này thì tôi cảm thấy hiếu chính là gốc. Cha mẹ của mình chính là cái gốc sinh mệnh của mình, chúng ta chính là từ đây mà ra. Nếu như quý vị niệm niệm đều quay về tâm hiếu thảo đối với cha mẹ, thì nhất định có thể thành tựu, ít nhất là trên thế gian có thể ít tạo nghiệp hơn.

Chúng tôi trong lúc học tập văn hóa truyền thống, có rất nhiều thầy cô cũng đang chia sẻ cho mọi người, tôi cảm thấy chính mình không biết thuộc về loại người nào? Tôi cảm thấy mình thật sự không phải là một tấm gương tốt, tôi chính là đến để phản tỉnh, để sám hối. Bởi vì chúng ta thường quan niệm là đi học vài năm để có được những tấm bằng, những học vị rồi thì không cần đến giáo huấn của người xưa nữa. Không nghe lời dạy của cha mẹ, cũng không chịu cúi đầu nghe thầy cô giảng dạy, cả một đời này không chỉ là tự hủy đi bản thân mình. Thật vậy, giống như chương đầu tiên “Ti Nhược” trong “Nữ Giới” có nói đến ba cái “*thường đạo*” của người phụ nữ. Chữ “*thường*” trong từ luân thường, “*đạo*” trong từ đạo đức. Thường đạo này siêu việt cả thời gian và không gian. Nói trắng ra, chính là căn bản của sự tu thân dưỡng đức của người phụ nữ, là căn bản của việc thành gia lập nghiệp, căn bản của việc gia hòa vạn sự hưng mà chúng ta lại không biết nó,

không có nó, cho nên học đến cuối cùng thì nhà không ra nhà, người cũng không giống người.

Quý vị xem chương thứ nhất về “Ti Nhượng” nói đến ba thứ “thường đạo” của người phụ nữ, là ba thứ “thường đạo” nào?

Thứ nhất, tôi xin báo cáo với quý vị, “ti nhượng” chính là tánh đức khiêm tốn nhu hòa, cung kính khiêm nhường, người trước mình sau, giữ lòng nhẫn nhục. Nói thật ra, chính là chịu thương chịu khó. Ở nhà không để gia đình trở thành nơi chứa đựng đầy oán khí, tất cả những điều không vừa ý đều phải nhẫn nhịn. Giống như đức tính của nước vậy, đổ nó vào cái bình vuông thì nó hình vuông, vào bình tròn thì nó hình tròn, vậy thì gia đình này nhất định là có phước.

Thứ hai là, nói đến người phụ nữ phải cần cù, cần mẫn. Người phụ nữ nếu không biết cần kiệm thì nhất định là tương bại gia. Lúc trước tôi là như vậy, rất xa xỉ và lãng phí. Trong hai tháng tu học này, tôi đem quyền quản lý tài chính trong gia đình giao cho ba tôi, bởi vì cha mẹ tôi rất tiết kiệm. Tháng đầu tiên, tôi đưa ba 2.000 Nhân dân tệ. Trong nhà có hai đứa trẻ, ba mẹ, cộng thêm tôi nữa. Bởi vì chồng tôi làm kinh doanh nên thường xuyên ăn cơm bên ngoài, chủ yếu là những chi phí trong nhà. Ba tôi rất cẩn thận lấy sổ ghi chép chi tiêu. Kết quả sau một tháng, các khoản chi tiêu chỉ dùng hết 1.600 Nhân dân tệ. Tôi cảm thấy như thế là rất tiết kiệm rồi. Ngày trước, một tháng tôi chi tiêu rất nhiều. Ba tôi ở đó xem xét những khoản nào cần nên cắt giảm, khoản nào không cần thiết, khoản nào có thể tiết kiệm hơn. Trong khu vườn nhỏ này có thể làm thêm vài luống đất, tiền rau có thể cắt giảm đi. Lúc đó, tôi cảm thấy thật sự đời này của chúng ta kém rất xa so với đời trước, không biết tiết phước, không biết cảm ơn. Cho nên, có một vị thầy nói với tôi những lời khiến tôi kinh ngạc. *Thầy nói, quý vị hưởng thụ phước báo chính là đang tiêu hao phước báo, hưởng thụ nhiều một phần thì tiêu hao nhiều một phần. Khi không còn để tiêu hao nữa, phước tận thì nhân vong, khắp người mang theo ác nghiệp thì bạn phải đi thọ ác báo. Thầy ấy nói, chịu khổ chính là hết khổ. Quý vị chịu khổ nhiều một chút thì nghiệp nợ của quý vị sẽ giảm đi một phần, tích*

thêm một phần phước. Cho nên, tôi bắt đầu từ bản thân mình, sau đó đến con của tôi.

Trong thời gian đó có ngày quốc tế thiếu nhi. Mọi người đều biết, hồi xưa đến ngày quốc tế thiếu nhi tôi nhất định dắt con ra ngoài, phải ăn, phải chơi, một ngày cũng tiêu đến 1.800 Nhân dân tệ. Dịp lễ này chúng tôi không đi đâu cả, ở nhà dọn dẹp nhà cửa.

Chúng ta học được rồi thì chúng ta hãy áp dụng. Tuy là có lúc không làm nổi, đôi khi tôi cũng không thể khống chế bản thân mình được, nhưng vẫn cảm nhận được là chính mình đang tiến về phía trước. Mặc dù tiến ba bước, lùi hai bước, nhưng vẫn còn một bước chưa lùi lại chỗ ban đầu, liền nhanh chóng tiến lên phía trước hai bước nữa. Nếu như không học thì hoàn toàn lùi về sau rồi.

Thứ ba, trong chương “Ti Nhược” nói là “kế tế tự”. “*Kế tế tự*” ý nói trọng trách của người phụ nữ trong việc kế thừa gia đạo và truyền thừa lại cho đời sau.

“Bất hiếu hữu tam, vô hậu vi đại” (Bất hiếu có ba điều, không có con nối dõi là tội lớn nhất). Câu nói này tôi cũng cẩn thận tra cứu trên mạng. “*Hậu*” ở đây là chỉ cho thế hệ sau có đức, có thể thật sự gánh vác được gia nghiệp, gia đạo. Quý vị sinh nhiều con, không chỉ là hai đứa, ba đứa, nhưng nếu chúng đều không được giáo dục về đức hạnh, không biết hiếu dưỡng phụ mẫu, tôn trọng sư trưởng, thì không khác gì so với cầm thú.

Tôi nghe được một câu chuyện về một doanh nhân rất giàu có ở Đại Liên, luôn bận rộn trong công việc. Con của ông ấy bởi vì thiếu sự giáo dục về văn hóa truyền thống, đã tiêu hơn một triệu Nhân dân Tệ để mua xe. Mới mua không lâu lại không thích, đòi cha mình phải mua thêm một chiếc xe khác hơn một triệu Nhân dân Tệ nữa. Người cha không đồng ý. Anh ta làm sao đây? Anh ta cố ý lái chiếc xe đó ra ngoài đâm vào lề đường, đâm liên tục nhiều lần làm cho chiếc xe bị tông đến vỡ nát, sau đó đem bỏ đi,

không cần nữa. Người cha không còn cách nào khác, phải làm theo ý muốn của nó, lại cho nó mua kiểu xe mà nó thích.

Tôi thật sự rất cảm ơn, may mắn khi con mình chưa trưởng thành, con vẫn còn nhỏ tôi đã kịp quay đầu, tôi có thể giảng cho con mình như thế nào mới thật sự là đạo làm người. Bởi vì ban đầu con tôi cũng như vậy, nó cứ hỏi: “*Công ty của ba kiếm tiền nhiều hay là công ty của mẹ kiếm nhiều hơn?*”. “*Mẹ à! Con muốn cái công ty kiếm nhiều tiền của ba, cái ít hơn mẹ để dành cho em con đi*”. Bởi vì tôi kinh doanh vàng cây và đồng tiền vàng, có một lần con tôi đến tiệm vàng của tôi nói: “*Mẹ ơi! Cây vàng lớn nhất là của con, nhất định sau này phải để lại cho con*”. Hiện giờ tôi nghĩ lại rất sợ. Sau này con mình lớn lên trong mắt chúng chỉ có tiền, tôi sẽ không bao giờ thỏa mãn được chúng. Dục vọng của con người không bao giờ có điểm dừng. Ba - bốn tuổi nó đã trở nên như thế này, sau này ra ngoài xã hội sẽ như thế nào đây?

Cho nên, năm ngoái, thông qua việc cùng con tôi học tập văn hóa truyền thống, chồng tôi đã nói một câu. Có một lần, chồng tôi lái xe chở con đi ra ngoài chơi. Lúc đó chồng tôi cũng muốn đổi một chiếc xe mới, nên đã đem những hình ảnh của chiếc xe mới đưa cho con tôi xem. Con tôi xem qua một lần, bởi vì lúc trước con tôi cũng rất thích xe, nhưng lúc đó con tôi xem xong thì không nói gì. Đúng thật là nó rất hồ hững, đặt tờ quảng cáo xe ra trước mặt. Sau đó chồng tôi mới hỏi: “*Con cảm thấy kiểu xe này như thế nào?*”. Con tôi mới trả lời: “*Ba ơi! Có phải xe này đắt lắm hay không?*”. Chồng tôi mới nói: “*Đúng rồi! Rất đắt đó!*”. Con tôi mới nói: “*Ba ơi! Nhà mình đã có rất nhiều xe rồi, không cần phải mua thêm xe mới. Ba có thể đem số tiền đó giúp đỡ được nhiều người nghèo khó*”. Chồng tôi rất ngạc nhiên. Con tôi quay về có nói với tôi, tôi cũng cảm thấy rất cảm ơn. Tôi cảm thấy con nó đã có một chút thay đổi và tiến bộ, nó cũng như đang động viên và nhắc nhở tôi, nói với tôi, người làm mẹ như tôi nên biết phải làm như thế nào. Mẹ dạy như thế nào thì con sẽ như thế đấy, mẹ thay đổi rồi thì các con cũng thay đổi. Cho nên có những lúc tôi suy nghĩ, người phụ nữ không nên oán trách bất cứ chuyện gì không vừa ý xung quanh mình,

như là cha mẹ chồng không tốt, chồng mình không tốt, hoặc con mình không tốt. Thật sự không phải là như vậy, mà đều là bản thân mình làm chưa được tốt. Quý vị thay đổi rồi thì chồng của quý vị sẽ rất yêu thương quý vị, con của quý vị sẽ biết hiếu thuận nghe lời, cha mẹ chồng cũng sẽ rất tôn trọng quý vị.

Bản thân tôi tu học rất tệt, nhưng tôi rất may mắn có cơ hội được chia sẻ với mọi người. Nếu như có chỗ nào không đúng, khẩn thỉnh các vị lão sư, đại đức ra sức chỉ giáo, giúp tôi trở thành một người phụ nữ có đức hạnh, thành tựu một cuộc sống hạnh phúc mỹ mãn. Xin cảm ơn mọi người!

CHƯƠNG HAI: PHU PHỤ (ĐẠO VỢ CHỒNG)

¹Tôi kết hôn đến năm nay đã được mười sáu năm. Tôi kết hôn hơi sớm, tốt nghiệp đại học được một năm thì đã kết hôn rồi. Đời sống hôn nhân trong mười sáu năm qua cũng có rất nhiều cảm xúc. Trước khi học văn hóa truyền thống thì tôi cũng đã đi qua rất nhiều con đường vòng, lộ trình tâm thức của bản thân thật sự khó mà nói cho hết được, ngọt bùi cay đắng đều có cả. **Cuối cùng tổng kết lại, bất luận là hôn nhân mỹ mãn hay là đời sống gia đình hạnh phúc, thực sự không phải cầu được từ bên ngoài mà là cầu từ trong tâm chính mình.**

Từ năm ngoái, tôi bắt đầu học tập văn hóa truyền thống, học tập “Đệ Tử Quy”, học tập “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”. Ở trong nước tổ chức rất nhiều những buổi luận đàm văn hóa truyền thống tôi đều đến tham gia, đều đi nghe. Cảm xúc lớn nhất đó là văn hóa truyền thống chính là sự giáo dục về tình yêu thương. Văn hóa truyền thống dạy chúng ta hai điều, đó là “*ngũ luân*” và “*ngũ thường*”.

Điều đầu tiên là dạy cho chúng ta về những mối quan hệ trong cuộc sống giữa người với người. Trong văn hóa truyền thống gọi là “*ngũ luân*”. Điều thứ hai là dạy chúng ta nên căn cứ vào những đạo lý nào để xử lý năm

¹ Bắt đầu tập 2

mối quan hệ này. Trong văn hóa truyền thống gọi là “*ngũ thường*”. Tôi cảm thấy, nói đến cuối cùng chính là bốn chữ này.

Quan hệ vợ chồng là mối quan hệ đứng đầu trong “*ngũ luân*”. Có vợ chồng rồi mới có quan hệ cha con, quan hệ anh em, quan hệ quân thân. Khi tôi học “*Đệ Tử Quy*”, tôi nghĩ “*Đệ Tử Quy*” tổng cộng có bảy chương, nhưng không hề nhắc đến quan hệ vợ chồng, mà chỉ nhắc đến “*nhập tắc hiếu, xuất tắc đễ*”. Đó là quan hệ cha con, quan hệ anh thương em kính, phía sau còn nhắc đến quan hệ bạn bè phải giữ chữ “*tín*”, bao gồm quan hệ quân thân cũng đều nhắc đến. Nhưng vì sao không nói đến quan hệ vợ chồng? Vấn đề này đã khiến tôi vướng mắc rất lâu.

Tôi là một người rất thích đọc truyện ký. Năm ngoái, tôi đọc một cuốn truyện ký tên là “*Thích Ca Mâu Ni Phật Truyện*”. Trong cuốn truyện ký này, có một đoạn kể về việc Đức Phật đã làm thế nào để giáo huấn một người con dâu không hiếu thuận. Năm đó ở Ấn Độ, có một người trưởng giả giàu có, trong nhà có rất nhiều tiền của, gia đình đó có bảy người con. Người con trai út lấy được một người vợ gia thế vô cùng tốt, dung mạo cũng rất thanh tú, xinh đẹp, tên là Ngọc Da Nữ. Ngọc Da Nữ cậy nhà mình có tiền, có thế, dung nhan lại rất đẹp, nên sau khi được gả vào nhà chồng thì vô cùng kiêu ngạo, không làm việc nhà, chỉ ham muốn hưởng thụ. Hơn nữa, cô không hiếu thuận cha mẹ chồng. Cha chồng của cô chính là vị trưởng giả này, ông rất lo lắng. Có một lần, ông đã khẩn cầu Đức Phật đến nhà mình để giáo hóa cô con dâu này. Đức Phật rất từ bi, Ngài nói: “*Được, không vấn đề gì, ta sẽ đến nhà ông một chuyến*”.

Khi Đức Phật đến nhà trưởng giả, tất cả mọi người trong nhà đều ra bái kiến Đức Phật, nhưng Ngọc Da Nữ rất ngạo mạn, trốn phía sau bình phong không ra. Thế nhưng, khi cô nhìn thấy tướng mạo tốt đẹp, trang nghiêm không gì sánh bằng của Đức Phật thì cô không kiềm chế được, bước ra bái kiến Đức Phật. Phật liền bắt đầu dạy cô, một người phụ nữ phải nên làm phụ nữ như thế nào, nên làm vợ ra sao. Điều này đã làm tôi ấn tượng đặc biệt sâu. Mỗi lần học tập văn hóa truyền thống, bao gồm cả việc học “*Nữ Giới*”, tôi đều nghĩ đến những lời nói đó của Đức Phật, tôi còn lấy

đoạn văn này làm thành một chương trình power point để trình chiếu cho toàn thể nhân viên của chúng tôi xem. Nhân viên nam và nhân viên nữ tôi đều cho xem. Đối với những đồng nghiệp nam thì tôi hy vọng, sau khi trở về thì họ sẽ chia sẻ với vợ của mình.

Năm vai trò của người làm Vợ

Hai tháng này tôi ở nhà tu học “Nữ Giới”, tôi cũng đã đọc qua vài lần rồi. Đức Phật nói, làm một người vợ thì bạn phải làm “**ngũ phụ**”, chính là năm vai trò của người làm vợ.

Thứ nhất, bạn phải làm “mẫu phụ” (vợ như mẹ). “Mẫu” trong từ mẫu thân, “phụ” trong từ tức phụ, ý nói bạn phải yêu thương chồng mình giống như một người mẹ yêu thương con trai mình vậy.

Thứ hai, bạn phải làm “thần phụ” (vợ như bề tôi). “Thần” trong từ đại thần, ý nói bạn phải giống như một người thần tử trung thành tuyệt đối với quân vương của mình vậy.

Thứ ba, bạn phải làm “muội phụ” (vợ như em gái). Phải giống như em gái đối với anh trai vậy, “*trưởng ấu hữu tự*” (lớn nhỏ có thứ lớp).

Thứ tư, bạn phải làm một “tỳ phụ” (vợ như nô tỳ). “Tỳ” trong từ nô tỳ, ý nói bạn phải giống như một người nô tỳ đối với chủ nhân vậy, vô cùng cung kính, chăm sóc thì vô cùng chu đáo.

Cuối cùng mới là “phu phụ” (vợ như một người vợ). Ý nói vợ chồng phải kính nhau như khách, yêu thương lẫn nhau.

Tôi đã suy nghĩ rất lâu. Sau đó, vào một buổi tối, tôi đem năm câu nói này của Đức Phật chia sẻ với chồng mình. Chồng tôi học vấn rất cao, anh là một thạc sĩ. Trong thời gian học đại học, anh đều là Chủ tịch Hội sinh viên. Hiện nay thì anh tự mình làm kinh doanh, sự nghiệp cũng rất lớn. Anh là một người đàn ông rất truyền thống. Anh ấy chưa từng tiếp xúc với Phật Pháp, nhưng anh lại nói: “*Em còn phải nói nữa sao? Đức Phật thật là trí*

huệ. Ngài có thể tổng kết một cách viên mãn đến như vậy!”. Anh ấy nói: “Em chỉ cần làm theo năm điều này là được rồi, nhưng trọng điểm là phải làm tốt bốn điều phía trước”. Lúc đó tôi rất kinh ngạc, tôi nghĩ anh ấy chắc phải phản bác một, hai điều. Tôi không nói gì nữa, sau đó tôi đã suy nghĩ rất lâu.

Sáng nay, tôi gọi điện nói chuyện với mẹ chồng. Mẹ chồng tôi còn nói: “Phật nói rất hay, nhưng làm được thì rất khó đó”. Tôi nói: “Mẹ xem điều thứ nhất là vợ như mẹ. Con cảm thấy, kỳ thực có rất nhiều người nam trở về nhà, họ xem nhà giống như một nơi tránh gió bão vậy. Bởi vì, họ ở bên ngoài có thể rất kiên cường, hô mưa gọi gió, dốc hết sức để gây dựng sự nghiệp kiếm tiền nuôi sống gia đình, cho nên tất cả những oan ức và những mệt nhọc họ chỉ giải tỏa được khi trở về nhà. Nhưng nếu trở về nhà mà người vợ lại rất ngang ngược, ăn nói lớn tiếng, thì gia đình sẽ không giống gia đình nữa, không ấm áp”. Do đó tôi luôn nghĩ, người làm mẹ nên yêu thương con mình như thế nào? **Nếu tôi không biết cách yêu thương con mình, thì cũng giống như tôi sẽ không biết cách yêu thương chồng mình.**

Trước đây tôi thật sự không biết cách yêu thương con, mà là chiều chuộng, con muốn cái gì thì tôi cho cái đó. Lúc con trai tôi ba tuổi, tôi đưa cháu đến nhà hàng ăn cơm. Khi xuống xe thì cháu không chịu xuống. Lúc đó tôi lái xe, tôi nói: “Tại sao con không xuống xe đi”. Con trai tôi rất ngạo mạn, ngồi trên xe nói: “Mẹ à! Nhà hàng này phải có người tới mở cửa cho mình chứ? Con đợi họ đến mở cửa”. Lúc đó tôi cũng rất kiêu ngạo, tôi nghĩ: “Con mình nhỏ vậy mà đã có kiến thức thế kia, còn biết ở đây sẽ có người mở cửa”. Chờ một lúc, quả thật có người đến mở cửa cho cháu, lúc đó cháu mới xuống xe. Hiện tại, nghĩ lại tôi thấy rất hối hận và sợ hãi. Nếu tôi không học văn hóa truyền thống, con trai tôi tiếp tục lớn lên sẽ biến thành người như thế nào đây?

Mua đồ cũng như vậy. Một lần, có một cô muốn mời con tôi ăn kem, con tôi liền nói: “Cháu chỉ ăn loại Haagen-Dazs, một viên kem là sáu mươi Nhân dân tệ”. Cô đó rất kinh ngạc. Tôi nói: “Đúng vậy! Con trai tôi chỉ ăn

thứ ngon nhất, mặc đồ tốt nhất". Tôi cảm thấy như vậy chính là yêu con. Thật là sai lầm!

Thời gian trước tôi đã viết cho con trai mình một bức thư, bởi vì hôm sau cháu sẽ tham gia vào đội thiếu niên tiên phong. Thầy giáo chúng đã gửi tin nhắn mời các vị phụ huynh tặng cho con mình một phần quà đặc biệt có ý nghĩa. Tôi đã viết một bức thư đặc biệt sám hối với con trai mình, vừa viết tôi vừa khóc. Tôi nói: *"Con trai à! Trước đây mẹ không biết yêu thương con, không hiểu được cách yêu thương con, đều thương con một cách sai lầm. Mẹ học tập "Đệ Tử Quy", học tập văn hóa truyền thống mới biết làm thế nào để dạy con"*. Con trai tôi đã hỏi tôi là: *"Mẹ à! Ngày mai mẹ sẽ tặng quà gì cho con vậy?"*. Tôi nói: *"Mẹ sẽ viết cho con một bức thư"*. Con trai tôi rất thông minh, không lâu sau cháu cũng viết cho tôi một bức thư, nói: *"Mẹ à! Mẹ xem bức thư này trước đi, mẹ xem bức thư con viết cho mẹ trước đi!"*. Tôi vừa mở thư ra xem thì thấy con trai tôi viết là: *"Mẹ à! Quà tặng ngày mai, ngoài bức thư mẹ viết ra, con vẫn muốn nhận được một món quà. Những đồ chơi lớn ba mua cho con đều bị mẹ thu hết rồi, ngày mai mẹ có thể tặng con một món đồ chơi lớn được không ạ? Con tin tưởng, mẹ nhất định sẽ tặng cho con. Những lời không cần thiết con sẽ không nói nữa, con rất mong chờ"*. Kỳ thực, tâm tôi rất buồn. Ngày thứ hai, khi con tôi đi học thì luôn hỏi tôi. Tôi nói: *"Con yên tâm, mẹ nhất định sẽ tặng cho con một món quà đặc biệt có ý nghĩa"*. Tôi còn nhấn mạnh sẽ tặng quà. Con tôi rất vui vẻ đi học. Tôi liền lấy bộ đĩa "Mẹ Hiền Con Hiếu" của thầy Chung Mao Sâm bỏ vào trong túi xách và đi đến trường. Trên đường đến trường, vốn dĩ tôi muốn đến một cửa hàng nhỏ để gói lại, kết quả nhìn thấy trong cửa hàng đều là những vị phụ huynh đang cầm các loại đồ chơi, thức ăn như là những hộp sô-cô-la rất đẹp mắt, những cái cặp sách lớn,... ở đó gói quà. Phí gói quà cũng rất đắt nên tôi không gói nữa, tôi liền đi ra. Ngôi trường này rất xem trọng hoạt động này, họ tổ chức nghi thức rất long trọng cho hơn 100 học sinh lớp 1. Cuối cùng là đeo khăn quàng đỏ và sau đó phụ huynh đi lên phía trước để tặng quà cho con mình.

Tôi đến trước mặt con trai mình, ngồi quỳ một chân xuống. Tôi rất trang trọng đặt bộ đĩa đó lên trên đầu. Tôi nói: *“Mẹ sẽ tặng con bộ đĩa này”*. Con trai tôi rất thất vọng, vẻ mặt cháu rất không vui. Sau đó nó ngó nhìn xung quanh và nói: *“Mẹ à! Người ta đều tặng đồ chơi mà!”*. Kỳ thực, lúc đó tôi đã khóc. Tôi nói: *“Đúng vậy! Nhưng đồ chơi có ý nghĩa đặc biệt gì không? Đồ chơi có thể chơi để thành một Thánh Hiền không? Đồ chơi có thể làm con trở thành một đứa con hiếu thuận với ba mẹ không?”*. Tôi nói: *“Mẹ đã không từ, nên con cũng không hiếu. Mẹ xin lỗi ba con, cũng xin lỗi ông bà nội của con. Mẹ rất xấu hổ!”*. Con trai thấy tôi khóc như vậy nên cũng không nói gì nữa, nó rất khoan dung. Sau đó nó đã nhận bộ đĩa đó của tôi. Thật ra lúc đó tôi rất buồn, vì nhiều phụ huynh học sinh như vậy nhưng ngay đến tặng một quyển sách cũng không có, mà chỉ toàn là đồ chơi.

Sau khi trở về nhà, tôi rất sám hối với chính mình. Tôi cảm thấy trong bảy năm đầu đời của con trai mình, tôi đã dẫn nó đi sai đường, không biết cách yêu thương con, để con mình không hiểu được cái gì mới thực sự là tình yêu. Mấy hôm đó, mỗi ngày tôi đều sám hối từng chuyện trước đây với con trai lớn của mình, sám hối từng chuyện một. Tôi nói: *“Con trai à! Trước đây mẹ làm thật không đúng, như luôn dẫn con đi ăn cơm ở những nhà hàng 5 sao. Tuổi còn rất nhỏ, nhưng con muốn gì mẹ cũng đều cho con, thật là sai lầm”*. Khoảng ba, bốn ngày sau đó, vào một buổi tối, con trai tôi tự mình chủ động đem đĩa “Mẹ Hiền Con Hiếu” mở ra xem rất chăm chú. Nó thật sự rất chăm chú xem hết. Hơn nữa, khi em trai ở bên cạnh làm ồn, nó đều bảo em trai ra ngoài. Nó nói: *“Anh phải học cái này, đây là quà mẹ tặng cho anh”*. Sau khi xem xong nó nói một câu làm tôi rất cảm động. Nó rất nghiêm túc nói: *“Mẹ à! Con muốn học tập thầy Chung, con muốn trở thành một người có chí hướng để mẹ cũng cảm thấy tự hào và kiêu hãnh”*. Lúc đó tôi thật sự rất xấu hổ. Tôi rất cảm ơn, vì hiện nay trên thế giới này chúng ta vẫn còn có tấm gương tốt như mẹ của thầy Chung để có thể học tập, để khích lệ tôi. Buổi tối, khi tôi đọc quyển “Mẹ Hiền Con Hiếu”, tôi luôn rơi nước mắt, bởi vì tôi thật sự rất xấu hổ. Tôi làm quá kém, cảm thấy rất xấu hổ với hai chữ *“mẫu thân”*. Tôi cũng rất cảm ơn, vì có tấm gương như thầy Chung để tôi có thể noi theo. Do đó, mỗi lần tiếp xúc với thầy

Chung, tôi đều cảm thấy rất trân quý. Mỗi câu nói của thầy tôi đều nghĩ rất lâu. Mặc dù tuổi tác chúng tôi gần bằng nhau, nhưng bất luận là học thức hay tu dưỡng đạo đức, hay đối người tiếp vật, tôi đều kém thầy rất xa. Tôi thường nghĩ đến câu nói của Ô Sào Thiên Sư nói với Cư sĩ Bạch Cư Dị: “*Đứa bé ba tuổi cũng biết, nhưng ông lão tám mươi làm chẳng xong*”. Vậy thì có tác dụng gì chứ?

Tôi cũng dùng trái tim như vậy để yêu thương chồng mình, nhưng cũng yêu sai rồi. Bởi vì không có đạo nghĩa, không hiểu được làm thế nào dùng đạo tâm để giữ gìn quan hệ vợ chồng, do vậy bản thân tôi thường cảm thấy không hạnh phúc. Có lúc chồng tôi nói: “*Em thật kỳ lạ! Em không phải lo lắng về chuyện ăn uống, vậy là tốt rồi, em nổi giận cái gì chứ? Có phải là em bị bệnh tiền mãn kinh hay không?*”. Bản thân tôi cũng không biết, tôi luôn cảm thấy không hài lòng. Do vậy, hôm kia tôi nghe Pháp sư Ngô Hoàng giảng bài, có một câu nói khiến tôi được lợi ích rất lớn. Khi hết giờ, tôi đã thảo luận cùng thầy. Pháp sư Ngô Hoàng nói: “*Tri túc thường lạc*” thì chính là thành Phật rồi, bạn phải biết đủ. Trong “Nữ Giới” cũng nói: “*Phải biết đủ*”, hiểu được dừng lại đúng lúc. Do đó, khi học thiên thứ hai này tôi đặc biệt được lợi ích, bởi vì mỗi một lần đọc là một lần tôi có cảm giác như được gội rửa từ đầu đến chân. Ví dụ trong chương này có nhắc đến ý nghĩa của “*quan thư*”. Tôi hôm qua thầy Chung giảng bài cũng có nhắc đến câu này, đó là một câu trong “Thi Kinh”:

*“Quan quan thư cửu
Tạ hà chi châu
Yếu diệu thực nữ
Quân tử hảo cầu”*.

Tôi tin có rất nhiều người đều biết những câu này. Nhưng tôi cũng tin có rất nhiều người giống tôi trước đây, thật sự không hiểu được tổ tiên chúng ta muốn biểu đạt ý nghĩa gì. Giống như Sư phụ thường nói, nếu như văn hóa truyền thống mấy ngàn năm nay là cặn bã thì sớm đã không lưu truyền được đến ngày nay rồi.

Thời xưa, in ấn cũng không phát triển. Chúng tôi liền nghĩ: Lý Bạch, Đỗ Phủ, Hàn Dũ, Liễu Tông Nguyên đã viết ra biết bao nhiêu thơ từ ca phú, còn lưu giữ lại bao nhiêu? Nhất định là được rất nhiều người tán đồng nên mới có thể đời đời tương truyền.

“Thư cưu” là một loại chim sống dưới nước. Trước đây, tôi từng gặp một thầy giáo nói với tôi: “*Thư cưu thực tế là thiên nga, là một loại chim rất cao quý*”. Tôi vẫn chưa tìm hiểu nên cũng không biết, nhưng tôi xem thấy trong chú giải có nói, chim thư cưu có hai đặc tính. Thứ nhất, loài chim này chỉ có một bạn đời, cả đời không hề thay đổi, trong cổ văn gọi là “*ngẫu bất loạn giao*”. Bạn đời của chúng không quan hệ lung tung. Thứ hai, khi chim thư cưu thân mật với nhau, chúng đều tránh người, tránh đồng loại, trốn vào bụi cỏ để thân mật. Điều này làm tôi rất chấn động. Người xưa lấy cảm thú, lấy chim thú để ngụ ý cho chúng ta. Loài chim đều có thể làm được, người hiện đại chúng ta có thể làm được hay không? Người xưa nói một cái là nghĩa, một cái là lễ, chính là giữa vợ chồng phải giữ một chữ nghĩa, lễ nghĩa.

Lễ thì phải như thế nào? Lễ trong “Khúc Lễ” nói là: “*Vô bất kính*”. Cảm xúc của tôi đặc biệt sâu. Vì sao vậy? Bản thân tôi có thể hội rất sâu sắc, vì vợ chồng ở cùng nhau lâu ngày dài tháng thì người phụ nữ đặc biệt rất dễ sinh tâm khinh mạn. Bởi vì ở rất gần nhau, cũng giống như kính phóng đại vậy, từng li từng tí điểm xấu trên thân người chồng họ đều có thể tìm thấy rồi phóng đại lên, dần dần không còn chú ý đến những ưu điểm của chồng mình nữa, rồi từng chút một xem thường chồng. Khi tâm khinh mạn của bạn xuất hiện, thì sẽ có lúc bạn nói ra những lời làm cho họ cảm thấy vô cùng khó chịu. Thời gian lâu dần thì nhất định sẽ giống như một lớp bụi phủ lên đời sống hôn nhân vậy. Tôi từng có cái cảm nhận này.

Chồng tôi đã từng nói: “*Anh đã trưởng thành dưới sự rèn luyện, đã kích của em. Anh rất cảm ơn em!*”. Lần trước anh còn nói như vậy, thực sự làm tôi cảm thấy rất xấu hổ. Ví dụ như việc kinh doanh của anh ấy rất tốt, anh sẽ trở về và kể với tôi, nhưng tôi lại nói: “*Áy da! Vậy có gì chứ, chẳng qua cũng chỉ là có thể kiếm thêm chút tiền mà thôi, em lại không thích tiền*”.

Sau đó tôi nói: “*Anh xem, ngay đến một quyển sách anh cũng không đọc, đạo lý gì cũng không hiểu*”. Tôi đã giảng đạo lý cho anh ấy nghe. Cuối cùng, chồng tôi luôn nói một câu: “*Anh thấy rồi, em là nhà lý luận, anh thì theo trường phái thực hành. Em nói nhiều như vậy nhưng làm cũng không được mấy việc. Anh đã làm rồi, mặc dù không nói ra nhưng anh có thể làm được*”. Do vậy thời gian trước tôi cũng rất xấu hổ, tôi nói với chồng mình rằng: “*Cuối cùng em cũng hiểu vì sao người ta luôn gọi chồng là tiên sinh rồi. Anh thật sự có thể làm thầy giáo của em đó*”.

Hôm nay, trời vừa sáng tôi liền gọi điện thoại cho mẹ chồng tôi. Vì sao vậy? Vì trong chương “Đạo Vợ Chồng” có nói, một người con trai tốt thì từ năm tám tuổi đã được mẹ bắt đầu dạy dỗ rồi. Tôi liền hỏi mẹ chồng tôi: “*Mẹ à! Con còn nhớ lúc mới kết hôn, hình như con có nghe mẹ từng nói gia đình mình khi tìm con dâu đều có mấy tiêu chuẩn nhưng con đã quên hết rồi. Mẹ có thể nói lại cho con một lần nữa được không?*”. Mẹ chồng tôi nói: “*Được! Không có vấn đề gì. Ba điểm này rất quan trọng, tương lai con cũng phải dạy cho con trai mình nữa*”. Mẹ tôi rất là chất phác. Mẹ nói: “***Điều thứ nhất, tìm một người phụ nữ nhất định phải lương thiện, tâm địa phải tốt. Điều thứ hai, tìm một người phải chân thành, không được làm việc hư dối. Điều thứ ba đơn giản hơn, là thân thể phải khỏe mạnh***”. Tôi nói: “*Mẹ à! Con cảm thấy hình như thân thể của con còn tạm được, nhưng hai điều phía trước con đều làm không tốt*”. Mẹ nói: “*Con rất tốt, rất tốt rồi!*”. Mẹ chồng rất khuyến khích tôi.

Sau đó tôi hỏi tiếp: “*Lúc còn nhỏ mẹ đã dạy chồng con như thế nào a?*”. Mẹ nói: “***Thứ nhất, mẹ luôn dạy chồng con phải nhường, phải khiêm nhường***”. Con người biết nhường thì mới có người muốn kết giao với bạn. Do đó, lúc nhỏ bất luận anh ấy có tranh chấp với ai thì anh ấy cũng nhất định không nói ra. Lời dạy bảo đó của mẹ khiến tôi lập tức nhớ đến một chuyện.

Chồng tôi làm kinh doanh. Có một năm, có một khách hàng là một phụ nữ hơn bốn mươi tuổi rất chua ngoa, cô ta muốn hủy hợp đồng, muốn làm lại từ đầu. Cô ta ở trong văn phòng chồng tôi không ngừng la lối om

sòm. Chồng tôi đã nói rất rõ ràng với cô ta, vì anh ấy vốn dĩ cũng là một luật sư, cũng có một văn phòng luật sư riêng. Anh nói: *“Cô có thể đến tòa án khởi kiện tôi nếu hợp đồng của tôi không hợp quy định, hoặc là có chỗ nào không đúng. Chúng ta đều đã ký rồi, nhưng bây giờ cô muốn hủy bỏ, như vậy đương nhiên không hợp tình lý, còn liên lụy đến bên thứ ba”*. Nói hai lần nhưng cô ta không chịu tiếp nhận mà vẫn tiếp tục làm âm lên. Chồng tôi không nói một lời nào nữa. Bởi vì năm ấy, lúc xảy ra chuyện, tôi cũng ở trong công ty của chồng tôi. Tôi ở ngoài cửa, rất sợ hãi. Tôi đứng ở bên ngoài nghe, nhưng cả một buổi sáng chỉ nghe thấy tiếng của cô đó, chồng tôi không nói gì cả. Tôi cùng vài nhân viên ghé sát mắt qua khe cửa để nhìn lén, nhưng tôi thấy anh ấy rất an nhiên bình tĩnh, ngồi đó uống trà. Sau đó, anh rót trà đưa cho cô gái đó nói: *“Chị có mệt không? Uống ngụm nước đi rồi nói tiếp nhé!”*. Đến giờ đi ăn cơm trưa, anh ấy lại gói mấy cái bánh bao đưa cho cô ấy, anh cũng ăn bánh bao. Anh nói: *“Hay là chị ăn xong rồi nói tiếp nhé!”*. Đến buổi chiều anh ấy nói: *“Thật ngại quá, tôi phải ra ngoài rồi. Nếu chị nói chưa xong thì ngày mai đến nói tiếp nhé!”*. Cô ấy rất ngại ngùng, tự mình đi về, sau đó cũng không trở lại công ty tìm chúng tôi nữa. Chuyện đó làm tôi bội phục sát đất. Bởi vì cô ta mắng những lời rất khó nghe, đều là vô cớ gây rối. Lúc đó tôi không hiểu được tại sao anh ấy có thể làm được điều đó. Sự việc này đã để lại cho tôi một ấn tượng rất sâu.

Sáng sớm hôm nay nói chuyện với mẹ chồng tôi mới biết, một người mẹ thật sự có thể ảnh hưởng cả đời một đứa trẻ, làm cả đời nó đều được lợi ích. Hơn nữa, chồng tôi có quan hệ xã hội rất rộng, rất nhiều bạn bè đều muốn kết giao với anh ấy. Tôi thấy rất kỳ lạ. Sáng nay mẹ cũng nói với tôi: ***“Mẹ đặc biệt khuyến khích con trai kết giao nhiều bạn bè, phải có một tấm lòng rộng lượng”***. Mẹ chồng tôi nói, tất cả những bạn bè tốt của anh ấy từ tiểu học cho đến đại học mẹ tôi đều quen biết. Hơn nữa, có rất nhiều bạn học của anh ấy đều rất quan tâm mẹ, đều gọi bà là mẹ. Bởi vì họ đều được mẹ mời về nhà ăn cơm, đi chơi. Mẹ nói mẹ rất tôn trọng họ, đều xem họ giống như người lớn vậy. Tôi thật sự rất xấu hổ, vì tôi thích yên tĩnh, tôi không thích người ngoài đến nhà tôi. Do đó, kết quả là con trai tôi không có

bạn bè. Con trai tôi lên lớp một thường buồn bã nói với tôi: “*Mẹ à! Con không có bạn bè*”. Lúc đó tôi còn cảm thấy rất tốt, tôi nói: “*Cần bạn bè làm gì, một mình tốt biết bao!*”. Phật Pháp có nói là: “*Rộng kết thiện duyên*”, cho nên tôi biết vì sao mà người muốn nghe tôi giảng bài tương đối ít. Vì tôi không có kết thiện duyên, bản thân thích yên tĩnh mà! Trồng nhân gì thì nhất định được quả đó.

Tôi cũng hiểu được tại sao công ty chồng tôi tuyển người rất dễ dàng, còn công ty của tôi tuyển người thì rất khó khăn. Tôi rất lo buồn. Sau cùng, mỗi một lần tôi đều phải nhũn nhặn, nhẹ nhàng đi nhờ những người ở bên công ty chồng tôi giúp đỡ. Tôi nhờ chồng: “*Anh xem có thể tìm giúp em một nhân viên bảo vệ*”, rồi lại “*tìm giúp em một nhân viên kinh doanh*”. Mỗi lần đều là như vậy. Tôi luôn không hiểu tại vì sao công ty tôi kinh doanh tuyển người lại khó như vậy. Sáng nay tôi mới hiểu rõ. Do tôi không hiểu khiêm nhường, không biết dùng lòng khoan dung để yêu thương những người ở bên cạnh. Bạn xem, mẹ chồng thật sự đã thành tựu rất lớn cho chồng tôi.

Trong quá trình học tập “Nữ Giới”, tôi bắt đầu từng chút, từng chút sinh khởi tâm cảm ơn đối với mẹ chồng mình, trước đây thật sự không có. Kể cả năm ngoái, trên mặt hình thức thì làm ra vẻ một chút, nhưng trong tận đáy lòng thì tôi không có cái tâm chân thành cảm ơn đó, còn có chút xem thường bà. Tôi cảm thấy mẹ chỉ là bà lão, cái gì cũng không hiểu, chỉ quanh quẩn ở trong nhà, dường như cũng chẳng có gì hay. ***Tôi cảm thấy con người thật sự phải khiêm tốn, phải biết cúi đầu xuống.***

Vì sao chương đầu tiên trong “Nữ Giới” gọi là “*Ti Nhược*”? Nếu bạn không hiểu được cúi đầu khiêm tốn thì bạn không học được gì cả. Tôi được gả vào nhà mẹ chồng đã mười sáu năm rồi, đây là lần đầu tiên tôi nghe mẹ chồng nói với tôi những lời này. Sáng hôm nay tôi dậy từ rất sớm, tôi ngồi trên giường rất lâu để nghe những lời mẹ giảng cho tôi. Trong tâm tôi giống như là đánh đổ một bình ngũ vị vậy, cái cảm giác giữ trong tay một núi vàng mà không biết là vàng, không cho đó là vàng.

Trước đây, khi tôi mới được gả vào gia đình anh ấy, mẹ đã dạy tôi phải cần kiệm, đều dạy bảo tôi từ những việc rất nhỏ, nhưng tôi lại rất phản cảm. Có một lần, chúng tôi mời bạn bè đến nhà ăn cơm, nhưng cơm tôi nấu lại không đủ. Sau đó, tôi liền lấy những chiếc bánh bao thừa đem đi hấp lại. Nhìn thấy một chiếc bánh bao ăn còn thừa một nửa, tôi cảm thấy hấp xong sẽ không đẹp mắt, rất là mất mặt, cho nên thuận tay liền ném nửa cái bánh bao đó vào thùng rác. Mẹ tôi lập tức chạy tới nhặt cái bánh đó từ trong thùng rác ra, còn trách mắng tôi: *“Tại sao con có thể lãng phí lương thực như vậy?”*. Tôi nói: *“Mẹ à! Có chút xíu thôi mà! Thừa lại có một chút như vậy có thể không cần ăn nữa. Họ đều là bạn bè con, như vậy thật rất ngại ạ”*. Mẹ liền nói với tôi: *“Con lãng phí lương thực mới là mất mặt”*. Bởi vì mẹ nói tôi trước mặt nhiều người như vậy, nên tôi cảm thấy rất tức giận. Nhưng tôi cũng không nói gì thêm mà chỉ nói: *“Dù sao con cũng không ăn”*. Mẹ tôi nói: *“Vậy mẹ ăn”*. Thật sự, sau khi học văn hóa truyền thống tôi mới thay đổi, thật sự thay đổi. Ba chồng tôi đem vỏ bánh bao vứt đi tôi đều nhặt lên ăn, trước đây thì tôi sẽ không ăn.

Tôi tự cho rằng mình rất sạch sẽ, kỳ thực tâm hồn lại rất dơ bẩn. Bao gồm việc mặc y phục, tôi cũng rất chú trọng tới việc mặc y phục. Rất nhiều quần áo sau khi mua xong vẫn chưa mở ra, đều vứt ở đó. Mỗi ngày tôi đều phải thay quần áo mới. Mẹ chồng tôi cả đời không đi dạo các trung tâm mua sắm. Khi tôi dẫn mẹ đi ra ngoài, tôi cảm thấy bà rất bủn xỉn. Có một lần tôi nói: *“Mẹ à! Mẹ có thể thay một bộ y phục đẹp hơn một chút không? Mẹ mặc như vậy sẽ làm người ta cười chết mất”*. Mẹ tôi liền nói một câu: *“Họ chết, chứ không phải mẹ chết. Mẹ cảm thấy rất tốt rồi, mẹ mặc cũng rất đẹp mà!”*. Lúc mẹ tôi nói những lời này thì tôi không có phản ứng gì. Hai ngày trước, tôi nghe Sư phụ Ngài giảng Kinh nói cũng giống y hệt mẹ chồng tôi nói vậy, lúc đó tôi cảm thấy rất kinh ngạc. Tôi liền gọi điện thoại cho mẹ, nói: *“Mẹ à! Những lời mẹ nói trước đây thật là chính xác”*. Mẹ tôi hỏi tôi đang nói gì vậy? Tôi liền nói lại những lời này. Mẹ nói: *“Đúng vậy!”*. Mẹ nói: *“Bản thân con không cảm thấy gì là được, người khác như thế nào là việc của họ. Mẹ cảm thấy cần kiệm rất tốt”*. Cho nên, nếu có cơ hội tôi sẽ lấy khăn lau mặt của mẹ cho mọi người xem, rách đến nỗi rất tàn

tệ. Mẹ tôi đã dùng mười mấy năm rồi nhưng chưa hề thay cái mới. Mỗi lần tôi nói: “*Mẹ à! Cái khăn mặt này của mẹ có cho con làm giẻ lau con cũng không dùng*”. Mẹ liền nói: “*Ấy da! Vậy thì cái giẻ lau đó của con quá cao quý rồi*”. Do đó, tôi thực sự cảm thấy những truyền thống cũ tốt đẹp đều sắp bị chúng ta vứt bỏ hết rồi, thực sự cần phải đi tìm về. Tìm về chúng ta mới có phước báo, mới chân thật xứng đáng với tổ tiên của chúng ta, mới thực sự thành tựu cho gia đình mình, thành tựu cho xã hội, và thành tựu cho đất nước.

Hôm qua, tôi nghe thầy Chung giảng bài. Thầy nói: “***Cái gốc của một đất nước là ở con người. Gốc của người là ở đức. Gốc của đức là ở hiếu***”. Gốc của một gia đình nằm ở hai vợ chồng. Họ phải có đức, phải có hiếu, mà hiếu phải có gốc. Có một câu nói mà tất cả các cặp vợ chồng đều nên cùng cố gắng, đó là: “*Vợ chồng vừa kết hôn là gì? Là trị bình sơ cơ, đại đạo chi thủy*”. Ý nói hai vợ chồng khi vừa trở thành một gia đình, đó chính là nền tảng ban đầu của trị quốc - bình thiên hạ, là bắt đầu của ngũ luân đại đạo. Đạo lý nếu không hiểu thì khi làm càng khó khăn hơn. Đây là tình trạng trước đây của tôi.

Nếu bạn hiểu đạo lý rồi, có phải lập tức sẽ làm được không? Tôi xin nói với mọi người rằng, tập khí của tôi rất nặng, nên ngay lập tức thì không thể làm được rồi. Vài hôm trước tôi còn nổi nóng với chồng, bởi vì anh là vị giám khảo đưa ra đề thi cho tôi. Tôi còn cho rằng mình ở nhà tu cũng không tệ, học cũng khá tốt. Có một hôm anh ấy nói với tôi: “*Ba mẹ em cũng đến giúp em thành tựu. Ban ngày anh cũng phải đi làm, con cái đưa thì đi học, đưa đến trường mẫu giáo rồi, buổi tối anh về nhà cũng rất muộn, như vậy thì em giúp chồng cái gì, dạy con cái gì chứ? Ban ngày em làm cái gì?*”. Tôi nói: “*Ban ngày thì em học tập, học tốt rồi thì em có thể cố gắng giúp chồng dạy con*”. Anh ấy nói: “*Ừ! Có đạo lý. Hai ngày nữa anh sẽ kiểm tra em*”. Anh ấy thuận miệng nói như vậy. Kết quả khi phát bài thi thì tôi quên mất đây là bài kiểm tra. Có một hôm, anh ấy rất tự nhiên ngồi ở đó và bắt đầu nói với tôi là: Điểm này của em còn thế này thế nọ, cho nên công ty em làm không ra sao cả. “*Đệ Tử Quy*” không thể mỗi sáng đều đọc, mà

còn phải làm, thế này, thế kia Cuối cùng, khi anh ấy nói tới điểm thứ tư thì tôi không chịu nổi nữa, đập bàn đứng dậy nói: *“Anh im miệng lại đi!”*. Tôi còn nói: *“Không cùng chí hướng không thể đàm đạo. Chúng ta không cùng một con đường đạo”*. Tôi liền bỏ đi. Sau khi bỏ đi tôi cũng vẫn chưa nguôi cơn giận, tôi lại gửi cho anh ấy hai tin nhắn, còn cố gắng dạy dỗ anh một trận, dùng những lời lẽ huyên hoang như là: *“Thấy chưa thật, chớ nói bừa”*. Sau khi gửi hai tin nhắn xong, tôi liền cảm thấy không đúng. Tôi nghĩ: *“Đệ Tử Quy không phải dùng để dạy người khác mà là dạy bản thân mình, đáng lẽ phải “Hành hữu bất đắc, phản cầu chư kỷ” (làm việc không thành, xét lại chính mình)*. Tôi lại sai nữa rồi, cũng rất xấu hổ. Bởi vì anh ấy ở Bắc Kinh bàn chuyện làm ăn rất lớn nên tôi cũng không dám làm phiền anh ấy. Làm thế nào đây? Vậy thì đợi anh ấy trở về, hai ngày này ở nhà sám hối. Buổi tối anh ấy trở về cũng rất muộn. Tối hôm đó tôi đun nước, pha trà, gọt trái cây cho anh ấy, sau đó vòng vo nửa ngày rồi nói một câu: *“Em lại sai nữa rồi!”*. Chồng tôi nói: *“Anh đã quen rồi, không sao đâu! Em dần dần sửa vậy”*.

Do vậy, lần này tôi đến Hồng Kông, tôi nói với anh ấy tôi đi học tập. Anh ấy nói: *“Em à! Việc học này của em vẫn chưa thấy tiến bộ mà”*. Tôi nói: *“Nhưng cũng phải học chứ!”*. Hôm qua tôi còn nói chuyện với anh ấy: *“Ngày mai em phải sám hối vì đã đối xử không tốt với anh, nên hôm nay xin anh tha thứ cho tất cả những chuyện xấu của em”*. Anh ấy trả lời tin nhắn là: *“Ha ha... Không sao đâu! Biết sai mà có thể sửa thì không gì thiện bằng”*. Do đó, tôi cảm thấy tâm lượng của đàn ông thật rất rộng lớn. Tôi cũng rất may mắn gặp được một vị hiền phu. Bởi vì trong chương “Đạo Vợ Chồng” này có nói: ***“Chồng không hiền đức thì không thể quản lý tốt vợ mình”***.

Người chồng phải như thế nào mới được coi là hiền đức?

Khi tôi đọc đoạn văn này thì có một câu nói xuất hiện trong đầu tôi, có thể là do tôi thường đọc “Cảm Ứng Thiên”, đó là câu: ***“Nam phải trung lương, nữ phải nhu thuận”***. Tôi liền cảm thấy, đàn ông có thể trung lương

thì họ mới có thể được xem là một người chồng hiền đức. Tôi hỏi tương lai chồng tôi đã dạy dỗ tôi như thế nào.

Người xưa có câu: *“Dạy con từ thuở còn thơ, dạy vợ từ buổi ban sơ mới về”*. Dạy bảo một người vợ nhất định là khi họ mới được gả vào nhà, gọi là đánh đòn phủ đầu. Tôi cũng là như vậy. Khi tôi mới kết hôn, việc đầu tiên là đem hết tài sản cá nhân của mình giao cho chồng. Bởi vì trước khi kết hôn, công việc của tôi rất tốt, cũng rất biết làm chứng khoán, đầu óc cũng rất thông minh. Lúc đó tôi làm ở phòng giao dịch, do vậy cũng xem là tương đối có tiền. Chồng tôi không chút khách khí đã tịch thu hết tất cả tiền bạc của tôi. Khi mới kết hôn tịch thu tài sản còn khá dễ dàng, vì người vợ còn tương đối nghe lời. Nếu hiện nay tôi đoán là sẽ không tịch thu được. Tôi rất nghiêm túc giao cho anh ấy. Chồng tôi còn nói: *“Em còn sở tiết kiệm riêng nào nữa không?”*. Tôi nghiêm túc nghĩ lại và nói: *“Chắc là không còn nữa đâu”*. Thật sự là không còn một xu dính túi. Sau đó, mua ngôi nhà đầu tiên là dùng tiền của tôi để mua. Lúc đó, người làm thủ tục giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà đã hỏi: *“Chủ nhà tên gì vậy?”*. Bởi vì tôi lấy tiền đi mua, nên tôi buột miệng liền nói: *“Trần Tịnh Du”*. Chồng tôi nói: *“Im miệng! Đây là nhà của anh. Ngay đến em cũng gả cho anh rồi, em lấy đâu ra nhà nữa”*. Lúc đó tôi cũng không dám nói gì, bởi vì có mặt rất nhiều người ở đó, nhưng trong tâm tôi rất bất bình. Sau khi về nhà tôi luôn buồn rầu không vui. Anh liền dạy dỗ tôi. Anh nói: *“Em còn may là ở Trung Quốc đấy, nếu em ở Đài Loan hay Hồng Kông thì ngay đến họ em cũng không còn nữa. Em sẽ tên là Trương Trần Tịnh Du. Em rất may mắn vẫn còn giữ được họ của mình”*. Tôi cũng không nói gì. Cho nên, khi bạn mới kết hôn thì dạy bảo tương đối dễ dàng.

Sau khi chúng tôi nhận được giấy chứng nhận, mấy tháng sau chúng tôi cử hành hôn lễ. Chồng tôi thật sự rất trí tuệ. Phụ nữ đều rất thích khoe khoang, tiếng tăm, tôi cũng vậy. Bởi vì điều kiện kinh tế của gia đình cho phép, nên tôi nghĩ đó chắc là một hôn lễ rất long trọng, rục rờ. Kết quả sau khi tôi sửa soạn xong, vừa từ trong nhà tôi bước ra thì nhìn thấy lác đác, lẻ tẻ, ngay đến sáu chiếc xe cũng không nối với nhau được thành một hàng,

may mắn vẫn còn một chiếc Mercedes. Tôi cảm thấy khá may mắn, có Mercedes cũng được. Rước dâu từ nhà tôi đến nhà chồng. Đến nhà chồng được một lát, khi xuống dưới lầu tôi nói: “Chiếc xe Mercedes đó sao không thấy nữa?”. Chồng tôi nói: “Áy da! Họ còn phải đến một đám cưới khác nữa rồi, em ngồi tạm chiếc xe Lada này vậy”. Xe Lada rất rẻ. Tôi nghĩ: “Dù sao cũng còn một chiếc xe vẫn tốt hơn là đi bộ”, tôi liền đồng ý. Sau khi đến nhà hàng, mới đầu tôi có chút không vui vì đẳng cấp của nhà hàng này rất thấp. Chồng tôi nói: “Em nên cảm thấy hài lòng vì trước đây ba của anh phải tổ chức ở nhà ăn của trường học đó”. Tôi nói: “Hà? Vậy được rồi! Ở đây em đồng ý mà!”. Món ăn cũng rất bình thường. Sau khi dùng xong tiệc cưới, tôi nghĩ: “Ngồi xe Lada về nhà cũng không tệ”. Vừa ra ngoài thì thấy xe Lada cũng không còn nữa, không còn một chiếc xe nào cả. Tôi rất kinh ngạc, vì tôi còn mặc áo cưới. Tôi nói: “Vậy hai chúng ta phải làm sao về đây?”. Chồng tôi nói: “Không có xe thì chúng ta đi bộ về nhà thôi”. Tôi nói: “Phải đi bộ qua mấy trạm xe đó”. Sau đó một người bạn cấp ba của tôi vô cùng từ bi, anh ấy mang chiếc xe đạp (là hôm đó anh ấy rất may mắn rút thưởng trúng được) đến trước mặt hai chúng tôi và nói: “Bạn xem xe mới tốt biết mấy, tôi vẫn chưa sử dụng qua, hai người lấy xe đạp về nhà đi”. Chồng tôi liền ngồi lên xe nói: “Em vén áo cưới lên ngồi phía sau nhé!”. Tất cả mọi người ở trên đường đều nhìn chúng tôi. Anh ấy đạp qua mấy trạm xe mới về tới nhà. Tôi luôn cúi đầu xuống, cũng không dám nói gì. Sau khi về nhà, chồng tôi liền nói: “Em lấy mấy bông hoa ở trên đầu xuống, vào bếp bắt đầu làm việc đi”. Tôi nói: “Việc này có nhanh quá không, em rất mệt, rất muốn nghỉ ngơi một chút”. Anh ấy nói: “Em xem mẹ chồng đang nấu ăn ở trong bếp, lại còn nhiều người thân bạn bè đến như vậy, em không thể nằm ở trong phòng được”. Lúc đó tôi cảm thấy cuộc hôn nhân này rất đau khổ, không nên kết hôn. Mấy ngày sau tôi mới dám bạo dạn nói: “Ngày tháng sau này của hai chúng ta nếu cứ như vậy thì xong, từ Mercedes thẳng tới xe đạp rồi”. Sau đó chồng tôi nói: “Ngồi xe gì không quan trọng, quan trọng là chiếc xe đó có phải của em hay không”. Tôi nghĩ thấy cũng đúng, đó đều là xe đi mượn, cũng không phải của mình. Cho nên, sau này mỗi lần nhìn thấy hôn lễ (hôn lễ ở Đại Liên đều rất long trọng), khi

thấy có rất nhiều xe đẹp tôi liền an ủi bản thân: “*Những chiếc xe này nhất định không phải của họ, không sao cả*”.

Bạn thấy đó, anh đã thu hết tiền bạc của tôi như vậy, nếu không thì tôi sẽ ngạo mạn không xem ai ra gì, cho rằng học lực của mình cao, gia đình mình tốt, tướng mạo của mình cũng không tệ, tiền bạc cũng nhiều hơn anh. Giống như con người trước đây của tôi, khi chưa được nhận qua sự hun đúc thì sẽ cưỡi lên cổ người nhà chồng để điều khiển họ rồi.

Kết hôn được hai năm, chồng tôi không hề kiến nghị tôi đi tìm công việc, mà để tôi ở nhà thu dọn việc nhà, làm nữ công gia chánh. Tôi không biết nấu cơm, anh ấy đã mua mười mấy quyển sách dạy nấu ăn để khích lệ tôi nấu ăn; chiên, luộc, nấu, xào, món gì cũng có, sau đó mỗi tuần đều mời bạn bè về nhà ăn cơm thưởng thức tay nghề của tôi. Cho nên hiện nay những món mà tôi có thể trở tài được là xào rau, nấu cơm rất ngon. Làm bánh sủi cảo, bánh bao, mì vằn thắn, bánh rán tôi đều biết làm. Đó là do được luyện mà ra. Nếu hiện nay bảo tôi luyện thì tôi không luyện ra được.

Sau đó là chuyện y phục, anh ấy cũng yêu cầu tôi tuyệt đối không được phép mặc đồ hở hang. Khoảng mười sáu năm trước, khi mới gả vào nhà anh ấy thì tôi còn rất trẻ. Lúc đó mới bắt đầu có quần áo mặc ở nhà, tôi cũng mua một bộ. Một lần anh ấy có bạn đến nhà, tôi liền mặc bộ đó đi tiếp khách. Lần đầu tiên tôi bị chồng trách mắng một trận rất nghiêm khắc. Anh ấy nói: “*Em vĩnh viễn không được mặc loại y phục này đi tiếp khách, không lễ phép, không trang trọng. Nếu có khách đến nhất định phải đi tất vào, không được phép đi chân trần mang dép hay đi chân đất*”. Mặc dù lúc đó tôi không phục nhưng cũng đồng ý.

Có một lần tôi cũng chạy theo một Hàn Quốc, đi mua một chiếc áo rất quyến rũ. Sau khi mua về, buổi tối tôi còn khoa chân múa tay nói với anh ấy: “*Anh xem cái áo này hơn 1.000 Nhân dân tệ, rất là đẹp đó, phía trước còn rất quyến rũ, rất ngắn*”. Chồng tôi nhìn qua rồi nói ba câu: “*Anh cho em ba chọn lựa: Thứ nhất là trả lại, thứ hai là cắt bỏ, thứ ba là tặng người khác. Em xem rồi làm đi!*”. Tôi nói: “*Ai sẽ cắt?*”. Anh ấy nói: “*Anh cắt*”.

giúp cho em, không cần làm phiền em.” Sau đó tôi nghĩ, tặng cho người khác thì tôi cũng không quen biết ai cả, cắt bỏ thì quá đáng tiếc. Tôi liền cầm cái áo đó đến cửa hàng, cố gắng thương lượng với họ. Tôi nói: “Chồng tôi thật sự không đồng ý cho tôi mặc, chị làm ơn cho tôi trả lại. Tôi cũng chưa mặc lần nào, nhãn mác vẫn còn nguyên”. Họ cảm thấy rất kỳ lạ, hỏi vì sao lại như vậy? Tôi nói: “Thật sự là anh ấy không cho tôi mặc. Thật mà! Tôi không gạt chị đâu, mặc dù tôi rất thích nhưng cũng không được”. Từ đó về sau, để tránh phải chọn lựa ba kết quả đó nên tôi không mặc những loại y phục đó nữa.

Lần đầu tiên tôi đến công ty do anh ấy thành lập (anh ấy thành lập công ty này khoảng hơn mười năm trước, tôi rất muốn đến công ty xem anh ấy kiếm được bao nhiêu tiền và kết giao với những người như thế nào, xem nhân viên nữ có những hành vi không tốt hay không? Tôi muốn đến làm người giám sát), chồng tôi nói: “*Em có thể đi*”, nhưng anh cũng lập cho tôi năm quy định. Có ba quy định mà tôi ấn tượng rất sâu, tôi sẽ báo cáo với mọi người. Mỗi lần đi, anh ấy đều bắt tôi học thuộc xong mới cho tôi đến công ty, còn bắt tôi viết vào một cuốn sổ. Anh ấy nói: “*Thứ nhất, vĩnh viễn không được bàn luận về chuyện nhà của chúng ta*”, chính là không cho phép bàn luận chuyện gia đình của chúng tôi ở trước mặt nhân viên. “*Thứ hai, vĩnh viễn không được nói chuyện thị phi của bất cứ một nhân viên nào, tốt hay xấu cũng không được nói. Thứ ba, không được nhúng tay vào việc quản lý của công ty. Em không có quyền quản lý công ty*”. Lúc đó, tôi đến công ty để làm những việc như thu dọn vệ sinh, bưng nước, rót trà. Rất nhiều người cho rằng tôi là một cô thư ký được thuê về, tố chất tương đối cao nhưng việc gì cũng không cho quản. Tôi chuyên làm những công việc này, chỉnh lý các văn kiện, không cho tôi quản cái gì cả. Ba điều này tôi ấn tượng rất sâu, còn hai điều phía sau thì tôi đã quên rồi.

Tôi nhớ, lúc đó tôi mới sinh xong đứa con trai lớn nên không thường đến công ty làm. Các nhân viên đều rất hiếu kỳ hỏi: “*Con chị như thế nào rồi?*”. “*Tôi không biết*”. Họ hỏi: “*Gần đây nhà chị như thế nào rồi?*”. “*Tôi không biết*”. Các nhân viên đều nói: “*Chị làm sao mà hỏi gì cũng*

không biết vậy?”. Tôi liền mở cuốn sổ đó ra và nói: *“Đây là Giám đốc Trương quy định không cho tôi nói”*.

Việc tôi kết bạn anh ấy cũng rất hạn chế, anh ấy đều phải xét duyệt. Hiện tại tôi rất cảm ơn, bởi vì hai ngày trước tôi nghe Sư phụ nói, đây là thiện tri thức chân thật đến để thành tựu cho bạn, để bạn không có tâm tham; đoạt đi quyền sở hữu tài sản của bạn, để bạn không được có tâm ngạo mạn, không được có tâm dâm dật, v.v...

Khi tôi mới kết hôn với anh ấy, có rất nhiều điều như người xưa thường nói, đây chính là phòng bị trước khi sự việc xảy ra. Có một lần ăn cơm, bởi vì trong bàn ăn có một đồng học nam nói chuyện rất hay nên tôi thường hay nhìn cậu ấy. Sau đó, về nhà tôi liền bị chồng tôi dạy dỗ một trận. Anh ấy nói: *“Không được phép, cái tâm đó của em là không tốt”*. Tôi nói: *“Em thực sự không có gì cả, em chỉ cảm thấy cậu ấy nói chuyện rất hay nên không kiềm chế được thôi”*. Anh ấy nói: *“Như vậy cũng không được”*. Bây giờ học tập nữ đức, học tập “Nữ Giới”, tôi cảm thấy rất đúng. Một người đàn ông phải biết cách làm thế nào để chăm lo dạy bảo vợ mình, như vậy thì cô ấy mới không xảy ra những chuyện vượt qua giới hạn quá lớn. Nhìn lại cuộc sống hôn nhân mười sáu năm qua, tôi cảm thấy chính là hai chữ giáo dục, thật sự rất chính xác. Đó là giáo dục từ nhất cử nhất động từng lời nói, từng hành động, khởi tâm động niệm và những việc vụn vặt nhỏ nhặt nhất trong cuộc sống. Đây chính là phòng bị trước.

Thời gian trước, có một vị thầy giáo đến Đại Liên nói: *“Tôi thấy cô dượng như ngoài sát nghiệp tương đối nặng ra thì những phương diện khác cũng không tệ. Trong xã hội hiện nay, cô ở bên ngoài như vậy mà không xảy ra những chuyện linh tinh đó thật là rất khó được”*. Kỳ thực, lúc đó đối với những lời nói của vị thầy giáo này tôi còn không cho là đúng, bởi vì tôi cảm thấy tôi chỉ có ăn chút đồ biển thôi. Trước khi học Phật, tôi mua một chút đồ biển về, bởi vì kỹ thuật nấu ăn cũng không tệ nên thường mua về biểu diễn một chút tay nghề. Chúng tôi lại ở cạnh bờ biển, cũng giống với Hồng Kông vậy, Đại Liên chúng tôi cũng là một thành phố ven biển, điều kiện gia đình lại cho phép nên thường xuyên ăn đồ biển. Vị thầy giáo này

đã nói: *“Cô sẽ phải nhận quả báo đấy!”*. Tôi còn nói đùa là: *“Quả báo gì chứ?”*. Thầy nói: *“Phổi của cô sẽ không tốt. Đến già phổi của cô sẽ có vấn đề”*. Tôi nói: *“Làm sao có thể như vậy, tôi cảm thấy phổi không có chút vấn đề gì”*. Vị thầy giáo này liền nói: *“Bởi vì cô trông cái nhân hấp, nấu những chúng sinh này, làm phổi của chúng bị nghẹt. Hải sản khi bị nấu, hấp đều chết do phổi bị nghẹt. Cô hấp cua, tôm tích thì chúng sẽ bị nghẹt thở mà chết, cho nên cô sẽ bị bệnh phổi”*. Lúc đó tôi không hiểu, tôi nói: *“Tôi không nhìn thấy hiện tượng gì cả, liệu có đúng không vậy? Tôi lại vẫn chưa già, hiện tại tôi cũng rất tốt. Tôi lại làm nhiều việc tốt như vậy, chắc sẽ không xảy ra đâu”*. Kết quả ông trời thật sự sẽ an bài cho bạn. An bài cái gì?

Tôi quen một vị thiện tri thức là thầy Tân. Sau đó mấy ngày, thời gian không lâu, có một hôm, thầy gọi điện thoại cho tôi nói mẹ của thầy bệnh rất nặng, có thể trong mấy ngày này sẽ qua đời. Thầy nói: *“Cô có thể đến giúp tôi khai thị một chút được không?”*. Tôi nói: *“Tôi nào biết khai thị chứ! Tôi không biết”*. Thầy nói: *“Thì cô cứ đến nói vài lời an ủi mẹ tôi cũng đã rất tốt rồi, làm việc tốt mà”*. Tôi cũng chưa làm việc này bao giờ. Tôi đã tự mình lái xe đến đó. Sau khi đến, tôi đứng bên ngoài giường bệnh nhân bệnh nặng. Lúc nhìn thấy bà cụ tôi rất sợ hãi, bởi vì bà cụ phải thở bình ô xy, trên đầu còn có một ống truyền dịch, hô hấp rất khó khăn, rất lâu, rất vất vả há miệng thật to thì mới có thể thở ra một hơi, sau đó dừng rất lâu mới thở ra một hơi nữa. Tôi không dám nhìn. Bởi vì bên trong bác sĩ còn đang bận, tôi ở bên ngoài liền hỏi thầy Tân: *“Tại sao lại như thế? Đây là bệnh gì vậy?”*. Thầy Tân nói: *“Phổi của bà bị tắc nghẽn rất nghiêm trọng, hô hấp rất khó khăn”*. Thầy nói: *“Bởi vì mẹ tôi sinh tiền vô cùng thích ăn hải sản. Điều kiện gia đình cũng rất tốt, những con bào ngư rất to trước khi đưa vào thị trường đều phải qua nhà thầy ấy trước. Nhà thầy ấy giữ lại những con to, sau đó họ mới tiếp tục đem bán, đều là chọn ăn rất nhiều những con to nhất”*. Sau đó, khi bước vào phòng, nhìn thấy bà cụ tôi đã khóc rất nhiều. Lúc đó tôi cảm thấy, đây là một vị Bồ Tát đang thị hiện cho tôi xem, chẳng phải hai ngày trước tôi còn cảm thấy điều đó không đúng hay sao? Không có chuyện gì hay sao? Bởi vì thầy Tân nói mẹ của thầy cũng không gây ra

sát nghiệp nào khác, chỉ là ăn hải sản thôi. Người Đại Liên chúng tôi đều rất thích ăn hải sản. Bà cụ hô hấp rất khó khăn, mỗi một lần bà thở ra một tiếng là tôi không chịu được mà khóc lên. Sau đó tôi nói: *“Lão Bò Tát à! Con vô cùng cảm ơn bác! Nếu không thì con còn phản đối, không nghĩ đến sẽ có quả báo như thế nào khi tổn hại những chúng sinh đó, tương lai bản thân con sẽ ra làm sao?”*. Cho nên hôm qua tôi giảng bài cho mọi người, lúc báo cáo tôi đã thực sự sợ hãi cái quả báo này. Đó là lần đầu tiên tôi nhìn thấy.

Do vậy, phụ nữ rất quan trọng. Trong gia đình, phụ nữ nắm đại quyền chế biến món ăn, họ mua gì thì người trong nhà phải ăn những thứ đó. Trước đây tôi cũng như vậy, mua thì phải chọn mua con to nhất, hải sản thì phải mua loại sò điệp. Ba chồng tôi rất thích ăn, tôi còn tự cho rằng mình rất hiếu thảo. Hiện nay, ba chồng tôi cũng giống mẹ của thầy Tân, đầu óc rất không tốt. Tôi rất sám hối. Cho nên, chúng ta phải nhìn rõ ràng quả báo thì chúng ta mới triệt để không dám tạo cái nhân đó.

Tôi rất kỳ vọng thầy Chung sẽ sớm giảng bộ “Chư Kinh Phật Thuyết Địa Ngục Tập Yếu”. Giảng rõ từng điều thì mọi người thật sự không dám làm điều này nữa. Vì biết rõ quả báo trong tương lai đang đợi mình, thì họ nhất định có thể ngăn cấm bản thân. Tôi cảm thấy điều này so với giáo dục luân lý đạo đức đều phải xem trọng. Bởi vì có lúc con người thật sự không có tâm hổ thẹn, nhưng họ có tâm kính sợ.

Từ sự việc của thầy Tân, tôi còn có một cảm xúc rất lớn, đó là phận làm con cái phải sớm giúp ba mẹ tiếp xúc với Phật Pháp, sớm nghe Phật Pháp. Hơn nữa, cái hiếu lớn nhất của con cái đối với ba mẹ chính là biến tất cả những duyên phận bên cạnh mình thành thiện duyên và pháp duyên. Nếu được như vậy thì ba mẹ thật sự được thơm lây cùng bạn rồi.

Giống như hôm qua, tôi có nhắc đến một bộ sách “Hoàng Yên Bình Cư sĩ Vãng Sinh ký”. Con gái của cô tên là Hồ Ni Ni, là một đại hộ pháp trong Phật môn nên mới có sự việc thù thắng như vậy. Tôi thật sự khuyến khích chúng ta đều nên hộ trì Phật Pháp, hoàng dương chính/chánh pháp,

không vì người khác thì chí ít cũng vì ba mẹ hay người thân của mình. Trong chương “Đạo Vợ Chồng”, phía sau còn nhắc đến “*phụ bất hiền, tắc vô dĩ sự phu*”. Vợ không hiền đức thì không thể phụng sự chồng.

Cái hiền của phụ nữ là hiền ở đâu?

Phần tiếp theo, chương thứ ba của sách “Nữ Giới” có nhắc đến chúng ta phải có một cái tâm kính cẩn, thận trọng, nhắc đến bốn đức hạnh của phụ nữ, nhắc đến chuyên tâm. Bây giờ chúng ta mở lại những điển tịch của lão tổ tông, khi học tập chúng ta sẽ phát hiện có một đặc điểm chính là chúng ta không hiểu người xưa đang nói gì, xem không hiểu người xưa muốn biểu đạt ý gì, đối với lão tổ tông cảm thấy thật sự không có khái niệm gì cả. Vậy thì chúng ta làm gì còn truyền thống, làm gì còn gia đạo và gia nghiệp nữa chứ?

Có một lần khi tôi giảng “Nữ Giới” cho mấy người bạn, có một cô gái thuộc phái tiên phong, hiện đại, cô ấy xem qua một lần rồi nói: “*Cô Trần à! Nếu cô không giảng thì tôi xem một chữ cũng không hiểu, tôi căn bản không biết họ nói cái gì. Cô giảng xong thì đại khái tôi cũng hiểu, hình như là nói chúng ta phải tu dưỡng đức hạnh, tu thân dưỡng tánh*”. Cô ấy là một phụ nữ tri thức, có thể coi là tương đối có văn hóa. Tôi nói: “*Đúng vậy! Tu thân rồi mới có thể tề gia, trị quốc, bình thiên hạ. Nhưng chúng ta không biết tu như thế nào, làm thế nào mới được*”. Phụ nữ thời xưa có quyển “Nữ Tứ Thu”, còn có “Nữ Hiếu Kinh”. Tôi giống thầy Chung, đều rất hy vọng có nhiều phụ nữ học tập nữ đức, nên tôi thường khích lệ những bạn bè bên cạnh.

Thời gian trước có một cô gái hy vọng tôi giúp cô tìm một công việc. Tôi nói: “*Điều kiện gia đình bạn rất tốt, chồng bạn làm việc ở một tập đoàn công ty lớn, lương tháng phải hơn 10.000 Nhân dân tệ, thu nhập trước đây của bạn cũng không ít, tiền để dành cũng rất nhiều, nhà cửa cũng không phải lo, đều đã có rồi, con thì mới sinh, tại sao bạn không ở nhà cố gắng dạy con của mình chứ?*”. Cô ấy nói: “*Vậy tôi thành kẻ vô dụng, trở thành người phụ nữ của gia đình rồi. Tôi muốn tìm giúp việc để*

giúp việc chăm sóc”. Tôi nói: “Tôi đã rất hối hận rồi. Hai đứa con của tôi lúc nhỏ đều do giúp việc chăm sóc, không thể lặp lại được nữa. Hiện tại tôi giáo dục chúng đã cảm thấy có chút khó khăn rồi. Người mẹ nhất định phải đích thân chăm sóc con mình, không ai có thể so sánh với người mẹ được. Giúp việc có thể yêu thương con của bạn giống như bạn hay không? Lúc đầu tôi học văn hóa truyền thống chính là vì yêu thương con trai tôi, sau đó tôi mới phát tâm đi học “Đệ Tử Quy”, cùng con trai tôi học thuộc “Đệ Tử Quy”. Đó chính là trái tim của một người mẹ. Bởi vì không hiểu được nên tôi không có cách gì dạy con trai tôi”. Cô ấy liền do dự, một lúc sau cô ấy nói: “Nếu con tôi đi mẫu giáo thì tôi phải làm sao? Tôi sẽ không còn việc gì để làm nữa, vậy thì tôi vẫn phải đi tìm công việc”. Tôi nói: “Bạn thực sự cũng không thiếu tiền tiêu, bạn có thể làm một cô giáo dạy văn hóa truyền thống, cô giáo nghĩa công công hiến cho xã hội”. Tôi nói: “Cuộc đời con người thực sự qua rất nhanh, tất cả bạn nên tích phước cho con cái của mình. Tuyên giảng đức hạnh của phụ nữ tốt biết bao”. Tôi đem quyển “Nữ Giới” đưa cho cô ấy, đĩa giảng cũng tặng cho cô ấy. Sau khi cô ấy nghe giảng xong vài lần thì một hôm cô ấy đã gửi tin nhắn cho tôi, cô ấy nói: “Tịnh Du! Cảm ơn cô! Tôi sẽ nghe theo lời của cô. Tôi cảm thấy xã hội thực sự cần nền giáo dục này. Hiện tại tôi ở nhà cố gắng học, nếu có duyên phận tôi cũng hy vọng ra ngoài giảng cho mọi người nghe. Trước tiên, tôi sẽ chăm sóc cho con của mình thật tốt để bản thân có được một số thể hội”.

Bản thân tôi làm cũng rất kém, phần phụ nữ hiền đức này tôi làm vẫn chưa tốt. Vì sao vậy? Vì thiên thứ nhất “Ti Nhược” hôm qua tôi vẫn chưa làm được, không khiêm tốn cũng không dịu hiền, tâm rất cứng rắn. **Tâm cứng rắn biểu hiện ở đâu? Đối với rất nhiều việc, rất nhiều người bên cạnh nhưng tôi đều thờ ơ, không chút quan tâm.** Trước khi học văn hóa truyền thống, tôi chưa từng rơi nước mắt. Thật đấy! Khi tôi mang thai đứa con trai lớn, tôi đều nôn ra máu, phản ứng rất khủng khiếp, nhưng tôi không hề rơi nước mắt. Mẹ tôi ở bên cạnh khóc và nói: “Tại vì sao con không có nước mắt vậy?”. Tôi nói: “Không có gì ạ, nôn thì nôn thôi”. Nhìn thấy những người bên cạnh tôi cũng không có cảm giác gì, tôi hoàn toàn sống trong thế giới tự ngã của mình. Có khi tranh cãi với chồng nhưng tôi chưa

bao giờ khóc, trong tâm đều rất lý trí để xử lý. Thực sự sau khi tôi học văn hóa truyền thống thì tâm tôi lại trở nên rất mềm yếu, rất dễ khóc. Tâm tôi đã có chút thay đổi, vừa nhìn thấy những việc cảm động, việc thương tâm đau lòng tôi cũng khóc. Do vậy, vài hôm trước có một người bạn nói với tôi: *“Tịnh Du! Gần đây bạn làm gì thế, tướng mạo của bạn sao không giống trước kia vậy?”*. Bởi vì khoảng hơn một năm nay chúng tôi không gặp mặt, trong thời gian một năm này tôi học văn hóa truyền thống tương đối dững dĩnh. Tôi thấy rất kỳ lạ nên nói: *“Trước đây tướng mạo tôi như thế nào?”*. Anh ấy nói: *“Bạn trước đây là nữ doanh nhân, tướng mạo rất kiên cường, nói một là một”*. Còn có những chuyện anh ấy rất ngại nói ra. Tôi nói: *“Vậy hiện nay thì sao?”*. Anh ấy nói: *“Hiện nay bạn có một chút dịu dàng, giống phụ nữ rồi”*. Tôi nói: *“Bạn quá từ bi, bạn đang khích lệ tôi đó”*.

Tôi hy vọng mình có thể sống trở về đúng với hình dáng của một người phụ nữ. Phụ nữ nên vĩnh viễn có một trái tim tràn đầy tình thương của một người mẹ. Giống như Đức Phật dạy bảo Ngọc Da Nữ vậy, bắt đầu làm từ *“vợ như mẹ”*. Bạn phải học cách làm sao yêu thương con mình, làm sao để che chở cho chồng mình giống như che chở cho con mình vậy. Điều này tôi cũng đang trong quá trình dần dần học tập.

Hôm qua, tôi cũng nói đến lợi ích lớn nhất của việc học tập rồi, có thể từng chút, từng chút một hiểu rõ đạo lý. Hiểu rõ đạo lý thì tốc độ sửa sai sẽ tương đối nhanh, tốc độ quay đầu cũng khá nhanh.

Bản thân tôi học phần “Đạo Vợ Chồng” này còn có một thể hội khá sâu sắc. Trong đây có nhắc tới dạy người nam, từ xưa tới nay giáo dục người nam từ lúc còn nhỏ vô cùng nghiêm túc, có trường tư thục để dạy học, nhưng giáo dục nữ giới thì đều qua loa. Do đó Ban Chiêu nói, giáo dục phụ nữ không kém phần quan trọng so với nam giới, cần phải coi trọng, cần dạy giống như nam giới, phải dạy họ “Thư Tịch Truyện Ký”. Trong “Tứ Khố Toàn Thư”, “Thập Tam Kinh” đối với người hiện đại mà nói thì quá nhiều, rất khó để bạn có thể định tâm lại mà học. Do đó chúng ta nên bắt đầu học từ những điều giới nhỏ nhất trong “Đệ Tử Quy”. Như vậy là rất tốt!

113 điều trong “Đệ Tử Quy” phải thực hiện từng câu một, sau đó chúng ta mới có thể hiểu sâu nhân quả.

Bản thân tôi cũng có những thể hội trong thực tiễn cuộc sống. Con trai tôi rất thích xem phim hoạt hình, ví dụ như phim hoạt hình “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”. Xem xong nó liền chia sẻ với em trai: “Đó là phim dạy về nhân quả”. Nó đã chia sẻ với em trai mình như thế nào vậy? Nó đưa cho em trai một món đồ chơi nhỏ và nói: “Em trai à! Đây là đồ chơi phải không?”. Em trai nói: “Vâng!”. Bởi vì con trai nhỏ của tôi mới có hai tuổi rưỡi. Nó nói: “Em đưa cho anh”, em trai liền đưa cho nó. Nó lại đưa cho em trai một món đồ chơi lớn hơn và nói: “Hiện giờ em nhận được có phải là một món đồ chơi lớn hơn không?”. Em trai nói: “Đúng vậy!”. Nó nói: “Đây chính là nhân quả đấy!”. Ở nhà nó đã dạy em trai như vậy. Con trai út của tôi cũng mơ mơ hồ hồ, nhưng tôi cảm giác nó có một chút nhận thức mơ hồ về quan hệ giữa nhân và quả.

Trước đây, đứa con lớn của tôi có một đặc điểm là khi nhìn thấy những thứ mà nó thích thì nó liền muốn chiếm làm của riêng. Hơn nữa, nó rất thông minh, cho nên có lúc thông minh sẽ bị thông minh hại. Cũng giống như hôm qua thầy Chung có nói đến. Con tôi nói hay đến mức em bé kia bất giác liền cầm đồ chơi của mình đưa cho nó. Nó liền lấy mấy miếng dán hình nhỏ, hoặc cái gì đó ra để đáp lại. Có một lần, nó lấy được không phải là đồ chơi, mà là điện thoại của người bạn nhỏ đó về nhà, vì nhà bạn nhỏ đó cũng tương đối có tiền. Lúc đó tôi rất tức giận, nổi trận lôi đình. Cho nên, so với mẹ của thầy Chung thì tôi rất kém cỏi. Tôi biết khi con thịnh nộ này bùng lên mà trách mắng con thì sẽ không đúng, nhưng tôi lại không kiềm chế được, nên tôi nhờ chồng mình trợ giúp. Tôi nói: “Việc này em đã không chế không nổi rồi, không cách gì kiềm chế được. Em mà nói chuyện chắc chắn rất giận dữ, cho nên anh ra mặt đi”. Chồng tôi làm việc gì cũng đều tâm bình khí hòa. Anh ấy nói: “Em yên tâm đi, không có chuyện gì đâu. Anh sẽ dạy dỗ nó”. Chồng tôi kỳ thực chưa có học qua văn hóa truyền thống, nhưng tôi cảm thấy rất kỳ lạ là anh ấy có thể làm được. Anh ấy rất nghiêm túc khuyên bảo con trai tôi và cầm cái điện thoại đó đi.

Sau đó, chồng tôi hẹn người bạn nhỏ bị nó lấy điện thoại cùng với mẹ của bạn ấy đến văn phòng của chồng tôi. Anh ấy còn lấy bộ cờ vây và bàn cờ mà nó thích nhất cầm đi. Vì con tôi từ nhỏ đã đánh cờ vây, nên nó có một bộ cờ vây. Chồng tôi cũng không nói nhiều. Sau khi đến văn phòng, chồng tôi liền bảo con tôi cầm điện thoại đó, còn anh thì cầm bàn cờ. Anh ấy dẫn con trai mình cung cung kính kính cúi mình ba lần trước người mẹ và cô bé đó. Sau đó anh ấy nhận lỗi, rồi nói: *“Chúng tôi làm ba mẹ dạy dỗ con cái không tốt, chúng tôi rất xấu hổ. Bây giờ chúng tôi trả lại điện thoại cho chị và tặng bộ cờ vây của con tôi cho chị để biểu đạt thành ý xin lỗi của chúng tôi. Xin chị nhất định phải nhận giúp”*. Mẹ của cô bé không nhận. Chồng tôi liền nói: *“Xin chị nhận giúp để hai bên chúng ta phối hợp dạy dỗ con cái”*. Cô ấy liền nhận lấy và ra về. Chồng tôi nói với con trai là: *“Con đã chiếm lấy những đồ vật mà người khác yêu thích nhất làm của riêng cho mình, bây giờ con hãy ném thử mùi vị khi con mất đi thứ mà mình yêu thích nhất, xem cảm giác của con ra sao”*. Sự việc này của con trai tôi xảy ra vào năm ngoái. Thực sự từ năm ngoái đến nay, nó không hề tái phạm, tôi cũng quên rồi.

Bởi vì thời gian trước, có một hôm nó nói với tôi rằng: *“Mẹ à! Đã rất lâu rồi con không còn lấy đồ chơi của các bạn nhỏ nữa, cũng không còn ý nghĩ đổi đồ chơi nữa, mẹ có thể xin ba mua cho con một bộ bàn cờ khác được không ạ? Con rất muốn đánh cờ vây ạ”*. Bởi vì từ nhỏ nó đã học đánh cờ vây và đánh cũng rất tốt. Tôi nói: *“Con nói thật không?”*. Nó nói: *“Thật mà mẹ, mẹ có thể đi hỏi thầy giáo, hỏi bạn học của con”*. Tôi liền đi nói chuyện với thầy chủ nhiệm của nó. Thầy giáo nói con trai tôi thật sự rất tốt rồi, hơn nửa năm nay đều rất ngoan, nên tôi đã thương lượng với chồng tôi. Chồng tôi nói: *“Có thể được! Con đã biết sửa đổi rồi, biết sai rồi, vậy thì mua cho con bộ khác đi. Học đánh cờ cũng không phải xấu, có thể luyện định lực”*. Con tôi thường tự mình bày một ván cờ, sau đó tự ngồi đó đánh một mình. Một lần nó có thể chơi cờ vài giờ đồng hồ.

Ở bên cạnh tôi có một vị thiện tri thức như vậy để nhắc nhở tôi. Tôi cũng nhắc nhở chồng mình, bởi vì anh ấy thường xuyên đi công tác, quen

biết rất nhiều bạn bè, cho nên họ thường mua cho con tôi những món đồ chơi lớn. Thời gian trước anh còn lấy về nhà một món, bị tôi tịch thu lại bỏ vào trong kho. Tôi chuẩn bị đem quyên tặng cho cô nhi viện, kết quả ngày hôm sau anh ấy lại lấy về một món nữa. Tôi rất tức giận. Tôi nói: “Sao anh đem về hoài vậy?”. Anh ấy nói: “Ở văn phòng anh còn hai cái vẫn chưa lấy về đó. Đó là của bạn bè tặng”. Tôi nói với anh ấy: “Đồ chơi không thể chơi được”. Anh ấy nói: “Em đừng nói nữa, em làm như vậy rất đúng. Cái này ngày mai anh sẽ bảo bác lái xe mang trở lại văn phòng. Ba cái đó anh sẽ đem tặng người khác. Những thứ ở nhà thì cứ mang đi tặng theo ý của em. Điều này em làm rất đúng, anh ủng hộ em”.

Trẻ con đặc biệt chịu ảnh hưởng của cha mẹ. Nếu bạn làm cha mẹ mà có tâm trạng tốt, thì khi trao đổi với con cái, con cái cũng sẽ cảm thấy rất vui vẻ. Nếu cha mẹ có mâu thuẫn, có chướng ngại, thì từ nhỏ, con cái đã chịu ảnh hưởng những từ trường không tốt này, chúng sẽ sinh ra một số tâm trạng uất ức, thậm chí mắc bệnh tự kỷ. Trẻ nhỏ hiện nay đều mắc phải những bệnh này.

Thầy cô giáo nhất định phải dạy trẻ nhỏ làm sao để hiếu thảo với cha mẹ. Người làm cha mẹ nhất định phải dạy con mình làm sao để tôn trọng thầy cô giáo.

Con trai tôi có một vị gia sư. Vị thầy gia sư này là một nhân viên của tôi, do đó tôi đã không cung kính cậu ấy. Mỗi lần, khi vị thầy này đến nhà dạy cho con trai tôi, bởi vì trong tâm tôi cảm thấy cậu ấy là nhân viên của tôi, nên tôi cũng không đứng dậy chào. Cậu ấy đến thì tôi nói: “Ừ, đến rồi hả!”. Cậu ấy đi thì tôi nói: “Ừ, về nhé!”. Cậu ấy đều chủ động đi lên lầu chào hỏi tôi, nhà chúng tôi tầng lầu tương đối nhiều. Cho nên, việc hiếu rõ lý lẽ rất quan trọng.

Có một ngày, tôi nghe Sư phụ giảng Kinh, Ngài có nhắc đến điều này. Tôi rất là kinh ngạc. Tôi nghĩ: “Thảo nào con trai mình luôn không nghe lời thầy giáo, thì ra là do mình đã không cung kính vị thầy giáo này”. Do vậy, khi cậu ấy rời khỏi nhà tôi thì tôi đứng dậy (bởi vì khi cậu ấy đến tôi

vẫn còn đang nghe giảng), lần đầu tiên tôi nói với con trai mình: “*Con mau chóng xuống tầng một cung kính tiễn thầy rời khỏi nhà mình đi*”. Tôi liền đỡ lấy cặp đựng máy tính và túi xách tay của thầy giáo, con trai liền nhìn tôi. Lúc thầy đứng ở cửa để mang giày thì tôi liền ở đó cúi người và nói: “*Thầy giáo à! Vô cùng cảm ơn thầy, thầy vất vả rồi!*”. Thầy giáo cũng vô cùng kinh ngạc, bởi vì cậu ấy còn rất trẻ, nhỏ tuổi hơn tôi. Cậu ấy nói: “*Giám đốc Trần à! Xin đừng khách khí, không sao đâu!*”. Tôi nói: “*Không thể được, thầy là thầy giáo của con trai tôi, cũng là thầy giáo của tôi. Thầy mỗi ngày đều đến đây để hướng dẫn con tôi học bài, tôi thật sự rất cảm ơn thầy*”. Ngày thứ hai, khi tôi gọi con trai mình thì con tôi đã chủ động cầm lấy cái cặp đựng máy tính. Đến cửa, nó còn cầm giày của thầy giáo ra ngoài đặt ở trước chân thầy và nói: “*Thầy mang giày vào đi ạ!*”. Con tôi còn tranh nói: “*Thầy vất vả rồi, con cảm ơn thầy ạ!*”. Sự việc này đại khái xảy ra khoảng hơn một tháng trước. Bây giờ thì tôi không cần gọi con trai nữa, mà có lúc con trai còn gọi tôi. Bởi vì học xong thì con trai liền gọi: “*Mẹ ơi, thầy giáo phải đi rồi, cung kính tiễn thầy về thôi ạ!*”. Tôi liền nhanh chóng từ trên lầu đi xuống nói: “*Thầy giáo vất vả rồi, chúng tôi cùng tiễn thầy về*”. Quả thực, sau khi tôi bắt đầu làm như vậy thì con trai tôi nghe thầy giáo giảng bài rất nghiêm túc, vô cùng lợi ích. Ví dụ như trước đây tư thế ngồi của nó không chính xác, thầy giáo nói rất nhiều lần nhưng nó vẫn ngồi như vậy, sau đó còn nhìn thầy giáo một cái, rất không cung kính. Hiện tại, thầy giáo vừa nói là nó sẽ ngồi rất ngay ngắn và nói: “*Con xin lỗi thầy, con sai rồi!*”. Cho nên, tôi cảm thấy không phải con trẻ không cung kính thầy cô giáo, mà là người làm mẹ như tôi không để thầy giáo vào trong mắt.

Năm nay, khi đón Tết Đoan Ngọ, tôi cũng là lần đầu tiên mang bánh ú cung kính tới thăm thầy chủ nhiệm của con trai tôi. Tôi cũng dẫn con trai tới cúi người với thầy chủ nhiệm và nói: “*Vô cùng cảm ơn thầy! Con tôi học ở trường đã làm phiền thầy Dương rất nhiều*”. Sau đó thực sự là thầy giáo rất quan tâm đến con tôi, bởi vì ba mẹ cung kính thầy giáo như vậy, thầy giáo sẽ tự nhiên cảm nhận được và tinh thần trách nhiệm sẽ tự nhiên mà sinh ra. Lần đầu tiên con trai trở về nhà nói: “*Mẹ à! Thầy giáo khích lệ con, biểu dương con, nói gần đây con thay đổi rất tốt. Lần đầu tiên thầy*

giáo biểu dương con trước mặt bạn học cả lớp, con nhất định phải tiếp tục nỗ lực nữa”. Do đó, chúng ta làm ba mẹ phải biểu diễn cho con cái xem. Ngoài việc hiếu dưỡng ba mẹ và ba mẹ chồng của chúng ta ra, còn một việc phải biểu diễn cho chúng thấy, đó là phải hiếu kính thầy cô giáo của chúng, bất luận vị thầy giáo đó bao nhiêu tuổi. Con cái sẽ nghiêm túc mà học tập, không cần bạn phải lo lắng. Tôi cũng nói với thầy gia sư của con tôi rằng: “Tôi khẩn cầu thầy một việc, nhất định thường dạy nó phải hiếu thuận ba mẹ”. Bởi vì ba mẹ rất ngại khi mở miệng nói: “Con phải hiếu thuận mẹ đấy!”. Cậu nhân viên này của tôi cũng học văn hóa truyền thống, cậu ấy nói: “Giám đốc Trần! Xin cô yên tâm, tôi nhất định sẽ nói với cháu”.

Vì con trai, cho nên ở đơn vị tôi cũng thành lập một trường tư thục quốc học nhỏ. Những hội viên và khách hàng của tôi có con cái muốn học tập ở đó đều được học miễn phí. Con trai tôi học một mình, không có bạn bè sẽ tương đối nhàm chán. Lớp học này đã bắt đầu kể từ đầu năm nay. Lớp nghỉ đông đã được khai giảng, gần đây lại bắt đầu mở lớp nghỉ hè. Các lớp nghỉ đông và nghỉ hè một tuần học ba ngày, bình thường thì học mỗi thứ bảy hàng tuần. Hai nhân viên của tôi chuyên giảng về văn hóa truyền thống, văn hóa doanh nghiệp. Họ phụ trách dạy học, tạo nên thay đổi đặc biệt lớn. Con trẻ cũng cần phải có đồng tham đạo hữu.

Thời gian nghỉ hè, cuối tháng này chúng lại cùng nhau tham gia trại hè “Đệ Tử Quy”. Những thầy cô giáo là nhân viên của tôi sẽ dẫn chúng cùng đi. Một kỳ mười hai ngày. Học gì vậy? Trại hè “Đệ Tử Quy” này nhận các em từ tám tuổi đến mười tuổi vào lớp thiếu nhi. Còn có lớp thành niên. Nội dung học tập chính là quét dọn, ứng đối, gấp mền, giặt quần áo, cung kính ba mẹ. Tập trung vào những vấn đề này. Bởi vì rất khó tìm được một môi trường rộng lớn như vậy, cho nên tôi đã tận hết năng lực của bản thân để xây dựng cho con mình một môi trường nhỏ như vậy từ nhà đến trường. Bởi vì ở trường học nó cũng không được học, trường học thì lấy dạy học làm chính. Tôi không tìm được một trường học văn hóa truyền thống “Đệ Tử Quy” nào như vậy. Nhưng bầu không khí nhỏ của ngày thứ bảy, mười đưa nhỏ tập trung lại học “Đệ Tử Quy”, học “Hiếu Kinh”, học “Thường Lễ

Cử Yếu”, học “Tam Tự Kinh”, chúng còn tập diễn những tiết mục nhỏ như “Hai Mươi Bốn người con hiếu hạnh” rất hay. Tôi nói: “*Các con diễn thuộc và hát cho hay bài hát “Đê con quỳ bú”, chúng ta sẽ tới viện dưỡng lão biểu diễn cho các cụ già xem*”. Bọn trẻ rất thích thú.

Tôi cảm thấy, một người mẹ làm tất cả những điều này là xuất phát từ tâm yêu thương con cái mãnh liệt. Bắt đầu từ điểm khởi nguồn này mà từng chút, từng chút mở rộng ra. Tôi tin rằng, mẹ của thầy Chung cũng là như vậy, hết sức thương yêu con của mình, đưa con trai duy nhất cuối cùng từng chút một trưởng thành đến ngày hôm nay. Cái tâm đó cũng là từng chút một mà phát ra. Lúc bắt đầu tôi cũng không có cái tâm rộng lớn như vậy, không phải vì mọi người, chỉ cảm thấy dạy tốt con cái, không có lỗi với con trai tôi thì đã tốt lắm rồi. Nhưng có một lần trong quá trình giảng bài, có một cô giáo dạy văn hóa truyền thống nói: “*Bạn phải xem tất cả phụ nữ trong thiên hạ đều là chị em ruột của mình, xem tất cả trẻ nhỏ trong thiên hạ đều là con trai của mình, được vậy thì bài giảng của bạn nhất định sẽ có rất nhiều người muốn nghe, bởi vì cái tâm đó là tương thông*”. Lời của cô ấy đã làm tôi bị chấn động. Tôi cảm thấy tôi vẫn chưa đạt đến cái tâm lượng lớn như vậy, nhưng tôi sẽ đem tâm yêu thương của mình từng chút, từng chút mở rộng ra.

Thực sự là trong hơn một năm qua, tôi tham gia rất nhiều luận đàm như vậy. Tôi nhận được rất nhiều tin nhắn, nhưng nội dung chân thật chỉ trên hai phương diện. Một là hôn nhân không hạnh phúc. Có một cô giáo gọi điện thoại cho tôi, khẩn cầu tôi đến nói chuyện với chồng cô ấy. Gia đình rất bất hạnh. Còn một vấn đề nữa chính là con cái. Có một cô giáo, bởi vì ly hôn nên con của cô mới mười mấy tuổi đã bị mắc bệnh tự kỷ, trầm cảm, bỏ học, muốn tự sát. Làm một người mẹ nên cô rất đau lòng, cô ở trước mặt tôi khóc rất nhiều, hỏi tôi phải làm như thế nào? Cô nói hiện tại đứa trẻ không muốn ở cùng ai, không muốn ở cùng ba, cũng không muốn ở cùng mẹ. Không có việc gì thì nó chỉ ở trong quán điện tử và chỉ muốn chết. Thực sự là tôi đã tiếp xúc qua với một số người như vậy, thời gian trước đây cũng có một cô giáo đã tới văn phòng của tôi để tìm tôi. Tôi hỏi: “*Làm*

sao cô có thể tìm được tôi vậy?”. Cô nói: “Tôi đã hỏi rất nhiều người mới xin được số điện thoại của cô. Trong tâm tôi thực sự rất đau khổ nên muốn kể với cô một số việc”.

Vậy làm sao mới có thể đạt được hạnh phúc, đạt được vui vẻ? Nếu niềm hạnh phúc này chỉ là nhất thời thì cái đó là giả rồi. Cũng giống như chúng ta ra ngoài hưởng thụ một chút vậy, đi dạo phố mua mấy bộ quần áo đẹp, đi làm đẹp, đi mát-xa, đó chỉ là nhất thời, qua mấy ngày nếu không làm những việc này nữa thì lại không vui. Lúc không mua quần áo mà thấy không vui thì cái vui đó là giả thôi. Niềm vui chân thật là trong tâm tánh đạo đức mà lưu lộ ra, bởi vì nó không thay đổi. Đạo vợ chồng cũng vậy, không chỉ có ân nghĩa, tình nghĩa, mà quan trọng nhất chính là có đạo nghĩa.

Tôi đã xem “Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn” của thầy Chung giảng rất nhiều lần rồi, hai tháng này đại khái đã xem bốn - năm lần, đọc rất tỉ mỉ. Trong sách tôi đánh dấu rất nhiều đạo lý, rất có lợi ích. Tôi cũng mua rất nhiều cuốn “Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn” tặng bạn bè. Bởi vì bên trong quyển này có một câu nói làm tôi ấn tượng rất sâu, thầy Chung giảng bài cũng có nhắc đến: *“Dĩ thế giao giả, thế khuynh tắc giao tuyệt”*. Ý nói, nếu bạn dựa vào quyền thế, ỷ quyền cậy thế phan duyên đi kết giao, đến khi quyền thế không còn nữa thì giao tình cũng tan. *“Dĩ lợi giao giả, lợi cùng tắc giao tán”*. Ý nói dùng lợi ích để kết giao thì cũng như vậy, đến khi không còn lợi ích, không còn tiền tài nữa thì tình bạn sẽ chấm dứt. *“Dĩ sắc giao giả, hoa lạc nhi ái du”*. Vì sắc mà kết giao, hoa tàn thì tình cũng hết. Đàn ông thích tìm một người phụ nữ xinh đẹp, qua bốn mươi tuổi không còn đẹp nữa thì cũng hết yêu. Cuối cùng là: *“Dĩ đạo giao giả, địa lão nhi thiên hoang”*. Dùng đạo kết giao thì thiên trường địa cửu. Lần đầu tiên khi tôi đọc đến đoạn này, vừa lúc tôi nhìn thấy trên mạng có một đoạn tin tức như vậy, tôi liền cảm thấy có thể giải thích được khi thấy cách chọn đối tượng của rất nhiều phụ nữ và đàn ông thời nay.

Một tỷ phú rất giàu tìm bạn đời, thì có hàng ngàn mỹ nữ đến ứng tuyển. Các cô gái đẹp đều hỏi: *“Cụ thế là tiền có mấy tỷ? Kinh doanh ngành nghề gì? Trong tay anh có bao nhiêu công ty?”*. Phụ nữ đều hỏi

những vấn đề này. Còn đại diện bên phía người nam thì chỉ có một tiêu chuẩn, chính là: “*Có đẹp không? Có phải là nghiêng nước nghiêng thành không?*”. Một bên thì chạy theo lợi, còn một bên thì chạy theo sắc, như vậy làm sao có thể duy trì được cuộc sống hôn nhân lâu dài chứ?

Bạn xem, tổ tiên của chúng ta đã giải thích sự kết giao giữa người với người vô cùng tinh tế, sâu sắc. Có thể hiện nay người học tập văn hóa truyền thống còn khá ít, mà tự mình thực hành thì lại càng ít hơn nữa. Nhưng tôi tin chắc, chỉ cần chúng ta đều bắt đầu làm từ chính mình, cho dù là từng li từng tí, nhưng nhất định sẽ có thể ảnh hưởng và cảm hóa đến rất nhiều người bên cạnh. Bạn thật làm, thật thực hành. Tôi từ trước đến nay chưa từng nghĩ đến việc này, năm ngoái vì con trai mình mà tôi học “*Đệ Tử Quy*”, còn năm nay tôi lại có may mắn ngồi đây cùng chia sẻ với mọi người. Tôi chưa bao giờ từng nghĩ đến việc này, bởi vì tôi cảm thấy suy nghĩ của tôi vào lúc đó rất đơn giản, chúng tôi học “*Đệ Tử Quy*”, con trai lớn thì tương đối nghe lời, không quá bướng bỉnh, chung sống với em trai rất tốt. Trong nhà khá yên ổn, trải qua những ngày tháng bình yên, tôi cảm thấy rất an nhiên. Khi tôi quay đầu hồi tưởng lại chặng đường của một năm qua, bất giác như trong mộng vậy. Thực sự hiện nay tôi cảm thấy mình có một sứ mệnh với những người ở bên cạnh mà tôi quen biết. Hoàn cảnh trong lúc học tập khá tốt. Nhưng khi tôi quay về cuộc sống thường ngày của mình, thì nhiều người họ đều hỏi “*Đệ Tử Quy*” là gì? Lần đầu tiên khi tôi đưa “*Đệ Tử Quy*” cho người chị chồng thứ hai của tôi xem, chị nói: “*Cái này ai viết vậy? Viết cũng không tệ, viết cũng rất hay*”. Chị là một giáo sư đại học. Tôi cảm thấy không chỉ bản thân có thể đạt được lợi ích, nếu có thể giúp nhiều người bên cạnh mình đạt được lợi ích hơn nữa thì đó mới là niềm vui chân thật.

Trong quá trình học văn hóa truyền thống, tôi thể hội rất sâu sắc một số điểm sau:

Điểm đầu tiên, kỳ thực rất giống với thầy Hồ Tiểu Lâm, ***chính là phải thật làm***. Bạn thật sự buông xuống các loại mê hoặc, nhưng cũng có lúc sẽ không nhẫn nổi. Ví dụ trước đây rất thích đi dạo phố, định kỳ nhất

định phải đi làm đẹp, rất thích đi tiêu tiền, nhưng khi bạn hiểu rõ những đạo lý này thì bạn sẽ cảm thấy mình làm như vậy không phù hợp với yêu cầu của luân lý đạo đức văn hóa truyền thống. Nhất định phải chân thật hạ quyết tâm thay đổi. Rất khó! Tôi sửa đổi vẫn chưa triệt để, nhưng mỗi lần khi tôi đối diện với nhân viên của mình, khi đối diện với rất nhiều thánh chúng thì tôi sợ hãi. Bởi vì bản thân chưa làm được, nên tôi không dám nói, không dám lừa người. Bạn cũng không thể chỉ sám hối suông, bạn chỉ nói mà không sửa thì làm sao được chứ? Do vậy mỗi lần trở về nhà, tôi nghĩ cho dù là giả, nhưng mình từ từ làm thì có thể sẽ trở thành thật. Cho nên khi chưa có cơ duyên ra ngoài giảng bài, tôi có một câu lạc bộ riêng do tôi thành lập, có lúc cùng một số người bạn tốt tụ tập lại nói chuyện. Ở đó tôi có đặt một cái máy quay nhỏ. Hai tháng này tôi đều lên chia sẻ với mọi người. Tôi giảng vào thứ ba, thứ năm và thứ bảy, từ chín giờ đến mười một giờ. Bất luận người ngồi phía dưới là bốn người hay năm người, tôi cũng đều rất nghiêm túc giảng bài, lấy việc này để khích lệ bản thân, làm rõ những đạo lý đã học được, không được qua loa đại khái. Trước đây tôi học tập rất qua quýt, xem qua cho rằng mình biết rồi nên liền bỏ qua. Bây giờ thì không dám nữa, chăm chỉ nghiêm túc tra từ điển, tra những tài liệu liên quan, liên tục giảng, giảng rõ ràng cho mình hiểu, sau đó về nhà thì nghiêm túc sửa chữa.

Thế hội lớn thứ hai của tôi là phải sám hối. Sám hối nhất định phải sám hối trước mặt đại chúng, lén lén lút lút sám hối sau lưng người thật sự không hiệu quả. Phát lộ sám hối trước mặt đại chúng thì tâm hổ thẹn của chúng ta mới có thể xuất hiện ra, bạn mới chịu chân thật mong muốn sửa đổi.

Điều thứ ba là nhất định bên cạnh phải quen biết nhiều thiện tri thức chân chính. Nếu như không có cái duyên phận đó thì chúng ta cũng đừng đi phan duyên. Thiện tri thức ở đâu? Ở trong Kinh điển, ngày ngày không rời xa những lời giáo huấn trong Kinh điển này. Hiện nay chúng ta rất thuận tiện, có rất nhiều sách, rất nhiều đĩa giảng, chúng ta có thể xem, có thể nghe. Mọi người phải thật sự định tâm lại để nghe, để làm, dứt tuyệt

tất cả các ngoại duyên. Ở nhà lúc mới nghe giảng, muốn định tâm lại nhưng tâm không định được. Tôi ngồi nghe mà vọng niệm tràn lan, ước đoán tôi nghe hai giờ đồng hồ thì có một giờ tâm đều chạy ra ngoài. Nghe một lúc thì tôi nghĩ: “*Hôm nay có phải nên đi mua chút gì không? Hôm nay có phải nên gọi điện thoại cho ai không?*”. Chuyện này, chuyện nọ đều nghĩ ra, rất khó để định lại được. Nhưng đến khi nghe được khoảng mười ngày, thì vọng niệm sẽ ít đi một chút, nghe một tháng thì sẽ giảm đi một chút nữa, khoảng một tháng rưỡi thì bạn sẽ cảm thấy rất thoải mái, rất tự tại. Không có ai gọi điện thoại, yên tĩnh, ở nhà có thể thu tâm lại rồi. Tâm phải định.

Tôi cảm thấy hiện tại chúng ta có quá nhiều những thứ mê hoặc rối rắm, cảm dỗ thì không thiếu. Cái chúng ta thiếu là tịnh duyên. Tịnh trong từ an tịnh. Tịnh duyên, có thể rất an tịnh đặt bản thân vào trong bầu không khí văn hóa của cổ Thánh tiên Hiền, nhất môn thâm nhập, trường thời huân tu. Cho nên, có một câu nói trong “Chu Tử Gia Huấn” mà tôi viết trước tất cả những cuốn Kinh điển tôi đọc: “*Đọc sách chỉ tại Thánh Hiền*”.

Trước đây, tôi đọc sách chỉ là tiêu khiển giải trí, xem qua loa mà thôi, không cho là đúng. Ba tôi từng nói, hơn hai mươi năm trước ông đã biết “*Đệ Tử Quy*”, nhưng chỉ coi đây là một cuốn Kinh điển để đọc mà thôi, không ngờ có thể thay đổi cuộc sống, thay đổi vận mạng, thay đổi chính mình. Chúng ta cũng là như vậy, “*Đệ Tử Quy*” có thể giúp chúng ta không ngừng nâng cao. Tôi cảm thấy đó chính là một loại hương thụ của đời người.

Hiện nay chúng ta luôn đề xướng xã hội hài hòa, vậy bắt đầu làm từ đâu? Điểm khởi đầu của nó chính là hài hòa thân tâm của chính bản thân mình. Tôi rất có cảm xúc. Vì sao vậy? Bởi vì có một lần tôi cùng con trai và ba mẹ mang một số bánh bao đến bờ biển ở Đại Liên và ném xuống biển. Bởi vì đây là bánh bao cúng dường trong niệm Phật đường nhà tôi vẫn còn thừa, tôi liền xé ra ném xuống biển. Mọi người chắc không thể tưởng tượng ra, chúng tôi đã đếm được khoảng 70 - 80 con Hải Âu rất an nhiên ở đó ăn bánh bao. Lúc đó ba tôi rất xúc động, ông nói: “*Một - hai con Hải Âu đến còn được, nhưng tại vì sao một lát mà đã tới nhiều như vậy? Chúng có trao*

đổi thông tin gì với nhau không? Có tín hiệu hay không? Có biết con người không hại chúng không?”. Sau đó có một ngày, vào buổi tối, tôi cùng ba mẹ và con trai cùng đi tản bộ. Hoa đại biểu cho Thành phố Đại Liên là hoa Hòe, khoảng tháng trước hương thơm của hoa Hòe bay khắp mọi nơi. Dọc đường trên núi mà chúng tôi đi tản bộ đều là cây Hòe, chúng tôi cảm thấy rất thanh thản, dễ chịu khi đi trên con đường đó. Ba tôi liền nói: “Tịnh Du à! Đại tự nhiên thật sự có tín hiệu, có cảm giác”. Tôi nói: “Làm sao ba biết a?”. Ba tôi nói: “Con xem cây hoa Hòe này, chỗ nào mà tay người có thể với tới và hái hoa của nó thì chỗ đó sẽ không ra hoa nữa. Còn bên trên và bên cạnh có những cành cao mà tay người không thể với tới thì hoa mọc đều rất đẹp. Nó không muốn bị làm tổn thương”. Thực nghiệm về nước tôi vẫn chưa thử qua, nhưng từng li từng tí trong cuộc sống đều phù hợp với những đạo lý mà chúng ta đã học.

Chúng ta sẽ phát hiện ra đạo lý gì? Con người mà yêu thương vạn sự vạn vật thì thế giới này nhất định sẽ hài hòa. Nếu một người mà thiếu đi tình yêu thương, thì họ sẽ không cảm nhận được những sự việc này. Cho nên, trong giáo huấn của lão tổ tông có một câu gọi là: “*Nhân giả vô địch*”. Chúng ta cũng thường học, nhưng không để vào trong tâm. Một người nhân ái, có tâm nhân từ, vì sao họ không có kẻ địch vậy? Vì họ không đối lập với tất cả người, tất cả sự, tất cả vật. Giống như hư không vậy, nó có thể dung chứa vạn vật, bất luận vạn vật đối đãi với nó như thế nào. Bản thân tôi cũng chưa đạt được cảnh giới cao như vậy, nhưng tôi muốn thực hành từng chút một trong cuộc sống để hiểu thấu đáo những đạo lý này.

Tối hôm qua, khi nghe thầy Chung giảng bài cũng có nhắc đến chữ “*nhân*” này. Khổng Tử nói: “*Tìm điều nhân thì được nhân, có gì đâu mà oán hận*”. Tôi nghĩ, vợ chồng chính là một chữ “*nhân*”. Phía trên là chồng, phía dưới là vợ, hợp thành một chữ nhân, thành tựu một chữ ái. Một gia đình hài hòa, một gia đình hạnh phúc sẽ giúp thế giới này giảm thiểu đi rất nhiều động loạn. Do đó, có một câu ngạn ngữ nói rất hay: “*Nhỏ một sợi tóc động đến toàn thân*”. Chúng ta là một gia đình nhỏ, một đôi vợ chồng nhỏ bé, cũng giống như một sợi tóc nhỏ trên thân thể vậy, cảm giác rất là nhỏ bé.

Nhưng chúng ta là một thể với xã hội, thậm chí là cùng một thể với vũ trụ. Bạn kéo một sợi tóc của mình bạn có thấy đau không?

Bản thân tôi là một phụ nữ rất bình thường, không có đức hạnh và học vấn gì cả, tôi cảm thấy mình cũng không cống hiến được gì lớn lao, nhưng tôi phát nguyện bắt đầu làm tốt từ gia đình mình, học tập cổ Thánh tiên Hiền của chúng ta là Đại Thuấn. Bản thân Đại Thuấn rất nhân ái, ông bắt đầu từ việc thành tựu cho ba mẹ, cho gia đình, cuối cùng có thể trị lý thiên hạ. Tôi sẽ học tập ông. Không biết đời này có thể đạt được hay không, nhưng từ tận đáy lòng tôi thật sự hy vọng bồi dưỡng hai đứa con của tôi (chúng còn rất nhỏ) để chúng thành người giống như thầy Chung vậy, có thể thật sự làm lợi ích cho xã hội, lợi ích cho đại chúng. Buông bỏ những truy cầu đối với danh và lợi, tận hết khả năng của bản thân, làm tốt bổn phận của một người mẹ, làm tốt bổn phận một người vợ. Tôi cảm thấy tôi không phải đang thành tựu chồng mình, mà là anh ấy đến thành tựu cho tôi. Do vậy, tôi không dám nói là giúp chồng, mà chỉ là xử lý tốt những việc trong nhà để anh ấy có thể an tâm làm tốt sự nghiệp của mình, không còn phải bận tâm lo lắng nữa. Tôi sẽ phụng dưỡng tốt ba mẹ chồng của tôi. Ba mẹ tuổi tác cũng cao, để ba mẹ không có lo buồn thì tôi đã làm tròn bổn phận của mình rồi. Bản lĩnh lớn hơn nữa thì tôi không có. Do đó, trong lúc tôi báo cáo nhất định có những chỗ không thỏa đáng, không thích hợp, xin khẩn cầu các vị thầy cô phê bình chỉ dạy. Vô cùng cảm ơn mọi người! Xin cảm ơn mọi người!

²Tôi xin tiếp tục chia sẻ với mọi người về những thể hội trong quá trình học tập nữ đức. Năm nay tôi bắt đầu căn cứ vào quyển “Nữ Giới” của Ban Chiêu thời Đông Hán để học tập đức hạnh của phụ nữ. Phụ nữ tốt là do dạy mà ra, cũng là do học mà ra. Kỳ thực bản thân tôi rất khó có thể ngộ ra được điều này.

² Bắt đầu tập 3

Hai ngày trước chồng tôi có nói: “*Nếu sớm biết em là một học sinh ngoan như vậy thì anh đã tìm thầy giáo và tài liệu cho em rồi*”. Sau khi tôi xem xong quyển “Nữ Giới” của Ban Chiêu, lúc mới bắt đầu thì ý niệm đầu tiên của tôi chính là “không thể làm được”, nó quá xa vời so với xã hội hiện nay. Bởi vì năm nay tôi ba mươi tám tuổi rồi, trước khi được huấn tập văn hóa truyền thống tôi là một nữ doanh nhân khá hiện đại, nên đối với giá trị quan của Phương Tây tôi cũng khá tán thành một số thứ. Nhưng năm ngoái, khi tôi bắt đầu tiếp xúc với văn hóa truyền thống, đặc biệt là năm nay, sau khi bắt đầu học tập nữ đức, bản thân tôi phát hiện ra rất nhiều thứ, đặc biệt là những lời giáo huấn của lão tổ tông chúng ta đích thực có thể giúp chúng ta đạt được một cuộc sống hạnh phúc mỹ mãn.

Hôm nay, tôi xin chia sẻ với mọi người chương thứ ba của “Nữ Giới” là “Kính Thuận”.

CHƯƠNG BA: KÍNH THUẬN

Một gia đình có thể hưng vượng hay không, có thể hài hòa hay không, mấu chốt là phải xem gia đình này có thể giữ vững được chữ “*kính*” hay không? Giữa người với người mà thương kính lẫn nhau thì tự nhiên có thể hài hòa, gia đình tự nhiên liền có thể hưng vượng. Có câu: “*Gia hòa vạn sự hưng*”.

Gia đình hiện nay chủ yếu có ba mối quan hệ tương đối khó xử lý: thứ nhất là quan hệ vợ chồng, thứ hai là vấn đề giáo dục con cái và thứ ba là mối quan hệ giữa mẹ chồng - nàng dâu. Nếu ba mối quan hệ này không hài hòa thì lý do căn bản nhất chính là ở chỗ thiếu tâm cung kính, ái kính và lễ kính. Vậy thì ba mối quan hệ này bắt đầu làm từ đâu? Phải bắt đầu làm từ người phụ nữ, vì phụ nữ là cái gốc của gia đình.

Trước đây tôi cũng không ý thức được điểm này, nhưng sau khi học tập nữ đức thì bản thân thực sự đã có sự thay đổi rất lớn. Chỉ cần bạn giữ tâm “*kính*” thì có thể xử lý ba mối quan hệ này một cách hài hòa, ổn thỏa.

Trước khi chia sẻ nguyên văn của “Nữ Giới”, tôi xin chia sẻ với mọi người một chút về câu chuyện xảy ra hai ngày trước trong gia đình tôi.

Hai ngày trước là sinh nhật của mẹ chồng tôi. Trước ngày sinh nhật của mẹ một tháng thì bà rất nghiêm túc nói với người trong nhà chúng tôi là bà kiên quyết không ra ngoài ăn cơm vì bà rất tiết kiệm, nhưng người trong nhà tôi đều phản đối. Bởi vì năm nay bà đã bảy mươi ba tuổi rồi, chúng ta đều nói bảy mươi ba, tám mươi tư Diêm Vương không mời cũng tự mình đi, cho nên mọi người đều rất xem trọng việc này. Già trẻ trong nhà có khoảng hơn hai mươi người đều bất đồng quan điểm với bà. Bà nói: *“Trong nhà có người giúp việc mà”*. Nhưng lúc đó cô giúp việc có vẻ không vui lắm, bởi vì cô phải làm cơm cho nhiều người, và lại đang là mùa hè nên thực sự tương đối khó khăn. Sau đó ở trước mặt bà, lúc đó có chồng tôi, chị chồng thứ hai của tôi đều hỏi tôi. Kỳ thực, phản ứng đầu tiên của tôi chính là sự *“kính thuận”* mà tôi đã học ở trong “Nữ Giới”. Tôi nói: *“Mẹ nói rất đúng, chúng ta nên tiết kiệm, cứ làm theo ý của mẹ đi. Nếu không được thì chúng ta có thể xuống bếp giúp một tay”*. Mẹ nghe vậy thì vô cùng vui mừng, sau đó liền nói: *“Đúng vậy! Con xem Tịnh Du nói chúng ta sẽ ăn cơm ở nhà”*. Sau đó không ai nói gì nữa. Khi trở về nhà, tôi bị chồng mắng cho một trận. Anh nói: *“Nhiều người như vậy, cái bàn ăn nhỏ thế kia thì phải chia thành mấy nhóm ăn đây? Trời nóng như vậy, mẹ lại không cho bật điều hòa”*. Bởi vì còn cách ngày sinh nhật gần một tháng, nên tôi nói: *“Anh nói chuyện này trước hơn hai mươi ngày sẽ làm mẹ không thoải mái, tâm mẹ sẽ luôn nghĩ đến chuyện đó. Trước tiên chúng ta cứ thuận theo ý mẹ đi, đợi đến lúc đó sẽ tính tiếp, dù sao thì xe đến trước núi ắt sẽ có đường mà”*. Chồng tôi nói: *“Vậy đến lúc đó em chịu trách nhiệm giải quyết việc này nhé”*. Tôi nói: *“Được!”*.

Trước ngày sinh nhật của mẹ một ngày, chồng tôi và chị chồng của tôi đều gọi điện thoại cho tôi nói: *“Em chẳng phải nhận lời xử lý việc này hay sao? Vậy em nói với mẹ để mẹ đến nhà hàng ăn cơm đi, dù thế nào thì chúng ta cũng không ăn ở nhà”*. Tôi nói: *“Được! Để em nói”*. Sau đó tôi nghĩ đi nghĩ lại rồi gọi điện thoại cho mẹ nói: *“Mẹ à! Ngày mai đến sinh*

nhật mẹ rồi. Đúng lúc có người tặng cho con một thẻ ưu đãi ăn cơm ở nhà hàng, trong thẻ này đã có sẵn tiền rồi. Mẹ xem, nếu chúng ta không dùng thì thẻ ưu đãi đó sẽ hết hạn, bởi vì nó có kỳ hạn ạ. Hay là lúc tổ chức sinh nhật cho mẹ chúng ta sẽ dùng nó. Còn một điều nữa là, nhiều người như vậy ngộ nhờ làm cô giúp việc mệt, có thể sau này cô ấy làm việc sẽ không thấy thoải mái”. Mẹ tôi nghe thấy thẻ ưu đãi này được ăn cơm miễn phí, thì rất vui vẻ nói: “Dù sao thì tiền ăn nhà hàng chúng ta cũng không phải trả, vậy thì đi thôi!”.

Sau đó toàn bộ chúng tôi rất vui vẻ tụ họp ở một gian phòng lớn của nhà hàng để dùng cơm. Sau khi chồng tôi và chị chồng thứ hai đến, họ đều rất kinh ngạc nhìn tôi. Tôi nói: “Mọi người đừng nhìn em nữa, dù sao thì mẹ cũng rất vui vẻ đến đây ăn cơm rồi”. Họ nói: “Em dùng cách gì vậy?”. Tôi nói: “Đây là trí tuệ”. Sau đó mọi người đều ăn uống rất vui vẻ.

Bởi vì sinh nhật năm nay của mẹ chồng tôi, tôi cảm thấy không giống trước đây, đặc biệt là sau khi tôi học tập nữ đức. Trước đây sinh nhật thì tôi chỉ đơn thuần là biểu mẹ tiền, cảm thấy tuổi tác của mẹ lớn như vậy rồi cũng không biết nên mua gì, có khi mua đồ về còn bị trách. Năm nay, trước khi đến ngày sinh nhật tôi đã thương lượng với con trai rằng: “Con trai à! Sinh nhật lần này của bà nội con rất quan trọng, chúng ta phải làm cho bà nội con vui vẻ, hài lòng, nếu chỉ mừng tiền cho bà thôi thì không được”. Sau đó con trai tôi nói: “Mẹ à! Con phụ trách hát một bài. Con sẽ hát bài “Chúng ta là người một nhà cùng yêu thương nhau”, mẹ với Nhị Bảo sẽ phụ họa”. Nhị Bảo là con trai út của tôi. Tôi nói: “Việc này mẹ không biết làm”. Con trai lớn của tôi nói: “Vậy con sẽ hướng dẫn hai người”. Tôi nói: “Được!”.

Sau đó chúng tôi ở nhà luyện tập một buổi chiều. Luyện tập xong thì viết bao đỏ, lần đầu tiên tôi để con trai lớn viết. Tôi nói: “Con viết cho bà nội mấy câu để đại diện cho cả nhà chúng ta nhé”. Sau đó con trai lớn của tôi vô cùng nghiêm túc viết lên bao đỏ là: “Cháu nội Trương Khôn Bằng đại diện cho toàn thể thành viên gia tộc họ Trương chúc bà nội sinh nhật

vui vẻ, thọ tử nam sơn, phúc như đông hải!”. Con trai tôi vừa mới lên tiểu học, đang học lớp hai.

Hôm đó, khi chúng tôi ăn cơm xong, chuẩn bị cắt bánh kem, tôi liền nói với mẹ chồng: “Mẹ à! Trước đây đến sinh nhật thì chúng con chỉ tặng mẹ bao đỏ, hôm nay trước khi tặng bao đỏ, chúng con muốn biểu diễn một tiết mục tặng cho mẹ”. Mẹ tôi rất bất ngờ, bởi vì bình thường tôi là một người khá hướng nội, không biết hát, hay hát sai nhạc. Mẹ tôi hỏi tiết mục gì vậy? Tôi nói: “Mọi người đừng nghiêm túc nhé, chúng tôi chuẩn bị biểu diễn đây”. Tôi cùng hai con trai biểu diễn. Con trai lớn hát, tôi và con trai út ở bên cạnh phụ họa. Tôi phát hiện có một dòng lệ trong khóe mắt mẹ, bà vô cùng vui vẻ. Sau đó hai con trai của tôi đã lạy bà ba lạy. Tiếp theo, con trai lớn của tôi đặt bao đỏ vào trong tay của bà. Bà rất hạnh phúc! Tôi cảm thấy điều này thực sự không có quan hệ gì với việc tặng bao nhiêu tiền.

Chồng tôi nhìn thấy cảnh này, vì đây là việc chưa từng xảy ra, nên lần đầu tiên anh đã chủ động xin phát biểu. Anh nói: “Con muốn nói hai câu”. Trước tiên, anh ấy phản tỉnh chính mình về những điều đã làm không tốt. Bởi vì anh mở công ty nên vô cùng bận rộn, rất nhiều việc trong nhà không thể chăm nom, đặc biệt nhiều năm nay ba mẹ chồng đều do tôi phụ trách chăm sóc. Chồng tôi đã nhận lỗi với ba mẹ và cũng xin ba mẹ có thể thông cảm. Thứ hai, cũng là lần đầu tiên trước mặt toàn thể người trong nhà anh đặc biệt tán thán tôi, nói tôi rất hiền đức, cho nên anh ấy làm việc tâm trạng rất vui vẻ, gặp rất nhiều áp lực nhưng khi về nhà thì không còn cảm thấy nữa. Quan trọng nhất chính là anh ấy đã tán thán văn hóa truyền thống rất tốt, bởi vì lúc tôi mới bắt đầu, anh ấy chưa hiểu rõ lắm nên không tán thành.

Sau đó, mẹ chồng tôi nói: “Mẹ chưa bao giờ cảm thấy thoải mái như vậy, vui vẻ như vậy”. Tôi nói: “Mẹ à! Xã hội hài hòa trước tiên bắt đầu từ sự hài hòa của gia đình chúng ta, từ sự hài hòa trong thân tâm mỗi người chúng ta, như vậy chúng ta cũng xem như đã cống hiến cho quốc gia rồi”. Mẹ tôi vô cùng vui mừng. Lúc đó chị chồng thứ hai của tôi nói (bởi vì năm 2004 tôi tiếp xúc Phật Pháp thì chị ấy rất phản đối): “Tịnh Du à! Chị luôn nghĩ em học Phật là rất mê tín, hiện tại chị mới cảm thấy học Phật thật sự

rất tốt. Nhìn thấy em bây giờ rất thoải mái, rất vui vẻ, rất hạnh phúc”. Tôi nói: “Kỳ thực, mục đích học Phật chính là vì muốn gia đình chúng ta hài hòa hơn, thân tâm đều khỏe mạnh hơn, quan hệ giữa người với người viên mãn hơn và không xảy ra xung đột”.

Còn có một chi tiết nhỏ trong ngày sinh nhật mẹ chồng tôi. Mẹ chồng tôi hơn bảy mươi tuổi, còn mẹ tôi đúng sáu mươi tuổi. Trước khi sinh nhật mẹ chồng, tôi đã nói với mẹ ruột của tôi: *“Mẹ à! Bởi vì mẹ nhỏ tuổi hơn mẹ chồng con, nên mẹ chồng con là chị của mẹ. Sinh nhật lần này người trong gia đình con rất xem trọng, nên con sẽ chuẩn bị một bao đỏ, đó là tiền của con nhưng mẹ cứ nói đây là của mẹ. Lúc ăn cơm, mẹ đem cái bao đỏ này tặng cho mẹ chồng con, mẹ chồng con nhất định sẽ rất vui”.* Mẹ tôi cũng rất vui, mẹ nói: *“Được! Dù sao thì cũng không phải tiền của mẹ, mẹ sẽ mượn hoa cúng Phật vậy”.* Mẹ tôi liền nhận lấy. Kết quả, ngày hôm đó lúc ăn cơm gần xong thì mẹ tôi liền lấy cái bao đỏ đó ra tặng cho mẹ chồng tôi. Chồng tôi lại đứng dậy phát biểu một đoạn cảm nghĩ, đặc biệt cảm ơn ba mẹ tôi. Cho nên, kỳ thực tất cả những điều này tôi cảm thấy đều xuất phát từ tâm cung kính. Nếu như bạn không có tâm cung kính đối với chồng, không có tâm cung kính đối với ba mẹ chồng, thì bạn sẽ không chân thành làm, mà chỉ là hình thức trên bề mặt mà thôi, như vậy thì bạn làm những điều này cũng không thể làm tâm họ cảm động. Lúc ban đầu tôi cũng không phải như vậy.

Do vậy, đoạn thứ hai trong chương “Kính Thuận”, Ban Chiêu viết một câu rất quan trọng: *“Tu thân không gì hơn cung kính, tránh sự cương cường không gì bằng nhu thuận”* (tu thân mạc nhược kính, ty cường mạc nhược thuận), cũng chính là nói tâm cung kính của bạn là do tu mà sinh ra. Chúng ta thường nói, tánh đức nếu không tu thì nó sẽ không hiển lộ được, ngọc không mài thì không sáng được.

Vậy tu là gì? Tu kỳ thực chính là không ngừng sửa sai, không ngừng chuyển ý niệm, không ngừng chuyển tâm phiền não của mình thành tâm trí huệ, không ngừng đem những thứ mà mình mê hoặc chuyển thành thông suốt.

Phương pháp duy nhất, tôi cảm thấy hơn nửa năm nay tôi đặc biệt được lợi ích, chính là do mỗi ngày nghe lời giáo huấn của Thánh Hiền. Ở nhà tôi nghe thời gian nhiều nhất là hơn mười giờ đồng hồ, thật sự không ăn không uống. Nếu như bạn nghe ít, thời gian ít nhất phải nghe là bốn giờ một ngày, phải để tâm mình tịnh lại. Trong quá trình nghe, bản thân phải không ngừng hiểu, phải đi thể hội. Ví dụ, bản thân tôi có lúc ở nhà tôi luôn nghĩ đến chữ “kính” này. Tôi nghĩ, “kính” không đơn thuần thể hiện ở trong tâm, mà quan trọng là thông qua tâm, “kính” được biểu hiện qua ngôn ngữ và hành vi của bạn.

Ví dụ trước đây tôi đã sai lầm, khoảng ba - bốn năm trước tôi vẫn còn như vậy. Chồng tôi gọi tôi vào trong thư phòng, anh ấy nói: “*Việc này em làm sai rồi, em nói xem có phải vậy không?*”. Tôi cũng biết mình sai nhưng tôi không có cái tâm cung kính đó, tương đối ngạo mạn, lại ngại ngại không thừa nhận. Tôi liền gật đầu nói: “*Đúng! Em sai rồi*”, nhưng tôi lại không cho là như vậy. Sau đó anh ấy nói: “*Vậy em nói xem, em sai ở đâu?*”. Lúc đó tôi liền nói: “*Chỗ nào cũng sai*”. Anh ấy nói: “*Làm sao có thể chỗ nào cũng sai. Em nói xem sự việc này sai ở đâu*”. Tôi nói: “*Xin lỗi em không nói được*”. Sau đó anh ấy rất tức giận nói: “*Thái độ này của em không nghiêm túc*”. Tôi nói: “*Chính là cái thái độ này đây, anh còn nói nữa thì em sẽ không nói gì thêm*”. Tôi từ chối trả lời, dùng im lặng để kháng cự. Lúc đó anh ấy cũng không còn cách nào khác.

Hai ngày trước, anh ấy cũng phê bình tôi một chuyện, sau đó tôi thực sự cảm thấy mình sai, tôi liền rất nghiêm túc xin lỗi anh ấy. Tôi nói: “*Thật sự xin lỗi anh, sự việc này em thật đã làm sai rồi, xin anh tha thứ, về sau em không tái phạm nữa. Sau này em nhất định sửa đổi*”. Đó là một chuyện trong công việc có liên quan đến chính sách phát hành một loại sản phẩm mới và tôi đã quyết định không đúng. Tôi nói xong thì chồng tôi nói: “*Thái độ hiện tại của em rất tốt, anh nghe rồi thấy rất thoải mái*”. Thực ra, đó là dựa vào sự chuyển đổi ý niệm của bản thân, sau đó thông qua những lời giáo huấn của Thánh Hiền để huân tập, không phải tự động tự phát mà bạn

có thể thay đổi được. Căn tánh của tôi rất kém, không thể thay đổi ngay được.

Những điều sai lầm cần tránh trong quá trình học tập

Trong quá trình cung kính, trong quá trình học tập, chúng ta cần phải tránh những điều sai lầm. Sai lầm gì vậy?

- ***Thứ nhất, đừng nên chỉ vì thích cái gì đó mà đi học.*** Ví dụ chúng ta rất thích nghe giáo huấn của Thánh Hiền, cũng rất thích ngồi đó để học tập, nhưng chúng ta nên nghĩ xem mục đích chúng ta học những thứ này là gì? ***Mục đích chúng ta học những thứ này không phải vì bản thân, mà vì để người trong nhà hạnh phúc hơn, để con cái có được một nền giáo dục tốt đẹp hơn, đồng thời cũng có thể trợ giúp tốt cho chồng.***

Khi mới bắt đầu học tôi không phải suy nghĩ như vậy. Ví dụ ba tôi muốn gọi tôi đi tản bộ, tôi liền nói: *“Không được! Không thể đi tản bộ được, con còn phải học, con vẫn học chưa đủ”*. Hoặc chồng tôi nói: *“Em xuống đây nói chuyện với anh”* (bởi vì nhà tôi có mấy tầng lầu, tôi ở trên lầu), thì tôi nói: *“Em không xuống được, em còn phải học”*. Chồng tôi nói: *“Có phải em học thành ngốc rồi không?”*. Sau đó, có một ngày tôi tự mình ở đó nghĩ: *“Mình học những thứ này là vì cái gì? Nếu mình học như vậy thì thành một sách rồi”*. Tôi tự mình ngồi đó suy nghĩ, sau đó tôi đã nghĩ thông. Ngày hôm sau, khi ăn cơm xong ba tôi nói: *“Hôm nay con cùng mọi người ra ngoài tản bộ nhé, có hai đứa nhỏ cùng đi nữa”*. Tôi nói: *“Dạ được ạ!”*. Tôi liền đem bát đĩa thu dọn hết, vô cùng vui vẻ cùng ba mẹ tôi ra ngoài. Ba mẹ tôi rất là vui vẻ. Ba tôi nói: *“Hôm nay sao con không ôm mấy quyển sách đó nữa, đã nghĩ thông rồi hả?”*. Tôi nói: *“Con đọc sách cũng chỉ vì muốn mọi người vui vẻ hơn, chỉ cần ba mẹ muốn thì bất cứ lúc nào con cũng có thể đi cùng mọi người”*. Khi ba mẹ không cần thì chúng ta mỗi người đều tự mình học tập. Ví dụ ban ngày xem đĩa giảng của cô Lưu Tố Vân, tôi ở trên lầu nghe, mẹ tôi ở dưới lầu nghe. Đến buổi trưa, lúc nấu cơm chúng tôi cùng nhau tụ họp lại trong bếp, sau đó mẹ tôi nói những cảm nhận học tập của bà, tôi nói những cảm nhận học tập của tôi. Nói xong thì

chúng tôi lại tự mình kiểm điểm xem còn chỗ nào làm chưa tốt. Buổi tối thông thường chúng tôi đều ra ngoài tản bộ hơn một tiếng. Cho nên, chúng ta đừng nên chết cứng trong sách vở mà phải thường xuyên nghĩ mục đích học của chúng ta là gì? Ví dụ nói, chúng ta cho dù là niệm Phật cũng được, học kinh giáo cũng được, mục đích là gì? Nếu như chúng ta chỉ học, hoàn toàn quên mất mục đích là gì thì sẽ dễ dẫn đến sai lầm.

- **Thứ hai là không được đối lập.** Sự đối lập này không chỉ đơn thuần là đối lập với người, có lúc chúng ta đối với những giáo huấn của lão tổ tông vẫn chưa học thì đã đối lập trước rồi. Ví dụ tôi quen rất nhiều bạn bè, họ căn bản chưa từng xem qua “Nữ Giới”, tôi vừa mới nhắc đến họ liền nói: “*Đó là lễ giáo phong kiến, cái này cổ hủ rồi, hiện nay là thời đại nào rồi mà cô còn học cái này chứ*”. Bạn vừa đối lập thì trên thực tế tâm cung kính của bạn đã mất rồi, tâm ngạo mạn sẽ khởi lên, bạn sẽ không đạt được lợi ích.

Tôi phát hiện văn hóa của cổ Thánh tiên Hiền trong xã hội hiện nay chúng ta có thể dùng một câu thành ngữ để biểu đạt, đó là: “*Tích phi thành thị*” (sai mãi thành đúng). “Tích” là tích trong từ tích cốc, “phi” là phi trong từ phi thường, “thành” là thành của thành tựu, “thị” là thị trong từ thị phủ. Ý nói những thứ không đúng, nhưng tích lũy quá nhiều thì mọi người sẽ cho rằng nó đúng. Nữ đức cũng giống như vậy. Rất nhiều người không học sẽ cảm thấy học xong nữ đức rồi sẽ giống như những phụ nữ chân nhỏ thời xưa, ở nhà vâng vâng dạ dạ, cái gì [họ làm] cũng không đúng. Đó hoàn toàn đều là sai lầm.

Cho nên, khi bạn buông cái tâm đối lập xuống, bạn dùng tấm lòng rộng mở để tiếp nhận những lời giáo huấn của Thánh Hiền, của lão tổ tông, thì sự thọ dụng của chính bạn không cách gì có thể diễn tả được. Cũng giống như chữ “*kính*” trong phẩm này. Bởi vì sau khi học xong “Nữ Giới” thì tôi lại cùng thầy Chung tiếp tục học “Nữ Luận Ngữ”. “Nữ Giới” chủ yếu giảng lý, “Nữ Luận Ngữ” chủ yếu giảng sự, từng phần trong các sách đó đều giảng cụ thể những việc nhỏ nên làm như thế nào.

Tôi có một thể hội rất lớn trong quá trình học tập. Cả đời này của tôi có thể không có bản lĩnh gì, cũng không có năng lực làm những chuyện vĩ đại, nhưng làm một người phụ nữ có thể dùng một phương thức vĩ đại để làm những chuyện nhỏ trong cuộc sống, đó chính là chúng ta giữ một cái tâm hết sức kiên thành và cung kính để cung cung kính kính làm tốt từng việc nhỏ nhất trong nhà. Đó là bắt đầu từ chính mình làm ra một tấm gương tốt, làm ra một người vợ tốt, người mẹ tốt, con gái tốt. Tôi học tập nữ đức không thể ảnh hưởng đến toàn thế giới, toàn Trung Quốc, thậm chí những người bên cạnh, nhưng chí ít tôi có thể thay đổi bản thân mình, có thể khiến cho chính mình sống cuộc đời vui vẻ. Bởi vì từ sau khi học tập nữ đức, cảm xúc lớn nhất của bản thân tôi chính là những lời nói oán giận dường như không còn nữa, rất ít hoặc hầu như không còn nữa. Vì mỗi lần sắp nói ra thì tôi đột nhiên liền nghĩ “*điều này dường như không giống một người phụ nữ học tập nữ đức nên có*”, tự nhiên liền chuyển trở lại. Sau khi chuyển trở lại thì tâm sám hối, tâm xấu hổ có thể sinh khởi. Do vậy, huân tập một thời gian lâu dài thực sự có thể làm cho con người biết hổ thẹn, khiến con người có thể dừng cảm sửa sai, khiến họ có thể không ngừng đổi mới.

Chữ “*kính*” này không chỉ đơn thuần là đối với người, mà còn bao gồm đối với vạn vật. Tôi xin lấy một ví dụ cho mọi người xem. Ví dụ trước đây khi tôi dọn dẹp đồ thì tôi chỉ dọn dẹp ở bên ngoài, còn những chỗ góc nhỏ thì tôi không chú ý, hoặc có lúc bỏ mặc không quan tâm. Nhưng sau khi học “Nữ Giới”, tôi liền bắt đầu dọn dẹp những góc nhỏ. Nhà chúng tôi có một vườn hoa, tôi luôn nói với ba tôi rằng: “*Ba à! Ra ngoài ba đừng dẫm lên cỏ, mà hãy bước trên những tấm đá đó nếu ba muốn tĩa cành cho những hoa cỏ này*”. Bởi vì nhà tôi có rất nhiều cây, ở trước vườn có khoảng sáu cây đinh hương, phía sau vườn có cây hạnh, cây anh đào. Thời gian trước ba tôi muốn tĩa cành. Tôi nói: “*Trước khi ba muốn cắt cành thì phải thương lượng, phải nói rõ với chúng là tôi cần phải cắt cành, muốn giúp bạn chỉnh sửa thông thoáng một chút, để quá dày như vậy không tốt*”. Ba tôi liền cười và nói: “*Con đang nói gì với chúng vậy?*”. Tôi nói: “*Vạn vật đều có linh tánh nên phải nói rõ với chúng*”.

Hai ngày trước, tôi đi tham gia một luận đàm, vừa gặp mặt thì họ liền tặng tôi rất nhiều hoa. Nếu như trước đây, ví dụ họ tặng hoa cho tôi thì tôi sẽ không chăm sóc chúng cẩn thận, bạn tặng xong thì tôi liền đặt chúng ở trong phòng. Bởi vì không có nước, nên sau mấy ngày thì những bông hoa đó có thể sẽ khô héo hết. Hôm đó, tôi nhìn những bông hoa đó và nghĩ: *“Chúng nhất định cũng có sinh mạng, chúng ta nên có tâm cung kính đối với chúng”*. Tôi nói với một vị thầy giáo nghĩa công là: *“Thầy có thể tìm giúp tôi hai bình hoa được không?”*. Cậu ấy nói: *“Những bông hoa này sau một hai ngày nữa thì sẽ héo hết, không cần bình hoa đâu ạ”*. Tôi nói: *“Hay là chúng ta cứ tìm một bình hoa, bởi vì chúng cần nước”*. Sau đó, cậu ấy tìm giúp tôi hai bình hoa lớn. Tôi liền cắt tia cành, chỉnh sửa từng bông một rồi cắm chúng vào bình. Kết quả, tôi ở lại buổi luận đàm khoảng ba - bốn ngày, đến hôm tôi về thì hoa vẫn nở rất đẹp. Buổi sáng tôi thay nước một lần, buổi tối thay nước một lần. Do vậy, hôm tôi ra về, vị thầy giáo nghĩa công còn nói: *“Những bông hoa này vì sao lại nở đẹp như vậy?”*. Tôi nói: *“Bởi vì nó biết tâm ý của thầy mà, thầy đừng vứt đi nhé. Sau khi tôi đi thì thầy lấy chúng mang sang phòng của thầy nhé! Thầy hãy mang sang phòng của thầy rồi đặt ở đó, mỗi ngày nhớ thay nước cho chúng nhé”*. Do vậy, tâm cung kính của bạn có thể sinh ra tình yêu thương đối với vạn sự vạn vật, tình yêu thương này cũng có thể giúp bạn sinh trí huệ mà không sinh phiền não.

“Tránh sự cương không gì bằng nhu thuận”. Vì sao *“thuận”* lại ở phía sau *“kính”*? Bởi vì bạn có cái tâm cung kính thì bạn vô cùng dễ dàng làm được thuận. Hơn nữa, trong quá trình bạn thuận thì nhất định không phải thuận một cách ngu ngốc, mà phải thuận một cách rất trí huệ.

Trước tiên chúng ta nói về “thuận” với chồng. Bởi vì chồng tôi là một người theo chủ nghĩa đại nam tử, khá là có chủ kiến. Chủ kiến của anh ấy rất kiên định. Thời gian trước có xảy ra một sự việc. Vào mùa hè, có rất nhiều muỗi, anh ấy thường xuyên bị muỗi đốt. Tối hôm đó, anh ấy nói với tôi: *“Em phải đuổi muỗi đi, đám muỗi này quá ngông cuồng rồi”*. Bởi vì phía trước nhà tôi có vườn hoa nên có muỗi. Trước đây anh ấy cũng biết tôi

không giết muỗi. Anh ấy nói: *“Hôm nay em nhất định phải giết muỗi cho anh, chúng đốt anh không chịu nổi rồi”*. Tôi nói với anh ấy: *“Anh à! Anh có thể thương lượng với những con muỗi này”*. Anh ấy vừa nghe nói thế liền cười rồi nói: *“Đầu óc em có vấn đề rồi phải không?”*. Tôi nói: *“Không có, anh xem”*, tôi liền lấy quyển *“Nước Biết Câu Trả Lời Về Cuộc Sống”* của Tiến sĩ Giang Bôn Thắng (Masaru Emoto) cho anh xem, vì nhà tôi có quyển sách này. Tôi nói: *“Anh xem, những điều này nước đều biết. Dán cho nước những thông tin không giống nhau, nước đều có thể nhận được. Đây là thí nghiệm của một nhà khoa học người Nhật Bản không có tín ngưỡng tôn giáo. Đây là thực nghiệm khoa học”*. Tôi nói: *“Anh nghĩ xem, những con muỗi này thông minh hơn nước rất nhiều, nó biết bay, còn biết hút máu của anh, chắc chắn là máu của anh rất ngon”*.

Sau đó tôi nói: *“Hơn nữa, em có thể chứng minh cho anh xem”*. Bởi vì hai hôm trước, lúc tôi nghe giáo huấn của Thánh Hiền thì muỗi đều bay ở đó, âm thanh của chúng rất lớn, tôi liền thương lượng với chúng. Tôi nói: *“Các Bò Tát muỗi à, các vị có thể đừng bay quanh quẩn ở đây được không? Nếu các vị đói rồi thì các vị hãy đốt tôi một vết, nhưng với điều kiện là đừng đốt ở phía trên của tôi. Con người tôi vẫn còn khá chú trọng đến ngoại hình, các vị hãy đốt phía dưới chân đi, dưới chân thì không nhìn thấy. Ngoài đốt chân ra các vị đừng làm tôi bị ngứa, bởi vì ngứa thì tôi không có cách gì nghiêm túc nghe Kinh được”*. Tôi nói xong thì sau đó muỗi cũng không còn nữa. Tôi cũng không chú ý. Đến sáng hôm sau tôi phát hiện hai chân tôi, mỗi một chân có hai nốt đỏ. Những nốt đỏ đó là do muỗi cắn, nhưng không bị sưng lên, hơn nữa cũng không ngứa một chút nào. Tôi vô cùng cảm ơn các Bò Tát muỗi, tôi nói: *“Vô cùng cảm ơn các vị! Nếu các vị muốn đốt thì có thể đốt nhiều một chút, dùng phương thức này để đốt thì không có vấn đề gì”*.

Tôi đem việc này kể cho chồng tôi nghe. Chồng tôi rất vui mừng nói: *“Ừ, muỗi nhà mình cũng học văn hóa truyền thống rồi. Em có thể nói chuyện với đàn muỗi trong phòng của anh được không? Trước tiên phải giáo dục chúng mới được, nếu đốt như vậy anh cũng đồng ý”*. Sau đó tôi

nói: “Đúng rồi! Quan trọng là đốt anh hai vết anh cũng không bị sao. Chúng tôi như vậy thì anh cứ để chúng tôi đốt một chút”. Việc này sau đó anh ấy cũng không nói với tôi nữa.

Ba tôi rất thương anh ấy nên liền mua một cái máy đuổi muỗi đặt ở trong phòng anh ấy. Đương nhiên trước khi đặt máy tôi đã vào phòng, mở hết cửa ra và nói với chúng: “Mùi trong phòng này không tốt, các vị đổi sang phòng khác nhé! Sang phòng của tôi đốt tôi, còn phòng này thì nhường cho anh ấy”.

Bạn nói xem, đây có thể xem là “thuận” được không? **Tôi cảm thấy, trong khi “thuận”, bạn nhất định phải tâm bình khí hòa.** Bởi vì nếu bạn không tâm bình khí hòa, mà trước tiên đã đối lập và có một số những cảm xúc khác, tâm không thanh tịnh thì họ sẽ không chấp nhận cái “thuận” này của bạn, cho dù bạn “thuận” nhưng họ cũng không xem trọng bạn.

Chồng tôi mở công ty làm kinh doanh, có thể là chồng của nhiều người bạn chúng tôi cũng như vậy. Tôi có một nguyên tắc lớn, bởi vì anh ấy mở công ty mười mấy năm rồi. Trước khi học văn hóa truyền thống thì tôi đã có nguyên tắc như vậy.

* Thứ nhất, tôi chưa bao giờ hỏi qua bất cứ việc gì trong công ty của anh ấy. Tất cả những quyết định tôi đều không hỏi đến.

* Thứ hai, tôi chưa bao giờ hỏi anh kiếm được bao nhiêu tiền, anh ấy đưa hay không thì tùy ý.

* Thứ ba, tôi không bình luận về tất cả những nhân viên, công nhân trong công ty của anh. Bởi vì từng có một số lãnh đạo cấp trung của công ty đã gặp riêng tôi, nói với tôi chuyện này chuyện nọ trong công ty, hy vọng tôi ở trước mặt Giám đốc Trương (Chồng tôi họ Trương) nói thế này thế nọ. Sự việc này đại khái có hai lần như vậy. Tôi liền nói với họ rằng: “Tôi không tham dự vào bất cứ việc gì trong công ty của chồng tôi, bản thân anh ấy có năng lực và trí tuệ để xử lý. Tôi chỉ phụ trách quản việc trong nhà”.

Bởi vì, khi tôi chưa học văn hóa truyền thống thì chồng tôi đã quy định rất rõ ràng, anh ấy lo việc bên ngoài, tôi quản việc trong nhà. Tôi dùng điều này để nói vòng vo cho qua chuyện. Từ đó về sau, không ai đến tìm tôi nữa, nhưng tôi cảm thấy công ty của chồng tôi càng làm càng lớn. Hơn nữa, càng làm càng thoải mái, không có những lời to nhỏ bên gối. Nhưng thỉnh thoảng anh ấy trở về cũng có hỏi ý kiến của tôi. Khi anh ấy hỏi tôi, tôi chỉ kiến nghị những điều có tính nguyên tắc.

Ví dụ, năm ngoái anh ấy bắt đầu xây dựng một viện dưỡng lão, anh ấy đã hỏi tôi một số ý kiến đối với viện dưỡng lão. Tôi liền lấy một đoạn khai thị đối với viện dưỡng lão của Sư phụ thượng nhân. Sau khi mở đoạn khai thị ra tôi liền nói: *“Kiến nghị tốt nhất chính là cái này”*. Tôi nói: *“Kiến nghị của em là không thể lấy tiền của người già, cần phải vì những người già này làm một số việc thiện. Toàn bộ là tích công lũy đức. Nếu như cần em làm nghĩa công, lúc nào em cũng có thể đến đó làm nghĩa công”*. Anh ấy nhìn tôi và không nói gì nữa.

Trong quá trình học tập nữ đức, tôi đã học được rất nhiều tấm gương tốt trong thời cổ đại, giống như những câu chuyện “Giáo Dục Đức Hạnh”. Có một câu chuyện tôi xem ở trên mạng nói về Trương Tôn Hoàng Hậu và Lý Thế Dân. Khi Trương Tôn Hoàng Hậu giúp đỡ Lý Thế Dân chính là như vậy, bà không bao giờ tham dự vào bất cứ công việc nào của quốc gia. Nếu như Lý Thế Dân hỏi bà ý kiến liên quan đến bất cứ chuyện lớn nào của quốc gia, bà chỉ nói một câu: *“Bệ hạ hãy tiếp nhận lời khuyên nhủ của hiền thần tài đức, thần thiếp chỉ biết điều này thôi”*. Nhưng nếu khi Ngụy Trưng và Lý Thế Dân có mâu thuẫn thì bà liền dùng phương pháp vô cùng trí tuệ để hòa giải. Tôi vô cùng kính phục những phụ nữ như vậy. Mặc dù bà là hoàng hậu của một nước, nhưng tôi cảm thấy đối với những gia đình nhỏ của chúng ta kỳ thực cũng không có gì khác biệt, bởi vì nó đều cùng một đạo lý. Nam giới thực sự có thể chống đỡ được bầu trời ở bên ngoài, nhưng nếu như bạn luôn không tín nhiệm họ, bạn cứ muốn can thiệp vào việc của họ, vậy thì bạn cứ giúp đi, bản thân bạn cũng sẽ rất mệt. Mặt đất của bạn không có ai gánh vác, nó sẽ vô cùng lỏng lẻo. Do đó, chúng ta phải làm tốt

bổn phận là “đất” của mình, để người nam đi làm “trời”. Giữ tốt bổn phận của mình như vậy thì rất tốt.

Trong quá trình học tập, tôi cũng gặp rất nhiều phụ nữ vô cùng mạnh mẽ. Tôi xin nêu một ví dụ với mọi người. Ví dụ này cũng đã nhận được sự đồng ý của cô ấy. Cô ấy đã mắc bệnh teo cơ mức độ cao mười một năm rồi, đây là một căn bệnh cực kỳ hiếm thấy trên toàn thế giới. Biểu hiện bên ngoài của cô ấy chính là triệu chứng toàn bộ thân thể từ trên xuống dưới đều không có sức lực, toàn bộ xương cốt đều bị mềm. Ví dụ cô ấy đang ngồi thì cô ấy không thể tự đứng lên được mà phải có người giúp đỡ cô ấy đứng lên. Cô ấy đang đứng thì sẽ không tự ngồi xuống được, lại phải có người giúp cô ấy ngồi xuống. Bệnh này nếu mắc phải thì thông thường sau khoảng bốn năm sẽ nằm liệt, nhưng chưa tới bốn năm thì cô ấy đã hoàn toàn nằm liệt ở trên giường, sau đó nếu muốn dứt cơm thì cần phải kéo miệng ra và đổ thức ăn lỏng vào. Nhưng khổ nhất là ý thức của cô ấy vô cùng rõ ràng, lục phủ ngũ tạng, tất cả các cơ quan đều rất tốt, nhưng cô ấy một chút cũng không thể động đậy được. Căn bệnh này rất đau khổ.

Bạn nghĩ xem, một người còn sống, thân thể rất tốt, lục phủ ngũ tạng đều rất tốt, ý thức rất rõ ràng, cũng không phải người thực vật, nhưng cô ấy lại không thể có bất cứ một năng lực hành vi nào. Mắc bệnh này không bao lâu thì cô ấy học Phật. Cô bị bệnh này đến nay là mười một năm, nhưng sau khi học Phật cô vẫn có thể đi lại. Trạng thái mà tôi đang nói ở đây là cô đứng lên ngồi xuống đều rất khó khăn, ở đâu cũng phải dựa vào người khác. Cô ấy nói với tôi, cô ấy rất mạnh mẽ, tất cả mọi việc đều do cô ấy làm chủ: chống đối với ba mẹ, chống đối với chồng (cô đã ly hôn vài lần rồi), chống đối với ba mẹ chồng, nhìn ai cũng không thuận mắt. Trong thời gian bệnh, em gái nấu cơm cho cô ăn, có chút không vừa ý thì cô liền gạt đổ hết cả bát cơm xuống đất, một miếng cũng không ăn. Cô ấy vô cùng cang cường. Sau đó cô ấy khóc, nói với tôi là: “*Cô Tịnh Du à! Nếu tôi học tập nữ đức thì tôi sẽ không như thế này. Đây có phải đơn giản là vì tôi muốn làm đàn ông hay không? Nhưng rõ ràng tôi là thân một người phụ nữ*”. “*Ông trời thật tốt, ông ấy đã cho chị quả báo, hiện tại chính là làm cho chị hoàn toàn mềm ra,*

*chị muốn mạnh mẽ cũng mạnh mẽ không nổi”. Hiện nay, điều mạnh mẽ duy nhất chính là cô ấy đi vệ sinh phải đứng giống như nam giới vậy, vô cùng đau khổ. Sau đó tôi nói: “Chị hãy từ từ học, vẫn có thể chuyển hóa được từng chút. Cảnh do tâm chuyển mà, nhất định có thể chuyển được!”. Do vậy, **phụ nữ nhất định phải học kính, học nhu, học thuận, để tâm và thân của chúng ta có thể thuận với tất cả các cảnh giới ở bên ngoài, không xảy ra xung đột.***

“Thuận” với chồng chỉ là một phương diện. Trong nhà không chỉ có chồng, thể hội của bản thân tôi là đối với con cái cũng phải kính thuận. Chúng ta là bậc làm ba mẹ thường xuyên có chút không vừa ý, con cái không phù hợp với cách nghĩ của mình thì hoặc chửi bới, mắng nhiếc hoặc ra tay đánh đập. Bởi vì tôi nhìn thấy rất nhiều phụ huynh ở trước mặt con cái, ở trước mặt rất nhiều người đều trách mắng và chửi bới con cái, không biết cung kính và tôn trọng con trẻ. Đứa bé đó sau khi lớn lên tâm tình của chúng sẽ rất không tốt. Có một số ví dụ đã xảy ra ngay bên cạnh tôi.

Vị phụ huynh đó ở trước mặt tôi chỉ vào đứa con trai của anh ấy nói những lời rất khó nghe, nên cậu bé đó đã biểu hiện tâm trạng không tốt. Lúc đó tôi đã xoa đầu cậu bé đó và nói: “Đứa bé này rất tốt, thực sự rất tốt, anh đừng nói nữa, nó thật sự rất tốt mà”. Sau đó tôi nói với cậu bé đó rằng: “Con nghe lời của cô, qua bên kia chơi, qua phòng bên kia chơi nhé”. Sau khi đứa bé rời khỏi, tôi nói với vị thầy giáo này là: “Thầy nhất định đừng mắng con cái như vậy, con trẻ chúng đều có lòng tự tôn”. Bởi vì tôi đã từng trải qua chuyện như vậy, đã nếm mùi tổn hại và đã nhận được một bài học kinh nghiệm rồi.

Trước đây tôi rất nghiêm khắc đối với đứa con trai lớn, bất luận là trước mặt đông người hay ít người. Thỉnh thoảng nếu như nó làm không tốt; trẻ nhỏ làm sao có thể gọn gàng ngăn nắp được như vậy, tôi lại rất nghiêm khắc trách mắng nó. Việc này xảy ra vào khoảng năm - sáu năm trước. Chồng tôi nói nhưng tôi không nghe. Kết quả, lúc ba tuổi đứa con trai lớn của tôi đã mắc một trận bệnh, đó là bệnh nháy mắt liên tục, không ngừng

chóp mắt. Sau đó chồng tôi vô cùng lo lắng nói: “*Em xem! Cảm mạo, phát sốt đều có thể điều trị, em nói xem chứng nháy mắt liên tục này làm sao để điều trị đây?*”. Tôi đã hỏi qua rất nhiều bệnh viện ở Bắc Kinh, họ nói nguyên nhân của bệnh chính là tâm lý của đứa bé bị kìm nén quá mức, mà nó lại không có cách nào điều giải và giải tỏa. Bởi vì đứa trẻ còn rất nhỏ, nên sẽ phản ứng lên các cơ quan của nó, sẽ thông qua cách này để phản xạ, để điều giải. Cháu hai - ba tuổi đã bị tôi đánh bằng cây chổi lông gà rất nghiêm khắc. Bởi vì lúc nhỏ tôi đã được giáo dục như vậy nên tôi cảm thấy trẻ nhỏ hiện nay cũng nên dạy như vậy, nhất định phải nghiêm, không thể vì gia đình có điều kiện tốt mà không nghiêm khắc với chúng. Sau đó tôi phát hiện mình sai rồi. Sai lầm căn bản nhất mọi người biết là gì không? Bởi vì tôi là phụ nữ, nó là con trai, phụ nữ từ nhỏ nhất định phải được dạy nghiêm khắc. Bạn xem thiên thứ nhất trong “Nữ Giới”, sinh xong con gái thì đặt chúng xuống dưới đất cho chúng đùa nghịch với con thoi dệt vải bằng gạch nung. Con trai thì không như vậy, con trai thì cho chúng viên ngọc làm đồ chơi. Nam - nữ không giống nhau. Đàn ông họ đại biểu cho trời, là tôn quý ở phía trên. Lúc đó tôi không biết, nhưng thực sự là chí thành cảm thông, cũng là từ lúc đó tôi bắt đầu chăm chỉ học Phật. Bởi vì lúc đó tôi đã nhất tâm cầu Quán Thế Âm Bồ Tát, niệm danh hiệu Ngài hai mươi bốn giờ không gián đoạn. Tôi nguyện nếu Ngài thật sự có thể trị khỏi bệnh cho con trai tôi, tôi sẽ phát tâm chăm chỉ học Phật. Tôi tin tưởng có Phật, Bồ Tát. Thực sự là con trai tôi đã khỏi bệnh, nhưng sau đó tôi đã nhận được một bài học, chính là không được quá nghiêm khắc như vậy đối với nó. Đặc biệt là sau khi học nữ đức, bạn phải hiểu được cách tùy thuận thiên tánh của chúng, sau đó mới biết cách để giáo hóa chúng.

Tôi xin kể cho mọi người một ví dụ hai ngày trước, đều là những chuyện nhỏ nhất trong cuộc sống. Tôi lại lấy ví dụ này bởi vì còn có một ví dụ của một cô giáo khác, nên tôi lấy nó để so sánh một chút. Có người tặng cho con trai tôi mấy viên kẹo, con liền đặt trên tủ trong phòng của mình. Con đang ngồi làm bài tập. Tôi nhìn thấy viên kẹo đó liền nghĩ rằng của con không tốt, nên tôi không muốn để cho con ăn. Tôi liền nói với con: “*Viên kẹo này chắc là rất ngon, mẹ ăn nhé*”. Con tôi nói: “*Được ạ! Mẹ ăn*

đi”. Tôi liền lấy và ăn viên kẹo đó. Kỳ thực tâm con rất không thoải mái. Đợi đến buổi tối nó buồn buồn, không vui tới tìm tôi. Con tôi nói: “*Mẹ à! Con muốn nói chuyện với mẹ một chút*”. Tôi nói: “*Được! Con nói đi, có chuyện gì vậy?*”. Nó nói: “*Mẹ học văn hóa truyền thống tại sao mẹ lại không có tâm cung kính vậy?*”. Tôi nói: “*Vì sao vậy?*”. Nó nói: “*Mẹ lấy kẹo của con nhưng mẹ không nói cảm ơn con,, sau đó ăn xong mẹ cũng không có phản hồi gì*”. Lúc đó tôi đã sững người ra. Nếu như trước đây tôi nhất định sẽ nói: “*Đúng, nên như vậy!*”, nhưng hôm đó tôi cảm thấy không đúng. Sau đó tôi liền nghĩ một chút rồi nói, bởi vì “*Hiếu Kính*” con đã học thuộc lòng rồi, nhưng tôi không để con đọc thuộc, mà nói: “*Con mở quyển “Hiếu Kính” ra, rồi đọc chương một cho mẹ nghe một lần. Mẹ ngồi đây nghe con đọc*”. Con cũng không biết ý của tôi là gì, nó liền đọc “*Khai Tông Minh Nghĩa Chương Đệ Nhất*”. Sau khi con đọc xong, tôi nói: “*Con giải thích cho mẹ xem cái gì gọi là: Thân thể phát phu, thọ chi phụ mẫu*”. Nó nói: “*Chính là thân thể của con, tóc của con đều là nhận được từ mẹ, từ ba*”. Tôi nói: “*Thân thể của con đều là ba mẹ ban cho con, có viên kẹo con cho mẹ, mẹ có phải nói lời cảm ơn con không?*”. Tôi nói: “*Con có viên kẹo này, suy nghĩ đầu tiên của con nên làm gì? Mẹ mình có muốn ăn không? Bà ngoại ông ngoại mình có muốn ăn không? Mình trước tiên nên hiếu thuận họ, chứ không phải trước tiên nên bỏ vào trong bụng mình. Khi mẹ dạy dỗ con, con nên sinh tâm hổ thẹn*”. Sau đó nó đứng đó không nói gì. Một hồi lâu nó nói một câu: “*Được ạ! Mẹ à, sau này có đồ ăn ngon con sẽ mời mẹ ăn trước, mẹ cũng không cần nói cảm ơn con*”.

Vì sao tôi lại nói ví dụ này cho quý vị? Bởi vì trong quá trình tôi dạy nữ đức, có một cô giáo khoảng năm mươi tuổi ở trước mặt tôi khóc nức nở cả một buổi sáng. Con gái của cô ấy làm việc tại một công ty nước ngoài, lương mỗi tháng rất cao, nhưng một đồng cô ấy cũng không cho mẹ. Mua đồ ăn ngon mang về nhà thì đem vào trong phòng, ngồi trong phòng ăn một mình. Nếu mẹ cô ấy vào ném thử một chút thì cô ấy liền trách mắng mẹ mình: “*Ngay đến một tiếng cảm ơn mẹ cũng không biết nói hay sao?*”. Mẹ cô ấy liền mau chóng nói: “*Cảm ơn con gái! Món này rất ngon*”. Người mẹ này đã khóc và nói với tôi rằng: “*Tại sao nó có thể như vậy chứ?*”. Tôi nói:

“Việc đó sao cô lại hỏi tôi, cô nên hỏi chính bản thân mình”. Tôi nói: “Ông bà mình chẳng phải đã nói “hành hữu bất đắc, phản cầu chư kỳ” (làm việc không thành, xét lại chính mình) hay sao? Có phải từ nhỏ cô đã rất cưng chiều, chiều chuộng đứa con gái này phải không?”. Cô ấy nói: “Đúng vậy! Tôi yêu thương nó, thương đến nỗi hơn hai mươi tuổi tôi vẫn còn giặt đồ lót cho nó, việc gì cũng không để nó làm, không để nó phải lo lắng chuyện gì cả. Tôi đối với nó vô cùng tốt, nhưng tại vì sao nó có thể đối xử với tôi như vậy chứ?”. Tôi nói: “Cô đã yêu sai rồi, cô đối tốt với nó, nhưng cách cô đối tốt với nó lại là sai, không phù hợp với giáo dục luân lý đạo đức. Bởi vì “mẹ nhân từ, con hiếu thảo”. Chữ “từ” này tuyệt đối không phải là cô chăm sóc cho nó từng li từng tí mọi mặt trong cuộc sống. “Từ” chân thật chính là cô làm thế nào để dẫn dắt con trẻ nâng cao linh tánh, để chúng có thể trong tương lai khi đối người, tiếp vật, đối nhân xử thế, khi đối diện với quan hệ ngũ luân, chúng hoàn toàn căn cứ vào ngũ luân để ứng xử. Cô phải làm gương cho chúng”.

Tôi xin kể thêm một ví dụ nữa cho mọi người thấy, cũng là câu chuyện xảy ra giữa tôi và con trai tôi. Bởi vì bản thân tôi có sự thay đổi rất lớn, do đó tôi sẽ chia sẻ với mọi người. Có một lần vào buổi tối, tôi dẫn con trai đi tản bộ (không phải ngày nào cũng vậy) qua nhà hàng xóm. Cô hàng xóm này không có con nên rất thích hai đứa con trai của tôi. Sau đó cô ấy lấy bánh ngọt, kẹo, kẹo mè rất ngon cho hai con trai tôi ăn. Hai đứa con tôi rất vui mừng, bởi vì những thứ này ở nhà chúng tôi đều không có. Sau đó chúng mỗi đứa ăn một cái, trên tay lại cầm thêm một cái rồi đi ra. Sau khi đi ra, cô hàng xóm muốn đưa cho chúng những thứ này cầm đi ăn, nhưng tôi ngăn lại, tôi nói: “Những thứ này cứ để ở nhà chị, đợi hôm nào đi tản bộ chúng muốn ăn thì lại tới ăn nữa, đừng để chúng tập thành thói quen ăn rồi lại còn mang về”. Chị hàng xóm nói: “Được!”. Sau khi ra về, con trai lớn của tôi mau chóng ăn hết hai viên kẹo. Đứa út còn nhỏ, vẫn chưa được ba tuổi, mới chỉ ăn hết một viên kẹo mè, trong tay vẫn còn cầm một viên. Đứa con lớn liền đến nói với tôi: “Mẹ à! Mẹ xem Nhị Bảo còn nhỏ như vậy phải giữ gìn răng cho tốt, nên viên kẹo kia con ăn giúp em một nửa có được không ạ?”. Tôi nói: “Được!”. Tôi mới nói “được”, vẫn chưa nói hết câu

thì nó đã bước nhanh tới giăng viên kẹo của Nhị Bảo muốn bẻ làm đôi. Bạn nghĩ xem, trẻ con mà! Nhị Bảo nhỏ như vậy nó liền nắm chặt, chết cũng không chịu đưa. Sau đó đứa lớn bắt đầu khóc lớn, rồi nhảy dựng lên nói: “*Mẹ nói rồi, phải chia mỗi người một nửa*”. Lúc đó chúng tôi vẫn chưa rời khỏi sân nhà cô hàng xóm. Sau đó cả hai cùng không chịu, đều bắt đầu khóc, khuyên thế nào cũng không được. Cô hàng xóm liền chạy ra cầm một hộp kẹo lớn và nói: “*Đừng khóc nữa, mỗi người một hộp mang về nhà từ từ ăn nhé*”. Nếu như trước đây tôi nhất định sẽ nổi nóng, bởi vì tôi cảm thấy rất mất thể diện, nhưng lúc đó cơn tức giận của tôi lại không nổi lên. Bởi vì nghe đĩa giảng của cô Lưu Tố Vân, tôi nhớ một từ, đó là ***hoán đổi vị trí để suy nghĩ***. Tôi nghĩ nếu tôi là đứa lớn, tôi có thể cũng sẽ như vậy, tôi nghĩ viên kẹo đó nhất định rất ngon nên nó mới có thái độ như vậy. Tôi liền cười và nói với đứa lớn rằng: “*Con trai à! Con đừng kích động, sự kích động này chính là ma quỷ. Con vừa kích động thì ma quỷ sẽ xuất hiện đấy!*”. Con trai lớn của tôi lớn tiếng nói: “*Con chính là muốn để ma quỷ xuất hiện, ma quỷ không xuất hiện thì viên kẹo này có thể xuất hiện không?*”. Sau đó tôi không nói gì nữa. Cô hàng xóm lấy hộp kẹo đưa cho chúng tôi, chúng tôi liền ra về.

Sau khi trở về tôi rất nghiêm túc, tôi nói với mẹ tôi rằng: “*Hộp kẹo này mẹ giữ lại mang về cho con của em trai con ăn, hai đứa con của con không được ăn nữa*”. Hai đứa con tôi trở về nhà đều biết mình đã sai nên không ai nói lời nào. Khi tôi nói câu này, hai đứa đều mở to mắt không dám nói lời nào. Mẹ tôi liền cầm lấy hộp kẹo rồi đi. Tôi nói: “*Mẹ à! Mẹ khóa cẩn thận lại nhé, để vào trong tủ của mẹ ấy*”. Sau đó tôi không nói gì, xuống chuẩn bị nước tắm. Tôi nói: “*Nhị Bảo, đi tắm thôi!*”. Đứa con trai lớn đi theo sau nhưng tôi không nói chuyện, giống như không nhìn thấy nó vậy. Tôi tắm xong cho Nhị Bảo rồi đi ra. Khi tôi lên lầu mặc quần áo cho Nhị Bảo thì tôi phát hiện trên bàn có một mẫu giấy. Trên mẫu giấy đó viết: “*Mẹ thân yêu! Con xin lỗi, con sai rồi. Sau này con sẽ không nói to hét lớn nữa. Con trai lớn của mẹ!*”. Tôi giữ lại mẫu giấy đó. Sau đó con trai lớn cũng xuống tắm. Khi tắm xong, con tôi đi lên lầu nhìn vẻ mặt của tôi vẫn không có gì thay đổi, nó liền nói: “*Mẹ à! Mẹ có nhìn thấy thứ gì ở trên bàn*

không?”. Tôi nói: “Mẹ không thấy gì cả”. Tiếp theo nó nói: “Mẹ không nhìn thấy thì thôi vậy! Mẹ đừng giận nữa, sau này con sẽ không để ma quỷ xuất hiện nữa đâu”. Tôi nói: “Được. Con trai à! Con người phải có thể không chế được chính mình. Đặc biệt là con trai, nếu một viên kẹo đã có thể lôi con đi, tương lai con lớn lên liệu có bị những thứ khác kéo đi mất không? Lúc đó con sẽ không còn là chính mình nữa”.

Vì sao tôi lại kể ví dụ này cho mọi người? Với tính cách trước đây của tôi, nếu con cái như vậy thì tôi rất dễ nổi giận, đặc biệt là ở trước mặt người ngoài. Nhưng tôi cảm thấy nổi nóng không thể giải quyết được bất cứ vấn đề gì. Giống như có người nói oán hận không thể đối trị được oán hận, mà chỉ có yêu thương mới có thể chấm dứt oán hận. ***Nhưng tình yêu thương này không chỉ đơn thuần nói trên miệng, mà phải chân thành từ tận đáy lòng tôn kính con trai mình, xem chúng chính là thầy của bạn. Tôi đã xem hai đứa con trai của mình là thầy giáo của tôi, ngày ngày đưa ra đề thi, thật sự là càng ngày càng khó. Chúng thường xuyên ra đề thi cho bạn, đề thi vừa phát ra bạn phải nhìn vào đó mà làm. Sau đó, quay đầu nhìn lại chúng vẫn rất yêu bạn.*** Cho nên tôi nghĩ, có rất nhiều phụ nữ người mà cả đời họ qua lại nhiều nhất thường không nhất định là ba mẹ mình, mà có thể là chồng họ, con họ, cho nên nếu giải quyết tốt hai vấn đề này thì có thể cả đời này họ sẽ rất hạnh phúc, rất thoải mái. Những chuyện này đều là những chuyện nhỏ nhất trong cuộc sống thường ngày, nhưng bản thân chúng ta phải điều chỉnh từng li từng tí một.

Kính chồng

Chúng tôi đang chia sẻ chương “Kính Thuận” trong sách “Nữ Giới”. Đoạn tiếp theo nói: “*Phu kính phi tha*”. Ý nói ngoài việc kính chồng ra thì không có gì khác. “*Tri cửu chi vị dã*”, mấu chốt là có thể kính trọng dài lâu. “*Tri cửu giả, tri chi túc dã*”, chính là bạn biết dừng lại, biết được đủ. “*Tri cửu*”, hai chữ này rất quan trọng. Cái gì là “*chi*”? Chính là cái gì cũng đều phải biết dừng lại đúng lúc.

Tôi xin lấy một ví dụ đơn giản nhất, như có đồ ăn ngon không thể ăn mà không biết dừng, có những thứ thú vị không thể chơi mà không biết chán, không thể vừa nổi giận thì giận mãi không nguôi. Thường khi phụ nữ nổi giận thì giống như hiệu ứng đẩy quân cờ Domino vậy, vốn dĩ cãi nhau với chồng là vì chuyện này, nhưng cãi tới sau cùng đã lôi cả những chuyện mười năm trước ra nói. Bởi vì tôi từng nghe một phụ nữ ngồi than phiền với tôi, vốn dĩ là cô đang oán trách về chuyện này, tôi ngồi đó nghe, đến cuối cùng sau khi nghe một giờ đồng hồ thì cô ta đã lôi cả những chuyện mấy năm trước ra kể. Thường thường đều là như vậy. Cho nên chúng ta phải đem hai chữ này học cho tường tận. Chữ “*chi*” này trong cuộc sống thực tế chỉ có hai loại hoàn cảnh mà chúng ta thường xuyên gặp phải, một là thuận cảnh, hai là nghịch cảnh. Thuận cảnh chính là ngày hôm nay mọi việc đều hài lòng vừa ý, gặp thấy đều là những người mình thích, nghe thấy đều là những lời mình muốn nghe, làm việc gì cũng đều vui vẻ, ưa thích, hy vọng ngày ngày đều như vậy. Sai rồi! Bạn phải biết được dừng lại. Khi thuận cảnh không khởi tham luyến, không có tâm muốn chiếm hữu liên tục bất cứ thứ gì. Như vậy là đúng! Tôi luôn dùng những lời trong “Liễu Phàm Tứ Huấn” để đối trị với cái “*chi*” này.

Trong “Liễu Phàm Tứ Huấn” có sáu loại quán tưởng. Ví dụ khi số mệnh đương gặp lúc vinh hiển thì phải thường nghĩ đến lúc hui quạnh, bạn liền biết chừng mực. Khi trước mắt ăn uống sung túc thì phải thường nghĩ đến lúc bần hàn, nên cũng có thể dừng lại. Khi học vấn cao phải thường nghĩ rằng mình còn kém cỏi, cũng có thể dừng lại. Bạn vừa dừng lại thì cái tâm ngạo mạn của bạn sẽ không sinh khởi, mà tâm cung kính sẽ phát ra, bạn liền có thể không ngừng tiến về phía trước. Khi gặp nghịch cảnh, ví dụ ngày hôm nay đều là những việc không thuận ý, bạn nhất định đừng nổi nóng, mà ngay lúc đó phải biết đem toàn bộ ý niệm này chuyển trở lại.

Tôi xin chia sẻ với mọi người, kỳ thực trong cuộc sống có một câu nói, đó là “*chuyện không vừa ý thường chiếm đến tám - chín phần*”. Trong mười việc thì có đến tám - chín việc không như ý muốn, vậy phải làm sao? Bạn phải nghĩ tất cả theo chiều hướng tốt đẹp. Nếu bạn nghĩ theo chiều

hướng tốt đẹp thì tâm thái của bạn chẳng phải đã khác rồi sao? Ví dụ như trước đây tôi luôn nghĩ là mình chỉ cần ở nhà, không cần đi làm, ở nhà học nữ đức thật thoải mái, việc trong nhà xử lý tốt là được rồi. Nhân viên của công ty rất nhớ tôi, thường gọi điện thoại cho tôi. Lúc đó tôi rất phiền toái, tôi nói tại sao họ cứ gọi điện thoại làm phiền tôi như vậy, trong lòng tôi khởi lên phiền não. Vì tôi xem việc này là nghịch cảnh nên tôi đã khởi lên tâm sân giận. Sau đó tôi liền chuyển ý niệm. Tôi nghĩ, họ có duyên với mình như vậy, quý mến mình từ tận đáy lòng như vậy, mình nên quý trọng, quý tiếc cái duyên này, mến tiếc cái phước này, không nên đối lập với họ. Sau đó, có một lần tôi đến chỗ các nhân viên và nói: *“Hiện nay các bạn đều đã công tác được mấy năm rồi, mọi việc ở công ty cũng đều bình thường, kỳ thực bản thân các bạn đều có thể làm tất cả mọi việc rất tốt, đừng cứ mãi coi tôi là chỗ dựa, coi tôi là một cái gậy chống. Cần vứt bỏ thì phải vứt bỏ đi. Nhưng nếu các bạn thực sự không vứt nổi, muốn tôi đến giúp các bạn giải quyết vấn đề, thì lúc nào các bạn cũng có thể gọi điện thoại cho tôi. Mỗi tuần một lần, tôi sẽ đến công ty để nói chuyện với các bạn về những chuyện trong công việc, những chuyện trong cuộc sống và nhiều việc khác nữa”*.

Nhân viên trong công ty đều gặp phải những sự việc như thế này, ví dụ như có một cô nhân viên quen bạn trai nhưng không vừa ý, sau đó gọi tôi đến công ty. Tôi liền đến đó nói chuyện với cô ấy một buổi chiều, giải quyết vấn đề tình cảm yêu đương của cô ấy. Còn có một nhân viên có tình cảm không tốt với chồng, tôi cũng đến giải quyết vấn đề này. Còn có một lần, hai nhân viên xích mích với nhau, bên này gọi điện thoại cho tôi đòi khiếu nại, bên kia cũng gọi điện thoại khiếu nại. Khi tôi đến, tôi liền cười và nói: *“Cả hai bạn đều nên dùng cách hoán đổi vị trí để suy nghĩ cho người khác. Bạn đứng ở góc độ của cậu ấy mới nhận thấy cậu ấy cũng không dễ dàng gì. Bạn lại đứng ở góc độ của cậu ấy để nghĩ xem có phải cậu ấy cũng không dễ dàng gì phải không? Chẳng phải là không có chuyện gì rồi sao?”*. Con người mỗi một ngày đều sống rất vui vẻ, không cần thiết phải làm cho bản thân mình căng thẳng như vậy. Nhìn cái này không vừa mắt, nhìn cái kia không thuận mắt chính là vì đã không làm tốt chữ *“chỉ”*

này. Làm tốt chữ “*chỉ*” này thì bạn lúc nào cũng có thể ngăn được cơn thịnh nộ trong tâm mình, không để nó phát triển thành một cơn sóng biển, sóng lớn, sóng thần. Tôi từng nhìn thấy sóng, bởi vì tôi sống ở ven biển Đại Liên. Bạn nhìn thấy những cơn sóng nhỏ, gọn sóng nhìn rất đáng yêu, nhưng khi có cuồng phong sóng lớn thì thật sự rất đáng sợ. Do vậy, không nên để tâm mình khởi cuồng phong sóng lớn, mà hãy dần dần dập tắt nó.

Thời gian trước đây, nhân viên của chúng tôi nói rằng: “*Tổng Giám đốc Trần à! Những lúc cần thiết cô phải thường xuyên đến nói chuyện trị liệu một chút*”. Tôi nói: “*Được! Nếu các bạn cần thì chúng ta sẽ nói chuyện để trị liệu*”.

Từ “*chỉ*” này là gì? Trong “Đại Học” cũng có nói: “*Tri chỉ nhi hậu hữu định, định nhi hậu năng tịnh, tịnh nhi hậu năng an, an nhi hậu năng lự, lự nhi hậu năng đắc*” (biết dừng rồi sẽ được định, được định mới có thể tịnh, tịnh rồi có thể an, an rồi mới biết suy nghĩ, suy nghĩ thì sẽ thông). Tôi cảm thấy từ “*chỉ*” này chính là bước đầu tiên, vô cùng quan trọng, đặc biệt là phụ nữ. Còn “*túc*” đương nhiên chính là “*tri túc thường lạc*” (biết đủ thường vui).

Năm loại tình yêu

Hôm trước, tôi đã chia sẻ cùng mọi người rồi, tôi đã tổng kết ra có năm loại tình yêu. Tổng kết xong tôi rất vui. Tôi căn cứ vào việc học đĩa giảng của cô Lưu Tô Vân mà tổng kết ra. Sau đó tôi liền chạy đến chỗ chồng tôi chia sẻ với anh ấy. Tôi nói: “*Anh à! Em đã tổng kết ra là tình yêu có năm loại, hợp năm loại này lại chính là một loại tình yêu mà con người cần phải có, là tình yêu giữa vợ chồng cần phải có*”. Anh ấy rất tán thán.

“Thứ nhất, yêu chính là cảm ơn. Con người không có tâm cảm ơn thì sẽ không có tâm yêu thương”. Nếu bạn không biết cảm ơn chồng bạn đã cho bạn một mái nhà, cho bạn một chỗ dựa, thì bạn cũng không có tâm yêu thương. Bạn nói bạn vì tiền của anh ấy, vì quyền của anh ấy, vì danh

của anh ấy mà bạn kính anh ấy, bạn yêu anh ấy, nếu một ngày những thứ đó không còn nữa thì sao?

“Thứ hai, yêu là biết đủ”. Biết đủ thường vui. Những thứ bạn đang có chính là những thứ tốt nhất, đừng ngưỡng mộ người khác nữa, ngưỡng mộ cũng không có được. Đặc biệt, nhiều người rất thích đem so sánh chồng mình với chồng người khác, so tới so lui kết quả bản thân mình là kém nhất, những thứ tốt đẹp đều rơi vào tay người khác.

Bởi vì thời gian trước có hai vị giám đốc dẫn vợ mình đến Đại Liên chơi, chúng tôi cùng nhau ăn cơm. Vợ của họ chưa từng gặp mặt chồng tôi, nên họ đem hai người chồng của họ ra so sánh với tôi. Ngày thứ hai ăn cơm, một vị giám đốc nói: *“Bà xã tôi cứ luôn bảo tôi phải học tập cô, làm tôi rất phiền muộn”*. Tôi nói: *“Sai rồi, đàn ông phải học tập đàn ông, phụ nữ phải học tập với phụ nữ, anh không cần học tôi. Mặc dù tôi là giám đốc nhưng tôi là phụ nữ”*. Tôi nói tiếp với vợ của vị giám đốc này: *“Hai chúng ta nên cùng nhau học tập, học nữ đức. Nếu có cơ hội tôi sẽ giới thiệu chồng tôi với chồng các chị để họ cùng thảo luận xem nên làm đàn ông như thế nào. Việc này nhất định đừng nên nói nữa”*. So sánh chồng mình với chồng người khác là chuyện không nên rồi, vậy sao có thể đem chồng mình so sánh với vợ người khác được chứ? Đó là sai lầm lớn! Cho nên tuyệt đối không nên so sánh, vì vừa so sánh thì tâm của bạn liền sẽ có cao thấp.

Tôi chưa từng so sánh, bởi vì trước đây có một lần duy nhất tôi đã nhận được một bài học. Đó là lúc mới kết hôn, chồng tôi không biết làm việc nhà, vào phòng thì tắt vút mỗi bên một chiếc, rồi nằm dài ở đó không làm gì. Tôi rất tức giận nhưng không dám nói với ba mẹ, tôi liền lén lút gọi điện thoại cho cô của tôi. Tình cảm giữa tôi và cô rất tốt. Tôi vẫn chưa oán trách, chưa nói quá ba câu thì đã bị cô tôi mắng cho một trận. Cô nói: *“Nó như vậy sao con còn lấy nó? Tâm nhìn của con thế nào vậy, không được vạch áo cho người xem lưng”*. Tôi lập tức gác máy. Tôi đặt điện thoại xuống, từ đó về sau thực sự cho đến hôm nay tôi chưa từng than phiền với ai. Ví dụ như chồng tôi cái này hay cái kia không tốt, tôi tin là mọi người chưa bao giờ nghe thấy. Bởi vì trước đây tôi thường buồn bực, cảm thấy

anh ấy tại sao lại như vậy. Do bình thường tôi rất thích xem sách, nên tôi thường lấy sách để điều chỉnh bản thân, hoặc chuyển sự chú ý sang việc khác như ra ngoài đi dạo, đi làm đẹp, tôi sẽ quên đi và không nhớ đến chuyện đó nữa. Hiện tại tôi biết cách đó là trị ngọn không phải trị gốc, bởi vì thật sự thuận là tâm bạn thuận, nếu chỉ thuận trên sự thì sẽ không thể trị được gốc.

Thế nào là nhẫn?

Có một lần chồng tôi đã khai thị cho tôi. Chúng ta nói nhẫn nó có ba cấp bậc, có thể nhẫn thì chính là thuận. Anh ấy nói: ***“Thứ nhất gọi là nhẫn chịu. Đây là tầng thấp nhất, là mức tối thiểu mà con người đều nên có, là mức tu dưỡng thấp nhất của một người. Anh ấy nói chữ nhẫn này chính là trên trái tim có một con dao, ý nói em nhìn thấy người khác làm sai, nhìn thấy người khác không thuận mắt em cũng phải nhẫn, chí ít thì em cũng phải bịt chặt cái miệng mình lại, không được tùy tiện đi bình luận người khác, không được động một tý là đi tranh luận với người khác. Tầng này là tầng thấp nhất, nếu em không vượt qua được thì kết cục và kết quả của em chính là một thân bệnh tật. Bởi vì những thứ trong tâm em nghĩ đều là con dao, trong lòng em vừa uất ức vừa nổi giận thì em có thể không sinh bệnh được không?”***

Anh ấy nói tiếp: ***“Thứ hai gọi là khoan dung. Khoan dung là gì? Khoan dung tức là khi đối phương sai rồi, đối phương không đúng, đối phương lãng nhục em, nhưng em có thể tha thứ cho họ, tâm của em phải lớn. Tâm lượng lớn thì phước liền lớn, nên em phải đem những cái đó buông xuống”***. Anh ấy nói đây là tầng thứ hai.

Anh ấy nói tầng thứ ba là cao nhất và khuyên tôi cần phải đạt tới tầng này, gọi là bao dung. Anh ấy nói: ***“Bất cứ việc gì cũng không có đúng sai, chỉ là do đứng ở góc độ khác nhau mà thôi. Nếu em đạt tới tầng này thì em sẽ không nhìn thấy lỗi lầm của người khác. Làm gì có sai chứ? Cảnh giới của họ như vậy, sự tu dưỡng hàng ngày của họ như vậy, nên họ nói câu này, họ lý giải như vậy là có đạo lý, vì họ mê hoặc điên đảo mà, họ cho***

rằng như vậy là được. Còn cảnh giới này của em như vậy, hoàn cảnh này của em là như vậy, môi trường giáo dục này của em là như vậy nên em sẽ cho rằng như vậy là đúng, điều này cũng có thể lý giải”.

Sau khi anh ấy nói với tôi xong, tôi đã rất tán thán anh ấy. Tôi nói: “Cảnh giới của anh cao hơn em, thảo nào thời xưa đều gọi chồng là tiên sinh”. Thực sự họ là cấp bậc thầy giáo (tiên sinh) rồi mới có thể giáo hóa bạn cả đời.

Tôi vô cùng kính phục anh ấy, bởi vì anh ấy có thể dẫn dắt tôi trên rất nhiều phương diện, bao gồm cả việc học văn hóa truyền thống. Năm ngoái, anh ấy đã nói với tôi là: “Em học văn hóa truyền thống phải làm được nhân hậu mà không bảo thủ, nhìn xa trông rộng mà không gian xảo, theo kịp thời đại mà không theo kiểu nước chảy bèo trôi. Trước tiên bản thân em phải thực sự làm được, bản thân phải có thể ngộ sau đó mới đi nói. Nói hay không nói, có thể làm thầy người khác hay không không quan trọng, quan trọng nhất chính là bản thân em có làm được hay không”.

Thứ ba, tình yêu chính là phụng hiến

Do vậy, thật sự từ trong tâm tôi có một cảm giác hài lòng, có một sự tôn kính đối với anh. Trên sự bạn làm được, thì bạn sẽ cảm thấy rất tự nhiên. Ví dụ như khi anh ấy về nhà muộn, tôi thường ở trong phòng cùng với anh ấy, vì sau khi về nhà thì chồng tôi thường dùng máy tính một lúc. Anh ấy thích chơi cờ tướng. Thông thường tôi sẽ chuẩn bị cho anh ấy một số thứ như trái cây, sữa, trà, đồ ăn vặt, rồi nước rửa chân. Bởi vì chậu ngâm chân của anh ấy có thể hẹn giờ và chỉnh nhiệt độ cố định, đến lúc anh ấy ngâm chân hay làm gì cũng đều được, tôi đã chuẩn bị sẵn cho anh ấy rồi. Có một lần, bởi vì quá bận nên tôi đã sơ suất. Ngày hôm sau, hơn ba giờ sáng tôi đi lên xem anh ấy (thông thường hơn ba giờ là tôi thức dậy, hiện tại buổi sáng học “Nữ Đức” nên canh năm là phải dậy rồi, trước bốn giờ phải mau chóng dậy), thì thấy anh ấy vẫn ngồi đó chơi cờ tướng, đặt hai cái chân lên bàn nhìn tôi. Cảm giác đầu tiên của tôi là quên lấy khăn lau chân rồi, nên tôi nói: “Anh à! Em xin lỗi nhé, em quên lấy khăn lau chân cho anh rồi”. Anh ấy

nói: “Đúng vậy! Anh đã hong khô rồi”. Tôi nói: “Thật ngại quá, đây là sơ suất, sơ suất nghiêm trọng, lần sau em nhất định sẽ chuẩn bị đầy đủ cho anh”.

Khi bạn làm những việc này, bạn không nên có những cảm giác bản thân mình hèn mọn, thấp kém hoặc bản thân không thoải mái, thắc mắc vì sao tôi phải làm những việc này chứ? Không nên có cảm giác như vậy, mà bạn phải nên hoan hỷ, vui vẻ, vô cùng vui thích đi làm cho anh ấy. Sau khi bạn làm xong rồi, bạn có thể nhận được hồi báo. Thật đấy!

Trước đây chồng tôi là một đại nam nhân, anh ấy không chú ý đến những chuyện nhỏ nhặt, nhưng mùa hè năm nay vô tình tôi đã nói một câu: “Quạt trong nhà mình đều to”. Mọi người chắc đã nhìn thấy loại quạt to đó rồi. Tôi nói: “Tay em nhỏ quá, sao không có cái quạt nhỏ nào nhỉ?”. Tôi chỉ thuận miệng nói câu đó. Kết quả buổi sáng ngày thứ hai, anh ấy đã tự mình đi mua một cái quạt lụa nhỏ, là quạt đàn hương của Hàng Châu, đặt ở đầu giường của tôi. Lúc đó tôi không ngờ là của anh ấy mua, tôi còn đứng đó nhìn: “Sao ở đây lại có cái quạt nhỏ nhỉ?”. Sau đó tôi liền cầm cái quạt đó, tôi cũng rất thích nó. Anh ấy liền hỏi tôi: “Em có thích cái quạt đó không? Là anh mua đấy!”. Tôi vô cùng cảm động. Có thể nó chỉ đáng mấy đồng, khoảng mười đồng, hai mươi đồng, nhưng tôi cảm thấy chỉ cần bạn công hiến một cách vô tư thì nhất định sẽ được báo đáp. Tôi nói điều này là “*tình yêu chính là phụng hiến*”. Chẳng phải tôi đã nói yêu là cảm ơn, yêu là biết đủ hay sao? Yêu còn là phụng hiến. Thật sự bạn công hiến một cách vô tư, không tính toán, thì bạn sẽ nhận được những sự báo đáp mà mình không hề nghĩ tới.

“Thứ tư, tình yêu chính là chuyên nhất”. Bởi vì tình yêu hiện nay đều không chuyên nhất, ba tâm hai ý. Yêu nhất định phải chuyên nhất, một lòng một dạ. Chúng ta chẳng phải nói: “*Nhất môn thâm nhập, trường thời huân tu sao?*”. Môn học “làm vợ chồng” này bạn cũng phải “*nhất môn thâm nhập, trường thời huân tu*”, nếu bạn cứ thay đổi thì huân tu sẽ không thành. Khi mười ba tuổi tôi đã quen biết chồng tôi, chúng tôi là bạn học cấp ba. Mười sáu tuổi tôi thi lên Đại học nhân dân Trung Quốc, anh ấy thi lên

Đại học Cát Lâm. Năm hai mươi tuổi tôi tốt nghiệp. Anh ấy lớn hơn tôi một tuổi, hai mươi một tuổi. Hai năm sau tôi hai mươi ba tuổi, tôi được gả cho anh ấy mãi đến bây giờ. Do vậy mà việc nhất môn thâm nhập này đến hiện nay chúng tôi đã huân tu mười lăm - mười sáu năm rồi. Chúng tôi huân tu cũng không tệ, nhưng trong suốt thời gian này cũng có rất nhiều thăng trầm. Thật sự là như vậy. Bạn thấy thời gian huân tu của cô Lưu Tố Vân còn dài hơn tôi, do vậy cô cũng thành tựu rồi. Cho nên, tôi tin tưởng một người phụ nữ chỉ cần một lòng một dạ tiếp tục huân tu thì nhất định sẽ đạt được chân đế của hôn nhân, chân đế của tình yêu, bạn sẽ thấu suốt. Khi đó bạn xử lý nó sẽ không phức tạp, nước chảy thành sông, bạn nhất định sẽ làm tốt mọi việc.

Ngày hôm sau tôi có thể sẽ giảng chương thứ năm, chính là “*chuyên tâm*”. Tôi sẽ chia sẻ với mọi người những trọng điểm này.

“Thứ năm, tôi cảm giác tình yêu chính là bao dung”. Tâm của người phụ nữ phải lớn. Làm sao tâm mới có thể rộng lớn được? Chính là không nên quá để ý đến những thứ bên ngoài, đặc biệt là đừng nên quá quan trọng tiền bạc. Cái mà phụ nữ hay so đo tính toán phần nhiều đều là tiền bạc, thích chiếm những món lợi nhỏ. Khi ra ngoài mua đồ, bạn thấy cửa hàng giảm giá, tặng sản phẩm, đều là phụ nữ đổ xô vào mua. Mua món này thì được tặng thêm mấy sản phẩm nữa, nên nhiều phụ nữ đều đổ xô đến mua. Vốn dĩ chuẩn bị mua loại mỹ phẩm này, đến cuối cùng mua cả túi mang về nhà.

Vì sao tôi lại nói như vậy? Bởi vì tôi phát hiện rất nhiều mâu thuẫn, rất nhiều vấn đề trong gia đình đều là do tiền bạc gây ra, chính là quá quan trọng tiền bạc. Tôi nghĩ, hôm nay tôi có thể cùng chia sẻ với mọi người niềm hạnh phúc trong hôn nhân hoặc là những thể hội, những lợi ích của bản thân trong nhiều năm qua thực sự là do tôi không quá xem trọng đối với tiền bạc. Bởi vì cách nhìn nhận của tôi đối với tiền bạc là gì? Tôi từng có một cuộc đối thoại với chồng tôi ở Thượng Hải vào mùa hè năm ngoái. Anh ấy cùng hai vị lãnh đạo ở đại sảnh một nhà hàng ngồi uống trà, trong đó có một vị lãnh đạo đã nói với anh ấy. Bởi vì trước đây hai chúng tôi có

một công ty tư vấn chứng khoán, nếu là người làm chứng khoán thì sẽ biết công ty đó địa vị rất cao, rất khó tìm. Nhưng sau đó, vào năm 2002, tôi đã chuyển nhượng công ty, chuyển nhượng quyền nắm giữ cổ phần. Bởi vì lúc đó tôi kiên quyết không muốn bước chân vào thị trường cổ phiếu mà rút khỏi hoàn toàn. Năm 2000 thì tôi đã rút khỏi rồi, đến năm 2002 thì tôi kiên quyết chuyển nhượng. Sau đó vị lãnh đạo đó đã nói với chồng tôi rằng: *“Nếu như anh không chuyển nhượng, bây giờ anh bán hết quyền nắm giữ cổ phần công ty thì có thể bán được mấy chục triệu tệ và anh sẽ thu được rất nhiều tiền”*. Chồng tôi vừa nghe thì ánh mắt liền thay đổi, sau đó nhìn tôi. Anh nhìn tôi, tôi liền nghĩ: *“Lúc đó quyết định đều là mình đưa ra, mình tìm người để chuyển nhượng. Mức giá lúc đó thấp hơn rất nhiều, rất nhiều so với hiện nay, chỉ là một số lẻ thôi”*. Tôi rất điềm nhiên nói rằng: *“Anh à, anh phải nghĩ thoáng một chút. Tiền trong ngân hàng chỉ là một dãy số, tiền cầm trong tay chỉ là một đồng giấy mà thôi. Sau khi có nhiều tiền rồi, nếu anh muốn sử dụng thì anh phải suy nghĩ sử dụng thế nào để không tạo nghiệp, phải dùng tiền cho phù hợp, còn phải có trí tuệ nữa”*. Đây là quan điểm đối với tiền của tôi. Ba người đàn ông nghe xong đều nhìn tôi, không ai nói gì. Có một vị lãnh đạo rất thích sưu tầm ngọc quý, ông cũng người ra hôi lâu rồi nói: *“Tịnh Du! Theo cách lý giải của cô thì số ngọc quý của tôi nếu như không bán thì chỉ là một đồng đá bày ở nhà, còn nếu bán đi thì vẫn chỉ là một đồng giấy vụn”*. Tôi nói: *“Đúng rồi!”*. Tôi nói xong thì không dám ngồi lại đó nữa, sợ ba người họ sẽ hỏi tiếp. Tôi nói: *“Mọi người cứ nói chuyện, tôi về phòng nghỉ ngơi”*, tôi liền chạy về phòng. Nhưng từ đó về sau, chồng tôi nói với tôi rằng: *“Quan niệm này của em thật mới mẻ, rất nhiều người sẽ đi tuyên truyền điều này”*. Tôi nói: *“Đích thực là như vậy. Bởi vì nếu anh không thấu rõ việc này, anh sẽ luôn bị mết mõi vì những sự việc này đeo bám không buông được”*.

Tôi xin nêu một ví dụ cho mọi người, là việc trong gia đình tôi. Bởi vì gia đình chị cả của chồng tôi tương đối khó khăn, kinh tế không được tốt lắm, con của chị từ tiểu học lên trung học, lên cấp ba, lên đại học, tất cả chi phí đều do tôi giúp đỡ. Tôi giúp đỡ chị với quan niệm gì? Chính là dù sao chị ấy có việc nên mới gọi điện thoại cho tôi. Sau đó tôi liền gửi tiền cho

chị. Chị chưa bao giờ hỏi em trai mình. Khi đứa cháu gái này của tôi lên đại học, mỗi tháng tôi đều cố định gửi tiền phí sinh hoạt vào thẻ ở trường đại học cho nó. Thời gian trước, chồng tôi có gởi một khoản tiền gửi vào trong thẻ của chị gái anh ấy, sau đó nói với chị ấy là số tiền này tặng cho chị để nộp học phí cho con. Tôi không biết việc này, chị tôi cũng không nói với tôi. Vốn dĩ tôi đang chuẩn bị tiếp tục gửi tiền học phí học kỳ mới cho cháu thì chồng tôi nói với tôi chuyện này, tôi nói: *“Thật khéo, vậy em không cần gửi tiền nữa”*. Kết quả, hai ngày trước, chị chồng tôi gọi điện thoại đến nói chị muốn để con chị xin học bổng. Tôi liền nói với chị: *“Chị không cần phải làm như vậy, chẳng phải đã có tiền rồi sao? Điều kiện nhà mình đã có đủ rồi thì mình không cần xin khoản học bổng đó nữa, hãy nhường khoản tiền đó cho người khác”*. Tôi nói lời này là có ý gì? Tức là chúng ta chung sống với tất cả người thân, bạn bè của mình, có thể giúp đỡ được thì nên giúp đỡ một tay. Nếu cảm thấy tài lực của bản thân không đủ thì chí ít có tâm niệm này cũng rất tốt, không nên quá xem trọng tiền bạc. Xem trọng tiền bạc nhất định sẽ làm tổn thương tình cảm, không xem trọng tiền bạc thì sẽ không làm tổn thương tình cảm.

Trong “Nữ Giới” có nói đến *“thuận”* cũng là như vậy: *“Phu thuận phi tha, khoan dụ chi vị dã”*. Ý nói *“thuận”* không có gì khác chính là *“khoan”* và *“dụ”*. *“Khoan”* nghĩa là rộng trong từ rộng hẹp, *“dụ”* chính là phong phú. Nó hình dung cái tâm của bạn phải rộng lớn, tâm phải phong phú, có thể dung chứa vạn sự vạn vật. Còn sự phong phú này chính là người dưới cung kính người trên. Cung là cung kính, người dưới luôn luôn ở phía dưới, không nên cứ ở phía trên lớn tiếng la hét rồi đi bình luận. Ví dụ có một số bạn nữ rất có năng lực, có công việc rất tốt, hoàn cảnh điều kiện gia đình cũng rất tốt, điều kiện kinh tế của bản thân cũng không tệ thì bạn nên dùng số tiền đó đi giúp đỡ người thân trong gia đình nhà chồng hoặc là bạn bè của chồng thì tuyệt đối đừng nên nhắc đến những chuyện đó nữa. Bạn không nhắc đến việc đó thì chồng bạn sẽ cảm ơn bạn, người thân bạn bè của bạn sẽ cảm ơn bạn. Nếu bạn ở trước mặt chồng thường nhắc đến những chuyện đó thì tâm cảm ân của anh ấy sẽ không còn nữa, cuối cùng sẽ biến thành bạn cầm vừa mất tiền đi cho còn mua về một đồng oán hận,

người ta cũng không tin bạn, thậm chí còn rất chán ghét bạn. Bên cạnh tôi đã có người bạn như vậy.

Cô ấy nói cô cũng là một người vợ rất có tiền, cô giúp đỡ những bạn bè nghèo khó. Những người thân nghèo khổ cô giúp đỡ rất nhiều nhưng lại không có kết quả tốt. Sau đó cô ấy nói: *“Vì cái gì mà tôi bỏ ra nhiều tiền như vậy?”*. Tôi nói: *“Chị đừng nói nữa, tiền thì chị cũng đã đưa rồi, đưa xong rồi thì chị phải quên hết đi, toàn bộ coi như không đưa thì họ còn cảm niệm chị. Nếu chị cứ thường nhắc thì người ta một chút cũng không cảm ơn chị đâu. Có một số chuyện chị đừng cho rằng nên hay không nên, chị đừng nghĩ đến nó nữa”*.

Ví dụ, năm ngoái tôi đi công tác ở bên ngoài, đầu tiên, chị chồng thứ hai gọi điện thoại cho tôi. Tôi có hai người chị chồng đều lớn hơn tôi mười mấy tuổi, nhưng nếu gia đình họ có chuyện thì tôi trở thành chị cả, còn họ đều là em gái. Chị nói: *“Hôm nào em về? Em mau về nhà đi”*. Tôi hỏi có chuyện gì vậy ạ? Chị nói: *“Chúng ta cần phải tìm người giúp việc cho ba mẹ”*. Tôi nói: *“Em còn phải ở đây hai ngày nữa, nếu thực sự cần gấp thì chị đến chỗ dịch vụ nhờ tìm một người”*. Chị nói: *“Các chị không biết tìm, chờ em về rồi tính tiếp nhé!”*. Nói xong chị ấy liền cúp máy. Đến ngày thứ hai, chị cả của chồng của tôi lại gọi điện thoại cho tôi nói: *“Em mau về đi, việc tìm người giúp việc rất gấp, nhất định phải tìm rồi. Em không thể kết thúc chuyến công tác trước được hay sao?”*. Tôi nói: *“Các chị ở nhà có thể tìm được mà”*. Chị nói: *“Các chị không làm được”*. Do vậy, gặp phải những chuyện này thì không có cái gì là nên hay không nên cả, bạn cũng đừng oán giận. Sau đó tôi nói với ban tổ chức ở đó: *“Nhà tôi có việc gấp, tôi nhất định phải trở về để xử lý”*, liền mau chóng trở về. Sau khi trở về thì tôi sắp xếp tìm người giúp việc, đi nộp phí, làm xong thủ tục và dẫn họ về nhà.

Tôi nhớ khi tới Tết Trung Thu năm ngoái cũng vậy. Tôi đi công tác ở bên ngoài, lúc đó ba chồng tôi nhìn một vòng các con của ông rồi nói: *“Sao không thấy Tịnh Du? Tịnh Du không ở nhà thì chẳng có ý nghĩa gì, không đón Trung Thu nữa”*. Mọi người khá đau lòng, đặc biệt là chồng tôi. Anh

nói: “*Cô ấy không phải con gái của ba, chúng con mới là con gái, con trai của ba mà*”. Sau đó ba chồng tôi không nói gì nữa. Bởi vì từ khi kết hôn tôi đã sống cùng với ba chồng, sống cùng cũng gần hai mươi năm rồi, có lẽ tôi đối với ông còn kính trọng, tôn trọng hơn cha ruột của mình. Ông cũng khá lớn tuổi, tám mươi tuổi rồi, thân thể cũng không được tốt lắm. Do vậy, bạn nói cái gì là nên, cái gì là không nên chứ? Ở nhà không thể có đạo lý này.

Phía sau chương “Kính Thuận” có nói, trong nhà “*việc có công thẳng, lời nói có đúng sai, thẳng thì đi tranh giành, công thì kiện tụng nhau, đến cuối cùng thì sinh ra phần nộ*”. Chương “Kính Thuận” nói, nếu trên mặt sự tương bạn đi tranh chấp đúng sai, tranh chấp công thẳng thì bạn đã sai rồi. Cho nên tôi nói với mọi người, **gia đình không phải là nơi nói lý lẽ, gia đình là nơi nói yêu thương**. Có một lần, con trai lớn chạy tới trước mặt tôi nói: “*Mẹ à! Mẹ nói xem việc này rốt cuộc là con đúng hay Nhị Bảo đúng? Mẹ nhất định phải cho chúng con một lời phân xử*”. Tôi nói: “*Không có đúng sai, con phải nhớ lời giáo huấn trong “Đệ Tử Quy”: Anh thương em, em kính anh. Anh em thuận, hiếu trong đó*”. Các con giữ vững nguyên tắc này thì đều đúng cả, nếu không giữ được thì mỗi người phải tự phản tỉnh. Một bàn tay không thể vỗ ra tiếng được”. Con tôi nói: “*Vậy dựa vào cái gì chứ?*”. Tôi nói: “*Bởi vì chúng ta là một gia đình, chúng ta không phải là tòa án, con muốn nói lý, đi kiện tụng thì con đến tòa án, đừng ở nhà. Ở nhà con không nên tranh luận, mẹ chỉ có thể lấy “Đệ Tử Quy” ra để nói đạo lý với các con thôi*”. Từ đó về sau, con trai lớn của tôi không đến tìm tôi nói những chuyện như vậy nữa. Do đó, phải “*hòa*”, trong lục hòa kính, điều đầu tiên là “*kiến hòa đồng giải*”. Trong gia đình làm sao để kiến hòa đồng giải đây? Gia đình đều phải có gia quy, áp dụng “Đệ Tử Quy” vào gia đình chính là đồng giải rồi, dựa theo “Đệ Tử Quy” để thực hành, có thể học tập và sử dụng linh hoạt “Đệ Tử Quy”.

Tại sao gọi là học tập và sử dụng linh hoạt? Bởi vì có một buổi sáng, con trai lớn của tôi (lúc đó con tám tuổi, học “Đệ Tử Quy” một năm rưỡi rồi, rất thông minh) thức dậy muộn nhưng vẫn không nhanh chóng đi rửa mặt, thay quần áo. Mẹ tôi có chút sốt ruột, liền nói: “*Cháu nhanh lên một*

chút". Kết quả con trai tôi cứ từ từ, ung dung thông thả nói: "*Chớ làm vội, vội sai nhiều*". Mẹ tôi không còn lời gì để nói, bà cũng người một lúc lâu rồi đến nói với tôi: "*Đã bảy giờ rồi mà nó còn nói chớ làm vội là thế nào đây?*". Lời này trong quyển "*Đệ Tử Quy*" có đạo lý. Sau đó tôi nói với con: "*Con trai à! "Chớ làm vội, vội sai nhiều" là ở phía trước hay ở phía sau của "Nhập Tắc Hiếu"? Con phải có trước, có sau chứ. Cái phía trước thì con phải làm được trước*". Con nói: "*Ở phía sau ạ!*". Tôi nói: "*Nhập tắc hiếu ở phía trước nói như thế nào?*". Con nói: "*Cha mẹ bảo, chớ làm biếng. Cha mẹ dạy, phải kính nghe*". Tôi nói: "*Vậy cha mẹ của cha mẹ có phải là càng phải kính nghe, càng phải chớ làm biếng hay không?*". Con nói: "*Đúng ạ!*". Tôi nói: "*Đúng vậy! Vậy bà ngoại con chính là mẹ của mẹ, tức là lời nói của mẹ của mẹ con thì con phải nghe trước*". Sau đó con nói: "*Ồ! Thế à!*". Dù sao con cũng bị tôi khảo cho một vòng, liền nhanh chóng đi rửa mặt. Con còn nói với bà ngoại là: "*Sao bà không nói sớm chứ?*". Cho nên, bạn thấy trẻ nhỏ thực sự có lúc rất đáng yêu, bạn cũng không nên sốt ruột với chúng, mà phải giảng đạo lý cho chúng. Bạn phải đem đạo lý giảng tường tận cho chúng nghe. Người lớn và trẻ nhỏ đều giống nhau. Người lớn cũng như vậy, trẻ nhỏ cũng như vậy.

Nhân viên công ty tôi cũng giống như trẻ nhỏ vậy. Thời gian trước tôi nói với họ: "*Chúng ta làm kinh doanh nên cái miệng này phải đặc biệt chú ý, tuyệt đối không được làm người khác dao động, không được nói lung tung. Nói nhiều lời, không bằng ít*". Câu phía trước tôi không biết, không nhớ lắm, nhưng câu cuối cùng tôi nhớ rất rõ ràng là: "*Nói nhiều lời, không bằng ít*". Kết quả, một hôm, một vị quản lý cấp cao của tôi vô cùng tức giận gọi điện thoại cho tôi nói: "*Chị nhanh chóng đến đây. Cái gì mà "nói nhiều lời, không bằng ít"*". Tôi muốn hỏi cái gì cũng không hỏi được, làm việc đều không thể câu thông, vừa hỏi thì "*nói nhiều lời, không bằng ít, không thể làm việc*". "*Được! Tôi đến liền*". Khi đến nơi, tôi để mọi người ngồi xuống rồi tôi mới nói: "*Phàm nói ra, tín trước tiên. Lời dối trá, sao nói được. Sau đó mới: nói nhiều lời, không bằng ít, có phải không?*". Tôi nói: "*Các bạn nói câu: "Nói nhiều lời, không bằng ít", nhưng các bạn phải tuân thủ câu phía trước "lời dối trá sao nói được". Rõ ràng lãnh đạo hỏi*

bạn về công việc, bạn lại nói không biết, đây có phải là lừa gạt không? Có phải là nói dối hay không?”. Tôi nói tiếp: “Lời bạn nói ra phải tuân thủ ngũ luân và ngũ thường. Khi người với người giao tiếp với nhau thì bạn không được làm trái với ngũ thường”. Nhân viên và người quản lý đó chẳng phải là quân thần hữu nghĩa, quân nhân thần trung (vua tôi có nghĩa, vua nhân từ, thần trung tín) hay sao? Tôi nói với họ một lúc, cuối cùng không ai nói lời nào. Sau đó thì mọi người đều trở lại vị trí bình thường của mình.

Do vậy, học “Đệ Tử Quy” cũng được, học “Nữ Giới” cũng được, nhất định không được học một cách cứng nhắc. Nếu cái mà bạn học được đều biến thành một loại vũ khí, một loại dụng cụ để bản thân tự tư tự lợi, thì bạn đã hoàn toàn chà đạp lên những thứ của lão tổ tông để lại rồi. Học xong rồi cần phải như thế nào? Bản thân vui vẻ, người khác cũng vui vẻ, hai bên đều vui vẻ. Không phải học xong rồi thì chỉ có bản thân tôi vui vẻ, người khác vui hay không tôi không quan tâm, hoặc học xong rồi thì tôi muốn người khác vui vẻ còn bản thân tôi thì rất đau khổ. Học như vậy cũng sai rồi. Hai bên đều vui vẻ thì đúng. Cho nên, bạn phải tường tận những đạo lý này thì sẽ không có vấn đề gì.

Trong chương “Kính Thuận” này có nói: “*Phu phụ chi hảo, chung thân bất ly, phòng thất chu hoàn, toại sinh tiết độc*” (Tình yêu thương giữa vợ chồng phải giữ được cho đến trọn đời. Nếu trong nhà có sự bõn cợt đùa giỡn thì lâu ngày sẽ sanh tâm khinh mạn). Trong tay mọi người có thể không có đoạn văn này. Ý của đoạn văn này là nói giữa vợ chồng, bởi vì đều ở trong một căn phòng, ở cùng nhau lâu ngày dài tháng thì rất dễ dàng sinh ra khinh nhờn. Đây chính là tâm khinh mạn. Vì sao lại như vậy? Có một câu nói tôi cũng không biết có phải là thành ngữ hay không, gọi là “*quen rồi sinh lờn mặt*”. Không biết mọi người có cái cảm nhận này hay không? Ý nói, quá thân quen rồi thì sẽ không còn lễ nghĩa nữa. Bạn nghĩ thử xem, có phải như vậy không? Bởi vì giữa bạn bè quá thân thiết rồi, khi vừa gặp mặt thì “*anh này tốt, anh kia xấu*”, vậy thì không còn lễ tiết nữa.

Giữa anh em cũng như vậy. Đối với chồng thì không cần phải nói. Vì sao một số người chồng lại có chút xem thường đối với những phụ nữ ở nhà giúp chồng dạy con vậy? Có đấy! Tôi từng gặp qua rồi. Chúng ta không nên trách chồng mình, mà hãy phản tỉnh chính mình. Bạn cung kính đối với chồng, kỳ thực cũng chính là cung kính bản thân mình. Bạn không khinh thường họ, cũng giống như bạn không xem thường bản thân mình. Bạn thử nghĩ xem, nếu cả ngày bạn ở nhà lười thôi lếch thếch, khi chồng bạn nhìn bạn thì anh ấy có thấy thoải mái hay không? Bình thường dù thế nào tôi cũng tương đối chỉnh tề. Do vậy, có một hôm tôi ở nhà cũng mặc như vậy, chồng tôi buổi sáng thức dậy vừa nhìn thấy tôi đã giạt mình nói: “*Em không phải ở nhà hay sao? Em chuẩn bị ra ngoài à?*”. Tôi nói: “*Không phải, em ở nhà cũng là như vậy mà*”. Anh ấy liền cười. Bất luận người chồng như thế nào, thì người phụ nữ nhất định trước tiên phải chỉnh đốn bản thân gọn gàng sạch sẽ. Nếu chúng ta học “Nữ Luận Ngữ”, khi nói đến phân lập thân, hoặc là giảng đến những chi tiết rất nhỏ, bạn liền phát hiện phụ nữ cũng phải thu dọn ngăn nắp chỉnh tề tất cả môi trường xung quanh. Vệ sinh là điều đầu tiên. Một người phụ nữ lười thôi thì không thể nào phục vụ và giúp đỡ chồng mình tốt được. Điều này chúng ta học tập “Nữ Giới”, học tập “Nữ Luận Ngữ” phải đặc biệt chú ý, bởi vì có rất nhiều phụ nữ có thể không chú ý đến điều này, ở nhà tùy tiện cầu thả, không phải cái dáng vẻ này.

Còn khi chung sống với chồng, phía sau có nói: “*Tâm khinh mạn một khi đã sinh thì sẽ nói lời lầm lỗi. Một khi nói lời lầm lỗi thì sẽ phóng túng ý tứ*” (Tiết độc ký sinh, ngữ ngôn quá hỹ. Ngữ ngôn ký quá, túng tứ tất tác). Ý nói khi tâm khinh mạn của bạn vừa sinh khởi, thì trong ngôn ngữ sẽ dễ dàng nói lời quá đáng. Chúng ta có cảm thấy như vậy không? Không cảm thấy. Bởi vì khi một người ngạo mạn, thường xuyên xem thường người khác, thì bản thân họ hoàn toàn không có cảm giác. Nếu không tin, bạn hãy tịnh tâm lại suy xét, thì bạn sẽ có thể suy xét ra. Đây là một số vấn đề thường dễ phát sinh trong cuộc sống thực tế của chúng ta. Đặc biệt trong cuộc sống gia đình, người phụ nữ không chú ý đến ngôn ngữ, vừa nói ra những lời này thì đã sai rồi.

Cho nên, nghe đĩa giảng của cô Lưu Tố Vân đã cho tôi một cảm xúc rất lớn. Cô ấy đã đề xuất “bốn không”, không biết mọi người còn nhớ không?

- Thứ nhất, không tranh luận.
- Thứ hai, không biện luận.
- Thứ ba, không thảo luận.
- Thứ tư, không giải thích.

Tôi muốn cùng mọi người trên cơ sở này thêm một điều nữa.

- Thứ năm, không đánh giá.

Chung sống với chồng, không nên đánh giá bất cứ người nào trong gia đình chồng. Không đánh giá cha chồng như thế này, mẹ chồng như thế kia, chị của anh thế này, em trai anh thế kia, cũng không đánh giá bất cứ người nào ở bên ngoài, trừ khi bạn có thiện ý muốn nhắc nhở họ. Cũng không đi thảo luận, tranh luận và biện luận. Nói chuyện với chồng phải phù hợp với luân lý đạo đức văn hóa truyền thống. Bạn muốn có được sự tôn trọng của chồng thì đây là bước đầu tiên. Nếu khi nói chuyện mà bạn không chú ý, thì trong gia đình sẽ thường xảy ra tình trạng người vợ cứ ở đó nói luôn miệng, còn người chồng thì ở đó nghe, sau đó sẽ xảy ra chuyện gì? Nếu bạn nói chuyện có rất nhiều sai sót mà bản thân bạn lại không hay biết, kết quả người chồng có lúc sẽ sinh tâm khinh mạn bạn, sau đó bản thân bạn cũng có thể sẽ sinh ra cái tâm đó, xung đột giữa đôi bên sẽ càng ngày càng nghiêm trọng hơn.

Bản thân tôi cũng có thể hội này. Bởi vì trước đây tôi ở Hiệp hội Giáo dục Phật Đà Hồng Kông, lần đầu tiên lên giảng bài (đề mục bài giảng là: “Học Tập Kinh Hoa Nghiêm Bồ Tát Tam Trọng Chương”), tôi đã sám hối ba loại nghiệp chướng nặng:

- Thứ nhất chính là ngạo mạn.

- Thứ hai là đổ kỵ.
- Thứ ba là tham lam.

Nói một cách chính xác thì chính là dục vọng. Điều này phụ nữ đặc biệt dễ phạm phải. Khi bạn ngạo mạn thì bạn rất dễ dàng khinh thường người khác. Đặc biệt là một số nữ doanh nhân, khi điều kiện công việc, hoàn cảnh sinh sống tương đối tốt, điều kiện gia đình tương đối ổn định, thì cô ấy sẽ không lưu tâm đến người chồng.

Còn một loại người nữa, đó là chấp lý, bắt lỗi người. Ví dụ bạn nắm được cái lý này rồi, rõ ràng là chồng sai còn bạn thì đúng, bạn liền nắm lấy cái lý này nói mãi không thôi. Điều này rất làm tổn thương người khác. Đây cũng là thuộc vào điều phía trước đã nói, chính là không biết dừng, không biết đủ. Bởi vì bạn xem thường anh ấy, bạn lấy cái lý này để sống chết, đối đầu với anh ấy.

Tôi xin chia sẻ với mọi người một ví dụ sau. Năm ngoái, một lần vào buổi tối, nhà chúng tôi bị người ta dùng gậy đập vỡ kính. Trước khi đập vỡ kính thì có người gọi điện thoại đến tìm tôi, họ nhắc đến tên tôi. Vì thế người trong nhà tôi đều cho rằng đó là người mà tôi đã đắc tội nên họ mới đến đập phá. Lúc đó tôi đi công tác nên không biết. Sau khi tôi trở về nhà, chồng tôi rất tức giận. Trước đây tôi không đi đâu khỏi nhà, tan ca là về thẳng nhà, nhưng năm ngoái sau khi học tập văn hóa truyền thống tôi thường xuyên ra ngoài tham học. Vì thế chồng tôi vô cùng tức giận nói: *“Có phải em đi ra ngoài nói chuyện vô tình làm đắc tội với người khác rồi phải không?”*. Con người tôi kỳ thực có lúc rất đơn thuần, ví dụ sáng nay đến hiệp hội thì bị lạc đường, đi vòng vòng ở đó nửa ngày. Sau đó tôi đã suy nghĩ vô cùng nghiêm túc, tôi thật sự không nghĩ ra ai là đã đập cửa kính. Bởi vì tôi biết có thể mình làm vẫn chưa tốt, nhưng tôi vẫn không nghĩ ra ai lại oán hận tôi như vậy. Chồng tôi rất tức giận. Cả đêm hôm đó tôi không ngủ, nghiêm khắc ngồi đó phản tỉnh đến nửa đêm vẫn chưa nghĩ ra. Ngày hôm sau, anh ấy lại bắt tôi ngồi phản tỉnh. Tôi vẫn không phản tỉnh ra, nhưng tôi rất nghiêm túc suy nghĩ *“đó là ai nhỉ?”*. Tôi vô cùng sám hối, tôi

làm sao có thể như vậy được. Khoảng ba ngày sau người đập kính đó gửi một bức thư đến nói rõ anh ta là ai. Họ muốn mua một loại sản phẩm của công ty chồng tôi nhưng không mua được nên rất tức giận, bất mãn. Bức thư đó tôi cũng không xem kỹ. Sau đó tôi liền đưa bức thư đó cho chồng tôi. Chồng tôi vừa xem thì liền hiểu rõ. Bởi vì chồng tôi có một công ty nhưng được đăng ký bằng tên tôi, nên họ cho rằng chính là tôi làm, chính tôi là bà chủ. Kỳ thực thì cái gì tôi cũng không biết. Sau đó chồng tôi cũng không nói gì. Lúc đó tôi còn nói với chồng tôi rằng: *“Tốt quá, may mà dùng tên của em. Anh xem, dùng tên của em nên họ tìm em. Dù sao thì cái gì em cũng không biết nên cũng sẽ không việc gì. Nếu họ tìm anh thì không ổn rồi, anh ở bên ngoài bạn như vậy”*. Sau đó chuyện này cũng qua đi. Chuyện qua một năm rồi, đến hiện tại chồng tôi vẫn chưa bao giờ nhận mình đã sai, kể cả việc anh ấy bắt tôi phản tỉnh là sai lầm, nhưng trong tận đáy lòng thì anh ấy đã thừa nhận với tôi, bởi vì anh ấy từng nói với bạn bè bên cạnh mình như vậy.

Do vậy, khi chúng ta xử lý công việc, cho dù bản thân không có chút sai lầm nào thì bạn cũng phải nghĩ, bởi vì bạn và họ là cộng nghiệp. Chỉ cần những tình huống này xảy ra thì bạn phải phản tỉnh, vì đức hạnh của bản thân có vấn đề. Chúng ta học văn hóa truyền thống đều học đến hai chữ chiêu cảm rồi. Tại sao người như vậy, việc như vậy lại đổ lên đầu của chúng ta chứ? Không có việc gì vô cớ cả, nhất định là do chiêu cảm. Đức hạnh của bạn vẫn chưa đạt đến mức đó nên bạn mới chiêu cảm ra sự việc như vậy. Nếu như bạn vô cớ bị hủy báng thì tốt, quá tốt! Nếu dùng lời trong Phật Pháp thì chính là tiêu nghiệp. Nếu dùng lời trong “Liễu Phàm Tứ Huấn”, thì đó là *“khi bị hủy báng thì xem đó là cơ hội để tôi luyện bản thân”*. Bản thân bạn không nổi nóng thì cũng giống như bạn cầm đuốc đốt không trung vậy, không có cảm giác gì, bản thân nó sẽ tự tắt.

Tôi cũng chưa đạt được đến mức hoàn toàn không tức giận, không nổi nóng, nhưng so với ngày trước thì đã giảm đi rất nhiều, rất nhiều rồi. Đặc biệt là một năm nay học tập “Nữ Giới” và nữ đức, những người bên cạnh tôi đều nói tôi đã thay đổi rất nhiều.

Có một người bạn từ Nhật Bản trở về, khoảng hai - ba năm chưa gặp lại tôi. Cô ấy nói: “Ồ! Tướng mạo của bạn thay đổi rồi, trở nên dịu dàng hơn so với trước đây”. Tôi cũng không biết, tôi hỏi cô ấy rằng: “Vậy trước đây tướng mạo của tôi như thế nào?”. Cô ấy nói: “Trước đây bạn là một nữ doanh nhân rất cương cường”. Cho nên bạn xem, thân thể của chúng ta không thể gạt được người khác. Ngôn ngữ và tâm niệm của bạn đã chuyên đổi thì đều có thể biểu hiện trên tướng mạo của bạn. Kỳ thực không chỉ là những người này [nói như vậy].

Thời gian trước có một vị thầy giáo nói tư thế ngồi của tôi không tốt lắm, bảo tôi đi khám chỉnh xương, chính là chỉnh hình xương khớp. Kết quả, vị bác sĩ này vừa sờ vào mấy đốt xương phía sau lưng tôi thì liền nói: “Con người cô khá là quy củ, rất giữ quy củ”. Lúc đó tôi không hiểu, tôi nói: “Làm sao vừa sờ vào xương mà anh có thể biết được?”. Bác sĩ đó nói: “Cô là phụ nữ, nếu cô không giữ quy củ, ví dụ như hành vi rất phóng túng, rất lười nhác, thì xương của cô sẽ bị vẹo”. Một dãy xương trên cột sống phía sau lưng đều có quan hệ rất mật thiết đến những hành vi thường ngày của bạn. Do vậy, mọi người khi có điều kiện có thể xem những đĩa giảng của Tiến sĩ Bành Hâm (Bành Tân), ông nói về những lý luận trong Đông Y rất hay.

“Việc thì có cong có thẳng, lời thì có đúng có sai, thẳng lý vẫn không tranh luận, xuôi lý vẫn không kiện tụng”. Chúng ta thường cho rằng mình còn có một ưu điểm, chính là tính tình thẳng thắn, chúng ta cảm thấy chính mình là người tốt, nếu việc này không nói ra thì không thoải mái, tôi nhất định phải giúp anh ấy, nếu không giúp thì tôi không làm tròn nghĩa vụ của một người bạn, không làm tròn nghĩa vụ của một người vợ, phải như thế nào đây? Bạn sai rồi!

Sư phụ khi giảng Kinh đã từng nói, người hai mươi tuổi đến ba mươi tuổi, đối với một sự việc mà họ làm sai thì bạn có thể nhắc nhở họ ba lần; đối với người ba mươi đến bốn mươi tuổi thì nhắc nhở họ hai lần; bốn mươi tuổi đến năm mươi tuổi thì nhắc nhở họ một lần; người trên năm mươi tuổi

thì một lần cũng không cần nhắc, bạn nhắc nhở họ thì chỉ làm họ khởi lên tâm oán hận mà thôi. Đạo lý này rất dễ hiểu.

Khi tôi đến Hàng Châu, tôi đã từng nhìn thấy cây cổ thụ 800 năm. Bạn nghĩ xem, bên ngoài có một cái cây nhỏ và một cái cây lớn, cây lớn đó đều rất cao, cành lá đan xen rất rậm rạp. Nếu bạn nói: “*Cây à, tôi sẽ giúp bạn chỉnh sửa một chút nhé*”. Cái cành cây này, cái gốc này, cái thân này đều không đúng, làm sao có thể chỉnh sửa lại được chứ? Thói quen xấu rất khó sửa. Hơn nữa, bạn còn nói năm lần bảy lượt, thẳng thắn khuyên răn thì chỉ có thể kết oán thù mà thôi.

Trước đây, tính cách của tôi là nghĩ sao nói vậy, chính là làm việc thiếu suy nghĩ. Tôi cảm thấy việc gì nên làm như thế nào thì tôi liền nói ra ngay những lời đó. Trước đây mẹ chồng tôi từng nói tôi rằng: “*Tịnh Du nhà mình khá là thẳng tính*”, nhưng lúc đó tôi cũng không thể hội được là như thế nào. Bây giờ tôi đã gần bốn mươi tuổi rồi, khi phản tỉnh chính mình tôi thấy điều này đặc biệt cần phải sửa đổi.

Gặp phải một số sự việc rõ ràng là không đúng, họ làm sai rồi, bạn cũng nên nghĩ xem bạn nhắc nhở rồi họ có thể tiếp nhận hay không? Tôi thực sự đã gặp phải một tình huống như vậy. Tôi không thể nói anh ấy là ai. Đó là một người bên cạnh tôi. Tôi thấy rõ ràng anh ấy sai ở đâu, nhưng tôi càng nói thì anh ấy càng hận tôi. Cho nên tôi không chế bản thân, không nói nữa.

Có trường hợp có người rõ ràng đến hỏi bạn, nhưng bạn cũng không thể nói, vì sao vậy? Vì khi họ hỏi bạn, nhưng bản thân họ lại không có tâm cung kính, họ có thể cũng không hy vọng, cũng không mong đợi. Bạn có thể nói một, hai, ba lần. Có lúc sau khi bạn nói xong thì những lời nói này ngược lại còn bị xuyên tạc, họ truyền đi lệch lạc không đúng. Chính tôi rất chân thành nói chuyện với một người bạn chuyện này nên làm như thế này, như thế kia, bởi vì tôi nói không nhiều nên tôi nhớ rất rõ ràng tôi đã nói những gì. Tuy nhiên chưa đến hai ngày sau, có một người khác truyền đạt lại rằng tôi nói thế này thế nọ. Lời này đã hoàn toàn sai sự thật rồi. Sau đó

tôi đã phản tỉnh chính mình. Sự sai lầm này nhất định không phải tại người khác mà ở bản thân tôi, tôi liền phản tỉnh. Chính là bạn lấy tâm chân thành để nghe những lời của người khác, họ nói chuyện không chân thành nhưng bạn nghe thấy đều là những lời tốt đẹp. Nói cách khác, ví dụ như bạn dùng trái tim của Phật Bồ Tát để nghe phàm phu nói chuyện, bạn sẽ nghe thấy đều là lời của Phật Bồ Tát; bạn lấy tâm phàm phu để nghe Phật Bồ Tát nói chuyện thì bạn nghe thấy cũng đều là những lời của phàm phu. Cho nên trước khi nói chuyện bạn cần phải đặc biệt suy xét kỹ càng người này thuộc luân nào trong ngũ luân? Không thuộc mẹ hiền con hiếu, không thuộc phu phụ hữu biệt, không thuộc quân thần hữu nghĩa, không thuộc anh nhường em kính, nếu như rơi vào luân bạn bè thì trước tiên bạn phải phản tỉnh bản thân, bạn và họ có phải bằng hữu không? Nếu không phải bằng, cũng không phải hữu, thì còn lời gì mà nói chứ? Lời nói ra chính là tạo nghiệp rồi.

Thực sự con người tôi có duy nhất một đặc điểm, chính là tôi tuyệt đối sẽ không rơi hai lần xuống cùng một cái hố. Thông thường khi tôi phạm một sai lầm, bản thân tôi sẽ ở đó suy nghĩ: *“Tại vì sao mình có thể phạm cái lỗi này được chứ?”*. Thật sự trước đây tôi còn oán hận người khác, hiện nay thì tôi tuyệt đối không còn oán giận nữa, mà tôi sẽ nghĩ nhất định là bản thân mình có vấn đề. Bản thân bạn chỗ nào có vấn đề, bạn cũng không nghĩ ra, thì đó chính là ngu si. Vì sao người ta lại đối đãi với bạn như vậy? Nếu không phải là do đức của bạn chưa tu thì là do bản thân bạn chiêu cảm đến. Bạn xem, tôi luôn phản tỉnh bản thân mình.

Tôi xin chia sẻ với mọi người, trước đây tôi rất nhiệt tình, nhìn thấy người ta mùa đông ở đây không có lò sưởi thì tặng họ một cái lò sưởi, thấy ở đó thiếu bánh thì tặng bánh trung thu, thấy ở đây thiếu cái gì đó tôi tặng tiền. Bản thân cảm thấy rất vui khi làm việc thiện. Thấy người ta thiếu sách thì tôi in sách tặng họ. Tặng một số lượng lớn rồi thì tôi bị một nhóm người chửi mắng, không có gì tốt cả. Tôi liền phản tỉnh, chính mình làm sao vậy? Đây là giúp đỡ hay không phải là giúp đỡ, sao làm việc tốt mà lại rước lấy một đồng tiếng xấu vậy? Sau đó tôi nghĩ, nguyên nhân căn bản là gì? Nếu

bạn là người nghèo, bạn làm như vậy thì có thể người ta sẽ tán thán bạn, còn như điều kiện của bản thân bạn không tệ, vậy bạn khoe khoang cái gì? Chính là khoe khoang bạn có tiền, khoe khoang bạn có thể làm gì đó.

Có một câu chuyện kể về một người họ Bàng. Tôi nhớ đó là một cư sĩ vào thời xưa, ông muốn một lòng tu đạo. Ông có rất nhiều tiền. Khi xuất gia tu đạo, ông quyết định đem tất cả tiền tài gói lại đặt trên một chiếc thuyền, sau đó toàn bộ đều nhấn chìm xuống đáy biển, nhà cũng đốt đi. Vì sao lại như vậy? Ông nói: “*Nhiều việc không bằng ít việc, ít việc không bằng không có việc gì, hưởng phước thanh nhàn là quan trọng nhất*”. Còn tôi chính là phan duyên. Sau khi tôi phản tỉnh bản thân xong thì tôi không tặng nữa, cũng không dẫn vật nữa, tôi liền yên tĩnh ở nhà, chính mình tu tốt cái đạo này, cái lý này. Chỉ ít ở nhà tôi phải đóng ba vai trò là: Làm vợ, làm mẹ, làm con gái. Phải làm cho thấu triệt.

Hôm nay thời gian có hạn, bản thân tôi cũng làm không tốt lắm, nhưng thông qua học tập “Nữ Giới”, “Nữ Luận Ngữ”, giáo dục nữ đức truyền thống xa xưa, sau khi hiểu rõ những đạo lý này từng chút một thì cuộc sống gia đình tôi đã có thọ dụng, chồng tôi vui vẻ, con cái có tiến bộ, ba mẹ hài lòng. Tôi xin cùng chia sẻ lại với mọi người. Nếu có chỗ nào không thỏa đáng, xin các vị thầy cô chỉ bảo, góp ý. Xin cảm ơn các vị đại đức, thầy cô giáo! Xin cảm ơn mọi người!

CHƯƠNG BỐN: PHỤ HẠNH (ĐỨC HẠNH CỦA PHỤ NỮ)

³Hôm nay, tôi xin tiếp tục chia sẻ tâm đắc khi học tập chương thứ tư trong “Nữ Giới” là “*Phụ Hạnh*”. “*Phụ Hạnh*” trên thực tế chính là bốn đức hạnh của phụ nữ: Phụ đức, phụ dung, phụ ngôn, phụ công. Bốn đức hạnh “*đức, ngôn, dung, công*” là phần mà tôi có cảm xúc lớn nhất trong quá trình học tập bảy chương trong “Nữ Giới”. Vì sao vậy? Bởi vì ở độ tuổi này của tôi (tôi sinh năm 1972, năm nay tôi ba mươi tám tuổi), nhưng đối với tam tông tứ đức tôi lại không hề có bất cứ khái niệm gì. Hơn nữa, nếu như

³ Bắt đầu tập 4

nghe thấy những lời này thì tôi sẽ cảm thấy rất khó chịu, rất phản cảm, vì một chút tôi cũng chưa từng tiếp xúc qua. “Nữ Giới” là do tình cờ, vào năm ngoái, khi học tập văn hóa truyền thống, tôi nhìn thấy một quyển sách nhỏ hay, chính là “Quyển sách mà phụ nữ đời nay không thể không đọc”. Sau đó tôi thuận tay lật vài trang, đặc biệt khi nhìn thấy phần “phụ hạnh” thì tôi rất chân động, bởi vì tôi cảm thấy nó hoàn toàn khác so với tưởng tượng của tôi. Sau đó, tôi liền đem cuốn sách này về công ty. Lúc đó tôi đã in khoảng 1.000 quyển. Trước tiên tôi phát cho nhân viên nữ trong công ty, sau đó thì phát cho các hội viên. Kỳ thực tôi cũng không nghiêm túc học tập, mà chỉ cảm thấy nó rất hay. Đương nhiên sau đó tôi cũng in mấy vạn cuốn phát ra bên ngoài để cho các nhân viên nữ học tập, nhưng họ lại không hiểu lắm. Lúc đó các nhân viên nữ còn nói với tôi: “*Giám đốc Trần à! Cô giảng cho chúng tôi đi!*”. Tôi nói: “*Kỳ thực, tôi làm cũng không tốt nên không giảng nổi. Mọi người hãy đọc nhiều lần. Chẳng phải nói, đọc sách ngàn lần nghĩa kia tự hiểu hay sao?*”.

Trước khi giảng giải thì tôi xin chia sẻ một chút với mọi người về sự kết duyên của tôi với quyển “Nữ Giới” này. Việc mà giúp họ thay đổi nhiều nhất chính là khi học phần “*phụ hạnh*”. Lúc đó, bởi vì tất cả nhân viên nữ trong công ty chúng tôi phần lớn đều là thế hệ 9X, tức là những cô gái khoảng hơn hai mươi tuổi, đều là con một, cho nên thứ nhất là không biết nấu cơm, thứ hai là không biết dọn dẹp nhà cửa, v.v... Khi học “Nữ Giới”, mặc dù các nhân viên nữ không hiểu tầng ý nghĩa thâm sâu bên trong, nhưng sau khi học xong thì thay đổi đầu tiên là họ nói với tôi: “*Giám đốc Trần à! Buổi trưa chúng tôi có thể tự nấu cơm*”. Đây là do các nhân viên nữ tự yêu cầu. Lúc đó tôi cảm thấy rất vui, tôi nói: “*Được, vậy chúng ta tự nấu cơm nhé!*”. Trước đây họ đều mua cơm hộp về ăn. Sau khi họ tự nấu ăn thì tôi đã nói với toàn thể nhân viên là: “*Mỗi buổi trưa tôi sẽ trợ cấp tiền cơm trưa cho các bạn. Nếu các bạn ở lại tự nấu cơm thì tôi sẽ xuất ra một phần tiền, nhưng nếu dùng số tiền này của tôi để nấu cơm trưa thì chỉ được nấu chay thôi. Nếu các bạn muốn ăn thì các bạn ăn, còn các bạn không muốn ăn thì có thể tiếp tục dùng tiền trợ cấp ăn trưa để mua thịt kho tàu.*”

Nhưng nếu các bạn ăn cơm chay tôi nấu thì không thể tay này lại cầm một cái lạp xưởng được. Hai bên đều muốn, đều ăn thì không được”.

Lúc mới bắt đầu thì chỉ có hai - ba người hưởng ứng. Sau đó họ tính toán kỹ lại thì thấy nếu ăn cơm chay của tôi thì một tháng chỉ ít có thể tiết kiệm được ba trăm đồng, vì một ngày được mười đồng mà. Sau đó tất cả đều ăn chay. Mặc dù khi mới bắt đầu ăn chay thì ai cũng kêu đói, đặc biệt là những đồng nghiệp nam, bởi vì có thể là do họ đang ăn thịt lại chuyển qua ăn chay. Tôi nói: *“Nếu đói, các bạn có thể ăn thêm mấy bát. Dù sao trên bàn cũng không thể nhìn thấy thịt. Nhìn thấy thịt thì không đúng, không công bằng rồi”*. Sau đó dần dần họ cũng quen.

Tôi đã mở một khóa học riêng khoảng ba ngày cho các nhân viên nữ, không phải học “Nữ Giới” mà giảng về nấu ăn như thế nào. Tôi nói: *“Hiện tại xem sách dạy nấu ăn thì quá khó, nên trước tiên tôi sẽ đơn giản nói qua với các bạn, ví dụ như cơm phải nấu như thế nào”*. Bởi vì có khoảng hơn hai mươi nhân viên, nồi cơm đó rất lớn nên họ đều không biết khi nấu cần phải đổ bao nhiêu nước. Tôi liền nói cho họ biết phương pháp. Nồi rau lớn như vậy cần phải xào như thế nào? Xào phải có trước, có sau. Ví dụ từ khâu rửa rau, chuẩn bị rau, sau đó làm cái gì trước, làm cái gì sau. Bởi vì không có nhiều nồi như vậy nên bạn phải nấu trước, xào trước, hay là hấp trước. Tôi nói đại khái về trình tự nấu ăn, sau đó trọng điểm nói mấy nguyên tắc. Tôi nói: *“Đầu tiên, ăn chay thì phải có rau ngũ sắc, không thể kén ăn. Thứ hai, không thể thiếu những món đậu, tức là đậu tương, đậu nành đều nên ăn thường xuyên. Thứ ba, các loại nấm không thể thiếu. Ví dụ như: mộc nhĩ, nấm hương nên thường xuyên ăn. Thứ tư, hạnh nhân không được thiếu. Thường xuyên rang đậu phộng, hạt điều”*. Sau đó họ đều nói: *“Giá thành cao quá”*. Tôi nói: *“Chúng ta không thể ăn chay một cách rất tiết kiệm được. Thứ nhất, phải khiến tất cả mọi người đều cảm thấy ngon miệng. Thứ hai, phải để họ ăn xong thì cảm thấy thân thể khỏe mạnh hơn, có dinh dưỡng hơn trước đây. Do vậy, về mặt tiền bạc không thể keo kiệt. Các bạn chỉ cần mua là được rồi, bao nhiêu tiền tôi sẽ đưa một số tài khoản cho các bạn, các bạn tự rút tiền đi mua”*.

Học “Nữ Giới” là một sự thay đổi lớn nhất đối với các nhân viên nữ trong công ty chúng tôi. Đến hiện tại thì tài nghệ nấu ăn của họ đều rất tốt, nấu ăn rất ngon. Tôi đến công ty thấy họ còn làm sủi cảo chay, bánh bao chay, khoai tây kho tàu, đều do họ tự nghiên cứu ra. Đến Tết họ trở về nhà nấu cơm cho cha mẹ, cha mẹ họ đều nói: “*Công ty các con còn dạy cả nấu ăn nữa sao?*”. Sau đó cha mẹ họ đều nói: “*Điều này rất tốt, bởi vì tương lai kết hôn có thể đều phải cần đến*”.

Học tập “Nữ Đức” tôi cảm thấy quan trọng không phải là học tri thức, mà là sau khi học xong thì thân tâm của chúng ta, cuộc sống của chúng ta có phải là hài hòa hơn, vui vẻ hơn hay không?

Khi chúng tôi giảng bài có chia sẻ phần “*kính thuận*” trong chú giải của Vương Tương. Ông đã nói, “*kính thuận*” chủ yếu ở tâm. Đức hạnh của phụ nữ là nhìn thấy ở trên sự, cũng chính là nói trong lòng bạn luôn giữ một cái tâm cung kính và nhu thuận thì biểu hiện ra bên ngoài chính là bốn đức tướng. Do vậy, chúng ta xem phần mở đầu trong “Nữ Giới” nói như thế nào về “*tứ đức*”?

“Phụ đức không nhất định phải thông minh tuyệt đỉnh, phụ ngôn không nhất định phải mềm mại lạnh lợi, phụ dung không nhất định phải nhan sắc mỹ lệ, phụ công không nhất định tay nghề phải khéo léo hơn người”.

Mọi người xem xong đoạn này thì tâm liền sẽ buông xuống. Kỳ thực nó rất dễ làm. Bởi vì, nếu một điều nào đó mà bạn làm rất xuất sắc, thì tâm kính thuận của bạn sẽ không còn nữa, đặc biệt bạn rất dễ sinh ngạo mạn. Bạn nghĩ xem, nếu như một người rất xinh đẹp, hoặc một kỹ năng nào đó rất tốt, hoặc rất giỏi biện luận, thì người phụ nữ này rất dễ trường dưỡng tâm ngạo mạn. Cho nên, phía trên Ban Chiêu - Tào Thái Cô (tên của Ban Chiêu sau khi được gả vào nhà họ Tào) đã nói ra tổng nguyên tắc rồi, tức là ***bốn điều này đều phải có đủ, nhưng không được chìm đắm ở trong đó.*** Mấu chốt là cái tâm đó của bạn. Những điều bà nói kỳ thực chính là thực

hành cái đạo “Trung Dung” trong “Đại Học”. “Trung Dung” tức là không được bất cập, cũng không được thái quá. Chúng ta sẽ chia sẻ từng điều một.

Lần đầu tiên tôi nhìn thấy “*tứ đức*” thì ấn tượng đầu tiên của tôi là gì? Trên thực tế chính là giúp ba nghiệp thân, khẩu, ý của chúng ta đều có thể thanh tịnh, không nhiễm. Bạn xem, Ban Chiêu nói “*phụ đức*” là gì? “*Tâm chi sở thí vị chi đức*” (những thứ từ tâm thể hiện ra gọi là đức). “*Phụ ngôn*” là: “*Khẩu chi sở tuyên vị chi ngôn*” (lời tuyên truyền từ miệng gọi là ngôn). “*Phụ dung*” là: “*Mao chi sở sức vị chi dung*” (phục sức dung mao gọi là dung). “*Phụ công*” là: “*Thân chi sở vụ vị chi công*” (việc làm của thân gọi là công). Trên thân phải thêm một cái, là dung mao của phụ nữ, bởi vì phụ nữ đều rất chú ý đến dung mao.

Phụ Đức

Bà đã chú giải cho “*phụ đức*” như vậy: “***U nhàn trinh tịnh, thủ tiết chỉnh tề, hành kỷ hữu sỉ, động tịnh hữu pháp***”.

Nếu chúng ta học qua “Luận Ngữ” của thầy Chung giảng thì sẽ biết chữ “*trinh*” trong “*u nhàn trinh tịnh*” có bốn hàm nghĩa. Nếu chúng ta học “Nữ Tứ Thư” thời xưa sẽ phát hiện thấy số lượng chữ “*trinh*” này xuất hiện rất nhiều và số lượng chữ “*tịnh*” xuất hiện cũng rất nhiều. “*Trinh*”, tôi cảm thấy trong xã hội hiện tại nên đặc biệt nhấn mạnh trinh tiết. Đó chính là hàm nghĩa thứ tư. Bởi vì trước tiên chúng ta làm người thì hiếu thân tôn sư là đức hạnh vốn có, cần phải có của chúng ta. Nhưng là một người phụ nữ, thì trên cơ sở này cần phải nhấn mạnh điều gì? Tôi cảm thấy cái đức hạnh đó chính là trinh tiết.

Vì sao tôi lại nói như vậy? Bởi vì tôi từng tiếp xúc với một số phụ nữ, họ đối với mẹ cũng rất hiếu thuận, cho rằng mình rất hiếu thuận, rất cung kính, không tiếc dùng tiền phụng dưỡng mẹ, nhưng về mặt tình cảm trong đời sống hôn nhân thì lại rất phóng túng, không chú ý trên phương diện này. Khi tôi trao đổi với cô giáo này, cô ấy nói với tôi là: “*Hiện tại là xã hội gì rồi?*”. Bởi vì tuổi của cô ấy và tôi gần bằng nhau. Cô ấy nói: “*Cô hãy xem*

giá trị quan của phương Tây, chúng ta không nên cứ mãi nắm chặt, không buông những thứ cổ hủ, mà phải buông xuống”. Cô ấy nói: “Cô là đồ cổ hủ”. Cô ấy nói tôi là đồ cổ hủ, vì sao vậy? Bởi vì người bạn trai đầu tiên của tôi chính là chồng tôi. Mặc dù chúng tôi là bạn học cấp ba nhưng khi học cấp ba thì không có tiếp xúc, sau khi tốt nghiệp đại học thì anh ấy theo đuổi tôi. Lúc đó tôi đã hỏi bà nội của tôi, bởi vì từ nhỏ tôi đã sống chung với bà. Bà nội tôi nói: “Con nên mau lấy chồng đi, nếu không để lớn tuổi sẽ không còn đẹp nữa. Nếu không lấy được chồng thì phải làm sao?”. May mà các bạn khá hiểu rõ, tôi rất sớm, hai mươi tuổi tốt nghiệp đại học, hai mươi hai tuổi thì lấy chồng. Thế nên cô giáo đó đã nói: “Cô là đồ cổ hủ”. Bởi vì ở bên ngoài tôi không hiểu rõ lắm. Sau đó tôi liền hỏi cô ấy: “Có phải hiện nay các cô đều có những quan điểm như vậy đúng không? Có thể ở bên ngoài có rất nhiều những mối quan hệ gọi là tình một đêm phải không?”. Cô ấy nói: “Đúng rồi! Điều này chẳng xem là gì cả”. Cô ấy cho rằng điều đó cũng không trái ngược với luân lý đạo đức, bởi vì cô ấy nói “tôi cũng rất hiểu thuận cha mẹ tôi”. Sau đó tôi cũng không nói gì.

Nhưng tôi nghĩ, nếu chúng ta nhìn từ góc độ của “Đệ Tử Quy”, trong “Đệ Tử Quy” có nói: “Đức hạnh kém, cha mẹ tủi”. Việc này có được xem là đức hạnh kém hay không? Tôi cảm thấy một người phụ nữ chân chính thì không những tâm thanh tịnh không nhiễm, mà thân của cô ấy cũng phải thanh tịnh không nhiễm. Hơn nữa, tôi nghĩ hiện nay không phải chỉ có tôi nói như vậy, mà hai ngày trước, trước khi tôi đến giảng bài ở buổi luận đàn Hàm Đan, cha tôi đã đặc biệt đưa cho tôi xem một đoạn tin tức trên báo. Hiện nay ông có một công việc, bởi vì ông muốn xem báo mà gia đình chúng tôi nhiều năm không đặt mua báo. Tôi cũng đồng ý với ông nhưng tôi nói: “Ba có một nhiệm vụ, đó là giúp con cắt lấy một số minh chứng, ví dụ như quả báo của việc bất hiếu cha mẹ, hoặc những tin tức như gia đình rất hòa thuận”. Đây là một đoạn tin tức mà cha tôi đặc biệt đưa cho tôi. Tin tức này là ở tỉnh Vân Nam. Họ đã chính thức đưa chủ đề “Giữ Trinh Tiết Trước Khi Kết Hôn” vào trong giáo trình, hơn nữa còn trích dẫn những tài liệu của phương Tây. Phương Tây cũng đang tuyên truyền giảng giải điều này. Đó là một đoạn tin tức ngắn nhưng vô cùng quan trọng. Sau đó, trong

buổi luận đàn ở Hàm Đan tôi còn tuyên đọc trước đại chúng. Điều này nói rõ, nước ngoài đã ý thức được phụ nữ giữ trinh tiết là một đức hạnh rất quan trọng. Đây là truyền thống mỹ đức của dân tộc, đất nước chúng ta từ xưa tới nay đều như vậy, là mỹ đức mà phụ nữ của dân tộc ta nên có. Nghĩa là phải giữ trinh tiết của mình, phải giữ thân mình như ngọc vậy. Bạn không thể học những thứ không tốt của người khác, còn những thứ quý giá của mình thì vứt bỏ. Cho nên, đoạn này tôi có thể chia sẻ những trọng điểm cần thiết với mọi người, bởi vì trên phương diện này bản thân tôi không có kinh nghiệm, chỉ là tôi nhìn thấy một số ví dụ bên cạnh mình mà thôi.

Ví dụ trong số những bạn nữ mà tôi từng tiếp xúc, có một phụ nữ lớn hơn tôi mười mấy tuổi, cô ấy có một mối tình với một người đàn ông đã có vợ từ rất sớm, đã ở cùng với người đàn ông này khoảng mười mấy năm rồi. Người đàn ông đó là một vị lãnh đạo, cũng chưa hề chuẩn bị ly hôn để sống với cô ấy. Cô ấy vẫn luôn trông ngóng. Từ năm ba mươi tuổi cô ấy trông ngóng đến năm bốn mươi tuổi nhưng không có kết quả. Vì việc này mà cô ấy đã phá thai khoảng sáu lần, toàn bộ thân tâm đều tiêu tụy. Cô ấy mắc rất nhiều bệnh phụ khoa, nhìn rất già. Đương nhiên với tình trạng hiện nay của cô ấy, người đàn ông đó cũng đối xử với cô ấy không tốt lắm. Do vậy, lúc đó tôi nói với cô ấy: “*Vì sao chị phải làm như vậy?*”. Cô ấy nói, vì cô ấy rất yêu người đàn ông này, còn nói như thế này, như thế kia. Do vậy tôi cảm thấy phụ nữ nên có một tình yêu lý trí, chứ không phải một tình yêu chấp trước si mê, không hay không biết, hủy hoại bản thân mình, hủy hoại gia đình mình, còn nghĩ rằng giữ mối tình đó cả đời là một việc tốt mà không hề nghĩ đến con cái và cha mẹ của mình.

Trên thực tế, một người phụ nữ đức hạnh chân chính thì cả đời của họ chịu ảnh hưởng lớn nhất đầu tiên chính là từ người mẹ. Tôi cảm thấy sự ảnh hưởng cả đời này của tôi kỳ thực không phải là sau này ở bên ngoài học giáo dục văn hóa truyền thống, mà là gia giáo lúc tôi còn nhỏ. Trong buổi luận đàn văn hóa truyền thống trong nước, tôi từng có một bài giảng khá có tiếng vang, chính là “Hai Người Phụ Nữ Hai Cuộc Đời”. Lúc đó, tôi cùng một cô giáo khác, hai chúng tôi cùng tuổi, cùng học lực, cùng một công

việc rất tốt, nhưng đời sống nhân sinh thì hoàn toàn tương phản. Hiện nay thì tôi vẫn sống với người chồng và hai đứa con trai này, còn cô ấy thì đã ly hôn, tự mình nuôi một đứa con và gặp rất nhiều bất hạnh. Sau đó, chúng tôi bắt đầu chia sẻ về gia giáo lúc còn nhỏ. Bởi vì lúc tôi còn rất nhỏ, khoảng hơn một tuổi đã được ông bà nội đón về nuôi. Lúc đó mẹ tôi thân thể không được tốt lắm, lại mang song thai hai đứa em trai của tôi, nên tôi sống chung với bà nội.

Bà nội tôi là một người phụ nữ rất truyền thống, mười sáu tuổi đã được gả cho ông nội tôi. Nhà ông nội tôi là một gia đình khá giả, nhưng chỉ có một người con trai. Năm nay bà nội tôi đã tám mươi lăm tuổi, ông nội tôi tám mươi tuổi, nhưng họ vẫn sống với nhau rất hạnh phúc. Bà nội tôi không có học lực gì, cũng không có trình độ văn hóa, còn ông nội thì từ nhỏ đã đọc nhiều thơ kinh, rất có văn hóa, cũng có một chức vụ nhất định, nhưng ông chưa từng ghét bỏ bà nội tôi. Cả đời bà nội cho tôi một cảm giác, chính là nhẫn nhục, chịu khó. Tôi chưa từng thấy bà la mắng ai, chưa từng thấy bà nội nói ai. Cũng giống như hôm qua cô giáo Lưu đã chia sẻ một số sự việc, lúc nhỏ tôi đều đã trải qua. Gia đình chúng tôi giống như một khách sạn vậy, tức là ai đến cũng được, ăn ở tự nhiên. Nếu không có ai đến, tôi nhớ có một lần bà nội tôi cứ đứng bên bệ cửa sổ nhìn xuống dưới. Tôi hỏi: *“Bà nội à! Bà nhìn gì vậy?”*. Bà tôi nói: *“Hôm qua bà nhìn thấy một người giống như ăn xin vậy, bới trong thùng rác tìm thức ăn”*. Bà nội tôi đã đặc biệt hấp mấy cái bánh bao, sau đó lấy túi ni lông bọc lại cẩn thận rồi bỏ vào trong thùng rác đó. Bà luôn để ý xem người ăn xin đó hôm nay có đến tìm đồ ăn hay không. *“Vừa tìm chẳng phải ông ấy liền có thể lấy được những cái bánh bao mới hấp rồi hay sao?”*. Tôi nói: *“Bà à! Bà đừng nhìn nữa, họ muốn lấy thì họ lấy”*. Bà nội tôi nói: *“Bà đợi ông ấy đến lấy. Tốt nhất ăn lúc còn nóng, không nên ăn nguội”*, cho nên bà cứ đứng đó nhìn.

Hơn nữa, từ nhỏ khi lên lớp tôi cũng từng chia sẻ những sự dạy dỗ của bà đối với tôi. Ví dụ: Tôi chưa từng có quần áo mới, đều là mặc đồ thừa của bà nội, của cô, của thím. Bà nội tôi nói: *“Con gái không được coi trọng việc mặc quần áo”*. Cho nên, sau khi lớn lên tôi cũng có phản đối, phản

kháng. Bởi vì sau này điều kiện kinh tế của tôi tương đối tốt, đã có một thời gian tôi điên cuồng mua sắm quần áo. Đương nhiên học xong văn hóa truyền thống thì tôi đã quay đầu. Lúc nhỏ thì tôi chưa từng được mặc áo mới.

Còn một điều nữa, bà nói không được phép kén ăn. Con gái không được kén cá chọn canh. Có một lần tôi không thích ăn mì, bà nội liền phạt tôi đứng ở dưới lầu từ bốn giờ chiều đến hơn mười giờ tối. Tôi đứng đó, cũng không nói gì cả. Sau đó, khi đưa tôi lên lầu bà nội hỏi tôi có đói không? Tôi nói: *“Có đói ạ!”*. Bà nội lại mang bát mì đó ra rồi nói: *“Đói rồi thì ăn đi!”*. Tôi lại ăn bát mì đó. Do vậy, sau này tôi thuê người giúp việc nhưng tay nghề nấu ăn của họ không có tiến bộ, vì tôi không kén ăn, họ nấu gì thì tôi ăn cái đó. Chồng tôi nói: *“Khó ăn như vậy mà em cũng ăn được sao?”*. Tôi nói: *“Cũng được”*. Có thể đó chính là thói quen của tôi.

Một điều nữa, chính là bà nội không cho phép tôi chiếm lợi ích. Bà nói: *“Con chiếm bất cứ chút lợi ích nhỏ nào thì đó chính là con chịu thiệt lớn. Con gái đặc biệt không được có tâm lý chiếm lợi ích”*. Hơn nữa, từ nhỏ tất cả việc nhà bà đều bắt tôi làm, khoảng năm - sáu tuổi tôi đã gói sủi cảo với bà rồi. Hơn nữa, nếu gói không đẹp thì bà sẽ trách mắng tôi, do vậy mà tôi gói sủi cảo rất đẹp. Vào dịp tết, ngày lễ, tất cả việc nhà đều do tôi làm.

Những điều này thực sự đã ảnh hưởng cả đời của tôi. Có thể sau khi kết hôn, bước vào trong môi trường xã hội mới bị tiêm nhiễm những thứ không tốt, nhưng gặp được văn hóa truyền thống, gặp được thiện duyên này, thì tôi quay đầu đặc biệt nhanh. Bởi vì từ tận đáy lòng mình, tôi cảm thấy hình như trước đây trồng cái hạt giống đó chưa nảy mầm. Có thể trước đây có một số thứ che lấp mất, nhưng khi bạn gặp được duyên phận tốt thì nó sẽ mọc lên rất nhanh. Hơn nữa, trong cuộc sống hôn nhân, không thể nói tôi đều thuận buồm xuôi gió, cũng có một số những mê muội, vì tôi không có những đức hạnh tốt như cô giáo Lưu . Trong hôn nhân tôi cũng có những sự mê muội.

Ví dụ sáu - bảy năm trước, lúc đó tôi chưa có con, tôi làm việc tại một công ty nước ngoài ở Bắc Kinh. Công ty đó vô cùng xem trọng tôi. Tổng giám đốc là người nước ngoài, ông hy vọng đưa tôi đến Thượng Hải để phát triển sự nghiệp. Lúc đó, cách nghĩ của tôi tương đối ấu trĩ. Tôi nghĩ, dù sao mình cũng chưa có con, nếu dứt khoát ly hôn, thì tôi sẽ phát triển sự nghiệp của mình càng nhanh chóng, nhẹ nhàng hơn. Tôi liền trở về nhà và vô cùng điềm nhiên nói với chồng tôi rằng tôi muốn ly hôn. Bởi vì con người tôi thuộc loại người không quá chấp trước tình cảm, tức là đối với tình cảm không xem trọng. Chồng tôi nói: “*Vì sao vậy?*”. Tôi nói: “*Em muốn phát triển tốt sự nghiệp*”. Chồng tôi rất tức giận, anh ấy nói: “*Em có thể ly hôn, nếu em viết lý do này ra rồi trước tiên thưa trình lên ông bà nội và ba mẹ em. Họ ký tên thì anh cũng sẽ ký tên*”. Tôi không dám viết, bởi vì tôi rất sợ ông bà nội mắng. Từ nhỏ thực sự họ quản tôi rất nghiêm.

Tôi nhớ, có một lần tôi đứng thổi kẹo cao su, lúc đó khoảng mười tuổi, còn rất nhỏ. Lúc đó nổi lên phong trào ăn và thổi một loại kẹo cao su (chewing-gum), tôi cũng vừa mới thổi. Tôi về nhà cảm thấy rất thích thú, đang ở đó thổi một cái bong bóng lớn, còn đang ở đó thưởng thức liền bị ông tôi tát một cái vào miệng. Bỗng nhiên tôi nuốt nó vào bụng. Nuốt vào bụng rồi, kỳ thực tôi cũng không nghĩ vì sao bị ông nội đánh, tôi chỉ nghĩ liệu nó có dính vào dạ dày của tôi, hay tôi có còn ăn cơm được hay không? Sau đó ông tôi liền nói: “*Đứng vào tường đi! Vì sao ông đánh con, con có biết hay không?*”. Tôi nói: “*Con không biết ạ!*”. Ông nói: “*Làm gì có đưa con gái nào như vậy chứ, thổi phì phì phì phì, quá xấu đi! Cả đời này con không được phép thổi nữa*”. Sau đó thực sự cả đời này tôi không dám thổi kẹo cao su nữa. Tôi còn lén hỏi bà nội là: “*Nuốt cái đó vào bụng có vấn đề gì không nội?*”. Bà tôi nói: “*Không sao cả! Con muốn ăn cơm thì cứ ăn đi*”. Giáo dục lúc nhỏ có ảnh hưởng đặc biệt suốt cuộc đời một người.

Hơn nữa, tấm gương của cha mẹ, những tấm gương của tổ tiên sẽ cho bạn sự khích lệ rất tốt. Gia đình chúng tôi không có chuyện ly hôn. Giống như cha mẹ, tôi cũng kết hôn rất sớm, khoảng hai mươi hai - hai mươi ba tuổi là tôi kết hôn. Hiện tại họ cũng đều hơn sáu mươi tuổi rồi, sống cùng

nhau rất đầm thắm, giống như chồng cày ruộng, vợ dệt vải vậ. Cha tôi lái xe, mẹ tôi ngồi xe; cha tôi quét dọn vườn hoa, mẹ tôi ở nhà nấu cơm, hai người phối hợp với nhau vô cùng tốt. Rất nhiều hàng xóm trong khuôn viên của chúng tôi rất ngưỡng mộ họ. Có cơ hội tôi sẽ dẫn mẹ tôi đến. Mẹ tôi rất trẻ, giống như người hơn bốn mươi tuổi vậy, việc gì cũng không quản, không lo nghĩ. Bà nói: *“Những việc này đều do ba con làm chủ, mẹ chỉ nấu cơm cho ngon, nhà cửa dọn dẹp cho sạch vậy là việc của mẹ đã làm xong rồi, những việc lớn khác cũng không liên quan gì đến mẹ”*. Do vậy, mặc dù tôi cảm thấy mẹ tôi một đời chẳng phải là một phụ nữ thành công hay là một nữ doanh nhân gì, nhưng cuộc sống như vậy của bà có ảnh hưởng đặc biệt lớn đối với phận làm con cái như chúng tôi. Trong gia đình thì tôi kết hôn được mười sáu năm rồi, em trai tôi cũng kết hôn được hơn mười năm. Chúng tôi đều sống cuộc sống rất bình thường như vậy.

“U nhàn trinh tịnh, thủ tiết chỉnh tề”, điều tôi có thể lý giải chính là trinh tiết.

Tôi nhớ có một lần tôi tới Hàng Châu uống trà Long Tỉnh, lúc đó họ đã nói với tôi: *“Tịnh Du à! Cô thưởng thức loại trà này đi, nó đặc biệt thơm đó”*. Tôi không biết nghệ thuật thưởng thức trà. Tôi liền nói: *“Tại sao nó lại thơm như vậy?”*. Anh ấy nói: *“Tôi quen biết gia đình này, khi họ sao trà đều dùng các cô gái trong trắng, đều là những cô gái phẩm hạnh rất tốt, cho nên trà của gia đình họ đặc biệt thơm ngon. Nếu như để những người không giữ quy củ sao trà, thì vị của trà sẽ không thơm như vậy”*. Đương nhiên tôi không thường uống trà nên tôi cũng không biết, nhưng tôi cảm thấy anh ấy nói như vậy có thể có đạo lý. Bởi vì một người phụ nữ phẩm hạnh rất tốt thì từ trường của cô ấy nhất định rất tốt, sẽ cảm hóa được một số cảnh vật bên cạnh.

“Hành kỷ hữu sỉ” (biết hổ thẹn khi chính mình phạm sai) là câu thứ ba của “phụ đức”. Câu nói này do Khổng Lão Phu Tử nói. Chúng ta học “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”, trong đó cũng có nói: *“Mới giàu có một chút đã kiêu căng, chạy tội không biết xấu hổ”*. Con người sợ nhất chính là không có tâm hổ thẹn. Bạn xem “Liễu Phàm Tứ Huấn” có nói cách để sửa

lỗi. Cái tâm đầu tiên cần phải có chính là tâm hổ thẹn. Con người không có tâm hổ thẹn thì không khác gì cầm thú, làm việc gì cũng kiêu ngạo, không biết hổ thẹn, cảm thấy mình làm gì cũng có đạo lý, đều tự cho mình là đúng. Đặc biệt phụ nữ hiện nay, có thể trên phương diện này không có cảm giác hổ thẹn. Điều này tôi nghĩ, không thể trách phụ nữ hiện nay, chúng ta phải bắt đầu làm từ chính mình, đặc biệt những đệ tử học Phật như chúng ta phải làm một tấm gương tốt để cảm hóa được những người bên cạnh mình.

Tôi có quen một cô học Phật nhỏ hơn tôi vài tuổi. Cô phản bội chồng mình đi ngoại tình với một người đàn ông khác bên ngoài, nhưng ngày ngày vẫn lên công phu khóa sáng, khóa tối. Sau khi cô ấy ngoại tình thì lại phá thai. Có một người bạn trung gian quen biết tôi, cũng quen biết cô ấy, đã hỏi tôi. Tôi nói: *“Như vậy thì quả báo sau này sẽ rất nặng nề. Cô ấy không nhận thức được chính xác thế nào là học Phật”*. Ví dụ có một người nói với tôi: *“Bạn trai của cô ấy học Phật, cô ấy phát hiện thấy anh ấy có rất nhiều điểm sai sót”*. Tôi nói: *“Vậy cô hãy hỏi anh ta Phật là người thế nào? Anh ta đã học vị Phật nào vậy?”*.

Có thể trên thân chúng ta có rất nhiều phiền não tập khí, nhưng chỉ cần bạn có tâm hổ thẹn này thì bạn sẽ muốn sửa đổi.

Tập khí của tôi cũng rất nặng. Lần cuối cùng tôi nổi nóng một trận rất lớn với chồng tôi là khoảng ba năm về trước, lúc đó tôi vẫn chưa học “Đệ Tử Quy”. Lúc đó nộ khí của tôi rất lớn, thực sự là không tìm được người để thổ lộ. Bởi vì bình thường tôi cũng không có bạn bè gì, chỉ tình cờ quen một vị trưởng bồi tu học rất tốt. Ông là một bác sĩ Đông y chữa bệnh miễn phí cho mọi người. Ông đã hơn bảy mươi tuổi. Tôi thường gọi ông là bác sĩ Tổng. Tôi gọi điện thoại cho ông, tôi đã khóc. Tôi nói: *“Con rất đau khổ, con đã gặp phải một vấn đề về tình cảm, không phải bởi vì tình cảm mà là chấp ngã”*. Lúc đó bác sĩ Tổng đã cười và câu đầu tiên ông nói là: *“Con đang làm gì?”*. Tôi buột miệng nói: *“Con học Phật ạ!”*. Ông nói: *“Vậy con học Phật là vì cái gì?”*. Tôi nói: *“Để thành Phật ạ!”*. Ông nói: *“Vậy chẳng phải đủ rồi sao? Con muốn thành Phật mà con còn đi so đo với cậu ấy làm gì? Con nói xem, voi có đi tính toán với kiến hay không?”*. Đương nhiên sự

so sánh này cũng không được thích hợp lắm, nhưng lúc đó tôi lại thấy nhẹ nhõm. Tôi nhẹ nhõm là do tôi nghĩ, mình có chí hướng cao như vậy thì sao phải đi so đo những chuyện phàm tục của thế gian này làm gì. Do vậy, hiện nay tôi cũng thường lấy điều này để hóa giải một số chuyện. Ví dụ như, việc này chẳng có quan hệ gì đến việc tôi thành Phật, chẳng cuốn sách nào nói nhất định phải làm việc này thì bạn có thể thành Phật, vậy là tôi liền nghĩ đều tốt, tùy duyên vậy! Ví dụ giảng bài cũng không nói nhất định phải giảng bài thì mới có thể thành Phật. Giảng hay không giảng đều tốt, có duyên thì giảng, không có duyên thì thôi vậy. Có duyên làm việc gì thì làm việc đó, không có duyên làm gì thì thôi. Do vậy tôi cảm thấy, đệ tử Phật thực hiện “Nữ Đức” có lẽ là dễ nhất. Bởi vì khi trong tâm có chí hướng vô cùng cao, thì chúng ta sẽ xem những việc này rất đối bình thường.

Chúng ta còn có một tấm gương tốt khác nữa. Tôi từng in 1.000 cuốn “Thích Ca Mâu Ni Phật Truyện”. Tôi rất thích đọc, không rời tay, cũng tặng cho rất nhiều người. Từ đầu đến cuối tôi đã xem qua một lượt. Ngài là thầy giáo, là bổn sư của chúng ta. Ngài làm như thế nào? Mặc dù Ngài là nam, còn tôi là phụ nữ, nhưng Ngài có rất nhiều lời chỉ dạy, giáo huấn cho phụ nữ, một người phụ nữ nên làm vợ, nên làm phụ nữ như thế nào. Ngài đã dạy như vậy thì chúng ta cũng nên làm theo như vậy, nếu không thì chúng ta đừng nói là mình học Phật. Bạn nói tôi có hứng thú với lời Phật dạy, tôi hiểu rõ, ấy thế mà thực sự lại là người không tốt.

Tâm hổ thẹn là do thông qua học tập, thông qua việc không ngừng phản tỉnh bản thân mà sinh khởi. Con người nếu không phản tỉnh bản thân thì sẽ không có cảm giác hổ thẹn. Bạn làm rồi bạn sẽ cảm thấy rất có đạo lý, nên làm như vậy. Khi bạn vừa phản tỉnh bản thân thì tâm hổ thẹn của bạn sẽ sinh khởi.

Phản tỉnh như thế nào? Tôi cảm thấy, ví dụ bạn gặp phải một số nghịch cảnh, gặp phải một số chuyện không như ý, gặp phải một số chuyện phiền não, hoặc là bạn sinh bệnh, những lúc này bạn phải tịnh tâm lại phản tỉnh chính mình một chút. Vì sao bạn lại sinh bệnh, vì sao người như vậy lại đến bên cạnh bạn? Do chiêu cảm mà! Chẳng phải là: “*Vật ở theo bày,*

người chơi theo nhóm” (vật dĩ loại tụ, nhân dĩ quần phân) hay sao? Tại sao người như vậy lại đến tìm bạn? Chẳng phải họ nói ra đều là những lời nói rất khó nghe hay sao? Thế nên bạn phải phản tỉnh chính mình.

Hôm trước, tôi nghe thầy Chung giảng “Luận Ngữ”, phần để lại cho tôi ấn tượng sâu nhất chính là: “*Dân vô tín tắc bất lập*” (người không có chữ tín thì không có chỗ đứng). Đây là một chương trong “Luận Ngữ”. Tôi cảm thấy cho dù là học gì thì “tín” có lẽ là quan trọng nhất, nếu không có “tín” thì đều sẽ xuất hiện vấn đề. Cũng giống như sáng hôm qua, kỳ thực tôi không lạc đường, con đường tôi đi hoàn toàn chính xác, nhưng đi nửa đường thì tôi lại nghĩ: “*Có phải con đường này không? Hình như không phải*”, liền quay lại. Quay lại rồi tôi đứng ở đó. Sau đó tôi nghĩ, sắp đến giờ rồi, không tìm nữa, nên tìm thiện tri thức đến dẫn đường. Tôi liền gọi điện thoại cho cô Du. Tôi nói: “*Hình như tôi lạc đường rồi, tôi ở đây chờ cô*”. Kết quả, chờ chưa đến hai phút thì cô Du đến. Cô nói: “*Cô đi đúng đường rồi, chính là con đường này. Cô cứ đi thẳng là đến*”.

Trong quá trình học của chúng ta đều là như vậy, đều do dự mình học cái này có đúng không, có phải như vậy không? Nếu vậy thì bạn đã làm lỡ thời gian. Do vậy, kiên định lòng tin chính là không có gì cần phải do dự, chỉ cần làm như vậy thì đúng rồi.

Học nữ đức có thể thành tựu một đời này của chúng ta. Đó là nền tảng để chúng ta học Phật.

Nếu mọi người có hứng thú thì mở “*Ấn Quang Đại Sư Văn Sao*”, sẽ thấy một lượng lớn đều giảng về nữ đức. Ngài giảng chi tiết đến mức nói có nên đeo đồ trang sức hay không? Có thể xuất gia hay không? Làm sao dạy con cái? Làm sao chỉ bảo chồng? Nên cho con cái xem những sách gì? Đặt tên như thế nào? Nhất cử nhất động Ngài đều nói. Tôi cảm thấy Tổ Sư Ấn Quang thật từ bi, bao gồm cả việc đặt tên Ngài cũng nói cho chúng ta. Con gái nên đặt những tên gì? Cần đặt những tên tương tự như là “*u nhàn trinh tịnh*”, không nên quá khoa trương. Đặt tên như vậy để lúc nào chúng cũng nhắc nhở chính mình.

Tên của tôi là do ông nội tôi đặt cho. Lúc đó ông đã chọn hai cái tên. Một là Trần Vũ Tâm, “Vũ” nghĩa là trời mưa; “Tâm” là tâm linh, cảm giác khá thanh tịnh mà linh hoạt. Ông nội tôi là người rất thích đọc sách. Tên thứ hai là Trần Tịnh Du. Sau đó ông tôi chọn tên cho tôi là Tịnh Du. “Tịnh” là ông hy vọng cả đời tôi giống như một người phụ nữ, phải yên tĩnh, giữ được sự thanh tịnh. Ông nói với tôi: *“Du có nghĩa là ngọc đẹp, không tỳ vết, hy vọng phẩm hạnh của con có thể giống như một viên ngọc đẹp, không tỳ vết vậy”*. Nhưng bản thân tôi rất hổ thẹn, vì tôi có rất nhiều khuyết điểm. Do vậy mà tôi cần phải thông qua học tập giáo huấn của Thánh Hiền để có thể loại bỏ từng chút một, chuyên hóa những khuyết điểm đó.

“Động tịnh hữu pháp”. “Động tịnh hữu pháp” đứng sau ba câu phía trước. Chữ *“pháp”* này chính là quy tắc, quy củ, cũng chính là nói khi bạn khởi lên một lời nói, một hành động hay khi bạn trầm mặc tĩnh tọa thì đều phải có một cái tướng uy nghi. Kỳ thực, sau khi một người phụ nữ làm được bốn câu này thì sẽ khiến mọi người cảm thấy người phụ nữ này rất đức hạnh, đoan trang, bao dung, không lẳng lơ, rất đúng mực, lịch sự nho nhã, điềm đạm, khiêm tốn. Tôi tin đây có lẽ cũng là tiêu chuẩn của yếu diệu thực nữ.

Nhưng một người phụ nữ như vậy, trong xã hội hiện nay thật sự vô cùng khó tìm. Nguyên nhân căn bản chính là thiếu sự giáo dục, không có người dạy bảo. Cha mẹ chúng ta không dạy, trường học không dạy, xã hội đương nhiên càng không dạy. Chúng ta hãy mở tất cả tạp chí ra xem, có quyển nào chuyên dạy về nữ đức hay không? Tất cả tạp chí đều chỉ dạy bạn làm sao để trang điểm, làm đẹp, mặc những trang phục hết sức gợi cảm. Đều là những tạp chí bới móc đời tư của các minh tinh, làm thế nào để tìm người có tiền,

Tôi đến thăm mỹ viện, tôi đã kiến nghị họ nên thay những quyển tạp chí đó bằng quyển “Hạnh Phúc Nhân Sinh” của thầy Thái Lễ Húc, “Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn”. Họ nói, họ không có những loại sách này, không mua được. Tôi liền mang đến rất nhiều sách. Tôi nói: *“Những quyển sách này có thể xem, những quyển kia nếu khách hàng thích có thể thỉnh về”*. Nhưng họ

cũng không thay đổi toàn bộ sách, mà vẫn giữ lại những quyển sách báo của họ, những sách văn hóa truyền thống của tôi cũng để lại mấy cuốn. Sau đó họ nói, hiệu quả cũng khá tốt. Có người xem rồi liền nói: “*Quyển sách này tôi chưa từng xem qua, hoàn toàn mới mẻ, cũng có đạo lý*”. Bởi vì trước đây tôi cũng đi mỹ viện, tiền trong thẻ của thẩm mỹ viện y vẫn chưa dùng hết nên vẫn phải tiếp tục sử dụng, muốn trả lại họ cũng không đồng ý. Tôi đến rồi ngồi ở đó. Tôi nói: “*Tôi muốn xem tạp chí*”. Sau đó tôi nói đùa với họ là: “*Những quyển tạp chí này của bạn tôi không cách gì xem được, chúng đều ảnh hưởng không tốt đến thân tâm của tôi*”, nên tôi muốn giúp họ đổi sang sách khác.

Khi yên tĩnh một mình phải nhất tâm hướng thiện, không nên có tạp niệm, không nên để những chuyện hỗn tạp vào trong tâm. “Phật Thuyết Thập Thiện Nghiệp Đạo Kinh” có nói: “*Thường tư duy thiện pháp, thường quán sát thiện pháp*”. Đây chính là việc chúng ta cần làm khi yên tĩnh. Bạn phải luôn tư duy thiện pháp, quán sát thiện pháp. Nhìn mọi người, nhìn nhất cử nhất động của người bên cạnh bạn, họ đều đáng để bạn học tập. Bạn học như thế nào, làm như thế nào, làm sao để giúp đỡ người khác, bạn hãy tùy duyên tùy phận, không cần phải đặc biệt cố gắng đi tìm cầu.

Con người ai cũng có một đặc điểm, khi họ quen làm việc thiện thì thiện tâm và thiện căn của họ sẽ tích lũy càng ngày càng sâu dày. Khi sâu dày tới một mức độ nhất định thì sẽ xuất hiện một cảnh giới bất khả tư nghì. Nhưng nếu bạn không tích lũy thiện căn, bạn không tích công lũy đức, thì cảnh giới đó vĩnh viễn sẽ không xuất hiện. Do đó, khi làm những việc này bạn nên tùy duyên là được.

Ví dụ năm ngoái, khi tôi tham gia buổi luận đàn ở đảo Tân Hoàng, tôi đã quen được một nhà hảo tâm. Nhà hảo tâm đó đã giúp đỡ tất cả những nông dân nghèo khổ ở vùng núi, chủ yếu là giúp đỡ gửi một số quần áo cũ, mua một số gạo, mì, dầu đến đó. Sau khi trở về, bởi vì quần áo cũ của tôi, quần áo lao động của các nhân viên không mặc cũng rất nhiều, một số thứ khác như ra giường, mền, chăn, giày mà gia đình của các nhân viên này không dùng, chúng tôi đã thu gom được khoảng sáu thùng lớn. Chúng tôi

gom đem đi giặt sạch sẽ, xong gửi qua bên đó. Hoạt động này làm từ năm ngoái, đến hiện tại vẫn duy trì việc gửi đồ qua bên đó. Hoạt động này đã được mở rộng ra.

Tôi có một hội tịnh tâm riêng. Trong hội chúng tôi, có một số bạn bè đều cùng nhau học văn hóa truyền thống. Họ đều là một người truyền cho hai người, hai người truyền cho ba người, định kỳ mang một số quần áo trong nhà không dùng đem đến hội. Sau đó, trong hội có hai cô giáo đem chúng đi giặt sạch sẽ rồi đóng gói lại, gửi qua bên đó. Họ làm việc này dường như đã trở thành một việc vô cùng tự nhiên. Không phải bạn ráng sức đi làm, hoặc như thế nào đó, mà dần dần nó sẽ khởi phát cái tâm thiện lành của mọi người.

Khi nói đến động, đương nhiên bao gồm miệng động và thân động. Phía sau có nói nên làm như thế nào? Nói tóm lại, một người phụ nữ đức hạnh khi họ biểu hiện ra luôn là một người có quy tắc, có khuôn phép, nghiêm túc, không nóng vội, tâm rất an tĩnh, có định lực. Một người có định lực thì sẽ khiến mọi người cảm thấy rất vững vàng, khiến mọi người cảm thấy có thể nương tựa được. Họ sẽ cảm thấy khi gần bạn tâm sẽ định lại, họ sẽ muốn đến tìm bạn.

Trước tiên hãy khoan nói đến lo cho mọi người bên ngoài, mà chính là bạn có thể lo liệu tốt cho gia đình nhỏ trong nhà bạn hay không. Ví dụ, tôi không thể nổi giận hoặc nóng vội. Tâm tôi vừa nóng vội thì chồng tôi liền không định. Anh ấy nói: *“Trong tâm anh thấy bất ổn, dạo này em làm sao vậy?”*. Do vậy, tâm của phụ nữ phải yên tĩnh, tâm phải định. Tâm bạn vừa định thì từ trường trong nhà bạn cũng sẽ định lại. Bạn ở trong nhà giống như là vật báu trân bảo vậy. Cho nên bạn không được dao động, bạn vừa dao động thì gia đình bạn liền sẽ nổi sóng thần, cuồng phong dữ dội, đều sẽ khiến mọi người bất ổn, đến con cái cũng hoảng sợ, chồng bạn cũng thấp thỏm, họ sẽ cảm thấy ở đây có vấn đề gì vậy. Bạn xem, từ xưa đến nay, những bà lão trong gia đình rất uy nghiêm ngồi ở đó. Các bà ngồi ở đó thì gia đình đều rất ổn định. Tương lai chúng ta nên trở thành những bà lão như vậy, không nên dao động.

Phụ ngôn

“*Phụ ngôn*” vô cùng hay, cũng có bốn câu là: “***Trạch từ nhi thuyết***” (“*từ*” là ngôn từ), “***bất đạo ác ngữ***” (nghĩa là không nói những lời thô ác), “***thời nhiên hậu ngôn***” (“*thời*” là thời gian), “***bất yếm u nhân***” (“*yếm*” là đáng ghét).

Bốn câu này có ý nghĩa gì vậy? Nghĩa là bạn phải suy nghĩ xem, những lời mà bạn nói ra, những lời mà bạn chọn lựa đó có nên nói hay không, có thể nói hay không?

“***Trạch từ nhi thuyết***”. Nhìn một cách đơn giản thì những lời chúng ta nói ra không thể là những lời thô ác. Nhưng trên thực tế, nếu phân tích ra thì cũng không dễ dàng. Trước tiên bạn phải phân biệt được thiện - ác. Bạn còn cho rằng những lời nói ra đều là lời thiện lương, nhưng trên thực tế đều là những lời thô ác, vậy phải làm sao? Học tập tiêu chuẩn của thiện - ác, kỳ thực trong “Thập Thiện Nghiệp Đạo Kinh” đã phân biệt rất rõ ràng, đặc biệt là trên phương diện ngôn ngữ. Lời lưỡng thiệt, lời vọng ngữ, lời ỷ ngữ, lời ác khẩu đều thuộc về lời nói thô ác. Vậy thì những lời nói thông thường khác nên nói như thế nào?

Đối với phụ nữ, tôi xin phân tích những điểm trọng yếu như sau.

Thứ nhất, phụ nữ không nên tụ tập nói chuyện phiếm, tán gẫu. Đây là điều mà phụ nữ đặc biệt dễ phạm. Vì sao vậy? Bởi vì những nhân viên nữ trong công ty chúng tôi trước đây đều là như vậy. Nghĩa là một nhóm hai - ba người hoặc ba đến năm người ngồi đó nói chuyện, y phục của bạn như thế này, khuyên tai của tôi như thế kia, hôm qua bạn xem phim gì, phim Hàn Quốc gì ... Bạn xem, đó không phải vọng ngữ, cũng không phải ác khẩu, cũng không phải lưỡng thiệt, cũng chẳng phải ỷ ngữ, nhưng những lời nói này không có một chút tác dụng gì. Sau khi tôi học tập “Nữ Giới”, tôi liền nói rất rõ ràng với họ là: “*Chúng ta phải sửa đổi một chút, có thể không túm năm tụm ba nói những lời vô nghĩa này được không? Các bạn tập trung lại, nếu có công việc thì nói công việc, khi không có chuyện gì thì*

chúng ta xem giáo huấn của Thánh Hiền hoặc nghĩ xem việc này nên làm như thế nào để có kết quả tốt hơn”. Tôi nói: “Những lời này thực chất lãng phí thời gian, tinh lực và thể lực của chúng ta. Hơn nữa, còn dễ dẫn tới mâu thuẫn”. Đó là tâm so sánh cao thấp. Bộ y phục này của bạn đẹp, ngày mai tôi cũng đi mua một bộ; bạn xem bộ phim Hàn Quốc đó, ngày mai tôi cũng xem. Những chuyện không tốt sẽ truyền đi càng ngày càng nhiều. Hơn nữa, ba đến năm người tụ tập lại dễ xảy ra vấn đề là mọi người cảm thấy có phải hai - ba người kia cũng khá tốt, như thế này thế kia. Đặc biệt sẽ dễ xảy ra tranh cãi trong đoàn thể. Đây là một điều mà sau khi học “Nữ Giới” tôi đã chia sẻ cùng các nhân viên của mình.

Còn một điều mà tôi đã nói với rất nhiều thầy cô giáo và bạn bè rằng, không nên nói những lời bông đùa. Bởi vì, có rất nhiều phụ nữ thích nói đùa, đặc biệt những phụ nữ phương Bắc chúng ta tính cách rất qua loa, thoải mái. Chúng ta nói chuyện thường tùy tiện, cầu thả, thuận miệng là nói ra những lời nói đùa. Những lời nói đùa này thường là “*người nói vô tình, người nghe hữu ý*”. Có thể người nói không có ý gì, nhưng người nghe lại để tâm, nên họ sẽ tính toán so đo. Bên cạnh tôi đã xảy ra một số việc. Có một cô gái đặc biệt thích nói đùa, kết quả đã đắc tội với người khác nhưng cô lại không hề biết, cô còn cảm thấy mình rất biết nói chuyện, rất hài hước. Việc này không gọi là hài hước. Nếu chúng ta học “Nữ Luận Ngữ”, trong “Nữ Luận Ngữ” đã chỉ ra, đối với những lời nói này phải rất cẩn trọng, đặc biệt là phụ nữ không được nói những lời bông đùa.

Thứ ba, chính là không được nói những lời không nghiêm túc, đặc biệt khi bên cạnh có những bạn khác giới. Bởi vì tôi cũng phát hiện có một số phụ nữ, ví dụ khi ăn cơm cùng khách hàng hay cùng một số những vị lãnh đạo chức vị tương đối cao thì rất thích thể hiện bản thân, nói hoài nói mãi, đến lúc nói ra những lời không thực tế. Thêm vào đó, có thể dáng vẻ tương đối ưa nhìn, khá xinh đẹp, những lời này càng nói càng không nghiêm túc. Kết quả, dẫn đến một số phiền phức. Có thể người nam này cho rằng, có phải bạn có tình ý gì không, hay thế này thế nọ không? Điều

này sẽ rước họa vào thân. Do vậy, nếu bản thân chúng ta có thể trang nghiêm thì sẽ không dẫn đến những việc không tốt đó.

Trong cuộc sống, mỗi người có thể đều đã trải qua cảm dỗ, nhưng quan trọng là xem bản thân bạn cư xử như thế nào. Bạn có thể rất kiên định thì một lần là nắm bắt được, vượt qua được đề thi này rồi, sẽ không có lần thứ hai. Cuộc đời của tôi, trong ấn tượng có hai lần tôi trực tiếp đối diện.

Lần thứ nhất, lúc đó tôi đang làm việc trong công ty của chồng tôi. Có một khách hàng lớn không biết thân phận của tôi nên thường đến công ty mời tôi đi ăn cơm. Bởi vì tôi không làm bên bộ phận nghiệp vụ, tôi làm văn phòng, nên tôi nói: *“Anh làm việc với bên nghiệp vụ không có liên quan gì với tôi cả, nên anh không cần thiết phải mời tôi đi ăn cơm. Anh nên mời giám đốc nghiệp vụ đi ăn cơm”*. Anh ta nói: *“Tôi ăn cơm với cô thì tôi sẽ mua đồ của công ty cô”*. Tôi nói: *“Anh mua hay không mua không quan hệ gì với việc có ăn cơm với tôi hay không”*. Tôi đã không hề khách khí mà nói với ông ấy trước toàn thể nhân viên như vậy.

Khi lần thứ ba ông ấy đến tìm tôi, tôi đã trực tiếp nói rằng: *“Tôi có con rồi, có gia đình rồi, nên tôi không cần phải ra ngoài ăn cơm với người khác, trong nhà tôi cũng rất bận”*. Anh ta nói: *“Vậy cô mang cả con đi cùng”*. Tôi liền cười và nói: *“Điều đó không thể được. Con người tôi tương đối truyền thống, tôi là người như vậy”*. Sau khi anh ta đi rồi, mọi người nói với tôi rằng: *“Chị có nghĩ, anh ta có thể là một vị lãnh đạo không?”*. Tôi nói: *“Điều đó không có quan hệ gì với tôi. Anh ta thích thì mua, không mua thì thôi”*.

Có một lần khác, chính là khi tôi đã rời khỏi tập đoàn công ty của chồng tôi để lập công ty riêng. Tôi cũng gặp một vị giám đốc. Lúc đó, chúng tôi cũng đang cùng ăn cơm để nói những việc liên quan đến công việc. Nói một lúc anh ta liền chuyển chủ đề, anh ta nói: *“Tịnh Du à! Cô có biết trong xã hội hiện nay nam nữ qua lại có thể còn có quan hệ gì không?”*. Tôi nói: *“Điều đó không liên quan gì với bữa cơm hôm nay của chúng ta. Anh muốn ăn thì anh hãy nghiêm túc ăn, nếu không ăn thì sau này đến đây”*

là kết thúc". Đó là lần cuối cùng chúng tôi cùng nhau ăn cơm. Trước đây, khi anh ta đến còn thường gọi tôi là Tịnh Du này Tịnh Du kia, nhưng từ đó về sau khi anh ta đến công ty chúng tôi mua một số đồ thì anh ta khá nghiêm túc nói: "*Giám đốc Trần à! Tôi muốn mua cái này, cái kia, cô có thể giảm giá được không?*". Tôi nói: "*Cái đó giảm giá một chút cũng có thể được*".

Tôi đã gặp hai lần như vậy, sau này thì không còn những loại đề thi này nữa. Bởi vì dường như ông trời muốn làm như vậy, phát cho bạn một bài thi, rồi lại phát thêm một bài thi nữa, nếu thấy ý chí của bạn khá kiên định thì ông trời sẽ không thử bạn nữa, nếu không thì sẽ luôn có những bài thi như vậy. Cuộc đời tôi đã gặp chuyện này hai lần. Chồng tôi cũng biết tôi gặp chuyện đó, nhưng rất thản nhiên, trở về tôi còn nói đùa với anh ấy. Anh ấy nói: "*Em vẫn còn sức hấp dẫn sao? Tại sao anh không nhìn ra vậy?*". Tôi nói: "*Đúng! Con người em rất bình thường, thật không ngờ!*". Cho nên là phụ nữ, bạn chỉ cần giữ vững bản thân thì sẽ không gặp phải những vấn đề này, mọi người sẽ rất tôn trọng bạn. Khi nói chuyện đừng nên nói những lời ngả ngớn, bởi vì sau khi nói ra những lời này đều sẽ dẫn đến một số phiền phức cho chính mình.

Còn một điều quan trọng nhất, cũng là điều mà chúng ta có thể cần phải làm được, chính là không được trách móc người khác. Phụ nữ chúng ta, đặc biệt những người có một số những ưu điểm như vóc dáng rất xinh đẹp, công việc tương đối tốt, nhận được tiền lương cao hơn chồng, thì khi trở về nhà, trước tiên chúng ta không nói người khác, mà sẽ nói này nói nọ với chồng, nói những lời thị phi. Nói ra những lời này có tác dụng hay không? Tôi cảm thấy không có tác dụng gì. Bởi vì bạn trách móc người khác thì họ cũng không nhất định sẽ nghe, mà còn đắc tội với họ. Do vậy, tốt nhất không nên nói.

Nói tóm lại, tối hôm qua tôi đã tổng kết lại, những lời nói ra nên "nhu ngôn ái ngữ". Vì sao gọi là "*nhu ngôn*"? Tức là ngữ khí phải dịu dàng, ôn hòa, lời nói ra đều là ái ngữ, trân trọng bảo hộ người khác, đặc biệt là trân trọng bảo hộ tánh đức của người khác, trân trọng bảo hộ tánh đức

của bản thân. Những lời nói thuận theo tự tánh thì bạn nên nói với anh ấy. Nói chuyện rất quan trọng, bởi vì từ xưa đến nay đều nói: *“Họa từ miệng ra, bệnh từ miệng vào”*. Miệng là cửa của họa và phước. Cái cửa này thường bị phụ nữ chúng ta hề không cẩn thận một chút là liền mở ra. Sau khi mở ra thì thường xuyên là họa nhiều, phước ít. Chúng ta nghĩ xem, những lời chúng ta nói ra trong một ngày được phước bao nhiêu hay tai họa nhiều? Tỉ mỉ mà suy xét thì thường là phước ít, họa nhiều. Có lúc chúng ta còn tự cho là những lời nói ra rất có lợi ích đối với người khác, trên thực tế bạn nghĩ xem, những lời bạn nói ra có thực sự khế cơ hay không, có khế lý hay không? Không khế cơ, không khế lý thì họ không thể tiếp nhận, bạn nói vô ích còn dẫn đến oán hận. Ở nhà sống cùng chồng cũng như vậy.

Chúng ta giúp chồng dạy con không hoàn toàn chỉ dùng thân giáo, bởi vì người trong nhà không phải là người câm, nên thường nói nhiều hơn so với bên ngoài một chút. Nếu bạn muốn lời nói của bạn có thể khởi được tác dụng giúp đỡ và dạy dỗ, thì mỗi một câu nói phải rất cẩn thận. Nếu như vậy thì mỗi lời bạn nói ra sẽ có trọng lượng. Bởi vì bạn ít nói những lời vô nghĩa, ít nói những lời tạp nhạp, mà những lời bạn nói ra đều có mục tiêu, thì tự nhiên họ sẽ muốn nghe theo bạn.

Tôi nói chuyện với chồng tôi cũng không nhiều, bởi vì anh ấy khá bận rộn. Thông thường khi trở về nhà, nếu anh ấy mệt thì tôi sẽ không nói chuyện gì với anh ấy. Nếu khi bạn nhìn thấy anh ấy không mệt mỏi mà khá vui vẻ, thì nhất định là anh ấy rất muốn nói chuyện với bạn. Sau đó tôi nói đùa với anh ấy là: *“Tối nay có phải anh muốn buôn dưa lê một tí phải không?”*. Anh ấy nói: *“Đúng vậy!”*. Sau đó tôi liền đến nói chuyện với anh ấy. Bởi vì anh ấy trở về nhà khá muộn, nói chuyện với anh ấy nhưng thường thì tôi luôn lắng nghe anh ấy nói nhiều hơn. Mọi người nên nhớ, bất luận là chồng hay người già trong nhà thì bạn nên làm người lắng nghe nhiều hơn. Đặc biệt là người già, họ muốn nói thì bạn nên ở đó lắng nghe.

Ví dụ mẹ chồng tôi, có những chuyện tôi tin chắc bà đã nói với tôi hơn trăm lần rồi. Tôi được gả vào trong nhà bà mười lăm năm, thực sự tôi có thể thuật lại, đọc thuộc lại. Bởi vì bà đặc biệt thích nói, còn tôi thì luôn ở

đó lắng nghe. Có một lần, chồng tôi nói: *“Anh vô cùng hoài nghi cái tâm chân thành của em. Làm sao em có thể nghiêm túc nghe mẹ nói như vậy?”*. Tôi nói: *“Thật sự em có thể đọc thuộc câu phía sau của mẹ, nhưng mẹ thích nói thì em sẽ ở đó nghe”*. Bởi vì mọi người trong nhà đều không muốn nghe, cuối cùng là tôi nghe. Tôi nói: *“Mẹ à, mẹ cứ nói đi!”*. Sau đó bà lại tiếp tục đem những chuyện huy hoàng khi bà còn trẻ nói thêm một lần nữa với tôi. Chồng tôi có lúc cũng như vậy, anh ấy cũng phạm cái lỗi này. Kỳ thực anh ấy đã từng nói rồi, nhưng anh ấy vẫn nói. Tôi lại nghiêm túc lắng nghe. Cuối cùng khi anh ấy nói xong rồi, tôi nói: *“Việc này hôm đó anh đã nói rồi!”*. Anh ấy nói: *“Nói rồi sao? Sao anh không cảm thấy vậy?”*. Tôi nói: *“Đúng vậy!”*.

Có lúc tôi cảm thấy mình không cần nói gì, nhưng cũng có lúc tôi sẽ ở bên cạnh dẫn dắt anh ấy một chút. Tôi xin nói một ví dụ đơn giản liên quan đến việc quản lý doanh nghiệp. Công ty anh ấy quản lý là một tập đoàn. Anh ấy mở công ty được mười mấy năm, còn công ty của tôi mới mở được ba năm, thêm năm nay nữa là bốn năm. Chúng tôi có hai phong cách quản lý khác nhau. Anh ấy thì hoàn toàn thả lỏng để nhân viên tự mình tùy ý làm, hoàn toàn dùng cách của Phương Tây để khích lệ họ. Nghĩa là bạn làm được việc thì tôi thưởng tiền cho bạn, còn bạn không làm được thì bạn không được thưởng. Còn tôi chẳng phải đã học văn hóa truyền thống rồi hay sao? Đặc biệt là năm ngoái bắt đầu chú trọng đến đức hạnh. Mọi người giống như dùng chung một nồi cơm lớn vậy, chúng ta chẳng phải lợi hòa đồng quân sao? Trên căn bản thì lương cũng không thấp hơn quá nhiều, mà tiền thưởng cũng không ít hơn quá nhiều, đãi ngộ đều rất tốt, có hai mươi người. Nhân viên của tôi không nhiều bằng chỗ anh ấy, người của anh ấy nhiều hơn tôi. Anh ấy nói với tôi cách thức quản lý của tôi như vậy là không được. Tôi nói: *“Kỳ thực em tin chắc văn hóa truyền thống có một điểm “đức hạnh là gốc, tiền tài là ngọn”. Nếu như đức là gốc, vậy thì đối với gia đình cũng là như vậy, đối với một doanh nghiệp có phải cũng là như vậy không? Đối với một đất nước có phải cũng là như vậy không? Nếu như đạo lý này chỉ thích hợp cho một người mà không phù hợp cho một doanh nghiệp thì nó sai rồi, nó không phải là chân lý. Doanh nghiệp cũng*

là do rất nhiều người tạo thành”. Tôi nói: “Nếu như nó phù hợp với doanh nghiệp thì em chỉ chú trọng đến đức hạnh của nhân viên. Cho dù đức hạnh của nhân viên rất bình thường, nhưng ít nhất nhân viên này sẽ không gây ra những sai lầm quá lớn”. Bởi vì chúng tôi kinh doanh “tiền tệ theo pháp luật quy định”, cũng thuộc về nhà bán lẻ được cấp phép. Tôi nói tôi làm như vậy thì chỉ ít tôi cũng không có lỗi với tổng công ty, tâm tôi không thẹn, hỏi lòng không hổ thẹn. Thực sự điều này tôi không cảm thấy có lỗi, bởi vì tôi chấp hành các quy định của Tổng công ty vô cùng nghiêm ngặt.

Kết quả, hai ngày trước lãnh đạo của Tổng công ty tới nói tôi là: “Điều này cô có chút si mê rồi. Cô xem cùng ngành của chúng ta, cô phải học cách khen thưởng, khích lệ, cô không thể chia đều như vậy được. Đạo đức chỉ để nói vậy thôi, hiện tại thì ai còn thực sự đi chú trọng nữa. Trong công ty mà cô chú trọng đạo đức, vậy còn có thể kiếm được tiền nữa hay không?”. Tôi ở đó lắng nghe, cũng không lên tiếng. Lời của lãnh đạo chúng ta nên lắng nghe. Tôi ngồi lắng nghe cũng không lên tiếng, rồi tôi pha trà cho anh ấy. Sau đó lãnh đạo nói tôi rằng: “Nếu không thì cô đừng làm nữa, công ty này sẽ bại trong tay cô mất. Cô cũng không giống một giám đốc, cả ngày chỉ bồi dưỡng văn hóa truyền thống cho nhân viên”. Sau đó tôi nói: “Lãnh đạo à! Chỗ tôi có mấy quyển sách, anh mang về xem qua để hiểu thêm về công ty của chúng tôi. Chúng tôi căn cứ vào cuốn “Làm sao để đầu tư một nhân sinh hạnh phúc” và giảng giải “Đệ Tử Quy” để học tập. Việc này thực sự có thể thấy hiệu quả rất chậm”. Bạn nói xem, “mười năm trồng cây, trăm năm trồng người”, nhưng tôi tin tưởng thời gian tồn tại của công ty này sẽ dài lâu. Chúng ta không gấp gáp đi tranh cái lợi ích nhất thời này, cần phải phóng tầm mắt ra xa hơn. Sau khi vị lãnh đạo này mang sách về xem thì anh ấy đã gọi điện thoại cho tôi. Anh ấy đã nói với chồng tôi là: “Tầm mắt của vợ anh thực sự rất xa. Làm được điều này cần phải có một lòng nhẫn nại và nghị lực nhất định”. Tôi nghĩ, chúng ta học rồi thì phải tin tưởng. Như cô Lưu Tố Vân đã nói: “Lão thật, nghe lời, thật làm”. Nếu bạn học rồi mà không làm thì đó là giả.

Tôi thường xuyên thảo luận với chồng tôi và đã thảo luận khoảng hơn một năm. Hai ngày trước, anh ấy đến công ty chúng tôi mở một cuộc họp. Anh ấy nói rằng: *“Tố chất này của em thực sự rất tốt. Khí chất của nhân viên thực sự rất khác”*. Chúng ta không thể nói tố chất của văn hóa truyền thống là như thế nào, nhưng khi bạn nhìn nhân viên này sẽ có cảm giác họ rất trong sạch, cảm giác không giống với hiện tượng tranh đoạt trong xã hội, cảm thấy ai cũng rất lịch sự nho nhã, khi giao tiếp thì đều nghĩ cho đối phương trước mà không nghĩ cho bản thân mình, đối với khách hàng cũng như vậy. Chồng tôi nói, anh ấy cảm thấy tôi làm điều này sẽ có hiệu quả. Đương nhiên anh ấy vẫn chưa hoàn toàn đồng ý, vẫn còn phải đợi thời gian để chứng minh. Bởi vì tôi không giống thầy Hồ Tiểu Lâm. Thầy là người đứng đầu, còn tôi dù sao cũng đứng ở vị trí thứ hai, phía trên tôi còn có chủ tịch. Anh ấy là Chủ tịch công ty này nên tôi đều phải nghe lời của anh ấy, do vậy mà chỉ có thể làm từng chút một.

Khi tôi học phần “phụ ngôn” này thì cảm xúc lớn nhất là phụ nữ không đơn thuần chỉ chú ý đến lời nói. Hiện nay chúng ta có rất nhiều tác giả là phụ nữ, còn có rất nhiều tác giả viết một số thứ ở trên mạng là phụ nữ. Việc này có thuộc về ngôn ngữ hay không? Bởi vì những tác phẩm, bài viết này thực sự có ảnh hưởng rất lớn đến xã hội. Tôi từng xem một quyển tiểu thuyết do một tác giả nữ viết, tôi xin phép không nói tên của cô ấy. Tôi đã xem mấy năm về trước. Lúc đó, khi xem xong tôi có một nghi vấn là “sau khi cuốn sách này xuất bản thì sẽ có ảnh hưởng gì đối với mọi người”. Năm ngoái, bộ sách này đã được chuyển thể thành phim truyền hình dài tập, đã gây chấn động lớn. Nó đã thịnh hành một quan niệm gì vậy?

Thứ nhất, phụ nữ làm người thứ ba không cảm thấy đáng xấu hổ, hơn nữa còn rất đẹp.

Thứ hai, phụ nữ phải giàu có. Bởi vì sau khi giàu có thì cô ấy sẽ sống trong nhung lụa, tương lai có thể kết hôn với một người giàu sang, người nghèo thì không xứng với cô ấy .

Lần này tôi đến Hồng Kông, một người bạn ở Hồng Kông của tôi là Phó chủ tịch một ngân hàng đến đón tôi. Vị phó chủ tịch này đã hỏi tôi đến đây làm gì? Tôi nói: “*Tôi đến Hiệp hội Phật Đà Hồng Kông học tập văn hóa truyền thống*”. Cô ấy nói: “*Vậy tôi hỏi cô một vấn đề, phụ nữ có cần giàu có hay không?*”. Bởi vì cô ấy có một đứa con gái mười mấy tuổi, điều kiện gia đình cũng rất tốt. Tôi nói với cô ấy là: “*Không cần giàu có*”. Trên đường tôi đã chia sẻ với cô ấy rất nhiều. Tôi nói: “*Phụ nữ giàu có, từ nhỏ sống trong nhung lụa, một ngày nào đó bạn bước vào xã hội mà có chút không hài lòng thì bạn sẽ có cảm giác bực bội, khó chịu đúng không? Cô ấy có cảm giác bực bội khó chịu vậy thì cô ấy có thể tự nghĩ thông suốt được không? Nếu một khi nghĩ không thông, liệu cô ấy có làm một số việc cực đoan hay không? Cô có thể bảo đảm cô sẽ mãi ở bên cạnh con gái để bảo vệ nó không?*”. Bởi vì khi tôi học nghiên cứu sinh, tôi đã tận mắt chứng kiến một cô gái ở bên cạnh ký túc xá của tôi tự sát. Sau khi đi làm thì tôi mới học nghiên cứu sinh, còn cô ấy thì học trực tiếp lên nghiên cứu sinh, mới hơn hai mươi tuổi. Buổi trưa hôm đó, khi tôi ăn cơm trở về thì cô gái đó đã tự chột trái cửa trong phòng và nhảy từ tầng ba xuống, chết ngay tại chỗ. Mẹ của cô ấy ở bên ngoài khóc rất đau thương. Chúng tôi đều đến khuyên mẹ của cô gái này. Chúng tôi đều không dám xuống dưới xem thảm cảnh đó. Chúng tôi đã hỏi mẹ của cô gái này: “*Vì sao lại như vậy?*”. Mẹ cô ấy nói: “*Từ nhỏ đã nuông chiều nó không giống những đứa trẻ khác, chiều chuộng mọi thứ*”. Việc này là do khi lên đại học cô ấy quen bạn trai chưa được mấy ngày thì người bạn trai đã bỏ cô ấy đi quen một người bạn gái khác. Cô ấy nghĩ không thông nên đã nhảy lầu. Trường học đã phát hiện một số dấu hiệu không bình thường nên đã gọi mẹ cô ấy đến. Hôm đó mẹ cô đến thì cô ấy đã chết rồi, chết trước mặt mẹ mình. Năm đó tôi hai mươi sáu tuổi, học nghiên cứu sinh ngành pháp luật, đã có một cô gái chết như vậy.

Thứ hai, phụ nữ nếu từ nhỏ đã sống trong nhung lụa thì cô ta sẽ không có đức hạnh tốt. Bạn nói xem, cô ấy có biết nấu cơm không, có biết thu dọn nhà cửa không, biết cách chăm sóc người khác hay không? Những điều kiện thấp nhất của một người vợ cô ấy cũng không có. Cô ấy lấy

chồng, bạn có thể đảm bảo người chồng này nhất định sẽ có tiền thuê người giúp việc để cô ấy không cần làm việc gì hay không. Hơn nữa, có rất nhiều việc mà người giúp việc không thể thay thế được. Bạn nói xem, buổi tối người chồng trở về nhà, người giúp việc pha một tách trà tốt hơn hay là bạn pha cho anh ấy một tách trà tốt hơn? Bạn nói xem, quần áo người chồng mặc do bạn đi chọn tốt hơn hay người giúp việc đi chọn tốt hơn? Bạn nói xem, người chồng ăn cơm do người giúp việc nấu thì tâm tình anh ấy thoải mái hơn hay là bạn xuống bếp nấu một bữa ăn thì anh ấy sẽ thoải mái hơn? Nhất định là không giống nhau. Bởi vì bản thân tôi đã có những thể hội này.

Chồng tôi chưa bao giờ ăn cơm do người giúp việc nấu, người giúp việc nấu có nấu ngon hơn nữa thì anh ấy cũng thấy không ngon. Tôi cảm thấy tôi nấu không ngon lắm, nhưng anh ấy lại cảm thấy rất ngon. Tôi nói: *“Anh thật kỳ lạ, chọn người cũng chọn thật lợi hại”*. Do vậy, thông thường anh ấy ở nhà thì tôi nhất định phải nấu cơm, cho dù là món đơn giản nhất. Những món đơn giản nhất như chiên trứng gà, xào ớt xanh với thịt, sau đó làm một món canh chua cay gì đó, rồi cắt hai miếng lạp xưởng vào. Những món vô cùng đơn giản mười phút là có thể nấu xong, nhưng anh ấy cũng thấy rất ngon. Người giúp việc nấu thịt kho tàu gì đó, nấu rất nhiều nhưng anh ấy nói không ngon. Tôi nói: *“Em thật không hiểu anh như thế nào nữa, anh thật sự đã quá xem trọng em rồi. Em rất cảm ơn anh!”*. Nhưng đó là câu nói trong tình cảm vợ chồng.

Cho nên phụ nữ viết văn chương, đặc biệt là diễn tả những việc trên phương diện này nên chú ý. Hiện nay trên mạng Internet truyền tải cũng rất nhanh. Một tác phẩm ngôn tình, một tác phẩm bóp méo đức hạnh phụ nữ của bạn một khi được lưu truyền thì nhân quả sẽ rất nặng. Bạn nói xem, những người chịu ảnh hưởng những tác phẩm của bạn sẽ từng đời truyền lại cho thế hệ sau. Họ đã xuất bản thành sách, đều diễn thành phim, nó sẽ như vậy mà lưu truyền.

“Phụ ngôn”, chúng ta xem kỹ hơn trong *“Đệ Tử Quy”*. Phần *“tín”* trong *“Đệ Tử Quy”* giảng rất nhiều về cách nói chuyện như thế nào, chẳng hạn như: *“Phàm nói ra, tín trước tiên”*, *“nói nhiều lời, không bằng ít”*,

“*khen người thiện, tức là thiện*”, “*khen người ác, tức là ác*”. Chúng ta phải bắt đầu làm từ đây. Sư phụ nói, đây là những giới nhỏ, chúng ta phải bắt đầu làm từ những giới nhỏ này. Sau khi có những oai nghi nhỏ rồi thì hãy tiếp tục tích lũy từng chút một.

Phụ dung

Phương diện thứ ba là “*Quần áo dơ bẩn phải mau chóng giặt giũ sạch sẽ. Tắm gội đúng giờ, giữ cho thân thể sạch sẽ*”. Không có cái bản gọi là phụ dung. Chúng ta thấy Ban Chiêu viết đoạn này có thể rất đơn giản. Nghĩa là chúng ta phải giữ cho bản thân luôn sạch sẽ, gọn gàng, để thân thể không bị cái bản. Nhưng trên thực tế nó có một hàm nghĩa rất sâu. Chữ “*cái bản*” này không phải chỉ bụi bặm, mà nó còn chỉ những thứ ô nhiễm không thanh khiết trong tâm bạn, khiến đức hạnh của bạn bị vấy bẩn, biểu hiện ra bên ngoài chính là dung mạo của bạn.

Hôm qua nghe “*Kinh Vô Lượng Thọ*”, chúng ta thấy trước khi Phật giảng Kinh, Ngài dùng tướng mạo để nhiếp thọ chúng sinh. Tướng mạo trang nghiêm, vẻ mặt vô cùng rạng rỡ. Một người phụ nữ cũng là như vậy. Bạn xem, một người phụ nữ có tâm tà dâm nặng thì tướng mạo của cô ta giống như hồ ly vậy. Tôi từng gặp một phụ nữ như vậy, chính cô ấy kể trong buổi luận đàm văn hóa truyền thống. Khi tôi giảng xong bài nữ đức thì cô giáo này đã tìm riêng tôi để sám hối. Cô ấy nói, cô ấy hơn bốn mươi tuổi, những người đàn ông mà cô ấy quen biết quan hệ với cô ấy có khoảng mười mấy người, những người cô ấy không quen biết thì không đếm xuể. Trên phương diện này thì cô ấy vô cùng phóng túng. Tôi nói: “*Cô tự nhìn lại dung mạo của mình xem? Mặt mày thì đen thui, môi thì không còn sắc hồng, khuôn mặt thì nhọn nhọn, nhãn thần của đôi mắt không đoan chính*”. “*Tướng do tâm sinh*”. Cho nên, phụ nữ không nên trang điểm quá lộng lẫy.

Từ nhỏ tôi đã không trang điểm, trước khi chưa học văn hóa truyền thống tôi còn đánh chút son, xịt một chút nước hoa mùi rất dịu nhẹ, sau khi học tập văn hóa truyền thống thì tôi đã không dùng những thứ này nữa. Có một số người cũng từng nói tôi ba mươi tám tuổi nhưng cảm thấy không

giống. Tôi chưa từng dưỡng sinh, chỉ cần không thiếu nước là được rồi. Bởi vì có thể tôi thuộc chòm sao song ngư, nên chỉ cần không thiếu nước là được. Môn thể thao duy nhất mà tôi ưa thích chính là bơi lội. Hiện nay, cơ bản tôi cũng không có thời gian đi bơi. Mấy năm đầu tôi còn đến thăm mỹ viện, hiện nay hầu như tôi không đi nữa, thỉnh thoảng mới đi cùng mẹ hoặc là mẹ tôi tự đi.

Tướng mạo của con người không phải dựa vào đồ trang sức. Nếu bạn có đức hạnh tốt thì tướng mạo của bạn sẽ trang nghiêm, người khác sẽ muốn nhìn bạn, sẽ sinh tâm hoan hỷ. Hiện nay phụ nữ trang điểm quá cầu kỳ.

Tôi từng gặp một phụ nữ, khi nhìn thì cô ấy rất xinh đẹp. Kết quả buổi tối trở về nhà, khi cô ấy tẩy trang xong đã làm tôi giật mình. Cô ấy lớn hơn tôi vài tuổi. Trước đây tôi cho rằng cô ấy rất trẻ, sau đó tôi thấy, cô giáo này tại sao lại già như vậy. Cô ấy nói: *“Chỗ này của tôi không được, tôi nhất định phải bôi một lớp phấn nền, phải đánh một số loại phấn gì đó”*. Bạn nghĩ xem, buổi tối khi bạn về nhà với dáng vẻ như vậy gặp chồng bạn, có phải làm anh ấy kinh sợ hay không? Ban ngày còn xinh đẹp, đến tối thì lại như vậy, người chồng sẽ nghĩ: *“Có phải đổi thành người khác rồi không?”*. Do vậy dáng vẻ như thế nào thì nên như vậy, không cần phải hóa trang. Bạn nên cố gắng giữ gìn cái tâm của mình là tốt rồi. Đặc biệt là không nên đi phẫu thuật thẩm mỹ.

Hiện nay nhiều phụ nữ tốn rất nhiều tiền để đi phẫu thuật thẩm mỹ. Môn học này có thể mọi người đã từng ngồi đây nghe qua cô giáo Đinh Gia Lệ chia sẻ. Cô ấy chia sẻ hay hơn tôi vì kinh nghiệm của cô ấy nhiều hơn tôi. Tôi cũng có kinh nghiệm một lần đi thẩm mỹ. Không phải tôi muốn đi thẩm mỹ, mà là tôi đi cùng một người bạn nữ muốn nâng mũi. Kỳ thực, trước đây tôi cũng không hài lòng với cái mũi của tôi lắm. Cô ấy nói: *“Cô cứ xem tôi nâng mũi trước, sau đó cô hãy quyết định là nên nâng hay không”*. Tôi nói: *“Được!”*. Tôi đi cùng cô ấy, nhưng khi đến thì cô ấy lại sợ, cuối cùng cô ấy do dự hơn một giờ đồng hồ. Cô ấy nói: *“Hay là chúng ta cứ cùng nhau làm thì tôi không sợ nữa”*. Tôi cũng đành làm bố thí vô úy.

Cô ấy nâng rất nhiều. Tôi nói: *“Tôi chỉ nâng một chút thôi”*, đại khái nâng chưa to bằng hạt đậu tương. Bởi vì tôi cảm thấy chỗ này hơi thấp, nên nâng thêm một chút. Phẫu thuật xong cũng không có cảm giác gì. Tôi cũng không dám nói với chồng tôi. Bởi vì anh ấy rất phản đối việc tôi động vào bất cứ bộ phận nào trên thân thể, đặc biệt là mũi. Có một lần anh ấy đã vì cái mũi của tôi mà an ủi, đặc biệt tìm một thầy tướng số, là một vị thuộc cấp đại sư. Vị thầy này nhìn tôi không nói điếm nào, chỉ khen ngợi cái mũi của tôi, nói cái mũi của tôi như thế nào đó..., dù sao cũng đều là tướng vĩ nhân, lại có thể phát tài, rồi lại nói thế nào đó... Cuối cùng, tôi rất lầy lăm lạ, liền hỏi chồng tôi: *“Ông ấy tại sao chỉ chọn cái mũi của em để nói vậy?”*. Anh ấy nói: *“Anh chú trọng để ông ấy xem cái mũi của em đó, tuyệt đối không được động vào”*. Nhưng tôi đã động vào rồi.

Sau khi phẫu thuật thì tôi nghĩ, tôi mới chỉ nâng có chút xíu, như vậy chồng tôi nhất định không nhìn thấy, nhưng trong tâm cũng thấy xấu hổ. Buổi tối khi trở về nhà tôi luôn cúi đầu xuống, cũng không dám lên tiếng, không nói chuyện. Lúc đó tôi vẫn làm ở công ty của anh ấy, khoảng sáu - bảy năm trước. Vào sáng ngày thứ hai, tôi ngồi ở ghế phụ trên xe anh ấy, cũng không nói chuyện. Tôi luôn như thế này nhìn ra bên ngoài, anh ấy thì lái xe. Khi sắp tới nơi thì tôi xuống xe, còn anh ấy phải đi xử lý việc khác. Kết quả, lúc đó anh ấy nói một câu đã khiến tôi chột dạ. Anh ấy nói: *“Em phải nhớ thời gian này biểu hiện tốt một chút. Nếu thái độ của em không tốt thì anh sẽ đâm cho cái mũi của em lệch đi đấy!”*. Tôi nói: *“Sao vậy?”*. Anh ấy nói: *“Em mới đi nâng mũi phải không?”*. Tôi vô cùng sợ hãi, tôi nói: *“Vâng, em đã cùng (ai đó) đi nâng mũi, nâng cũng không nhiều”*. Sau đó anh ấy nói: *“Có thể lấy cái đó ra được không?”*. Tôi nói: *“Có thể không lấy ra được nữa rồi, để như vậy thôi. Nếu như ảnh hưởng đến tài vận của anh thì em rất xin lỗi, sau này em sẽ không bao giờ làm nữa”*. Vì cái mũi này mà tôi rất đau khổ. Thật sự thời gian đó tôi biểu hiện rất tốt. Vì cái mũi này tôi vô cùng lo lắng anh ấy sẽ đánh tôi thật.

Khi tôi nghe cô Đinh Gia Lệ giảng bài, tôi luôn cảm thấy mũi không thoải mái. Sau khi cô ấy đi xuống dưới, tôi nói với cô Đinh là tôi cũng nâng

mũi, nhưng tôi không làm nghiêm trọng như cô ấy. Cô ấy dùng một miếng nhựa silicone to nhất vào trong, còn tôi làm còn nhỏ hơn hạt đậu tương một chút, như vậy mà tiêm vào bên trong. Nói tóm lại, tốt nhất không nên phẫu thuật thẩm mỹ. Lúc đó tôi còn trẻ, đặc biệt chưa học văn hóa truyền thống nên cũng không nghĩ nhiều như vậy, bạn bè vừa lôi kéo thì liền đi theo làm.

Án Tổ Ngài từng khai thị là phụ nữ không nên tích chứa đồ trang sức. Nguyên nhân vì nó đặc biệt làm hao tổn phước báo của bạn. Bởi vì chúng ta dùng một số tiền lớn để mua những thứ này, cuối cùng thì không có tác dụng gì. Tôi nghĩ, nếu tôi sớm thấy được những điều này thì tôi sẽ không mua đồ trang sức. Những đồ trang sức của tôi rất nhiều, hiện nay tôi cũng không có cách gì xử lý được. Hôm đó tôi còn nghĩ, không biết có hiệu cảm đồ không, nếu có thì tôi có thể mang đến đó. Bởi vì hiện nay học văn hóa truyền thống rồi nên tôi cũng không đeo mấy thứ leng keng đó, hơn nữa cảm thấy rất phiền phức.

Năm ngoái, bởi vì đã học văn hóa truyền thống rồi, tôi cùng chồng tôi tham gia một buổi gặp gỡ của những người giàu có. Có một bà vợ rất giàu có ngồi bên cạnh tôi. Đó là một buổi gặp mặt gia đình. Sau đó tôi đã nói nhỏ với chồng tôi là: *“Từ đầu đến chân cô ấy nếu như bị người ta cướp, thì kẻ cướp đó rất vừa ý”*. Bởi vì một khuyên tai bằng kim cương rất lớn, tay bên này đeo hai cái nhẫn lớn, tay bên kia hai cái nhẫn lớn; tay này một cái vòng lớn, tay kia một cái vòng kim cương lớn, sau đó đeo những chiếc vòng ngọc đều rất lớn. Toàn thân cô đều đeo quá nhiều những thứ leng keng. Thông thường tôi cảm thấy, đeo một chiếc nhẫn còn có thể chấp nhận được, nhưng cô ấy đeo một tay hai chiếc, rồi còn đồng hồ, dây chuyền. Sau đó chồng tôi liếc nhìn và nói: *“Ừ, cũng hơi nhiều một chút”*.

Những thứ ngọc ngà châu báu, trang điểm lộng lẫy, chúng ta học “Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn” thì biết, thầy Chung đã từng giảng qua rồi, đó gọi là trang điểm diêm dúa, bạn rất dễ chuốc lấy tai vạ. Bạn nói xem, người ta thực sự muốn cướp thì đến cướp một chút đồ của bạn là họ đã vừa ý rồi. Hơn nữa, cô ấy khoe khoang như vậy thì rất dễ ra bên ngoài khoe khoang.

Hiện nay, đặc biệt là phụ nữ Hồng Kông nên chú ý. Bởi vì trước đây tôi cũng như vậy, vô cùng thích chạy theo hàng hiệu nổi tiếng như túi xách nhất định phải là hãng Luis Vuitton, mặc y phục nhất định phải là Chanel hay Prada. Lúc đó, những nhãn hiệu mà tôi chạy theo tôi đều đã từng tìm hiểu qua, cảm thấy vô cùng có ý nghĩa. Nhất định phải mặc những đồ hàng hiệu có ý nghĩa, vì lúc đó tôi rất chấp trước, rất mê hoặc. Quay đầu nghĩ lại, kỳ thực không có tác dụng, vì những vật ngoài thân thì một thứ cũng không mang theo được, mà chỉ đang làm hao tổn phước báo của bạn mà thôi. Con người hưởng phước tức là họ đang tiêu phước, con người chịu khổ tức là họ đang thoát khổ, vậy thì hưởng phước không bằng chịu khổ. Bởi vì tôi đã ném đủ các thứ khổ rồi, nên đến lúc già bảy mươi - tám mươi tuổi thì tôi không có bệnh tật, không có tai họa. Không bệnh mà chết thì tốt biết bao!

Rất nhiều phụ nữ vì mặc những thương hiệu nổi tiếng này, hay nhìn thấy những người giàu có mặc những thứ ngọc ngà châu báu này thì cực kỳ ngưỡng mộ. Họ sẽ làm thế nào? Họ hoặc là không tiếc dùng thân thể của mình để đi đổi lấy tiền bạc, hoặc là ra sức làm việc để kiếm tiền, hoặc là cố gắng đi tìm những người giàu có, v.v...

Tôi từng gặp một cô giáo dạy văn hóa truyền thống. Bởi vì từ nhỏ cuộc sống rất gian khổ, lại cực kỳ ham thích cuộc sống vật chất, nhưng lại không muốn làm những công việc cực khổ nên cô đã đi làm gái mại dâm. Cuối cùng cũng kiếm được một số tiền, nhưng cô đã làm thân thể mình bị tổn hại rất nghiêm trọng, các bệnh phụ khoa của cô ấy rất nghiêm trọng. Còn một vấn đề là phước báo của cô ấy có thể giữ được hay không? Không thể giữ được.

Chúng ta đọc “Liễu Phàm Tứ Huấn” thì liền rõ ràng. Trong mạng của bạn nhiều tiền tài như vậy, bạn đi làm những việc chính đáng, tiền tài có thì nó sẽ đến. Dù bạn dùng phương pháp không chính đáng để có được tiền, nhưng vẫn là trong mạng bạn vốn có tiền, nhưng kết quả sẽ như thế nào? Vốn dĩ là trong mạng bạn có năm triệu, nhưng do bạn dùng phương pháp không chính đáng nên cuối cùng bị hao tổn biến thành còn hai triệu. Bạn vẫn cảm thấy rất nhiều tiền, tôi có thể kiếm được hai triệu thật sung sướng,

nhưng lại không biết, nếu bạn đường hoàng đi làm người thì có thể kiếm được hơn năm triệu.

Tôi nói với những nhân viên của chúng tôi và rất nhiều bạn bè ở bên cạnh là: *“Chúng ta học văn hóa truyền thống thì phải nhìn cho thấu chữ tài này. Điều này quan trọng nhất”*. Người thế gian chẳng phải có câu: *“Người khắp thiên hạ đều vì lợi mà chạy đôn chạy đáo”*, nghĩa là họ đều vì tiền bạc mà xảy ra chuyện. Tôi nói một câu bạn sẽ dễ hiểu hơn một chút: *“Đức là gốc của tài. Bạn có đức thì sẽ có tài”*. Mọi thứ bạn đều phải buông xuống. Có rất nhiều người không nhìn thấu điểm này, do vậy mà xảy ra rất nhiều vấn đề.

Còn một điểm nữa, “phụ dung” chính là việc bạn mặc y phục. Đặc biệt là phụ nữ, nhất định không được mặc những y phục rất hở hang. Bao gồm rất nhiều đệ tử học Phật, mặc y phục đều không chú ý. Đặc biệt vào mùa hè, mặc bộ y phục đó vừa cúi người xuống thì các bộ phận bên trong thân thể có thể bị hở ra. Mặc váy ngắn cũng không kiểm tra kỹ.

Vì sao không nên mặc những bộ y phục hở hang, gợi cảm như vậy?

Thứ nhất, đối với bản thân không tôn trọng, không trang nghiêm. Thứ hai, dễ dẫn khởi những tà tư tà niệm cho người khác giới. Như vậy bạn chẳng phải đang tạo nghiệp hay sao? Rất nhiều người nam chính là bị như vậy.

Khi tôi mới giảng về nữ đức, có một phóng viên đến công ty phỏng vấn tôi. Cô ấy nói: *“Chị giảng đều là những thứ cổ hủ, không có tác dụng gì”*. Tôi liền giảng cho cô ấy nghe nữ đức là như thế nào. Cô phóng viên này là một cô gái còn rất trẻ, hơn ba mươi tuổi. Sau đó cô ấy nói: *“Chị Trần à! Chị nói thật rất có đạo lý”*. Đại Liên chúng ta là một thành phố tương đối phóng khoáng, phụ nữ cũng rất xinh đẹp, vóc dáng cao lớn, rất thích mặc đẹp. Cô ấy nói: *“Chị nói rất có đạo lý! Thời gian trước tôi thấy lãnh đạo của một đơn công an nói, anh ấy thật lo buồn lại đến mùa hè rồi. Đến mùa hè là các vụ án phạm tội cưỡng dâm đều tăng lên rất nhanh. Tóm*

lại một câu là gì? Đều trách các cô gái đó ăn mặc quá hở hang”. Tôi tin tưởng nếu họ học nữ đức, học phần “phụ dung”, thì họ sẽ không bị như vậy, cũng sẽ không thích mặc những loại y phục như vậy nữa. Chúng ta kiểm tra xem, trong tủ quần áo của chúng ta có những bộ y phục như vậy hay không? Nếu có thì phải bỏ ra hết.

Vì sao chúng ta học văn hóa truyền thống đều đề xướng mặc những y phục truyền thống? Vì nó vô cùng trang nghiêm. Tôi và mẹ tôi còn tổng kết, không chỉ phía trên rất đoan trang mà thông thường phía dưới còn rất dài. Do vậy, khi bạn cúi xuống làm việc gì đó cũng không bị hở lưng. Bạn xem, phụ nữ chúng ta hiện nay mặc áo rất ngắn, vừa cúi người xuống, không chỉ là lưng bị hở mà quần lót cũng bị hở ra. Bản thân bạn không nhìn thấy, vì bạn không có một đôi mắt ở phía sau, nhưng những người nam ở phía sau thì họ nhìn thấy, họ đều chăm chăm nhìn vào đó.

Nhân viên nữ trong công ty tôi khi mới vào làm cũng như vậy. Tôi nói: “*Y phục của các bạn nhất định phải đến cổ*”. Cô ấy nói: “*Mặc như vậy không thoải mái, hơi khó thở. Mặc đến ngực như vậy thì thấy dễ chịu, thoải mái*”. Tôi nói: “*Các bạn thoải mái, nhưng khi các bạn đến quầy hàng cúi người xuống lấy đồ cho khách thì khách hàng không nhìn vào đồ mà chỉ nhìn bạn*”. Sau đó, các nhân viên nữ của chúng tôi nói: “*Vậy phải làm thế nào?*”. Tôi nói: “*Vậy thì thống nhất may một kiểu đồng phục*”. Ban đầu đồng phục của chúng tôi là áo sơ mi, đều yêu cầu nút áo phải cài từ cổ. Từ năm ngoái học văn hóa truyền thống thì đổi thành y phục văn hóa truyền thống. Y phục văn hóa truyền thống trên căn bản đều cài nút như vậy, là ở ngay cổ. Sau khi chúng tôi đổi thành y phục văn hóa truyền thống thì người tán thán nhất chính là những hội viên nam (những khách hàng nam của công ty chúng tôi). Họ nói: “*Những bộ y phục này tại sao lại đẹp như vậy? Các cô mua ở đâu thế?*”.

Tôi nói: “*Tại sao nam giới họ lại đặc biệt tán thán như vậy?*”. Chúng ta từ trong tâm mà suy nghĩ, tính người thật sự vốn thiện. Bạn là phụ nữ, bạn thật sự trở về tự tánh, quay về đức hạnh tự tánh của bạn, thì người nam sẽ tán thán, tôn trọng, kính trọng bạn, đều sẽ yêu kính bạn từ tận đáy lòng.

Bạn nói xem, có người đàn ông nào lấy một cô gái bán hoa về nhà hay không? Giống như lời thầy Chung nói, không phải là đại trí thì cũng là đại ngu. Đại trí thì chưa thấy xuất hiện, họ thật sự là như vậy. Bạn nói ai có thể lấy một cô gái phong trần ở bên ngoài về nhà làm vợ chứ? Bạn là một người phụ nữ, bạn nói thời gian sống trong phong trần dài hay là thời gian bạn sống chân thật dài? Dầu sao thì cả đời này thời gian xinh đẹp mỹ miều của bạn cũng không nhiều, hai mươi đến ba mươi tuổi, mười năm hoặc hai mươi năm, cuối cùng đến lúc hơn bốn mươi tuổi kỳ thực bạn rất khó có thể dùng nhan sắc của mình để nuôi sống mình nữa, lúc đó bạn sẽ rất thâm trầm.

Năm ngoái, khi tôi tham gia buổi luận đàn ở Đường Sơn, có một cô giáo không mặc quần áo hở hang, nhưng cô lại chuyên bán những loại y phục đó. Sau này khi cô phản tỉnh lại, cô nói những y phục này xem ra không thể tiếp tục bán được nữa, cũng là đang trông một cái nhân không tốt. Đúng lúc chúng tôi lại quen biết nhau, cô ấy hỏi tôi: *“Vậy cô nói xem, tôi nên bán cái gì?”*. Tôi nói: *“Cô bán y phục truyền thống Trung Hoa đi! Cô xem người nam, người nữ mặc đều đẹp như vậy, trang nghiêm như vậy. Đừng nên bán những loại áo hai dây, y phục diêm dúa nữa”*. Cô nói: *“Không học cái này thực sự không biết, tôi còn cảm thấy việc kinh doanh đó của tôi rất tốt. Hiện tại nghĩ kỹ lại, tôi thấy đều là những cô gái bán hoa đến chỗ của tôi mua đồ”*.

Có một cô giáo nói với tôi là: *“Trước đây tôi luôn không hiểu tại sao tôi thường nhận được những cuộc điện thoại do những người nam không đứng đắn gọi cho tôi. Sau đó, tôi nghe cô giảng về nữ đức thì tôi mới hiểu rõ, đều là do khuôn mặt của tôi gây ra. Cô nhìn tôi hóa trang, dùng mascara vẽ lông mi rất đậm. Ba tôi còn nói, cảm giác như không tìm thấy mắt nữa. Môi tôi đánh rất đỏ, mi mắt thì phải vẽ thành màu đen. Đây là màu hun khói đang kiêu thịnh hành nhất. Khi tôi trở về nhà thường làm ba tôi giật mình. Ba tôi nói: Tại sao con lại trang điểm giống như quỷ vậy?”*. Nhưng cô ấy lại cảm thấy rất đẹp, rất xinh. Đây là một cô gái trẻ hai mươi tám - hai mươi chín tuổi. Cô nói: *“Tôi không hiểu tại sao tôi luôn nhận những cuộc điện thoại nói những lời rất khó nghe từ những người nam. Tôi*

không phải là người như vậy, tôi cũng không làm những việc đó". Tôi nói: *"Đó là do dáng vẻ của cô gây ra. Họ nhìn vào tướng mạo mà! Nếu cô trang điểm nhẹ nhàng, thanh lịch, gọn gàng thì sẽ không dẫn đến những việc như vậy*". Cho nên, dung mạo của phụ nữ rất quan trọng.

Chúng ta học bốn đức hạnh này của phụ nữ, trên thực tế chính là trồng một cái nhân tốt cho cuộc sống của mình. Bạn đem bốn cái nhân tốt này trồng xuống là được rồi. Cũng giống như một cái bàn, bốn chân vững chắc thì mặt bàn sẽ được ổn định. Phước báo của bạn từ đây mà sinh ra, bạn liền tạo phước cho gia đình. Bạn đừng nóng vội, đáng có tiền thì sẽ có tiền, đáng có quyền thế thì sẽ có quyền thế, đáng có một người chồng tốt thì sẽ có một người chồng tốt, đáng có con cái tốt thì sẽ có con cái tốt. Mọi người chẳng phải nói: *"Không trồng cây ngô đồng làm sao dẫn phượng hoàng vàng đến"*. Nếu bạn là cây ngô đồng, thì chồng bạn sẽ là chim phượng hoàng vàng. Bạn nói xem, nếu bạn không phải là người như vậy, thì bạn còn hy vọng tìm được một người chồng tốt như vậy hay không? Vật cùng loại sẽ tụ họp lại với nhau. Nam châm còn có một nguyên lý, cùng chiều thì đẩy nhau. Quy luật của đại tự nhiên nói với chúng ta vô cùng rõ ràng. Bạn nói bạn là một người rất phóng túng, bạn lại hy vọng tìm được một người chồng chung thủy, rất giữ lễ tiết với bạn, điều này trên mặt đạo lý nói không thông rồi. Cho nên, chúng ta trồng tốt bốn cái nhân này, thì có thể đạt được những quả báo tốt.

Trong "phụ dung", ngoài vẻ bề ngoài ăn mặc, trang điểm thì đôi mắt trên khuôn mặt rất quan trọng. Đặc biệt phải nhớ kỹ, đôi mắt của phụ nữ chúng ta không được nhìn Đông, ngó Tây. Điều này trong "Nữ Tứ Thư" nói vô cùng nhiều. Ánh mắt của phụ nữ phải nhìn xuống dưới, không được xem xem ở đây xảy ra chuyện gì vậy, lại ngó xem cô gái nào đẹp hơn tôi, lại nhìn xem có anh chàng nào đẹp trai hay không. Điều này đều sẽ gây ra những cái nhân thị phi. Bạn nói tôi không nói những lời lẳng lơ, nhưng bạn có ánh mắt lẳng lơ; bạn nói tôi không trang điểm hay ăn mặc như vậy, nhưng ánh mắt bạn lại như vậy. Người ta chẳng phải nói: *"Đôi mắt là cửa sổ tâm hồn"* hay sao?

Tâm là quan trọng nhất, chứ không phải những việc bên ngoài. Nếu chúng ta đọc qua “Du Tịnh Ý Công Ngô Táo Thần Ký” sẽ thấy Du Tịnh Ý Công làm rất nhiều việc tốt như kính trọng giấy có chữ viết (kính giấy, tiếc chữ), in Kinh, phóng sinh, kết Văn Xương Xã, khuyên người giữ giới dâm, nhưng kết quả ông lại bị nhiều quả báo xấu. Đó là do ý niệm ác của ông quá nặng. Sau đó may mắn ông đã cảm được Táo Thần xuất hiện khai thị cho ông rõ. Rất nhiều ý niệm xấu ác của ông cũng xuất hiện từ đôi mắt. Táo Thần nói: “*Ông không gian dâm với vợ người khác, nhưng nhìn thấy gái đẹp thì ánh mắt của ông không ngừng dõi theo họ*”. Cho nên, tâm không động thì mắt cũng không động, mắt động thì tâm bạn cũng động. Do vậy, người phụ nữ nên giữ ánh mắt không được nhìn Đông, ngó Tây, mà phải nhìn xuống, phải giữ an định.

Bạn xem Tam Thái, đặc biệt là Thái Nhậm - mẹ của Chu Văn Vương. Khi bà mang thai, bà đã giữ vững ba điều: miệng không nói lời kiêu ngạo, tai không nghe dâm thanh, mắt không nhìn ác sắc. Ác sắc chính là những việc lung tung, lộn xộn. Sắc là chỉ những hiện tượng vật chất, báo chí, tạp chí, truyền hình, mạng Internet, đây đều thuộc về sắc. Đây chẳng phải thuộc về sắc pháp hay sao? Bạn không nhìn những thứ đó thì đúng rồi. Bạn nói tôi không xem, cả ngày tôi chỉ dán mắt vào những trang mạng sắc tình. Điều đó cũng không đúng, mắt bạn đã đặt sai vị trí rồi. Do vậy đôi mắt rất quan trọng, phải khéo dùng đôi mắt của chúng ta.

Phụ công

Cuối cùng, tôi xin chia sẻ cùng mọi người về đức hạnh sau cùng là “*phụ công*”.

“*Phụ công*” là “*chuyên tâm kéo sợi dệt vải, không thích cười đùa ồn náo, biết làm những món ăn ngon để tiếp đãi khách*”. Đây là phần “*phụ công*”. Phần “*phụ công*” này chúng ta xem, cũng rất đơn giản. Dường như Tào Thái Cô nói với chúng ta, phụ nữ thời xưa đều dệt vải cho nhà mình, tự mình may y phục. Ý nói phải chuyên tâm, một lòng một dạ dệt vải. Sau đó phải chuẩn bị tốt một số món ăn, chăm sóc tốt những người

thân, bạn bè của chồng. Nhìn trên sự tương thì có thể chỉ là những sự tương như vậy, nhưng trong cuộc sống thực tế có thể làm tốt được “*phụ công*” thì rất khó. Vì làm tốt “*phụ công*” là bạn đang tích đức, tích phước. “*Phụ công*” làm không tốt thì bạn bị tổn đức, tổn phước.

Chúng ta nói, ở nhà phụ nữ có ba việc thường làm nhất là nấu cơm, dọn dẹp nhà cửa, giặt quần áo. Chúng ta xem, hiện nay giặt quần áo có thể có máy giặt làm thay, dọn dẹp nhà cửa và nấu cơm có thể tìm người giúp việc, thử hỏi xem cái gia đình này có giống một gia đình nữa hay không? Tôi dùng người giúp việc rất nhiều năm, tôi cảm thấy gia đình không giống gia đình. Nửa năm nay, từ khi người giúp việc rời đi thì tôi cảm thấy gia đình giống gia đình rồi. Do vậy, tôi đã kêu gọi mọi người trong khu vực của chúng tôi là có thể tự làm được việc gì thì phải tận sức để làm, đừng nên làm phiền người giúp việc. Bởi vì chúng ta có đức hạnh cũng không cách gì có thể quản giáo tốt những người giúp việc hiện nay, sẽ xảy ra rất nhiều những sự việc như người giúp việc và chủ nhà xảy ra những việc tranh cãi.

Thời gian trước tôi có quen một người bạn nữ, là nhân viên quản lý cao cấp trong ngân hàng. Cô nói với tôi là: “*Tịnh Du à! Hai năm nay sau khi tôi kết hôn đều do mẹ để giúp tôi chăm sóc gia đình. Hiện tại mẹ tôi phải trở về nhà cũ rồi, tôi có cần tìm người giúp việc không?*”. Tôi nói: “*Cô nhất định đừng tìm. Cô xem, cô chưa có con cái, nhà cô mặc dù hơn 200 mét vuông nhưng y phục có thể giặt bằng máy giặt, lại không có trẻ nhỏ chạy nhảy trong phòng, nên cô hoàn toàn có đủ tinh lực để dọn dẹp. Toàn bộ đều là rèn luyện thân thể, vừa khéo cô ở nhà nấu cơm để chồng cô ném thử tay nghề của cô, vậy thì tốt biết mấy*”. Cô ấy nghe tôi nói thì bán tín bán nghi, sau đó cô ấy đến nhà một người bạn khác của cô ấy để tìm hiểu về tình trạng nhà người này thuê người giúp việc như thế nào. Kết quả sau mấy ngày điều tra, trở về nhà cô ấy quyết định không tìm người giúp việc nữa, mà tự mình bắt đầu làm những việc này, làm cũng rất tốt.

Nấu một bữa cơm thực sự là một đại học vấn. Nếu như bà chủ gia đình không biết làm thế nào để nấu cho người nhà một bữa cơm thì... Đối

với đệ tử học Phật có thể sẽ tốt hơn một chút, bởi vì chúng ta ăn chay nên sẽ ít tạo nghiệp hơn.

Trước đây, khi tôi chưa học Phật, đặc biệt vào mùa hè tháng bảy, tháng tám là lúc cua mập nhất, gia đình chúng tôi nấu từng nồi, từng nồi cua như vậy. Nhìn thấy chúng ở trong nồi nhưng không có cảm giác gì. Cho nên, vì sao chúng sinh trên thế giới này phải học nhân từ? Vì tâm của bạn đã chai sạn, vô cảm nên sẽ hoàn toàn ngăn cách; chúng là chúng, tôi là tôi. Do đó, tôi vô cùng cảm ơn đời này tôi có thể may mắn gặp được Phật Pháp.

Tôi từng phá thai một lần. Tôi vô cùng cảm ơn đứa con mà tôi đã phá thai. Sáng nay, khi thức dậy tôi rất sám hối, tôi đã khóc. Vì nếu không có đứa con này thì tôi sẽ không định lại chuyên tâm nghiên cứu Phật pháp. Mặc dù tiếp xúc Phật Pháp rồi, nhưng nhân duyên rất lớn chính là vì đứa con này. Sau khi tôi phá thai tôi luôn nằm mộng thấy nó. Trong giấc mộng, nó là một cậu bé mập mạp, trắng trẻo. Nó nói: “*Mẹ à! Mẹ tắm cho con đi. Mẹ à! Con muốn uống sữa*”. Có một thời gian, kỳ thực lúc đó tôi vô cùng mê muội, suy nghĩ chuyện này có thật sự tồn tại hay không? Nhưng tôi lại vô cùng rõ ràng việc này không giống như mộng. Đặc biệt là khi tôi mới phá thai một - hai năm thì thường xuyên mộng thấy nó, thân thể cũng không được tốt lắm.

Năm 2004 tôi học Phật. Sau khi học Phật tôi liền hỏi người giúp việc trong nhà tôi, bởi vì cô ấy là người dẫn tôi vào cửa Phật. Tôi hỏi: “*Trong Phật Pháp có cách nào để bù đắp, giúp đỡ người đã mất không?*”. Cô ấy nói: “*Có*”. Cô ấy nói với tôi là: “*Cô hãy tụng “Kinh Địa Tạng”. Nếu làm như vậy thì họ sẽ dễ chịu một chút*”. Do vậy, từ năm 2004, thật sự tôi vô cùng thành tâm tụng “Kinh Địa Tạng”. Tôi tụng khoảng ba năm; buổi sáng tụng “Phổ Môn Phẩm”, buổi tối tụng “Kinh Địa Tạng”, sau đó đến tháng bảy âm lịch thì một ngày tôi tụng tám - chín lần. Tôi tụng khoảng hơn một năm. Tôi còn nói: “*Con à! Mẹ cũng không biết con có cảm nhận được không?*”. Khi nói tôi đã khóc. Thật sự sau khi học Phật rồi tôi mới biết xin lỗi nó. Nếu như tôi sinh nó ra thì hiện tại tôi đã có ba đứa con trai, nó cũng

sẽ rất hạnh phúc, rất vui vẻ. Nhưng hiện nay tôi cảm thấy, bởi vì có nó nên tôi rất muốn thành tựu, hy vọng tương lai có thể giúp đỡ đưa con này. Bởi vì, tâm giữa mẹ và con tương đối khó đoạn dứt. Do vậy, tôi cảm thấy việc gì cũng có mặt tốt, mặt xấu. Trong họa thường tiềm ẩn phúc, họa và phúc thường gần kề nhau. Bạn thật sự có thể đem cái nhân duyên này chuyển trở lại, cũng có thể biến nó thành động lực để bản thân mình hướng lên.

Từ sau khi học Phật tôi bắt đầu ăn chay, cũng gặp phải rất nhiều vấn đề. Ví dụ, công ty chúng tôi có một cô nhân viên cũng học Phật, ăn chay, ba chồng cô ấy không học Phật, rất thích ăn cá. Cô ấy nói: *“Tôi vì không muốn để ông ăn cá hoặc là đoạn dứt ý niệm muốn ăn cá của ông nên khi nấu cá đã tôi cố ý cho thật nhiều muối hoặc không cho chút muối nào, nên món cá này làm xong hoặc là rất mặn hoặc không có chút mùi vị nào”*. Sau đó thì ba chồng cô ấy rất tức giận nói: *“Con cố ý có phải không? Trước đây con nấu đâu có như vậy, vì sao hiện tại lại nấu thành như vậy?”*. Sau đó cô ấy nói: *“Ba à! Con nấu không ngon thì ba đừng ăn nữa”*. Sau khi tôi tiếp xúc với cô ấy, tôi nói với cô ấy không thể làm như vậy. Tôi không làm như vậy. Người trong gia đình, chồng tôi hiện tại vẫn ăn thịt, tôi cũng vẫn nấu những món rất ngon cho anh ấy. Anh ấy có duyên phận của anh ấy, chúng ta có duyên phận của chúng ta. Anh ấy muốn ăn, chúng ta làm bà chủ gia đình thì phải cố gắng làm tốt cho họ, đặc biệt là phải phụng dưỡng tốt người già. Nguyên tắc của tôi mọi người trong gia đình đều biết. Tôi nói: *“Em tuyệt đối không đến chợ mua những động vật sống để nấu cho mọi người ăn. Em kiến nghị mọi người cũng cố gắng không nên mua, nếu mọi người thực sự phải mua thì em cũng không còn cách gì”*. Sau này, nhà tôi trên căn bản là không mua động vật sống nữa, nhưng thỉnh thoảng có người tặng thì họ không để tôi biết, vì nếu biết thì tôi đều thả chúng đi.

Một lần, có người tặng cua cho chồng tôi. Anh không để tôi biết. Anh ấy lên đem đi nấu, rồi lại mang về nhà. Tôi nói: *“Vậy mọi người ăn đi, em cũng không có ý kiến gì đâu”*. Hơn nữa, bạn cũng đừng nên chấp trước việc này, bạn càng chấp trước thì những sự việc như vậy càng xuất hiện trước mắt bạn.

Năm nay, có một thời gian tôi luôn nghĩ tại sao chồng tôi vẫn còn ăn? Tốt nhất là không nên ăn. Vốn dĩ anh ấy nói với tôi: “*Được! Anh không ăn nữa*”. Tôi rất vui mừng. Kết quả một hôm anh ấy trở về, tôi liền cảm thấy có mùi khác lạ, bởi vì mũi của tôi rất mẫn cảm. Anh ấy đem ra mùi con chim bồ câu nướng. Lúc đó tôi nói: “*Tại sao anh lại mua nhiều như vậy?*”. Anh ấy nói: “*Anh rất muốn ăn*”. Tôi cũng không nói gì. Cách vài hôm, anh ấy mang về năm - sáu con. Cách mấy hôm anh ấy lại mang về nữa. Sau đó tôi liền nói: “*Tại sao anh vẫn thích ăn bồ câu như vậy?*”. Anh ấy nói: “*Không sao, anh ở đây ăn. Em qua bên kia, cần làm gì thì làm đi*”. Do vậy tôi nghĩ, có thể mỗi người đều có duyên phận riêng, không nên cưỡng cầu, cũng không nên chấp trước cái tướng này, làm tốt công việc của mình là được rồi.

Phần “*phụ công*” còn bao gồm những gì?

Phụ nữ chúng ta hiện nay ngoài việc cố gắng làm tốt việc nhà ra, quan trọng nhất là chúng ta vẫn còn công việc ở bên ngoài. Bởi vì hiện nay phụ nữ đa phần đều có công việc, dù sao phụ nữ ở nhà vẫn là số ít, vậy thì “*phụ công*” của chúng ta cũng là một sở trường. Chúng ta đều biết, bốn môn giáo học của Khổng Tử bao gồm: thứ nhất là đức hạnh, thứ hai là ngôn ngữ, cuối cùng là có thể thành thạo một nghề. Trong công ty thì phụ nữ phải nên giữ tốt bản tánh, bản phận của một người phụ nữ.

Phần thứ nhất của “*Nữ Giới*” chính là nói ba điều thường đạo của phụ nữ. Thứ nhất là khiêm tốn. Thứ hai là làm việc cần mẫn. Thứ ba là tiếp nối việc hương hỏa, trên thực tế chính là làm sao để nuôi dạy con cháu tốt. Do vậy, chân thật một người phụ nữ làm việc trong xã hội không phải vì kiếm tiền, không phải vì thể hiện tài hoa của mình giỏi cỡ nào, mà điều kiện tiên đề là có thể chăm sóc tốt cho gia đình, dùng nhiều tinh thần và công sức hơn nữa để có thể chăm sóc tốt con cái, sau đó mới làm những việc trong công ty.

Có người nói, khí chất doanh nhân của tôi đã bị giảm đi một ít. Mặc dù mấy năm làm giám đốc, nhưng tôi luôn có một nguyên tắc từ khi tôi kết

hôn cho đến hiện tại, đó là gia đình luôn là thứ nhất. Đặc biệt khi tôi có con cái, thì con cái ở vị trí đầu tiên. Con tôi bị bệnh hay làm bất cứ việc gì tôi đều đích thân làm cùng nó, do vậy mà hai đứa con trai của tôi có cảm tình rất sâu với tôi. ***Tôi cũng nói với con trai là tương lai các con tìm vợ, quan trọng nhất người phụ nữ này có thiện lương hay không, thứ hai có chăm chỉ hay không, thứ ba có rộng lượng hay không.*** Có thể tôi nói điều này có chút hơi sớm, nhưng tôi muốn đả thông tư tưởng cho nó sớm một chút sẽ tốt hơn. Phụ nữ phải khoan dung rộng lượng. Cuối cùng con mới xem đến dung mạo, học vấn của cô ấy. Những việc này đều là thứ yếu. Mặc dù chúng hiện nay vẫn còn quá nhỏ, nhưng chúng tiếp xúc với xã hội rất nhanh.

Năm trước, con trai tôi còn giới thiệu cho tôi một người. Nó nói, trong trường mầm non có một bạn rất hợp ý, bạn ấy gần như đều phù hợp yêu cầu, hỏi tôi có được hay không? Tôi nói với nó là: ***“Con trai à! Con nói xem, con tìm sớm như vậy, tương lai chúng ta lại gặp một người tốt hơn thì phải làm sao? Con không thể thay lòng đổi dạ được”***. Lúc đó nó vô cùng nghiêm túc, nhìn tôi và nói: ***“Mẹ nói có đạo lý! Việc này tạm thời con không nghĩ nữa, tương lai sẽ có người tốt hơn”***. Cho nên, trẻ nhỏ hiện nay thực sự không giống với thời đại của chúng ta.

Đứa con trai lớn của tôi sinh năm 2002, đứa út sinh năm 2007. Hiện tại chúng ở trong xã hội bạn không thể hoàn toàn kìm hãm chúng được, chúng tiếp xúc chính là môi trường như vậy. Cho nên, bản thân chúng ta ở nhà phải làm gương tốt cho chúng.

Ở nhà chúng tôi thường mở đĩa giảng pháp. Con trai lớn của tôi rất thích xem đĩa giảng của thầy Chung, nhưng có lẽ nó cũng chịu ảnh hưởng của bà nội. Nó nói: ***“Mẹ à! Thầy Chung vô cùng tốt, nhưng con là con trưởng của nhà họ Trương, tương lai con vẫn phải kết hôn, con phải nối dõi tông đường”***. Tôi không dám nói nhiều, bởi vì nói nhiều mẹ chồng tôi sẽ tức giận, người già họ luôn có cách nghĩ của họ. Tôi nói: ***“Được, có thể! Như thế nào cũng đều tốt cả, không có cái gì là không tốt, chỉ cần bản thân làm một tấm gương tốt thì rất tốt rồi”***.

Khi tôi xem đĩa giảng của cô Lưu Tố Vân, hai đứa con tôi đều ngồi vây quanh tôi cùng xem. Sau đó chúng nói: *“Bà cụ này giảng rất hay”*. Tôi nói: *“Đúng vậy!”*. Ví dụ xem đĩa giảng của Tiến sĩ Bành Hâm (Bành Tân), con trai lớn của tôi ngồi ở trước chân tôi, hai chúng tôi cùng nhau xem. Có chỗ nó xem không hiểu thì sẽ hỏi: *“Bác ấy nói điều này là có ý gì vậy mẹ?”*. Tôi nói: *“Ý của bác ấy là đàn ông nếu không cố gắng làm người tốt thì sẽ có rất nhiều quả báo hiện tiền. Ví dụ như mắc những căn bệnh không tốt, sự nghiệp bị tổn thất”*. Sau khi con trai lớn của tôi xem xong, nó còn chính thức nói: *“Bác ấy giảng rất chính xác, giảng rất hay. Mẹ à! Chúng ta có thể xem thêm một lần nữa không?”*. Tôi không cảm thấy đề trẻ nhỏ xem những đĩa giảng này là quá sớm, bởi vì trong đầu chúng sẽ luôn lưu lại ấn tượng. Chúng lưu lại cái ấn tượng này, tương lai sau này chúng lớn lên, trưởng thành rồi thì nó sẽ luôn khởi hiện hành. Ví dụ cảnh giới này hiện tiền, có thể đột nhiên chúng sẽ nghĩ ra lúc nhỏ tôi cùng mẹ xem qua cái gì, cùng mẹ chia sẻ qua cái gì.

Dường như một người phụ nữ có ảnh hưởng vô cùng quan trọng đối với gia đình, đặc biệt là đối với con cái. Bởi vì tôi có hai đứa con, cho nên có lúc tôi nghĩ: *“Vì sao đời này tôi tới thế gian này, tôi lại đầu thai làm người trong lục đạo luân hồi? Vì sao lại cho tôi hai đứa con trai?”*. Tôi nghĩ, làm sao để đem những thể nghiệm dạy dỗ con cái, những thể nghiệm chung sống cùng chồng tôi chia sẻ lại với mọi người, để mọi người cùng trưởng thành học tập với chúng tôi.

Cuối cùng, chính là sau khi hoàn thành khóa học này thì buông xuống. Chúng ta nên đi đâu thì sẽ đi đến đó. Có lúc tôi nghĩ, con người không nên có tình chấp. Con người có tình chấp thì sẽ xuất hiện rất nhiều chướng ngại, lý trí của bạn sẽ không hiện tiền.

Con người tôi tình chấp tương đối ít một chút, nhưng những người bên cạnh tôi thì tình chấp rất nặng. Con trai tôi thường nói: *“Mẹ à! Mẹ nhất định phải vĩnh viễn ở cùng với chúng con”*. Tôi nói: *“Không có chuyện như vậy, trên thế gian này không có bữa tiệc nào mà không tàn. Chỉ cần đời này mẹ làm tốt mẹ của con, con làm tốt con của mẹ, chúng ta có thể làm tốt tám*

gương của người thế gian thì rất tốt rồi. Trừ khi chúng ta đến Thế giới Cực Lạc thì có thể đời đời kiếp kiếp vĩnh viễn ở cùng nhau”. Cho nên, mỗi buổi tối trước khi đi ngủ, tôi và hai con trai có một tiết mục rất quan trọng, đó là quán tưởng cảnh tượng của Thế giới Cực Lạc. Có một vị Phật A Di Đà to lớn đứng trước mặt ba chúng tôi, giữa chân mày phóng quang. Chúng tôi mỗi người chọn một tòa hoa sen mà mình yêu thích. Tôi thường chọn hoa sen trắng, con tôi đứa thì chọn hoa sen màu đỏ, đứa chọn màu xanh lục. Chúng tôi nghĩ, ở đó thật thoải mái, thật tự tại biết bao. Sau đó chúng tôi niệm thầm Phật hiệu, an định đi vào giấc ngủ.

Cho nên, học Phật thực sự là sự hưởng thụ tối cao của đời người. Tôi lại nhắc đến vấn đề của Phật pháp, bởi vì tôi cảm thấy ba nhà Nho - Thích - Đạo kỳ thực cuối cùng vẫn là quy kết về học Phật pháp mới có thể chân thật khiến bản thân đạt được giải thoát.

Hôm nay xin đơn giản chia sẻ với mọi người một chút về bốn đức hạnh của phụ nữ. Có chỗ nào tôi giảng không thỏa đáng, xin các vị thầy cô giáo chỉ giáo nhiều hơn. Xin cảm ơn các vị thầy cô giáo!

CHƯƠNG NĂM: CHUYÊN TÂM

⁴Hôm nay, chúng ta tiếp tục chia sẻ và học tập chương thứ năm của “Nữ Giới” là “*Chuyên Tâm*”. Chương này vô cùng quan trọng, nhưng trong quá trình tập giảng tôi cũng có rất nhiều nghi vấn. Với sự không ngừng thể ngộ, tôi cũng hiểu ra một số vấn đề, xin chia sẻ cùng mọi người.

Trước tiên, tôi xin chia sẻ với mọi người một chút tại vì sao tôi phải học “Nữ Giới”, phải giảng nữ đức?

Thứ nhất, trong cuộc sống tôi bị một số phiền nhiễu. Còn một nguyên nhân rất quan trọng, đó là từ năm ngoái, trong quá trình học tập văn hóa truyền thống, tôi nhận được rất nhiều cuộc

⁴ Bắt đầu tập 5

điện thoại, đa số các cuộc điện thoại tôi nhận được đều có liên quan đến những vấn đề xảy ra trong cuộc sống hôn nhân. Ví dụ, có một bạn gái đã gửi cho tôi rất nhiều tin nhắn nói là chồng cô ngoại tình, cô hy vọng tôi dùng “Đệ Tử Quy” để giúp cô giải quyết. Quả thực tôi không biết giải quyết như thế nào, tôi cũng rất ngỡ ngàng. Tôi nói: “*Hay là cô cứ khuyên anh ấy, cố gắng khuyên nhủ anh ấy vậy*”. Cô ấy nói cô khuyên không nổi nữa, việc này cũng đã xảy ra rất nhiều năm rồi. Sau đó, tôi còn nhận được điện thoại của những người nam kể về các vấn đề của vợ họ. Họ cũng đến tìm tôi. Kỳ thực, tôi rất lúng túng, bản thân tôi học cũng không tốt lắm, nên cũng không đưa ra được những kiến nghị gì hay. Nhưng những thầy cô giáo này gọi điện đến đã khiến tôi rất chấn động. Tôi không ngờ hiện nay vấn đề hôn nhân là một vấn đề rất lớn của xã hội. Không chỉ tỷ lệ ly hôn rất cao, mà những gia đình không ly hôn cũng có những vấn đề thế này, thế kia.

Một điểm rất quan trọng trong văn hóa truyền thống, bao gồm học thuyết nhà Nho và “Nữ Giới”, đó là hướng nội mà cầu, không phải hướng ra bên ngoài mà cầu. Đó chính là: “Hành hữu bất đắc, phản cầu chư kỷ”(làm việc không thành, xét lại chính mình). Hướng ra ngoài mà cầu thì đều cầu không được. Làm sao để hướng vào bên trong mà cầu? Một phần rất quan trọng chính là phần “chuyên tâm”. Tâm của người phụ nữ phải chuyên. Chuyên có nghĩa là không tạp, nó là nhất, chúng ta nói là chuyên nhất. Làm thế nào để có thể không tạp, để có thể giữ gìn sự chuyên nhất? Bạn phải giữ giới, nói trắng ra chính là giữ quy củ. Bạn không giữ những quy củ này thì tâm bạn không có cách gì chuyên được.

Khi học câu đầu tiên là “*lễ*” của phần “*chuyên tâm*” trong “Nữ Giới” thì tôi rất mơ hồ. “*Lễ*” là lễ mạo.

“Phụ hữu tái thú chi nghĩa, phụ vô nhị thích chi văn”. Nhìn bề ngoài, nghĩa là trên lý thì người chồng có thể tái hôn, nhưng phụ nữ thì không được tái giá. Bởi vì tôi là một phụ nữ hiện đại, tôi rất không hiểu, lúc đó tôi đã thỉnh giáo vấn đề này với một vị đại đức. Tôi nói: *“Vấn đề này con không hiểu tại sao phải như vậy? Trong xã hội hiện đại này, làm sao có thể giảng cho thông suốt được?”*. Vị đại đức này đã nói với tôi rằng: *“Trước tiên phải đem cái “lẽ” này làm cho rõ ràng”*.

Lẽ trong “Khúc Lẽ” là *“vô bất kính”*. Trong tâm bạn thường có tâm cung kính hay không? Nếu bạn thường có tâm cung kính, vấn đề thực sự không phải xảy ra ở phía bạn, mà do chồng bạn khăng khăng đòi ly hôn, thì chúng ta có thể tùy thuận anh ấy. Sau khi ly hôn rồi, nếu anh ấy lại tìm một người vợ khác thì bạn vẫn phải giữ tâm cung kính đối với anh ấy và người vợ mới của anh ấy. Bạn vốn có trách nhiệm phải dạy dỗ tốt thế hệ sau và con cái của mình. Căn cứ vào tiền đề này thì bạn hãy suy nghĩ xem, bạn có phù hợp để tìm một người chồng nữa hay không? Nếu bạn tìm một người chồng khác, lại gả vào gia đình này mà có thể giúp bạn dạy dỗ con cái tốt hơn thì đương nhiên có thể; nếu không được như vậy, vẫn nên lấy việc dạy dỗ con cái thành người làm trọng. Đây là một nhiệm vụ quan trọng của phụ nữ. Phụ nữ phải hiểu rõ ràng sứ mạng của mình. Thầy ấy nói như vậy thì tôi có chút mơ hồ hiểu được, cảm thấy vấn đề này trong xã hội hiện nay không phải là những hiện tượng bề ngoài, mà là từ gốc, nghĩa là phụ nữ làm thế nào để giải quyết những hiện tượng hỗn loạn này từ gốc, từ tâm.

Trong chương “chuyên tâm” có nói đến: **“Chồng là trời của vợ, không có cách gì để rời xa trời, cho nên vợ cũng không thể rời xa chồng”**. Cái gì là trời? Tôi cảm thấy trời là một quy luật tự nhiên, là một loại thường đạo, nếu như trời đất bất thường thì chúng ta không cách gì sống được. Bạn nói xem, đại tự nhiên nếu

không có quy luật tự nhiên, lúc thì mùa đông, lúc thì mùa xuân, lúc thì mùa thu, lúc thì mùa hạ, nếu lộn xộn như vậy thì bạn không cách gì sống được. Quy luật tự nhiên này chính là phải giữ được đạo vợ chồng. Đạo vợ chồng trong “ngũ luân” bạn phải tự mình thời thời khắc khắc thể hội được. Cái gì gọi là “*nam nữ hữu biệt*”, cái gì gọi là “*phu nghĩa phụ thính*”, bạn phải làm rõ ràng, làm sáng tỏ, thấu triệt đạo lý này. Phụ nữ nếu học tường tận phần “*chuyên tâm*” thì bạn sẽ không một dạ hai lòng, sẽ không đứng núi này trông núi nọ, sẽ không xảy ra vấn đề ly hôn. Nếu chúng ta xem đĩa giảng của cô Lưu Tố Vân, có phải cô giảng nhiều nhất là về vấn đề hôn nhân và gia đình hay không? Tôi thấy cô giảng rất nhiều, hơn nữa vấn đề ly hôn này cô đã giảng đúng một tiết học.

Trước khi tiếp tục chia sẻ, tôi cũng muốn nói qua với mọi người về vấn đề ly hôn. Bởi vì những bạn bè bên cạnh tôi, thậm chí là những bạn bè thân thích cũng có rất nhiều người ly hôn. Có một lần, tôi cùng chồng đi tham gia một bữa tiệc, có hai vị lãnh đạo đều dẫn vợ mình cùng đến. Ba gia đình chúng tôi cùng ăn cơm. Lúc ở trên xe, chồng tôi dặn dò tôi nhất định không được nói đến chuyện ly hôn, nhất định không được nói đến chuyện tái hôn. Tôi hỏi: “*Vì sao vậy?*”. Anh ấy nói: “*Vì họ đều như vậy, nên em đừng có chọc vào tổ ong vò vẽ đó*”. Bởi vì, vị lãnh đạo đó tuổi tác có thể cũng khá lớn nhưng lại lấy một người vợ nhìn còn rất trẻ, anh ấy sợ tôi không hiểu, hỏi tới hỏi lui sẽ xảy ra chuyện. Tôi nói: “*Vâng, em biết rồi!*”. Hôm đó, trên đường trở về tôi còn hỏi anh ấy rằng: “*Tại sao họ đều tái hôn vậy?*”. Chồng tôi nói: “*Người ly hôn quá nhiều rồi, nên em ra ngoài đừng có tùy tiện nói đến vấn đề này, nếu người ta không thích nghe thì sẽ không tốt*”.

Tối hôm qua, tôi đã tổng kết tại vì sao lại có nhiều vụ ly hôn như vậy. “*Chuyên tâm*” là một cương lĩnh. Tôi xin lấy ví dụ một

số bạn bè bên cạnh tôi để phân tích điều này. Trong số bạn bè tôi, có một cô luôn nhìn những điểm không tốt của chồng. Cô ấy kết hôn khoảng mười mấy năm, là một người thân của tôi. Cô luôn trách mắng người chồng, chỉ trích đến cuối cùng cô không ngừng nhắc đi nhắc lại những điều không tốt của chồng mình. Kỳ thực, chúng tôi cảm thấy chồng cô ấy rất tốt, rất ưu tú, nhưng cô ấy luôn nói anh ấy rất khô cứng, không có tình cảm, không biết tặng vợ một số món quà nhỏ, những chuyện nhỏ nhặt trong cuộc sống cũng không biết lo liệu. Kết quả, người phụ nữ này cuối cùng đã đi ngoại tình. Đương nhiên chúng ta đều biết, khi nam nữ mới tìm hiểu thì sẽ tỏ ra rất ân cần. Cho nên, khi cô ấy mới có người yêu thì người đàn ông này biểu hiện cũng rất tốt, cô ấy cảm thấy anh ta tốt hơn chồng của mình nên khăng khăng đòi ly hôn.

Khi cô ấy đòi ly hôn, tôi và chồng tôi đã đến nhà cô ấy khuyên bảo. Bởi vì lúc đó tôi còn khá ít tuổi, chỉ khoảng hai mươi sáu - hai mươi bảy tuổi, nên thấy vậy thì rất đau lòng. Sau khi rời khỏi nhà cô ấy, trên đường về nhà tôi cứ khóc mãi. Vì năm đó con của cô ấy còn rất nhỏ, chỉ khoảng hai - ba tuổi, cô và chồng cô thì luôn la mắng, cãi cọ nhau. Lúc chúng tôi đến khuyên can thì họ đang viết đơn thỏa thuận ly hôn, nghĩa là thương lượng về những việc liên quan đến tài sản và con cái. Đứa bé đó kỳ thực rất thông minh, nó luôn nói: "*Con muốn mẹ, con cũng muốn ba*". Đứa bé đó cứ ở đó nói đi nói lại: "*Ba mẹ đừng cãi nhau nữa!*". Con người tôi rất mềm yếu. Tôi khuyên không nổi nữa, tôi nói với chồng tôi là: "*Anh khuyên họ đi, em không chịu nổi nữa, em phải ra ngoài một chút*". Về nhà cùng chồng mà tôi cứ khóc mãi. Đương nhiên sau đó họ cũng ly hôn. Sau khi ly hôn, hiện giờ bé gái đó cũng khá lớn rồi, tôi cảm thấy tâm hồn của nó bị tổn thương thực sự rất lớn. Trong tâm nó luôn thương nhớ ba mình, nhưng bởi vì mẹ nó đã tái hôn nên nó không cách gì có thời gian để thường đến thăm ba nó. Cho nên, khi nó đến nhà tôi, nhìn thấy con trai tôi thì nó vô cùng đau lòng. Nó nói: "*Cô xem! Con cô*

thật may mắn khi đều có cả ba lần mẹ”. Mỗi lần tôi nghe câu nói này của nó thì tâm tôi rất buồn.

Kể ví dụ này để quý vị thấy rằng người bị tổn thương lớn nhất chính là con cái. Lúc đó ba mẹ có thể không cảm thấy gì; đương nhiên tôi cũng quen biết ba mẹ của họ, tôi cảm thấy ba mẹ của họ cũng bị tổn thương vô cùng lớn. Người mẹ trong một năm đó cảm thấy già đi rất nhiều, lưng cũng gù xuống, sau đó cũng rất già yếu, thân thể bị đả kích vô cùng lớn. Qua mấy năm sau đó, tôi đã hỏi cô ấy: “*Sau khi ly hôn cô có cảm thấy hạnh phúc không?*”. Kỳ thực cô ấy chỉ lắc đầu, không trả lời. Trên thực tế, hôn nhân không phải là một trò đùa, không thể tùy tiện nói ly hôn là ly hôn được. Nghĩa là một khi đã bước vào lễ đường kết hôn thì việc đầu tiên phải nghĩ đến chính là tâm trách nhiệm, chứ không phải chuyện nam nữ tình trường, chàng chàng thiếp thiếp, hay những chuyện khi đang yêu nhau. Hôn nhân thật sự không phải như vậy. Bởi vì hôn nhân còn liên quan đến con cháu đời sau, liên quan đến một gia tộc.

Trong số những người thân bạn bè của tôi cũng có một ví dụ như vậy. Chồng của cô ấy ra ngoài ngoại tình, cô ấy không tha thứ cho chồng mình. Mặc dù chồng cô ấy đã thừa nhận sai lầm, nhưng cô vẫn kiên quyết không tha thứ, đến cuối cùng thì hai người vẫn chia tay nhau. Cô ấy cũng có một đứa con gái. Đặc biệt là sau khi tôi học nữ đức, lúc tôi xem “Thích Ca Mâu Ni Phật Truyện”, tôi ấn tượng vô cùng sâu sắc chính là phụ nữ nên làm vợ như thế nào? Phật dạy chúng ta, thứ nhất là vợ như mẹ. Ngài không nói trước tiên phải làm vợ, Ngài nói phụ nữ làm vợ phải có năm vai trò.

Thứ nhất là “mẫu phụ” (vợ như mẹ). Bạn phải yêu thương chồng mình giống như một người mẹ yêu thương con cái vậy. Trẻ nhỏ luôn bướng bỉnh, tinh nghịch. Khi chúng không giữ quy củ thì bạn tha thứ cho chúng là được rồi, vì không phải lúc nào

chúng cũng phạm sai lầm. Có lúc đàn ông cũng giống như trẻ nhỏ vậy, họ hiếu kỳ mà! Nhưng nếu họ thật sự quay đầu, thì họ vẫn quý trọng gia đình của bạn.

Thứ hai, vợ giống “*thần phụ*” (vợ như thần tử). “*Thần*” trong quân thần, phải giống như một thần tử đối với quân vương vậy, phải cung kính, phải giữ lòng trung thành. Bạn xem, “*quân thần hữu nghĩa, quân nghĩa thần trung*” (vua tôi có nghĩa, vua có nghĩa, thần tử trung thành), thần tử phải trung thành.

Thứ ba là “*muội phụ*” (vợ như em gái). Em gái trong tù anh trai em gái, giống như em gái đối với anh trai vậy. Phải “*trưởng ấu hữu tự*” (lớn nhỏ có thứ tự), anh nhường em kính.

Thứ tư là “*tỳ phụ*” (vợ như nô tỳ). “*Tỳ*” trong tù nô tỳ, phải giống như nô tỳ hầu hạ chủ nhân vậy, thận trọng, dè dặt, sợ rằng bản thân có lúc làm không tốt.

Thứ năm mới là “*thê phụ*”.

Đoạn này tôi đã chia sẻ với chồng tôi. Thật sự lúc đó tôi đã lấy đoạn này trong “Thích Ca Mâu Ni Phật Truyện” ra chia sẻ với chồng tôi. Khi tôi đọc xong, chồng tôi đã nói những gì? Anh ấy cũng là nghiên cứu sinh của trường Đại học Cát Lâm, là người rất có học thức. Anh ấy không học Phật, nhưng anh ấy nói: “*Đức Phật thật có trí huệ, Ngài đã tổng kết thật chính xác. Em hãy cố gắng thực hiện năm điều này, bắt đầu từ điều đầu tiên*”. Tôi nói: “*Đúng vậy!*”. Cho nên tôi nói, có lúc đàn ông họ thật sự giống như trẻ nhỏ vậy. Bạn xem, khi anh ấy thích xe, thích lái xe thì cũng giống như một cậu bé thích chơi đồ chơi vậy, đối với cái xe đó thích không rời tay. Ví dụ khi anh ấy đam mê đánh tú lơ - khơ, vừa đánh là có thể quên cả về nhà; thích đánh cờ tướng là có thể quên cả ăn cơm. Có những sự việc như vậy. Phụ nữ chúng ta rất ít

khi như vậy. Tâm lý của phụ nữ tương đối ít ham chơi, ít hiếu kỳ như nam giới.

Cho nên, lúc đó tôi cũng khuyên ngăn người bạn này. Tôi nói: “*Cô nên tha thứ cho anh ấy. Đàn ông luôn phạm sai lầm*”. Nhưng chị ấy rất cương cứng, kiên quyết không tha thứ. Cuối cùng thì họ ly hôn. Đương nhiên sau đó cuộc sống hôn nhân của cô ấy không hạnh phúc, phải nói là rất không hạnh phúc, kết hôn rồi lại ly hôn, đến hiện giờ hôn nhân vẫn không ổn định. Cô ấy đã hơn năm mươi tuổi. Cho nên, không thể nói chúng ta rời bỏ cái này thì có thể tìm thấy một cái khác tốt hơn, mà do cái này bạn vẫn chưa làm tốt, bạn nói xem, bạn làm sao có thể bảo đảm cái tiếp theo có thể làm tốt được. Chúng ta thật sự phải nhất môn thâm nhập, nhưng phải trường thời huân tu, chí ít thì phải huân tập cho tường tận môn học này đã. Những ví dụ này diễn ra trước mắt tôi vô cùng sinh động.

Từ khi tôi còn trẻ, kết hôn đến hiện tại, tôi càng ngày càng hiểu rõ phụ nữ không thể ly hôn. Bản thân phải làm tốt, phải hiểu cho rõ ràng môn học này. Làm rõ rồi thì bạn sẽ không muốn ly hôn nữa. Đương nhiên con của cô ấy cũng rất đau khổ trong quá trình trưởng thành. Sau khi người chồng đầu tiên của cô ấy ly hôn xong thì anh rời khỏi nơi đó đến một nơi khác sinh sống. Anh ấy không muốn đi, nhưng người phụ nữ này kiên quyết bắt anh phải rời khỏi nơi đó. Còn đứa nhỏ này, vừa nghỉ hè nó một mình đeo ba lô đến thăm ba mình, sau đó lại trở về. Tôi cảm thấy nó cũng rất đáng thương.

Thứ ba, chính là tự cho rằng mình rất mạnh mẽ, rất có năng lực làm việc, rất biết kiếm tiền, còn người chồng thì cái gì cũng không biết. Cách nghĩ này của họ rất cố chấp, thời gian lâu dần thì người chồng thật sự cái gì cũng không biết.

Tôi có một người bạn nữ là giám đốc. Năm ngoái, cô ấy nói với tôi cô đã ly hôn rồi. Bởi vì trước đây tôi đã từng khuyên cô ấy, nhưng đức hạnh cũng không đủ nên đương nhiên khuyên không thành công. Sau đó tôi nói với cô ấy là: *“Cuối cùng thì cô cũng thật sự ly hôn rồi, nguyên nhân là gì vậy?”*. Chính là vì cô ấy quá mạnh mẽ, sự nghiệp của cô ấy rất thành công, rất phát triển, cô dứt khoát cho rằng cô nuôi chồng, nên cuối cùng chồng cô không đi làm nữa. Sau khi không đi làm thì anh ấy luôn ở phía sau theo dõi cô ấy. Vì sợ cô ấy ra ngoài sự nghiệp tốt như vậy thì sẽ có những hành vi không tốt đối với những người đàn ông khác, nên anh đi theo cô ấy khắp nơi. Chúng tôi từng có trải nghiệm này. Tức là khi tôi và cô ấy đang uống trà ở một quán trà, chồng cô ấy ở gần đó theo dõi hai chúng tôi. Tôi nói: *“Tôi cũng không phải đàn ông mà!”*. Cô ấy nói chồng cô ấy cũng phải nhìn xem, nhờ cô lại gọi một người đàn ông nữa đến thì sao. Cho nên, tâm hoài nghi của chồng cô ấy rất nặng. Đến cuối cùng thật sự không chịu nổi, nên họ vẫn phải chia tay. Sau khi chia tay thì cô ấy đã dùng cơm với tôi, cô ấy cũng rất đau khổ và khóc. Tôi nói: *“Do cô quá mạnh mẽ, lại tài giỏi như vậy”*. Mặc dù lúc đó tôi chưa học “Nữ Giới”, nhưng tôi đã cho là như vậy. Tôi nói: *“Những việc của đàn ông cô đều làm hết cả rồi, chồng của cô nhàn rồi không có việc gì làm thì đương nhiên toàn bộ sự chú ý của anh ấy đều sẽ đặt lên cô”*.

Tôi nói: *“Phụ nữ kỳ thực có lúc là như vậy”*. Nghĩa là khi phụ nữ quá nhàn rồi, ví dụ như người chồng ở bên ngoài một lòng một dạ làm sự nghiệp, người vợ ở nhà thực sự nhàn rồi không có việc gì làm, cũng không có tín ngưỡng gì, nên toàn bộ sức chú ý đều tập trung lên người chồng. Giận một điều là không thể một giờ gửi một tin nhắn, gọi một cuộc điện thoại; hai giờ đồng hồ thì hỏi một chút về tiến trình, sau đó không được thì chạy đến văn phòng xem. Việc này không thể gọi là *“chuyên tâm”* được, bạn đừng học nhầm. Chúng ta *“chuyên tâm”* mà toàn bộ tinh thần đều

tập trung lên người chồng, không đi làm những việc khác là bạn có vấn đề rồi.

Có một bộ phim truyền hình dài tập tựa đề là “Ly Hôn Kiểu Trung Quốc”, bạn xem người diễn vai nữ Tướng Văn Lệ trong bộ phim đó cũng “*chuyên tâm*” đối với chồng mình như vậy. Tập cuối cùng trong phim “Ly Hôn Kiểu Trung Quốc” rất quan trọng. Cuối cùng cô tự tổng kết ra, cô nói: “*Đàn ông như cát trong tay vậy, bạn nắm càng chặt thì cát chảy ra càng nhiều; còn bạn nắm nhẹ nhàng, buông lỏng, thì cát sẽ không rơi mất nhiều như vậy*”. Cho nên, mức độ này chúng ta phải nắm giữ cho có chừng mực.

Bên cạnh tôi còn có một số bạn bè không ly hôn, nhưng tôi thấy dấu hiệu của cô ấy cũng không tốt, tôi luôn khuyên bảo cô ấy. Động một chút là miệng cô ấy nói ly hôn, có chút không vừa ý là cô ấy lại nói: “*Tôi với anh ly hôn đi*”. Tôi không tiện nói ra cô ấy là ai, bởi vì sợ sẽ không tốt. Dù sao thì cứ gặp được tôi là cô ấy nói: “*Sáng nay tôi lại nói muốn ly hôn với anh ấy*”. Tôi nói: “*Không được thường xuyên nói như vậy! Cứ nói như vậy sẽ rất dễ trở thành sự thật*”. Ví dụ, giống như ngày nào bạn cũng đến chỗ ông chủ nói: “*Công việc này tôi không muốn làm nữa*”. Ông chủ sẽ nghĩ, bạn suốt ngày đòi nghỉ việc nên công việc quan trọng cũng không thể giao cho bạn được. Cho nên, bạn luôn nói đến việc ly hôn thì trong tâm người chồng sẽ luôn khó chịu.

Tôi chủ yếu đứng trên góc độ của phụ nữ để nói. Tôi nói với cô ấy: “*Từ nay trở đi cô không được nói đến việc này nữa*”. Cô ấy nói: “*Nhìn thấy anh ta là tôi thật sự tức không chịu nổi*”. Tôi nói: “*Khi vô cùng tức giận thì cô hãy chuyển đổi ý niệm. Hoặc là cô không nghĩ gì cả, hoặc là cô chuyển sự chú ý của cô. Ví dụ cô đi dạo cửa hàng, hoặc làm việc gì đó, hoặc cô bình tâm nhớ lại những thứ mà anh ấy đối tốt với cô. Cô nghĩ khi cô tan ca về muộn anh ấy đã đến bên đường để đón cô. Cô nghĩ sau khi cô về nhà, cô giải tỏa những bất mãn trong công việc thì anh ấy đã yên*

lặng ngòi nghe cô nói những lời đó. Cô thật sự ly hôn rồi, một mình ngòi trong căn phòng trống thì ai sẽ nghe cô nói? Cô cũng lớn tuổi như vậy rồi, cũng không còn là một cô gái trẻ trung xinh đẹp nữa, hơn năm mươi tuổi rồi phải không? Bây giờ ai còn muốn thành tâm thành ý sống tiếp với cô trọn đời nữa? Dẫu sao thì anh ấy cũng đã đi cùng cô hơn hai mươi năm rồi”. Sau khi nghe tôi nói xong thì cô ấy cũng khá bình tĩnh, cô nói: “Đúng vậy! Về nhà không được nói với anh ấy như thế nữa”. Do vậy, bản thân phải bình tĩnh, không nên nói những lời khó nghe này.

Tôi còn gặp nhiều bạn nữ đã ngoại tình. Có một điểm rất quan trọng, tức là một số câu chuyện mà tôi gặp phải, tôi nghe được dường như đều là tình cảm tương đối lạnh nhạt, sau đó họ đi tìm một số cách để giải tỏa. Vì sao vậy?

Hai ngày trước, khi tôi đến Hồng Kông tham gia luận đàn Hàm Đan, đến buổi tối, trưởng ban tuyên truyền đã mời tôi chia sẻ một tiết mục khoảng nửa tiếng ở Đài phát thanh Thành phố Hàm Đan. Tiết mục này gọi là “Tâm Linh Hữu Ước”. Người chủ trì mở hòm thư của anh ấy ra, bên trong có hơn 10.000 bức thư. Anh ấy nói với tôi: “*Cô Trần à! Cô hãy tùy ý xem, toàn bộ đều là vấn đề tình cảm của mọi người*”. Tôi nói: “*Bên nào nhiều hơn vậy?*”. Anh ấy nói: “*Phụ nữ đặc biệt nhiều*”. Phụ nữ tâm trạng buồn bực, người chồng thì có vấn đề. Họ oán trách mẹ chồng không tốt, than phiền con cái không nghe lời, không hài lòng với công việc của mình, người khác tốt hơn mình, v.v... đều là những vấn đề như vậy. Tôi liền mở vài bức thư ra xem. Tôi thấy có rất nhiều vấn đề. Hôm đó, bởi vì thời gian có hạn nên tôi chủ yếu nói chuyện về vấn đề “mẹ chồng, nàng dâu”. Nhưng khi chúng tôi vừa kết thúc tiết mục thì đã có thánh giả gửi tin nhắn cho người chủ trì, hy vọng tiết mục này có thể phát lại vì họ chưa nghe đủ.

Tôi chủ yếu giảng trên phương diện này, tức là phụ nữ phải biết làm sao dùng lý trí để đối diện với hôn nhân của mình, điều

chỉnh được tình cảm của mình, sau đó làm sao để hóa giải những cảm giác trống vắng trong cuộc sống. Kỳ thực, sở dĩ bạn thấy trống vắng chính là cảm giác trống rỗng. Tại vì sao lại thấy trống rỗng? Tôi cảm thấy, do bạn đã tập trung tinh thần vào những chuyện vô vị. Bạn nói xem, nếu bạn giống như cô Lưu, giống như một số người cả ngày đều nghĩ đến đi làm việc thiện, thì bạn sẽ không cảm thấy trống rỗng, bạn sẽ cảm thấy mãn nguyện, rất hạnh phúc. Cho nên, tôi cũng đề xướng đối với mọi người là phụ nữ cần có một tín ngưỡng, bất luận bạn tin cái gì, cho dù bạn tin sùng một chữ “ái”. Tôi từng viết một bài văn gọi là “tình thương là câu trả lời cho tất cả”. Tức là cho dù bạn tin sùng “ái” cũng được, bạn có thể chân thành đi ban phát tình yêu thương chân thật, đi giúp đỡ những người bên cạnh bằng những hành động thực tế của bạn, thì bạn sẽ không cảm thấy trống rỗng và cô đơn nữa, cuộc sống của bạn sẽ tương đối có ý nghĩa.

Khi một số bạn bè bên cạnh xảy ra vấn đề thì chúng ta nhất định không được đổ dầu vào lửa. Dù chúng ta không làm được việc giúp người khi gặp nạn, nhưng chí ít cũng đừng nói: “*Người như vậy đừng sống với anh ta nữa, ly hôn cho xong đi*”. Câu nói này bạn không cảm thấy gì, nhưng nó thật sự có thể đẩy người bạn của bạn xuống và gia đình của cô ấy sẽ ly tán, đổ vỡ. Cho nên người xưa có câu: “*Thà phá một ngôi chùa, chứ không phá một cuộc hôn nhân*”. Không được tùy tiện làm dao động tâm trí của người khác, đây là tạo ác nghiệp không tốt.

“Hành vi của bạn nếu trái với thiên địa sẽ bị ông trời trừng phạt. Bạn không giữ lễ nghĩa thì người chồng sẽ lạnh nhạt với bạn”. Những lời trong “Nữ Giới” có thể tương đối khó hiểu, cho nên sáng hôm nay có một cô giáo đã ở cửa chờ tôi rất lâu vì cô muốn thỉnh đĩa giảng chi tiết về “Nữ Giới”. Tôi nói: “*Bởi vì lần này tôi đến chủ yếu là chia sẻ, không giảng chi tiết*”.

Cô ấy nói: “*Quyển sách này tôi xem không hiểu lắm*”. Sau này, nếu có cơ hội thì chúng ta sẽ giảng chi tiết.

Đại khái câu này có nghĩa là, khi hành vi của bạn trái với luân lý đạo đức, thì không chỉ người nổi giận, mà quý thần thiên địa cũng phẫn nộ, bạn nhất định bị trừng phạt. Nếu trên lý, trên nghĩa mà bạn làm trái, thì chồng bạn sẽ xem thường bạn. Khinh nghĩa là lạnh nhạt. Ngược lại với khinh chính là hậu, hậu đãi bạn, chứng minh đức hạnh của bạn sâu dày. Lạnh nhạt với bạn chứng tỏ đức hạnh của bạn cũng mỏng. Chúng ta học “Liễu Phàm Tứ Huấn” chẳng phải cũng có nói hay sao? “*Người có đức một trăm đời thì gia thế hưởng phúc một trăm đời, người có đức mười đời thì gia thế hưởng phúc mười đời*”. Mọi người ghi nhớ, đức hạnh của bạn xứng với người này, thì hai người các bạn rất tương xứng với nhau. Đức hạnh của bạn như thế nào, thì bạn nhất định lấy được người chồng như thế đó. Bạn không hài lòng với chồng bạn, thì bạn phải suy nghĩ xem đức hạnh của bạn có xứng hay không. Cho nên trong văn hóa truyền thống có câu: “*Đức không tương xứng với vị trí*”, nếu đức hạnh của bạn không tương xứng với vị trí của bạn, thì tự nhiên sẽ xảy ra vấn đề.

Ví dụ, đức hạnh của bạn không tương xứng với chức quan của bạn, bạn vừa nhận chức quan này thì liền sẽ xảy ra vấn đề, đột nhiên thân thể của bạn có thể sẽ bị bệnh, hoặc là đột nhiên xảy ra chuyện ngoài ý muốn. Chúng ta phải luôn luôn nghĩ, nữ đức của chúng ta có xứng với vị trí ở trong nhà của chúng ta hay không? Nếu chồng bạn là một người quyền cao chức trọng, là một người giàu có, có tài năng, có quyền thế, nhưng đức hạnh của phụ nữ chúng ta không tương xứng, thì tự nhiên sẽ có người đến thay thế, người chồng ở bên ngoài sẽ có một số vấn đề. Bạn đừng oán trách người chồng tại vì sao có tiền thì anh ấy liền biến chất như vậy, không phải là đạo lý này. Con người không phải có tiền thì đều biến chất. Bản thân tôi chính là như vậy. Tài sản của chồng

tôi cũng xem như tương đối nhiều, nhưng thực sự anh ấy không có bất cứ chuyện không tốt nào ở bên ngoài. Anh ấy có hai người tài xế. Có một lần, tài xế của anh ấy đã nói: *“Hai vợ chồng anh chị thật kỳ lạ”*. Nghĩa là chúng tôi không có bất cứ chuyện gì như vậy, ngay đến lời đồn cũng không có. Cho nên chúng ta làm phụ nữ, bản thân phải giữ mình trong sạch. Bạn giữ thân trong sạch, bạn giữ mình như ngọc, thì người bên cạnh sẽ tương xứng với bạn, sẽ không có chuyện tương phản. Bạn nói: *“Bản thân tôi làm rất tốt, tại vì sao chồng tôi lại như vậy?”*. Không có cái đạo lý này.

Chúng ta học tiếp phần sau thì sẽ thấy, lão tổ tông dạy cho bạn thật sự vô cùng hay. Từng chữ trong “Nữ Giới” tôi càng ngẫm càng cảm thấy giống như châu ngọc, mỗi một chữ đều giống như trân châu vậy. Sau khi bạn học được thì thật sự như bung một khay trân châu vậy, những thứ bạn mặc, bạn đeo đó chính là cuộc sống rất hạnh phúc.

Trong sách “Nữ Hiền” nói: *“Đắc ý nhất nhân, thị vị vĩnh tất, thất ý nhất nhân, thị vị vĩnh hất, do thử ngôn chi, phu bất khả bất cầu kỳ tâm”* (Có được tình thương của chồng, thì cả đời người vợ được nương tựa. Mất đi tình yêu thương của chồng, thì người vợ mất tất cả. Từ đó thấy được, người vợ cần có được tình yêu thương của chồng).

Thông qua từng chương, khi học xong “Nữ Giới” chúng ta sẽ phát hiện ra một đạo lý, quyền “Nữ Giới” này không phải do Ban Chiêu tự sáng tác ra.

Sau khi học xong thì tôi nghĩ đến một câu nói của Khổng Lão Phu Tử. Khổng Lão Phu Tử nói cả đời Ngài là *“Tín nhi hiếu cổ, thuật nhi bất tác”* (tin vào lời dạy xưa, chỉ thuật lại chứ không sáng tác). Nghĩa là Ngài tin tưởng, ưa thích cổ Thánh tiên Hiền thời xưa, bản thân Ngài chỉ đơn giản là giảng lại những lời của cổ Thánh tiên Hiền mà thôi, Ngài không hề sáng tác thêm bất cứ thứ

gì. “Nữ Giới” cũng vậy, “Nữ Luận Ngữ” cũng vậy. Chúng ta thấy, “Nữ Tứ Thư” cũng là như vậy.

Trong quyển sách này có những lời trong “Thi Kinh”, có những lời của Khổng Lão Phu Tử. “Nữ Giới” không phải do Ban Chiêu tự sáng tác ra, bởi vì đây là một quyển sách ghi chép lại tự tánh, tánh đức của phụ nữ, cho nên bạn học tập, bạn càng học thì càng thấy vui vẻ, càng học càng cảm thấy như tìm được một chiếc chìa khóa để làm sao giúp cuộc sống hôn nhân của mình hạnh phúc mỹ mãn.

Chúng ta sẽ chia sẻ cái gì gọi là đắc ý, cái gì gọi là thất ý. Cái ý này nghĩa là gì? Hôm qua, nếu mọi người nghe báo cáo của thầy Vương Hy Hải thì sẽ có cảm xúc. Bởi vì, tôi và thầy Vương Hy Hải đều là người Đại Liên, nên chúng tôi trao đổi riêng với nhau cũng khá nhiều. Có một lần, thầy nói với tôi là: *“Lẽ ra cô nên thấu hiểu được một trăm phần trăm tâm ý của chồng mình, nhưng cô mới chỉ thấu hiểu được bảy mươi phần trăm tâm ý của anh ấy, như vậy là cô làm vẫn chưa đủ, cô phải cố gắng hơn nữa”*. Không hiểu sao thầy lại nói như vậy nên tôi rất kinh ngạc, tôi nói: *“Tại sao thầy lại biết ạ?”*. Thầy ấy cười và nói là: *“Cô phải chuyên tâm”*. Thầy đã nói đến chữ *“chuyên tâm”* này. Tôi nói: *“Tôi cảm thấy tâm của tôi cũng chuyên rồi”*. Thầy nói: *“Không đúng! Nếu cô thật sự chuyên tâm thì cô có thể đọc hiểu được tất cả tâm tư của chồng cô, tâm tư của anh ấy cô sẽ đều hiểu rõ. Hiện tại còn có chỗ cô vẫn chưa hiểu rõ”*. Thầy nói: *“Sau khi cô đã hiểu rõ tất cả thì cô làm bất cứ việc gì cũng đều thành thạo khéo léo”*. Nguyên văn lời thầy nói lúc đó tôi đã quên rồi, nhưng tôi thể hội được ý của thầy là: *“Làm bất cứ việc gì cũng đều thành thạo khéo léo”*. Hơn nữa, thầy nói: *“Cô sẽ không có bất cứ phiền não nào, mà rất tự tại. Bởi vì cô đều đọc thông rồi, đều thấu hiểu rồi, nên cô sẽ rất tự tại, anh ấy chẳng có gì mà*

cô không hiểu”. Lời này đã để lại cho tôi ấn tượng rất sâu. Tôi cũng thường suy nghĩ về những lời nói này.

Chữ “ý” này, sáng nay tôi còn nghĩ, trên chữ “tâm” có một chữ “nhật”, trên chữ “nhật” có một chữ “lập”. Đây là chữ ý. Cái tâm này, trước tiên chúng ta có thể đọc hiểu được tâm mình hay chưa? Không biết mọi người từng xem qua đĩa giảng của Tiến sĩ Bành Hâm (Bành Tân) hay chưa? Thầy nói là: *“Tôi khám bệnh cho người khác, sau đó tôi nghĩ rằng ngay bản thân tôi, tôi vẫn chưa nghiên cứu tường tận thì làm sao tôi có thể nghiên cứu người khác tường tận được chứ? Tôi nghiên cứu bản thân mình thấu đáo, hiểu rõ được các căn bệnh và vấn đề của tôi nằm ở đâu rồi, sau đó tôi đi khám cho bệnh nhân của tôi thì tôi cảm thấy vô cùng thông suốt. Trước đây không thông là do tôi có chướng ngại”*. Cho nên ***học nữ đức, kỳ thực trước tiên phải nghiên cứu cho tường tận những tật xấu, khuyết điểm của bản thân mình, vấn đề chướng ngại của bản thân nằm ở đâu***. Đơn giản nhất, khi bạn kết hôn với chồng của mình, bạn dựa vào cái gì để kết hôn với anh ấy? Dựa vào anh ấy đẹp trai, gia thế của anh ấy rất tốt, tài sản của anh ấy rất nhiều, anh ấy là con trai của một vị quan chức,... hay là bạn dựa vào việc anh ấy hiếu thuận ba mẹ của anh ấy? Hay là bạn dựa vào việc anh ấy đối với bạn bè rất có nghĩa khí? Bạn dựa vào điều gì?

Có một câu nói mà khi mới nhìn thấy tôi có ấn tượng rất sâu. Đó là câu tôi nghe thấy thầy Chung giảng trong “Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn”, gọi là *“lấy quyền”*. *“Quyền”* là quyền thế.

“Lấy quyền thế để kết giao, quyền hết thì cũng tuyệt giao”. Quyền thế hết rồi thì giao tình cũng hết.

“Lấy lợi để kết giao, lợi hết thì tình cũng hết”. Vì tiền mà tới, đến khi tiền hết thì giao tình cũng hết.

“*Lấy sắc kết giao, hoa tàn thì tình cũng nhạt*”. Giống như hoa vậy, vừa tàn rụng rồi thì không còn nữa.

Đến câu cuối cùng là: “*Lấy đạo kết giao, thì thiên trường địa cửu*”.

Trước đây, khi em trai tôi tìm bạn gái, từng có một người giới thiệu cho cậu ấy một cô diễn viên trong đoàn kịch nói vô cùng xinh đẹp. Bởi vì ba tôi là người lãnh đạo ở đó, nên họ đã giới thiệu. Sau đó mẹ tôi gọi điện thoại hỏi tôi, tôi đã trực tiếp phản đối. Tôi nói: “*Mẹ à! Con gái không được quá xinh đẹp. Đặc biệt là môi trường nơi cô ấy làm việc, chúng ta cũng không thể bảo đảm cô ấy sẽ không tiếp xúc với một số thứ không tốt. Cho nên, con thấy nhà mình tìm vợ cho em trai nên tìm một cô gái biết giữ khuôn phép, bình thường thôi, không cần phải quá đẹp, chỉ cần có thể chăm sóc tốt cho em trai con và có thể hiếu kính với ba mẹ là đủ rồi*”. Mặc dù lúc đó tôi vẫn chưa học nữ đức, nhưng đó là trực giác của tôi, tôi đã nghĩ như vậy. Đương nhiên em trai tôi cũng không lấy cô gái đó, mà sau đó đã tìm một cô gái bình thường.

Ý là, trước tiên phải đem đức của mình, đạo đức của mình tu cho tốt, sau đó mới có thể cảm thông với người chồng, nếu không thì không thể có được tấm lòng của người chồng. Nếu bạn mong cầu ở bên ngoài, hướng ngoại mà cầu, thì sẽ cầu không được. Hướng nội mà cầu thì từng chút một đều sẽ cầu được. Tôi sẽ chú trọng chia sẻ với mọi người đoạn phía sau này, tức là cái cần cầu phải là gì? “*Giữ lễ nghĩa thuần khiết*”. Ban Chiêu tổng cộng đã đưa ra sáu điểm, tôi sẽ chia sẻ với mọi người từng điều một.

Sáu điểm để giữ lễ nghĩa thuần khiết phụ nữ cần lưu ý

- Thứ nhất, tai không nghe những lời không nên nghe.
- Thứ hai, mắt không nhìn những thứ tà vạy.

- Thứ ba, ra ngoài không trang điểm diêm dúa.
- Thứ tư, ở nhà không mặc đồ quá tùy tiện.
- Thứ năm, không tụ tập nô đùa.
- Thứ sáu, không ở ngoài cửa nhìn đông ngó tây.

Có thể làm được sáu điều này thì gọi là “*chuyên tâm chánh sắc*”.

Trước tiên chúng ta phân tích từ điểm thứ nhất.

Thứ nhất, tai không nghe những lời không nên nghe

Cái gì là tai không nghe những lời không nên nghe? Trong “Đệ Tử Quy” có câu: “*Thấy chưa thật, chớ nói bừa. Biết chưa đúng, chớ tuyên truyền*”. Tai của người phụ nữ không khổng chế được bản thân mình, thích nghe ngóng, thích hỏi những chuyện vụn vặt trong nhà, nếu có hai - ba người tụ tập lại thì bạn sẽ vô tình bắt giặc rất muốn nghe xem họ đang nói cái gì. Bạn xem, giữ tốt cái tai của mình là điều rất quan trọng. Giữ tốt cái tai của mình chính là giữ được cái tâm của mình.

Tôi xin chia sẻ với mọi người một ví dụ. Cuộc sống hôn nhân của tôi không phải đều thuận buồm xuôi gió, tôi cũng gặp phải rất nhiều đề thi, nhưng tôi đều nhẹ nhàng vượt qua chúng. Ví dụ, có một lần tôi nhận một cuộc điện thoại, vừa nhắc máy lên thì họ nói muốn gặp tôi. Tôi nói, chính là tôi đây. Tôi hỏi cô ấy: “*Có việc gì vậy?*”. Cô ấy nói: “*Cô đừng quan tâm tôi là ai, tôi muốn nói với cô một việc như vậy...*”, có liên quan đến chồng tôi. Bởi vì chồng tôi mở công ty, ý là chồng tôi ở bên ngoài ngoại tình. Cô ấy còn miêu tả rất tỉ mỉ, rất chi tiết. Cô ấy nói khoảng nửa giờ đồng hồ, tôi gác máy thì thất lễ, nên tôi cảm như vậy, để cách xa tai. Tôi ngồi đó xem máy tính, đợi cho cô ấy nói xong. Cô ấy nói: “*Cô đã nghe rõ chưa?*”. Tôi nói: “*Tôi nghe rõ rồi*”. Cô ấy nói: “*Vậy cô có phản ứng thế nào?*”. Tôi nói: “*Tôi không*

có phản ứng gì cả”. Cô ấy nói: “*Cô có phải là Trần Tịnh Du không?*”. Tôi nói: “*Vâng, là tôi đây!*”. Cô ấy nói: “*Vậy tại sao cô không nổi giận?*”. Tôi liền nói: “*Tôi rất cảm ơn cô, tôi có cần mời cô dùng cơm không?*”. Cô ấy nói: “*Cái đó thì không cần, cô cần thận chú ý một chút. Tôi có ý tốt như vậy nói cho cô biết, nhưng cô đừng như không hề đếm xỉa đến*”. Sau đó cô ấy gác điện thoại trước thì tôi mới gác máy. Gác máy xong, tôi cũng không xem đó là việc quan trọng. Sau đó, về nhà tôi đã kể thành một câu chuyện cười với chồng tôi. Chồng tôi nói: “*Em đừng có để ý đến cô ta, bởi vì có lúc trong kinh doanh họ sẽ dựng chuyện để phá em*”. Tôi cũng nghĩ như vậy. Sau đó mẹ chồng tôi cũng biết chuyện này, bà liền hỏi tôi: “*Tại sao con lại có tâm thái như vậy? Rất nhiều người đều rất hiếu kỳ*”. Tôi nói, từ ngày kết hôn con luôn giữ một nguyên tắc, đó là chỉ cần không phải chính miệng chồng con nói với con thì con tin tưởng anh hoàn toàn. Anh ấy chỉ cần nói điều này anh không làm, việc kia anh không làm, thì con tin ngay. Có thể tôi tương đối ngốc nghếch, nhưng tôi cảm thấy người ngốc sẽ có phúc của người ngốc.

Kỳ thực không chỉ có chuyện này, trong thời gian tôi mang thai, khi bụng đã rất lớn rồi, tôi nhận được một email khá dài. Họ nói với tôi là chồng tôi như thế này, như thế kia. Lúc tôi nhận được bức thư này cũng không có phản ứng gì. Sau đó tôi copy bức thư này ra. Lúc đó tôi mang thai hơn năm tháng. Mẹ tôi đang ở nhà tôi nấu cơm. Tôi nói với mẹ là: “*Con ra ngoài một chút, một lát nữa con sẽ về*”. Mẹ tôi lấy làm lạ nói: “*Sắp đến giờ ăn cơm rồi, con còn đi làm gì?*”. Tôi nói: “*Con ra ngoài đi dạo một chút, một lát con sẽ về*”. Tôi liền bắt xe đến văn phòng chồng tôi. Bởi vì lúc đó tôi mang thai, nên tôi ở nhà nghỉ ngơi. Tôi liền lấy cái đĩa đó ra và nói: “*Anh đợi chút, ở đây có chút việc anh xem qua một chút*”. Sau đó anh ấy nói: “*Cái gì vậy?*”. Tôi nói: “*Anh xem đi!*”. Anh ấy liền bỏ đĩa vào trong máy tính xem. Sau khi xem xong, câu đầu tiên của chồng tôi là: “*Nói xằng, nói bậy!*”.

Tôi nói: “*Vậy anh xóa nó đi, thứ xằng bậy như vậy giữ lại không có tác dụng gì thì xóa nó đi*”. Tôi liền trở về. Chồng tôi nói: “*Em đừng đi, em có bị ảnh hưởng gì không vậy?*”. Anh ấy sợ tôi bị ảnh hưởng vì tôi đang mang thai. Tôi nói: “*Em không bị ảnh hưởng gì đâu!*”. Thực sự, tôi không bị chút ảnh hưởng nào, nhưng chồng tôi lại tức giận. Buổi tối, anh về nhà rất tức giận. Tôi nói: “*Anh xem đó là chuyện bịa đặt thì anh cũng không cần phải tức giận. Em chỉ hỏi anh một chút, nếu anh nói có thì chúng ta cùng thương lượng để giải quyết, nếu không có thì thôi*”. Tôi từng gặp qua hai sự việc như vậy.

Cho nên, phụ nữ không nên tự tìm phiền não. Những chuyện vô căn cứ, họ muốn nói thì là việc của họ, bạn đừng nghe họ là được rồi, “*thấy chưa thật*” mà. Đương nhiên lúc đó tôi vẫn chưa học đến câu “*thấy chưa thật*”, nhưng khi vừa kết hôn thì tôi đã định cho mình một nguyên tắc tối thiểu là “*chỉ cần không phải từ chính miệng chồng tôi nói với tôi, thì tôi nhất định giữ vững nguyên tắc của mình*”. Tôi cho rằng chồng tôi một lòng một dạ, nếu như xảy ra vấn đề, tôi cảm thấy thực sự đó là vấn đề của bản thân tôi, tôi sẽ phản tỉnh chính mình. Bởi vì tôi không kết hôn nhiều lần, đây là lần đầu tiên, nên đều là trưởng thành trong sự học tập và rèn luyện. Nếu như trải qua rất nhiều đời bạn đã luyện tập rất tốt, thì đương nhiên đời này bạn không phải kết hôn nữa. Còn tôi khẳng định là luyện tập không tốt, cho nên đời này phải cố gắng luyện tập, học tập. Nguyên tắc này của tôi có tác dụng mang tính chỉ đạo rất quan trọng.

Còn một điều nữa, là phải nghe nhiều. Cái tai này nghe gì? Nghe lời của thiện tri thức, nghe lời của người nhân đức, nghe lời của cô Thánh tiên Hiền. Trong cuộc sống hàng ngày của chúng ta, có phải là: “*Thô tục nhiều, nhân từ ít*” hay không? Đã là thô tục nhiều, thô tục tương đối nhiều, thì bạn ít nghe đi, bạn đừng có tụ tập ở đó làm lãng phí thời gian của bạn. Nghe những lời phê bình

này nọ, cho dù bạn không phát biểu bất cứ lời bình luận nào, nhưng bạn nghe những lời nói đó sẽ làm ô nhiễm tâm của bạn, cho nên vẫn không bằng trở về nhà.

Dù sao thì tôi có một thói quen, từ nhỏ đến lớn tôi thích xem sách, tôi rất ít bạn bè. Tôi cũng không thích nghe những thứ này, cũng nghe không được, cho nên họ mới dùng cách này để gửi email cho tôi. Bình thường tôi đến công ty cũng vậy, tôi chưa bao giờ tụ tập nói chuyện với họ, tan ca thì tôi về nhà. Tôi là người như vậy. Mọi người ghi nhớ, chỉ cần bạn “*chuyên tâm*”, bạn làm bất cứ việc gì đều sẽ có chỗ ngộ. Bạn có chỗ ngộ rồi, thì bạn nhất định thành công. Tôi có thể hội này. Ví dụ khi tôi còn đi học, tôi luôn là một học sinh giỏi, từ tiểu học cho đến đại học đều xếp thứ nhất. Bởi vì khi tôi học thì tôi không nghe thấy gì hết, tôi học tập vô cùng nghiêm túc. Khi tôi học đại học ở trường Đại học Nhân Dân, thầy giáo dùng vở ghi chép của tôi cho mọi người học tập công khai, và dùng nó làm cuốn vở tiêu chuẩn để thi. Có một lần lên lớp nhưng tôi quên mất thời gian, tôi ở trong thư viện xem sách đúng một nửa tiết học, nhưng thầy giáo cũng không giảng bài. Sau đó họ đến thư viện gọi tôi. Tôi liền hỏi thầy giáo rằng: “*Tại vì sao thầy không giảng bài?*”. Thầy giáo nói: “*Em không đến, vở ghi chép của các bạn khác đều không ghi rõ ràng, sợ rằng khi thầy ra đề thi họ không trả lời được nên đợi em đến rồi thầy mới giảng*”. Bởi vì tôi luôn tập trung tinh thần cao độ để nghe, bình thường rất ít khi nghĩ đến chuyện khác. Cho nên, tại sao tôi lại nấu ăn ngon? Vì tôi luôn tập trung tinh thần để làm một việc. Một chồng sách dạy nấu ăn tôi đều nghiêm túc nghiên cứu, món ăn Tứ Xuyên nấu như thế nào, món ăn Đông Bắc nấu ra làm sao, món nấu, món hấp, sủi cảo, bánh nhân tôi đều biết làm. Do tôi biết tìm tòi, suy nghĩ về sự việc này, cho nên chồng tôi nói: “*Biết trước em là một học trò ngoan thì anh đã sớm tìm thầy cô giáo tốt và sách hay cho em học rồi*”. Cho nên, con người chỉ cần

“*chuyên tâm*”, giữ tâm một chỗ, thì bạn sẽ có chỗ ngộ. Làm sao để giữ tâm một chỗ? Chính là bạn phải quản tốt cái tai của mình.

Phía sau bạn xem, chính là quản tốt đôi mắt. Thân thể của bạn cũng phải quản tốt, ít tiếp xúc với những ngoại duyên không tốt ở bên ngoài.

Tôi còn tự tổng kết ra, đó cũng là cái mà phụ nữ hiện đại mắc tương đối nhiều, chính là *nên ít nghe những bài hát thịnh hành*. Tôi chưa bao giờ nghe những bài hát đang thịnh hành. Tôi thấy rất nhiều bạn nữ đều mê mp3 không rời. Hiện nay, có rất nhiều bài hát ca từ đều không tốt lắm, không phải là lời giáo huấn của Thánh Hiền, bạn càng nghe thì tinh thần càng sa sút, càng nghe càng sâu muộn, khiến cho tâm tình của mình rất kém, hoặc là yêu đến chết đi sống lại, hoặc là như thế nào đó. Từ trường này rất không tốt. Cho nên các bạn nữ, đặc biệt là thế hệ 9x, 10x chúng ta cần phải học nữ đức, tức là phải ít nghe những thứ này, nghe nhiều những lời giáo huấn của Thánh Hiền.

Còn có người nói: “*Tôi muốn nghe những lời của các vị nhân giả, các vị thiện tri thức, nhưng tôi cũng không có duyên, tôi cũng không gặp được họ*”. Đừng trách các vị thiện tri thức sao không xuất hiện trước mặt bạn, đó là do phước báo, thiện căn của bạn không đủ, nên nhân duyên không hiện tiền. Làm thế nào khiến phước báo đầy đủ? Bạn phải tích đức hành thiện, nỗ lực sám hối sửa lỗi.

Từ năm 2004 tôi bắt đầu tu học Phật pháp, tôi nghĩ việc thiện mà tôi làm cũng không ít. Nhưng giống như sáng nay thầy Hà có giảng, nếu như bản thân không sửa lỗi, không sám hối, thì cũng giống như cái ly bị thủng vậy, không bịt kín nó lại cho nên nó bị rò rỉ đi rất nhiều.

Từ năm ngoái, tôi đã nghiêm túc sám hối các vấn đề của bản thân và những việc mà tôi đã làm không tốt trong đời này. Ví dụ, những năm đầu tôi từng làm người phân tích chứng khoán, tôi có một bài giảng là “*hung tài trong thị trường cổ phiếu*”. Tôi đặc biệt sám hối tội vọng ngữ, vì khi tôi làm người phân tích chứng khoán, thật sự là tôi đã nói lung tung, xằng bậy. Vì sao bây giờ tôi lên giảng bài khá tự nhiên? Bởi vì lúc đó tôi từng tham gia và thường lên đài phát thanh, đài truyền hình, truyền hình vệ tinh Hồ Nam, truyền hình vệ tinh Liêu Ninh, cho nên trước ống kính tôi không hề sợ. Có một lần tôi ở nhà, đường truyền ở nhà đã được kết nối với đài phát thanh. Tôi ở đây xem trên màn hình tivi nói về xu hướng của cổ phiếu, bên kia thì đài phát thanh trực tiếp phát sóng đi để những người chơi cổ phiếu nghe. Kết quả, nói một lúc màn hình máy tính tự nhiên tối thui bị lỗi, còn thính giả nghe đài thì vẫn gọi điện trên đường dây nóng để hỏi cổ phiếu này như thế nào, cổ phiếu kia ra làm sao. Lúc đó họ cũng gọi tôi là cô giáo Trần. Tôi không thể nói màn hình máy tính hỏng rồi. Bởi vì làm biếng nên tôi không đến đài phát thanh mà ở nhà, tôi bắt đầu nói bừa. Tôi nghĩ, đại khái cổ phiếu này như thế này, cổ phiếu kia như thế kia. Kỳ thực, sau khi nói xong thì toàn thân tôi cũng toát mồ hôi lạnh, tôi nghĩ tại sao thời gian vẫn chưa hết, cảm thấy thời gian vô cùng dài, rất không dễ dàng để làm xong chương trình. Sau đó, tôi nói với chồng tôi: “*Sau này em không làm việc này nữa*”. Đó là lần cuối cùng tôi làm công việc này.

Bởi vì, con người làm những việc hổ thẹn với lương tâm thì trong tâm luôn bất an, đặc biệt khi bạn không thường xuyên làm thì trong lòng càng bất an. Cho nên, tại sao năm 2000 tôi quyết định rời bỏ thị trường cổ phiếu không làm nữa. Thực sự, chính là cảm giác sau khi bạn làm chuyện xấu thì trong tâm thấy bất an, thân tâm bạn đều không an ổn, bạn làm việc gì cũng không định lại được. Sau đó tôi nói với chồng tôi: “*Em thực sự không phù*

hợp với nghề này”. Có lúc người ta mời tôi đi, nói xem cổ phiếu này làm thế nào thì tốt? Tôi biết rõ ràng cổ phiếu này không tốt, nên tôi đã không nói ra. Không nói ra được thì người ta sẽ tức giận. Tôi làm không nổi cái nghề phân tích chứng khoán đó, cho nên sau đó tôi chỉ làm khoảng hai năm thì không làm nữa. Nhưng tôi nghĩ, tôi gặp phải tình huống như vậy thì người khác có gặp phải hay không?

Cho nên cổ phiếu đó không phải dựa vào phân tích mà được, không phải nói tiền trong cổ phiếu bạn phân tích tốt thì bạn kiếm được tiền. Thực sự, con người có đức mới có tài. Bạn không có đức, đừng nói bạn chơi cổ phiếu, bạn làm gì thì bạn cũng không có tiền. Cho nên, tai không nghe những lời không nên nghe. Bạn cũng đừng nghe những lời này, đặc biệt là những lời của người phân tích chứng khoán giống như tôi, rất đáng sợ!

Tôi còn có một bằng luật sư, nhưng chưa bao giờ tôi đến tòa án. Vì sao vậy? Bởi vì nghề luật sư này là tôi cùng chồng tôi đi thi. Anh học ngành luật, nghiên cứu sinh ngành luật. Ba mẹ anh ấy rất hy vọng anh thi được bằng luật sư. Anh ấy là người rất ham chơi. Đặc biệt khi còn trẻ, năm hai mươi ba tuổi thì tôi được gả cho anh ấy, hai mươi lăm tuổi thì tôi cùng anh thi lấy bằng luật sư. Anh ấy đã đăng ký, nhưng hai năm vẫn không đi thi. Sau đó, mẹ chồng tôi nói: *“Con học tốt, con học cùng nó, con thi đỗ mà nó không đỗ thì sẽ rất xấu hổ, nên con đi thi cùng nó nhé”*. Tôi nói: *“Đạ được ạ!”*. Cho nên, sau khi tôi đi đăng ký thì anh ấy rất căng thẳng. Sau đó, hai chúng tôi cùng nhau học tập. Đương nhiên chúng tôi đều thi đỗ, nhưng tôi không làm nghề này. Bởi vì, tôi cảm thấy nghề luật sư đối với khẩu nghiệp cũng phải rất chú ý. Rõ ràng người ta có thể không ly hôn, nhưng vì muốn lấy tiền, nên bạn đã kiến nghị họ ly hôn; người ta rõ ràng có thể không khởi kiện các vụ án kinh tế, nhưng bạn vì muốn lấy được tiền nên lại kiến nghị họ khởi kiện, đều rất

thương tổn đạo đức nghề nghiệp. Tôi thấy rất nhiều người trong ngành luật sư đều làm như vậy. Cho nên tôi cảm thấy không chỉ đơn thuần phụ nữ chúng ta phải học nữ đức, mà đại chúng trong xã hội học luân lý đạo đức, học đạo đức nghề nghiệp cũng rất quan trọng. Nếu không thì họ vì tiền có thể làm trái với lương tâm của mình, làm ra những chuyện thương thiên hại lý mà bản thân không hề hay biết.

Thứ hai, mắt không nhìn những thứ tà vạy.

Trong “Đệ Tử Quy” có câu: “*Không sách Thánh, bỏ không xem; che thông minh, hư tâm trí*”. Phía trước là bạn trông nhân, bạn xem không phải là sách của Thánh Hiền, kết quả sẽ như thế nào? Nó sẽ che mờ tâm trí của bạn; bỗn tánh, linh tánh thông minh của bạn đều bị hư hoại hết. Có phải “*không sách Thánh*” là chỉ mỗi Kinh sách thôi không? Tuyệt đối không phải. Hiện tại sức mạnh của mạng internet mạnh hơn sách rất nhiều, còn có phim ảnh, phim truyền hình, báo, tạp chí, truyền hình. Hiện nay sức mạnh của truyền thông rất lớn. Phương tiện truyền thông nhiều như vậy, nhưng bạn xem hoằng dương luân lý đạo đức, văn hóa truyền thống nhiều, hay là truyền bá kích thích sự tiêu dùng của bạn, kích thích dục vọng của bạn nhiều? Mặc dù chúng ta không có năng lực để ngăn cản những thứ đó không xuất hiện, nhưng chí ít chúng ta có thể khống chế bản thân không xem, chính mình có năng lực không đi xem mấy thứ đó.

Tôi thấy những cô gái trong công ty tôi trước đây rất thích xem hai loại tạp chí. Một loại là dạy làm đẹp, trang điểm. Hiện nay loại tạp chí này có rất nhiều. Có bao nhiêu cách vẽ lông mày, kết hợp những y phục xuân hạ thu đông như thế nào, toàn bộ tâm trí đều đặt trên những thứ đó. Không chút tác dụng gì, lãng phí mất tuổi thanh xuân đẹp đẽ. Phụ nữ chỉ dựa vào những thứ này liệu có thể giữ gìn được hạnh phúc của chúng ta hay không? Bạn nghĩ bạn mặc rất đẹp, nhưng chắc chắn sẽ có người mặc đẹp hơn

bạn; bạn xinh đẹp, cũng sẽ có người xinh đẹp hơn bạn. Nếu dùng cách này để níu giữ trái tim của chồng bạn, làm sao có thể níu giữ được chứ? Còn một loại khác là thích xem tạp chí về những minh tinh điện ảnh, tạp chí đời tư. Bởi vì tiếng tăm của những minh tinh điện ảnh đều rất lớn, cuộc sống đều rất rục rờ, những minh tinh đó lấy vợ (chồng) không phải giàu có thì cũng là quyền quý, cho nên họ đều cực kỳ ngưỡng mộ.

Có một lần, trong cuộc họp, tôi nói với các nhân viên nữ trong công ty chúng tôi rằng: *“Các bạn đừng ngưỡng mộ họ. Bạn tử tử mà xem, cuộc sống hôn nhân của những minh tinh nữ này có mấy người được hạnh phúc?”*. Họ cũng suy xét kỹ càng rồi nói: *“Đúng vậy!”*. Sau đó họ hỏi tôi: *“Giám đốc Trần à, tại sao họ lại không hạnh phúc vậy?”*. Tôi nói: *“Bởi vì họ biểu diễn những tác phẩm phim ảnh, phim truyền hình này đa phần đều là dạy người ta đọa lạc, dạy người ta nhiều những dục vọng không tốt. Họ dạy người ta những điều không tốt, thì chính họ làm sao có thể tốt được chứ?”*. Mọi người xem những người đó, đặc biệt là những người có tiếng tăm rất lớn, hơn nữa tiếng tăm là thứ mà trời đất đều kiêng kỵ. ***Bạn nổi tiếng nhưng đức của bạn không tương xứng, danh không hợp với thực, đến cuối cùng sẽ gặp phải những tai vạ bất ngờ như nhảy lầu tự tử, hút thuốc phiện, trầm cảm, tự kỷ, ...*** Họ trải qua đời sống hôn nhân nhiều lần, tức là ly hôn một lần rồi nhưng vẫn không tìm được người chồng như ý muốn. Chúng ta không nên ngưỡng mộ những thứ đó. Những cái đó không phải là đời sống con người. Chúng ta phải sống đời sống bình dị, cơm canh đạm bạc của một người dân thường, đối với chồng mình phải cung kính như khách, sống với nhau đến đầu bạc răng long. Những ngày tháng đó thật tốt biết bao! Không cần phải ngưỡng mộ, cũng không nên đi xem họ.

Mặc dù năng lực của tôi có hạn, nhưng tôi tin nếu chúng ta có một người giảng nữ đức thì cũng giống như trong đêm tối đốt

lên một ngọn nến nhỏ vậy. Nếu bạn cảm thấy ánh sáng của ngọn nến này rất đẹp, thì bạn có thể đến cạnh nó thắp thêm một ngọn nến nữa. Tôi chỉ cần giữ cho ngọn nến này của tôi không bị tắt, những ngọn nến mới thắp cũng không bị tắt, vậy thì chẳng phải càng ngày càng sáng hay sao? Tà không thể thắng được chánh. Quan trọng là hiện nay không có người giảng chánh, nên tà tự nhiên rất hung hăng. Cho nên tôi cũng rất vui vẻ đi học nữ đức, đi giảng nữ đức.

Có một cô giáo ở Thành Đô, sáng sớm hôm nay cô đã đợi tôi để xin giáo trình nữ đức. Cô muốn trở về tự mình thực hành rồi đi tuyên truyền, giảng giải. Tôi rất vui mừng. Hơn nữa, tôi ở Đại Liên giảng nữ đức được rất nhiều cô giáo ủng hộ. Đương nhiên chồng của họ càng ủng hộ hơn. Khi gặp tôi, chồng họ nói, từ sau khi nghe bài giảng này của cô thì ánh mắt của vợ tôi dịu dàng hơn rất nhiều, trước đây thì vô cùng sắc bén. Đây là một sự thay đổi. Thay đổi thứ hai là tươi cười nhiều hơn. Trước đây về nhà về mặt rất nghiêm túc, nói chuyện với cô ấy thì cứng nhắc, hiện giờ cảm thấy cô ấy nói chuyện rất dịu dàng, còn thường hay nở nụ cười.

Kỳ thực, tôi cũng như vậy. Giảng nữ đức thì phải học cười. Tôi nhớ khi mới in “Nữ Giới”, tôi đã phát tặng cho một số khách hàng bạn bè trên cả nước, được hoan nghênh nhất chính là nam giới. Nhân viên nam ở những công ty khác đều gọi điện thoại đến nói quyển sách này quá hay, có thể dùng làm tiêu chuẩn để chỉ dẫn chúng tôi tìm bạn gái. Sau đó họ hỏi công ty chúng tôi là: *“Nhân viên nữ trong công ty chị có phải đều học quyển sách này rất tốt phải không? Có thể đến công ty chị tìm bạn gái được không?”*. Chúng tôi nói, chúng tôi vừa mới bắt đầu học, vẫn chưa học tốt. Đương nhiên học tốt rồi thì hoan nghênh các bạn có thể kết tóc se duyên. Điều này tương đối được nam giới tán thán.

Chúng ta thấy, Trần Hoàng Muu thời nhà Thanh biên tập quyển “Giáo Nữ Di Quy”, Vương Tương biên tập quyển “Nữ Tứ Thư Tiên Chú”, họ đều là nam giới. Điều này thấy rõ một điều, tầm nhìn của nam giới sâu rộng hơn, có tính chiến lược hơn chúng ta. Họ thật sự nhìn rất thấu triệt, nhìn rất sâu rộng, nhìn rất xa, phụ nữ chúng ta không được như vậy.

Thứ ba, ra ngoài không trang điểm diêm dúa.

Cái gì là trang điểm diêm dúa? Trang điểm diêm dúa có hai điểm, chúng ta khi học tập nhất định phải chú ý. Hai điểm gì vậy?

Điểm thứ nhất, trang điểm quá mức là trang điểm diêm dúa, trang điểm lòe loẹt. Phần trước khi giảng đến “*phụ dung*” tôi đã nhắc qua với mọi người, nhưng còn một điểm tôi vẫn chưa nhắc đến, hôm qua tôi mới nghĩ ra. Có rất nhiều phụ nữ hiện đại ưa thích hóa trang thành nam giới, vì sao vậy? Vì có khuynh hướng đồng tính luyến ái.

Năm ngoái tôi có tiếp xúc với một người bạn, cô ấy gọi điện thoại cho tôi. Cô rất đau khổ vì con gái một người thân của cô ấy bị đồng tính luyến ái. Cô ấy hỏi tôi làm thế nào để có thể giúp người thân của cô ấy giải quyết vấn đề này? Cô bé đó không lớn lắm, hơn hai mươi tuổi, mặc đồ và hóa trang giống như con trai vậy, sau đó lại thích con gái. Bởi vì lúc đó tôi tu học còn rất kém, tôi nói là: “*Hình như tôi chỉ nghe thấy trên truyền hình, trên phim ảnh, còn trong cuộc sống thực tế thì tôi chưa từng gặp qua. Cô chỉ có thể dựa vào văn hóa truyền thống để hướng dẫn cháu thôi*”. Con người phải giữ trọn nhân luân. Bạn là người nam thì làm việc của người nam, là phụ nữ thì phải làm việc của phụ nữ. Phụ nữ mà làm đàn ông thì cô ấy đã làm trái với thiên lý rồi, không nên làm như vậy!

Hơn nữa, vấn đề lớn nhất khi phụ nữ trang điểm lòe loẹt là gì? Đặc biệt họ dễ khiến người nam khởi lên tà tư tà niệm. Chữ “*dâm*” này chúng ta nói: “*Trăm thiện hiếu đứng đầu, vạn ác dâm đứng trước*”. Chúng ta xem một số sách nói về giới dâm thời xưa, nam giới chiếm phân lượng rất lớn. Nhưng trong xã hội hiện nay, tôi cảm thấy vấn đề phụ nữ phạm giới tà dâm không thấp hơn nam giới. Cho nên chúng ta cần phải cố gắng giảng giải cho họ.

Lão tổ tông có một câu nói, nguyên văn tôi nhớ không rõ, nhưng mẹ chồng tôi thường dạy tôi là: “*Đàn ông muốn cám dỗ phụ nữ thì giống như cách một dãy núi. Ngược lại, phụ nữ muốn cám dỗ đàn ông thì như cách một lớp vải mỏng vậy*”. Cho nên phụ nữ nếu có những ý niệm không tốt này, có cách trang điểm không tốt như vậy, thì xã hội này rất dễ loạn động. Cách một lớp vải mỏng rất dễ phạm. Cách một dãy núi; phụ nữ chúng ta rất kiên trì, giữ vững không phạm, thì người nam họ cũng không có cách gì hết. Nếu phụ nữ đều phơi bày hết ra như vậy, bạn nói xem, thực sự xã hội này sẽ rất loạn.

Cho nên, nếu phụ nữ có những vấn đề trên phương diện này thì chúng ta phải suy nghĩ đến mấy điểm.

Thứ nhất, nó sẽ ảnh hưởng tới gia đình của bạn. Bất luận là chồng bạn có biết hành vi này của bạn hay không, gia đình bạn nhất định sẽ không hòa hợp.

Thứ hai, nó sẽ ảnh hưởng đến con cái của bạn. Bạn có hy vọng con cái của mình tốt hay không?

Tôi từng tiếp xúc với một cô giáo mới học văn hóa truyền thống. Cô ấy đã sám hối. Cô sám hối điều gì vậy? Cô ấy nói: “*Sớm biết việc tôi ở bên ngoài cướp chồng của người khác sẽ có kết quả như vậy thì tôi sẽ không làm*”. Câu chuyện của cô ấy

như thế nào vậy? Con gái của cô ấy không hiểu sao thường lấy cắp đồ của người khác nhưng đánh cũng không được, quản giáo thế nào cũng không xong. Sau đó, có một người nói với cô ấy rằng: “*Cô ở bên ngoài giạt chồng của người khác thì con gái cô đương nhiên sẽ ăn cắp đồ, đều là ăn cắp mà. Cô giạt chồng của người ta thì con gái cô sẽ ăn cắp đồ của người khác*”. Tục ngữ chúng ta thường nói: “*Làm ác thì có ác báo*”.

Thứ ba, nó sẽ có ảnh hưởng không tốt đối với thân tâm của chính mình, bởi vì rất khó tránh khỏi những việc như nạo thai, phá thai. Ông bà ta có một câu (câu này tôi đã chia sẻ với chồng tôi, anh ấy cũng cảm thấy rất có đạo lý) là: “*Tinh dịch của ba người đàn ông sẽ tạo thành một loại chất độc, đặc biệt làm tổn hại đến những phụ nữ không trinh tiết này*”. Khi giảng bài, tôi cũng thường nhắc đến. Tam tinh, tức là bạn quan hệ với ba người đàn ông trở lên, thì ông trời sẽ thường làm tổn hại những người phụ nữ không trinh tiết này, thậm chí còn có thể dẫn đến vô sinh, bạn vĩnh viễn sẽ không còn khả năng sinh con nữa. Nhẹ thì bạn có thể bị viêm vùng chậu, viêm tử cung; nặng thì thậm chí có thể mắc các bệnh khác như ung thư, lở loét. Còn một điểm rất quan trọng là, phụ nữ chỉ cần như vậy thì vận khí gia đình bạn sẽ không tốt, nhất định sẽ suy bại, người chồng sẽ không kiếm được tiền nữa. Bạn nói, việc này có quan hệ gì chứ? Nó chính là như vậy, đức hạnh của bạn bị tổn hại thì tiền tài sẽ không còn nữa, gia đình bạn sẽ không tốt, sẽ không được yên bình.

Tôi từng gặp một người bạn, là một phụ nữ. Cô ấy viết cho tôi một bức thư khá dài. Duyên phận của tôi cũng rất là kỳ lạ, có rất nhiều phụ nữ viết thư, gọi điện cho tôi. Cô ấy đã kết hôn bốn lần, cũng quan hệ với vài người đàn ông. Tài vận của cô ấy càng ngày càng kém, đến cuối cùng phải vay tiền để sống, đã ứng tiền trong thẻ tín dụng đến mấy chục vạn, đứng trước nguy cơ phải

ngồi tù. Cô ấy nói: *“Tại vì sao tài vận của tôi lại kém như vậy? Tôi rất thông minh, tài giỏi”*. Lúc đó tôi liền nói thẳng rằng: *“Phụ nữ phải giữ trinh tiết, cô phải chung thủy với một người đàn ông thì mới có tài. Cô đổi tới đổi lui, luôn muốn tìm một người có tiền hoặc là như thế nào đó thì cô sẽ không có tài. Tiền tài đều bị cô làm hao tổn hết rồi”*.

Làm sao để có thể đoạn trừ những hành vi này của mình? Tôi đã thảo luận với một số bạn nữ. Nếu như bạn học Phật, thì bạn có thể thường niệm danh hiệu Quán Thế Âm Bồ Tát. Nếu như bạn không có tín ngưỡng thì làm thế nào? Xem nhiều những sách về giới tà dâm, thường xuyên nhắc nhở chính mình đoạn dứt ngoại duyên. Những sách, đĩa, tạp chí có liên quan đến vấn đề này bạn hãy đem đốt đi, hủy bỏ đi, bạn phải thanh lý hết một lượt.

Khi tôi ở Đại Liên giảng bài, thực sự có rất nhiều cô giáo trở về nhà đều vứt bỏ hết. Tôi nói, các bạn nhất định về nhà phải xử lý hết, trong nhà có những thứ này thì từ trường nhất định không tốt. Nếu bạn không làm, con cái bạn không cẩn thận lên xem những thứ này thì sẽ như thế nào? Con trai, con gái xem đều không tốt. Tôi nói: *“Những loại đĩa này bạn phải cắt bỏ hết, sách thì nhất định phải đốt hết, đừng đem đi bán, sợ rằng người khác sẽ xem được”*.

Tôi nói còn một điều nữa, tức là bản thân phải bồi dưỡng cho mình một ý chí lành mạnh, học tập luân lý đạo đức văn hóa, học tập “Đệ Tử Quy”, chánh khí trên thân bạn sẽ từng chút lớn mạnh, vậy thì tà khí sẽ không ô nhiễm lên thân bạn được. Bạn khiến tâm của mình vĩnh viễn định trên chánh niệm, định trên chánh đạo, những thứ tà vạy này sẽ không tiêm nhiễm được bạn.

Chúng ta học nữ đức, ví dụ chúng ta học “Nữ Luận Ngũ”, có lẽ chương thứ ba tôi nhớ là “Chương Dậy Sớm”. Vì sao phụ

nữ phải dậy sớm? Đạo lý của nó rất sâu, có liên quan đến điều này. Phụ nữ ham ngủ, đứng từ góc độ của Đông Y mà nói, nếu vừa ngủ là ngủ một mạch đến tận khi mặt trời lên ba ngọn sào, thì hư hỏa trong người sẽ bốc lên mạnh mẽ, như vậy thì bạn sẽ dễ sinh khởi tà niệm, sẽ dễ rơi vào trong dục vọng. Cho nên phụ nữ phải chăm chỉ, phải dậy sớm, không được tham ăn. Người tham ăn dục vọng cũng nặng.

Thứ tư, ở nhà không mặc đồ quá tùy tiện.

Ở nhà không mặc đồ quá tùy tiện, tức là sau khi trở về nhà không được ăn mặc luộm thuộm, không để ý tới ngôn hạnh của mình. Trong “Đệ Tử Quy” cũng có nói: “*Vào phòng trống, như có người*”. Hơn nữa, trong nhà không phải là phòng trống. Bạn có chồng, có con cái, bạn muốn biểu diễn thành hình dáng thế nào thì tương lai con của bạn sẽ bắt chước y như vậy, con trai bạn sẽ lấy về một người vợ như vậy, con gái của bạn cũng bắt chước học theo, tương lai chúng đi lấy chồng cũng sẽ làm một người vợ như thế. Cho nên bạn không thể chỉ nghĩ cho mình, mà phải nghĩ cho con cái của bạn nữa. Đặc biệt trong thời gian mang thai, khi bụng to rồi thì không chú ý đến cái gì nữa, răng cũng không đánh, đầu cũng không gội, mặt cũng không trang điểm, quần áo thì tùy tiện mặc một chiếc áo cộc,... Chúng ta vẫn phải chú ý tới hình ảnh một chút, vì sao vậy? Không phải vì bản thân, mà là vì người khác. Nếu chồng chúng ta đã đạt đến cảnh giới của Thánh Hiền rồi, đối với việc bạn mặc đồ như thế nào hoàn toàn không có chút cảm giác gì, vậy thì bạn có thể mặc tùy ý. Nếu như vẫn chưa đạt đến cảnh giới đó, thì chúng ta vẫn phải tùy thuận một chút.

Trên phương diện này, có thể do tập khí tích lũy nhiều đời, nên con người tôi khá ưa sạch sẽ, thích gọn gàng, ngăn nắp. Khi tôi lên đại học, các bạn học trong ký túc xá của chúng tôi thích nhất là buổi tối tôi ở ký túc xá đọc sách. Bởi vì chỉ cần tôi ở ký

túc xá đọc sách thì tôi sẽ dọn dẹp sạch sẽ ký túc xá một lượt, lau nền nhà, dọn dẹp thật sạch sẽ, sau đó thắp một ngọn nến, lấy một ly nước rồi ngồi ở đó bắt đầu đọc sách. Nếu đến thư viện, không có thời gian thì tôi không làm. Ở nhà tôi cũng như vậy. Khi tôi mang thai đứa con út, con trai lớn của tôi nói một câu đã để lại cho tôi ấn tượng rất sâu. Nó nói: “*Mẹ à, bây giờ mẹ cũng là công chúa Bạch Tuyết trong lòng con, chỉ là bụng của mẹ hơi to một chút thôi*”. Cho nên tôi ấn tượng rất sâu. Tôi nói: “*Đúng vậy, khi em ra đời thì bụng của mẹ sẽ trở lại như cũ*”. Cho nên phụ nữ phải chú ý, phải sạch sẽ, gọn gàng. Chúng ta có thể không cần ăn mặc lộng lẫy, trang điểm rực rỡ như vậy, nhưng nhất định phải sạch sẽ, gọn gàng, phải làm được điều này.

Trước đây tôi quen một cô gái, cổ áo của cô ấy có thể nhìn thấy rất đen rồi, nhưng tôi tin rằng cô ấy nhất định không phải là cảnh giới của Phật Sống Kim Sơn mà Sư phụ hay nói. Lúc đó tôi dẫn cô ấy vào nhà vệ sinh, tôi cầm cái cổ áo của cô ấy và nói: “*Cái cổ áo này bẩn như vậy, ống tay áo bẩn như vậy, chúng ta nên đem nó giặt đi?*”. Nguyên văn cô ấy nói là: “*Bẩn sao? Tôi cảm thấy vẫn sạch mà*”. Tôi nói: “*Cô không nhìn thấy nó đen rồi sao? Cái áo sơ mi này màu trắng mà*”. Cô ấy nói: “*Vẫn trắng mà, chưa xem là đen lắm*”. Tôi nói: “*Vậy được!*”. Tôi cũng tùy thuận: “*Vậy cũng được!*”, rồi tôi đi ra ngoài. Sau đó có một người bạn nói với tôi: “*Giám đốc Trần à, may mà chị không đến nhà cô ấy, nếu chị đến thì chắc chị phải nhắm mắt bước vào, rất lung tung, lộn xộn*”. Tôi nói: “*Hiện tại tôi thật bội phục chồng cô ấy, vì anh ta có thể kiên cường chung sống với cô ấy như vậy. Điều này thì tôi không làm được*”.

Bản thân chúng ta trang điểm cần phải nhẹ nhàng, thanh lịch, như vậy sẽ có một tâm thái tích cực, hướng thượng, khiến cho người bên cạnh cũng như vậy. Rất hướng thượng, rất tích

cực, không phải cảm giác chán nản, cảm giác sống rất buồn chán. Nó giúp chúng ta có một tâm thái tốt.

Thứ năm, không tụ tập nô đùa.

Điều này rất quan trọng. Bình thường phụ nữ chúng ta thích nhất ra ngoài tụ tập cùng bạn bè uống trà, uống rượu vang, nói chuyện phiếm, hát karaoke. Trong “Giáo Nữ Di Quy”, tôi thấy có rất nhiều lời giáo huấn dạy phụ nữ thời xưa giảm thiểu hết mức việc ra ngoài và kết giao bạn bè. Vì sao vậy? Nó có đạo lý rất sâu. Bởi vì khi bạn kết giao bạn bè, nếu bạn gặp phải người không tốt, bạn có thể rất dễ bị ảnh hưởng. Vì sao vậy? Vì phụ nữ rất nhẹ dạ cả tin, họ không có chủ kiến để có thể định được như nam giới.

Tôi thuộc loại người nhẹ dạ cả tin, bản thân tôi cũng rất rõ ràng, cho nên tôi rất ít ra ngoài. Người ta nói điều này có đạo lý tôi liền theo họ, người ta nói điều kia cũng có đạo lý tôi liền theo họ, cho nên từ nhỏ tôi được gia đình huấn luyện, đặc biệt là chồng tôi huấn luyện, nên tôi đã thật thà ở nhà. Tôi kết giao bạn bè, chồng tôi nhất định phải xem. Ví dụ, tôi học theo Sư phụ thì anh ấy cũng phải đến gặp Sư phụ. Anh ấy đồng ý thì tôi có thể học. Trước khi kết hôn tôi có quen một - hai bạn nữ, chồng tôi sau khi nhìn qua thì cũng có người anh ấy không đồng ý cho tôi kết giao. Điều này cũng có đạo lý. Bởi vì có một bạn nữ đối với tôi rất tốt, nhưng trong cuộc sống người bạn này không biết kiểm điểm, không biết thận trọng, sau này cô ấy cũng là ly hôn rồi lại kết hôn, cho nên chồng tôi đã bắt tôi phải đoạn giao với cô ấy từ rất sớm. Anh ấy nói: “*Người bạn này em không cần thiết phải kết giao. Em học với cô ấy thì cũng sẽ đi vào đường tà thôi*”. Tôi nói: “*Cô ấy đối với em rất tốt*”. Anh ấy nói: “*Tốt hay không tốt không quan trọng, mấu chốt là cô ấy ảnh hưởng đến em là điều rất quan trọng*”. Cho nên, khi bản thân chưa có năng lực phân biệt thì không nên tùy tiện kết giao bạn bè.

Làm sao để bồi dưỡng năng lực phân biệt của chính mình? Trước tiên học đạo Thánh Hiền. Chúng ta học tỏ tường rồi, “*gần người hiền, tốt vô hạn, đức tiến dần, lỗi ngày giảm*”. Chúng ta hãy tích góp phước báo của chính mình, tranh thủ nhân duyên thân cận người nhân đức, thiện tri thức. Những người không thiện, không nhân đức thì không nên thân cận, vì chúng ta không làm được như Ngài Thiện Tài, cái thấy của Ngài rất rõ ràng. Cho nên, chúng ta hãy bắt đầu bằng việc thân cận người nhân đức.

Nếu bạn nói, người này rất xấu ác, nên tôi nhất định phải thân cận anh ta, từ bản thân anh ta mà học tập cách làm thế nào để không có những tập khí xấu này. Tôi nghĩ, bạn chưa học tường tận thì bạn đừng tới gần. Cho nên, điều này chính mình phải chú ý.

Tôi chưa từng kiến nghị nhân viên nữ trong công ty chúng tôi ra ngoài ăn cơm với khách hàng. Tôi cảm thấy, trong tương lai các bạn kiếm được bao nhiêu tiền không quan trọng, mà quan trọng là các bạn phải có phẩm chất tốt, có thể tìm được một người chồng tốt tương xứng với các bạn. Trước đây tôi chưa học nữ đức, nhưng tôi đã nói như vậy. Tôi nói: “*Nếu ba mẹ các bạn cảm thấy bà chủ này có vấn đề thì các bạn có thể chuyển công ty khác. Bởi vì xã hội hiện nay rất động loạn, nếu tôi đều đưa các bạn ra ngoài, vì tiền mà ra ngoài gặp khách hàng này, gặp khách hàng kia, thì sẽ xảy ra vấn đề, vậy thì tôi không có cách gì ăn nói với ba mẹ các bạn được*”. Vì sao vậy? Bởi vì từng xảy ra một sự việc như vậy.

Một nhân viên nữ trong công ty chúng tôi rất xinh đẹp, rất trẻ, mới hơn hai mươi tuổi. Công ty chúng tôi có một khách hàng cũng khá lớn tuổi rồi. Tình cờ một lần ông ấy nói với tôi rằng: “*Cô nhân viên này trong công ty của cô đã đến nhà tôi xem bộ sưu tập các loại tiền của tôi*”. Cô ấy không nói với tôi. Lúc ông ấy nói như vậy đã khiến tôi rất sợ hãi, trong tâm tôi rất

căng thẳng. Tôi nói: *“Tại sao tôi không biết việc này vậy?”*. Bởi vì khi mẹ cô gái này đưa cô tới công ty chúng tôi, bà đã dặn đi dặn lại rằng: *“Tôi giao con gái tôi cho cô, xin cô cố gắng bồi dưỡng nó”*. Tôi đã nhận cô gái này vào làm. Tôi nói: *“Tại sao tan ca bạn lại chạy đến nhà người ta vậy?”*. Cô ấy nói: *“Vị khách hàng này rất có tiền, ông ấy sưu tầm rất nhiều tiền”*, nên cô gái này rất hiếu kỳ. Bởi vì vừa mới tiếp xúc với ngành này, nên khi người khách này mời thì cô ấy liền đi xem những loại tiền này. Tôi nói: *“May mà cô không xảy ra việc gì. Nếu cô xảy ra chuyện thì tôi làm sao mà ăn nói với mẹ cô đây? Sau này những chuyện như vậy bất luận khách hàng nói như thế nào thì cô tuyệt đối không được đi, tan ca thì về nhà. Nếu cô không về nhà, cho dù là ra ngoài ăn cơm với bạn bè thì cũng phải báo trước với ba mẹ cô một tiếng, bởi vì cô còn quá trẻ. Không được nói ông ấy đã có vợ, có con cái rồi. Bạn nói xem, cô ở đó một nam, một nữ, nếu xảy ra việc gì thì phải làm sao?”*. Con người tôi có thể khá bảo thủ, thực sự rất bảo thủ, tôi đã nghĩ như vậy. Sau này, bởi vì tôi rất nghiêm túc, nhân viên này hiện tại vẫn làm ở công ty chúng tôi. Sau đó cô ấy bảo đảm với tôi rằng: *“Giám đốc Trần à! Sau này sẽ không có chuyện như vậy nữa”*. Tôi nói: *“Sau này tuyệt đối không được đi. Đây là nguyên tắc cơ bản. Bởi vì trên đức hạnh của bạn có vết nhơ, cho dù là không có việc gì, truyền đi truyền lại rồi truyền ra ngoài thì một người đàn ông tốt họ sẽ không dám đến tìm bạn. Có thể xã hội hiện đại của chúng ta không chú ý, nhưng bản thân chúng ta phải giữ vững nguyên tắc này”*.

Có một cô gái đã xảy ra chuyện này rồi. Trước đây, tôi quen biết cô gái này khi cô vừa tròn mười tám tuổi, rất xinh đẹp, dáng cao. Cô ấy học ngành giáo viên mầm non, nhìn rất xinh xắn. Bạn học của cô ấy cũng như vậy, dáng cao, rất xinh đẹp. Bên ngoài còn mời họ đi làm người mẫu thời trang. Có một lần, cô ấy đã khóc và kể với tôi, bởi vì tôi quen biết cô của cô gái đó. Cô

ấy nói, lúc cô ấy còn chưa tốt nghiệp, bạn học của cô ấy ở bên ngoài quen biết một số người trong xã hội. Có một lần, người trong xã hội này nói với bạn cô ấy rằng: *“Có một bữa tiệc bàn chuyện làm ăn lớn, cần hai cô gái trẻ trung xinh đẹp đi cùng”*, nên đã mời họ cùng đi dùng cơm, uống rượu. Người bạn học này đã kéo cô ấy đi. Cô ấy cảm thấy rất vui. Bởi vì người trẻ tuổi hiện nay đều rất muốn xem xã hội như thế nào, xem người có tiền ra làm sao, nên cô ấy đã đi cùng. Sau khi đi, may mà gia giáo trong gia đình cô ấy cũng khá tốt, cô ấy uống rượu chưa hết một ly thì phát hiện không đúng lắm. Bởi vì cảm thấy rất chóng mặt, cô ấy liền nghĩ: *“Mình uống ít như vậy không thể chóng mặt được”*, cô ấy liền kiên định, kiên quyết về nhà, cản thế nào cũng không cản được. Mọi người và bạn học của cô ấy, cả những người giới thiệu họ đến đều nói là: *“Bạn làm như vậy rất thất lễ, mọi người sẽ không vui”*. Cô ấy nói: *“Không được! Tôi nhất định phải về nhà”*. Họ liền gọi xe đưa cô ấy về. Kết quả, sau này khi cô gặp lại người bạn học đó (một thời gian khá dài cô ấy không gặp người bạn này), cô ấy kể buổi tối hôm đó trong rượu có vấn đề, nên cô gái này đã bị mấy người đàn ông kéo đi ngủ. Sau đó cô ấy đã phá thai, thân tâm bị hủy hoại rất lớn. Cô ấy nghĩ lại mà sợ. Sau này, khi kể lại chuyện với tôi cô ấy khóc, tay còn run lên. Cô ấy nói: *“Tôi nghĩ lại mà sợ”*. Cho nên, điều này chẳng lẽ không phải là *“tụ tập nô đùa”* hay sao? Không nên tùy tiện đi tham gia những cuộc tụ họp như vậy. Bạn nói xem, khi không biết thì không có việc gì xảy ra. Bạn vừa hiếu kỳ, hoặc hâm mộ, hoặc cảm thấy thích thú, cuối cùng cả đời của mình có thể bị hủy hoại rồi. Cho nên, phụ nữ từ nhỏ phải dạy nữ đức, nếu như còn kịp thì nên bắt đầu dạy từ khi mang thai.

Điểm cuối cùng chính là không ở ngoài cửa nhìn đông, ngó tây.

Cái cửa này quan trọng, chính là cái tâm này. Tâm của chúng ta có cửa tâm, nên phải quản tốt tâm của mình. Đây là điều quan trọng nhất. Nếu bạn ở nhà mà tâm hồn đều ở bên ngoài, ở nhà còn lên mạng, còn xem những thứ tạp chí đó, thì cũng xem như là không quản tốt tâm mình. Cho nên mấu chốt là làm thế nào để có thể giữ tốt tâm. Nếu muốn giữ tâm được tốt, thì phải dựa vào công phu thường ngày tích lũy từng chút một.

Công phu thường ngày là trừ bỏ dục vọng của chính mình. Bạn xem, Ban Chiêu đã nói với chúng ta phương pháp trị thân của nhà Nho. Đại pháp tu thân là: “*Cách vật, trí tri, thành ý, chánh tâm*”. Tâm bạn chánh thì bạn có thể chuyên. Không phải thoáng chốc bạn có thể đạt đến chuyên tâm. Cho nên, chương “Chuyên Tâm” không phải đặt ở chương thứ nhất, mà phía trước bạn phải “cách vật”. Trước tiên cần phải “cách vật”, phải chiến đấu với các loại dục vọng của chính mình, phải loại bỏ và đổi trị cái tâm hướng ngoại phan duyên, cái tâm ái mộ hư vinh, cái tâm ngạo mạn, thu hồi chúng lại. Phụ nữ đặc biệt phải ghi nhớ, không được tùy tiện [tiếp xúc] với người khác giới, đặc biệt khi đã kết hôn. Đã kết hôn hay chưa kết hôn đều như vậy. Khi chưa kết hôn cũng phải đặc biệt chú ý đến ngôn hạnh của bản thân mình, đã kết hôn thì càng phải như vậy.

Tôi cũng xin kể cho mọi người một ví dụ của chính tôi. Lúc đó, tôi cùng khoảng gần hai mươi vị giám đốc đi Mỹ để khảo sát về tiền tệ. Trong đoàn này, tôi là giám đốc trẻ tuổi nhất. Người trong ngành này của chúng tôi tuổi tác đều tương đối lớn một chút. Tiếng Anh của tôi khá kém, nhưng lúc đó cũng được xem là rất tốt. Ví dụ, đến nhà hàng cần trà, cần chút nước nóng, thì họ đều gọi tôi. Tôi nói với phục vụ là chúng tôi cần tea - trà, cần

hot water - nước nóng, nói những câu đơn giản nhất. Sau đó thì tìm một hướng dẫn viên du lịch thế này, thế kia.

Khi tôi tham gia hội chợ triển lãm tiền tệ, trong đoàn của chúng tôi có một vị giám đốc rất thích một loại tiền, nhưng lúc đó ông ấy do dự mãi không mua. Sau đó, chúng tôi rời khỏi thành phố này, đến một thành phố khác cũng gần đấy. Bởi vì lúc đó ông muốn mua loại tiền đó, nên ông kéo tôi lại, đơn giản là nhờ tôi giúp ông làm người phiên dịch để mặc cả giá. Sau đó, khi ông đến một thành phố khác, ông rất hối hận vì không mua nên muốn quay lại để mua loại tiền đó. Lúc ấy, ông đã thuê xe rồi và muốn một mình tôi cùng ông quay lại. Khi ông nói với tôi, tôi không nói gì. Kỳ thực tôi vẫn đang do dự, tôi nghĩ: “*Có nên giúp người ta chuyện này hay không?*”. Bởi vì ông tìm người khác có thể cũng không tiện lắm. Kết quả, có một vị giám đốc trong ngành của chúng tôi tuổi cũng khá lớn nói: “*Trong ngành này của chúng ta, cô không hiểu rõ lắm*”. Bởi vì tôi thuộc người khá khép kín. Ông nói: “*Ông ấy về phượng diện đó không phải như vậy đâu, nên cô phải chú ý*”. Ông ấy cũng không nói nhiều, nhưng bản thân tôi nghĩ: “*Nên nghe người khuyên sẽ có ích lợi*”. Tôi nghe ông ấy khuyên, cho nên khi vị giám đốc muốn đi mua tiền đó đến tìm tôi, tôi nói rất nhẹ nhàng rằng: “*Khi đi, chồng tôi dặn dò tôi không cho phép rời xa đoàn, nhất định phải đi cùng đoàn, đi một mình ra ngoài cùng bất cứ người nào cũng không được. Tôi khá là sợ chồng tôi, sợ xảy ra chuyện*”. Ông ấy nói: “*Cô không cần phải như vậy, sẽ không xảy ra việc gì đâu. Xe cũng đã thuê rồi*”. Tôi nói: “*Con người tôi khá là ngốc, khá là chấp trước, nên lời chồng tôi vẫn phải nghe. Anh ấy không đồng ý cho tôi rời khỏi đoàn thì cũng không còn cách nào khác, thật ngại quá!*”. Sau đó tôi rất kiên định không rời đoàn. Ông ấy cũng rất buồn bực, tự mình quay lại mua.

Nhưng cách khoảng hơn một năm, có một lần một nhân viên cấp cao trong công ty chúng tôi đã nói với tôi: “*Giám đốc Trần à! Trong ngành của chúng ta dư luận nói về cô đều rất tốt. Những vị lãnh đạo cấp cao ra ngoài mở cuộc họp riêng, mọi người đều bình luận cô, nói cô mặc dù là giám đốc trẻ tuổi nhất trong ngành chúng ta, ngoại hình cũng khá tốt, nhưng hình như trên phương diện này thì cô đặc biệt kiểu như là...*”. Tôi liền nghĩ, có thể để lại ấn tượng cho tôi sâu nhất chính là việc này, không có chuyện nào khác nữa. Nhưng tôi cảm thấy, bản thân chúng ta phải nghiêm túc giữ gìn trên phương diện này, nghĩa là không để người khác nắm được điểm sơ hở.

Khi bạn đối diện với hôn nhân của mình và những chuyện thị phi ở bên ngoài, phải suy nghĩ đến những chuyện thị phi này có ảnh hưởng đến danh tiếng của bạn hay không, ảnh hưởng đến danh dự của gia đình bạn hay không, ảnh hưởng đến tương lai con cái bạn hay không? Chúng ta đều không hy vọng con trai, con gái của chúng ta nghe được đạo đức của mẹ chúng rất suy đồi, không đoan chánh. Đây là việc rất nhục nhã. Có thể người hiện nay không cảm thấy nhục nhã, thế nhưng thực sự nếu giống như vậy thì chẳng khác gì so với cầm thú cả.

Người xưa nói với chúng ta, những việc này trên thực tế có đạo lý gì vậy? Nó đều là ngăn chặn sai lầm từ ban đầu. Những vấn đề lớn trong hôn nhân của chúng ta không phải bỗng nhiên xuất hiện, mà đều là những chuyện nhỏ nhặt tích lũy lại mà ra. Bản thân không giữ tốt tâm của mình, không quản tốt tai của mình, mắt của mình, hành vi của mình, tích tiểu thành đại mà! Cho nên bạn xem, người xưa đối với phụ nữ quy định từng điều, từng chuyện, từng việc nhỏ nhặt nhất. Tôi nghĩ rằng, người xưa họ sợ bạn xảy ra chuyện nên không ngừng phòng ngừa từ những việc nhỏ nhặt nhất, từ đó ngăn ngừa việc bạn phạm phải những vấn đề lớn mà bạn không hay biết.

Vương Tương khi chú thích chương “Chuyên Tâm” đã nói đến một điều: “*Người chuyên tâm phải luôn giữ lễ*”. “Lễ”, chính là lễ tiết. “*Lấy nghĩa để làm chỉ đạo*”. “Nghĩa” là đạo nghĩa, cũng tức là nói, một người phụ nữ phải có thể “*chuyên tâm*”, phải thời khắc đều đặt lễ tiết ở trong tâm.

Nhắc đến “lễ”, chúng ta liền nhớ đến “bốn không” của Tăng Tử: “*Phi lễ chớ nhìn, phi lễ chớ nghe, phi lễ chớ nói, phi lễ chớ làm*”.

Cái gì gọi là phi lễ? Cái gì trái ngược với “ngũ luân, ngũ thường, tứ duy, bát đức” thì đều là phi lễ. Chúng ta nên “*chuyên tâm*”, cố gắng nghiên cứu tỉ mỉ, tường tận “ngũ luân, ngũ thường, tứ duy, bát đức”.

Cũng giống như tiết giảng ngày hôm qua, chúng ta đã đem chữ “*hiếu*” cố gắng nghiên cứu sáng tỏ rồi. Cái gì gọi là hiếu đạo? Bài giảng của cô Lưu chúng ta phải cố gắng suy nghĩ. Cái gì gọi là ái? Đại ái là loại tình yêu như thế nào? Nghĩa là bạn phải đem từng chữ ra nghiên cứu cho thấu đáo. Sư phụ khi giảng Kinh thường nói, bạn suy nghĩ tường tận một chuyện thì bạn làm một chuyện, quan trọng là bạn phải làm được. Làm được thì bạn đạt được, đạt được thì bạn có thọ dụng, có thọ dụng thì bạn hoan hỷ. “*Học mà thường thực hành thì còn gì vui hơn*”. Tâm hoan hỷ, tâm vui vẻ của bạn sẽ sinh khởi. Nó sẽ hình thành một vòng tuần hoàn tốt đẹp, bạn sẽ muốn tiếp tục đi làm những việc khác do bạn đạt được thọ dụng rồi. Cho nên đối với tôi mà nói, chân thật nếm được cái vị hạnh phúc, vui vẻ trong hôn nhân đích thực là sau khi tôi học văn hóa truyền thống, học nữ đức.

Trước đây, có rất nhiều việc tôi không nghĩ nhiều như vậy. Dù sao thì mọi người cũng đều sống như vậy, thế hệ trước cũng sống như vậy thì mình sống như vậy cũng được; có lúc không vừa ý, không nghĩ ngợi nữa thì nó sẽ qua đi, mơ mơ hồ hồ để

thời gian từng ngày tiêu hao mất. Nhưng hiện nay định tâm lại, sau khi học nữ đức thì liền có thể thấy được cuộc sống hôn nhân đã mang đến cho bạn rất nhiều niềm vui, hạnh phúc và tâm cảm ơn. Chân thật là cảm ơn, giống như hiện giờ tôi đang ngồi ở đây chia sẻ với mọi người.

Vì sao hôm qua thầy Chung đặt ra câu hỏi: “*Bạn có hiểu thuận với ba mẹ bạn, có chăm sóc ba mẹ bạn hay không?*”. Tôi thật sự rất kiên định giơ tay. Nếu một năm trước hỏi câu này, tôi đoán lần thứ hai giơ tay tôi cũng sẽ dẫn đo một chút. Sau khi học nữ đức thì tôi có cái duyên phận này, ba mẹ tôi đến cùng chung sống với tôi. Trước đây họ đều sống riêng. Bởi vì tôi luôn thuê người giúp việc, cho nên ba mẹ cảm thấy không tiện khi ở cạnh tôi. Kết quả, sau khi họ ở cạnh tôi, thật sự tôi càng ngày càng cảm thấy ân đức của ba mẹ quá lớn. Hôm qua, ba tôi gọi điện thoại cho tôi nói: “*Con ở đó cố gắng học tập, văn hóa truyền thống này rất tốt*”. Tôi nói: “*Con đang chia sẻ với mọi người mấy tiết học*”. Ba tôi liền nói: “*Con phải chân thành cảm ơn mọi người đã giúp con có cơ hội tiến bộ thêm một bước trong học tập*”. Lần đầu tiên đến nhà tôi, ba mẹ tôi đã nói: “*Chỉ cần con học tập văn hóa truyền thống, vì văn hóa truyền thống mà ra ngoài giảng bài cho mọi người, ba mẹ cam tâm tình nguyện ở đây chăm sóc các con. Thật sự ba mẹ không oán hận, không hối tiếc*”. Lúc ba tôi nói với tôi câu này, tôi thực sự đã khóc. Vì sao tôi lại khóc? Bởi vì tôi cảm thấy ba mẹ không chỉ ban cho tôi thân mạng, mà còn thành tựu huệ mạng của tôi. Sư phụ đương nhiên cũng thành tựu huệ mạng của tôi, nhưng nếu không có ba mẹ đến thành toàn cho tôi như vậy, thì có lẽ tôi không thể tịnh tâm lại chuyên tâm mà nghe kinh, chuyên tâm mà nghiên cứu Kinh giáo.

Ở nhà, mỗi lần khi tôi ở trên lầu học nữ đức thì ba tôi đều bung một đĩa dưa hấu đã cắt sẵn nhẹ nhàng đi lên, sau đó dụ

dàng nói: *“Con ăn miếng dưa hấu đi! Có mệt hay không?”*. Thật sự, trong khóe mắt tôi đã ngân lệ. Tôi nói: *“Ba à, ba không cần mang lên đâu!”*. Bởi vì từ dưới nhà đi lên phòng tôi phải đi qua mấy tầng lầu, thật là rất vất vả, ba tôi cũng hơn sáu mươi tuổi rồi. Ba liền nói: *“Ba không mệt. Con hãy cố gắng học tập. Học tốt rồi thì mọi người đều được thọ dụng”*. Tôi thật sự vô cùng cảm ơn ba tôi. Mẹ tôi cũng vậy, mẹ tôi nói: *“Con học cái này thì ở nhà con phải làm cho tốt. Ở nhà làm không tốt, con ra ngoài giảng thì sẽ hổ thẹn với lương tâm. Con giảng cái này được thì mọi người cũng có thể giảng được, quan trọng là con phải làm được”*. Mẹ tôi nói vậy.

Bởi vì trước đây tính khí của tôi không tốt lắm, hay nổi nóng. Mẹ tôi liền nói: *“Việc gì con cũng không nên nổi giận, phải mỉm cười mà đối diện. Con hãy xem nó như một trò chơi đi”*. Ví dụ, Nhị Bảo nhà chúng tôi khóc, mẹ tôi cũng chưa từng nổi giận, mà bà cười. Tôi nói: *“Mẹ à, tại sao mẹ cười vậy?”*. Mẹ tôi nói: *“Nó rất thú vị, giống như một món đồ chơi vậy. Nó quấy rầy một chút thì sẽ không quấy nữa, trẻ nhỏ mà. Nó đến thế gian này mới được mấy năm thôi”*. Cho nên, chưa bao giờ tôi giống như hiện nay, từ tận đáy lòng cảm ơn ba mẹ tôi. Hơn nữa, họ còn nói: *“Ba mẹ nhất định phải giữ gìn thân thể khỏe mạnh. Ba mẹ cũng phải cùng con học tập luân lý đạo đức nữa. Cho nên ba mẹ phải giữ gìn thân thể thật tốt, không để cho thân thể bị bệnh làm ảnh hưởng đến cuộc sống của các con, khiến các con phải hao tổn tâm sức để chăm sóc ba mẹ. Như vậy thì không tốt”*.

Cho nên, buổi chiều ba mẹ tôi đều nghe đĩa giảng của Sư phụ, nghe đĩa giảng của thầy Chung, nghe đĩa giảng của cô Lưu Tố Vân. Nghe xong thì họ cũng tự mình phản tỉnh. Ba tôi còn lấy một quyển sổ ghi chép lại từng điều, bởi vì có lúc họ muốn đổi đĩa nghe. Tức là có lúc hôm nay nghe giảng giải “Đệ Tử Quy” của thầy Chung đến đĩa thứ mấy, ngày hôm sau mẹ tôi nói

muốn nghe đĩa “Kinh Địa Tạng” của Sư phụ giảng. Ba tôi phải ghi lại, sau đó mới đổi sang đĩa khác. Tôi nói: “*Ba nên nghe hết một lượt*”. Ba tôi nói: “*Không được! Vậy thì hai người sẽ đánh nhau mất!*”. Bởi vì hai người đều cùng nghe. Ba tôi nói: “*Ba phải thuận theo mẹ con thôi!*”. Sau đó, hai người pha một tách trà, ngồi ở đó nghe giảng. Hơn nữa, ba tôi còn nói là: “*Ba sẽ cắt giúp con một số ví dụ, sau đó đưa cho con làm tham khảo. Con không đi đâu cả, những thứ ở trong xã hội con đều không hiểu, con chỉ tự giảng thì mọi người sẽ nói con rất khép kín*”. Ông xem báo xong thì sẽ cắt lấy một số ví dụ.

Thời gian trước, ông cắt [trên báo ra] một trường hợp nói về Cục trưởng Cục Công thương Trương Gia Giới. Ông đã gần sáu mươi tuổi, sắp nghỉ hưu, đi nước ngoài khảo sát. Ông ấy đi nước ngoài khảo sát còn lén dẫn theo một cô gái trẻ hơn hai mươi tuổi, mọi người đều không biết. Sau khi cùng cô gái này ra nước ngoài khảo sát xong trở về, ông giấu người nhà không trở về nhà, mà ở lại nhà cô gái này (là tình nhân của ông). Kết quả, ở chưa được mấy ngày, có một hôm vào buổi tối ông đã chết ở trong nhà cô gái này. Nửa đêm, cô gái này đã báo án. Đó chính là tà dân chết ở trên giường.

Sau đó, ba tôi còn đặc biệt cắt đoạn báo đó đưa cho tôi xem. Ông rất trầm lặng. Ba tôi là một đảng viên đảng cộng sản lão thành. “*Con xem, thật không ra làm sao! Điều này sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến hình tượng của Đảng viên. Nếu ông ấy học luân lý đạo đức văn hóa truyền thống, thì ông ấy sẽ không như vậy*”. Ba tôi còn nói: “*Thật là mê hoặc điên đảo. Vụ án này ba đã cắt ra cho con rồi đấy!*”. Tôi nói: “*Đây là nói về người nam, con chủ yếu giảng về nữ đức mà!*”. Ba tôi nói: “*Tiện thể con cứ nói qua một chút*”. Ông đã cắt ra đưa cho tôi rất nhiều những vụ án như vậy.

Nhà tôi có một quyển sổ rất lớn, gần đây ông cắt được rất nhiều. Lần này, tôi lấy hai ví dụ đều là do ba cắt ra đưa cho tôi. Ba tôi thực sự rất có tâm yêu thương. Tâm yêu thương đó bản thân tôi thấy vô cùng hổ thẹn. Có một lần, tôi đã sám hối với ba là: *“Ba à! So với ba con thật quá kém xa, đối với tất cả ba đều có thể có tâm cung kính như vậy”*.

Ví dụ, tôi có một bức ảnh của Sư phụ, tôi luôn đặt ở bên cạnh bàn, bên này của tôi là máy tính. Ba tôi nói: *“Vậy không được, phải đem hình của Sư phụ cung kính treo lên”*. Ông tự mình tìm một cái đinh để đóng lên. Ông còn tự tìm lấy mấy vị trí, sau đó cảm thấy vị trí đó là tốt nhất, vừa bước lên cầu thang là có thể nhìn thấy. Ông tự mình đóng đinh, sau đó thì treo ảnh lên. Treo xong ba tôi còn xuống đánh lễ Ngài. Tôi rất hổ thẹn, bởi vì bản thân tôi không nghĩ được nhiều như vậy.

Ví dụ, chúng tôi ăn còn thừa chút rau, ba tôi đều bỏ vào thùng nước để ngâm. Ngâm rồi, sau đó ba tôi tưới cho những cây cỏ hoa nhỏ trong vườn hoa. Sau đó, ba cắt những cành cây nhỏ, nếu nó bị cong vẹo thì ông sẽ lấy dây buộc lại để chúng thẳng ra. Ông rất kỹ lưỡng, rất chu đáo.

Cho nên, từ ba mẹ có rất nhiều thứ để chúng ta học tập. Sở dĩ chúng ta lơ là như vậy bởi vì ngay đến ba mẹ chúng ta cũng không cung kính, không biết làm thế nào để kính, làm thế nào để thuận. Khi ba mẹ mới bắt đầu sống cùng tôi, tôi cũng có phiền não. Bởi vì, trước đây đều là do tôi quyết định, người giúp việc nhất định nghe theo lời tôi. Ba tôi có một thói quen, kỳ thực là do ba muốn tốt cho tôi, đó là ông rất muốn xới cơm cho tôi, hơn nữa có thể ông cảm thấy thân thể tôi hơi gầy, nên ông luôn xới một bát cơm to đầy cho tôi. Mỗi lần xuống dùng cơm là tôi vô cùng phiền não. Có một lần, tôi không nhẫn được, bởi vì mỗi lần tôi đều phải đi gạt bớt cơm ra, tôi nói: *“Ba à, ba không cần xới cơm cho con đâu. Con cũng không ăn được nhiều như vậy”*. Về

mặt của ba hơi trầm buồn, ông cũng không nói gì. Sau đó, ngày hôm sau thì tôi đã xin lỗi ông. Tôi nói: “Ba à, con xin lỗi! Con biết ba xới cơm cho con là có ý tốt, nhưng từ nhỏ con đã ăn ít”. Bởi vì từ nhỏ tôi không sống cùng ba mẹ, cho nên ba mẹ có thể không hiểu lắm. Tôi nói: “Con ăn không nhiều, ăn rất ít, kỳ thực thân thể con không có chút chướng ngại nào cả, sinh lực của con rất sung mãn. Bởi vì người nhỏ, nên một chút đồ ăn là đủ rồi”. Ba tôi nghe tôi nói xong thì nói: “Ừm, vậy sau này con tự xới đi, ba không xới cho con nữa”. Tôi nói: “Vâng ạ! Ba à, con không làm phiền ba nữa”.

Tâm lòng của ba mẹ thật sự cả đời này bạn không cách gì có thể báo đáp được. Nếu như không thể cùng ba mẹ hợp thành một thể, thì bạn vĩnh viễn không vào được cảnh giới. Thật sự là như vậy. Nghĩa là bạn không thể thể hội được người khác khó khăn như thế nào, khổ như thế nào, không thể biết được làm cách nào để yêu thương người khác. Hơn nữa năm nay, tôi có duyên phận này, ở nhà cùng ba mẹ tu học nữ đức, nên có rất nhiều cảm ngộ.

Bài giảng của thầy Vương Hy Hải mọi người nên nghe nhiều, tiếp nhận lời chỉ giáo nhiều hơn. Tôi nói với mẹ tôi rằng: “So với anh Hy Hải con kém quá xa rồi! Trước đây nếu con nhìn thấy những thứ dơ bẩn thì không tự chủ được mà sẽ nôn mửa ra. Con nghĩ, anh ấy còn lấy phân và nước tiểu của ba mình ra ngửi, còn rất vui vẻ. Mẹ à, không biết việc này con có thể làm được hay không, nhưng con vẫn phải học”. Mẹ tôi luôn an ủi tôi, mẹ tôi nói: “Không cần đâu, ba mẹ nhất định sẽ không như vậy. Ba mẹ sẽ cố gắng chăm sóc tốt bản thân, tránh làm cho con có chỗ khó xử”. Cho nên ở nhà tôi rất thương mẹ tôi, mẹ tôi không dám làm gì, bà làm là tôi sẽ giành làm. Tôi nói: “Con phải làm nhiều”. Bởi vì tôi cảm thấy một đời người phải chịu bao nhiêu khổ cực, phải làm bao nhiêu việc thì đã có số rồi. Khi bạn tuổi

còn nhỏ mà đã hưởng phước, hưởng rất nhiều, “áo đến thì duỗi tay ra, cơm đến thì há miệng”, thì tất cả khổ đau sẽ giữ lại khi bạn già yếu. Bạn xem, già rồi thì nằm ở đó không thể làm việc, rất là đau khổ. Cho nên, không bằng nhân khi còn trẻ, tay chân còn nhanh nhẹn, bạn có thể làm nhiều, cống hiến nhiều, đến khi già rồi thì có thể làm ít, thân tâm sẽ tự tại một chút. Cho nên phải hiểu rõ đạo lý này, bạn sẽ rất hoan hỷ. Tranh thủ lúc trẻ làm nhiều hơn một chút, dù sao thì cũng có số mạng, trẻ làm rồi thì già không phải làm nữa. Vậy thì tôi sẽ đem công việc làm hết sớm một chút. Khi tuổi già, tôi có thể không cần chịu khổ như vậy nữa. Điều này là mẹ tôi nói cho tôi nghe, tôi chia sẻ lại.

Bởi vì mẹ tôi nói, khi trẻ bà rất khổ. Mẹ và ba tôi đều làm công trình thủy lợi. Mẹ tôi nói, khi bà mới kết hôn, bà sống ở một nơi như khu tập thể vậy, trong một căn phòng của công trình, bốn bức tường đều bị gió thổi vào, sáng sớm thức dậy nước trong chậu đều đóng thành băng. Làm thế nào để rửa mặt đây? Tức là lấy khăn mặt chà lên mặt băng, sau đó thì lau lên mặt. Cuộc sống khổ như vậy! Hiện giờ, các con có nghĩ cũng không tưởng tượng ra được. Vừa mở tủ ra là một ổ chuột con. Mẹ tôi cũng rất nhất, bà giật nảy mình. Nhưng những ngày tháng đó cũng qua đi. Họ đều đã sống qua những ngày tháng cực khổ rồi, cho nên bây giờ về già có thể hưởng được phước báo. Chúng tôi thì ngược lại. Thời gian chúng tôi sống trong hạnh phúc quá dài rồi, cho nên không cần về già, có thể bốn mươi - năm mươi tuổi, bạn xem, hiện nay rất nhiều người còn trẻ nhưng bệnh tật đã khắp mình rồi, không được an bình, do phước báo của bạn đều dùng hết rồi.

Đối với lễ và nghĩa, chính mình phải không ngừng suy xét. Không phải chỉ có học, máu chốt là phải đem nó làm được. Làm rõ ràng một việc, hiểu tường tận một việc, thì chúng ta làm một

việc; hiểu rõ ràng hai việc thì chúng ta làm hai việc, không cần gấp.

Đoạn cuối cùng nói: “Nhược phu động tịnh khinh thoát, thị thính thiêm thâm, nhập tắc loạn phát hoại hình, xuất tắc yếu diệu tác thái, thuyết sở bất đương đạo, quán sở bất đương thị, thử vị bất năng chuyên tâm chánh sắc hĩ” (Nếu như hành động thay đổi thất thường, tâm chí không định, ở nhà thì đầu bù tóc rối, ra ngoài trang điểm diêm dúa, nói những điều chẳng nên nói, nhìn những thứ chẳng nên nhìn, đây gọi là chẳng chuyên tâm chánh sắc vậy).

“Động tịnh khinh thoát”, ý nói hành động của bạn thay đổi thất thường. “Thị thính thiêm thâm”, ý nói tâm chí của mình không định. “Ở nhà thì đầu bù tóc rối, ra ngoài thì trang điểm diêm dúa, nói thì không hợp đạo lý, nhìn những thứ không nên nhìn, như vậy thì không thể chuyên tâm chánh sắc được”

Ở đoạn cuối, Ban Chiêu đã nhấn mạnh đây là tập khí rất nặng của phụ nữ. Ý chí không kiên định, hành vi luôn thay đổi, có lúc người chồng cũng không thể đoán được. Khi còn trẻ, tôi cũng là như vậy. Chồng tôi nói: “Vừa rồi vẫn còn tốt, sao giờ lại không vui nữa rồi? Rõ ràng vừa rồi em còn rất tốt mà, tại sao đột nhiên lại thay đổi thất thường vậy?”. Đặc tính này của phụ nữ là đặc tính gì vậy? Thích mới chán cũ, tâm không định. Bạn xem, phụ nữ mặc y phục chính là như vậy, không ngừng thay đổi. Túi xách cũng luôn luôn thay đổi, đồ trang sức cũng không ngừng thay đổi. Điều này đã phản ánh tâm thái của bạn. Tâm lý của bạn luôn thích mới, chán cũ, luôn hy vọng thông qua những thứ ở bên ngoài, thông qua một số vật chất để kích thích dục vọng của mình. Vừa kích thích thì bạn liền vui vẻ, khi không có kích thích thì bạn ử ê không vui. Vì sao vậy? Bởi vì phụ nữ khác đàn ông. Thông thường đàn ông sẽ đặt tâm họ trên sự nghiệp của mình, chuyên ngành của mình. Cho nên bạn xem,

những đầu bếp giỏi, những kỹ sư thiết kế đa số đều là người nam, không có phụ nữ. Bởi vì phụ nữ kém ở chỗ này, không thể “*nhất môn thâm nhập, trường thời huân tu*”, sức chuyên tâm không đủ. Cho nên bạn thật sự có thể định tâm lại, chuyên chú, thì biểu hiện ra bên ngoài thứ nhất là hành vi của bạn sẽ không thay đổi thất thường.

Ví dụ, chúng ta nghe giảng bài cũng như vậy. Hôm nay nói vị thầy này giảng hay, hôm sau thì nói vị thầy này giảng không hay; hôm nay nữ đức không tệ, hôm sau thì nữ đức cũng không được. Định trên một sự việc thì bạn sẽ thành tựu.

Tôi cũng học “Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn” của thầy Chung giảng, quyển sách đó tôi đã xem khoảng hơn mười lần rồi, ấn tượng vô cùng sâu. Cho nên, rất nhiều câu chuyện cũng là trích dẫn từ trong đó. Tôi xin kể một câu chuyện. Câu chuyện này tôi cũng đã chia sẻ với rất nhiều người. Chuyện kể về một chàng trai rất muốn cầu đạo, thành tiên. Anh đã đi khắp nơi hỏi người đại pháp để thành tiên. Anh rất chân thành. Có một người nhà giàu, nhìn thấy chàng thanh niên này đơn thuần như vậy liền nói với anh rằng: “*Tôi có đại pháp thành tiên, nhưng trước tiên anh phải đến nhà tôi làm công cho tôi ba năm, làm công xong tôi sẽ nói cho anh biết*”. Chàng thanh niên rất chân thành đến đó, rất chân thành làm nghĩa công ba năm. Sau ba năm thì anh hỏi: “*Đại pháp thành tiên đó là gì?*”. Ông chủ này thấy ba năm anh ấy làm việc cũng rất tốt, nên nói: “*Anh phải làm thêm ba năm nữa vì tâm anh không đủ chân thành. Làm thêm ba năm nữa tôi sẽ nói cho anh biết*”. Chàng thanh niên vô cùng chăm chỉ làm thêm ba năm nữa. Sau khi làm thêm ba năm, chàng trai lại hỏi. Ông chủ này nghĩ: “*Ta cũng không có đại pháp thành tiên gì, vậy thì cứ làm hấn chết đi là xong chuyện*”, nên liền nói: “*Vậy anh đi theo tôi lên trên núi*”. Sau khi dẫn anh ấy lên núi, chàng trai còn rất chân thành nói: “*Thưa thầy! Đại pháp thành tiên là*

gì?”. Ông chủ này dẫn anh lên một đỉnh núi cao và dốc, rồi nói: *“Anh hãy nhảy xuống, vừa nhảy xuống thì anh liền thành tiên”*. Chàng trai đó rất chân thành, anh rất cung kính đối với thầy, nên rất nghiêm túc nhảy xuống dưới. Không ngờ thoáng chốc anh ấy thật sự đã bay lên trời. Ông chủ này nói: *“Chẳng lẽ nói bừa mà đúng sao? Đây thật sự là đại pháp thành tiên sao?”*. Ông chủ này nói: *“Vậy ta cũng nhảy xuống, ta cũng sẽ thành tiên”*. Kết quả, ông chủ này nhảy xuống thì ngã chết trên đất.

Rất nhiều lần giảng tôi đều chia sẻ câu chuyện này với mọi người, vì câu chuyện này để lại cho tôi ấn tượng vô cùng sâu sắc. Điều này nói rõ một đạo lý, *“khi tâm người đã định rồi, người có tâm cung kính, thì pháp bất thiện cũng sẽ biến thành thiện pháp*. Cho nên, căn bản của pháp này không phải ở bên ngoài, mà toàn bộ ở trong tâm cung kính của bạn. Bạn nghe người xấu nói nhưng tâm bạn vô cùng cung kính, thì bạn cũng có thể thành tựu đại pháp. Tôi cảm thấy, câu chuyện này cho tôi ấn tượng vô cùng sâu sắc, cho nên tôi thường kể với mọi người.

Kỳ thực, cái gì là thiện tri thức? Bạn chỉ cần đối với người này vô cùng cung kính, vô cùng thành kính, cho dù họ là một kẻ tội ác quá nhiều, không thể tha thứ, thì họ cũng là thiện tri thức. Nếu bạn có thể nhất môn thì sẽ ngộ ra. Nếu bạn không có tâm cung kính, tâm bạn do dự không định, *“ông ta nói điều này có thể được không? Ông ta nói cái kia tôi phải suy nghĩ xem có đúng hay không? Việc này tôi phải suy nghĩ lại nên làm hay là không làm?”*.

Cho nên, bạn nghe cô Lưu Tố Vân giảng bài, bạn học được ở cô Lưu điều gì? Học được sáu chữ: **“Lão thật, nghe lời, thật làm”**, ngoài ra không còn gì nữa. Chàng trai này cũng là như vậy. Anh ấy có thể thành tiên chính là do lão thật, nghe lời, thật làm. Ông bảo tôi làm việc thì tôi chăm chỉ, nghiêm túc mà làm, tức là trưởng dưỡng cái tâm thành kính của chính mình.

Tâm thành kính là tu từ trong khiêm tốn mà ra. Khiêm tốn không đủ, khiêm nhường không đủ, phải vô cùng khiêm cung, phải đặt mình ở vị trí thấp nhất. Tất cả người khác đều là tốt, tất cả đều là công lao của người khác, bản thân không có chút công lao gì, không có chút công đức gì. Tất cả những người bên cạnh đều đến thành tựu bạn. Không phải nói tôi thế này thế kia, tôi rất được. Chỉ cần có một chút tâm như vậy tồn tại thì tâm cung kính của bạn hoàn toàn bị phá hoại rồi. Giống như một chậu nước trong, một chút ngạo mạn, một chút tự đại của bạn giống như một giọt mực vậy, sau khi nhỏ vào chậu nước trong, bạn còn có thể phân biệt được phần nào là nước trong, phần nào là nước dơ hay không? Nó hoàn toàn bị dơ đục rồi. Cho nên, phải giữ gìn chậu nước tinh khiết đó của mình, tức là không để bản thân khởi lên ngạo mạn.

Đặc biệt là phụ nữ, bạn xem khiêm tốn là môn thứ nhất phải học. Khiêm tốn không phải là trên sự bạn vâng vâng, dạ dạ, mà chân thật từ tận đáy lòng tự biết rằng bản thân mình chẳng có gì đáng tán thán cả. Bạn cái gì cũng sai, người tốt hơn bạn quá nhiều. Nếu bạn có thể nhìn thấy điểm không tốt của người khác, thì 200% là trong tâm bạn có căn bệnh này, bạn phải nhờ vị thầy này tới trước mặt bạn thị hiện. Bạn xem, bạn có tâm đố kỵ, nhờ vị thầy này đến bên bạn thị hiện. Bạn xem, bạn khá là lười nhác, nhờ vị thầy này đến bên bạn thị hiện. Bạn còn khá tham ăn, v.v... Hễ bạn có thể nhìn thấy những hiện tượng này của mọi người, thì bạn nhất định là có căn bệnh này, bạn còn phải làm phiền những vị thầy này đến cạnh bạn nhắc nhở bạn từng việc một, hết lần này đến lần khác nhưng bản thân bạn còn rất phiền não: “*Tại vì sao mình toàn gặp phải những người như vậy?*”.

Tôi có một người bạn cũng như vậy. “*Tôi ghét nhất là những người nói dối. Tại sao bên cạnh tôi đều là người nói dối. Tôi nhìn qua là có thể vạch trần anh ta là người như thế nào*”.

Anh ấy tự tán thán bản thân anh ấy với tôi rằng, con mắt của anh ấy rất lợi hại. Bởi vì anh ấy cũng học “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”, tôi liền mở sách ra nói: *“Chúng ta xem cái gì gọi là khen mình, chê người. Đây là một tội rất nghiêm trọng”*. Bạn luôn nhìn thấy là do bạn chiêu cảm đến. Nếu bạn không cảm họ, không chiêu họ đến, thì làm sao họ luôn đến vậy? Những điểm tốt trên người họ tại sao bạn không nhìn thấy? Họ không thể chỉ như vậy? Sao họ chỉ biết nói dối được, họ còn có những điểm tốt khác, tại sao bạn không nhìn ra? Sau đó người bạn này nói với tôi: *“Kỳ thực, người này cũng rất tốt! Anh ta như thế này, thế nọ”*. Tôi nói: *“Đúng vậy, bạn hãy chuyển ý niệm một chút! Con người không ai hoàn hảo cả. Chúng ta không nhìn điểm không tốt của họ, mà chỉ nhìn điểm tốt của họ. Nếu như họ thật sự có điểm không tốt, thực sự trong tâm chúng ta có cảm giác, thì chúng ta phải phản tỉnh chính mình có thì sửa, không thì khích lệ. Cần phải như vậy”*.

Chúng ta đang giảng, nhưng ở chỗ này chúng ta hãy đọc lại một lần: *“Ở nhà không mặc đồ quá tùy tiện, ra ngoài không trang điểm diêm dúa”*. Có thể thấy, hai câu nói này là dùng tóc rối, hình dáng không tốt: *“Ở nhà thì đầu bù tóc rối”*. Đầu tóc cũng rối bù, thì thân tướng của chúng ta cũng không thể nào đẹp được.

“Xuất tắc yếu diệu tác thái”. Yếu diệu này không phải là yếu diệu thực nữ mà thầy Chung giảng, yếu diệu này ý nói động tác của chúng ta rất lỏng lẻo, nói năng thì nũng nịu.

Phụ nữ nói chuyện dịu dàng và nũng nịu là hai khái niệm khác nhau. Dịu dàng là ngữ khí phải hòa nhã, tâm thái phải ôn hòa, không phải những lời bạn nói ra nghe rất giả dối.

Chồng tôi từng nói: *“Cô ta nói chuyện anh cảm thấy toàn thân đều bị dính lại”*. Bởi vì, có những phụ nữ nói chuyện vô

cùng ngọt ngào, như thể khiến người đàn ông này tan chảy ra vậy. Nếu không thể tan ra, thì cũng bị dính lại. Cho nên chúng ta phải chú ý, một cái là nói chuyện, một cái là thân tướng của chúng ta. Nữ và nam đều như nhau, bạn phải có sự uy nghi, phải để người khác cảm thấy tôn trọng. Bạn không có uy nghi, thì bạn sẽ chiêu cảm về một số thứ không tốt, là tự bản thân bạn chiêu cảm về. Cho nên, điểm này có thể đặc biệt nhắc đi nhắc lại đối với phụ nữ. Điểm này chúng ta cũng phải thể hội nhiều lần.

Bản thân tôi cảm thấy, đó là cái gốc của tà dâm. Phụ nữ nếu như không có cái gốc này, thì sẽ không chiêu cảm những người nam có tâm dâm ở bên ngoài đến. Bạn nói xem, mỗi người phụ nữ đều đoan trang, rất giữ lễ tiết, rất đoan chánh, tôi không tin người nam sẽ xấu như vậy, loạn như vậy. Cho nên, từ những cô gái trẻ tuổi như chúng ta, cho đến những bé gái rất nhỏ; bởi vì tôi nhìn thấy có rất nhiều bé gái được ba mẹ trang điểm rất là yếu điệu, rất làm dáng, mang một đôi giày cao gót nhỏ, mặc váy ngắn, còn uốn tóc nữa. Đó là những bé gái rất nhỏ. Tôi không có con gái, nhưng tôi thấy bé gái này (mới tám tuổi), tôi nghe cái giọng điệu gọi điện thoại của bé, tôi hỏi bé rằng: “*Con học ai vậy?*”. Bé nói: “*Mẹ con nói như vậy. Nói chuyện với các chú thì phải nói với giọng như vậy*”. Tôi cũng không nói gì. Bởi vì, cả đời của đứa bé thì người mẹ là người thầy đầu tiên và cũng là người thầy quan trọng nhất. Nếu người mẹ không làm tốt vai trò một người thầy, ra bên ngoài có được dạy dỗ nhiều hơn nữa thì cũng rất khó để đưa đứa bé này về đường chánh đạo, trừ phi đứa bé đó có thiện căn rất sâu dày.

Cuối cùng chính là không nói những lời không hợp đạo lý, không nhìn những thứ không nên nhìn.

Ý nói, ngôn ngữ phải có lễ nghĩa, nhìn cũng phải có lễ nghĩa. Một cái nói về lời nói, một cái nói về mắt nhìn. Cho nên,

ánh mắt của phụ nữ không được liếc nhìn khắp nơi, vì sẽ dễ gây ra một số phiền phức.

Về việc nói chuyện, sáng nay chúng ta nghe cô Hà Mỹ Huệ giảng về việc nói chuyện. *“Miệng là cửa của họa và phúc”*. Đối với phụ nữ mà nói, đặc biệt là như vậy, không chú ý một chút thì có thể lời bạn nói ra sẽ mang tới họa sát thân. Những lời nói của bạn không đơn thuần là ảnh hưởng người nhà, mà thậm chí sẽ ảnh hưởng đến vận mệnh cả một gia tộc. Thật sự là như vậy.

Bởi vì năm ngoái, tôi nhận được lời giáo huấn của chú ba chồng tôi. Gia đình chồng tôi là một đại gia tộc, ba chồng tôi là anh trưởng của gia tộc này. Tôi đương nhiên lại là con dâu của anh trưởng gia tộc này. Chú đã viết cho tôi một bức thư rất chính thức. Bởi vì, chú ba tôi cũng là một người đàn ông rất truyền thống. Năm nay chú hơn sáu mươi tuổi rồi. Chú viết riêng cho tôi. Mặc dù mở đầu là viết tên chồng tôi và tôi, nhưng trọng điểm là viết cho tôi. Chú nói: *“Ngôn hạnh của con, lời nói của con, việc con làm nhất định phải có thể trở thành một tấm gương cho những đứa trẻ trong gia đình của chúng ta. Gia tộc họ Trương có hậu thế hay không đều nhờ vào con. Kiếm được bao nhiêu tiền không quan trọng, con có kiếm được nhiều tiền hơn nữa mà con cái con sinh ra là một kẻ ăn chơi đàn đúm, thì gia đình này cũng xong rồi. Tịnh Du! Nhiệm vụ quan trọng nhất của con chính là phải nuôi dưỡng tốt con cái, những thứ còn lại con đều có thể buông xuống”*.

Bức thư này gửi khoảng hai năm trước, lúc đó tôi còn khá là chấp trước vào sự nghiệp. Tôi nói, tôi làm cái gì cũng đều tương đối chuyên tâm. Năm 2008, công ty của tôi được đứng đầu trên cả nước, cho nên cũng rất được quan tâm. Sau khi được đứng đầu thì tôi gặp được văn hóa truyền thống. Tôi nghĩ, dù sao cũng đã được đứng đầu rồi, tôi nên buông xuống thôi. Hiện

tại, tôi toàn tâm toàn ý đặt việc giúp chồng, dạy con và việc tu hành nữ đức của chính mình lên trên hết. Cho nên, lúc đó nhìn thấy bức thư này tôi đã khóc, bởi vì tôi rất hổ thẹn. Đó là lời chân thành khẩn thiết của một trưởng bối nói với bạn sự kỳ vọng của ông đối với toàn bộ gia tộc này. Bởi vì ông là chú của chồng tôi, hơn nữa còn tặng tôi rất nhiều quà và trà. Chú nói: *“Tịnh Du à! Những thứ này chú tặng cho con, con nhất định phải nhận lấy. Con nhất định phải làm một người vợ hiền, một người mẹ tốt. Con cái vô cùng quan trọng. Cái gốc quan trọng nhất của con cái chính là ở người mẹ”*. Đó là tiếng chuông cảnh tỉnh đầu tiên của tôi. Đương nhiên, cho đến năm nay gặp được nữ đức thì tôi đã mở rộng hết lòng mình, xác định rõ vị trí của mình. Sau đó tự mình dốc sức làm, hy vọng có thể đem nữ đức hoàng dương trên cả nước, thậm chí là toàn thế giới.

Bản thân tôi làm cũng không tốt lắm, trong quá trình giảng nhất định có nhiều chỗ không thỏa đáng, kính xin các vị đại đức, thầy cô giáo có thể từ bi chỉ giáo. Xin cảm ơn mọi người!

CHƯƠNG SÁU: KHÚC TÒNG

⁵Chương này rất quan trọng. Bởi vì chương này chủ yếu nói người làm dâu phải làm thế nào để xử lý tốt mối quan hệ với mẹ chồng, chính là quan hệ mẹ chồng - nàng dâu. Khi bước vào đời sống hôn nhân, chúng ta có thể phải đối diện với ba mối quan hệ quan trọng nhất. Thứ nhất, chính là xử lý mối quan hệ với chồng như thế nào. Thứ hai là mối quan hệ với mẹ chồng bởi vì phụ nữ và phụ nữ chung sống với nhau không phải dễ dàng. Thứ ba, chính là làm thế nào để dạy dỗ con cái của chúng ta.

Trước khi chúng tôi chia sẻ chương này, tôi xin báo cáo với mọi người một chút. Bản thân tôi đã kết hôn hơn mười lăm năm,

⁵ Bắt đầu tập 6

tôi cũng đã sống trong mối quan hệ mẹ chồng - nàng dâu trong suốt quãng đường này. Cũng có rất nhiều lộ trình tâm thức, nhưng điều khiến tôi chấn động nhất, kích động nhất, cũng khiến tôi bắt đầu sâu sắc phản tỉnh bản thân mình, chính là vào tháng bảy năm ngoái khi tôi tham gia luận đàn doanh nghiệp ở Đường Sơn. Lúc đó, trong buổi luận đàn có một bài hát của cô giáo Cận Nhã Giai đã khiến tôi thật sự bắt đầu nhận thức được quan hệ mẹ chồng nàng dâu là một mối quan hệ như thế nào. Tên bài hát là “Mẹ Chồng Cũng Là Mẹ”. Khi nghe bài hát này, tôi đã khóc từ đầu đến cuối. Mỗi lần khi tôi chia sẻ cùng mọi người chương “*Khúc Tòng*” này, tôi đều cùng các thầy cô giáo đọc bài ca này. Bởi vì tôi không biết hát, cho nên hôm nay tôi cũng đọc cho mọi người nghe lời bài ca “Mẹ Chồng Cũng Là Mẹ” này.

“Mẹ chồng cũng là mẹ. Mẹ cả đời vất vả nuôi con trai trưởng thành. Nay con dâu về báo đáp, nhẹ nhàng gọi tiếng mẹ. Mẹ chồng cũng là mẹ. Mẹ thắt lưng buộc bụng, mồ hôi khắp khuôn mặt, nuôi con trai trưởng thành, chân thành gọi tiếng mẹ. Hôm nay con dâu về nhà mình, con dâu chải mái tóc trắng cho mẹ, lau mồ hôi cho mẹ. Mẹ chồng cũng là mẹ. Mẹ cả đời vất vả, nuôi con trai trưởng thành. Nay con dâu về báo đáp, khiến mẹ hết muộn phiền, làm mẹ hết bận lòng, cuộc sống hạnh phúc như mật ngọt, để mẹ có ngôi nhà ấm áp, thân thiết gọi tiếng mẹ. Mẹ chồng cũng là mẹ. Con dâu khiến cuộc sống của mẹ hạnh phúc, vui vẻ qua tuổi già”.

Mỗi lần nghe hay là đọc bài hát này tôi đều khóc. Bởi vì chính mình rất hổ thẹn, chưa thật sự xem mẹ chồng là mẹ mình, cũng chưa cho mẹ chồng một ngôi nhà hạnh phúc, ấm áp. Tôi rất có hứng thú đối với tác giả bài hát này. Bởi vì, lời bài ca này thực sự xuất phát từ nội tâm chân thành mà viết ra. Tôi đã lên mạng tra tìm, vì tôi muốn biết ai mà có thể sáng tác ra lời ca hay như vậy, có phải là một nhà soạn nhạc hay không? Mọi người có

thể không nghĩ ra, tác giả bài ca này là một phụ nữ trung niên. Cô hơn bốn mươi tuổi, rất bình thường, sống tại một huyện nhỏ ở tỉnh Cát Lâm, không phải là một nhà soạn nhạc. Cô ấy rất yêu mẹ chồng mình, vô cùng hiếu kính với mẹ chồng. Sau khi mẹ chồng cô mất, cô không nén được sự tưởng nhớ đối với mẹ chồng, nên cô đã dùng lòng chân thành của mình viết ra lời bài ca như vậy. Sau đó, cô đi khắp nơi tìm nhà soạn nhạc giúp cô soạn lời ca này thành một ca khúc. Tiêu chuẩn của cô ấy là nhà soạn nhạc này cũng phải là một người con dâu tốt, hiếu thảo, như vậy thì cô ấy mới có thể viết thành một ca khúc hay được. Hiện nay, bài hát này được phổ biến trong các buổi luận đàn văn hóa truyền thống ở khắp Đại Giang Nam Bắc. Mỗi lần nghe bài hát, tôi đều rất hồ thẹn. Thực sự tôi đối xử với mẹ chồng còn rất kém, chưa đủ tốt.

Kỳ thực, từ tận đáy lòng đối với mẹ chồng cần phải lý giải từ “*khúc tòng*” này như thế nào? Hôm đó, tôi cũng nêu vấn đề này với thầy Chung. Thầy Chung trong khi giảng “Tu Hành Trong Cuộc Sống” cũng đã giải đáp. Cái gì gọi là “*khúc*”? “*Khúc*” không phải là tủi thân, oan ức, ***mà phải khuất phục được tập khí ngạo mạn của chính mình, sau đó tùy thuận tánh đức của chúng ta.*** Tự tánh của chúng ta là yêu, tình yêu chân thành, tình yêu không có phân biệt, tình yêu bình đẳng. Khi chúng ta học tập “Nữ Luận Ngữ”, bản thân tôi có cảm xúc vô cùng lớn. Bởi vì chương thứ nhất không phải nói làm sao để hiếu thuận ba mẹ chồng, mà chương thứ nhất nói “*lập thân*”. Trước tiên là phục vụ ba mẹ đẻ, chăm sóc tốt ba mẹ mình rồi mới chăm sóc ba mẹ chồng. Nó có thứ lớp. Cho nên phận làm con như chúng ta phải nghĩ xem, nếu không có tâm hiếu kính và một tấm lòng yêu thương chân thành với ba mẹ đẻ, thì làm sao chúng ta có thể yêu thương mẹ chồng, hiếu kính mẹ chồng được? Đó là giả.

Đối với xã hội hiện tại của chúng ta, có thể rất nhiều phụ nữ sẽ hoài nghi về câu nói này. Mẹ chồng vẫn là mẹ chồng, bà làm

.....

sao có thể như mẹ đẻ được?. Tôi thấy, có một số khán giả gửi thư đến cho tôi đã nêu ra câu hỏi như vậy, mẹ chồng không thể là mẹ đẻ được. Nhưng tôi nghĩ, nếu bạn thực sự yêu thương chồng mình, thì bạn sẽ yêu thương mẹ chồng của bạn. Vì sao vậy? Bạn nghĩ xem, người có thể nuôi dưỡng một người đàn ông từ nhỏ cho đến lớn, dưỡng dục thành người, rồi lại vô tư đưa đến bên cạnh bạn để cùng bạn đi suốt cuộc đời này, người này là ai vậy? Chính là mẹ chồng. Không có mẹ chồng thì lấy đâu ra chồng? Đây là đạo lý căn bản nhất.

Khi tôi học tập văn hóa truyền thống, hiểu rõ điều này, tất cả những điều bất mãn từ tận đáy lòng, tất cả những oán hận trước đây của tôi thật sự thoáng chốc đều buông xuống hết. Cuộc sống hiện tại của gia đình tôi, tất cả những thứ tôi đang hưởng thụ, người đàn ông bên cạnh tôi, người mang đến cho tôi một cuộc sống hôn nhân, anh ấy chẳng phải do mẹ chồng nuôi, do mẹ chồng sinh ra hay sao?

Có một lần, tôi đã quỳ xuống trước mẹ chồng. Mẹ chồng không cho tôi quỳ, bà kiên quyết kéo tôi đứng dậy. Bản thân tôi rất hổ thẹn xin lỗi mẹ chồng. Bà rất độ lượng, bà nói: *“Không có đâu, con làm rất tốt! Con là con dâu rất tốt trong nhà chúng ta”*. Rất ít khi tôi công khai sám hối tội bất hiếu nghiêm trọng với mẹ chồng, nhưng hôm qua nghe đĩa của thầy Hồ (mỗi buổi chiều tôi đều mở đĩa giảng của thầy Hồ), thầy Hồ Tiểu Lâm nói một câu đã khiến tôi bị chấn động. Thầy nói: *“Con người không biết sửa sai thì làm sao có thể hiểu được cảm ơn, càng không cần nhắc đến tri ơn, báo ơn. Tội lỗi đó chính là chướng ngại nghiêm trọng nhất của bạn, chướng ngại, cản trở bạn. Bạn còn nói bạn cảm ơn, bạn báo ơn. Đó là giả”*.

Tội lỗi của chúng ta ở đâu? Hôm qua tôi đã tỉ mỉ, sâu sắc phản tỉnh chính mình một lượt từ đầu đến cuối. Bởi vì mỗi khi giảng bài học này, tôi đều phản tỉnh bản thân. Tôi nghĩ, một

người phụ nữ khi mới kết hôn đều như vậy, tôi cũng như vậy. Cậy vào sự yêu chiều của người chồng đối với bạn, thì bạn sẽ khởi tâm ngạo mạn đối với mẹ chồng, không để mẹ chồng vào trong mắt mình nữa, muốn người đàn ông này thuộc quyền sở hữu của mình. *“Tốt nhất là anh ấy đừng có đi thăm mẹ của anh ấy nữa, đừng luôn đi tìm mẹ anh nữa”*. Sự tự tư tự lợi, tâm đố kỵ không chế dục vọng của một người phụ nữ như vậy. Cho nên, gia đình bất hòa bắt đầu từ đâu? Người vợ vừa gả về thì gia đình liền biến thành như vậy. Không phải trở thành tốt mà biến thành xấu, thường ở bên gối nói một số lời thị phi về mẹ chồng khiến người chồng rất khó xử.

Tôi có quen một người bạn như vậy. Bởi vì, cô luôn ở trước mặt chồng nói lỗi của mẹ chồng. Người chồng lại là một đứa con rất hiếu thuận, không biết làm thế nào để giúp hai bên. Kết quả, người chồng đã sớm mắc bệnh ung thư và qua đời. Có phiền muộn thì từ trường này sẽ không tốt. Cho nên, khi mới kết hôn, người chồng nhất định phải biết được làm thế nào để chỉ bảo vợ mình. Tôi cũng xem như khá may mắn, chồng tôi vô cùng rõ lý. Khi mới kết hôn, tôi vừa nhắc đến một số lỗi của mẹ chồng bên tai anh ấy thì chồng tôi lập tức ngắt lời, rất nghiêm khắc mà nói với tôi là: *“Thứ nhất, em là con dâu, mẹ là mẹ chồng, mẹ là trưởng bối của em, nên em không được nói lỗi của trưởng bối. Thứ hai, mẹ là người lớn, em là con cái, em hiểu cái gì? Em không được nói lỗi của người lớn. Thứ ba, em không thể làm tấm gương xấu được, tương lai em có con trai thì phải làm sao đây?”*. Dựa trên ba điều này, mặc dù có rất nhiều điều tôi bất mãn đối với mẹ chồng, nhưng trên miệng tôi đều không nói ra, tuy nhiên bà có thể cảm nhận được.

Tôi nhớ có một năm, khi đến Tết, ba mẹ tôi đi thăm mẹ chồng tôi. Họ liền hỏi: *“Đứa con gái này như thế nào?”*. Việc này xảy ra khoảng mười năm trước. Mẹ chồng tôi nói: *“Tịnh Du*

điểm nào cũng tốt, chỉ là khuôn mặt nhỏ thôi". Không biết mọi người có biết cái gì gọi là "*khuôn mặt nhỏ*" hay không? Tức là trên miệng có thể không nói ra, nhưng nét mặt thì không vui, rất lãnh đạm. Dù sao thì nét mặt cũng tương đối lạnh nhạt, khá nghiêm túc, cũng không nói chuyện. Kiểu như, mẹ nói là việc của mẹ, con nghe tai bên này lọt ra tai bên kia, cũng không xem đó là việc quan trọng. Cho nên, bà có thể cảm nhận được.

Trước đây, đặc biệt khi còn trẻ, tôi chính là như vậy. Nhưng những lời dạy bảo của chồng thì luôn vang bên tai, cho nên không dám phát tác, không dám nói ra, bản thân mình tự giải tỏa.

Sau khi học tập văn hóa truyền thống, tôi thấy một câu chuyện thời xưa đã để lại cho tôi một ấn tượng rất sâu sắc. Tôi xin chia sẻ với mọi người ở đây. Chuyện kể, thời xưa có một người vợ cậy mình trẻ trung, xinh đẹp. Người chồng lại mới lấy vợ về không lâu, nên đối với cô rất yêu thương, rất nuông chiều. Sau đó, trước mặt chồng cô thường nói lỗi mẹ chồng. Cuối cùng, có một hôm cô nói với chồng mình là: "*Mẹ anh quá tệ rồi, em thật sự không nhẫn nổi nữa. Anh phải nghĩ cách đi*". Người chồng rất có sách lược, người chồng nói: "*Không được thì chúng ta giết bà ấy đi*". Người vợ nói: "*Được!*". Người chồng nói: "*Chúng ta không thể lập tức giết mẹ được, hàng xóm vừa thấy liền biết. Em xem, bình thường quan hệ giữa em và mẹ không tốt, quan hệ với mẹ chồng không tốt, giết ngay thì họ sẽ hoài nghi em. Hay là như vậy, anh cho em thời gian một tháng. Trước tiên, việc gì em cũng thuận theo mẹ, ngoan ngoãn nghe lời mẹ, đi đâu em cũng khen mẹ chồng với mọi người. Trước tiên đóng giả như vậy một tháng thì người ta sẽ không hoài nghi em*". Người vợ cảm thấy chiêu này thật hay, nên cô nói: "*Được, không vấn đề gì! Một tháng có thể đóng giả được*". Sau khi đóng giả một tháng, người chồng hỏi vợ: "*Em cảm thấy như thế nào, thời cơ đã chín muồi chưa?*". Người vợ liền nói: "*Em cảm thấy một tháng này hình*

như mẹ cũng không đến nỗi khó ưa như vậy, hay là chúng ta đợi thêm một tháng nữa rồi tính”. Người chồng nói: “Được! Vậy em tiếp tục đóng kịch thêm một tháng nữa đi”, lại đóng kịch thêm một tháng nữa. Sau khi một tháng trôi qua, tâm thái của cô con dâu này đã thay đổi, cảm thấy mẹ chồng rất tốt. Bạn nghĩ xem, bởi vì mẹ chồng không biết cô ấy đang diễn kịch, cô hiểu thuận như vậy nên mẹ chồng cũng thay đổi. Cảnh tùy tâm chuyển mà. Cô nói: “Hình như mẹ rất tốt, không thể giết mẹ được”. Kết quả, lúc đó sắc mặt người chồng lập tức thay đổi, cầm lấy một con dao, chỉ vào mặt cô nói: “Từ xưa đến nay, cô đã bao giờ nghe thấy con giết mẹ hay chưa?”. Cô ấy nói: “Chưa!”. “Vậy từ xưa đến nay, cô đã từng nghe chồng giết vợ hay chưa?”. Cô nói: “Có!”. Anh ấy nói: “Con dao này của tôi vốn dĩ là muốn giết cô, nếu hai tháng này cô không nghe lời, còn khăng khăng đòi giết mẹ tôi, thì con dao này của tôi sẽ lấy mạng cô đó”. Người vợ này lập tức quỳ xuống đất khấu đầu nhận lỗi. Cho nên, người chồng phải biết dạy vợ. Vì vậy, nữ đức không phải chỉ phụ nữ nên nghe, mà nam giới cũng phải nghe.

Trong quá trình chia sẻ, tôi đã tổng kết ra mấy điểm tại sao không thể chung sống hòa thuận với mẹ chồng, không làm được “khúc tòng”, chính là chịu thiệt mà thuận theo. Khúc tòng có chỗ nào làm không được?

Vì sao mẹ chồng nàng dâu không thể chung sống hòa thuận ?

Thứ nhất, trong cuộc sống hiện đại, hai thế hệ cùng sống chung trong một gia đình, điều trước tiên là thói quen sinh hoạt có rất nhiều xung đột.

Ví dụ, bản thân tôi chính là như vậy. Trước đây, tôi có chút ưa sạch sẽ, sạch sẽ quá mức. Điều này là giả, là tự tư tự lợi. Cho nên, khi tôi giảng đến phần chăm chỉ, tôi còn chia sẻ với các bạn

cùng học nữ đức là chúng ta phải chăm chỉ, nhưng nhất định đừng hiểu sai. Chăm chỉ, ý nói bản thân mình phải chăm chỉ, đừng yêu cầu người khác chăm chỉ. Bạn nói tôi rất chăm, tôi yêu cầu chồng tôi cũng phải ba giờ thức dậy; bạn nói tôi rất tiết kiệm, chồng tôi cũng phải tiết kiệm giống như tôi. Điều này không thể yêu cầu người khác. Nghiêm khắc với mình, khoan dung với người, đối với người phải rộng lượng. Điều này chỉ để yêu cầu bản thân mình thôi, tuyệt đối không được lấy nữ đức đi yêu cầu bất cứ người nào ở bên cạnh mình. Bạn nói, bạn học tập nữ đức nên bây giờ bạn phải dọn dẹp sạch sẽ. Người chồng ngay đến ngồi cũng không cho ngồi, vì ngồi xuống là cái ghế sofa này sẽ bẩn. Như vậy là không được, bạn chưa học thấu đáo.

Trước đây, tôi chính là như vậy. Khi mới kết hôn, tôi không nghĩ là sẽ ở cùng với ba mẹ chồng, đặc biệt là ở cùng ba chồng. Ba chồng tôi năm nay đã hơn tám mươi tuổi. Ông lớn tuổi mới có con trai, chính là chồng tôi. Hai người chị của chồng tôi đều lớn hơn anh ấy mười mấy tuổi, cho nên ông không muốn rời xa con trai. Khi mới kết hôn tôi không biết điều này, tôi cho rằng chỉ có hai chúng tôi chung sống. Nhưng kết hôn không bao lâu, bởi vì ông đã nghỉ hưu, nên ông tìm mọi lý do từ Trường Xuân đến nhà chúng tôi ở Đại Liên sống một thời gian. Ở lâu thì ngại, nên ông ở một tháng thì chủ động trở về. Nhưng trở về chưa được ba ngày, có một lần ông gọi điện thoại đến, lúc đó tôi còn rất trẻ nên tôi không hiểu. Ông nói: *“Tịnh Du à! Ba đã chọn và mua cho con một cái túi để con đựng máy tính xách tay rồi. Bây giờ ba muốn mang nó đến Đại Liên cho con. Ngày mai ba sẽ mang đến cho con”*. Tôi nói: *“Ba à! Cái đó không có gấp đâu, khi nào ba đến thì ba mang cho con cũng được. Hơn nữa, ở Đại Liên cũng có, con có thể tự mua được mà”*. Sau đó hai hôm, ông lại gọi điện thoại đến nói: *“Tịnh Du à! Cái túi đó ba phải mang đến cho con mới được”*. Khi lần thứ ba ông gọi điện đến, lúc đó tôi cảm thấy ông cụ này rất lằng nhằng, vì lúc đó tôi còn rất trẻ, khoảng hai

mười ba - hai mươi bốn tuổi, tôi liền gọi điện cho chị lớn của chồng tôi. Tôi cũng không hiểu được tâm lòng của ông, tôi nói: *“Tại sao chỉ có cái túi xách mà ba cứ gọi điện cho em hoài vậy?”*. Chị cả của chồng tôi rất hiểu ba mình, chị nói: *“Kỳ thực ba không phải muốn tặng túi, mà ba rất muốn ở bên cạnh các em. Ở lâu thì sợ các em không vui, mà trở về thì rất nhớ các em, cho nên ba mới tìm lý do là mua một chút đồ cho các em để đến đó”*. May mà ba chồng tôi và ông nội tôi cùng tuổi, nên tôi xem ba chồng như ông nội tôi vậy, vì từ nhỏ tôi lớn lên bên cạnh ông bà nội, cũng rất hiếu thuận, rất cung kính với ông nội. Tôi nói: *“Vậy thì sau này ba đến Đại Liên thì em không để ba trở về nữa, mà để ông sống bên cạnh chúng em”*. Nhưng ở chung thời gian lâu rồi thì sẽ xảy ra nhiều vấn đề.

Ví dụ, ba chồng tôi có một thói quen là đi vệ sinh xong thì không quen xả nước, ông sợ lãng phí nước, nhưng như vậy thì sẽ có mùi. Mới đầu tôi rất phiền não. Ngoài ra, khi ông ăn cơm xong, ông luôn nhổ nước xúc miệng vào trong bát, tôi cũng nhìn không quen, tôi còn rất tức giận nữa. Tôi đã nói với ông, nhưng ông không để ý, ông hoàn toàn xem tôi như một đứa trẻ, bởi vì tuổi tác tôi kém ông quá nhiều. Kết quả, sau khi bắt đầu học văn hóa truyền thống, đặc biệt là năm ngoái thì tôi thay đổi rất lớn. Không chỉ là những thói quen này của ông, bởi vì những thói quen đó dần dần thì tôi đều có thể chấp nhận, còn một số thói quen thì tôi hoàn toàn bao dung. Làm thế nào để thay đổi? Tôi nghĩ: *“Từ nhỏ ba đã chăm sóc chồng mình như vậy, ông là ba của chồng mình, nếu mình không cung kính với ba thì thật sự trái ngược với thiên lý rồi. Mình còn cầu phước, tự cầu đa phước, làm sao mà cầu được chứ?”*.

Sau khi học tập văn hóa truyền thống, thay đổi lớn nhất của tôi là chuyện gì? Có một lần, ba chồng tôi đã khóc. Ông ăn bánh bao, nhưng ông chê vỏ bánh bao cứng nên ông đã bóc lớp vỏ

ngoài ra, chỉ ăn nhân bên trong của bánh bao. Tôi cảm thấy vỏ bánh bao vứt đi thì rất đáng tiếc, nên đã nhặt nó lên bỏ vào bát mình và ăn hết cái vỏ bánh bao đó của ông. Lúc đó, trong khoe mắt ba tôi đã ngân lệ. Sau đó ông nói: *“Tịnh Du à! Con đừng ăn cái đó được không, nó rất bẩn”*. Tôi nói: *“Không bẩn đâu ba, đây đều là thức ăn của con người mà, có gì mà bẩn chứ”*. Tôi đã thay đổi từ những việc nhỏ nhặt như vậy. Từ tận đáy lòng, tôi xem ông như cha đẻ của mình, thậm chí còn xem ông như ông nội của mình để chăm sóc. Sau đó, ba chồng tôi cũng hoàn toàn xem tôi như con gái của ông vậy, tình cảm rất sâu đậm. Đặc biệt hai năm nay, cùng với tuổi tác ngày càng cao, nên năm ngoái khi ông bị bệnh tôi đã chăm sóc ông. Ông nói, mỗi ngày phải nhìn thấy tôi một lần, nếu không thì tâm ông rất bất an. Năm ngoái, khi đón Tết Trung Thu tôi không ở bên cạnh ông, ông nói với con gái và con trai của ông là: *“Tịnh Du không ở đây thì chẳng có ý nghĩa gì, các con về đi”*. Chân của ông không tốt lắm, khi đi lại cần phải có người đỡ. Hai người đỡ tay ông vẫn còn run, trong lòng không yên tâm, nhưng hiện nay tôi dìu thì ông không hề run chút nào. Mẹ chồng tôi hỏi: *“Tại sao một mình Tịnh Du đỡ ông lại không run?”*. Ba chồng tôi nói: *“Trong lòng tôi thấy khá an tâm”*. Tôi cảm thấy, không phải tôi có định lực, mà do tôi đã chân thành chuyển ý niệm của mình lại, thương yêu ông từ nội tâm chân thành.

Sau khi học văn hóa truyền thống thì tôi đã rửa chân cho ba chồng. Ba tôi rất vui vẻ. Sau khi rửa vài lần thì ông không cho tôi rửa nữa. Vì sao vậy? Ông nói: *“Nếu như rửa quen rồi, hôm nào đó con đi công tác thì ba sẽ rất nhớ”*. Ông không tham luyến. Sinh nhật năm nay vẫn chưa đến. Sinh nhật năm ngoái, tôi đã dẫn hai đứa con trai của tôi cùng lạy ba chồng tôi. Lạy chính là sám hối, sám hối trước đây đã làm những việc bất hiếu với ba, cầu xin ba tha thứ. Tâm của ba mẹ đều khoan dung nhất, rộng lượng nhất, lớn hơn rất nhiều so với tấm lòng của con cái. Ba tôi ngồi trên

giường. Thật sự, khi bạn lạy thì ông cảm thấy đứa con này nhất định vô cùng tốt. Tất cả những thứ bạn làm ông đều không nhớ, chỉ nhớ những việc tốt của bạn. Tôi lạy sáu lạy. Ba lạy đầu là bản thân tôi sám hối, ba lạy sau là vì chồng tôi đi công tác, nên tôi thay chồng lạy ba. Hai đứa con trai tôi cũng theo sau lạy ông nội của chúng.

Trong thói quen sinh hoạt sẽ xảy ra nhiều xung đột, nhưng nếu người phụ nữ này tiếp nhận được nền giáo dục hiếu đạo, thì những tâm niệm này sẽ được chuyển hóa. Đây đều là những chuyện nhỏ nhặt không đáng kể. Bước vào một gia đình thì sẽ luôn có những chuyện này chuyện nọ không quen, vậy chúng ta là phận con cái thì cứ nghe lời người lớn là được rồi.

Giống như tối hôm qua, con trai tôi gọi cho tôi mấy cuộc điện thoại. Tôi bắt máy thì con trai tôi khóc nói: *“Ông ngoại sai rồi! Rõ ràng thầy giáo bảo học thuộc như thế này mà ông ngoại cứ bảo học thuộc như thế kia. Con nói với ông, nhưng ông vẫn không nghe. Con nói ông ngoại, ông nghe nhầm rồi”*. Nó tố cáo ông ngoại với tôi. Tôi nghe xong thì cười, sau đó tôi nói với con trai: *“Con trai! Con có biết mẹ đang ở Hồng Kông để làm gì không?”*. Nó nói: *“Để làm gì ạ?”*. Tôi nói: *“Mẹ ở đây chia sẻ với mọi người làm sao để làm một người con gái tốt, một người mẹ tốt. Còn con cũng phải làm một đứa con trai tốt, một người cháu ngoại tốt phải không?”*. Nó nói: *“Đúng ạ!”*. Nó không khóc nữa. Tôi nói: *“Nếu con muốn làm như vậy thì con phải nhớ một điều”*. Nó nói: *“Là gì ạ?”*. Tôi nói: *“Ông ngoại nói sai cũng là đúng, ông ngoại nói đúng thì càng đúng hơn. “Cha mẹ bảo, chớ làm biếng. Cha mẹ dạy, phải kính nghe”. Bốn câu đó, trước tiên nghe theo ông bà ngoại, ông bà nội, không phải nghe theo mẹ trước. Mẹ cũng phải nghe lời của ông bà ngoại”*. Con trai tôi hỏi: *“Sai rồi tại sao vẫn phải nghe ạ?”*. Tôi nói: *“Vì họ là trưởng bối, họ là người lớn. Đây chính là hiếu đạo, đây chính là hiếu thuận”*.

Sau đó nó nói: “Ồ, vậy con hiểu rồi. Ông ngoại nói học thuộc như vậy thì cứ học thuộc như vậy ạ”. Rồi nó đưa điện thoại cho ba tôi. Tôi liền nói với ông: “Ba đừng để tâm. Lần này có thể thời gian con đi công tác hơi dài, nên nó có chút nhớ con, tiện thể nổi giận một chút”. Ba tôi nói: “Không sao, không sao!”, rồi ông gác điện thoại. Cho nên bạn xem, một người phụ nữ học nữ đức quan trọng biết dường nào. Chánh phong, chánh khí, gia đạo, gia quy của gia đình đều bắt đầu từ người phụ nữ. Việc to, việc nhỏ đều quy cho người mẹ, rất ít khi quy cho người cha. Quan niệm của bạn sai rồi thì hành vi của bạn nhất định là sai. Không thể nào có chuyện quan niệm của bạn sai mà hành vi bạn làm ra lại đúng được. Cho nên, chúng ta bắt đầu kiến lập từ chỗ hiếu đạo này.

Thứ hai, cách nhìn đối với tiền bạc.

Bởi vì thế hệ trước của chúng ta, bản thân tôi cảm thấy vô cùng rõ ràng. Đầu tiên là cách nhìn về tiền bạc của tôi và mẹ chồng không như nhau. Tiền là gì? Tôi thuộc loại người không chú trọng đối với tiền bạc, tiêu xài thoải mái, kiếm được bao nhiêu cũng không biết, tiêu bao nhiêu cũng không hay. Mẹ chồng tôi thì rất tiết kiệm, mỗi phân, mỗi hào bà đều chi tiêu rất tiết kiệm. Lúc đầu tôi rất tức giận, tôi cảm thấy tôi cũng không tiêu tiền của bà, sao bà cứ luôn hạn chế tôi. Tôi mua đồ cho bà, nhưng bà lại luôn trách móc tôi tiêu tiền, nên tôi không vui lắm. Tôi thay đổi quan niệm đó sau khi học tập văn hóa truyền thống. Vì đứng trên lập trường của mẹ, đứng trên những năm tháng mẹ chồng tôi từng trải qua, chúng ta nghĩ xem, bà làm như vậy về mặt tình lý có thể thông cảm, hoàn toàn có thể lý giải. Cho nên sau này, khi tôi hiếu kính mẹ chồng, mua y phục, mua đồ, tôi không bao giờ để mắc giá tiền. Bởi vì nhiều tiền thì bà sẽ chê đắt, nên tôi đều xé móc giá tiền đi. Nếu mẹ hỏi tôi, trong tâm tôi sẽ

nghe xem mức giá nào đó mẹ có thể chấp nhận được thì nói ra mức giá đó. Dù sao thì mẹ cũng không đi dạo cửa hàng.

Tôi nhớ, có một năm tôi mua cho mẹ chồng một chiếc áo khoác nhung, giá khoảng mấy ngàn tệ. Lúc đó mẹ tôi mặc rất vừa vặn, rất đẹp, liền hỏi tôi chiếc áo này mua bao nhiêu tiền. Tôi nói: “*Đạ 200 Tệ*”. Mẹ chồng tôi rất vui nói: “*Chiếc áo này rất đáng mua, to như vậy mà chỉ có 200 tệ*”. Chồng tôi ở bên cạnh cười nói: “*Mẹ suy nghĩ xem, cái tay áo này cũng phải hơn 200 tệ rồi. Mẹ xem xem, nó làm bằng chất liệu gì?*”. Mẹ chồng tôi nói: “*Mẹ cũng không biết chất liệu gì, chỉ cảm thấy mặc rất thoải mái*”. Tôi liền nói với bà: “*Chỉ cần như vậy là được rồi!*”.

Có một lần, đồng hồ của bà bị hỏng. Bà đã dùng cái đồng hồ này rất nhiều năm rồi. Bà vừa muốn bảo tôi mua một chiếc khác, lại vừa sợ phải tiêu tiền, nên suốt ngày thủ thỉ bên tai tôi: “*Chiếc đồng hồ này hỏng rồi, có thể sửa lại được không con?*”. Trong tâm tôi nghĩ: “*Không thể sửa được nữa rồi! Chiếc đồng hồ này đã dùng mấy mươi năm, rất cũ rồi!*”. Làm sao đây? Sau đó, tôi ra ngoài mua một chiếc đồng hồ nữ khá to, như vậy bà xem giờ sẽ tương đối rõ ràng. Hôm đó tôi nói với mẹ là: “*Mẹ à! Mẹ thật có phước, tâm tưởng sự thành. Hai hôm nay đồng hồ của mẹ bị hỏng, vừa đúng lúc có một người bạn tặng con một chiếc đồng hồ. Đưa mẹ đeo thì rất phù hợp, con đeo kiểu đồng hồ này thì hơi già*”. Mẹ tôi rất vui, bà còn nói người bạn này của con thật tốt. Kỳ thực là do tôi tự mua, nhưng bà không hề biết. Cho nên, trên phương diện này bạn tự nghĩ cách thì sẽ hóa giải được xung đột này.

Tại sao chúng ta phải học “Đệ Tử Quy”? Kỳ thực, trong “Đệ Tử Quy” đã nói hết những phương pháp làm thế nào để tận hiếu đạo với cha mẹ hai bên rồi. Ví dụ nói: “*Cha mẹ thích, dốc lòng làm*”. Sau này tôi nghĩ ra, mẹ chồng tôi không muốn tôi mua những y phục vô ích, những thứ đó bà không thích mặc, mà bà hy vọng thay chúng tôi tiết kiệm tiền. Cho nên, nếu tôi lấy tiền để

hiếu kính bà thì bà rất vui vẻ. Sau này, dần dần tôi đã chuyển thành tặng tiền.

Năm ngoái, bởi vì thân thể ba mẹ chồng tôi không tốt, nên năm nay đã chuyển ra ngoài ở, sống cùng người giúp việc trong một căn nhà ở Đại Liên. Bà muốn mỗi tháng tôi phải trả phí ăn uống, tôi nói: “*Cái này mẹ không cần lo, con nhất định sẽ đưa tiền cho mẹ*”. Nhưng chồng tôi nói: “*Em đưa cho mẹ, mẹ cũng không tiêu*”. Tôi liền hiểu ý anh. Bởi vì, mỗi lần đưa xong, mẹ tôi đều nói: “*Tịnh Du! Rau con mua ăn rất ngon. Hình như bây giờ lại đang có loại trái cây gì đó phải không? Gạo, mì, dầu nặng quá, ba mẹ không tự mua được*”. Tôi hiểu ý, tôi nói: “*Gạo, mì, dầu mẹ không cần mua, định kỳ tài xế sẽ mua và mang đến cho mẹ. Đồ đó rất nặng mà!*”. Tôi nói thêm: “*Còn rau xanh mẹ cũng không cần mua, mẹ muốn ăn gì mỗi tuần con sẽ mang đến một lần. Trái cây thì cách vài ba hôm con sẽ mang đến một lần, những loại trái cây đúng mùa. Tiền con vẫn sẽ đưa mẹ như trước đây*”.

Có một lần, tôi gặp chị chồng thứ hai của tôi. Chị hai cũng ở Đại Liên. Chị hai tôi nói: “*Tịnh Du à! Em không đưa tiền cho mẹ à? Sao mẹ cứ gặp chị là nói không có tiền vậy?*”. Tôi nói: “*Em có đưa mà!*”. Mẹ nói: “*Mẹ tự mua rau nên tiền rất nhanh hết*”. Tôi nói: “*Không phải, những thứ đó mỗi tháng em đều mua cho mẹ rồi. Tiền điện, nước, gas trong nhà em đều cho người đi đóng rồi*”. Chị nói: “*Vậy tại sao mẹ lại nói như vậy?*”. Tôi nói: “*Chị làm con gái chưa trọn bốn phận rồi, em làm tròn bốn phận hơn chị rồi đó. “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”. Mẹ chúng ta thích để dành tiền, mẹ nói với chị như vậy có nghĩa là chị nên cúng dường mẹ đi. Em cúng dường là phận của em, mẹ nói không có tiền thì là không có tiền, mẹ gửi tiết kiệm đương nhiên là không còn tiền rồi. Chị vẫn phải cúng dường mẹ, chị không hiểu ý của mẹ*”. Sau đó chị hai tôi nói: “*Ồ, thì ra là như vậy*”. Tôi nói: “*Chị đừng lo*

em có đưa tiền cho mẹ hay không. Em nhất định đưa tiền cho mẹ rồi, còn chị đưa phần của chị. Chỉ cần mẹ vui thì số tiền này rất đáng!". Bởi vì điều kiện của chị cũng rất tốt. Cho nên, cần phải lão thật căn cứ vào từng điều trong “Đệ Tử Quy” mà thực hành, không nghĩ đến bản thân mình. Kỳ thực, không có xung đột và cách nhìn gì, chút chuyện nhỏ này bạn đều có trí tuệ để đối diện, cũng không có gì phiền não. Dù sao mẹ tích tiền cũng là tích cho bạn, ai tích hay không cũng đều như nhau.

Thứ ba, xung đột trong cách nuôi dưỡng, dạy dỗ thế hệ sau.

Phụ nữ chúng ta sau khi có con đều sẽ gặp phải những vấn đề này. Thứ nhất, người già khá là nuông chiều trẻ nhỏ. Thứ hai, họ sẽ dùng cách thức và quan điểm của họ để dạy dỗ trẻ nhỏ. Tôi xin lấy một ví dụ rất nổi bật cho mọi người xem. Bởi vì ông bà nội không chỉ làm như vậy với con trai lớn của tôi, mà đối với con út của tôi cũng vẫn làm như vậy. Hơn nữa, ba mẹ đẻ tôi khi đối với cháu trai cũng đều xuất hiện tình trạng đó.

Ví dụ khi trẻ còn nhỏ bước đi không được vững lắm, có lúc lại rất tinh nghịch nên sẽ đụng vào góc bàn nào đó hoặc là đụng phải ghế sofa. Thông thường khi thấy vậy, người già sẽ rất vội vàng chạy đến đánh cái bàn này: *“Áy da, cái bàn này, mày xem mày làm Bảo Bảo của chúng ta đụng phải rồi. Cái bàn này để bà ngoại (bà nội) đánh nó, Bảo Bảo đừng khóc nữa!”*. Tôi cảm thấy điều này không hợp lý. Tôi nhớ năm ngoái (lúc này Nhị Bảo của tôi chưa được hai tuổi), có một lần, tôi phải dở khóc dở cười, liền kéo riêng mẹ chồng tôi vào trong phòng. Tôi nói: *“Mẹ à! Con nói với mẹ chuyện này được không ạ?”*. Mẹ chồng tôi nói: *“Con nói đi!”*. Tôi nói: *“Mẹ nói xem, đứa trẻ này tự đụng vào bàn, cái bàn đó không có động, sao mẹ lại đi đánh cái bàn đó?”*. Bà nói: *“Chẳng phải là dỗ trẻ nhỏ để nó không khóc nữa hay sao?”*. Tôi nói: *“Nhưng quan trọng là khi đứa bé lớn lên, nó sẽ đẩy tất cả trách nhiệm ra bên ngoài mà không nghĩ là chính nó có vấn đề,*

không cho rằng nó phải bước đi một cách vững vàng, mà cảm thấy đó là vấn đề của cái bàn, là vấn đề của cái ghế sofa”. Tôi nói, điều này là sai lầm. Mẹ chồng tôi suy nghĩ rất lâu. Mẹ chồng tôi là người rất hiểu lý, bà nói: “Con nói rất đúng, cũng rất có đạo lý! Lần sau mẹ sẽ sửa”. Nhưng lần sau bà vẫn không sửa, đến lúc đó bà lại làm y như vậy. Tôi nói: “Mẹ quên chuyện lần trước mẹ con mình nói rồi sao?”. Bà nói: “À, đúng vậy!”. Sau đó bà dừng lại nói: “Nhị Bảo! Con phải chú ý nhé! Con bước đi phải cẩn thận một chút”. Cùng vấn đề này, tôi cũng nói với ba mẹ tôi. Bởi vì ba mẹ tôi rất yêu thương cháu trai của họ, rất yêu quý hai đứa cháu này. Hễ có vấn đề gì là ba tôi liền nói: “Áy da! Ông ngoại đánh nó, sao lại để cháu ông đụng phải”. Tôi nói: “Ba à! Ba đừng làm vậy!”.

Còn một điều nữa, chính là rất nuông chiều. Nuông chiều cũng có thể lý giải, bởi vì tuổi tác của họ đều lớn như vậy nên có những đứa cháu cách thế hệ như thế thì luôn có rất nhiều tình cảm, tình yêu thương cần được biểu lộ ra. Có thể sự nghiêm khắc đối với con cái như khi còn trẻ đều không còn nữa, nhưng phận làm con cái như chúng ta vẫn phải khuyên nhủ một cách phù hợp. Ví dụ, mẹ chồng tôi chính là như vậy. Trước đây sống cùng tôi, tôi cảm thấy rất tốt. Từ năm ngoái, thân thể ba chồng tôi không tốt nên ba mẹ chồng tôi chuyển ra ngoài sống riêng cùng người giúp việc. Tôi quy định, mỗi tuần tôi đều sẽ dẫn hai đứa con đến thăm ông bà. Đây là việc nhất định phải làm. Cả tuần không gặp, vừa gặp thì yêu cầu gì cũng đều được đáp ứng. Con trai lớn của tôi ở cạnh tôi thì không được ăn kẹo, đồ ăn vặt, coca cola, nhưng chỉ cần nó nói với bà nội là bà lập tức ra ngoài mua. Sau đó, tôi phát hiện con trai lớn của tôi rất thích đến nhà bà nội. Nó luôn chủ động nói: “Mẹ à! Có thể không cần một tuần mà ba ngày đến nhà bà một lần được không ạ?”. Tôi thấy rất kỳ lạ. Bởi vì có những lúc bà nội mua đồ tôi không biết, hai bà cháu ở trong phòng thương lượng với nhau. Bà và cháu thương lượng xong thì

nói muốn ra ngoài sân đi dạo một vòng. Tôi cũng không chú ý. Tôi và cô giúp việc ở trong bếp nấu cơm. Sau khi đi dạo về thì con trai lớn của tôi đem đồ nhét vào túi này, nhét vào túi kia, tôi cũng không biết. Dù sao thì hai người đều rất vui vẻ. Sau đó, bí mật này đã bị Nhị Bảo của tôi tiết lộ. Nó nói: *“Mẹ à! Anh có kẹo ăn là do bà nội mua cho đó”*. Tôi nói với mẹ chồng: *“Mẹ không nên làm như vậy nữa. Vì bây giờ nó đang mọc răng, không phải là không mua cho nó, mà răng của nó sẽ bị hỏng hết”*. Đồ ăn vặt cũng không phải nói là hạn chế, trẻ nhỏ quen ăn vặt sẽ không tốt, đến bữa nó sẽ không ăn được cơm nữa. Tôi nói: *“Thứ ba, không thể nói nó muốn cái gì là mua cho nó cái đó được, đặc biệt nhà mình có điều kiện như vậy, rất dễ thỏa mãn dục vọng. Một khi không hài lòng thì nó sẽ oán hận mẹ, sẽ nổi nóng với mẹ. Mẹ không thể ở bên nó cả đời được”*. Lần đó, tôi nói chuyện với mẹ cũng khá lâu. Sau đó, mẹ chồng tôi cũng đồng tình.

Mẹ chồng tôi rất hiểu lý lẽ. Tôi cảm thấy chúng tôi dạy và học đều cùng tiến bộ. Mẹ chồng cũng thường xuyên dạy bảo tôi. Ví dụ, mỗi năm đến Tết mẹ chồng tôi đều mở một cuộc họp. Cuộc họp trong nhà chúng tôi là như thế nào? Nghĩa là sau khi con trai, con dâu, con rể đều ngồi vào vị trí rồi thì mẹ tôi bắt đầu kể ra lỗi của mọi người. Trước đây, khi mẹ nói chúng tôi đều không nghe, đều không phục. Tôi và chị cả, chị hai chồng nghe xong đều không đồng ý, bà liền tức giận. Mẹ nổi giận thì chúng tôi nói: *“Dù sao thì họp là do mẹ mở, họp xong chúng con nên làm gì thì vẫn cứ làm như vậy”*. Bởi vì ở Đại Liên, tôi và chị hai sống tương đối gần nhau, chúng tôi thường xuyên trao đổi về truyền thống văn hóa, vì vậy Tết năm nay khi họp mặt, thái độ của tôi và chị hai rất chân thành, khiêm tốn tiếp nhận. Tôi nhớ, người đầu tiên mà mẹ nói là chồng tôi, nhưng đáng tiếc chồng tôi không ở đó, nên tôi thay chồng tôi tiếp nhận. Người thứ hai là nói tôi. Bắt đầu nói từ người nam trước. Còn tôi thì mẹ chỉ ra cần phải thích họp, tức là làm việc không được thái quá, cũng không được bắt

cập. Lúc đó tôi liền tiếp nhận, tôi nói: “*Mẹ nói rất đúng, đây chính là đạo trung dung. Con vẫn chưa làm tốt, dễ thiên lệch về một phía, con nhất định sẽ cố gắng sửa*”. Sau đó mẹ nói chị hai tôi thế này, thế kia. Đến khi nói chị cả tôi, bởi vì chị cả sống một mình ở Trường Xuân, nên chúng tôi cũng ít trao đổi với nhau, chị cả tôi liền tức giận nói: “*Mẹ nói điều này không đúng, căn bản là con không giống như mẹ nói*”. Mẹ chồng tôi liền nói: “*Mọi người đều khiêm tốn tiếp nhận, chỉ có con là không khiêm tốn tiếp nhận thôi. Con cần phải học giáo dục văn hóa truyền thống đi*”. Sau đó tôi cũng nói chuyện với chị cả của tôi: “*Đối với mẹ, cho dù chị không tiếp nhận, nhưng năm mới chị cũng đừng làm mẹ nổi giận, chúng ta cứ nghe là được rồi. Không nghe lời người già, thiệt thòi ngay trước mắt*”. Cho nên, đối với sự giáo dục đời sau chúng ta nên trao đổi nhiều với người già. Người già cũng có rất nhiều phương pháp và lý niệm rất hay. Bản thân chúng ta nên hiểu người già hơn nữa. Tôi chính là như vậy. Tôi xem ba mẹ chồng như là trẻ nhỏ vậy. Trẻ nhỏ và trẻ nhỏ ở cùng nhau. Bạn xem họ như trẻ nhỏ để đối xử thì không có gì để tức giận cả.

Thứ tư, tuyệt đối không được than trách chồng trước mặt mẹ chồng.

Vì bạn đặt mình vào địa vị của họ mà suy nghĩ xem, nếu như có người luôn ở trước mặt bạn nói những điều không tốt của con trai bạn, bạn có muốn nghe không? Bản thân tôi có thể hội rất sâu. Trước đây khi còn trẻ, có lúc tôi đến chỗ mẹ chồng để đòi lẽ phải, mẹ chồng mặc dù cũng nghe và rất an ủi tôi, nhưng tôi cảm thấy tâm trạng của mẹ không dễ chịu lắm. Nhìn mẹ rất trầm buồn, cảm thấy tại sao lại như vậy. Vì sao vậy? Bởi vì bất cứ người già nào, bạn nghĩ thử xem, mẹ chồng cũng được, ba chồng cũng được, điều mà họ không hy vọng đó là gì? Họ có phải hy vọng hai đứa con phải kiếm nhiều tiền, cho mẹ nhiều tiền không? Không phải như vậy.

Thứ nhất, họ hy vọng con dâu có thể chăm sóc tốt cho con trai của họ. Trước tiên thân thể không có bệnh tật, thân thể phải khỏe mạnh. Thể hội của tôi chính là như vậy. Bởi vì mỗi lần tôi gặp mẹ chồng, bà đều hỏi thân thể chồng tôi như thế nào, công việc có phải rất mệt hay không? Tôi đều nói: *“Rất tốt, rất tốt, không có vấn đề gì ạ”*, vậy thì bà sẽ tương đối an tâm. Nhưng cái tâm này mới buông xuống một nửa, chưa hoàn toàn buông xuống.

Thứ hai, quan tâm hai vợ chồng bạn có cãi nhau hay không, có hòa thuận với nhau hay không.

Hơn mười năm trước, mẹ chồng tôi từng nói là: *“Các con tuyệt đối đừng nói ly hôn trước mặt mẹ. Nếu các con nói ly hôn, mẹ chỉ muốn nhảy xuống sông thôi, những ngày tháng đó không cách gì sống được”*. Bà nói: *“Có tái hôn cũng không phải người vợ lúc đầu, tâm mẹ sẽ không thoải mái. Các con cố gắng sống cho tốt là được rồi!”*.

Thứ ba, tôi cảm thấy mẹ chồng tôi quan tâm nhất chính là tôi có thể chăm sóc tốt cháu trai, cháu gái của bà và nuôi dạy chúng thành người hay không. Những việc khác người già đều không suy nghĩ nhiều.

Tôi nghĩ, không chỉ có người già trong gia đình tôi là như vậy, mà ba mẹ trong thiên hạ cũng đều như vậy. Bởi vì năm ngoái khi đến Tết, lần đầu tiên tôi viết thư cho tất cả ba mẹ của nhân viên trong công ty chúng tôi, nội dung bức thư đó nói với những bậc ba mẹ này là Công ty chúng tôi bắt đầu học tập “Đệ Tử Quy”, bắt đầu học tập văn hóa truyền thống. Nói sơ qua văn hóa truyền thống chính là hiếu thuận ba mẹ. Nếu như những người con này không làm được, thì xin ba mẹ hãy nói cho họ biết. Tôi nói: *“Tôi làm lãnh đạo cũng sẽ thường xuyên chỉ dạy họ, tôi cũng sẽ lấy mình làm gương”*. Đồng thời tôi cũng gói hơn hai mươi phong bao lì xì, mỗi bao lì xì bỏ vào 500 tệ, phía trên tôi viết “Hiếu

Kim”. *“Hiếu”* là hiếu thuận, *“kim”* là tiền. Công ty chúng tôi kinh doanh tiền mà. Tôi liền phát cho tất cả nhân viên. Tôi nói: *“Các bạn cầm bức thư tôi viết tay này, không phải là thư đánh máy đâu”*. Tôi viết từng bức một, viết hơn một tuần, sau đó lấy tiền gói lại. Tôi nói: *“Đưa cho ba mẹ các bạn, để họ biết các bạn ở công ty đang làm cái gì, học cái gì, để ba mẹ các bạn yên tâm”*. Bởi vì, rất nhiều ba mẹ của họ đều ở nơi khác. Kết quả, tôi không ngờ tất cả ba mẹ của họ đều trả lời thư cho tôi, thậm chí có ba mẹ ở nông thôn cũng rất nghiêm túc lấy một tờ giấy trắng viết thư cho tôi, nét chữ rất cung kính. Họ còn nói chúng tôi ở nông thôn, không biết viết, ý là xin tôi thông cảm bỏ qua cho. Tất cả các bức thư đều chung một điểm, không một ai nói công ty của cô phải giúp con trai tôi kiếm được nhiều tiền, cô phải cho nó cơ hội, mà đều cùng một câu nói: *“Xin cô dạy nó cố gắng làm người, dạy nó hiểu cách làm sao để hiếu thuận ba mẹ, làm sao để tôn trọng sư trưởng, làm sao để có thể có thành tích”*. Tôi đã khóc khi đọc xong những bức thư này. Thực sự, sau khi tôi đọc xong từng bức thư một, tôi cảm thấy thực sự thương xót cho những tấm lòng của các bậc cha mẹ trong thiên hạ.

Đặc biệt là phụ nữ, sau khi bạn sinh con xong, bạn sẽ biết cái tâm của người làm mẹ như thế nào. Bản thân tôi thể hội rất sâu, bởi vì sau khi sinh xong hai đứa con thì tôi vô cùng thấu hiểu mẹ đẻ và mẹ chồng tôi. Từ lúc sinh con đến nuôi dưỡng thật sự không dễ dàng. Trong quá trình học nữ đức, tôi từng cùng một số thầy cô giáo học tập Kinh điển của Phật Giáo, như “Kinh Phật Thuyết Phụ Mẫu Ân Nan Báo”, tôi luôn khóc khi giảng bài cho mọi người. Tôi nói, có thể có phụ nữ vẫn chưa sinh con, nhưng bạn tưởng tượng một chút, bản thân tôi đã tự mình trải nghiệm. Khi tôi mang thai hai đứa con, rất không dễ dàng. Bởi vì phản ứng trong thời kỳ mang thai của tôi rất nghiêm trọng. Tôi phản ứng đến mức độ, đến tháng thứ bảy tôi cầm một cái chậu, đứng nôn ra máu, ăn cái gì thì nôn ra cái đó. Mang thai đứa con trai

lớn tôi chỉ uống chút nước ép dưa hấu, cháo kê với dưa chua, ngoài ra món gì tôi cũng không thể ăn được. Lúc sinh, tôi chỉ có sáu mươi ký, sinh xong giảm còn năm mươi ký, rất gầy. Sinh nó ra, sau đó tôi còn nghĩ thật không dễ dàng. Tôi liền lấy cái tâm này để nghĩ về mẹ chồng tôi, nghĩ về mẹ đẻ tôi. Con người luôn phải thông qua suy nghĩ như vậy, đặt mình vào hoàn cảnh của người khác. Nếu bạn không có ý niệm “*chịu thiệt thòi để thuận theo*”, thì từ tận đáy lòng bạn sẽ mong muốn hiểu thuận mẹ chồng, hiểu kính bà, vì bà không dễ gì nuôi dạy chồng bạn thành người. Tuổi tác của bà đã lớn như vậy mà bạn còn đến trước mặt bà nói cái này không tốt, cái kia không được. Bạn đang phủ nhận tác phẩm một đời của bà, bạn đang chà đạp lên tác phẩm của bà, bạn đang giội cho bà một gáo nước lạnh, một gáo nước bẩn. Cuối cùng thì chính là giội lên thân mình. Người kém cỏi như vậy tại vì sao bạn còn kết hôn? Sao bạn lại không có tầm nhìn như vậy? Sau khi tôi hiểu rõ điểm này thì tôi không bao giờ nói nữa, chỉ cần mẹ chồng hỏi, tôi đều nói rất tốt. Cho nên, hiện tại mẹ chồng tôi rất vui vẻ. Có lúc tôi còn nói: “*Mẹ à! Mẹ thật là một người phụ nữ vĩ đại, có thể sinh ra một người con trai tốt như vậy*”. Mẹ chồng tôi vô cùng vui vẻ. Mẹ chồng tôi rất mạnh mẽ, bà chưa bao giờ nhận sai. Bà là một phụ nữ rất cương cứng, có chủ kiến, người trong nhà chúng tôi đều cho là bà sẽ không nhận sai. Thực sự, sau khi học nữ đức tôi mới hiểu rõ câu: “*Hành hữu bất đắc, phản cầu chư kỷ*” (làm việc không thành, xét lại chính mình). Từ sau khi tôi bắt đầu nhận sai, thực sự hiện nay mẹ chồng tôi cũng bắt đầu hỏi đầu.

Lần trước, khi tôi đến Hồng Kông, tôi đã gọi điện thoại cho mẹ chồng tôi, báo cáo sơ qua với bà. Mẹ chồng tôi còn nói: “*Kỳ thực mẹ làm cũng không tốt lắm, nữ đức này mẹ cũng cần phải học*”. Đây là lần đầu tiên, chưa bao giờ mẹ chồng tôi nói như vậy. Lúc đó, tôi cầm điện thoại mà vô cùng kinh ngạc: “*Chẳng lẽ những lời này là do mẹ chồng tôi nói sao?*”. Mẹ chồng tôi nói:

“Tịnh Du à! Mẹ làm không tốt, mẹ cần phải học, cần phải sửa đổi. Cả đời này mẹ cũng có rất nhiều chỗ thiếu sót đối với cha con”. Đây là việc trước đây chưa từng có. Cho nên, cảnh giới bên ngoài thay đổi thật sự bắt đầu từ chính tâm mình. Bạn không còn oán hận, bạn cảm ơn, thời thời khắc khắc bạn tùy thuận họ, thì bên ngoài thực sự cũng đều đang tùy thuận bạn.

Tôi xin lấy một ví dụ. Khi tôi bắt đầu học Phật, cũng là lúc tôi bắt đầu ăn chay. Tôi cảm thấy đây là một ví dụ rất có ý nghĩa khi nói về “*khúc tòng*”. Khi bạn cho rằng đó là đúng, thì bạn nên thuận theo điều đó như thế nào? Bởi vì lúc đó tôi học Phật, muốn thỉnh tượng Phật, mẹ chồng tôi kiên quyết không đồng ý. Mẹ chồng tôi nói: *“Nhỡ có một ngày con lại không muốn học nữa, vậy những thứ này phải xử lý ra sao? Ngoài ra, thỉnh về nhà liệu có xảy ra điều không tốt hay không. Những thứ này chúng ta cũng không hiểu, con có phải mê tín rồi không?”*. Bởi vì trước đó tôi đã xem quyển “*Nhận Thức Phật Giáo*”, nên tín tâm của tôi rất kiên định. Tôi nói với mẹ chồng: *“Mẹ à! Mẹ cứ an tâm. Thứ nhất, con nhất định kiên quyết học tập, sẽ không có chuyện hai - ba ngày thì thoái tâm đâu. Thứ hai, đây không phải là mê tín”*. Tôi còn giới thiệu quyển sách này cho mẹ chồng tôi. Tôi nói: *“Mẹ à! Có thời gian mẹ xem qua một chút”*. Mẹ chồng tôi nói: *“Vậy chứng tỏ con đã có tín ngưỡng rồi phải không?”*. Tôi nói: *“Cũng có thể nói như vậy. Nhưng con cảm thấy Phật pháp hình như đang dạy con hiểu rõ một số đạo lý làm người”*. Tôi nói tiếp: *“Thứ ba, con muốn đảm bảo với mẹ, con học rồi thì nhất định sẽ thay đổi bản thân, sẽ làm cho mẹ nhìn thấy sự thay đổi”*.

Mẹ chồng tôi bán tín bán nghi. Dù sao tôi đã rất chân thành khẩn thiết nói ba điểm này với bà. Năm 2004 thì bà đã đồng ý, tôi liền thỉnh tượng Quán Thế Âm Bồ Tát về nhà. Sau khi thỉnh về nhà, tôi đích thực kiên trì học tập. Thay đổi đầu tiên của tôi phía

trước đã nói qua rồi, tôi không tiêu xài hoang phí nữa. Đây là điều mà mẹ chồng tôi nhìn không quen nhất.

Bởi vì sau khi học Phật, tôi hiểu rõ một đạo lý, đó là phước báo của một người là có hạn. Bạn đến thế gian này không phải là để hưởng phước. Hưởng phước là tạo nghiệp. Đây là sự thay đổi đầu tiên của tôi. Bởi vì trước đây tôi chưa bao giờ ăn cơm thừa. Đến nhà hàng, khi gói đồ ăn tôi chưa bao giờ mang về. Từ nhỏ, điều kiện gia đình tôi cũng tốt, phước báo cũng lớn, nên những thứ này tôi không để ý lắm. Sau khi học Phật, không chỉ tôi ăn cơm thừa, mà còn thường ăn cơm thừa. Sau đó, tôi còn gói đồ ăn mang về. Mỗi lần, tôi đều chủ động gói mang về. Kỳ thực, mới đầu mẹ chồng tôi rất kinh ngạc, bà đều bán tén bán nghi nhìn tôi như vậy, muốn xem xem tôi sẽ như thế nào. Đến năm nay, mọi người biết có sự thay đổi gì không? Tức là mẹ chồng không để tôi ăn cơm thừa nữa. Tôi đến nhà mẹ lấy cơm thừa, bà liền nói: *“Con đừng ăn cái đó nữa”*. Hoặc là mẹ chồng sẽ đặc biệt chủ động chuẩn bị món chay cho tôi rồi nói: *“Tịnh Du à! Món này con có thể ăn đó, ngay cả hành mẹ cũng không cho vào đâu. Mẹ bảo người giúp việc làm riêng cho con món đậu chiên chay”*. Tôi vô cùng cảm ơn, tôi nói: *“Mẹ à! Mẹ không cần làm món riêng cho con đâu, mọi người nấu món gì thì con ăn chút rau bên cạnh thịt cũng được mà. Con không cầu kỳ như vậy, nên không cần nấu riêng cho con, mọi người ăn gì thì con cũng có thể ăn được”*. Mẹ chồng tôi nói: *“Không được, phải làm theo yêu cầu của con chứ! Mẹ đã nói với người giúp việc rồi”*.

Tôi có chút mơ hồ. Bạn xem chữ *“khúc tòng”*. Kỳ thực, có một lần thực sự khi tôi nghĩ đến đề mục này. Tôi nghĩ: *“Đây không phải chịu thiệt để thuận theo mẹ chồng, mà là thuận theo tánh đức của chính mình”*. Khi bạn thật sự đã tùy thuận theo tánh đức của bạn rồi, thì cảnh giới bên ngoài thật sự vô cùng đẹp. Cho nên, có một số thầy cô giáo nói, vì sao hễ giảng nữ đức thì tôi rất

hoan hỷ, tôi thật sự rất vui? Bởi vì càng học càng hoan hỷ. Mới bắt đầu thì tương đối khó khăn, bạn cảm thấy tiến bộ khá chậm. Càng ngày càng nhanh, càng ngày càng mau, bạn sẽ cảm thấy đến cuối cùng không phải là bạn đang học, mà chỉ là bạn đi khai quật bảo tàng của bạn lên mà thôi. Quá trình này chỉ là một ngòi nổ, không phải là thứ bạn lấy từ bên ngoài vào, mà đây là thứ mà bạn vốn sẵn có. Quá trình này chỉ là một cái ngòi nổ, khiến cho thứ bạn vốn có hiển lộ ra ngoài, tức là bạn vốn dĩ nên như vậy. Làm phụ nữ, làm vợ, làm con dâu, làm con gái thì nên làm như vậy. Bạn làm như vậy thì bạn sẽ rất vui vẻ, bạn sẽ hạnh phúc. Bạn không làm như vậy thì bạn sẽ luôn cảm thấy khó chịu, luôn là không thuận, luôn có oán khí, người nào cũng đối đầu với bạn.

Còn một điều nữa, chính là về mặt ngôn ngữ tuyệt đối đừng nên cãi cọ với người lớn tuổi.

Chúng ta có khi nói chuyện có thể không chú ý, thuận miệng nói ra một câu làm người lớn tuổi bị tổn thương rất sâu. Điều này tôi có sự thể hội, thậm chí sau khi học nữ đức tôi vẫn còn phạm. Mặc dù tôi không có ý gì, nhưng người già họ như thế nào? Họ không có công việc, một mình ở nhà, tất cả tình cảm của họ đều gửi gắm cho con trai, con dâu, cháu chắt, toàn bộ sức chú ý của họ đều dành cho bạn. Nếu bạn không lưu tâm thì một hành động của bạn có thể sẽ làm cho họ bị tổn thương. Con người về già có lẽ đều sẽ như vậy. Tôi xin lấy một ví dụ cho mọi người xem tôi đã làm không tốt.

Có một lần vào chủ nhật, khoảng tháng trước, tôi đi thăm ba mẹ chồng. Bởi vì mẹ chồng tương đối thích món ăn tôi nấu, lúc đó tôi nói với cô giúp việc là: “*Cô chuẩn bị hết nguyên liệu cho tôi, tôi sẽ phụ trách nấu đồ ăn*”. Tôi đang ở đó rất bận rộn xào mấy món mà ba mẹ chồng thích ăn. Ba chồng tôi rất vui, ông cầm một tờ báo đến nói: “*Tờ báo này đăng tin về chuyện công ty các con*”. Đó là bài tuyên truyền do công ty chúng tôi làm. Lần thứ

nhất ông nói thì tôi nói: *“Vâng! Ba à, con biết chuyện này rồi”*. Tôi đang nấu ăn rất vội, bởi vì còn phải làm cơm cho con trai tôi, rồi làm cho mấy đứa nhỏ bánh trứng gà, mì gì đó. Một lát sau, ba tôi lại cầm tờ báo đến nói y như vậy: *“Tịnh Du à! Con xem trên báo đăng bài tuyên truyền của con này”*. Tôi nói: *“Ba à, con biết rồi! Chờ lát nữa con nấu cơm xong đã”*. Lần thứ ba, ông đến thì tôi không nhẫn được nữa, tôi nói: *“Ba à! Ba nói hai lần rồi. Ba không thấy con đang rất bận sao? Bây giờ đã mười hai giờ rồi, nhiều người như vậy mà con vẫn chưa nấu xong, mới nấu được một nửa. Việc đó con đã biết rồi!”*. Tôi có chút nghiêm túc. Ba tôi liền rất ủ rũ, ông không nói tiếng nào. Khi ăn cơm ông cũng buồn bực, không vui. Trong tâm tôi cảm thấy rất không thoải mái, rất áy náy. Sau đó, lúc ra về tôi nói: *“Ba à, vừa rồi nói chuyện con có chút nóng vội, ba đừng giận con nhé!”*, nhưng ông vẫn không nói tiếng nào. Sau khi về nhà, bởi vì lúc đó ba mẹ tôi cũng ở đó, nên ba tôi đã giáo huấn tôi một trận. Tôi thật sự đã khóc và nhận lỗi với ba tôi. Ba tôi nói: *“Con xem, làm sao con có thể nói như vậy! Một tuần con mới về một lần, nên con phải làm cho ông ấy vui vẻ chứ. Ông ấy bảo con làm gì thì con làm cái đó, cho dù con có dưng việc nấu cơm lại. Con liếc qua thì cũng không tốn bao nhiêu thời gian mà. Con chỉ nghĩ đến chút việc đó của bản thân con thôi sao?”*. Sau đó, tôi nói: *“Vâng, con sai rồi!”*.

Còn có một lần, cũng là cùng ba chồng tôi ra ngoài ăn cơm. Ông sợ tôi chọn món ăn lãng phí, nên bảo mẹ chồng ngồi bên cạnh tôi để giám sát. Sau khi tôi mở thực đơn ra, tôi chọn món này thì mẹ chồng tôi nói không được, món kia cũng không được. Sau đó tôi nói: *“Hay là mẹ chọn đi”*. Mẹ chồng tôi cũng không chọn. Bà nói: *“Con hãy chọn đi”*. Tôi nói: *“Con chọn mẹ đều nói không được, hay là mẹ cứ chọn đi”*. Mẹ chồng tôi vẫn không chọn. Tôi và mẹ cứ nhường nhau như vậy. Lúc đó tôi có điện thoại, tôi cầm điện thoại vừa bước ra ngoài vừa nói: *“Hay là ba mẹ cứ chọn đi, ba mẹ muốn ăn gì thì chọn món đó”*, tôi liền ra

ngoài. Quay lại thì thấy ba tôi có chút không vui lắm. Bởi vì khi ăn cơm, cuối cùng vẫn là tôi chọn món, nhưng tất cả món ăn đều không hợp khẩu vị của ba tôi, món này quá cứng, món kia quá mặn, món này không ngon, món kia nấu không ngon. Sau đó tôi nói: *“Ba à! Hay là gọi một bát mì mà ba thích ăn nhé!”*. Ông cũng không lên tiếng, ông nổi giận rồi. Người già thực sự có lúc giống như trẻ nhỏ vậy, bạn phải dỗ dành họ. Tôi lại tự trách bản thân, vừa rồi tôi lại không làm tốt rồi. Sau đó tôi nói: *“Ba đừng giận nữa! Món ăn này con biết rồi, sau này khi chọn món con sẽ chọn mấy món rẻ nhất trong thực đơn đúng không ạ?”*. Tôi nói: *“Chúng ta có tiền cũng không thể tiêu tiền lung tung, phải tiêu tiết kiệm”*. Sau đó ông cũng không nói gì mà nhìn món ăn đó. Tôi nói: *“Ba à! Ba cũng phải ăn chút gì chứ, không ăn thì làm sao được?”*. Sau đó tôi lại nói mấy câu dễ nghe. Tôi nói: *“Ba à! Gần đây thấy khí sắc của ba rất tốt, ba tập luyện cũng không tệ”*. Tôi nói con trai ba thế này, thế kia. Dù sao, vừa nhắc đến con trai là ông liền vui vẻ. Lại nói đến cháu nội của ông, ông lại rất vui vẻ. Cuối cùng thì ông đã ăn một bát cơm. Nếu không thì ông sẽ không ăn mà nổi giận, nên bạn phải dỗ dành ông. Cho nên, bản thân mình có thể nói một lời vô tâm, không phải cố ý cãi lại hoặc là như thế nào đó, thì cũng sẽ làm người già bị tổn thương. Thật sự, con người càng già càng phải xem họ như trẻ nhỏ để đối đãi vậy, đừng nên xem họ là một người có thể thay chúng ta tránh gió che mưa, thay chúng ta chống đỡ cả một bầu trời như năm nào. Họ già rồi, thực sự có lúc họ không thể khống chế một số cảm xúc của bản thân, đặc biệt là khi thân thể họ không khỏe.

Còn có một chuyện xảy ra khi tôi ở cùng ba mẹ chồng. Chương này có thể học tập trong chương *“sự cứu cô”* của *“Nữ Luận Ngữ”*. Thời xưa gọi ba mẹ chồng là *“cứu cô”*. Bạn xem trong *Nữ Tứ Thư*, *“sự cứu cô”* dường như mỗi một chương đều có. Trên cơ bản, ví dụ khi giảng *“Khúc tông”* thì sẽ đem những phần nói về phụng sự ba mẹ chồng lấy ra trong *“Nội Huân”*, *“Nữ*

Luận Ngữ”, “Nữ Phạm Tiệp Lục” để xem một cách toàn diện. Bởi vì chương này chủ yếu là giảng về lý, không giảng nhiều về sự; lý thông rồi, trên sự phải làm như thế nào thì cũng phải học. “Nữ Luận Ngữ” giảng về sự vô cùng rõ ràng.

Ví dụ khi chúng ta nấu ăn, cơm của người già nhất định phải mềm và không thể quá mặn. Nếu chúng ta suy nghĩ về khẩu vị của chính mình, ví dụ tôi thích ăn cơm hơi cứng một chút vì răng tương đối khỏe, nhưng ba mẹ đẻ và ba mẹ chồng thì lại không như vậy, bạn không thể làm theo sở thích của bạn được. Răng người già không tốt, nên phải ăn đồ mềm; khẩu vị cũng không tốt, nên phải phối hợp cho họ một số món ăn để họ dễ tiêu hóa.

Thứ hai, tức là thay đổi y phục và chăn đệm bốn mùa. Bản thân phải luôn nghĩ trước, sắp đến mùa đông rồi, có cần phải thay một cái ra giường dày hơn một chút không, người già có cần phải đặt một cái đệm điện hay không? Ở phương Bắc chúng tôi thời tiết tương đối lạnh, như ba mẹ chồng tôi mùa đông đều cần dùng đệm điện, mùa hè thì họ đều cần chuẩn bị máy đuổi muỗi, đều phải chuẩn bị sẵn cho họ. Buổi tối khi đi ngủ nếu quá nóng cũng không được bật điều hòa quá lâu. Tôi đều nói với ba mẹ đẻ và ba mẹ chồng tôi, tức là khi chưa đi ngủ thì bật điều hòa, khi đi ngủ thì phải tắt. Đó đều là những chuyện nhỏ nhặt trong cuộc sống mà người làm con dâu phải nghĩ.

Bạn nghĩ xem, có mệt không? Khi trong tâm bạn thực sự không nghĩ đến mình thì không mệt chút nào. Có một câu nói là: “*Tâm vô tư thì trời cao đất rộng*”. Câu nói đó của thầy Vương Hy Hải một chút cũng không giả, thật sự có thể cảm thông. Máy tháng này tôi thực sự vô cùng cảm động, chắc không thể gọi đây là thần thông, nhưng tôi có cảm giác là thông với mẹ của tôi. Ví dụ như tháng bảy, tôi và ba mẹ cùng lái xe về Trường Xuân để chúc mừng sinh nhật bà nội tôi. Tôi mang theo một đứa con, còn một đứa tôi đã đưa đi cắm trại hè. Sau khi đến Trường Xuân, nhìn

thấy cô giúp việc chăm sóc bà nội rất tốt, rất tận tâm, nên lòng chúng tôi rất an tâm. Ngày đầu tiên, trong tâm tôi đã khởi lên một ý niệm như vậy. Tôi muốn thương lượng cùng mẹ một chút, là cho cô ấy mấy trăm tệ để thể hiện lòng biết ơn của người làm hậu bối như chúng tôi, nhưng tôi lại không dám tùy tiện trực tiếp đưa, bởi vì vẫn còn ba mẹ tôi. Dầu sao thì bạn vẫn còn cách một tầng. Ba mẹ không tỏ ý, bạn lại tỏ ý, như vậy sẽ không tốt lắm. Trong tâm khởi ý niệm này, nên tôi đang ở đó suy nghĩ lúc nào thì nên nói với mẹ một tiếng, thương lượng một chút. Đang suy nghĩ thì mẹ tôi đến nói: *“Tịnh Du à! Mẹ cảm thấy cô giúp việc thật sự rất tốt, chăm sóc bà nội rất chu đáo. Con xem, người bà nội sạch sẽ, gọn gàng, hay là chúng ta gửi cô ấy chút tiền đi?”*. Lúc đó trong tâm tôi rất kinh ngạc. Tôi nói: *“Mẹ à! Con cũng đang nghĩ như vậy!”*. Tôi nói tiếp: *“Mẹ à! Con sẽ bỏ tiền ra, còn mẹ sẽ nói đây là tiền của mẹ. Bởi vì mẹ là con dâu nên mẹ cho một phần, con cũng sẽ cho một phần, vậy thì bà nội sẽ rất vui”*. Mẹ tôi nói: *“Được! Vậy con gói tiền lại đi”*. Tôi liền gói tiền lại. Mẹ tôi tặng một phần, tôi cũng tặng một phần. Cô giúp việc rất vui vẻ, không biết nên làm gì thì tốt. Ngày thứ hai thì cô làm cho chúng tôi một bàn thức ăn. Cô làm như vậy vì cô ấy là người nông thôn, cô cảm thấy rất biết ơn. Lúc chúng tôi đi, cô còn mua cho con trai tôi một bộ đồ. Tôi cảm thấy rất ngại, tôi nói: *“Cô à! Cô lại trả lại chúng con rồi! Không cần đâu, chúng con thực sự chưa tận hết tâm hiếu. Làm phiền cô ở đây chăm sóc bà nội giúp con, bởi vì từ nhỏ con đã được bà nội nuôi lớn”*.

Còn một chuyện nữa. Một hôm, khi tôi dùng đồ mỹ phẩm, vì bộ mỹ phẩm đó của tôi cũng không đắt, rất đơn giản, nên đột nhiên tôi nghĩ: *“Không biết mẹ có thích bộ mỹ phẩm này của mình không, nếu mẹ thích thì mình sẽ mua cho mẹ một bộ”*. Cũng sắp đến “Ngày của Mẹ”, trong lòng tôi đang nghĩ như vậy, xuống dưới đang chuẩn bị nói thì mẹ tôi nói: *“Tịnh Du à! Bộ mỹ phẩm của con là thương hiệu gì vậy? Hôm đó con không ở nhà, mẹ*

dùng một chút thấy rất tốt. Nếu tiện thì con mua cho mẹ một bộ”. Tôi nói: “Mẹ à! Con cũng đang nghĩ như vậy. Bộ đó rất tốt, cũng không đắt, con sẽ mua biếu mẹ một bộ”. Còn có rất nhiều những sự việc giống như vậy.

Cho nên tôi nghĩ, bạn thật sự làm được thuận, làm được tòng, làm được vô tư vô ngã, thì bạn nhất định sẽ có chỗ ngộ, có chỗ thể ngộ. Sự thể ngộ này là tự tánh của chúng ta, không phải bạn cầu thần thông cảm ứng.

Con người học tập tiến bộ không phải ở thời gian dài. Không phải nói tôi học cái này mười năm thì sẽ học rất tốt, bạn mới học được ba ngày thì sẽ học không tốt. Không thể lấy điều này để luận bàn được. Vì sao vậy? Đối với điều này tôi rất có cảm xúc. Bởi vì tôi thật sự nghe Kinh là từ năm nay. Mặc dù tôi tiếp xúc Phật Pháp vào cuối năm 2004 nhưng lúc đó chỉ đơn giản như xem sách mà thôi, không chân thành từ tâm mà xem. Đến năm 2008, tôi mới bắt đầu nghiêm túc, có chút chăm chỉ học tập. Vì sao vậy? Bởi vì đột nhiên có một hôm xem sách, thấy Sư phụ giảng đến đoạn: “Rất nhiều người có tiền, người phú quý học Phật, nhưng kỳ thực họ đang bỡn cợt Phật Pháp, tiêu khiển Phật Pháp, không có chuyện gì nên lấy Phật Pháp ra làm tiêu khiển”. Câu nói đó đã làm tôi chấn động vô cùng lớn, bởi vì tôi cảm thấy tôi chính là như vậy. Từ ngày hôm đó, tôi bắt đầu phản tỉnh bản thân, chân thành học Phật thì tôi nên học như thế nào? Có được dùng tâm khinh mạn này không? Có cần phát nguyện không? Có cần vì đại chúng không? Có cần phải buông bỏ chính mình không? Tháng tám năm 2008, tôi bắt đầu cảnh tỉnh. Sau khi cảnh tỉnh thì tôi có nhân duyên tiếp xúc với văn hóa truyền thống, một đường đi đến ngày hôm nay.

Vì sao tôi nói như vậy? Bởi vì ba tôi không nghe Kinh, năm nay mẹ tôi cũng mới bắt đầu cùng tôi nghe Kinh. Có một hôm, tôi đột nhiên rất muốn cảm ơn ba tôi, ở văn phòng tôi liền gửi cho ba

tôi một tin nhắn nói là: “*Ba à! Con vô cùng cảm ơn ba. Con thực sự rất may mắn đời này có thể làm con gái của ba, có một người ba tốt như ba*”. Sau khi trở về nhà, ba tôi đã gọi tôi vào phòng nói là: “*Con nghe Sư phụ giảng Kinh, con đã nghe đến một câu như vậy hay chưa?*”. Tôi hỏi: “*Câu nào ạ?*”. Ông nói: “*Chúng ta đều là một thể, tay phải bị ngứa thì con sẽ lấy tay trái để gãi cho nó, vậy tay phải có cần nói cảm ơn tay trái hay không? Không cần, nó là một thể mà, cảm ơn cái gì chứ. Ngài nói chúng ta đều là một thể, là người một nhà, nên không cần nói những lời như vậy. Con là con gái của ba, chúng ta là người một nhà. Không chỉ như vậy, mà đối với ba mẹ chồng con cũng là người một nhà. Không phải người một nhà thì không bước vào cùng một cửa*”. Ba tôi đã khai thị cho tôi một đoạn như vậy. Lúc đó tôi rất kinh ngạc, tôi nói: “*Ba nghe như thế nào vậy, hình như ba cũng không nghe Kinh mà?*”. Bởi vì ba tôi không nghe Kinh, bình thường thì mẹ tôi ngồi ở đó, thỉnh thoảng ba tôi đến ngồi cùng bà một lúc. Ba tôi nói: “*Ba đi qua nghe thấy câu nói này. Ba cảm thấy Sư phụ giảng rất hay. Ba đã suy ngẫm về câu nói này mấy buổi tối, ba đã suy nghĩ thấu suốt rồi. Đối với con cái không câu báo đáp, đối với người nhà không câu báo đáp, làm là làm thôi, cam tâm tình nguyện vì đó là việc nên làm, vì chúng ta là một thể mà*”. Cho nên ba ở nhà tôi làm việc thật sự giống như nhà mình vậy, vô cùng tự tại. Nếu cửa hỏng thì sửa cửa, nên làm vườn rau thì làm vườn rau, nhà hàng xóm thiếu thùng nước thì ba tôi tặng họ hai cái thùng nước. Khi trở về, hàng xóm còn lấy rau họ trồng được tặng cho chúng tôi. Ba tôi đem về những thứ hàng xóm tặng như dưa leo, đậu cô ve, cà chua và nói rằng: “*Đây đều là hàng xóm tặng*”. Hàng xóm hòa thuận rất hạnh phúc và tốt đẹp.

Sau đó tôi rất hổ thẹn, bởi vì tôi cảm thấy thật sự không phải nghe bao nhiêu Kinh, mà là bạn có chỗ ngộ, có thể chân thật dùng được, có thọ dụng. Bạn chỉ nghe mà không ngộ, cũng không dùng được, thì nghe cũng là uổng công nghe. Tôi vô cùng hổ thẹn. Tôi

nói: “Ba à! Thật sự câu nói này của ba chính là cảnh giới của “Kinh Hoa Nghiêm” đấy ạ!”. Ba tôi nói: “Ba cũng không hiểu Hoa Nghiêm gì cả, nhưng ba cảm thấy câu nói này rất có đạo lý. Chúng ta chính là người một nhà, là một thể. Người một nhà mà con không có cảm giác là một thể, con ra bên ngoài tìm một thể cái gì chứ!”. Mọi người nghĩ xem, đúng là như vậy.

Cho nên học nữ đức chính là hai câu trong “Đệ Tử Quy”: “Không gắng làm, chỉ học văn, chỉ bề ngoài, thành người nào”. Một đồng kiến thức, nói đến hoa trời rơi rụng, bản thân lại không thực hành, thật sự người khác có thể nhìn thấy cái dáng vẻ của sự phù hoa. Bên trong bạn không có đức hạnh chống đỡ, thì đương nhiên bên ngoài chỉ là một cái vỏ không. Ngoài ra, “nếu gắng làm, không học văn; theo ý mình, mù lẽ phải”. Làm sai rồi còn không biết, vẫn khăng khăng làm tiếp. Sau khi tôi học nữ đức, gặp được các cô giáo đều nói với tôi là: “Chúng ta phải dạy nữ đức”. Tôi đều đem hai câu nói này tặng cho họ. Chúng ta nói nhưng phải bắt đầu từ thực hành.

Điểm thứ sáu tôi đã tổng kết ra, chính là đừng vì giận đối với chồng mà làm tổn thương ba mẹ chồng.

Đây là điều mà rất nhiều người vợ dễ dàng phạm phải. Nổi giận với chồng, lại đem những điều bất mãn với mẹ chồng nói ra hết, không nể nang gì, kết quả dẫn đến phá hoại sự hài hòa trong gia đình. Phải không chế được bản thân. Không chế như thế nào? Cả ngày bạn lấy nữ đức để huân tập, khi cảnh giới hiện tiền thì sẽ dễ dàng không chế. Tôi có thể hội rất sâu. Ba ngày không nghe lời Thánh Hiền thì mặt mũi liền đáng ghét. Hiện nay, chúng ta không cần chờ đến ba ngày, ba giờ không nghe thì đều dễ xảy ra vấn đề. Cho nên phải nghe nhiều, học nhiều.

Tiếp theo, trong gia đình chúng ta sẽ gặp phải một số chuyện, bản thân tôi đã từng gặp qua, chính là phải hiểu được dùng trí tuệ

để hóa giải mâu thuẫn giữa chồng và ba mẹ chồng. Bạn không thể ở đó thêm dầu vào lửa, bạn phải biết được cách giải hòa. Tôi xin lấy hai ví dụ.

Có một sự việc giữa chúng tôi và ba chồng. Lúc đó ba chồng tôi vẫn sống cùng chúng tôi. Tôi đi công tác ở bên ngoài, sau đó tôi muốn tìm chồng tôi. Vì điện thoại của anh tắt nguồn, nên tôi liền gọi điện thoại cho ba chồng tôi. Ba chồng tôi ở tầng một, còn chồng tôi ở tầng hai. Tôi nói với ông là: *“Ba à! Ba nói anh Hiếu Đạt gọi điện thoại lại cho con nhé”* (chồng tôi tên là Hiếu Đạt). Ba tôi gọi hai lần nhưng anh ấy không trả lời. Bởi vì chân của ba tôi không tốt lắm, nên ông cũng không lên trên lầu, ông gọi điện thoại lại cho tôi nói anh ấy chưa về nhà. Tôi nói: *“Vậy thì thôi a!”*. Sau khi về nhà, tôi đã nói chuyện này với chồng tôi: *“Tối hôm đó chẳng phải anh nói với em là về nhà sao, tại sao ba nói anh không về nhà?”*. Lúc đó chồng tôi nói: *“Ông cụ này, anh rõ ràng về nhà rồi mà!”*. Bởi vì tôi có chuyện rất quan trọng, có một vị lãnh đạo muốn tìm anh ấy, họ tìm được tôi nhưng không tìm được anh ấy. Tôi nói: *“Anh đừng trách ai mà phải trách chính anh, “Đệ Tử Quy” đã dạy chúng ta rồi, về nhà trước tiên anh phải đi chào ba mẹ; ra ngoài, trước tiên anh cũng phải chào ba mẹ”*. Chồng tôi nói: *“Đệ Tử Quy có nói như vậy sao?”*. Tôi nói: *“Đúng vậy, Đệ Tử Quy nói như vậy mà! Anh không chào ba mẹ, ba mẹ tuổi tác lớn như vậy làm sao biết anh đã về rồi. Nhà mình lại lớn như vậy, nên ba đương nhiên không biết rồi”*. Chồng tôi không nói gì nữa, nhưng tôi phát hiện từ hôm sau (trước đây anh chưa từng làm như vậy), lần đầu tiên ra khỏi nhà anh ấy đến phòng ba nói: *“Ba à, con đi làm đây!”*. Ba anh ấy còn rất kinh ngạc nói: *“Ừ, con đi đi!”*. Khi trở về nhà, anh ấy cũng xem xem, nếu ba ngủ rồi thì anh không lên tiếng, nếu ba vẫn chưa ngủ thì anh nói: *“Ba à, con về rồi!”*.

Cho nên “Đệ Tử Quy” là gia quy, nhất định không thể thiếu trong gia đình. Trong gia đình chúng ta có gia đạo, gia quy, gia học, có ba điều này mới có thể thành tựu gia nghiệp của bạn. Gia đạo chính là ngũ luân, ngũ thường, luân lý đạo đức. Gia quy tức là giữ vững một bộ “Đệ Tử Quy”. Gia đình chúng tôi là như vậy. Nếu xuất hiện bất cứ vấn đề gì thì chúng tôi đều lấy từng điều trong “Đệ Tử Quy” ra để kiểm tra, những điều không phù hợp đều nhất loạt dựa vào đó để sửa.

Sau này, còn có một chuyện giữa chồng tôi và mẹ anh ấy. Bởi vì một số ý kiến bất đồng, chồng tôi rất tức giận, mẹ chồng tôi cũng rất tức giận, tôi không ở đó nên không biết. Sau khi nổi giận thì chồng tôi mang cơn oán khí này đi công tác, còn mẹ chồng tôi thì sao? Anh ấy vừa đi thì bà gọi điện cho tôi trách mắng anh ấy. Bởi vì tôi học nữ đức rồi nên biết, lại vừa nghe xong đĩa giảng “Nữ Luận Ngũ” của thầy Chung nên dùng ngay. Tôi liền nói: *“Mẹ à! Việc này không trách anh ấy được, mà trách con dâu dạy không tốt”*. Mẹ chồng tôi vừa nghe thế thì liền vui vẻ, bà cười và nói rằng: *“Tại vì sao con lại không dạy tốt nó chứ?”*. Tôi nói: *“Anh ấy chẳng phải cũng xem như một đứa con trai của con hay sao. Ba đứa con trai vẫn chưa dạy tốt”*. Tôi nói tiếp: *“Sự hiểu biết của mẹ cũng không giống anh ấy, để con nói với anh ấy. Mẹ là người lớn có lòng đại lượng, mẹ là một bà lão rất có khí phách”*. Tôi khen ngợi bà, bà không nói gì nữa. Bà nói: *“Vậy con nói chuyện với nó đi!”*.

Tôi không dám trực tiếp gọi điện thoại cho chồng tôi, vì anh ấy còn đang giận. Tôi liền soạn một tin nhắn. Cho nên, điện thoại rất hữu dụng. Bởi vì khi nhắn tin thì bạn có thể sửa đổi lời nói cho đến khi tương đối hoàn thiện rồi gửi đi. Tôi ở đó chọn lọc từ, viết tới viết lui. Tôi đã kín đáo lấy những câu trong “Đệ Tử Quy” như *“Cha mẹ bảo, phải làm ngay”*, cuối cùng lại nói tuổi tác của mẹ đã lớn rồi, cũng giống như trẻ nhỏ vậy, phải dỗ dành thì mẹ

mới có thể sống thêm mấy năm nữa. Thọ mạng của mẹ thì có hạn, nên chúng ta phải bao dung mẹ, phải yêu thương mẹ, phải để tâm tình của mẹ vui vẻ. Nếu mẹ tức giận thì có thể bị tắc mạch máu não gì đó... Dù sao thì cũng là kết hợp những từ ngữ như vậy. Sau đó, tôi lại tán thán chồng tôi một chút. Tôi nói: *“Anh mở công ty lớn như vậy là do có lòng khoan dung độ lượng, đúng không? Anh đối với mẹ nhất định là rất tốt thì công ty mới kinh doanh được tốt như thế”*. Anh ấy cũng không trả lời tin nhắn. Nhưng sau hai ngày, khi anh ấy hoàn thành chuyến công tác trở về nhà, anh ấy đã cố ý gọi điện thoại cho tôi nói: *“Anh đi công tác xong rồi, bốn giờ chiều nay sẽ về đến nhà. Em xem, anh nên về nhà mình trước hay là đi thăm ba mẹ trước?”*. Anh ấy chưa bao giờ hỏi tôi chuyện này. Tôi nói: *“Đương nhiên phải đi thăm ba mẹ trước rồi. Bởi vì mẹ rất nhớ anh, ba lại càng nhớ anh hơn”*. Tôi nói: *“Anh đừng tới tay không, mà bảo chú lái xe mua ít trái cây mà ba mẹ thích ăn như chuối, dưa hồng mang đến. Sau đó anh cũng đừng nói là anh mua, mà nói là khách hàng tặng nên tiện mang biếu ba mẹ, nếu không ba mẹ lại tiếc tiền đấy”*. Chồng tôi đã mang trái cây đến như vậy. Đến rồi anh ấy cũng không nói gì, chỉ ở đó ăn cơm. Sau khi ăn cơm xong thì anh ấy trở về nhà. Sau khi trở về thì mẹ tôi báo tin cho tôi. Bà vô cùng vui mừng, trên điện thoại còn rất cảm động nói: *“Nó vừa về thì đến thăm ba mẹ. Thực tế nó đã nhận sai rồi!”*. Tôi nói: *“Đúng vậy!”*. Mẹ chồng tôi nói: *“Mặc dù nó không nói gì, nhưng mẹ biết đứa con này rất tốt, rất hiếu thuận”*. Tôi nói: *“Đúng vậy!”*.

Điều này đối với người làm dâu như chúng ta có mệt không, có phiền phức không, có khó khăn không? Dễ như trở bàn tay thôi mà, không có chút phiền phức nào! Bạn đạt được là chồng hết giận, mẹ chồng cũng rất vui vẻ, chí ít thì mẹ cũng không bị tâm thần bất an, thân tâm sinh bệnh. Thân thể mẹ chồng tôi rất tốt.

Trước đây, tôi đối với mẹ chồng thật sự có chỗ không tốt. Bởi vì trên sự tôi có thể làm được rồi, nhưng trong tâm thì chưa làm được, hoặc chồng tôi bảo tôi làm, hoặc tôi nghĩ rằng nên làm như vậy. Tôi cảm thấy, nếu tôi không làm thì sẽ rất mất thể diện, nên tôi sẽ làm nhưng trong tâm thì không cam tâm một trăm phần trăm. Tôi luôn nghĩ rằng: *“Mẹ đối với con không ra gì, nhưng mẹ xem con đối với mẹ thì tốt thế này, thế nọ”*. Đó là sai lầm lớn. Cảm xúc lớn nhất từ khi tôi học văn hóa truyền thống, học nữ đức, là bất luận người khác như thế nào, cho dù họ không hề giống dáng vẻ của một người mẹ chồng, không hề giống dáng vẻ của một người chồng, nhưng bạn vẫn phải làm một người vợ tốt, phải làm một người con dâu tốt, bạn phải làm tốt bổn phận của bạn, thì sẽ có một ngày tất cả cảnh giới bên ngoài sẽ thay đổi. Nếu không có thay đổi thì nhất định là do bản thân bạn làm chưa tốt. Thật sự là như vậy!

Hôm qua tôi nói, tôi vô cùng cảm ơn ba mẹ tôi, tôi cũng vô cùng cảm ơn chồng tôi, thật sự là rất cảm ơn. Lần này tôi đến Hồng Kông, anh ấy đã dùng thẻ của mình thanh toán hết chi phí ở khách sạn cho tôi. Sáng nay đi thanh toán, tôi còn nghĩ sẽ rất phiền phức, nên sáng sớm đã xuống thanh toán. Nhưng quầy thu ngân nói: *“Cô chỉ cần ký tên là được, tất cả chi phí chồng cô đã thanh toán xong rồi”*. Kỳ thực, lúc đó trong lòng tôi cảm thấy rất hạnh phúc, vì sao vậy? Anh ấy ủng hộ tôi đến đây nghe Kinh, tất cả chi phí đều lo hết cho tôi, khiến tôi không cần phải lo lắng điều gì. Bạn nói xem, có phải tôi rất hạnh phúc, đúng không? Tôi còn yêu cầu điều gì nữa chứ?

Nhưng hạnh phúc có phải là cứ ngồi đợi nó đến hay không? Không phải, mà phải dựa vào bản thân bạn vất vả, chăm chỉ công hiến. Hơn nữa, sự công hiến này là chỉ chăm lo cấy cày, không hỏi ngày thu hoạch, không cầu. Nếu cầu thì tâm bạn liền khổ. Bạn mong người chồng đối xử với bạn tốt như vậy, mong mẹ chồng

đền đáp bạn như thế kia, bạn chỉ cần có mong cầu thì tâm bạn liền khổ. Bạn không mong cầu thì tâm bạn sẽ không khổ; cho hay không cũng được, hồi báo hay không cũng tốt.

Tôi nhớ năm ngoái, chồng tôi có nói với tôi một câu. Đó là lời nói từ tận đáy lòng của anh ấy. Bởi vì tôi và anh kết hôn mười mấy năm rồi, một mạch như vậy cho đến ngày nay. Trước đây, tâm của tôi vẫn chưa chân thành, nhưng tôi cũng vẫn chăm sóc ba mẹ của anh. Hiện tại, tôi đã thành tâm rồi, dùng tâm chân thành để chăm sóc ba mẹ anh ấy. Anh đã nói: *“Bất luận xảy ra chuyện gì, nhưng chỉ dựa vào việc em đối xử với ba mẹ anh, đối với hai đứa con trai của anh, đối với cái gia đình này, thì cả đời anh mãi mãi đặt em ở trong tâm anh, anh sẽ chân thành báo đáp cho em”*. Tôi nói: *“Kỳ thực em không mong cầu báo đáp”*. Anh ấy nói: *“Đó là việc của em”*. Cho nên, bạn nói bạn oán hận người chồng không chung thủy, người chồng đi ngoại tình, có tình nhân, chưa chu đáo, chưa chăm sóc tốt cho bạn, thì chúng ta nên *“hành hữu bất đắc, phản cầu chư kỳ”* (làm việc không thành, phải xét lại chính mình). Bạn chân thành đối với chồng, càng chân thành đối với ba mẹ anh ấy, nhưng nếu bạn chưa chân thành đối với ba mẹ của bạn, thì bạn đối với chồng bạn đều là giả. Đối với ba mẹ của anh ấy, bạn cũng không biết cảm ơn, đối với chồng bạn chẳng phải là vì một chữ tình hay sao?

Hôm nay tại sao tôi giảng tương đối nhiều? Bởi vì chương *“Khúc Tòng”* rất ngắn, rất ít, chỉ có mấy câu. Bạn xem, câu thứ hai nói: *“Vật hữu dĩ ân tự li giả, diệc hữu dĩ nghĩa tự phá giả”*. Nghĩa là tình cảm hai vợ chồng không tốt, không yêu thương nhau nữa, thì bạn sẽ ly hôn. Đây chỉ là một phương diện, còn phần nhiều là vì nghĩa. Nghĩa là đạo nghĩa, nghĩa bị phá hoại rồi thì hai bạn sẽ chia tay. Ý là tình cảm hai vợ chồng bạn vẫn rất tốt, nhưng mẹ chồng cực kỳ không vừa lòng với người con dâu này,

người con dâu cũng không bao dung được người mẹ chồng, cuối cùng thì hai người sẽ chia tay. Việc này có hay không? Thật có!

Buổi luận đàn ở Hàm Đan lần này, người chủ trì đã cho tôi xem một ví dụ. Tôi hỏi cô ấy: “*Cô có ví dụ nào như thế này không?*”. Cô ấy nói: “*Có!*”. Cô ấy nói: “*Tức là người mẹ chồng sống chết cũng không chấp nhận người con dâu này, con dâu cũng không bao dung được mẹ chồng. Hai người mới kết hôn được hai năm, cuối cùng đã chia tay, ly hôn rồi. May mà họ vẫn chưa có con*”. Cho nên, trong “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên” có rất nhiều câu nói như vậy.

Cái gì gọi là “*thọ ân không biết cảm động, gặp oán mãi ôm trong lòng*”? Bạn nhận được ân huệ của mẹ chồng đối với bạn như vậy, nhưng bạn có cảm ơn không, bạn có “luôn ôm lòng oán hận không dứt” hay không? Đây là đại ác. Còn gì nữa? Người nam làm chồng nhưng “*nghe lời vợ mà không nghe lời dạy của ba mẹ*”, phụ nữ làm vợ thì “*thất lễ với ba mẹ chồng*”, đối với ba mẹ chồng hoàn toàn không có lễ giáo, không có lễ phép. Tất cả những điều này đều gọi là: “*Biết lỗi mà không sửa, biết thiện mà không làm*”.

Cho nên, ba căn bản “Đệ Tử Quy”, “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”, tin sâu nhân quả rất quan trọng với chúng ta. “Đệ Tử Quy” là gốc căn bản nhất. Cầm rễ sâu nhất chính là “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”. Cái gốc nhân quả phải cầm cho chắc. Bạn thử nghĩ xem, bạn đối với mẹ chồng không tốt, có ý kiến đối với ba chồng, thì người chồng có thể chân thành với bạn được không? Nếu anh ấy vẫn đối tốt với bạn thì đó thật sự là giả. Bạn nghĩ kỹ xem, đó là tham luyến dung mạo của bạn hay là sắc tình của bạn? Tuyệt đối không phải con người của bạn. Một khi những thứ đó mất đi rồi thì anh ấy sẽ thay lòng đổi dạ. Bạn đối với mẹ chồng không tốt, bạn nghĩ xem, nếu bạn có con trai, tương lai con dâu của bạn có đối xử tốt với bạn được không? Bạn đối với mẹ chồng

không tốt, thì con trai bạn có đối xử tốt với bạn không? Con trai bạn và mẹ chồng bạn có quan hệ huyết thống, đó là bà nội của nó mà. Tôi nghĩ, nếu một người phụ nữ có con trai, con gái... Tôi đã nghĩ, bởi vì tôi có hai đứa con trai. Hiện tại tôi đã biết nhân quả rất rõ ràng, nên tôi phải trông nhân tốt. Tương lai tôi có hai người con dâu, càng giạt mình hơn nếu tôi trông nhân không tốt. Bạn nghĩ xem, tội của tôi thì tôi phải hứng chịu. Một bà lão lẻ loi, hiu quạnh, còn phải chịu sự khinh mạn của con dâu. Vừa nghĩ là thấy sợ hãi. Tôi liền nghĩ, nếu tôi có con gái mà tôi đối xử không tốt với mẹ chồng, thì mẹ chồng không thể nào đối tốt với tôi được; con gái tôi gả cho người ta chẳng phải cũng có mẹ chồng hay sao, nó cũng phải làm con dâu nhà người, thì người mẹ chồng đó có đối tốt với con gái của tôi không? Bạn suy nghĩ kỹ càng sẽ thấy, kỳ thực đối xử tốt với mẹ chồng chính là đối xử tốt với chính mình. Nghĩ thông chuyện này rồi thì bạn sẽ cam tâm tình nguyện hiếu kính mẹ chồng, cung kính mẹ chồng.

Bản thân tôi còn thể hội được rất nhiều những trải nghiệm trong quá trình học tập văn hóa truyền thống. Ví dụ, bạn bị viêm mũi. Trước đây tôi bị viêm mũi, tôi còn nghĩ có phải là do mình bị cảm, trị liệu không kịp thời hay không? Tôi còn đi tiêm ngừa. Có phải mình bị dị ứng với cái gì hay không? Có cần phải đi điều chỉnh một chút không? Đều không phải. Không câu thông được với ba mẹ thì cái mũi này bị vậy. Nếu bạn cố gắng nghiêm túc câu thông được với ba mẹ đẻ, câu thông được với ba mẹ chồng, thì bệnh viêm mũi không trị mà khỏi. Đây là thể hội của bản thân tôi. Sau này, nghe đĩa giảng của Tiến sĩ Bành Hâm (Bành Tân) thì tôi cũng hoát nhiên đại ngộ. Chỗ thấy của anh hùng đều giống nhau, chính là như vậy. Thầy ấy cũng bị bệnh viêm mũi, khi câu thông được với ba mẹ thì thầy ấy khỏi bệnh.

Thứ hai, nếu người già bị bệnh tim thì bạn phải suy nghĩ xem có phải phận làm con vẫn chưa dùng tâm chân thành để

thương yêu họ, nên tim của họ mới xảy ra vấn đề, đúng không. Những điều này tôi biết sau khi tôi tiếp xúc với một truyền nhân của Tiên sinh Vương Phụng Nghi. Ông cũng họ Vương. Thầy Vương là một vị trưởng bối hơn sáu mươi tuổi. Ông nói với tôi: *“Rất nhiều bệnh trên thân người già kỳ thực nguyên nhân đều phát sinh từ con cái”*. Lúc đó tôi đã thỉnh giáo ông là: *“Vậy chân người già không tốt là do nguyên nhân gì ạ?”*. *“Là do người làm ba mẹ có sự oán giận đối với con cái. Ví dụ con cái làm không được tốt lắm, người làm ba mẹ lại không nhẫn tâm nói ra, có lúc thì nhẫn chịu. Nhẫn đến một mức độ nhất định thì chân sẽ có vấn đề, những bộ phận ở phần dưới có phối hợp thế nào cũng không linh hoạt được”*. Cho nên, ông nói sự tức giận này không thể nhẫn được. Khi bạn nhẫn mà không hóa giải, tức là cái oán khí đó bạn nhẫn chịu nhưng bạn không hóa giải, thì nó sẽ gây ra bệnh. Cho nên lúc đó ông nói với tôi, người già quan trọng nhất không phải là bạn cho họ ăn ngon cỡ nào, mặc đẹp cỡ nào, sống tốt cỡ nào, mà bạn nhất định phải thể hội được cái tâm của họ. Bạn phải nghe nhiều, suy nghĩ nhiều xem họ muốn cái gì.

Ví dụ, như ba chồng tôi. Ông không tham tiền, không tham tài, đối với đồ ăn thức uống ngon ông không thích, ông chỉ hy vọng bạn nói chuyện với ông. Kỳ thực cũng không có gì để nói, có lúc ông chỉ cần bạn ngồi đó là được rồi. Bạn ngồi yên tĩnh ở đó. Có lúc tôi ngồi với ba chồng tôi, tôi ngồi ở đó, ông cũng ngồi ở đó, sau đó ông nghĩ ra thì hỏi tôi một câu, tôi liền trả lời một câu. Có lúc, tôi nghĩ ra thì nói với ông một câu, ông cũng trả lời một câu. Nói không nhiều, nhưng vẻ mặt của ông rất an tường, an hòa.

Năm ngoái, có một lần ba chồng tôi đi không cẩn thận nên bị ngã gãy chân. Cũng vì lần bị gãy chân đó nên ông rời khỏi chúng tôi ra sống riêng cùng cô giúp việc do không thuận tiện. Ông nằm trên giường bệnh và luôn oán trách bản thân: *“Con nói xem, ba*

làm sao có thể không cẩn thận như vậy chứ! Để gãy chân rồi, hại mọi người phải đến chăm sóc ba”. Tôi liền nói đùa với ông là: “Ba à, ngã cũng tốt mà! Ba nghĩ xem, ba hơn tám mươi tuổi bị ngã, nếu ba để hơn chín mươi tuổi bị ngã, vậy ba nói xem có phải là đau khổ hơn bây giờ không?”. Ba tôi nghe xong thì ngẩn người ra nói: “Ba còn có thể sống đến hơn chín mươi tuổi sao?”. Tôi nói: “Có thể chứ, không có vấn đề gì! Ngã trước cũng tốt mà!”. Tôi nói: “Ngoài ra, còn một điều nữa. Ba xem, ba ngã rồi nhưng đầu óc vẫn còn tỉnh táo, cũng không bị hôn mê hoặc xảy ra những triệu chứng khác, chỉ là xương ở chân này do bị ngã nên gãy thôi. Chúng ta làm phẫu thuật một chút thì không vấn đề gì nữa”. Dù sao thì bạn cũng phải nghĩ cách để khuyên ông. Tôi đã ở đó khuyên ông khoảng một ngày thì ông đã nghĩ thông. Sau đó, con gái đến thăm ông, ông còn nói: “Tịnh Du nói rồi, hiện tại ngã là tốt. Nếu hơn chín mươi tuổi bị ngã thì sẽ khổ hơn bây giờ”. Sau đó chị hai tôi nói: “Em đã nói như vậy à?”. Tôi nói: “Vâng ạ, nếu không thì ba cứ ở đó tự than trách. Em nói đùa với ba là ba có thể sống đến hơn 100 tuổi, cho nên ba ngã sớm thì có thể sớm hóa giải được cái tai nạn này. Em nói ba làm chút phẫu thuật cũng không cần lo lắng, sẽ không có vấn đề gì đâu”. Kỳ thực, ca phẫu thuật này rất lớn. Cuối cùng, tôi là người ký tên, bởi vì con trai ông đi công tác, con gái ông thì không dám ký tên. Mặc dù chị hai của tôi lớn hơn tôi mười mấy tuổi, nhưng trong tâm chị không vững. Tôi nói: “Không làm phẫu thuật nhất định không được”, nên tôi đã ký tên. Tôi nói: “Không có chuyện gì đâu, Phật Bồ Tát sẽ phù hộ. Cứ niệm Phật thì sẽ không có chuyện gì cả”.

Cho nên, trên thân ba mẹ có chỗ nào không thoải mái, không khỏe, thì chúng ta phải phản tỉnh bản thân mình, là phận làm con cái chưa tận hết hiếu đạo. Bạn làm con cái hiếu thuận, thì ba mẹ sẽ khỏe mạnh. Họ không bị làm phiền. Thân tâm họ đều vô cùng vui mừng, vô cùng vui vẻ, vô cùng thoải mái, thì họ làm sao có bệnh được? Không có bệnh cũng không có tai nạn. Cho nên

không được oán giận người già là “*tại sao lại mắc bệnh này, chỗ kia lại không tốt*”, bạn phải nghĩ xem bản thân bạn chỗ nào làm chưa tốt, đã làm chuyện gì có lỗi với họ?

Nếu người làm mẹ chồng phải đối diện với một người con dâu không hiểu đạo lý thì phải làm thế nào? Đây là chuyện ngoài đề, thuận tiện tôi nói qua một chút. Bởi vì mẹ đẻ tôi cũng làm mẹ chồng, tôi có hai người em trai. Hiện nay, không chỉ thời đại này của chúng ta, mà có thể đời trước, đời trước nữa của chúng ta, rớt cuộc thì truyền thống văn hóa đã thất truyền hơn 100 năm rồi, không có ai dạy nên họ không hiểu được những điều này. Đây là điều rất bình thường. Bởi vì mấy năm đầu mẹ tôi rất tức giận con dâu. Ví dụ bà ở trong bếp nấu ăn, nhưng con dâu lại không vào giúp đỡ. Mẹ tôi đã đem tôi và con dâu của bà so sánh với nhau là: “*Con xem, con đều xuống bếp nấu ăn*” (khi tôi vừa gả về nhà họ Trương thì đều do tôi nấu ăn, nấu cơm trong nhà bếp. Đặc biệt, bữa cơm tất niên đều là do tôi nấu, gồm tám món ăn, một món canh). Mẹ tôi rất tức giận nói: “*Con xem, con gái của mẹ gả đi đều nấu cơm cho nhà người ta, còn mẹ vào nấu ăn nó đều không đến giúp. Lấy được đứa con dâu không tốt rồi!*”. Sau đó tôi đã khuyên mẹ tôi rằng: “*Mẹ à, chứng tỏ mẹ nuôi dạy con cái rất tốt. Em dâu chưa được dạy tốt thì mẹ có trách nhiệm dạy dỗ em. Mẹ đại lượng một chút, đừng tính toán với nó. Nó là trẻ con, mẹ là người lớn, mẹ là trưởng bối mà*”. Tôi nói: “*Mẹ oán giận cũng không thể thay đổi được hiện thực. Trong tâm mẹ còn bị uất ức, mẹ còn phải tức giận, còn nổi nóng*”. Bà có một năm thực sự là tức giận, nổi nóng gọi điện thoại cho tôi. Bà bị bệnh cảm khoảng hơn một tháng, ho không khỏi. Tôi rất lo lắng, tôi đã khuyên bà.

Năm ngoái, sau khi tiếp xúc với văn hóa truyền thống, tôi đã cho mẹ tôi xem những đĩa giảng này. Việc giáo dục này vô cùng quan trọng, trong gia đình không thể thiếu nền giáo dục này được. Sau khi mẹ tôi xem xong thì hiểu rõ, không yêu cầu người khác

nữa, chỉ yêu cầu chính mình. Mẹ tôi ra nước ngoài chơi, ra nước ngoài du lịch, thì bất luận con dâu có tốt hay không cũng nhất định tặng một món quà như nhau, làm không tốt cũng như vậy. Tôi có một người em dâu, cha của cô ấy bị bệnh. Lần đầu tiên làm phẫu thuật tim, mẹ tôi đã lấy một ít tiền tặng cho họ để biểu hiện chút thành ý. Cách một thời gian lại cần làm phẫu thuật nối mạch máu tim lần thứ hai, mẹ tôi đã hỏi tôi: “*Ông ấy lại bệnh rồi, mẹ có cần tặng tiền nữa không?*”. Tôi nói: “*Mẹ tặng đi! Mẹ không có tiền thì con gửi cho mẹ một ít. Vì nhà họ rất khó khăn, không phải gia đình rất giàu có, cần phải cho!*”. Điều kiện gia đình anh trai của em dâu tôi cũng bình thường. Sau đó họ sinh con, mẹ tôi hỏi tôi: “*Có cần đem những quần áo mà trẻ nhỏ nhà mình mặc thừa tặng lại cho họ để họ đỡ phải mua hay không?*”. Tôi nói: “*Cần ạ! Ngoài ra, mẹ đừng tặng đồ cũ mà mua mấy bộ đồ mới*”. Khi tôi mua đồ ăn cho con trai tôi, tôi đều mang về rất nhiều. Trong gia tộc tôi có khoảng mười người, tôi đều mua cho họ mỗi loại một ít. Như bánh trung thu, hôm đó tôi ở công ty đã đặt trước hai mươi hộp. Họ hỏi: “*Tại sao chị đặt nhiều bánh như vậy?*”. Tôi nói: “*Trước Tết Trung Thu ba mẹ tôi phải về Đan Đông, có cậu tôi, còn có gia đình em dâu tôi, đều phải tặng. Mẹ tôi có trách nhiệm phải trở về để tặng bánh Trung Thu nên tôi phải đặt trước*”. Dần dần thì mối quan hệ đã được chuyển biến.

Sự chuyển biến như thế nào vậy? Mùa hè năm nay, em dâu về nhà tôi đã chủ động xuống bếp làm việc, lau nhà. Mẹ tôi nhẹ nhàng nói với tôi: “*Tịnh Du à! Tại sao nó lại thay đổi như vậy, trước đây nó đâu có như vậy*”. Tôi nói: “*Mẹ à! Bởi vì mẹ thay đổi, nên chúng con đều thay đổi. Đương nhiên em ấy cũng thay đổi mà không cần phải nói. Nói không có tác dụng gì cả*”. Mẹ tôi nói: “*Ừ!*”. Tôi nói: “*Mẹ cứ đối đãi tốt với cô ấy, còn tốt với cô ấy hơn cả mẹ của cô ấy nữa, mẹ xem cô ấy có thay đổi hay không?*”. Mẹ tôi nói: “*Ừ, mẹ hiểu rồi!*”. Cho nên, mỗi lần mẹ tôi từ Đại Liên về Đan Đông, bà đều mua rất nhiều đồ ăn, đồ uống

cho các con cháu, cho con dâu. Sau đó một hôm, mẹ tôi nói với tôi: “*Tịnh Du à! Con nói xem, nền văn hóa truyền thống này thực sự rất có sức hấp dẫn. Làm sao nó có thể chuyển hóa được cái gia đình này, chuyển hóa được mối quan hệ này vậy?*”. Tôi nói: “*Kỳ thực, những thứ mà văn hóa truyền thống giảng nói đều là trong tâm chúng ta vốn có. Làm người vốn dĩ nên làm như vậy. Chúng ta không làm theo những điều vốn có đó thì sẽ khổ não, sẽ đau khổ. Mẹ trở về cái vị trí vốn có đó thì mẹ sẽ vui vẻ*”. Hơn nữa, tôi nói: “*Mẹ à! Nếu mẹ muốn xử lý tốt các mối quan hệ thì Sư phụ giảng Kinh đã nói rồi. Thứ nhất chính là bố thí, nói trắng ra chính là mua đồ, mời khách, tặng quà, nên làm nhiều những việc này*”. Bởi vì bản thân tôi có thể hội rất sâu, vì sao ba mẹ tôi rất nghe lời tôi, bảo họ xem đĩa gì thì họ sẽ xem đĩa đó? Thông thường xem xong đĩa giảng này, họ sẽ nói: “*Tịnh Du à, ba mẹ học xong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên rồi, tiếp theo xem đĩa gì vậy con?*”. Tôi nói: “*Hay là xem Kinh Địa Tạng, tháng tới là tháng bảy âm lịch rồi*”. Mẹ tôi nói: “*Được, vậy xem từ đầu hả?*”. Tôi nói: “*Vâng ạ! Xem từ đầu*”.

Bởi vì tôi học văn hóa truyền thống từ năm ngoài, nên trở về phải thực hành. Lúc đó mẹ tôi ở Đan Đông, còn tôi ở Đại Liên, mẹ tôi đã làm một bài thống kê. Mẹ tôi nói, đại khái hơn nửa năm nay số lần con mang đồ về nhà không dưới năm mươi - sáu mươi lần. Có lẽ, không đến năm - ba ngày thì tôi lại gửi về. Ví dụ đến Bắc Kinh, nhìn thấy bánh kem (chính là bánh kem Đạo Hương Thôn mà mẹ tôi rất thích ăn), tôi mua hai hộp lớn, đưa biếu mẹ tôi một hộp. Kỳ thực cũng không đắt, một hộp cũng chỉ có bảy mươi tệ. Tôi nói: “*Còn hộp kia thì cho em dâu của con, muốn ăn thì ăn*”. Có lúc, quần áo của chồng tôi không thể mặc được nữa (đều là đồ hàng hiệu cũng không nỡ bỏ đi), nếu ba tôi có thể mặc thì tôi nói với mẹ tôi: “*Mẹ đừng chê mà bỏ đi. Nếu ba con không thể mặc được thì cho em trai con mặc*”. Đều là những thứ rất nhỏ nhặt, kỳ thực cũng không đáng tiền.

Có lúc người ta tặng tôi một hộp trà lá, tôi cũng mang về. Mỗi lần tôi mang về mẹ tôi đều ghi chép lại. Sau khi ghi chép, thống kê lại, thì bà vô cùng cảm động. Vì điều này bà còn tự mình viết một lá thư cho tôi. Tôi nói: “*Mẹ à! Trước đây con làm quá ít. Kỳ thực, đây chính là bù đắp cho những việc trước đây mà con vẫn chưa làm được*”.

Trước đây, ba tôi làm cán bộ cấp cục, khi vừa mới nghỉ hưu ông có cảm giác mát mát. Thứ nhất là không có xe, không có tài xế. Cho nên, năm trước tôi nói với ông: “*Ba à! Ba đừng nổi giận. Ba mua một chiếc đi, con dẫn ba đi xem, thiếu bao nhiêu tiền con sẽ bù*”. Tôi bù hơn một nửa tiền. Ba tôi lái xe, tôi nói với mẹ tôi rằng: “*Mẹ xem, mẹ thật hạnh phúc, có lãnh đạo cấp cục làm tài xế cho mẹ. Ba mẹ hãy hưởng thụ những ngày an vui cuối đời này đi*”. Mẹ tôi cũng rất vui vẻ.

Trước khi nghỉ hưu, ba tôi còn có một nguyện vọng vẫn chưa thực hiện được. Tức là người ta đã đồng ý với ông, trước khi ông nghỉ hưu họ sẽ sắp xếp cho ông ra nước ngoài du lịch một chuyến, hình như là đi Châu Âu. Vì ông sắp nghỉ rồi, cho nên chuyến du lịch đó đã chuyển cho người khác, nên ông không được đi. Khi ba tôi mới nghỉ hưu luôn rất buồn rầu. Khi đó thân thể cũng không tốt lắm, nên lúc ấy tôi đã hứa với ba tôi: “*Ba à! Không dùng tiền nhà nước ra nước ngoài chơi là tốt nhất, ít tạo nghiệp. Đây là ông trời để ba tích phước đấy! Sau này ba mỗi năm đi một lần, toàn bộ chi phí con gái sẽ chi, ba không cần phải lo*”. Cho nên, năm đầu tiên ba tôi nghỉ hưu, tôi đã biếu tiền cho ba mẹ tôi đi Châu Âu. Sau đó, tôi còn cùng ba mẹ trừ tính. Tôi nói: “*Hiện tại ba mẹ vẫn còn trẻ (mới hơn sáu mươi tuổi), nên đi những nơi xa trước, sau này già rồi thì đi những nơi gần hơn*”. Ba mẹ nói: “*Được!*”. Cho nên năm nay ba mẹ lại đi Mỹ. Mỗi lần đi, ba mẹ đều chụp rất nhiều ảnh. Sau khi trở về tôi nói: “*Ba mẹ có thể tự mình thưởng thức những tấm hình này*”. Ba mẹ già rồi, nên lấy

chúng ra để thưởng thức. Ngoài ra, tôi còn rất nghiêm túc xem những bức hình này, phải nghe ba mẹ kể. Thông thường, công việc này phải duy trì một tuần lễ thì sự nhiệt huyết đó của ba mẹ mới có thể giảm xuống.

Kỳ thực, nước Mỹ tôi cũng từng đi rồi, nhưng vẫn phải nghe kể lại ở đây ba mẹ tham quan như thế nào, ở kia ba mẹ tham quan ra sao. Tôi nói: *“Đều quá tốt!”*. Đây là năm nay. Kế hoạch năm sau là đi nước Úc. Tôi nói: *“Được ạ! Đúng lúc có thể đến Học Viện Tịnh Tông của Sư phụ tham quan một chút”*. Cho nên, mỗi năm tôi đều lấy tiền cúng dường ba mẹ nên họ cũng vô cùng vui vẻ.

Hơn nữa, trên đường đi du lịch ba mẹ tôi còn hoảng dương văn hóa truyền thống. Đoàn du lịch này chẳng phải hơn hai mươi người sao? Mẹ tôi lấy một quyển *“Đệ Tử Quy”* ở đó xem rất nghiêm túc. Người bên cạnh liền hỏi: *“Cô à! Cô xem cái gì vậy?”*. Mẹ tôi nói: *“Đây là văn hóa truyền thống, các cháu không hiểu đâu”*. Họ nói: *“Không hiểu thì có thể học mà!”*. Mẹ tôi nói: *“Vậy cháu xem đi, chỉ có cuốn này thôi, không còn nữa đâu”*. Sau đó mọi người đều xem là vật quý hiếm, đều tranh nhau xem. Ba tôi nói: *“Mọi người đừng tranh nhau nữa, ghi địa chỉ lại, sau khi trở về nếu mọi người thật sự muốn học, thật sự muốn xem, tôi sẽ gửi miễn phí cho mọi người. Nếu mọi người không muốn học, không muốn xem, thì tôi sẽ không gửi nữa”*.

Công việc sau khi đi du lịch xong, trở về là liên tục gửi *“Đệ Tử Quy”*, gửi đĩa *“Hài Hòa Cứu Vãn Nguy Cơ”* cho cả đoàn. Tôi cũng cùng bạn rộn với ba mẹ, vô cùng vui vẻ. Ba tôi còn nói: *“Tịnh Du à! Người này là trọng điểm. Vì ông ấy là lãnh đạo một công ty, nên những cái quan trọng thì gửi cho ông ấy nhiều một chút. Nhân viên phía dưới ông ấy còn phải học nữa”*. Tôi nói: *“Vâng ạ!”*. Tôi phối hợp với ba tôi làm công việc này. Làm xong rồi ba còn phải gọi điện thoại, còn phải chia sẻ với nhau học như

thế nào. Cho nên, cuộc sống cuối đời của ông rất hạnh phúc, rất vui vẻ.

Do vậy các bạn xem, văn hóa truyền thống không chỉ đơn thuần có thể giúp gia đình hòa thuận, mà thực sự nó có thể giúp toàn bộ đời sống tinh thần của bạn vô cùng phong phú, vô cùng tự tại, bạn sẽ có năng lực chăm sóc rất tốt cho gia đình này.

Câu cuối cùng trong “*Khúc Tòng*” là : “Do nghi thuận mệnh. Vật đắc vi lệ thị phi, tranh phân khúc trực, thử tắc sở vi khúc tòng hĩ” (Nên phục tùng mệnh lệnh, tuyệt đối đừng tranh luận đúng sai, phân tranh phải trái, đây gọi là khúc tòng).

Câu cuối cùng trong “*Khúc Tòng*” nói là gì? Câu nói này tương đối không thuận miệng, tôi giải thích cho mọi người một chút. Nghĩa là, nếu những điều ba mẹ chồng nói là đúng, thì bạn đương nhiên phải thuận theo, không có vấn đề gì. Nếu họ nói không đúng, vậy phải làm sao? Bạn vẫn phải thuận theo. Gồm bốn chữ là: “*Do nghi thuận mệnh*”, đặc biệt cần phải phục tùng mệnh lệnh. Trên mặt chữ mà nhìn, chữ “*mệnh*” này hình như là mệnh lệnh của ba mẹ chồng, nhưng trên thực tế thì không phải, đây là bạn phải thuận theo vận mệnh của bạn, còn có thể cải tạo vận mệnh của bạn. “*Mệnh tự mình tạo, phúc tự mình cầu*”. Bạn đừng có oán hận! Bạn nói: “*Ông trời sắp xếp cho bạn một cuộc hôn nhân như vậy*”, như trong “*Nữ Luận Ngũ*” nói: “*Do duyên phận đời trước, nên đời này mới kết hôn*”. Do duyên phận của bạn, nên bạn mới gặp phải gia đình như vậy, người chồng như vậy, ba mẹ chồng như vậy, nên bạn không có gì phải oán hận cả. Giống như tiết giảng trước tôi đã nói, chưa học tốt thì phải cố gắng mà học cho tốt.

Phía sau là “*tuyệt đối đừng tranh luận đúng sai, phân tranh phải trái, đây gọi là khúc tòng*” (vật đắc vi lệ thị phi, tranh phân

khúc trực, thử tác sở vi khúc tòng hĩ). Nghĩa là gì? Đừng nên tranh đúng sai, tranh phải quấy với mẹ chồng. Mọi người khi sống chung với nhau hãy nhớ, đặc biệt hãy nhớ bốn nguyên tắc cơ bản của cô Lưu Tố Vân, tôi xin nêu thêm một điều nữa là năm nguyên tắc: **“Không tranh luận, không bình luận, không biện luận, không giải thích, không đánh giá”**. “Không đánh giá” là tôi thêm vào, tức là không ở trước mặt ba mẹ chồng đánh giá người này trong nhà như thế này, người kia như thế kia, chồng như thế nào, chị chồng như thế nào, bạn bè thân thích như thế nào. Không đánh giá, cũng không tranh luận với mẹ chồng. Hầu hết những việc trong gia đình đều là những chuyện nhỏ nhặt không đáng kể, bạn rơi vào trong đó thì bạn có thể tranh cãi ra được chuyện thị phi đầu cuối gì chứ? Không tranh ra được, bạn hãy dứt khoát tùy thuận nó đi. Họ nói thì nói, đặc biệt là người già, họ nói thì bạn nghe.

Như tôi, trên căn bản ba mẹ tôi hoặc là ba mẹ chồng tôi nói, thì tôi đều nghe. Nghe rồi, đúng thì chúng ta thực hành, còn cảm thấy điều này vẫn thiếu sự suy xét thì tạm thời bạn hãy cứ nghe, đợi tới đúng thời điểm thuận lợi thì chúng ta hãy đem đạo lý ra giải thích một chút.

Nếu mẹ chồng đối với bạn không tốt thì bạn càng nên cảm ơn, vì toàn bộ đều là tặng phước báo cho bạn. Có một câu nói tôi thấy thường được nhắc tới trong cuốn sách “Mẹ Hiền Con Hiếu” là: *“Phước đều đến từ nghịch cảnh”*. Trong thuận cảnh rất ít khi có phước, mà đều là hưởng phước, tiêu phước, tiêu hao phước báo của bạn. Trong nghịch cảnh mới đều là phước. Nghịch cảnh như thế nào? Nghịch cảnh đến thì bạn tùy thuận. Nếu nghịch cảnh đến mà bạn không muốn thọ nhận, thì bạn không có phước, đều bị bạn làm mất hết rồi. Nghịch cảnh đến bạn thuận theo, tiếp nhận không tức giận thì phước báo sẽ xuất hiện. Phước báo hiện tiền thì cảm nhận quan trọng nhất của bạn là gì? Mọi việc đều

thuận lợi. Thật sự là như vậy. Việc này bản thân tôi có thể hội rất sâu.

Khi mới học Phật, tôi đã bị mẹ chồng phản đối. Năm ngoái, khi mới học tập văn hóa truyền thống, tham gia các buổi luận đàn, thì mẹ chồng tôi rất tức giận nói: *“Không có việc gì nhàn rỗi hay sao mà đi làm nghĩa công cái gì. Con có vấn đề rồi, con phải suy nghĩ cho rõ ràng. Không ở nhà cố gắng kinh doanh kiếm tiền đi”*. Mới đầu thì bà không hiểu. Có một lần, tôi từ đảo Tàn Hoàng trở về, lúc đó cả ngày chưa ăn cơm, trên đường hình như chỉ ăn một cái bắp ngô, thân thể lại không khỏe lắm. Bởi vì tôi đến đảo Tàn Hoàng trước mười mấy ngày để chủ trì đại hội ở đó, rất mệt. Sau đó, hơn tám giờ tối thì xe khách đến Đại Liên, tài xế đến đón tôi về. Lúc đó, ba chồng tôi ở trong bệnh viện làm phẫu thuật vừa xong, nên tôi đến bệnh viện thăm ông trước. Ngoài ra, bên chủ trì đại hội có tặng tôi một ít thức ăn, tôi muốn đưa cúng dường cho ba mẹ trước.

Không ngờ sau khi đến, vừa gặp mặt thì đã bị mẹ chồng tôi giáo huấn tôi một trận té tát: *“Sau khi con đi rồi không thể dạy dỗ tốt con cái được”*. Lúc đó, trong tâm tôi có chút giận. Sau đó tôi nghĩ, tôi học văn hóa truyền thống rồi nên không được như vậy, phải điều chỉnh lại tư tưởng của mình thôi. Tôi nghĩ: *“Đúng! Mẹ chồng nói có đạo lý”*. Bởi vì sau khi tôi đi thì việc chăm sóc con cái nhất định sẽ có chút thiếu sót. Bà lại nói, chăm sóc cho con trai bà cũng thiếu sót. Cũng đúng! Bà nói với tôi khoảng bốn mươi phút. Sắc mặt của tôi có thể rất kém, ba chồng tôi không nhẫn tâm, nên nằm trên giường bệnh ông nói với bà: *“Tịnh Du có lẽ vẫn chưa ăn cơm, để nó về nhà ăn cơm trước đi, bà nói sau cũng không muộn mà!”*. Bởi vì trung tâm hồi sức đó cách nhà tôi rất gần. Mẹ chồng tôi rất nghiêm khắc nói: *“Cơm không vội ăn, phải nói rõ ràng với nó đã”*. Tôi nói: *“Mẹ à! Mẹ nói rất đúng!”*. Cậu tài xế của tôi ngồi đối diện nhìn tôi. Cậu tài xế đó đã rơi

nước mắt. Tôi nói với tài xế: *“Lấy cho tôi quyển sổ”*. Tôi nói: *“Mẹ à! Mẹ từ từ nói, con sẽ ghi lại. Con sợ bây giờ đầu óc con không tỉnh táo lắm, cả ngày con chưa ăn cơm. Con sẽ nghiêm túc ghi lại”*. Mẹ chồng tôi cũng rất nghiêm túc. Mẹ chồng tôi nói: *“VẬY LẤY SỔ RA”*. Tôi lấy cuốn sổ ra, rất nghiêm túc ghi chép lại mấy điều đó, rất cung kính. Tôi nói: *“Mẹ à! Mấy điều này phải không?”*. Mẹ tôi nói: *“Đúng vậy! Mấy điều này”*. Tôi nói: *“Mẹ yên tâm, con nhất định sẽ thực hiện tốt mấy điều này để mẹ an lòng”*. Lúc đó, tôi thật sự không tức giận. Sau đó, tôi trở về nhà. Lúc về nhà, cậu lái xe đã hỏi tôi: *“Chị có giận không?”*. Tôi nói: *“Không giận! Mẹ chị nói có đạo lý mà!”*. Đích thực là bạn lo chuyện này thì hồng chuyện kia, bản thân ở nhà vẫn chưa làm tốt. Tôi nói: *“Nếu chị làm tốt thì mẹ chồng sẽ không như vậy. Ba chồng vẫn còn bệnh, vẫn đang phục sức”*. Cho nên, tôi cảm thấy đó là lần cuối cùng, sau này không xảy ra nữa. Từ đó về sau, mẹ chồng tôi càng ngày càng hiểu, càng ngày càng tán đồng, hiện nay thì hoàn toàn tán thành văn hóa truyền thống rồi. Hơn nữa, mẹ còn kêu gọi chị cả, chị hai tôi cùng học tập. Năm nay, khi sinh nhật bà, bà đã nói: *“Xã hội hài hòa bắt đầu làm từ “Đệ Tử Quy”*. Cho nên, mấu chốt là xem bạn làm như thế nào, không phải ở việc bạn học ra sao.

Buổi chiều hôm nay tôi chủ yếu chia sẻ với mọi người mối quan hệ giữa mẹ chồng - nàng dâu. Đây là một khóa học rất quan trọng của nhân sinh. Bản thân tôi học cũng không tốt lắm, giảng có chỗ không thỏa đáng, xin các thầy cô giáo, các vị đại đức chỉ bảo, góp ý thêm. Xin cảm ơn mọi người!

CHƯƠNG BẢY: HÒA THỨC MUỘI (HÒA THUẬN VỚI ANH CHỊ EM CHỒNG)

⁶Chiều nay, chúng ta tiếp tục học tập chương cuối cùng của “Nữ Giới” là “Hòa Thúc Muội”. “Nữ Giới” tổng cộng có bảy chương, toàn văn không dài lắm, nhưng đây thực sự là cái gốc giúp người phụ nữ tu dưỡng nữ đức, tề gia, trị quốc.

Chương đầu tiên của “Nữ Giới” là “Ti Nhượng”, chương cuối cùng là “Hòa Thúc Muội”, nghĩa là phụ nữ bắt đầu tu từ “*Ti Nhượng*”, dùng “*Ti Nhượng*” để tu đức, sau đó mới có thể khiến gia đình mình sống hòa thuận với người thân và hàng xóm. “*Gia hòa vạn sự hưng*”. Chữ “*thúc*” này là chỉ chú em (tức là em trai của chồng), “*muội*” là chỉ em gái của chồng (chúng ta thường gọi là cô em chồng). Tôi sẽ dùng một buổi chiều để chia sẻ với mọi người chương cuối cùng này.

Mở đầu chương này, trước tiên tôi xin vài phút để chia sẻ với mọi người, bởi vì sau giờ học, có một cô giáo đã nói với tôi: “*Cô nên nói qua một chút là cô đã chuyển đổi ý niệm oán hận mẹ chồng như thế nào? Người thông thường đều không chuyển được, cô đã chuyển như thế nào vậy?*”. Tôi nói: “*Do sám hối chưa đủ. Bước thứ nhất, chúng ta có thể sám hối những việc mình đã làm sai, thực sự làm không đúng. Hiểu rõ đạo lý này rồi, tiếp theo chúng ta phải sống như thế nào. Khi mới bắt đầu, tôi một lòng chỉ nghĩ đến những điểm tốt của mẹ chồng*”. Tôi xin chia sẻ qua với mọi người về quá trình này, nghĩa là luôn nghĩ về điểm tốt của mẹ chồng. Đầu óc tôi chỉ cố gắng nghĩ đến việc mẹ chồng từng tặng tôi một bộ y phục, mặc dù không nhiều tiền lắm, nhưng đó là do mẹ tự tay may tặng tôi. Bà đối xử tốt với bạn như vậy thì bạn phải hồi báo. Xin nói với mọi người, nghĩ hoài nghĩ mãi, đến cuối cùng trạng thái hiện nay của tôi không còn ý niệm đó nữa. Không phải vì mẹ chồng đối xử với tôi tốt thì tôi mới đối với bà tốt, mà đó là việc tôi nên làm. Tôi chỉ hy vọng mẹ chồng có thể

⁶ Bắt đầu tập 7

manh khỏe sống lâu, có thể vui vẻ. Bà vui vẻ chính là tôi vui vẻ, bởi vì bà vui thì cả gia đình đều vui. Chính là cảm giác như vậy.

Kỳ thực, câu cuối cùng trong chương “*Khúc Tông*” chúng tôi hiện tại vẫn chưa giảng đến, ý nói người làm con dâu là: “*Phụ như ảnh hưởng, yên bất khả thương*”. Chữ “*ảnh*” và “*hưởng*” này là gì? “*Ảnh*” có nghĩa nếu như mẹ chồng là cái thân thì bạn giống như cái bóng phía sau mẹ chồng vậy, mọi lúc mọi nơi đi theo không rời một bước. Nếu mẹ chồng gõ một âm thanh thì bạn mọi lúc phải đáp lại âm thanh đó. Ảnh hưởng của mẹ chồng chính là như vậy.

Trong mỗi quan hệ mẹ chồng - nàng dâu, nếu mọi người có chút khó chung sống, không thể hòa hợp, thì nhất định cũng đừng nói lỗi của mẹ chồng. Bởi vì nói một lần thì sẽ tăng thêm ấn tượng không tốt một lần, cho nên không nên nói gì. Trước tiên miệng không nói gì hết, nếu người khác nhắc đến chuyện này thì không phản ứng, không đáp lại. ***Sau đó, bản thân chỉ quan tâm xem mình đã làm được hay chưa.*** Bạn phải học đi học lại “Nữ Giới”, học “Nữ Luận Ngữ”, xem bản thân mình có thật sự khiêm tốn hay chưa, đã thật sự có thể kính thuận hay chưa, đã thật sự chuyên tâm hay chưa? Quan tâm đến hiện tại, quan tâm bản thân mình, sau đó nghĩ mọi cách làm tất cả những việc mà mẹ chồng thích. “*Cha mẹ thích, dốc lòng làm*”. Mẹ chồng thích gì thì chúng ta làm cái đó, đơn giản như vậy thôi. Những thứ khác sẽ làm bạn đi sai đường lạc lối, bởi vì bạn càng nghĩ càng không tốt.

Cho nên bạn nói “*hòa*” hay chúng ta học “*lục hòa kính*” cũng vậy, chúng ta nghe tất cả thiện tri thức nói với chúng ta là hòa đều làm từ chính mình, không thể yêu cầu người khác hòa với chúng ta. Thật sự, bạn không thể đem tâm mình đặt lên thân người khác được, như thế là không đúng, là không có định, mà bạn phải quản lý tốt bản thân mình trước. Tôi chỉ cần hòa với người khác là được rồi. Mình làm thế nào mới có thể hòa được?

Thực sự thì tâm phải bình, tâm phải định, tâm phải giữ giới. Bạn nói bạn không giữ giới, tâm không có định lực, bạn không bình mà rất phân biệt thì bạn rất khó để “hòa”. Đây là chướng ngại vô cùng lớn của phụ nữ.

Phụ nữ hiện nay không câu nệ tiểu tiết, không có quy củ, không nói quy củ. Bạn lên mạng tìm xem, có trang web nào nói về nữ đức không? Cả nước, bạn xem được mấy thầy cô giáo giảng nữ đức, giảng “Nữ Giới”? Không có, hoặc rất ít. Không có người giảng, cũng chính là nói trong đầu mọi người không có ý thức này, không có khái niệm này. Sau đó thì tâm bất bình rất nghiêm trọng, không bình đẳng, đối với mẹ chồng và mẹ đẻ không bình đẳng, đối với người thân trong nhà mình đều không bình đẳng, không phải cao thì là thấp, cho nên bạn rất khó để hòa.

Bản thân tôi nghĩ, chúng ta nói “*lục hòa*”, trước tiên chúng ta phải làm được hai điều. ***Thứ nhất, tâm mình phải đặt trên chữ hòa, tâm phải hòa.*** Trong tâm tôi lúc nào cũng có ý niệm này, tôi hòa với tất cả mọi người. ***Thứ hai, trên miệng phải hòa.*** Cho dù tâm bạn vẫn chưa làm được thì trên miệng bạn cũng phải hòa. Bạn không thể thấy người khác vừa nói mấy câu thị phi, phải quấy, mấy câu phá hoại sự hòa hợp thì bạn liền tùy thuận nói theo họ, vậy thì tâm bạn rất khó có định lực. Tiền đề của chúng ta là tâm có thể hòa, miệng có thể hòa, tất cả hành vi, việc làm của chúng ta đều phù hợp với chữ hòa, vậy thì đúng rồi.

“Hòa” bắt đầu làm từ đâu? Trước tiên bắt đầu làm từ trong gia đình. Bạn xem “Nữ Giới”, chúng ta trước tiên làm sao để hòa với chồng mình, sau đó làm sao để hòa mục chung sống với ba mẹ chồng, cuối cùng là hòa với em trai chồng, em gái chồng, chị gái chồng, người thân bạn bè. Đây chẳng phải là viên mãn hiếu đạo trong “Hiếu Kinh” rồi sao?

Bạn xem, bạn hiếu thuận bắt đầu từ phụng dưỡng ba mẹ. Bạn không hiếu thuận với ba mẹ đẻ thì bạn có thể hiếu kính ba mẹ chồng của bạn được không, có thể hiếu thân hay không? Tiếp theo là “*phụng sự quân vương*” và cuối cùng là “*lập thân*”.

Chữ “*quân*” này, ai là quân vương của bạn vậy? Chồng chính là quân vương của bạn, ba mẹ chồng là quân vương của bạn. Không phải ông chủ bên ngoài của bạn mới là quân vương của bạn. Trong gia đình, trước tiên phải tìm được vị trí của quân vương. Trước tiên bạn phải hiếu thảo với họ, đem hiếu đạo và cái tâm hiếu khi bạn làm con gái đối với ba mẹ mình mở rộng ra. Khi bạn được gả về nhà mẹ chồng, bạn phải tận hết hiếu đạo với ba mẹ chồng và với chồng. Cuối cùng lại mở rộng ra, có thể tận hiếu đạo đối với tất cả người thân, bạn bè trong gia tộc. Như vậy là đủ rồi. Phụ nữ nếu có thể làm được như vậy, bạn nghĩ xem, bạn đến công ty hay ra bên ngoài, bạn chung sống với bạn bè nhất định có thể làm được hòa. Tâm bình khí hòa, không hấp tấp nóng nảy, rất vững vàng trang nhã, trong tâm tất cả mọi thứ đều hiểu rõ. Không phải tôi nói suông, mà tôi có ví dụ hiện thực. Đó là cô giáo Lưu Phương - Giám đốc Công ty Phương Tử ở Thanh Đảo Sơn Đông. Cô ấy làm tốt hơn tôi.

Bạn xem, cô ấy đối với ba mẹ mình, đối với ba mẹ chồng, đối với chồng, đối với người thân bạn bè, cuối cùng đối với tất cả nhân viên công ty, đối với bạn bè bên cạnh như thế nào? Gia đình hạnh phúc, sự nghiệp thành công, cuộc sống mỹ mãn, con cái hiếu thuận, thực sự cho mọi người một cảm giác như được tắm trong gió xuân vậy. Cho nên, nó có một trật tự từ đầu đến cuối như vậy. Trật tự này chính là cái mà nhà Nho nói với chúng ta là: “Tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ”.

Bạn nói, bạn là phụ nữ nên không cần tu thân, vậy thì khi bạn kết hôn, lập gia đình, làm sao bạn tề gia đình của bạn? Nhà đã không tề, mà bạn nói bạn trong công việc bạn làm rất tốt, tài

đức hơn người, trên dưới hòa thuận thì hình như có chút vấn đề. Đương nhiên cũng không ngoại trừ có những phụ nữ như vậy.

Trong xã hội hiện nay, phụ nữ càng cường rất nhiều. Mọi người cảm thấy họ rất lạnh lợi, mạnh mẽ, đàn ông cũng không để trong mắt, rất phù hợp với giá trị quan hiện nay là phụ nữ phải độc lập, phải tự cường, nhưng bạn xem cuộc sống gia đình, cuộc sống hôn nhân của họ có được hạnh phúc, mỹ mãn hay không? Vẫn là phải dựa vào những đạo lý mà văn hóa truyền thống dạy chúng ta để cân nhắc.

Ý nghĩa trọng điểm của Chương “Hòa Thúc Muội” là gì? Nghĩa là bạn muốn được lòng ba mẹ chồng, thì bạn còn phải có được sự chấp thuận của những người con khác trong gia đình nhà chồng. Câu đầu tiên đã nói qua, văn tự của chương này rất dài, chúng tôi hy vọng cố gắng tranh thủ để giảng xong chương này.

“Phụ nữ có thể được chồng thương yêu là do được ba mẹ chồng thương yêu. Ba mẹ chồng thương yêu bạn là do bạn được em trai, em gái chồng yêu quý. Từ đó suy ra, mình được yêu thương hay bị ghét bỏ đều do em trai, em gái chồng, nên không được để mất tâm yêu quý của họ” (Phụ nhân chi đắc ý vu phu chủ, do cữu cô chi ái kỉ dã, cữu cô chi ái kỉ do thúc muội chi dự kỉ dã, do thử ngôn chi, ngã chi tàng phủ hủy dự nhất do thúc muội, thúc muội chi tâm bất khả thất dã).

Có nghĩa là người vợ muốn có được sự thừa nhận của người chồng là do ba mẹ chồng rất thương yêu người con dâu này. Nhưng bạn muốn nhận được sự thương yêu của ba mẹ chồng, thì bạn còn phải nhận được sự yêu quý của em trai, em gái chồng. Tâm yêu quý của em trai, em gái chồng không được để mất.

Làm sao để có được tâm yêu kính của em trai, em gái chồng? Câu tiếp theo đã nói ra rồi.

“Mọi người đều biết, không thể đánh mất tâm yêu kính của em trai, em gái chồng, phải chung sống hòa thuận như chị em ruột vậy. Nếu không hòa được thì bạn sẽ có chướng ngại” (nhân giai mạc tri thúc muội chi bất khả thất, nhi bất năng hòa chi dĩ cầu thân, kỳ tế dã tai).

Nghĩa là, bạn không hòa thuận được với em trai, em gái chồng, thì giữa bạn và ba mẹ chồng sẽ có chướng ngại. Từ “*tế*” đó chính là chướng ngại, luôn gặp khó khăn, không thuận lợi. Tại vì sao ở đây đặc biệt nhấn mạnh em trai, em gái chồng? Phía sau có giải thích. Bởi vì “*thúc muội*” là em trai, em gái chồng nên người làm chị dâu có lúc sẽ dễ khởi lên tâm ngạo mạn vì nghĩ là “*vai vế nhỏ hơn tôi mà*”.

Phía sau, “Nữ Giới” giảng rất rõ ràng. Bạn nên xử lý mối quan hệ này như thế nào? Không phải nhìn nhận như vậy, chúng ta sẽ chia sẻ từng điểm một.

Tiếp theo Ban Chiêu đã nói như thế này: *“Bản thân không phải Thánh nhân, làm sao không có lỗi. Trước đây Nhan Tử quý ở chỗ biết sai liền sửa, cho nên Khổng Tử khen ngài là người một lỗi không phạm hai lần, hướng hồ là phụ nữ”* (Tự phi thánh nhân, tiên năng vô quá, cố Nhan Tử quý ư năng cải, Trọng Ni gia kỳ bất nhị, nhi hướng ư phụ nhân giả dã).

Ý nói, con người không phải Thánh Hiền, không ai mà không có lỗi, nhưng có lỗi mà biết sửa, thì không gì thiện hơn.

Bài giảng của thầy Hà hôm qua vô cùng quan trọng. Một đoạn trong “Văn Xương Đế Quân Âm Chất Văn” có bốn chữ là: “*Bao dung lỗi người*” (*dung nhân chi quá*), nhưng thầy Hà giảng hai giờ đồng hồ mà vẫn chưa giảng xong. Khổng Lão Phu Tử giảng rất nhiều về việc bao dung lỗi của người khác. Người phụ nữ nhất định phải rộng lượng, không thể học sự hẹp hòi, nhỏ nhen,

không được có tâm lượng nhỏ hẹp. Tâm bạn nhỏ hẹp, thì bạn sống càng ngày càng chật vật, bạn đã đem tiền đồ tốt đẹp của mình vứt bỏ đi rồi. Bạn mở rộng tâm ra, thì bạn sẽ thấy cuộc đời mình càng sống càng thấy trời đất rộng thênh thang, càng hạnh phúc, càng tự tại.

Làm sao để mở rộng tâm lượng?

Tôi xin chia sẻ với mọi người một số thể hội của bản thân tôi.

Đầu tiên, chính là cho đi. Ban đầu khi chúng ta cho đi, đặc biệt là phụ nữ, ý niệm đầu tiên chính là không muốn xả tiền tài, phân chia rất rõ ràng, rạch ròi, nhà mình bao nhiêu tiền, điều kiện của họ không tốt bằng mình. Ví dụ, bạn không chịu cho anh em của bạn, anh em của chồng. Bạn không cho đi thì bạn sẽ không nhận được sự yêu thương của ba mẹ chồng đối với bạn.

Chúng ta nghe đĩa giảng của cô Lưu Tố Vân, trong bài giảng về vấn đề hôn nhân và cuộc sống gia đình, cô đã nói rất nhiều về việc này. Cô lấy toàn bộ tiền của mình ra để giúp người thân của chồng cô, bà con của chồng cô. Cho dù là cho làm hoặc cho không đúng, thì cô ấy cũng không để ý, không nhìn lỗi lầm của người khác. Chúng ta nên học với những vị thiện tri thức này, càng học thì tâm lượng càng lớn, bạn sẽ giống như họ vậy. Bạn cũng không phải người hoàn mỹ, hà tất mình là người đi sai năm mươi bước lại đi chê cười người đi sai một trăm bước. Mình cũng đi sai mấy bước nên bạn không cần thiết phải đi chê bai người khác. Đặc biệt là về tiền tài, chúng ta bố thí càng nhiều thì càng có lợi ích vô cùng lớn. Đó là nếu bạn học văn hóa Thánh Hiền, bạn nói chuyện thì người ta sẽ muốn nghe, muốn học cùng bạn. Học nhiều hơn, huân tập nhiều hơn văn hóa truyền thống, bạn sẽ thấy lỗi của mỗi người dần dần ít đi, dần dần giảm đi, khi ở cùng nhau bạn đều có thể bao dung lỗi lầm của người khác.

Tôi xin kể một ví dụ với mọi người. Năm ngoái, con gái của chị cả chồng tôi lên đại học. Tiền học phí của con gái chị từ tiểu học lên cấp hai, cấp ba đều do tôi cúng dường. Tiền cũng không nhiều lắm, nhưng lên đại học thì nó cần rất nhiều tiền. Chị cả của chồng tôi ngại nói với tôi mà chỉ nói lấp lửng với mẹ chồng tôi. Mẹ chồng tôi cũng tương đối khó xử. Tôi đã nhìn ra, vì kỳ nghỉ hè cháu đến nhà tôi, cháu luôn có điều gì muốn nói nhưng không nói. Tôi đã chủ động hỏi chị cả tôi: *“Dương Dương của chị có phải cần tiền đóng học phí không?”*. Chị ấy nói: *“Đúng vậy! Chị rất lo”*. Bởi vì chị cả tôi đã ly hôn nên cuộc sống cũng rất khó khăn. Sau đó tôi nói: *“Vậy chị cần bao nhiêu tiền ạ?”*. Chị nói với tôi một số tiền. Tôi nói: *“Vậy được! Dương Dương cũng lớn rồi, sắp hai mươi tuổi rồi, việc này em sẽ nói riêng với cháu có được không?”*. Chị cả tôi nói: *“Được!”*. Bởi vì cháu gọi tôi là mẹ, nên tôi cũng xem như là người mẹ một nửa của cháu. Tôi hôm đó, tôi đã chuẩn bị sẵn mấy vạn tệ, rồi gọi cháu lên lầu. Tôi nói với con bé: *“Con có biết lần này con lên đại học cần đóng bao nhiêu tiền học phí hay không?”*. Con bé không quan tâm lắm nên nói: *“Con không biết!”*. Tôi nói: *“Vậy con lấy tờ thông báo nhập học ra thử tính xem, tính xong thì nói cho mẹ biết”*. Nó liền lấy giấy bút ra rồi bắt đầu ngồi tính. Tính xong, ra một con số, nó còn tự nói: *“Tại sao lại nhiều như vậy? Cần đến mấy vạn, mấy ngàn, còn có số lẻ nữa”*. Sau đó tôi lấy tiền ra, tôi nói: *“Mẹ đã chuẩn bị sẵn số tiền này rồi. Số tiền này đặt ở đây, trước khi con lấy tiền thì mẹ muốn nói với con mấy câu”*.

Tôi nói: *“Bởi vì con đã khôn lớn trưởng thành rồi, thứ nhất mẹ hy vọng con có thể không phải vì mẹ cho con số tiền này mà con cảm kích mẹ. Không cần cảm kích mẹ, mà trước tiên con phải cảm ơn ba mẹ của con. Bởi vì không có ba mẹ con, thì ngày hôm nay con sẽ không có cơ hội để lên đại học đâu. Trong tâm phải mãi mãi cảm ơn ba mẹ”*. Tôi đã nói với cháu một số chuyện như vậy. Con bé luôn lắng nghe, cũng tương đối nghe lời. Sau đó,

tôi nói tiếp: “*Thứ hai, con phải biết, bất cứ người nào kiếm tiền cũng không phải dễ dàng, số tiền này không phải từ trên trời rơi xuống. Số tiền này cũng là cậu con và vợ vất vả mới kiếm ra, nên con phải biết trân quý, con phải biết tri ơn, báo ơn. Không phải báo ơn cho vợ mà là dùng học thức của con để báo ơn cho quốc gia, báo đáp cho xã hội. Cậu vợ không cầu sự báo đáp của con. Thứ ba, vợ hy vọng con có thể cố gắng học tập, cố gắng làm một đứa con gái tốt, lên đại học con không được phép có bạn trai*”. Tôi nói tiếp: “*Bởi vì vợ bỏ tiền ra nên vợ có quyền nói con không được có bạn trai, mà phải đặt hết tâm tư lên việc học. Nên ít nói chuyện, xem nhiều sách, lắng nghe nhiều hơn bài giảng của thầy cô giáo*”. Tôi nói chỉ mấy điều đó thôi. Con bé cũng không nói gì, chỉ nói: “*Vâng ạ! Con nhớ rồi!*”, rồi cầm tiền đi.

Cứ cách khoảng hai tháng tôi lại gửi tiền vào thẻ cho con bé một lần. Mỗi tháng tiền phí sinh hoạt là một ngàn Nhân dân tệ. Lúc đầu chị cả tôi còn dè dặt nói: “*Một ngàn Nhân dân tệ có lẽ nó sinh hoạt sẽ có chút khó khăn*”. Sau đó, tôi nói với chị cả là: “*Con gái khó khăn một chút thì tốt, không nên tiêu xài phung phí. Chị à! Chị không cần lo đâu, một ngàn Nhân dân tệ nó tiêu đủ rồi*”. Mỗi lần, trước khi gửi tiền tôi đều gửi một vài tin nhắn để nói với Dương Dương. Tôi nói, con phải trân quý số tiền này, nên dùng như thế nào. Kết quả, đứa bé này không chỉ bản thân đủ tiêu mà còn tiết kiệm được tiền. Khi đến sinh nhật bà ngoại, tức là khi đến sinh nhật mẹ chồng tôi, nó còn mua một chiếc quần làm quà sinh nhật bà ngoại, nên bà ngoại rất vui. Năm nay, đến ngày Lễ Phụ Thân, vừa may sắp đến ngày tôi lại gửi tiền cho nó. Khi gửi tiền, đột nhiên tôi nhớ ra ngày mai là ngày Lễ Phụ Thân, nên tôi lại gửi thêm cho nó một ngàn Nhân dân tệ nữa, là ba ngàn Nhân dân tệ. Mỗi lần gửi tiền tôi gửi hai tháng. Bởi vì con bé đối với người cha dượng của mình (người chồng sau của mẹ) có thái độ không tốt lắm, nên tôi nói: “*Dương Dương à, con hãy nghe lời vợ. Nếu như con thật sự muốn hiếu thuận mẹ con thì con cũng*

nên đối xử tốt với người cha này, con hãy tốt với ông ấy từ tận đáy lòng mình. Điều là cha mà! Có thể đời trước hai người cũng là cha con đấy, con không nên cứ mãi có thành kiến với ông ấy, như vậy thì mẹ con sẽ rất khó xử. Mẹ đã gửi thêm cho con một ngàn Nhân dân tệ rồi, năm trăm con hãy gửi cho cha con”. Cha đẻ của nó không ở chỗ cũ nữa mà chuyển đi nơi khác sống. Tôi nói: “Con hãy gửi cho cha ruột năm trăm, còn năm trăm con hãy gửi cho người cha hiện tại của con, hoặc là mua cho ông ấy một món quà”. Tôi đã nói rất nhiều.

Đứa trẻ này thật sự đã thay đổi. Trước đây nó khá ngang bướng, bởi vì từ nhỏ ba mẹ ly hôn nên nó khá hướng nội, không nghe lời, rất mạnh mẽ. Nó đã thay đổi rất nhiều. Hai ngày trước tôi về Trường Xuân, vốn dĩ tôi không muốn nói với nó, bởi vì tôi bận tổ chức sinh nhật cho bà nội. Tổ chức xong tôi muốn đi ngay vì rất vội. Kết quả, con bé nghe nói tôi đến, biết tôi học Phật nên đã mua một bó hoa sen lớn tự mình chạy đến nhà hàng thăm tôi, còn mua rất nhiều trái cây rồi nói với tôi là: “Mợ à! Đây là con mua tặng mợ”. Tôi liền cười, rồi nói: “Mợ cảm về cũng không tiện, mợ có thể làm phiền con một việc không? Mợ sẽ đưa con tiền, con đón xe rồi đem số trái cây và bó hoa sen này đến chùa Bách Quốc Hưng Long của Trường Xuân giúp mợ cúng Phật nhé”. Nó ngây người ra một chút rồi nói: “Mợ à! Nếu mợ thấy vui khi làm như vậy thì con sẽ đi làm giúp mợ”. Tôi nói: “Mợ rất vui, con giúp mợ cúng dường nhé”. Nó liền rất vui vẻ đi. Trở về nó còn nói với tôi: “Mợ à! Con còn vào đó niệm Phật một lúc”. Tôi nói: “Tốt quá!”. Sau đó, đứa bé này đối với tôi thật sự giống như con gái tôi vậy. Cho nên, sau này chồng tôi luôn nói: “Có cần sinh thêm một đứa nữa không?”, thì tôi nói: “Không cần đâu!”, bởi vì tôi xem hai đứa con gái của chị cả tôi như con gái của tôi vậy.

Tiếp theo, tôi muốn chia sẻ với mọi người là sau khi cô bé này thay đổi, đặc biệt là thay đổi thái độ đối với mẹ và cha của nó thì mẹ nó cũng thay đổi. Trước đây, tình cảm giữa chị cả chồng và tôi có chút không thân thiện, không phải là tình cảm xuất phát từ nội tâm. Bởi vì chị ấy lớn hơn tôi mười mấy tuổi, nên cũng có thể chị xem tôi như một cô em út vậy, nhưng sau những sự việc này thì chị đối với tôi rất chân thành. Tôi không nói rõ được, tức là chị không xem tôi như một cô em gái nữa mà đối với tôi vô cùng.... Tôi cảm giác chị rất kính trọng tôi, gọi điện thoại cũng vậy. Có chuyện gì gấp chị đều tìm tôi và nói: *“Tịnh Du à! Làm thế nào đây, em giúp chị nhé!”*. Kỳ thực, tính cách của chị rất mạnh mẽ. Tôi đã nói với chị nên làm như thế nào. Sau đó, thuận tiện tôi liền đem sách và đĩa giảng văn hóa truyền thống gửi cho chị ấy. Chị ấy sống ở nơi khác, nhưng chị cũng bắt đầu cùng tôi đọc và học văn hóa truyền thống. Sau đó, chị ấy đã có sự thay đổi rất lớn.

Trước đây, có lúc chị ấy còn xảy ra xung đột với mẹ chồng tôi, vì cả hai người đều rất mạnh mẽ. Khi chị thay đổi thì mẹ nói gì chị ấy cũng không cãi lại. Có một lần, chị ấy không chịu nổi mẹ chồng tôi phê bình nên đã gọi điện thoại cho tôi rồi khóc, nói: *“Đây có phải là mẹ đẻ của chị không?”*. Chị ấy khóc rất tủi thân nên tôi đã dùng đạo lý trong văn hóa truyền thống nói cho chị nghe. Tôi nói: *“Mẹ mãi mãi là người thân nhất của chị. Mẹ đánh chị, mắng chị đều vì muốn tốt cho chị”*. Tôi nói tiếp: *“Chuyện này chị đừng oán giận nữa. Con người hễ oán giận thì phước báo mà chị tích lũy được từ sự hiếu thuận trước đây đều bị mất hết rồi”*. Sau đó, tâm trạng của chị cũng tương đối ổn định, tâm tình liền rất tốt, chị không oán giận nữa. Ngày thứ hai, đúng lúc ấy chị ở Đại Liên thăm mẹ chồng tôi, mẹ chồng tôi cảm thấy lần này sau khi phê bình mà thái độ của chị vẫn rất tốt. Khi tôi đến thăm thì mẹ chồng tôi nói: *“Hiện tại nó đã thay đổi rồi, có thể khiêm tốn tiếp thu ý kiến rồi đó”*. Trong lòng tôi nghĩ, kỳ thực, tôi hôm

qua chị còn khóc nức nở một trận, nhưng tôi nói: “*Đúng vậy! Mẹ à! Mọi người đều thay đổi, bởi vì đều học tập văn hóa truyền thống mà*”.

Nhưng điều mà tôi muốn chia sẻ cùng mọi người là, ***con người không ai không có sai lầm cả, đừng nhìn lỗi lầm của người khác***. Đừng nói là không nhìn, mà cũng không được nghĩ, cũng không có khái niệm về bao dung vì không có gì đáng gọi là bao dung. Bởi vì bản thân bạn cũng có một số những sai lầm và nhiều vấn đề, nhưng nếu bạn một mực đối xử tốt với mọi người, đối xử tốt với người nhà, thì cuối cùng quả báo bạn đạt được có thể chính là chữ “*hòa*” này. Bạn sống trong từ trường hòa mục thì tâm tình của bạn đương nhiên rất thoải mái, trong nhà sẽ không có chuyện tranh giành, tranh chấp, cãi nhau. Bởi vì trước đây tôi luôn suy nghĩ về chữ “*dung*”, chữ “*nhẫn*”, chữ “*thuận*”, sau đó tôi phát hiện ra là không nên suy nghĩ nữa. Bạn càng suy nghĩ thì tâm bạn vẫn còn sự trở ngại. Chỉ nên nhất tâm nghĩ thiện, không nghĩ về nó nữa. ***Bạn nên một lòng nghĩ làm sao để giúp người khác vui vẻ, hạnh phúc. Họ vui vẻ thì chính là bạn vui vẻ, họ không vui thì bạn phải nghĩ cách để họ vui, vậy thì mọi người đều vui vẻ rồi***.

Tôi có hai người chị chồng. Tôi không có chị gái, chỉ có hai người em trai. Hai người chị chồng của tôi đều lớn hơn tôi mười mấy tuổi. Mười mấy năm ở nhà họ, mấy năm đầu tôi giống như một cô em gái vậy, nhưng hai năm nay tôi lại giống như một người chị vậy, có chuyện gì họ cũng tìm đến chỗ tôi. Tôi như một liều thuốc an thần của họ vậy. “*Việc này không thành vấn đề, để em lo. Việc đó chị yên tâm, em sẽ làm*”. Chị lớn của chồng tôi điều kiện kinh tế không tốt nên tôi giúp đỡ chị nhiều hơn về vấn đề tiền bạc. Nhưng mọi người tuyệt đối đừng cho rằng, mình bỏ tiền ra thì họ phải như thế này như thế kia, hoặc là tôi bỏ tiền ra rồi thì hình như tôi cao hơn mọi người một bậc. Đừng nên có ý

niệm này, nhắc lại cũng không được nhắc. Tôi cho chị cả tiền, nhưng chồng và mẹ chồng tôi đều không biết, bởi vì tôi cảm thấy ai cũng có thể diện. Chị cả tôi lại là người rất mạnh mẽ, nếu đi đâu bạn cũng kể thì chị ấy sẽ cảm thấy rất mất mặt. Chị lại lớn tuổi như vậy, nên cũng không cần nhắc lại. Còn một điều nữa, đừng nói với chị ấy là em cho chị tiền thì chị phải như thế nào đó, không cần nhắc.

Có lúc tôi đã nói với chị cả là: *“Kỳ thực, em rất cảm ơn chị. Số tiền này cũng xem như không phải của em, tiền tập trung về chỗ em cũng đúng lúc em chưa biết dùng như thế nào, vừa đúng lúc chị cho em cơ hội này, em có thể sử dụng vào đúng chỗ. Ai tiêu cũng vậy, người nhà dùng đều như nhau mà”*. Bạn nói xem, giúp người lúc nguy cấp, cứu người lúc nguy nan, ngay đến người nhà bạn gặp nguy cấp và khốn khó mà bạn cũng không giúp, mà bạn đi cứu giúp người bên ngoài, đi cứu trợ thiên tai, nói vậy hình như không thông. Cho nên cứu người lúc nguy cấp, giúp người khốn khó cũng được nhưng phải bắt đầu từ gia đình mình. Có lẽ nhiều năm tôi đều làm như vậy nên sau đó chị cả tôi rất cảm ơn tôi. Chúng tôi sống với nhau rất hòa thuận.

Tôi còn một người chị nữa là chị hai của chồng tôi. Điều kiện của chị khá tốt, con cái của chị có điều kiện, cuộc sống khá tốt, nên vấn đề tôi chia sẻ với chị không phải là tiền tài, mà là chia sẻ nhiều với chị về việc làm sao để dẫn dắt con cái đối diện với phước báo của mình.

Bởi vì năm ngoái, có một lần tôi nói với con chị là: *“Con tốt nhất nên học Đệ Tử Quy đi!”*. Đứa bé này rất ngạo mạn nói: *“Con học thuộc rồi, cái này rất đơn giản mà! Con học thuộc từ lâu rồi”*. Tôi nói: *“Thuộc rồi nhưng con chưa làm được”*. Nó nói: *“Dựa vào điều gì mà mẹ nói con chưa làm được?”*. Tôi nói: *“Bây giờ mẹ đang đứng, còn con thì đang ngồi. “Người lớn đứng, nhỏ chớ ngồi”, con chưa làm được”*. Nó liền nghĩ, đó đúng là câu

trong “Đệ Tử Quy” rồi, nên liền đứng lên nhìn tôi. Sau đó tôi nghĩ, lời nói này không có sức mạnh, hình như mình bố thí vẫn chưa đủ. Cho nên có một lần, tôi liền tìm rất nhiều quần áo đẹp thời còn trẻ cho nó (đứa bé này cũng mười sáu - mười bảy tuổi rồi). Tôi nói: *“Con xem, con thích cái nào thì lấy cái đó nhé!”*. Con bé rất vui. Đến Tết thì con bé đến chơi cùng con trai tôi, tôi đã mời gia đình nó ra ngoài ăn cơm vài lần. Sau đó tôi nói chuyện thì nó có chút nghe lời, nên tôi đã đề xuất một chút ý kiến với nó: *“Khi cả nhà mình cùng đi ăn cơm, con không nên thích ăn món nào thì nhất định phải chuyển món đó đến trước mặt mình, thậm chí lấy món đó xuống đặt trước mặt mình để ăn”*. Tôi nói rằng: *“Đây là lễ phép tối thiểu của phụ nữ, khi ăn cơm nên để người khác ăn trước, không nên chỉ nghĩ đến bản thân mình. Phụ nữ mà tham ăn sẽ có kết cục không tốt”*. Con bé ngẩn người ra và nói: *“Tại sao lại không tốt ạ?”*. Tôi nói: *“Thứ nhất, con lớn lên sẽ rất mập. Thứ hai, khuôn mặt sẽ càng ngày càng xấu”*. Tôi dọa nó như vậy. Lần này đến sinh nhật mẹ chồng tôi, cả nhà đều nhìn thấy sự thay đổi này của nó. Nó tên là Đình Đình. Chồng tôi còn nói: *“Đình Đình thay đổi nhiều quá! Món mà mình thích ăn cũng không chọn lựa nữa rồi”*. Vừa đúng lúc nó lại ngồi bên cạnh tôi, tôi cũng khen nó: *“Đúng vậy! Đình Đình cũng đã học văn hóa truyền thống rồi”*.

Còn một chuyện là tặng tiền mừng tuổi cho trẻ nhỏ. Đến Tết, chúng tôi đều tặng tiền mừng tuổi cho trẻ nhỏ. Trước đây, tôi cho tiền mừng tuổi tương đối nhiều, nhưng bắt đầu từ năm nay chồng tôi nói với tôi, con người ta (tức là con của chị cả và chị hai của chồng tôi) thì có thể cho nhiều một chút, nhưng con nhà mình mỗi đứa chỉ cho hai mươi tệ là được rồi. Tôi vừa nghe thì rất tán thành. Sau đó, tôi đã đặc biệt nói chuyện với con trai tôi: *“Con trai à! Về chuyện tiền mừng tuổi mẹ có một vài ý kiến. Thứ nhất, tiền mừng tuổi chỉ là tượng trưng cho một sự chúc phúc, mà đã là chúc phúc thì không quan trọng ở việc bao nhiêu tiền mà chỉ cần*

có cái tâm ý này là đủ rồi. Cho nên, ba mẹ quyết định năm nay chỉ tặng con hai mươi tệ. Ba mẹ mỗi người mười tệ, cộng lại là hai mươi tệ”. Bởi vì mỗi năm đến Tết, chồng tôi có rất nhiều bạn bè đến nhà, họ đều mừng tiền cho chúng. Họ mừng tuổi cũng rất nhiều tiền nhưng chúng lại không được giữ. Tôi nói: “Thứ hai, khi các cô chú đến mừng tuổi thì tất cả tiền con phải giao lại cho ba mẹ”. Con trai tôi lập tức phản đối: “Dựa vào điều gì ạ? Họ cho con mà?”. Tôi liền nói với con: “Đức hạnh không tương xứng với địa vị. Đức hạnh của con không tương xứng với số tiền đó”. Nó nói: “Vậy làm sao con mới có thể tương xứng?”. Tôi nói: “Mẹ lấy số tiền đó của con đi làm việc tốt”, rồi tôi kể ví dụ một vài chuyện tốt cho nó nghe. Tôi nói: “Phước báo này con càng xả thì sẽ càng nhiều”. Nhiều lần giảng cho nó nghe về xả đăc, nên đứa bé cũng hiểu được. Sau khi hiểu thì nó nói với tôi là: “Mẹ à! Số tiền mừng tuổi này con quyết định xử lý như thế này, con cảm thấy cũng phù hợp với việc xả đăc. Thứ nhất, mẹ đi phóng sinh cho con. Thứ hai, lấy một số tiền để tặng ông bà nội. Con muốn hiếu kính ông bà bởi vì tuổi tác của ông bà cũng lớn rồi. Thứ ba, tiền học phí của con sẽ lấy ra từ số tiền mừng tuổi này, tức là tiền mừng tuổi mà các cô chú tặng con”. Nó tự đề xuất như vậy. Tôi nói: “Rất tốt!”. Tôi đã cùng con trai quyết định như vậy. Cho nên, Tết năm nay rất thú vị. Những cô chú đến tặng tiền mừng tuổi thì nó nhận lấy rồi đưa cho tôi và nói: “Mẹ à! Ba việc đó mẹ đừng quên nhé. Đồng thời tiền mừng tuổi của Nhị Bảo cũng phải thu lại”. Nó nói: “Mẹ à! Em trai cũng phải làm ba việc như vậy. Tiền học phí em đi học ở trường mầm non cũng lấy từ đây ra để nộp”. Tôi cảm thấy trẻ nhỏ nhất định phải hướng dẫn chúng như vậy. Điều này rất quan trọng. Tôi đã đem kinh nghiệm này chia sẻ cho hai người chị chồng của tôi. Chị cả và chị hai tôi cũng làm theo như vậy, rất tốt. Nếu không làm như vậy thì như trước đây bọn trẻ đều sẽ tính toán xem mình thu được bao nhiêu tiền, thế này thế nọ, sau đó là cần phải mua thứ gì.

Thời gian trước, khi chồng tôi đang ăn cơm cùng hai người khách hàng thì đúng lúc tôi cũng dẫn con trai đến đó. Nó bảo tôi qua bên bàn ấy. Sau đó, hai vị khách hàng (hai người bạn đó) nhìn thấy con trai tôi thì một người kiên quyết tặng cho nó một bao tiền mừng tuổi. Sau khi trở về nhà, con trai tôi ngoan ngoãn giao nộp số tiền đó cho tôi và nói: “*Mẹ à! Mẹ giúp con*”. Nó gọi là trông phước điền. Nó nói: “*Mẹ à! Mẹ xem in Kinh tốt hay là phóng sinh tốt ạ? Tiền đây ạ!*”. Dù sao từ nhỏ tôi đã truyền tư tưởng này cho nó rồi. Tôi xem bên trong bao mừng tuổi có một ngàn tệ, nên không do dự lấy đi in Kinh. Cho nên, rất tự nhiên đã nuôi dưỡng thành thói quen này, bản thân nó cũng không muốn chiếm hữu và ham muốn cá nhân. Bởi vì hiện nay có thể trong nước đều như vậy, đến Tết nhất định sẽ cho tiền, nhưng trẻ nhỏ đối diện với tiền mừng tuổi phải xử lý như thế nào?

Con trai lớn của tôi vận dụng việc xả đắc rất tốt. Một lần, con út của tôi nghịch một chiếc ô tô nhỏ, không cho anh chơi cùng. Nó liền như trước đây giảng giải với em trai việc xả đắc. Kỳ thực, con trai út tôi vẫn chưa đến ba tuổi. Con trai lớn tôi nói: “*Em đem cái này cho đi thì em sẽ đạt được cái lớn hơn. Em không cho đi thì em sẽ không đạt được cái lớn hơn đâu!*”. Đứa út cũng không hiểu lắm, mơ mơ hồ hồ đưa cái ô tô nhỏ cho anh trai. Con trai lớn của tôi đi vào phòng lấy một chiếc ô tô lớn ra và nói: “*Em xem, em đã đạt được cái lớn hơn rồi! Đây chính là xả đắc*”. Nó nói với em trai như vậy. Sau đó, em trai nhìn cái xe lớn đó rồi nói với anh trai là: “*Em vẫn thích chơi cái xe nhỏ đó mà!*”. Anh trai nó liền nói: “*Cái xe to này tốt hơn, em chơi cái xe to này đi*”. Nó nói với em trai như vậy. Kỳ thực, có lúc trẻ nhỏ có thể không hiểu lắm, nhưng bậc làm ba mẹ như chúng ta ít nhất phải đem những đạo lý làm người nói với chúng, không nên để chúng có tư tâm và dục vọng, không để chúng rơi vào vòng xoáy tiền bạc. Nếu rơi vào trong hố sâu tiền bạc thì nó sẽ không nhìn thấy người khác, không nhìn thấy thế giới rộng lớn ở bên ngoài nữa.

Bao dung lỗi lầm của người khác để lại ấn tượng sâu nhất cho tôi chính là không nhìn lỗi của người khác. Đó là gì? Vì bắt đầu từ năm nay, mỗi ngày tôi đều đọc một lần “Liễu Phàm Tứ Huân”. Đây chẳng phải là tinh tấn sao? Trong “Liễu Phàm Tứ Huân” có một đoạn mà tôi ấn tượng rất sâu, đó là “*không nên lấy sở trường của mình đi chèn ép người khác, không nên lấy chỗ hay giỏi của mình đi so sánh với người, không nên lấy năng lực của mình để cản trở người khác*”. Ba điều này rất quan trọng, nhưng chúng ta lại thường xuyên làm như vậy. Lấy năng lực, tài hoa của mình đi so sánh với người. “*Bạn xem, bạn làm cách nào cũng không được, bạn làm thế nào cũng không được*”. Bạn nói hoài nói mãi, sự ngạo mạn của bạn, sự khinh mạn của bạn đều sẽ khởi lên. Sau đó, những lỗi nhỏ của người khác khi qua mắt của bạn thì đều biến thành lỗi lớn, bạn sẽ càng ngày càng thấy họ không có năng lực, càng ngày càng không thể chung sống với họ, cho rằng người này không được. Đặc biệt là người học Phật chúng ta khá thích làm chuyện tốt, làm việc thiện, nhưng lại thường nói rằng: “*Bạn xem, tôi đều có thể làm nhưng họ không làm được*”.

Trước đây, tôi nhớ rất rõ, một người bạn của tôi cũng học Phật. Ví dụ khi nhìn thấy người khác ăn cơm mà chọn món, lựa món hay chỉ ăn ở giữa thì cô ấy liền cười nhạo và nói: “*Người này kén cá chọn canh thế này thế kia.... Bạn xem, tôi đâu có kén ăn. Tôi ăn cơm rất tiết kiệm, không bỏ hạt cơm nào*”. Thiện đó là giả. Tôi luôn nghĩ, liệu cái phước báo đó có tích lại được hay không? Công đức thì nhất định không có rồi. Hình như những việc mà họ làm đều là vốn liếng giúp bản thân họ kiêu ngạo. “*Tôi có thể làm được như vậy, bạn xem bạn đâu có làm được*”. Thậm chí cả việc sám hối cũng như vậy: “*Bạn xem, tôi có thể sám hối, bạn không thể sám hối, bạn không nói ra được*”. Khi nó làm vốn liếng để bạn sinh ra ngạo mạn, thì người này một bước cũng không tiến bộ, toàn bộ những việc thiện đó đều là thiện giả.

Trước đây, tôi cũng như vậy. Tôi đã từng nghĩ: *“Người này tại sao không làm việc tốt này, nó rất dễ làm, không khó, lại cũng không cần nhiều tiền. Tôi bỏ ra mười ngàn Nhân dân tệ, anh bỏ ra mười Nhân dân tệ cũng được”*. Sau này, một chút ý niệm như vậy tôi cũng không còn nữa. Nguyên nhân không còn ý niệm này chính là đọc nhiều sách Thánh Hiền. Đọc một lần bạn không hiểu thì bạn đọc một trăm lần. Đọc một trăm lần mà vẫn không hiểu thì bạn hãy cố gắng tĩnh tâm lại ngẫm nghĩ, suy nghĩ từng câu, từng chữ, sau đó đối chiếu với hành vi thực tế của mình. Sau khi bạn đối chiếu từng sự việc một thì bạn sẽ không muốn đi nhìn lỗi của người khác nữa. Thấy lỗi làm của mình khắp người thì làm gì còn thời gian mà đi quản người khác. Thời gian quãng đời còn lại của mình rất có hạn, nên trước tiên phải rèn giũa bản thân cho tốt, cho thấu đáo.

“Không nên lấy năng lực của mình để cản trở người khác”. Hơn nữa, cần nên làm như thế nào? *“Có tài năng không nên khoe khoang, phải rất mực khiêm tốn. Thấy lỗi của người khác thì phải bao dung và che giấu đi, một mặt khiến họ có thể từ từ sửa đổi, một mặt khiến họ thấy xấu hổ mà không dám phóng túng nữa”*.

Đối với người khác nhất định phải ân ác dương thiện, đối với chính mình thì phải ân thiện dương ác. Làm như vậy là đúng, nhưng chúng ta thường làm ngược lại. Bạn làm không đúng như vậy thì sẽ rất dễ khiến chính bản thân mình rơi vào cái hố mê hoặc mà không biết. Phạm lỗi, nhưng cái quan trọng là lần sau không tái phạm nữa. Chúng ta có thể không nhất định bảo đảm chúng ta có căn tánh cao, lần sau lập tức không tái phạm như vậy nữa.

Tôi xin kể với mọi người, tôi đã sửa sai và tu hành như thế nào. Có thể người trẻ tuổi sẽ dễ hiểu hơn. Ở nhà, tôi có một bảng biểu trên file excel, gọi là “công quá cách” của tôi. Nhiệm vụ và định công khóa của mỗi ngày là những việc làm được thì tôi đều

viết ra, còn lỗi làm thì tôi viết ra những lỗi trọng điểm. Ví dụ như hay nổi giận hoặc làm ai nổi giận; tôi thích nhìn lỗi của người khác, thích nhìn lỗi của ai; dễ khởi tâm ngạo mạn, hôm nay vì chuyện gì mà khởi tâm ngạo mạn với ai đó; còn tham luyến cái gì ... Dù sao tôi cũng dựa theo những điểm này. Chỉ cần hôm nay xuất hiện một lỗi thì những việc mà tôi làm (tức là những công khóa mà tôi làm phía trước), tôi đều xóa chúng đi, làm uổng công rồi, bởi vì không có tác dụng. Bạn nói xem, cái cần niệm thì bạn cũng đã niệm, cái cần đọc thì bạn cũng đã đọc, nhưng những điều này bạn vẫn còn phạm, nên bản thân cảm thấy vô cùng xấu hổ.

Mới đầu, mở bảng excel đó ra, lỗi làm tương đối nhiều. Hiện nay không cần đợi đến tối, thông thường buổi sáng khoảng mười hai giờ trưa trước khi ăn cơm thì tôi tổng kết một chút. Nửa năm nay tôi ở nhà tu hành, khoảng bốn giờ chiều trước khi ăn cơm thì tôi tổng kết một chút. Buổi tối, khoảng mười giờ trước khi đi ngủ, tôi lại tổng kết một chút.

Mới bắt đầu thì rất nhiều những lỗi làm nghiêm trọng, rất dễ nhìn thấy. Lúc đó, tôi cảm thấy thật sự không còn thời gian mà để ý người khác nữa. Tại sao tôi có thể phạm nhiều lỗi như vậy? Rốt cuộc nguyên nhân ở chỗ nào vậy? Tôi nhất định phải sửa. Ví dụ, tôi nhìn họ không thuận mắt thì tôi sẽ tìm những điểm tốt của họ. Trước đây, trong công ty tôi luôn thấy một người không vừa mắt, luôn cảm thấy nhân viên này tại sao nhìn lại khó ưa như vậy? Sau đó, tôi ở nhà tìm những điểm tốt của cậu ấy, tôi tìm từng điểm một. Sau khi tìm được khoảng mười điều thì tôi nghĩ: *“Người này nhiều điểm tốt như vậy đủ để làm thầy của mình rồi. Những điểm tốt này mình dường như đều không có, đây có phải là Phật Bồ Tát phái xuống để dạy riêng cho mình không? Mình còn ở đó bởi móc lỗi của thầy, hình như hiếu thân tôn sư vẫn chưa làm được, mình vẫn chưa tôn trọng vị thầy này. Ba người cùng đi nhất định có người là thầy ta. Vị thầy này mình vẫn chưa tôn trọng. Cái gốc*

căn bản nhất để làm người, phước thứ nhất trong tam phước mình chưa có, một chút phước cũng chưa có. “Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng”, mình chưa phụng cũng chưa sự”.

Căn cứ vào những điều đúng đó tôi đã viết những điều tâm đắc của mình. Có lúc, bảng excel không đủ để tôi viết tâm đắc thì tôi viết sang bản word. Ngày hôm nay, tôi viết tâm đắc trong việc sám hối, vấn đề là gì, nguyên nhân là gì, tôi nên chuyển ý niệm như thế nào? Nếu có thể chuyển lại được thì phương pháp chuyển đó của tôi là đúng. Tức là như chúng tôi đã nói, làm sao đem phiền não chuyển thành bồ đề, chuyển thành trí huệ. Tôi đã suy nghĩ, nếu không chuyển lại được thì khả năng chuyển hóa đó của tôi chưa đủ. “*Xét lại chính mình*”, chữ “*xét*” này vẫn chưa xét lại được. Sau đó, ngày thứ hai tiếp tục chuyển, ngày thứ ba tiếp tục chuyển. Đến khi hoàn toàn chuyển được rồi thì cảm giác như thế nào? Vô cùng vui vẻ. Bạn sẽ cảm thấy thầy giáo tốt như vậy, chẳng phải họ đến để thành tựu cho mình hay sao?

Trưa nay, lúc ăn cơm tôi còn nói, hiện giờ tôi rất hiểu mấy câu nói đó. Tại vì sao phải cảm ơn người hủy báng bạn, cảm ơn người làm tổn thương bạn? Bởi vì họ đều đến để tặng phước báo cho bạn, nhưng bạn không tiếp nhận, bạn còn xem họ là người xấu, còn đối lập với họ, thì phước của bạn một chút cũng không giữ được.

Trước đây, một người bạn đã nói với tôi là: “*Tịnh Du à! Cô phải nhớ, người giúp cô thành tựu lớn nhất trong đời này chính là Bồ Tát nghịch duyên. Bồ Tát đối nghịch với cô chính là người giúp cô thành tựu nhanh nhất, nên khi họ đến thì cô phải vô cùng vui mừng, cô phải tiếp nhận, không một lời oán trách mà cô còn phải cảm ơn họ. Nếu cô làm được như vậy là đúng, cô sẽ không có phiền não*”.

Hơn nửa năm nay, bảng “Công Quá Cách” đó đối với tôi rất quan trọng. Dù sao cái bảng đó của tôi đã rất dài, sau này tôi cảm thấy mỗi ngày ác niệm của mình đều giảm bớt. Ban đầu thì rất nhiều, nhiều đến nỗi không viết hết được mà chỉ đem những điều quan trọng viết ra trước. Sau đó, những lỗi lớn tương đối giảm rồi thì ghi những lỗi vi tế. Tôi phát hiện ra rằng, nếu muốn những ý niệm vi tế không khởi lên thì phải thường niệm “A Di Đà Phật”. Hiện tại, về cơ bản tôi luôn thường niệm nhưng khi đi bộ có lúc tôi cũng quên, sau đó lập tức lại nhắc nhở mình.

Cũng giống như cô Lưu Tố Vân, chân phải bước lên thì niệm “A Di”, chân trái bước theo thì niệm “Đà Phật”. Trong đầu không nghĩ chuyện khác nữa, cái này cái kia, chuyện này chuyện kia đều không nghĩ nữa, sau đó tâm bạn sẽ cảm thấy thanh tịnh rất nhiều. Tôi vẫn chưa đạt được một trăm phần trăm, nhưng có thể một ngày đạt được mười đến hai mươi phần trăm, cố gắng hết sức để kéo ý niệm của mình lại. Sau đó bạn sẽ cảm thấy những vọng niệm này, hoặc là những ý niệm vô ích, nghĩ chuyện này thế nào, chuyện kia ra làm sao, anh ta tại sao lại như vậy, anh ta tại sao lại không tốt,... đều không còn nữa. Kỳ thực, cuối cùng chính là khống chế ý niệm của chính mình. Bạn nghĩ xem, ý niệm mà có thể khống chế được thì đương nhiên trên hành vi cũng sẽ không xảy ra thiên lệch quá nhiều.

Có lúc tôi cũng gặp phải một số chuyện. Ví dụ, chị lớn của chồng tôi vừa nhắc đến mẹ của chị thế này, thế kia thì tôi liền ngắt lời rằng: “*Mẹ rất tốt mà! Mẹ là một vị đại Bồ Tát đến để thành tựu cho chúng ta đấy!*”. Tôi vừa nói như vậy thì câu chuyện đó liền bị cắt ngang. Có lúc tôi đến thăm mỹ viện, có một người nói: “*Mẹ chồng tôi không tốt thế này, thế kia...*”, tôi liền lập tức ngắt lời. Tôi nói: “*Mẹ chồng chính là mẹ*”. Họ không học Phật, nên bạn không thể nói lung tung. “*Mẹ chồng chính là mẹ. Mẹ chồng và mẹ đẻ không có gì khác biệt. Phụ nữ đến thế gian*

này đã được sắp sẵn hai người mẹ và hai người cha rồi. Bạn bình đẳng với hai người mẹ, bạn làm tâm họ vui vẻ là bạn rất tốt rồi”. Khi tôi nói như vậy xong thì họ không nói gì nữa. Lời không hợp ý, nửa câu cũng nhiều, nên họ không nói nữa. Dù sao thì tôi cũng không nghe thấy những điều không tốt đó. Không giống như thái độ của tôi trước đây, người ta vừa nhắc đến thì tôi cũng như vậy: “Mẹ chồng tôi thế này thế kia”, cuối cùng thì rất tức giận. Mặc dù khuôn mặt được làm đẹp rồi, nhưng trong tâm thì tôi rất khó chịu. Bởi vì tôi đến thăm mỹ viện thì có một cô gái liền kể lỗi của mẹ chồng cô với tôi. Có thể tôi và cô ấy cũng có cái duyên này, cảm thấy rất hợp nhau vì tôi cũng thế, tại sao đều gặp phải mẹ chồng như vậy. Sau này, khi tôi đến thì cô ấy lại tiếp tục nói với tôi, tôi liền ngắt lời. Sau khi ngắt lời thì cô ấy không nói nữa. Hơn nữa, sau này tôi không thấy cô ấy nữa, hỏi chuyện thì họ nói cô ấy đã nghỉ việc, chuyển nghề rồi. Tôi còn nghĩ thật tốt, cô ấy sẽ không đến nói với tôi những chủ đề này nữa.

Có lúc, mẹ tôi cũng nói là cảm thấy mẹ chồng tôi như thế nào đó, thì tôi liền ngắt lời. Tôi nói: “Mẹ à! Mẹ đừng quên mẹ cũng là mẹ chồng. Mẹ khen mẹ chồng người ta thì mẹ làm mẹ chồng cũng sẽ được người ta khen lại. Mẹ thường khen mẹ chồng con, thì con dâu của mẹ sẽ khen mẹ”. Mẹ tôi là một người rất đơn thuần. Bà nói: “Ừ, mẹ hiểu rồi, việc này dễ thôi mà. Vậy thì nên khen ngợi bà ấy, đơn giản mà!”. Sau đó bà nói với tôi là: “Mẹ chồng con rất tốt, bà lão này rất hiểu chuyện. Mẹ chồng con rất tốt, lớn tuổi như vậy rồi, thật không dễ dàng gì”. Dù sao thì tôi cũng hướng dẫn bà đi theo hướng chủ đề như vậy, không để những chủ đề xấu xuất hiện, chỉ cần vừa nói là tôi liền cắt ngang câu chuyện. Sau này, dần dần thì không ai nói nữa.

Cho nên, **trước tiên chính mình phải có định lực, phải có quyết tâm vô cùng kiên định đấu tranh với những tập khí phiền**

não của chính mình. Tôi về đến nhà là phải chỉnh đốn cái bảng excel đó. Ban đầu, mỗi ngày nhìn cái bảng đó thì tôi rất tức giận.

Năm nay tu học nữ đức, có lần khi tôi về nhà, vừa bị nôn vừa tiêu chảy, sau đó lại bị sốt. Mẹ tôi nói lung tôi không cạo gió mà đều nổi đỏ lên, tôi bị sốt rồi. Tôi nói: “*Tại sao lại nhiều vấn đề như vậy? Làm sao đây? Có thể khỏi hay không?*”. Tôi vô cùng kiên định, sau đó nhất định phải cải sửa, không còn gì phải nói nữa. Nữ đức không phải để người khác học, mà trước tiên chính mình phải học, cũng không phải dự định giảng cho người khác, mà trước tiên phải giảng cho chính mình thông suốt, thấu đáo. Tôi chính là như vậy. Cho nên, tôi xin cúng dường một số thẻ hội của bản thân tôi trong quá trình tu học để mọi người xem đó như lời khuyên.

Phía sau có một câu là: “*Cho dù đầy đủ phẩm hạnh hiền đức, thiên chất nhạy bén, người như vậy có thể không phạm được chướng*” (tuy dĩ hiền nữ chi hạnh, thông triết chi tánh, kỳ năng bị hồ).

Nghĩa là nói, kể cả bạn có đức hạnh hiền đức của một người phụ nữ, thì bạn cũng không thể hoàn mỹ, vẫn cách cảnh giới của Thánh Hiền rất xa. Thông qua học tập “Đệ Tử Quy” thì chúng ta mới biết phải làm như thế nào.

Chương thứ nhất của “Đệ Tử Quy” là “*Nhập Tác Hiếu*” vẫn làm chưa được viên mãn, hướng hồ những chương tiếp theo chứ? Chúng ta bắt đầu làm từ câu thứ nhất. Cái gì gọi là “*cha mẹ gọi, trả lời ngay*”? Không phải giống như trên hình thức, mẹ gọi một câu, mẹ chồng gọi một câu, thì lập tức trả lời ngay. Mà nghĩa là những mong muốn trong nội tâm của ba mẹ bạn có thể luôn luôn đáp ứng hay không? Phải thấu hiểu ý của ba mẹ giống như thầy Vương Hy Hải vậy. Ba thầy có bất cứ ý muốn gì, thầy đều có thể hiểu được, có thể mọi lúc mọi nơi chăm sóc chu đáo. Dường như

chúng ta vẫn nghĩ về mình nhiều hơn, còn nghĩ về ba mẹ lại ít hơn.

Cho nên bốn câu đầu tiên: *“Cha mẹ bảo, chớ làm biếng. Cha mẹ dạy, phải kính nghe. Cha mẹ trách, phải thừa nhận”*, chúng ta phải học đi học lại, học cả đời cũng không học xong. Bốn câu này chúng ta không học cho sáng tỏ thì bạn làm sao có thể là một người phụ nữ hiền đức được? Bản thân bạn cũng không hoàn mỹ, vậy hà tất bạn phải đi yêu cầu người khác chứ? Cho nên, con người thực sự phải thông qua việc không ngừng học tập, không ngừng sửa lỗi, thì họ mới có thể hiểu rõ chính mình được.

Tiếp theo, *Ban Chiêu khuyên bảo thông qua mặt tốt và khuyên can mặt trái để nhấn mạnh tầm quan trọng của sự hòa thuận trên dưới trong gia đình.*

Mặt tốt phải khuyên bảo như thế nào?

Ban Chiêu nói: *“Cổ thất nhân”*. “Thất” là phòng ốc. “Hòa tắc báng yểm”. “Báng” là hủy báng. Điều xấu phải che đậy, che giấu đi. *“Có hòa khí mới có thể che giấu những điều xấu đi”*. *“Nội ngoại li tắc quá dương”*. Nghĩa là trong tâm bạn phân ra có trong, có ngoài, thì bạn sẽ mang cái lỗi này đi khắp nơi tuyên truyền. Ý nghĩa bên ngoài chính là như vậy. *“Điều này nhất định sẽ xảy ra vấn đề”*.

“Dịch viết”, nghĩa là chỉ “Kinh Dịch”.

“Kinh Dịch” nói: *“Hai người đồng tâm thì có đủ sức phá vỡ kim loại, hai người đồng tâm nhất ý thì mùi hôi thối cũng biến thành mùi thơm như hoa lan, chính là đạo lý như vậy”*.

Chúng ta nghĩ xem, trong một gia đình chung sống có phải như vậy hay không? Những việc xấu trong nhà cũng không được nói ra bên ngoài. Phụ nữ chúng ta thường làm như vậy. Trước đây

tôi từng có tập khí và tật xấu này. Tôi quan sát thấy, hình như có rất nhiều phụ nữ đều như vậy. Khi ba đến năm người tập trung lại là giải tỏa một chút, bắt đầu nói mẹ chồng tôi thế nào, chị chồng tôi thế nào, em gái chồng tôi thế nào,... Hình như nói những điều tốt lành thì ít mà trút giận, oán trách thì nhiều. Rất nhiều người đều cảm thấy, trút giận một chút dường như không sao cả, vì đều nói với bạn bè mà. Nhưng khi chúng ta hiểu được đạo lý thâm sâu trong đó thì bạn sẽ không nói một chữ nào cả.

Hai hôm nay, chúng ta nghe Sư phụ giảng Kinh, Sư phụ nhắc đi nhắc lại là đừng nói chuyện. Bạn động một ý niệm sẽ thì tận hư không, khắp pháp giới, cả thầy vũ trụ đều biết. Thật mất mặt! Nếu bạn nói: *“Tôi không hiểu Phật Pháp nên đừng nói với tôi điều này, vũ trụ cũng đừng nhắc đến với tôi”*, vậy thì chúng ta nghĩ thử xem, người mà luôn nói những lời như vậy thì từ trường có tốt hay không? Chúng ta xem, khuôn mặt của rất nhiều phụ nữ hiện nay thật sự rất nhọn, càng ngày càng nhọn; khoe mắt thì càng ngày càng rủ xuống, khoe miệng cũng càng ngày càng rủ xuống, dường như đều không có dáng vẻ hiền lành, phúc hậu, ôn hòa, nhã nhặn nữa. Mà họ đều có dáng vẻ như muốn đánh nhau, muốn oán giận, giống như thiếu tiền họ hoặc thiếu nợ họ vậy.

Trước đây, có một thầy giáo hỏi tôi là: *“Trước đây cô cũng như thế này sao?”*. Tôi nói: *“Không phải! Trước đây tôi rất nghiêm túc, không thích cười, bên cạnh cũng không có bạn bè, cô độc lẻ loi một mình, tan ca là về nhà. Về nhà thì xem sách, hai tai không nghe chuyện bên ngoài, chuyện gì cũng không quản. Bạn bảo tôi làm thì tôi làm, không bảo tôi làm thì tôi thích thanh nhàn”*. Tôi lấy một tấm ảnh của năm trước ra xem, bởi vì tôi nghĩ *“tương tùy tâm chuyển”*. Tôi nhìn gương, dường như không rõ ràng lắm, nên tôi lấy một bức ảnh chụp năm trước ra. Tôi lấy bức ảnh chụp năm trước và bức ảnh chụp năm nay sau khi học nữ đức (không phải bức ảnh hiện nay, mà tôi lấy bức ảnh khoảng ba

tháng trước) ra so sánh, tôi thấy khuôn mặt tôi thay đổi rất nhiều. Tôi cảm thấy, trước đây cái tướng đó không đẹp, người khác nhìn thấy nhất định không sinh tâm hoan hỷ được.

Hôm qua, thầy Hà Mỹ Huệ giảng bài có nhắc đến thầy Lưu Thiện Nhân. Có một cô gái tìm thầy Lưu Thiện Nhân nói: “*Chồng tôi thường đánh tôi*”. Thầy Lưu Thiện Nhân nói: “*Tôi cũng muốn đánh cô*”. Cô ấy nói: “*Tại sao vậy?*”. Thầy ấy nói: “*Tướng mạo của cô khiến người khác rất muốn đánh. Khuôn mặt cô cứ xị ra, nét mặt không chút biểu cảm gì*”. Cô ấy nói: “*Vậy phải làm sao?*”. Thầy ấy nói: “*Cô không cần trị bệnh, về nhà cô cứ cười là được. Hễ cô cười thì chồng cô sẽ không đánh cô nữa*”. Cô ấy liền làm như vậy, về nhà là cô cười. Ngày đầu tiên cô cười đã làm cho chồng cô giật mình, cho rằng tinh thần cô có vấn đề nên không đánh cô nữa. Cô ấy lại liên tục cười mấy ngày, chồng cô cũng không đánh cô nữa.

Tôi bắt đầu sửa đổi từ khi nào? Tôi sửa không phải từ khi học nữ đức mà từ năm 2006, khi tôi bắt đầu làm trong ngành phục vụ. Lúc đó tôi không thích cười, những người bên cạnh tôi cũng không ai thích cười. Những nhân viên phục vụ trong công ty chúng tôi nét mặt đều không chút biểu cảm, vô cùng nghiêm túc, cho nên khách hàng của chúng tôi đã phản ánh: “*Tại vì sao công ty cô lúc bán hàng đều nghiêm túc như vậy?*”. Sau đó tôi đã mua một chiếc gương nhỏ để cho họ luyện cười. Tôi luyện trước, nhưng đó chỉ là nụ cười nghề nghiệp mà thôi, không phải từ tâm chân thành. Tôi đoán, nụ cười đó cũng không thể làm người khác cảm động, nhưng cũng phải luyện. Tôi cảm thấy, nụ cười được lưu xuất từ trong tự tánh, trong tánh đức của bạn, chân thật phát ra từ nội tâm, thì bạn sẽ vô cùng vui vẻ, hoan hỷ.

Sau này giảng nữ đức, tôi cũng không hiểu tại sao tôi lại thích cười như vậy, tôi giảng rất vui vẻ. Có lẽ giảng rất kém, cũng không hay, nhưng tôi rất vui. Những thầy cô giáo ngồi nghe phía dưới còn kể về một cô bé mười ba tuổi cùng đi nghe với mẹ

của mình. Em nói với mẹ là: *“Con rất thích nghe cô Tịnh Du giảng bài. Con rất thích nghe giọng cô ấy và nhìn nụ cười của cô ấy”*. Cô bé đó nghe cũng không hiểu lắm, vì em còn rất nhỏ.

Cho nên, chúng ta học nữ đức bởi vì nữ đức và tự tánh của chúng ta bổ trợ cho nhau, bạn càng học thì càng gần tự tánh hơn, vậy thì tâm hoan hỷ của bạn, đáng vẻ tự tại của bạn sẽ tự nhiên lưu lộ ra. Tôi cũng không hiểu vì sao lại vui như vậy, dù sao thì càng giảng càng vui, ở nhà càng làm càng vui, cũng không có nguyên nhân gì cả. Nếu bạn muốn tôi nói thì tôi chỉ có thể dẫn ra một câu mà Sư phụ thường nói là: *“Như người uống nước, nóng lạnh tự biết”*. Bạn làm như vậy thì bạn sẽ vui vẻ. Nếu bạn nói: *“Tôi hoài nghi, vì sao tôi phải làm như vậy? Nữ doanh nhân chúng ta vì sao phải về nhà giúp chồng, dạy con chữ, thật lỗi thời. Mẹ hiền, vợ ngoan thật là lạc hậu!”*, thì bạn sẽ không nói như vậy nữa. Có rất nhiều người đã hỏi tôi vấn đề này: *“Điều này quá lạc hậu rồi”*. Thậm chí lúc tôi mới học “Đệ Tử Quy”, có người nói: *“Cô là người có học thức cao như vậy tại sao lại đi học thứ của con nít vậy?”*. Tôi nói: *“Vấn đề chính là kém ở chỗ này. Những thứ của con nít nhưng tôi vẫn chưa học thấu suốt, vậy bạn nói xem thứ của người lớn liệu tôi có thể làm tốt được hay không?”*.

Cho nên, hành vi chân thật, tất cả hành động của bạn đều bắt nguồn từ nguyện lực của bạn. Nguyện lực của bạn thực sự bắt đầu từ tín tâm của bạn. Bạn có tín tâm, bạn phát nguyện, thì bạn sẽ có hành động, có động lực để hành động. Bạn nói xem, trong công việc, chúng ta cũng cần phải có động lực để làm việc. Nếu bạn rất muốn làm quan, làm tổng giám đốc, kiếm được nhiều tiền, thì bạn liền có động lực làm việc, dốc sức để kiếm tiền. Bạn muốn thành tựu đức hạnh của chính mình, bạn có động lực này cũng là xuất phát từ nguyện lực của bạn. Bạn nói tôi muốn học nữ đức, tôi phát tâm làm một người vợ tốt, người mẹ

tốt, thì đây là việc nhỏ nhất trong gia đình. Hơn nữa, sau này tôi cũng nghe tường tận rồi. Trong tự tánh của chúng ta có vô lượng bảo tạng, vô lượng đức năng và tướng hảo, cái gì cũng đều là vô lượng. Vậy cái giúp thân tâm của chúng ta hài hòa một chút, giúp gia đình chúng ta hạnh phúc mỹ mãn một chút, giúp mối quan hệ nhân sự và nhân duyên xung quanh chúng ta tốt hơn một chút, nếu nói từ góc độ tự tánh của chúng ta thì đó chẳng phải chỉ là việc con con hay sao? Tôi cảm thấy rất dễ dàng làm được. Tôi có thể đạt được một chút xíu lợi ích không đáng kể gì, nhưng nó có lợi ích cho gia đình của tôi, cho nên mọi người tin tưởng nó là được rồi.

Tâm bạn hòa rồi thì tự nhiên bạn sẽ không chú ý đến những lời nói không tốt, những lời hủy báng nữa. Hủy báng là những lời không tốt, nhưng bạn cũng sẽ không mang nó đi tuyên truyền, sẽ không có chuyện đi đâu, gặp ai cũng nói người này thế này, người kia thế kia. Nói nhiều rồi thì đem cả bản thân mình ra nói. “Hai người đồng tâm thì có đủ sức phá vỡ kim loại. Hai người đồng tâm nhất ý thì mùi thối cũng biến thành mùi thơm như hoa lan”. Con người trên thế gian này thực sự không có ai là sống đơn độc một mình cả.

Phụ nữ chúng ta vì sao phải nhấn mạnh mối quan hệ vợ chồng như vậy? Cả đời này, người bạn nhìn thấy nhiều nhất chính là người chồng bên cạnh bạn. Bạn không thể không nhìn, về đến nhà là phải chạm mặt với anh ấy rồi. Anh ấy thường xuyên nhìn thấy tất cả những chuyện nhỏ nhất của bạn. Cho nên đồng tâm, đồng đức, trước tiên phải bắt đầu làm với chồng mình. Có thể làm cùng với chồng thì bạn có thể làm cùng ba mẹ chồng. Tiếp theo, có thể làm cùng anh chị em của chồng. Điều này không khó.

Câu tiếp theo:

“Em của chồng mặc dù không cùng huyết thống, nhưng có duyên phận và tình nghĩa sâu dày với mình, nên phải tôn trọng họ. Nếu là một phụ nữ khiêm nhường, hiền thực thì nhất định có thể nương theo đạo nghĩa mà chung sống hòa thuận với gia đình nhà chồng, kính trọng, giúp đỡ lẫn nhau. Chuyện tốt thì tuyên dương, chuyện xấu thì che giấu đi. Cha mẹ chồng đều sẽ tán thán bạn, người chồng càng tán thán, ngợi khen bạn. Tiếng thơm truyền khắp nơi, Cha mẹ sẽ cảm thấy tự hào” (Phu thúc muội giả, thể địch nhi phân tôn, ân sơ nhi nghĩa thân, nhược thực việu khiêm thuận chi nhân, tắc năng y nghĩa dĩ đốc hảo, sùng ân dĩ kết việu, sử huy mỹ hiền chương, nhi hà quá ản tắc, cữu cô cặng thiện nhi phu chủ gia mỹ thanh dự diệu vu áp lân, huu quang diên vu phụ mẫu).

Mọi người không có bản chữ viết nên nghe có thể tương đối khó hiểu. Nghĩa là nói, bạn dùng tâm thái như thế nào để chung sống với em trai, em gái của chồng. Nếu bạn ý thế để nâng vị trí của mình lên tương đối cao, bạn không hiểu được phải tuân thủ chương thứ nhất “*Ti Nhược*” của “*Nữ Giới*”, thì bạn sẽ gặp phiền phức. Ở đây nói: “*Thể địch nhi phân*”. Chỗ này nên đọc là “*phân tôn*”. Nếu vai vế là tôn quý thì họ tôn quý hơn bạn. Cho nên bạn gọi em trai của chồng là “*tiểu thúc tử*”, gọi em gái của chồng là “*tiểu cô tử*”, chị gái của chồng càng không cần nói đến, gọi là “*đại cô thư*” (chị cả), “*nhị cô thư*” (chị hai). Người phương Bắc chúng ta đều xưng hô như vậy, đều có thêm một chữ “*cô*” và chữ “*thúc*”. Anh của chồng chúng ta gọi là “*đại bá ca*” (anh lớn). Có thêm chữ “*bá*” nên vai vế của họ đều cao hơn bạn. Giữa những chữ này có ẩn ý gì vậy? Ý nói, làm con dâu nhà người ta thì phải đặt mình ở vị trí thấp nhất.

Tại vì sao phải đặt mình ở vị trí thấp nhất? Vì sao phải có tâm thái như vậy? Gia tộc này có thể hưng vượng hay không, nền móng của gia đình này có thể giữ vững được dài lâu hay không,

muốn tạo phước cho gia đình, xây dựng cơ sở cho gia đình thì người con dâu khi mới bước vào nhà chồng phải đặt mình ở vị trí thấp nhất. Đặt đại địa của mình ở chỗ bằng nhất, ổn định nhất để có thể tiếp nhận mọi thứ lên bề mặt. Bạn phải làm đại địa để có thể dung chứa họ. Nếu bạn không làm đất thì tâm bạn sẽ không bình ổn được, luôn thấy cái này không thuận mắt, thấy cái kia tức giận, vậy thì gia đình này sẽ lộn xộn không yên. Khi bạn chưa được gả về, mọi người vốn dĩ rất tốt, từ khi bạn bước vào nhà thì gia đình này xảy ra đủ thứ chuyện, bạn nghĩ xem, gia đình này liệu có thể hưng vượng được không? Vận mệnh của gia tộc này đều nằm trong tay của người con dâu như bạn, bạn có cần làm rõ cái đạo lý này hay không, có cần tu nữ đức hay không?

Cho nên chương cuối cùng là “Hòa Thúc Muội”, đạo lý trước tiên là phải bắt đầu từ khiêm tốn. Từ “Ti Nhược”, “Kính Thuận”, “Phụ Hạnh” đến “Chuyên Tâm”, nếu tất cả bạn đều hiểu tường tận thì đến đây tự nhiên bạn sẽ muốn đi làm đất. Người đạo đức sẽ biết gánh vác, sẽ nhẫn nhục, nhẫn nhịn, bởi vì đại địa không có phân biệt. Đại địa không nói chỗ này bạn không được dẫm lên, chỗ kia bạn không được khạc nhổ nước miếng, chỗ này bạn không được trồng cái này. Nếu mà như vậy thì đất sẽ trở thành cái gì? Nước trong. Nước trong thì sẽ không có cá, cái gì cũng không thể mọc được, không thể sanh ra vạn vật được. Do đó, hiểu tường tận đạo lý này thì đối với em trai, em gái chồng chúng ta đều có thể giữ được sự khiêm nhường; đối với anh trai, chị gái của chồng càng không cần nói, bạn chắc chắn là người khiêm tốn nhất, và những việc mà người khác không thích làm thì bạn sẽ là người muốn đi làm trước nhất.

Chúng ta xem hai từ “*tức phụ*” (con dâu). Bởi vì văn tự Trung Hoa là ký tự rất có trí huệ, đều là chữ tượng hình, cho nên tôi tự nghĩ ra là chữ “*tức*” là phụ nữ, bên cạnh chữ “*nữ*” thêm một chữ “*tức*”, ý là dừng lại. Ý nói, bạn gả vào nhà người ta rồi

thì những ngày tháng an nhàn khi làm con gái đều phải ngừng lại, dừng lại. Sau đó thì người phụ nữ này phải là “*phụ*”. Phía sau chữ “*phụ*” là chữ giản thể của từ cái chổi, tức là bạn phải cầm cái chổi lên lạng lẽ làm việc, làm nhiều nói ít. Mọi người đều không làm, bạn phải làm.

Tôi vừa mới lấy chồng thì đã nhận được đề thi này. Năm đầu tiên tôi kết hôn, cái Tết đầu tiên lúc đó tôi còn trẻ, khoảng hai mươi ba tuổi. Lúc còn ở nhà, vì gia tộc chúng tôi tương đối lớn, bình thường tôi cũng có làm việc, nhưng đến Tết thì đều do trưởng bối của tôi như là cô, thím... làm cơm, làm việc nhà. Nhưng khi lấy chồng rồi, lần đầu tiên khi đến Tết không ngờ tôi phải gánh vác trọng trách này. Mẹ chồng tôi chỉ nói với tôi một câu: “*Hôm nay ăn tất niên, nhà mình trước nay đều làm tám món ăn và một món canh, con nấu nhé!*”. Tôi không dám nói tôi không biết làm, cũng không dám từ chối, bởi vì từ nhỏ tôi đã được dạy rồi, từng có thầy giáo nói với tôi như vậy, ông bà nội của tôi khá nghiêm khắc, họ dạy tôi tuyệt đối không được cãi lời người lớn. Dù sao thì nhẫn và thuận vẫn có thể làm được, tôi liền vào bếp. Bởi vì là học sinh nên tôi lấy một quyển sổ và viết ra tám món ăn do mình tự nghĩ ra. Món canh cũng không biết nấu, tôi chọn canh gà nấu với cà chua. Sau khi viết xong, tôi ra ngoài và hỏi mẹ chồng tôi: “*Mẹ à! Tám món ăn và một món canh này có được không ạ?*”. Mẹ chồng tôi không có ý kiến gì, bà nói: “*Được! Con nấu đi*”.

Tôi nhớ năm đó, hai người chị chồng tôi và chồng của họ, chồng tôi và ba mẹ chồng tôi đều ở trong phòng xem truyền hình, một mình tôi tuổi tác lại còn trẻ, ở nhà lại chưa từng làm qua, cũng không dám nói gì. Tay chân lóng ngóng nên khi làm cá đã làm đứt tay chảy máu phải đi ra ngoài len lén tìm một miếng vải buộc lại, cũng không dám nói với ai. Sau đó, khi thái ớt xanh tôi còn không biết thái thành sợi nhỏ hay cắt thành miếng. Tôi nghĩ

hồi lâu rồi quyết định, dù sao cũng không phải là món ăn có công thức nhất định. Thật không dễ dàng gì xào, nấu, hấp. Cuối cùng tôi cũng nấu xong. Sau khi nấu xong thì tôi bày lên bàn ăn, rồi mời ba mẹ chồng lên bàn ăn cơm, nhưng kỳ thực trong lòng cảm thấy rất tủi thân. Sau đó, tôi chạy vào trong nhà vệ sinh khóc. Khóc vì cái gì? Kỳ thực tôi rất nhớ nhà. Tôi nghĩ, nếu tôi ở nhà thì cũng không phải làm những việc này. Sau đó, chồng tôi chạy vào nhà vệ sinh gõ cửa. Tôi vẫn không dám để anh ấy nhìn thấy nên nhanh chóng lau nước mắt. Anh ấy nói: “*Tại sao em lại đứng mãi trong này vậy?*”. Tôi nói tôi rửa tay gì đó. Anh ấy nhìn ra tôi đã khóc, nên hỏi: “*Em làm sao vậy?*”. Tôi không dám nói. Tôi nói: “*Em có chút nhớ nhà, bởi vì em chưa từng ăn Tết ở bên ngoài*”.

Anh ấy khá là hiểu tôi. Cho nên, đến khi nấu ăn tối (tức là đến mười hai giờ trưa còn phải chuẩn bị nấu bữa tối), anh ấy đã gọi hai người chị của anh đến nói là: “*Hai chị làm cùng Tịnh Du nhé, cô ấy làm một mình không hiểu rõ lắm*”. Lần này lại làm bánh chẻo và vài món khác. Tôi cũng không nói gì. Hai người chị chồng tôi liền xuống giúp tôi làm. Nhưng cái lệ này đã được đặt ra như vậy, cho nên đến hiện tại, các món ăn trong gia đình nhà chồng đều do tôi làm. Nhưng hiện nay tôi rất thành thạo, quen việc rồi, đừng nói tám món ăn, một món canh, mà mười món cũng không thành vấn đề. Tôi nấu rất nhanh là xong.

Bởi vì tôi suy nghĩ, bản thân mình lúc nhỏ đã nhận được nền giáo dục gia đình. Căn bản nhất bắt đầu từ mẹ của mình, từ những phụ nữ lớn tuổi trong gia đình, họ cho bạn sự hun đúc vô cùng quan trọng. Nếu chính bạn tự mình hun đúc, thì người khác nói một câu bạn sẽ cãi một câu, bạn phải thế này, tôi phải thế kia. Nếu bạn rất được cưng chiều, rất được chiều chuộng, thì sau khi bạn được gả đi làm vợ người ta, bạn sẽ không cách gì thích ứng

được với những hoàn cảnh này, đương nhiên cũng không có phước báo, không tích được phước.

Rất nhiều người nói tôi có phước báo lớn, kỳ thực tôi phải cảm ơn mẹ chồng tôi và những người trong gia đình chồng. Tôi cảm thấy, chính họ đã giúp tôi tích phước báo để tôi có cơ hội được bố thí. Chỉ cần mọi người tụ tập lại thì nhất định là tôi nấu cơm, chỉ cần ra ngoài ăn cơm thì nhất định là tôi thanh toán tiền. Luôn như thế nên đã thành thói quen rồi, tôi cũng rất tự nhiên.

Vì vậy, hôm trước giảng bài tôi đã nói qua rồi, hôm nay có lẽ tôi cần nhắc lại một chút về quan niệm phụ nữ cần phải giàu sang là không đúng, mà hoàn toàn sai lầm. Phụ nữ nếu như sống trong giàu sang thì bạn đã làm hại cả đời của họ rồi. Đương nhiên không phải nói nhất định phải để họ chịu khổ, mà phải để từ nhỏ họ có thể nhận được một số quan điểm chính xác. Có thể chịu đựng được một số thất bại, hiểu được cần cù chăm lo việc gia đình, hiểu được đức hạnh sâu dày có thể gánh vác chuyện lớn, hiểu được nhẫn nhục chịu đựng thì đức hạnh của người phụ nữ này sẽ tốt. ***Cái quan trọng nhất là phụ nữ phải trinh tiết, phải giữ trinh tiết.*** Điều này có lẽ trong khi giảng bài tôi đã đề cập đến rất nhiều lần rồi. Bởi vì trong xã hội hiện nay giá trị quan về việc này bị lệch lạc, hoàn toàn bị hiểu sai, họ rất xem thường điều này. Đàn ông ở bên ngoài ngoại tình thì đàn bà cũng như vậy. Cho nên khi giảng chương “*chuyên tâm*”, tôi còn đề sót một vấn đề.

Có một cô giáo, khi tôi giảng bài xong liền hỏi tôi: “*Anh ta không chuyên thì việc gì tôi phải chuyên chứ?*”. Tôi nói: “*Vậy anh ta nhảy lầu thì cô có cần nhảy theo hay không? Cô và anh ấy cùng nhảy là được rồi*”. Cô ấy liền sững người ra. Tôi nói: “*Sự logic này của các bạn bị sai lầm rồi. Anh ấy rõ ràng sai, bạn còn sai giống anh ấy, đó chẳng phải là bạn tự nhảy xuống hầm lửa hay sao?*”. Cô ấy nói: “*Trong tâm tôi bất bình, trong lòng tôi rất*

oán hận, không có cách gì hóa giải cơn phẫn nộ này. Tôi muốn báo thù”. Tôi nói: “Cô không phải đang báo thù, mà cô đang lấy lỗi lầm của người khác để trừng phạt mình. Hạnh phúc của cô không nằm ở chỗ chồng cô có ngoại tình hay không”. Cô ấy liền hỏi tôi: “Vậy nó nằm ở đâu?”. Tôi nói: “Tôi nghĩ là cảm giác hạnh phúc của một người không nằm ở chỗ bạn đạt được bao nhiêu, mà ở chỗ bạn so đo bao nhiêu. Nếu bạn so đo càng ít thì bạn càng hạnh phúc, bạn so đo càng nhiều thì bạn càng không hạnh phúc. Cái gì bạn cũng so đo, dựa vào cái gì mà nhà tôi không được như vậy, không được ở trong ngôi nhà lớn?”.

Có một người chính là như vậy. Chúng tôi nghe báo cáo của cô giáo này, cô ấy rất hay so đo tính toán: *“Dựa vào cái gì mà tôi không thể sống trong ngôi nhà lớn? Tôi nhất định phải sống trong một ngôi nhà 100m²”*. Bởi vì hàng xóm nhà cô ấy đều sống trong ngôi nhà trên 100m², nên cô phải vay tiền để chuyển đến sống trong ngôi nhà 100m². Không ngờ sống trong ngôi nhà 100m² rồi thì không bao lâu người hàng xóm mới của cô ấy lại kiếm được tiền và chuyển sang ngôi nhà 200m². Trong tâm cô ấy lại bất bình: *“Tôi nhất định cũng phải chuyển sang ngôi nhà 200m². Dựa vào cái gì mà anh ta có thể sống trong ngôi nhà 200m² chứ?”*. Đợi khi chuyển được sang ngôi nhà 200m² rồi thì họ còn mua nhà để xe, còn có ô tô. *“Điều này không được, dựa vào cái gì mà anh ta có thể lái xe còn tôi thì không thể lái xe chứ?”*. Cô liền vay tiền để mua xe. Cuối cùng thì toàn thân cô đều là nợ, rất đau khổ không trả nổi tiền, đi đâu cũng bị người ta đòi nợ. Người phụ nữ này do cái tâm bất bình, đố kỵ, tâm hư vinh mà đã hại bản thân mình rất thâm trọng. Tôi đã nói chuyện với cô ấy: *“Nhà nhỏ chẳng phải cũng rất tốt sao? Chứ ít cô có thể ít phải quét dọn, cô có thể không cần dùng nhiều thời gian như vậy để dọn dẹp”*. Cô ấy nói: *“Lúc đó tôi không nghĩ nhiều như vậy, tôi chỉ muốn so sánh với người khác, tranh với người ta, so đo với người ta”*.

Cho nên, con người đừng nên so đo với bất cứ ai, đặc biệt là chồng mình, đừng so đo với anh ấy. Bạn quản tốt chính mình, bạn tin chắc điểm này thì bạn sẽ tốt, mọi thứ bên cạnh đều sẽ tốt. Bạn nói bạn không giữ trinh tiết, vậy đàn ông làm sao có thể giữ trinh tiết chứ? Tâm dâm của bạn còn vọng động, vậy mà bạn lại hy vọng chồng mình là một người đoan chánh thì không thể được. Cho nên, bạn phải quyết tâm quản lý tốt bản thân mình thì hoàn cảnh bên ngoài sẽ dần dần chuyển đổi. Bạn phải tin chắc điểm này. Câu nói này không sai, đây là chân lý không hề thay đổi. Bản thân chỉ cần tốt thì bên ngoài nhất định sẽ tốt.

Năm nay đến sinh nhật của mẹ tôi, chị hai của chồng tôi vì muốn cảm ơn mẹ tôi nên đã đặc biệt gọi điện thoại cho mẹ tôi nói là: *“Dì à! Cả nhà con đều vô cùng cảm ơn người con dâu như Tịnh Du. Đến sinh nhật của dì con sẽ mua bánh sinh nhật tặng dì”*. Mẹ tôi rất vui. Lần đầu tiên ăn bánh sinh nhật không phải do con cái của mình mua nên khi ăn bánh sinh nhật mẹ tôi rất vui, rất hạnh phúc. Tết năm nay, bởi vì tôi viết thư cho nhân viên, tôi cũng không ngờ rằng sau khi ăn Tết xong trở lại là ngày mười lăm, tất cả nhân viên trong công ty đã giấu tôi lấy tiền mua cho mẹ tôi một bộ quần áo, còn viết một bức thư. Tôi không biết chuyện này. Khi mẹ tôi nhận được quà và thư, bà cũng rất vui và bật khóc. Mẹ tôi liền gọi điện thoại cho tôi nói: *“Nhân viên của các con thật tốt!”*. Mẹ đã đọc cho tôi nghe bức thư đó. Tôi nói, kỳ thực con người đều là như vậy. Suy mình ra người, đặt mình vào hoàn cảnh người khác để suy nghĩ, bạn không cần cầu mà tự nhiên sẽ có được. Bạn làm như vậy, bạn nói xem có phải là *“tiếng thơm truyền khắp nơi, ba mẹ sẽ cảm thấy tự hào”* không? Bạn nhất định sẽ làm ba mẹ cảm thấy tự hào, cảm thấy vui mừng, cảm thấy hạnh phúc. Bạn không cần phải tự khoe khoang, mà bắt đầu từ thiện tâm, thiện niệm, thiện hạnh của bạn phổ rộng khắp tất cả mọi người bên cạnh mình. Tâm càng lớn, thiện niệm càng rộng, thì sự hồi báo càng ngày càng nhiều. Đạo lý này không phải

chỉ thích hợp với tôi, mà nó thích hợp với mọi người. Chúng ta tí mĩ mà thể hội, khi con trai, con gái của họ có thể “*học vi nhân sự, hành vi thế phạm*”, thì người cảm thấy vinh dự nhất chính là cha mẹ của họ. Sự vinh dự đó không phải ở chỗ bạn cho họ bao nhiêu tiền. Bạn nói: “*Tôi có thể mua một số thứ về làm cha mẹ vui về một chút*”. Đó gọi là dùng vật chất để kích thích, nó sẽ không thể lâu dài được.

Thông qua mặt trái để khuyên can, chúng ta sẽ nhìn thấy Tào Thái Cô đã viết như thế này: “*Nếu là một người phụ nữ ngu si, sẽ ý thế mình là chị dâu nên cao ngạo với em trai chồng, ý thế mình được chồng yêu chiều nên kiêu ngạo với em gái chồng. Bạn có cái tâm ngạo mạn, tự đại này thì không cách gì chung sống hòa thuận được, ân nghĩa cũng không, làm gì còn danh thơm chút*” (*Nhược phu ngu xuân chi nhân, vu thúc tắc thác danh dĩ tự cao, vu muội tắc nhân sủng dĩ kiêu doanh, kiêu doanh kí thí, hà hòa chi hữu, ân nghĩa ký quai, hà dự chi trăn*).

Ở đây nói, người phụ nữ ngu xuân là như thế nào? Đặt mình ở vị trí rất cao so với em trai chồng, không để em trai chồng trong mắt; đối với em gái chồng thì rất kiêu ngạo, ngạo mạn kiêu căng. Cuối cùng thì ân nghĩa, tình nghĩa, đạo nghĩa của người phụ nữ này đều mất hết. Chúng ta đều biết là không được phạm chữ “*kiêu*” này. “*Kiêu*” chính là ngạo mạn. Nhà Nho nói: “*Ngạo bất khả trường*”. Làm sao để có thể không trường dưỡng tâm ngạo mạn? Tôi xin chia sẻ với mọi người một vài thể hội của chính tôi.

Ví dụ, trước đây tôi không biết tôi là người ngạo mạn. Người ngạo mạn thì bản thân họ không hề hay biết, họ không cảm thấy mình ngạo mạn. May mà tôi tương đối may mắn, bản thân phước báo hiện tiền, có thiện tri thức đến nhắc nhở: “*Cô rất ngạo mạn mà cô vẫn không hay biết. Cô đã đi đến vách núi cao, sắp rơi xuống rồi mà cô vẫn cảm thấy chính mình tất cả đều rất tốt*”.

Lúc đó, khi vị thiện tri thức này nói với tôi thì tôi rất kinh ngạc, phản ứng đầu tiên của tôi là họ nói không đúng. Phản ứng thứ hai là người này rất được đại chúng tán thán, vậy mình nên suy xét lại một chút, xem rốt cuộc vấn đề của mình nằm ở đâu? Tôi bắt đầu phản tỉnh lại chính mình. Thật may là tôi có một chút thiện căn như vậy nên sớm có cơ hội phản tỉnh lại chính mình. Cuối cùng tôi hiểu rõ, trong những tập khí xấu của con người như tham, sân, si, mạn, nghi, ác kiến, thì bạn luôn có một tập khí khá nặng. Nếu không tin thì bạn hãy tự mình tỉ mỉ mà suy ngẫm xem. Bạn nói tôi chưa bao giờ nổi giận, nhưng bạn nghĩ xem tâm tham của bạn có nặng hay không? Bạn nói con người tôi không tham, cũng không nổi giận, bạn nghĩ xem tâm ngạo mạn của bạn có nặng không? Luôn có một tập khí rất nặng. Bạn hãy lấy tập khí nặng nhất ra mà xem bệnh để cho thuốc. Làm sao để cho thuốc? Hãy đem ý niệm này của bạn phá bỏ đi. Phá mê mới có thể khai ngộ.

Lúc đó, tôi đã thỉnh giáo một vị thiện tri thức khác. *Tôi hỏi thầy: “Con người tại sao lại ngạo mạn?”. Thầy nói là do học vấn nông cạn, học vấn thâm sâu thì khí chất tự nhiên tao nhã, bình hòa; học vấn nông cạn thì giống như ếch ngồi đáy giếng vậy, họ tự cho rằng mình học được rất nhiều, rất cao.* Đây là vấn đề của tôi. Bởi vì sau khi tôi tốt nghiệp nghiên cứu sinh, vốn dĩ có thể học lên tiến sĩ nhưng tôi không học nữa, tôi nghĩ mình đã học khá nhiều rồi, tôi lại có thể đọc sách nên tri thức rất phong phú.

Tri thức không có quan hệ gì với đức hạnh, với sự tu dưỡng, sự giáo dưỡng của con người cả. Cha tôi từng nói: “Ba mươi năm trước ba đã biết đến “Đệ Tử Quy” rồi, nhưng ba chỉ đơn giản xem đây như một quyển sách tri thức để xem, ba không ngờ lại là một lời răn dạy để tu thân như vậy. Ba đã sớm biết “Đệ Tử Quy”, nhưng hiện tại quay đầu nhìn lại mới biết thì ra quyển sách này dùng để làm chứ không phải dùng để đọc”.

Sau này, tôi đã đối trị tâm ngạo mạn như thế nào? Học vẫn có phần wu tú thì thường nghĩ vẫn còn nông cạn. Bạn làm sao có thể chân thật làm được việc nghĩ mình học vẫn còn nông cạn? Bạn phải thường xem, thường nghe đĩa giảng của các vị thiện tri thức. Bạn nhìn cảnh giới của họ, trình độ tri thức của họ, những việc mà họ làm cao sâu hơn bạn rất nhiều, vậy thì tâm ngạo mạn của bạn sẽ từng chút giảm xuống, bạn không ngạo mạn nữa, trước mặt luôn có một tấm gương tốt, còn chính mình luôn là rất kém.

Còn một điều nữa, tôi xin lấy ví dụ như là bố thí. Tôi thường xuyên gặp một số cơ hội như thế này. Ví dụ như lấy một khoản tiền làm hoạt động này, làm hoạt động kia. Tôi đã khuyên giải bản thân như thế nào? Tôi đã nghĩ, sau này trong những hoạt động này tôi đã nói rõ số tiền này thực sự không phải của tôi mà chỉ là họ chuyển đến và tôi dùng thay họ mà thôi. Trên số tiền đó cũng không viết tên của tôi, mà là tiền của đại chúng tập hợp lại ở chỗ tôi. Tôi lấy số tiền này dùng như thế nào? Nếu dùng cho chính bản thân tôi thì đều là tạo nghiệp, nên lấy số tiền này để tích công lũy đức. Thay ai sử dụng vậy? Thay chủ nhân trước đây của số tiền này. Tôi dùng giúp họ. Họ có lẽ không có cơ duyên này, không có cơ hội này nên tôi giúp họ làm, vì bản thân tôi làm rất dễ dàng, chứ không có liên quan gì với tôi cả. Mỗi lần tôi đều dùng cách nghĩ này để suy nghĩ. Nghĩ nhiều rồi thì bạn sẽ nghĩ, khoản tiền này thực sự không có liên quan gì với mình cả, chúng ta chỉ dùng thay cho họ một chút thôi. Sinh không mang đến, chết cũng không mang đi. Khi tôi sinh ra không mang theo tiền; lúc đến trần trụi, khi chết cũng không mang đi được, vì vậy đừng khăng khăng cho rằng số tiền này có quan hệ gì với mình. Số tiền này không có quan hệ gì với mình hết.

Tôi xin lấy một ví dụ khác như phóng sinh. Tôi phóng sinh tương đối nhiều, vì trước đây sát nghiệp rất nặng, nên đặc biệt tôi

thường xuyên phóng sinh ở bờ biển Đại Liên. Bạn phóng sinh nhiều, việc thiện bạn làm lâu rồi thì sẽ dễ dàng khởi lên tâm ngạo mạn. Tôi đã đối trị tâm ngạo mạn này. Đối với những việc này, tôi ở nhà lấy một quyển sổ viết từng điều để khắc phục mình. Tôi đã nghĩ, đừng nói đời này tôi đã sát hại những chúng sinh này, tôi giơ tay hay bước chân đều có thể dẫm chết những con trùng, kiến và hại những sinh mạng không nhìn thấy cũng rất nhiều. Tôi làm những việc này vẫn còn nợ chưa trả hết thì làm gì còn công đức chứ, làm gì còn chỗ mà kiêu ngạo chứ? Tôi nghĩ mình phải trả nợ. Mỗi lần thả xong tôi đều rất hổ thẹn, trong lòng rất khó chịu vì cảm thấy trước đây đã ăn chúng, giết chúng.

Sống cùng mọi người cũng vậy, bạn làm những việc này thì đừng để bất cứ việc nào vào trong tâm. Tôi không để ở trong tâm, dù chia sẻ với mọi người thì khi chia sẻ xong rồi liền quên đi, một việc tôi cũng không nhớ. Thật đó! Bước xuống bục giảng là tôi quên ngay, không nhớ nữa. Nếu bạn niệm niệm đều nghĩ tôi đối xử tốt với ai đó như thế nào, thì sự ngạo mạn đó của bạn càng tích càng nhiều, tâm ngạo mạn càng ngày càng mạnh mẽ hơn, cỏ dại mọc lan tràn. Những điều này cần phải luyện tập, không ngừng phải luyện tập, đặc biệt là người có tập khí phiền não tương đối nặng như tôi. Phiền não tập khí tương đối nặng phải thường nghĩ đi nghĩ lại, luyện tập đi luyện tập lại. Hiện tại có cơ hội giảng bài cũng đừng để nó trở thành cái mình ngạo mạn. Thật sự là như vậy. Mỗi lần từ giảng đài xuống, bất luận ở đây hay ở nhà, thứ nhất trong tâm tôi luôn vô cùng cảm ân Phật, Bồ Tát, Tam Bảo đã gia trì. Không phải tôi giảng hay, tôi giảng không tốt là do đức hạnh mình chưa đủ, còn giảng tốt là do Tam Bảo gia trì. Thứ hai, tôi vô cùng cảm ơn các thầy cô giáo ở dưới đến nghe giảng, họ đều là Phật, Bồ Tát đến để làm ảnh hưởng chúng, đức hạnh của họ đều tốt hơn tôi. Họ đến để đốc thúc tôi, giúp tôi không giải đãi, giúp tôi tinh tấn trên con đường Bồ Đề. Thật sự, họ không phải đến để nghe tôi giảng, mà là đến để tôi học tập.

Ở Đại Liên có một cô giáo đã nói với tôi là: *“Cô Tịnh Du à! Cho dù cô giảng bài chỉ còn lại một người cuối cùng, thì người đó chính là tôi. Bởi vì tôi tin chắc nữ đức có thể cứu dân, cứu thế, cứu nước, tôi sẽ đồng hành cùng cô”*. Tôi vô cùng cảm động. Tôi cảm thấy rằng lời nói này không phải của người phàm nói, bởi vì chỉ có Phật, Bồ Tát mới có thể nói được như vậy mà thôi. Cho nên tôi nghĩ, ngồi phía dưới nghe đều là Phật, Bồ Tát, chỉ có mình tôi là phàm phu, vậy thì tôi làm sao có thể ngạo mạn được chứ? Chẳng có gì đáng ngạo mạn cả. Trước đây, tôi đã có cách nghĩ như vậy: *“Dù sao thì lúc lên giảng bài là do Tam Bảo gia trì, nên tôi không cần chuẩn bị bài nữa”*. Sau khi khởi lên ý niệm này thì tôi không dám nữa, mà tôi rất cung kính ở nhà xem đi xem lại đĩa “Nữ Luận Ngũ” của thầy Chung. Như đĩa thứ nhất là “Tâm quan trọng của nữ đức”, tôi xem rất nhiều lần. Xem thêm một lần thì cảm thấy thể hội lần này lại khác lần trước. Xem thêm một lần nữa, rồi lại xem thêm một lần nữa, tại sao nam nữ lại khác biệt, tại sao “phu nghĩa phụ thính”? Xem một lần thì tôi viết bút ký một lần. Giảng bài cũng như vậy, rất cung kính chuẩn bị bài giảng để xứng đáng với những thầy cô giáo ngồi nghe phía dưới. Có lúc, nội dung bài giảng không phải do tôi chuẩn bị, mà đó chân thật là do Tam Bảo gia trì. Nhưng nếu tâm cung kính chỉ có một phần thì bạn sẽ nhận được một phần lợi ích. Nếu không có tâm cung kính thì ai cũng không gia trì nổi. Cho nên, tâm thành kính và tâm cung kính vô cùng quan trọng. Tôi đã nhắm vào tập khí dễ kiêu ngạo, ngạo mạn của mình để nghĩ cách đối trị, nhưng mỗi người không như nhau.

Chúng ta về nhà nghĩ xem, nếu bạn thật sự muốn sửa thì nhất định sẽ có cách, trừ khi bạn không chân thành. Nếu bạn nói *“sửa đổi hay không cũng không quan trọng, đều được cả. Đời này vẫn còn rất dài, tôi vẫn còn rất trẻ, vẫn còn sống rất tốt”* thì hết cách.

Tăng Quốc Phiên từng nói: “*Ghét một người, đều do không rời được một chữ kiêu*”. Người này chỉ cần kiêu ngạo thì hết cứu. Ghét người khác thì không có nhân duyên, bạn giảng bài cũng không có pháp duyên. Cho nên, chúng ta nhất định đừng kiêu ngạo. Bắt đầu luyện tập từ trong gia đình. Đối với người trong nhà không được ngạo mạn, mà phải cung kính.

Năm ngoái, có một lần tôi đã mời chị lớn của chồng tôi đến Thẩm Dương nghe giảng luận đàn văn hóa truyền thống. Lúc đó tôi là người lên giảng bài trên giảng đài. Mặc dù chị cả của chồng tôi học lực không cao bằng tôi, nhưng lúc đó tôi bắt đầu chuyển từ chị ấy, bởi vì tôi đã tận mắt chứng kiến một thầy giáo đã thi hiện cho tôi xem. Thầy rất ngạo mạn với người nhà, nên người nhà không nghe giảng bài, có kéo họ đi cũng không có tác dụng gì, nghe một ngày là họ về rồi. Lúc đó, tôi vì muốn chị cả có thể nghe giảng nên đóng kịch cũng phải đóng. Lúc đầu cũng là diễn kịch, vô cùng cung kính, đi đến đâu cũng chủ động giới thiệu với mọi người: “*Đây là chị cả của chồng tôi, chị tu tốt hơn tôi rất nhiều, làm tốt hơn tôi rất nhiều, là cô giáo của tôi*”. Chị cả tôi vô cùng vui nên đã nghiêm túc chăm chỉ nghe giảng hết bốn ngày, còn cầm một túi lớn tài liệu đem về. Sau đó, chị chân thật nói với tôi là: “*Tịnh Du à! Chị nói thật với em, lần này chị đến đây là có nhiệm vụ. Thật sự mọi người trong nhà mình không an tâm khi em ra ngoài nên chị đến giám sát xem khóa học của em có vấn đề gì không. Nếu như không tốt thì không cần học gì, lập tức về nhà*”. Chị nói: “*Chị thấy ở đây thật rất tốt!*”. Lúc đó, chị đã gọi điện thoại cho chồng tôi để báo cáo tình hình là: “*Em cứ an tâm, khóa học này rất tốt! Không chỉ chị cần nghe mà các em cũng cần phải đến nghe*”. Sau đó chị lại gọi điện thoại cho mẹ chồng tôi nói: “*Mẹ an tâm, việc mà con dâu mẹ làm vô cùng tốt. Họ giảng làm sao để có thể hiểu thuận hơn với cha mẹ đấy, nhất định phải học nhiều. Con nghe mà cứ khóc mãi, trở về con nhất định sẽ cố gắng hiểu thuận cha mẹ*”.

Lúc đó, tôi cảm thấy sự cung kính này thật hữu dụng. Thật đây! Bởi vì tôi chưa bao giờ cung kính như vậy với chị, tôi chỉ muốn chị có thể nghe giảng bài. Tôi cũng không biết chị được phái đến để giám sát tôi, tôi vô cùng cung kính, món ngon đều để dành cho chị. Sau đó, người ta mời tôi lên trên ngòai, bởi vì thông thường thầy cô giáo đều ngồi ở ghế trên nhưng tôi không ngồi mà mời chị lên ngồi ghế trên, còn tôi ngồi phía sau xách túi cho chị. Có lẽ chị chưa bao giờ nhận được sự đối đãi như vậy. Sau đó, chị còn nói nhỏ với các thầy cô giáo khác là: *“Cô ấy trước đây không phải như vậy đâu, bây giờ đã thay đổi rồi”*. Cho nên, tôi cảm thấy tâm cung kính vô cùng tốt. Lần đó thực sự là diễn kịch, lúc đó tôi rất muốn chị nghe giảng bài, tôi hy vọng như vậy. Tôi nói: *“Chị nghe xong bài giảng của cô giáo Cận Nhã Giai, nếu chị không muốn nghe nữa thì chị về cũng được”*. Bởi vì lúc đầu chị nói rất rõ ràng: *“Chị chỉ đến nghe hai ngày thôi, sau hai ngày chị phải về do không có thời gian. Tài liệu rất nặng nên chị cũng không mang về đâu, chị sẽ về thẳng Trường Xuân”*. Tôi nghe rất tức giận. Kết quả, chị đã nghe hết bốn ngày, khóc thút thít, mang về không chỉ một túi tài liệu mà là hai túi, cũng không thấy nặng. Chị nói: *“Túi này mang về cho bạn bè của chị, còn túi này thế này, thế kia”*. Cho nên, tôi cảm thấy con người thực sự là như vậy, bạn muốn hòa thì bạn sẽ cung kính, bạn không muốn hòa thì bạn sẽ không cung kính. Không phải làm từ người khác, mà làm từ chính mình, bắt đầu từ làm giả bộ. Dù sao thì tôi cũng bắt đầu từ giả bộ, giả mãi sẽ biến thành thật. Giống như lời nói dối vậy, chúng ta có thể nói dối 10.000 lần thì người ta sẽ xem đó là thật. Hiện nay, điều này thật sự là những thứ tốt, nhưng chúng ta giả bộ làm thì dần dần cũng sẽ biến thành làm thật. Đây chính là thể nghiệm của tôi.

Câu tiếp theo là: *“Như vậy sẽ ản thiện dương ác, cha mẹ chồng sẽ tức giận mà chồng cũng phần nộ, lời gièm chê sẽ truyền từ trong nhà ra bên ngoài, bản thân sẽ bị sỉ nhục. Trước*

thì làm cho cha mẹ để thêm hổ thẹn, sau thì sẽ làm cho người chồng thêm phiền lụy. Đây là gốc của vinh nhục, là gốc của danh thơm hay tiếng xấu, nên làm sao có thể không cẩn thận được chứ?” (thị dĩ mỹ ản nhi quá tuyên, cô phần nhi phu uấn, hủy tử bố vu trong ngoai, sĩ nhục tập vu quyết thân, tán tãng phụ mẫu chi tu, thoái ích quân tử chi lụy, tư nãi vinh nhục chi bốn, nhi hiển phủ chi cơ dã, khả bất thận dư).

Hai đoạn này là sự khuyên can trên mặt phản diện. Ý nói, bạn đem những cái tốt đẹp, cái chân thiện mỹ của đôi phương ả giấu đi, còn cái xấu của họ đi đâu bạn cũng rao truyền thì sẽ như thế nào? “*Cô phần nhi phu uấn*”, nghĩa là mẹ chồng sẽ tức giận, mà chồng cũng phần nộ. Tại sao lại cưới về một ngôi sao chổi như vậy, con dâu phá của như vậy?

Tôi nhớ lúc tôi mới về nhà chồng, lần đầu tiên bước vào cửa nhà mẹ chồng, bà rất nghiêm nghị, rất nghiêm túc, không để ý đến tôi mà cứ ngồi ở trên giường chơi tú lơ khơ. Tôi cũng không hiểu. Bà cứ ở đó chơi, chơi xong thì mặt mày tươi cười rạng rỡ. Tôi nói: “*Mẹ à! Mẹ đang chơi cái gì vậy ạ? Cái này rất hay ạ*”. Bà nói: “*Mẹ đang bói xem con là người như thế nào khi bước về nhà này*”. Tôi nói: “*Cái này có thể bói được ạ?*”. Bà nói: “*Mẹ sợ sao chổi. Mẹ bói rồi. Quân thứ nhất bói là thần tài, con có tài. Quân thứ hai lật lên là thần hỷ, tức là con có thể làm mọi người vui vẻ. Quân thứ ba là thần quý, dự đoán con trai tôi tương lai có thể làm quan*”. Trong lòng tôi nghĩ: “*Mẹ thật là mê tín*”, nhưng lúc đó tôi rất cảm ơn quân tú lơ khơ đó. Tôi nói: “*May là lật phải ba quân tú đó, nếu cuối cùng lật phải thần xui xẻo thì xong rồi*”. Cho nên, lúc đầu ấn tượng của mẹ chồng đối với tôi cũng không tệ. Mặc dù rất nghiêm khắc, nhưng bà luôn tin là đứa con dâu này không thể thay đổi. Cho nên, rất nhiều lần mẹ dặn dò chồng tôi là: “*Con có tìm bầy cô tiên nữ về mẹ cũng không cần, một cô con dâu này là được rồi*”. Đương nhiên, bản thân tôi cũng phải làm

tốt. Bản thân không làm tốt, khiến mẹ chồng luôn không vui thì bà sẽ đến phàn nàn với con trai.

Cho nên, chúng ta nên phải làm thần tài trong nhà. Làm sao để có tiền tài? Có đức thì sẽ có tiền tài, đức là gốc của tài. Cho nên, tu nữ đức thì việc đầu tiên là tài vận trong gia đình bạn sẽ bắt đầu chuyển đổi. Đây là sự thật, không phải giả, không phải mê tín. Chồng tôi rất xúc động nói: *“Chỉ cần em tâm bình khí hòa, em không tức giận, không nóng giận, thì anh ra ngoài đàm phán vô cùng thuận lợi, làm chuyện gì thành công chuyện đó. Nếu em ở nhà tức giận, không vui, nói chuyện cáu gắt với anh, thì anh đi bàn chuyện sẽ không được, ra ngoài bàn chuyện gì là thất bại chuyện đó, anh không dám nói nữa, dứt khoát không bàn chuyện nữa, mà đi nghỉ ngơi”*. Tôi nói: *“Chuyện này linh như vậy sao?”*. Thật sự chính là như vậy.

Hôm đó tôi nói, phụ nữ là *“định hải thần châm”*, là báu vật trấn biển ở trong nhà. Nếu như bạn bị Tôn Ngộ Không lấy mất báu vật trấn biển thì bạn xong rồi. Tôn Ngộ Không là ai? Chúng ta biết Trư Bát Giới đại biểu cho tham, Sa hòa thượng đại biểu cho si, Tôn Ngộ Không đại biểu cho sân, hay nổi giận. Hễ nổi giận là xong rồi, báu vật trấn biển sẽ mất, bạn động thì biển sẽ bắt đầu nổi sóng. Bạn phải làm thần tài, thần hỷ trong nhà, cho nên phải cười thật nhiều.

Ví dụ mà cô giáo đó thị hiện rất hay, không cười nên thường bị chồng đánh. Phương thuốc đối trị của thầy Lưu Thiện Nhân cũng rất hay, cười là được rồi. Không cần những thứ khác mà chỉ cần cười nhiều. Đó là nụ cười phát ra từ nội tâm chân thành, bạn chân thành yêu gia đình từ tận đáy lòng, yêu thương những người già trong gia đình này. Chẳng phải nói: *“Nhà có một người già thì hơn có của báu hay sao?”*. Người già còn tốt hơn của báu. Bạn nghĩ xem, gia đình nếu có bốn người già là ba mẹ chồng và ba mẹ của mình thì chính là đã định sẵn bốn bảo bối cho bạn rồi.

Vậy thì bạn phải cầu bốn vị trường bối này nhất định phải sống lâu, phải sống mạnh khỏe, sống an vui. Đó là phước báo và phước khí của bạn, cho nên bạn phải đem lại niềm hạnh phúc cho gia đình, không được nổi nóng.

Trước đây tôi rất hay nổi giận, đặc biệt là sau khi kết hôn. Trước khi kết hôn thì không dám nổi giận. Sau khi kết hôn, bởi vì chồng tôi vẫn còn khá nuông chiều, nếu anh ấy nghiêm khắc một chút thì tốt rồi. Có lúc cũng nổi giận một chút, nhưng chồng tôi không bao giờ nổi giận, cho nên có một lần tôi đã tổng kết về chồng tôi là: *“Vì sao anh có thể kinh doanh lớn như vậy? Chính là nhờ một chữ nhẫn, một chữ khiêm. Chỉ có khiêm tốn mới được phước”*. Đến đoạn kết chúng ta sẽ nói đến điều này.

Bạn phải làm quý thần trong nhà. Làm thế nào để có thể quý? Không phải nói địa vị của bạn cao bao nhiêu hay bạn là vợ của quan chức, mà là bạn được mọi người yêu kính, tôn trọng, đó mới là quý. Phú nghĩa là bạn biết đủ. Bạn không biết đủ, thì dù nhà có bạc triệu bạn cũng không phải phú, mà là nghèo. So sánh với người có mười tỷ, tôi mới có một tỷ, cho nên biết đủ là phú. Được người tôn kính, yêu kính là quý. Đây là phú quý, nên cần phải làm như vậy. Hơn nữa, nó cũng chính là cái gốc của vinh nhục. Phải hiểu được cần làm như thế nào, nếu không thì bạn sẽ làm cho cha mẹ hổ thẹn, cũng không làm tròn được hiếu đạo, chính mình cũng không thể lập thân mà bản thân còn có phiền lụy. Đây là việc cần hết sức cẩn thận, là việc đại sự.

Đoạn cuối cùng chúng ta giảng là phần tổng kết.

“Nếu muốn có được tâm yêu kính của em trai, em gái chồng thì chỉ cần làm được khiêm thuận. Khiêm là cội gốc của đức hạnh, thuận là nguyên tắc làm việc của phụ nữ. Có thể làm được hai điều này thì đã đủ để gia đình hòa thuận rồi. Kinh Thi nói: Bên này không có tâm chán ghét, bên kia không có tâm đố

ky, chính là đạo lý như vậy” (Nhiên tắc cầu thúc muội chi tâm, cố mạc thượng vu khiêm thuận hỹ, khiêm tắc đức chi bính, thuận tắc phụ chi hành, tri tư nhị giả túc dĩ hòa hỹ. “Thi” vân: Tại bỉ vô ác, tại thử vô xạ, thử chi vị dã).

Chúng ta học đến cuối cùng, Tào Thái Cô đã đem lời nói quan trọng nhất, lời chính yếu nhất nói với chúng ta. Rồi khỏi nơi đây mà chúng ta nhớ được một câu này thì chúng ta được thọ dụng cả đời. Đó là câu: **Khiêm là gốc của đức, khiêm là gốc của nữ đức.**

Chúng ta nói phải nắm chắc chỗ trọng yếu, đây chính là gốc. Thuận là hành vi chuẩn tắc của phụ nữ, hiểu được thuận chính là bạn hiểu được tất cả hành vi của mình cần phải làm như thế nào. Trong đây có đạo lý rất sâu.

“*Chỉ có khiêm mới được phước*”. Đây là lời nói trong “Liễu Phàm Tứ Huấn”. Bạn xem, “Liễu Phàm Tứ Huấn” cũng dạy như vậy, bạn hiểu được lập mệnh, bạn hiểu được sửa lỗi, bạn hiểu được tích thiện, hiểu được làm sao có thể đem phước báo này tích lũy lại. Chương cuối cùng trong “Liễu Phàm Tứ Huấn” là: **“Hiệu quả của khiêm đức”**. Hiểu được khiêm tốn, hiểu được khiêm nhường, thì những phước báo này của bạn mới có thể tích lũy lại, mới có thể tiếp nhận, mới có thể hưởng được, nếu không thì toàn bộ đều mất hết. Giống như đáy ly bị rò rỉ vậy, dù bạn sửa lỗi chỗ này, chỗ kia cũng là đang tích thiện, nhưng phía dưới vẫn bị rò rỉ hết.

“*Tự mãn thì bị tổn hại, khiêm tốn thì được lợi ích*”. Chúng ta học nữ đức phải bắt đầu học từ khiêm. Khiêm tốn học như thế nào? Nói thẳng ra là không đối lập với tất cả người, với tất cả việc, với tất cả vật, nhìn cái gì cũng thuận mắt. Chỉ cần người này, việc này đến trước mắt tôi thì nhất định đều là chuyện tốt, nhất định là người tốt. Bạn phải luôn giữ ý niệm này. Vì sao vậy?

Người có duyên mới đến, cho nên bạn phải quý tiếc duyên, tùy duyên, trân quý duyên phận này. Duyên phận có hai loại, đó là ác duyên và thiện duyên. Thiện duyên của chúng ta đến rồi thì nhìn tất cả đều thuận mắt. Đó là tăng thượng duyên của chúng ta, chúng ta nên cảm ơn. Chúng ta phải cố gắng chuyển nó thành pháp duyên. Làm sao để chuyển? Không tham luyến vào việc bạn tốt tôi tốt, mà niệm niệm đều sống trong Phật Pháp, trong giáo huấn của Thánh Hiền. Nếu là ác duyên, đây là nghịch tăng thượng duyên, cũng phải trân quý nó, cảm ơn nó đã đến giúp bạn thành tựu, đức hạnh của bạn cũng nhờ đó mà thành tựu. Nói tóm lại, tôi cảm thấy càng là nghịch duyên thì bạn càng có phước, nó giúp bạn tiêu nghiệp. Nghiệp không tiêu thì phước báo làm sao có thể hiện tiền được? Cho nên người hủy báng bạn, người chửi bạn, người chọc phá bạn đằng sau lưng, người giày vò bạn đều là người tốt, không có ai là không tốt.

Từ năm ngoái đến năm nay, tôi đã trải qua rất nhiều việc, có lẽ mười năm trước tôi đều chưa trải qua nhiều như vậy. Bởi vì mọi việc ở trong nhà đều rất tốt, không phức tạp như vậy, làm nhiều một chút hay làm ít một chút cũng không vấn đề gì, nhưng từ năm ngoái, đột nhiên bước vào một thế giới to lớn, nhiều việc quan trọng khiến tôi có chút hoa mắt. Trải qua rất nhiều việc, lúc thế này, lúc thế kia, vô duyên vô cớ bị người ta chửi mắng một trận; rõ ràng người này vừa mới khen ngợi tôi, nhưng tôi vừa đi ra thì đã mắng tôi với một người khác, sau đó thì họ kể lại cho tôi nghe. Sau này, tôi thật sự thể hội được tất cả đều là giả, không thể là sự thật. Nếu là sự thật thì dù ở trước mặt hay sau lưng người ta đều khen ngợi. Nếu là thật thì họ sẽ không ở trước mặt thì tán thán bạn là cô Trần giảng rất hay, giảng đại pháp thế này thế nọ, nhưng ra ngoài thì một chút cũng không tốt: “*Trần Tịnh Du giảng quá kém*”. Sau này tôi hiểu rõ chuyện này, tâm tôi từng chút một thuận theo. Vì sao vậy? Không oán, không hận, vì đều là giả thì bạn oán hận họ làm gì? Thoảng như mây khói mà thôi,

nhân sinh như diễn kịch mà. Bạn hát, tôi diễn, trên sân khấu lên lên, xuống xuống, nói tốt cũng là họ, chê dở cũng là họ, chẳng câu nào là thật thì bạn hà cớ gì phải xem đó là thật chứ? Nói lời hay cũng không phải là thật, do vậy bạn không cần động tâm, nghe khen thì hả hê trong lòng.

Sau này, vì sao tôi có thể như như bất động? Bởi vì tôi nghĩ, có lẽ vừa ra khỏi cửa bạn liền mắng tôi, tôi nghe rồi cũng chẳng có gì đáng vui mừng, cho nên trong tâm không có gì để động. Người ta khen tôi, tôi nói cũng tốt, nhưng tự biết bản thân làm vẫn chưa tốt lắm, vẫn phải tu học, thực sự không có gì vui vẻ cả. Tôi vô cùng cảm ơn những thầy cô giáo này, vì họ đều đến giúp chúng ta rèn luyện. Tôi chính là được rèn luyện như vậy, trong cảnh lay động bất định, cuối cùng bản thân không bị lay động lên lên, xuống xuống nữa mà dừng lại ở đây. Dù sao thì bạn lên là việc của bạn, bạn xuống là việc của bạn, tôi vẫn ở đây. Thật sự đảng này thì họ ca ngợi tôi, tất cả mọi người đều khen ngợi tôi, đảng kia thì họ gửi một bức thư điện tử đến mắng tôi tới tấp. Cầm bức thư đó tôi còn nghĩ: *“Bức thư này họ viết cho tôi sao? Có lẽ không phải tôi”*. Tôi cảm thấy có lẽ không phải tôi, người này rõ ràng đối với tôi rất tốt. Chồng tôi không hiểu Phật Pháp nhưng anh ấy rất có lý trí, có đại trí huệ, anh ấy nói với tôi: *“Tâm của em phải có thể định lại, tai cũng phải định lại, miệng cũng phải định lại. Tai không định tức là nhẹ dạ, một chút nghe cái này thì vui vẻ, một lát nghe cái kia lại không vui. Nên nghe cái gì cũng như nhau cả, không cần để ý. Miệng cũng phải định lại, đừng thấy cái này tốt thì khen tốt không gì bằng, còn cái kia không tốt thì không mở miệng nói một câu”*. Khi bạn thấy điều tốt cũng không cần quá kích động, khi gặp điều không tốt cũng không cần quá đau buồn. Rốt cuộc thì xã hội này cũng không có nhiều đại Thánh Hiền đến như vậy, cho dù một trăm phần trăm là tối đa nhưng vẫn luôn có chỗ không viên mãn, chúng ta nên như như bất động cùng nhau học tập. Cho nên, đây là chỗ tôi làm chưa được

hoàn thiện. Điều này cần phải rèn luyện từ trên sự, bắt đầu luyện từ người trong nhà.

Tôi kiến nghị mọi người có cơ hội thì nên xem bốn bộ sách của Bác sĩ Weiss. Nước ta công khai phát hành bộ sách “Kiếp Trước Kiếp Này”. Tôi không chỉ đọc mà còn mua 100 cuốn tặng cho bạn bè. Ba quyển còn lại tôi đã đặt mua ở Đài Loan, tôi cũng xem hết rồi. Xem xong nó sẽ giúp ích rất nhiều cho việc bạn buông xả. Tôi đã nghĩ, có lẽ đời trước cháu gái của tôi chính là con gái tôi, đời này không phải tôi giúp nó mà chính là giúp đỡ con gái mình; đời trước họ có thể là cha tôi, nên tôi phải cung kính họ. Xem xong quyển sách đó, thật sự đời trước đời này biến đổi vô thường. Cái thân này cũng không cần quá xem trọng nó, vì nó luôn luân hồi, quan trọng là làm sao để thoát khỏi luân hồi. Cho nên, có một vị thầy giáo cũng là một đại thiện tri thức đã nói với tôi vô cùng hay: *“Chúng ta nhìn không thấu thì chúng ta nhìn lợt lạt đi một chút. Thoáng chốc không nhìn thấu được. Căn tánh hạ liệt thì chúng ta nhìn lợt lạt một chút, đừng chấp trước như vậy thì bản thân sẽ nhẹ nhàng một chút, an ủi mình một chút. Không buông xuống được thì thả lỏng một chút, bản thân cũng không cần căng thẳng như thế: Ấy da! Tại sao anh ta lại nói tôi như vậy, anh ta thế nào đó.... Hãy thả lỏng một chút”*. Hai câu này tôi nghe được khoảng nửa năm trước, tôi đã nói với rất nhiều người. Tôi càng nói nhiều lần thì tâm tôi càng phai nhạt đi một chút, càng nhẹ nhàng hơn một chút, nhìn lợt lạt một chút. Danh lợi đều như hoa phù dung sớm nở tối tàn mà thôi. ***Cái gì cũng là phù dung, sớm nở tối tàn, quan trọng nhất chính là đức hạnh của chính mình, linh tánh của chính mình đã được được nâng cao hay chưa?*** Cái này bạn không có thì đều là giả.

Cho nên chúng ta phải khiêm thuận, đặc biệt là thuận. Chúng ta phải học tùy duyên diệu dụng. Tùy duyên diệu dụng, bạn thuận theo thì rất tự tại, cũng không cảm thấy mình đang thuận theo.

Thuận theo thì tự tánh của bạn sẽ hồi phục lại. Cho nên, chúng ta trân quý duyên phận còn phải tùy duyên, đừng phan duyên, phải hiểu được duyên phận. Diệu là trí huệ. Trí huệ và thông minh có khác biệt. Trong trí huệ không có phiền não, không có mảy may oán hận nào cả. Trong thông minh có rất nhiều phiền não. Học thấu suốt đạo lý này, học hiểu một điều chúng ta làm một điều. Không phải nói, những đạo lý này chúng ta đều phải học thông hết, tôi đều phải làm được. Không nhất thiết như vậy. Có lẽ con người tôi khá ngốc, tôi học được một điều thì nghiêm túc làm một điều. Tôi khá là giáo điều.

Ví dụ, tôi nhớ có một lần khoảng năm ngoái, tôi gặp được một quyển sách nhỏ và học được phải kính trọng giấy, quý tiếc giấy có chữ. Sau khi trở về tôi bắt đầu làm. Nhà tôi ở tầng một, tầng hai, tầng ba tôi đều đặt một cái hộp “quý tiếc giấy” và nghiêm túc dặn dò mọi người. Bởi vì một số thứ người ta không giữ lại, ví dụ như tem mác nhỏ, giấy vỏ kẹo có chữ viết, còn có rất nhiều tờ giấy nhỏ có chữ viết tôi đều bóc nó ra. Cả lúc tôi đi công tác, nhìn thấy trên hộp kem đánh răng có chữ viết thông thường tôi đều bỏ vào túi mang về, sau đó bỏ vào thùng giấy, rồi định kỳ mang ra bên ngoài bỏ vào thùng sắt để đốt. Có một lần, hàng xóm đã hỏi tôi: “*Tịnh Du à! Nhà cô có văn kiện bí mật gì à?*”. Tôi nói: “*Chẳng có bí mật nào hết, chỉ là những giấy có chữ này phải quý trọng, không được vứt lung tung, không tùy ý dẫm đạp lên*”. Tôi nói: “*Đây là quý tiếc giấy có chữ viết*”. Cô ấy hỏi tôi vì sao phải trân quý? Bởi vì cô ấy làm kinh doanh, nên tôi thuận miệng nói: “*Vì nó có thể giúp nhà cô phát tài. Cô chỉ cần không chà đạp giấy có chữ viết thì con cái cô sẽ rất thông minh, sau đó thì thần minh sẽ bảo vệ cô, tài vận rất tốt*”. Cô ấy nói: “*Vậy phải làm như thế nào, cô nói qua cho tôi nghe một chút?*”. Tôi liền lấy cuốn sách nhỏ đó đưa cho cô ấy và nói: “*Cô cứ y theo trong sách mà làm*”. Tôi nói: “*Thùng sắt tôi có thể tặng cô một cái*”. Cho nên, có lẽ bản thân tôi thuộc kiểu người khá là

.....

nghiêm túc. Thông thường, tôi học được một điều thì sẽ làm một điều, chưa học được thì thực sự bản thân cũng không làm được. Nhất định còn có rất nhiều thứ tôi vẫn chưa làm được.

Hiện nay học nữ đức cũng vậy, tức là học từng biến theo “Nữ Giới”, “Nữ Luận Ngữ”, học một điều tôi rập khuôn bắt chước làm theo một điều. Lúc đầu làm sẽ không giống lắm, làm dần dần, làm nhiều rồi sẽ giống.

Hôm nay thời gian đến rồi, chúng tôi giảng “Nữ Giới” đến đây đã viên mãn. Hy vọng mọi người trở về sẽ cùng nhau hoằng dương nữ đức, lấy mình làm gương, làm một người vợ tốt, một người vợ hiền. Tôi nguyện đem tất cả công đức giảng bài hồi hướng cho pháp giới chúng sanh, hồi hướng cho tất cả những phụ nữ khổ nạn, hồi hướng cho tất cả anh linh bị phá thai, hồi hướng cho tất cả chúng sinh. Cuối cùng, tôi vô cùng cảm ơn các vị đại đức, thầy cô giáo, các vị đại Bồ Tát đã ở đây mấy ngày này để thành tựu cho khóa học nữ đức này. Vô cùng cảm ơn mọi người! Cũng xin đem tất cả công đức hồi hướng cho các thầy cô giáo ngồi tại nơi đây! A Di Đà Phật!

(HẾT)

11 ĐIỀU LỢI ÍCH CỦA TỊNH KHẨU

(Cư sĩ Hoàng Trung Xương)

1. Chân thật làm được “khéo giữ khẩu nghiệp, không nói lời người”, chính mình hết lòng nỗ lực tu cho tốt Thập Thiện nghiệp, tích lũy tư lương phước đức vãng sanh. Đồng thời có thể ngăn ngừa sự tiêu hao phước báo vất vả tích lũy bấy lâu bị lời nói rò rỉ đi mất, và còn có thể ngăn ngừa những phiền phức và tai họa do lời nói sai lầm mang đến, ở một trình độ cao hơn là đoạn tuyệt những nghiệp nhân, nghiệp duyên trên đạo Bồ-đề.
2. Có thể tránh được trọng tội phá Lục Hòa Kính, phá hoại đạo tràng chánh pháp. Ngạn ngữ có câu: *“Người tâm bình không nói, nước bình lặng chẳng trôi”*. Trong “Kinh Dịch” cũng nói: *“Người lành ít nói”*. Phạm phu ưa thích nói chuyện tạp tâm, kỳ thực là do tập khí phiền não tham, sân, si, mạn trong tâm quá nặng, không nói chuyện cảm thấy khó chịu, luôn tìm đề tài để tiêu khiển. Người quá ưa thích nói chuyện kỳ thật tâm không ở nơi đạo. Có thể thấy rõ rằng người ấy dường như vẫn chưa giác ngộ, vẫn chưa chân thật sanh khởi tâm sanh tử xuất tam giới. Nếu là người chân thật tu đạo, sẽ thường giữ tâm hồ thẹn, nhất định sẽ trân quý thời gian, đem hết tinh lực dùng vào việc nghe kinh, giảng kinh, đọc sách, niệm Phật, lạy Phật. Những lời phạm phu nói ra đều do tập khí phiền não dẫn dắt, khó tránh khỏi việc gây tổn hại nhiều hơn là làm lợi ích cho người khác, lại còn thiếu tâm chân thành cung kính. Trong lúc nói chuyện vô hình trung lời nói sẽ dẫn người lầm lạc, gây tổn thương cho người, từ nhiều va chạm nhỏ sẽ diễn biến thành xích mích lớn, đến sau cùng sẽ phá hoại sự hài hòa của hai bên, cho nên đã phạm vào tội phá Lục Hòa Kính mà chính mình không hay không biết. Đã phá hoại Lục Hòa Kính, đương nhiên cũng phá hoại luôn đạo tràng chánh pháp, quấy nhiễu việc tu học bình thường của người khác, tạo nên bầu không khí tu học xấu ác, cái tội này đương nhiên là không nhẹ.
3. Có thể nâng cao công phu nhẫn nhục của chính mình. Tập khí phiền não của phạm phu rất nặng, gặp việc không vừa ý xứng tâm sẽ cần nhen oán trách; nhìn người không vừa mắt thì muốn đi chỉnh sửa họ, phê bình họ. Ví dụ như nhìn

thấy người khác ăn nói lớn tiếng liền muốn đi kiểm họ lại; nhìn thấy người khác đóng cửa động tác thô lỗ, phát ra tiếng ồn lại muốn đi chỉnh họ một cái; thấy người khác tiểu tiện xong không dội cầu thì muốn phê bình họ. Tịnh khẩu rồi thì có thể tránh được những lỗi này, ép chính mình phải nhẫn nại mọi việc, khắc phục tập khí phiền não của chính mình, dần dần sẽ làm được “không thấy lỗi của người, chỉ thấy lỗi của mình”, từ từ cũng sẽ hiểu rằng “cảnh duyên không tốt xấu, tốt xấu tại lòng ta”, tâm dần dần sẽ không còn bị ngoại cảnh xoay chuyển nữa.

4. Có thể nâng cao tâm thành kính của chính mình, có thể đạt được sự gia trì lớn hơn nữa của Phật Bồ-tát. Thêm một phần tâm thành kính sẽ tiêu bớt một phần tội, tăng thêm một phần phước huệ, được thêm một phần gia trì của Phật Bồ-tát. Tịnh khẩu là điều mà chư Phật Bồ-tát đều hoan hỷ, là biểu hiện của việc y giáo phụng hành. Tâm thành kính đối với Phật Pháp, đối với Hộ Pháp, đối với chúng sanh, đối với đạo nghiệp được nâng cao lên rất nhiều so với việc không tu tịnh khẩu.
5. Có thể nâng cao tâm cảnh giác của bản thân. Vì tịnh khẩu thì sẽ tương đối ít bị sự quấy nhiễu của người khác, thế nên càng có nhiều tinh thần để quán chiếu việc khởi tâm động niệm của chính mình. Lúc khởi phiền não tập khí sẽ có thể nhanh chóng phát giác được, đồng thời đoạn diệt nó. Lâu dần, tập khí phiền não sẽ bị không chế. Đồng thời, cũng thường dễ dàng phát giác khuyết điểm và lỗi lầm của chính mình, nên cũng nhanh chóng sửa chữa lại được.
6. Có thể giữ được tâm thanh tịnh của chính mình một cách có hiệu quả. Khi không nói chuyện với người khác trong một thời gian dài, thì người khác cũng không đến tìm mình nói chuyện, không cần thường xuyên ứng phó qua lại với người nên ít bị ảnh hưởng, sẽ càng có nhiều thời gian nghe kinh, đọc kinh, xem sách. Hết thấy mọi việc không nghe không hỏi, trong tâm không có ưu tư vương mắc, tâm thường được tự tại khoáng đạt, càng trở nên thanh tịnh. Tâm càng thanh tịnh thì càng có trí tuệ.
7. Có thể học tập tốt hơn việc tùy duyên mà qua ngày. Bởi vì tịnh khẩu nên người càng trở nên lão thật, càng có thể buông xuống các thứ yêu cầu, các kiểu ý kiến. Việc gì hợp với ý mình thì rất tốt, không hợp với ý của mình cũng rất tốt, có cũng tốt, không có cũng tốt, được cũng tốt, mất cũng tốt, dần dần sẽ học được cách tùy duyên qua ngày. Đồng thời có thể không ngừng học tập việc giữ tâm bình, khí hòa trong hết thấy những cảnh duyên thuận-nghịch, tốt-xấu, lâu ngày chầy tháng sẽ có thể phục được phiền não.

-
8. Có thể buông xuống các loại ân oán. Nói chuyện nhiều với người, nếu tâm đầu ý hợp ắt sanh ra tình cảm; còn nói chuyện không hợp thì khó tránh khỏi gây ra xích mích, dễ kết oán cừu với người. Những ân oán này sẽ tạo ra chướng ngại rất lớn cho việc vãng sanh. Thường tìm người nói chuyện, có khi vô ý lại đắc tội với người. Nếu như đặc biệt ưa thích chuyện trò với riêng một ai đó thì người khác có thể sẽ cảm thấy “sao anh không nói chuyện với tôi, hay là khinh thường tôi”, thế là lại mắc lỗi khiến người sanh phiền não rồi. Đồng thời cũng khiến chính mình đánh mất tâm bình đẳng, không thể đối xử công bằng với người, không thể bình đẳng đối đãi với tất cả mọi người.
 9. Có thể tăng trưởng tâm khiêm hạ, cung kính. Bởi vì bạn không còn phát biểu ý kiến, nên người khác sẽ không còn hỏi bạn những vấn đề về việc này, việc kia. Tập khí phiền não cống cao ngã mạn, tự cho mình đứng dần dần sẽ tan nhạt, mọi người sẽ không còn quan tâm nhiều đến bạn, thời gian lâu dần bạn sẽ cảm thấy bản thân mình cũng chẳng có gì là ghê gớm, vô hình trung tâm cung kính, khiêm hạ sẽ dần dần tăng trưởng.
 10. Không tạo ra cơ hội khiến người trò chuyện với mình cũng là giảm bớt cơ hội tạo nghiệp của người khác. Đồng thời có thể ngăn ngừa việc có người sanh phiền não, viện lý do đến chướng ngại việc tu học bình thường của chính mình.
 11. Tịnh khẩu thật ra là đang hưởng thanh phước. Người tịnh khẩu lâu ngày sẽ cảm thấy nói chuyện là việc rất ư phiền phức, rất vất vả, có mời họ nói chuyện họ cũng cảm thấy không muốn, rất mất tự nhiên.